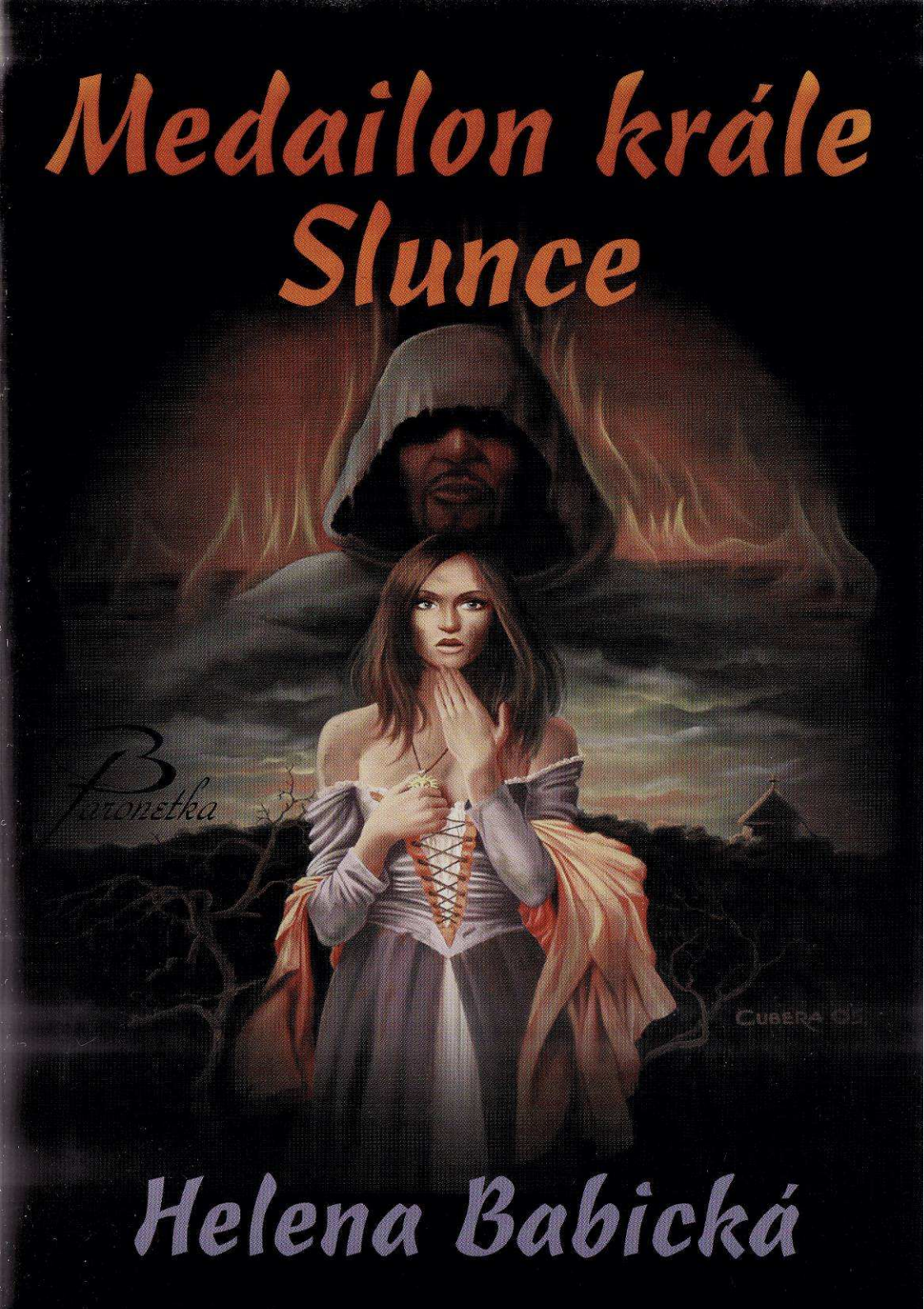
Medailon krále Slunce

Helena Babická

HELENA BABICKÁ

Medailon krále Slunce

Helena Babická: Medailon krále Slunce
Vydání první.

Copyright © 2006 Helena Babická.
All rights reserved.

Vydalo nakladatelství Baronet a, s., Křižíkova 16, Praha 8, www.baronet.cz
v roce 2006 jako svou 1099. publikaci.
Přebal a vazba © 2006 Ricardo a Baronet.
Ilustrace na přebalu © 2006 Kristián Cubera.
Odpovědný redaktor Josef Frais.
Sazba a grafická úprava Ricardo, Přemyslovská 38, Praha 3.
Tisk a vazba: FINIDR s. r. o., Český Těšín.

Veškerá práva vyhrazena.
Tato kniha ani jakákoli její část nesmí být přetiskována, kopírována
či jiným způsobem rozšiřována bez výslovného povolení.

Název a logo BARONET® jsou ochranné známky zapsané
Úřadem průmyslového vlastnictví pod čísly zápisu 216133 a 216134.

ISBN 80-7214-876-1

BARONET
Praha 2006

Vydali jsme se na cestu a večer se rychle změnil v noc. Tajemné zvuky nočních ptáků a vrzajících větví prastarých stromů nám brzy připomněly, že jsme opustili bezpečí chaloupky uprostřed močálů, sálající teplem a klidem, a opět se vydali do moci temné říše lesa. Napadlo mě, že s bažinatým krajem Versailles vlastně opouštíme i své životy, jak jsme je dosud znali, možná navždy.

Všichni jsme až do morku kostí vnímali tuto nemilosrdnou pravdu, a tato myšlenka nám svírala hrdla jako hladké tělo hada. Les byl nyní naším hradem, naším útočištěm a jediným domovem. Neměli jsme nic, jen prokřehlé dlaně a víru, že snad ještě můžeme zvrátit chod událostí v náš prospěch a možná tak i naplnit staré proroctví rodu Grazac. Možná sám Osud nám té noci ukazoval cestu skrz neprostupná křoviska a zákeřné mokřiny, když se kopyta našich koní bořila hluboko do rašeliny a snad při každém kroku nás šlehaly do tváří neviditelné větvičky hustého lesního podrostu.

Stará markýza na svém koni nám brzy zmizela z dohledu, stíny blížící se noci ji pohltily ještě dřív, než jsme s Filipem – mým nedobrovolným společníkem – pronikli hluboko do hustého labyrintu mohutných stromů. Vydala se vstříc svým ideálům, do víru boje za Pravdu a právo svých bratří. Čekala ji dlouhá cesta k bretaňským útesům, kde se měl sejít Tajný spolek hugenotů z La Rochelle.

Dívala jsem se za ní a napadlo mě: jak je možné, že se stará dáma jejího postavení dokáže vydat na tak dlouhou cestu sama, bez kočáru a doprovodu, jen tak na koni. Ale u madame de Grazac bylo možné všechno. Jako by opravdu čerpala odhodlání a sílu přímo ze samotného nebe.

Když její silueta splynula s noční temnotou, v té chvíli jsem pocítila, jak mi rychleji buší srdce. Bála jsem se, ne však pouze nebezpečí, která nás během naší cesty jistě potkají. Měla jsem strach především sama ze sebe. Jestlipak dokážu to, do čeho se pouštím? Vydávám se na výpravu, hodnou hrdinů z dávno zapomenutých časů a dobrodružných příběhů, chci hájit pravdu a spravedlnost, právo na život. Do čeho se to proboha vrhám? Musím být šílená! Chystám se

bojovat o naději pro mě a mé přátele ze sedmnáctého století? Sama jsem tomu ještě stále nemohla uvěřit. Já?! Jsem nikdo, nikdo odnikud. Anebo kdo vlastně jsem?

Kdesi hluboko v srdci jsem však dobře věděla, že ta dívka, která nyní uhání po boku hrdého šlechtice temnou nocí na koni za svým osudem, už dávno nejsem já. Můj obraz se dávno zamlžil, jako by se mi celý svět a představa o něm i o mně samotné rozpadly v prach. Všechno bylo jako v mlze – moje pocity, má přání, mé hodnoty; všechno co kdysi bývalo neměnné. Jako by kdosi mocný nade mnou mávl rukou a zanechal mi v hlavě a v srdci jen nepřehlednou spoušť. Jediné, co jsem věděla jistě bylo, že už nikdy nebudu bloudit ve sladkých a zidealizovaných krajinách fantazie. Na to jsem už prožila příliš mnoho, vím už toho příliš na to, abych dokázala znovu snít jako dřív. Nikde nejsou takové krajiny, nejsou takové světy. Všude se najde zlo, bolest, nespravedlnost. Všude se člověk musí o svůj život prát. Ale dokážu svůj boj zvládnout? Zdálo se mi, že už teď balancuji na pokraji svých možností. Byla jsem unavená. A to byl teprve začátek!

Chvěla jsem se po celém těle, snad to bylo zimou a nedostatkem odpočinku, snad i očekáváním věcí příštích. Nejvíce ze všeho mě však rozechvívala přítomnost mého společníka, krásného a trochu podivínského markýze, muže, který mi stále připadal tak trochu neskutečný. Jeho náhlá a nezvratná přítomnost, vnitřní síla sálající snad z každého póru jeho kůže, jeho bezedné oči a smutný osud, zrcadlící se kdesi v jejich hlubinách možná mnohem dřív, než ho Osud sám dostihl, to všechno mi najednou nahánělo strach.

Tento muž, vznešený markýz Filip de Grazac, během jediné noci také ztratil všechno, co utvářelo jeho život, stejně jako já už dávno – toho dne, kdy jsem se propadla v čase a můj život se změnil v bláznivý sen. Náhle jsme si byli s Filipem rovni. Měla jsem jen jeho a on měl jen mě, přestože on si to asi vůbec neuvědomoval. Jeho blízkost však naplňovala celou mou samotnou vyprahlou bytost jako horská bystřina zaplavuje vyschlé jezero. Cítila jsem, jako by tu moje láska k Filipovi byla snad odjakživa, dříve než já sama. Jako by jen tiše čekala ukrytá kdesi hluboko ve mně, až ji najdu, přijmu do svého srdce, do své duše, jako by tu na mě čekala dávno před mým příchodem do sedmnáctého století, do života; byla tu snad od samého počátku věků. Já však dosud neměla tu odvahu smířit se s ní, nechat ji hořet. Mezi mnou a Filipem de Grazac stále zela ona děsivá

a tajuplná propast tří století, a já ji té noci cítila víc než kdykoli předtím. Bála jsem se dotknout něčeho, o čem jsem dosud jen snila.

Mohla byste se spálit, řekl mi kdysi. Věděl dobře, o čem mluví. Byl jako spalující oheň, uvězněný pod nerozbitnou vrstvou ledu. Smím se vůbec přiblížit, chci vůbec riskovat, že mi jeho chlad spálí srdce na popel? Kdybych se nestyděla, nejraději bych ještě obrátila koně a vrátila se do bažin, dokud byl ještě čas. Tam bych počkala, až se pro mě markýz vrátí. Jenže na strach už bylo příliš pozdě.

Naštěstí či naneštěstí o mě Filip nestál, možná jen kdysi, na počátku, ale to už se zdálo tak strašně dávno, jako by se to zrodilo jen v mé fantazii. Markýz, krásný ve svém potlačovaném smutku, silný ve své náhlé slabosti, byl nyní zde, vedle mě, se mnou. Tentokrát neodejde, večer neskončí, bude tu dál i dnes a zítra. Co však přinese zítřek?

Pohlédla jsem opatrně na Filipa. Jeho nehybný profil, téměř skrytý ve tmě, nedával tušit ani náznak toho, co se možná právě odehrávalo v jeho nitru. Byl tak blízko, a přesto – nikdy se mi nezdál vzdálenější než té noci. Od chvíle, kdy jsme opustili vyhřátou světnici chaloupky paní Girandotové, už uplynulo několik hodin, a maršál Francie dosud nepromluvil jediné slovo. Zatvrzele mlčel a hleděl před sebe, jako by jeho kůň uháněl nocí úplně sám, jako bych tam vůbec nebyla. Chápala jsem ho. Ani mně nebylo do řeči. Ale přes všechny neuvěřitelné zážitky, kterých se mi v uplynulých časech dostalo, jsem cítila, že jdu správnou cestou. Byla jsem ztracená v dobách dávno minulých, pronásledována královskou policií, hladová a promrzlá na kost, věděla jsem, že můj další život záleží jen na úspěchu naší výpravy. Jedeme hledat spravedlnost, minulost i budoucnost, abychom – bude-li naše hledání úspěšné – složili své životy k nohám králi Ludvíku XIV., který byl kdysi, ve vzdálené budoucnosti, pouze mým tajným snem, a nyní se možná stane mým soudcem, katem či spasitelem. Najdeme-li jeho dávno ztracený a bůhvíproč tak cenný šperk, snad se nám podaří získat pár minut královské audience, snad dokážeme otevřít Ludvíkovo srdce a jeho jediné slovo nás potom na křídlech moci Slunce přenese přes všechna příkoří a neprávem vyřčená obvinění. Bude-li, jak se říká, Bůh s námi, snad nám bude dovoleno se hájit a snad i dosáhneme spravedlnosti. Ministr Louvois bude poražen, jeho zákeřný plán překažen, jméno Grazac očištěno. Kdoví, možná i já, která jsem v to

už dávno přestala doufat, naplněním předurčeného osudu najdu cestu zpět domů do 21. století, kam patřím.

Jenže všechno, co mi běželo hlavou, když jsme se s Filipem pomalu prodírali tmou mezi vodou nasáklými vřesovišti, byly jen dohady a sny. To, co jsme se chystali dokázat, totiž najít jehlu v kupce sena – vystopovat v rozlehlé Francii jednoho cikánského principála a jet za ním třeba až na konec světa, abychom mu strhli z krku vzácný královský šperk – byla pouhá sázka do loterie, která nás všechny mohla zachránit, nebo nadobro zničit. Nebylo mi sice příliš jasné, co chce Filip králi říci, podaří-li se nám husarský kousek s medailonem a král nás díky onomu záhadnému šperku bude ochoten vyslechnout, ale věřila jsem, že markýz de Grazac ví, co dělá. V tak vážné situaci, v níž se ocitl, by se nesnažil najít nějaký starý medailon jenom proto, aby očistil jméno svého otce. K čemu by jeho rodu bylo obhájení cti z dávné minulosti, je-li čest rodiny de Grazac právě teď poznamenaná špínou víc, než kdykoli předtím? Filip věří, že medailon může pomoci k záchraně jeho matky i k očištění jeho samotného od vykonstruovaného obvinění; to jsem z něj jasně cítila a tato jeho víra strhla i mě, protože život této staré francouzské rodiny se stal i mým životem.

Najednou se mi zdálo, jako bychom se vraceli. Noční vítr si tiše pohrával s mými vlasy a my se nořili stále hlouběji a hlouběji do lesa. Kolem bylo zvláštní ticho, jen kdesi daleko houkala sova a já bych se Filipa ráda zeptala, proč jedeme zpátky. Ale neodvážila jsem se.

Dojeli jsme na místo, které mi bylo něčím povědomé, přestože nebylo skoro nic vidět. Jen obrysy vrcholků starých stromů na pozadí tmavě modré oblohy poseté hvězdami se mi zdály něčím známé, především mi ale neopodstatněný pocit vnitřního rozechvění a úzkosti dával na vědomí, že tady nejsem poprvé. Ticho noční krajiny, které se mi ještě před pár okamžiky zdálo uklidňující a snad i romantické, se nyní jako mávnutím kouzelného proutku proměnilo v ticho hrozivé a ponuré.

Nemýlila jsem se, poznala jsem to místo. Určitě to bylo úpatí Jindřichovy rokle.

Markýz tichým povelem zastavil koně, sesedl a přivázal zvíře ke stromu.

„Vy počkejte tady, pokud si chcete ušetřit nepříjemné vzpomínky," řekl suše a nechal mě stát na místě, kde jsem zastavila svého koně,

aniž by na mě pohlédl. Ještě než jsem stačila protestovat, Filipova bílá, zaschlou krví potřísněná košile se mi začala ztrácet z dohledu. Markýz sestupoval do rokliny a já definitivně pochopila, že jsme opravdu přímo na místě bitvy, která nám minulé noci vzala naši svobodu.

Markýz se vrátil pohřbít mrtvé, především Luciena, sluhu a starého přítele, který položil život za něj a jeho matku.

Chvíli jsem jen bezradně seděla na koni, který nervózně přešlapoval a stříhal ušima; jistě i na dálku ucítil pach smrti, jenž v něm vzbuzoval neklid, stejně jako ve mně. Nakonec jsem také seskočila do vlhkého listí a tiše následovala Filipa známou úžinou do rokle. Po hmatu jsem našla výčnělky velkých vlhkých kamenů a mladých větviček listnatých stromů, které mě brzy dovedly až na dno rokle, stejně jako předešlé noci. Už při té vzpomínce se mi dělalo mdlo, ale nezastavovala jsem se.

Našla jsem Filipa po zvuku. Klečel v mechu a holýma rukama hloubil ve vlhké hlíně hrob. Hrotem kordu uvolňoval drny a kusy zimou ztvrdlé hlíny a jeho bílé, až ženský jemné prsty, se znovu a znovu bořily do chladné země. Ani se neohlédl, když jsem přišla a tiše poklekla vedle něj, nepokáral mě, že jsem neuposlechla jeho rady a nezůstala nahoře. Vždyť Lucien, jehož zohavené tělo leželo opodál, byl i mým přítelem.

Když byla jáma dostatečně hluboká, markýz přinesl tělo, smrtí a chladem strašidelně strnulé, a opatrně je položil do vyhloubené jámy. Bílá kůže starého muže, třpytící se rosou, se na pozadí tmavé hlíny naposledy matně zaleskla, když měsíc, nebeský společník všech nočních poutníků, na okamžik pohlédl dolů přes větrem rozhýbané větve a ozářil hluboké černé rány ve sluhově břiše. Nad starým přítelem se pak navždy zavřela země. Raději jsem odvrátila tvář.

Filip znovu poklekl, sklopil hlavu a tiše odříkal latinskou motlitbu. Jejím slovům jsem nerozuměla, ale samotný tón Filipova hlasu, pokora a smutek v jeho sotva slyšitelných slovech, mě hluboce zasáhly. Klečela jsem vedle něj a po tvářích mi kanuly slzy. Lucien zemřel za spravedlnost, za pravdu, za své přátele, kterým obětoval celý svůj život. Zemřel, protože mne poslechl. Stokrát tak vykoupil svou nedobrovolnou zradu. Byl by na sebe pyšný.

Těla mrtvých vojáků, které jejich nejvyšší velitel, proradný ministr Louvois, nechal ležet jako zdechliny na dně rokle, jsme jen položili vedle sebe a zahrnuli větvičkami a vlhkým listím. Neměli jsme čas

všechny řádně pohřbít, protože ještě dnes v noci jsme museli dorazit do Paříže. Kdo ví, co bude zítra.

Vyrazili jsme k hlavnímu městu.

Přímo před námi se brzy otevřela rozlehlá pláň, končící mohutnými temnými obrysy hradeb. Tmavá silueta spící Paříže, zimomřivě skryté za vysokou zdí se širokými věžemi, vypadala z dálky jako obrovská nedobytná pevnost.

Paříž… Jsme tedy opět tady!

Musela jsem si vlastním dechem zahřívat nocí prokřehlé prsty a násilím se držet při vědomí, oči se mi v mikrospáncích samy zavíraly snad každou vteřinu. Oproti tomu se Filip zdál stále ve střehu. Jeho oči, z nichž jsem viděla jen odlesky, těkaly kolem nás jako by byly stále připravené pohlédnout do tváře nepříteli. Nebylo divu, Filip byl voják. Na rozdíl ode mě byl podobné situace jistě zvyklý.

„Prrr!“ zavrčel markýz a konečně zastavil koně, cvalem už úplně zchváceného. Pro mě to byla úleva, se svým chabým jezdeckým uměním a ještě chabější fyzickou kondicí jsem se už jen stěží držela v sedle. Jet ještě další míli, určitě bych spadla a zůstala ležet na cestě jako pytel.

„Co se děje?“ osmělila jsem se poprvé té noci promluvit.

„Nic. Vy zůstanete zde a počkáte na mě.“ Filip bez dalšího vysvětlování zavedl svého koně za křoví a nadřazeným gestem mi pokynul, abych udělala totéž. Také se to dalo říct mileji, ale co, když chce velet, ať si tedy velí!

„A co budete dělat vy, smím-li se ptát?“ zeptala jsem se opatrně.

Filip jen beze slova kývl bradou směrem k městu, jehož hradby osvětlovala pouze slabá záře nočních luceren jižní brány.

„Jak se tam dostanete? A co já, co tady mám dělat – sama?“ zkusila jsem se ohradit vůči velitelovu rozkazu, ale bylo mi předem jasné, že nemám nejmenší šanci, aby mě vzal s sebou.

Filip se po mně netrpělivě ohlédl. „To je mi úplně jedno.“

„Ale…“

„Žádné ale! Řekl jsem, že to bude nebezpečné. Chtěla jste jet, teď jste tady a budete mě poslouchat. Nemusím si dělat starosti s vaším strachem, ani vám nic vysvětlovat.“ Markýz zřejmě nebyl zvyklý na otázky ani na reptání od svých podřízených.

Takže je ještě pořád nazlobený.

Já však zase nebyla zvyklá být komukoli podřízená a přes svůj vynucený souhlas jsem se tomu nehodlala učit.

„Nemusíte mi sice nic vysvětlovat, to máte pravdu, ale mohl byste se o to přesto pokusit, pokud ovšem kromě maršála nejste také hrubián a sobec," ulevila jsem si. Tomu tedy říkám nevděk! Netoužila jsem po tom, aby se markýz přede mnou z vděčnosti přetvařoval, měl možná právo být nabručený. Tohle ale přece nebylo nutné. Budeme se snad na sebe kabonit celou cestu?

Filip po mně však jen bleskl pohledem.

„Chcete mě urážet? Prosím. Dlužím vám svůj život, tedy budiž, poslužte si."

„Filipe, nemohl byste být k dámě alespoň trochu milý? Dejme tomu jednou denně by vás to nezabilo, co myslíte?"

„Milý? Proč? Řekl jsem vám předem, že se k vám nebudu chovat jako k ženě, nejsme u dvora. Chtěla jste jet na válečnou výpravu, smiřte se tedy s tím, že vám nebudu skládat poklony, jako bychom se procházeli ve versailleských zahradách," odsekl Filip a chystal se odejít.

„Nevzpomínám si, že byste se ve Versailles, ani nikde jinde, někdy choval výrazně mileji než teď…," posteskla jsem si, a po chvíli, už pokorněji, pokračovala: „Ano, jistě, jsem tedy voják, PANE, ano, budu vás poslouchat, rozumím, že jsem pro vás přítěž, ale řekněte mi proboha, co chcete dělat a kdy se vrátíte, nebo tu zešílím strachy!" Snažila jsem se, aby to nevyznělo jako ironie; zůstat sama v lese bylo to poslední, po čem bych zrovna toužila.

Markýz zastavil svůj rázný pochod kamsi do křovin, ohlédl se a řekl stroze: „Půjdu podzemní chodbou. Zjistím, kde jsou ti kejklíři. Vrátím se do svítání."

Po těchto slovech odvalil velký kámen mezi třemi starými borovicemi a hned nato zmizel kdesi v podzemí.

Ha, zřejmě mi byl právě odhalen hlavní vchod do tajné chodby rodiny de Grazac, došlo mi. Tudy bych zřejmě vyšla, kdybych tenkrát neobjevila východ nad hladinou Seiny.

Osaměla jsem. Veškerou svou energii jsem soustředila na snahu pokud možno příliš nepřemýšlet, jaká nebezpečí čekají samotnou dívku v noci v lese. Stejně na věci nic nezměním. Vyčerpaná, prochladlá a rozechvělá strachy co se stane, jestliže se Filip nevrátí, jsem se schoulila pod stromy a zavřela oči. Přes všechen strach a chlad jsem po několika minutách usnula, jako když mě do vody hodí. Ani jsem nechtěla počítat, jak dlouho jsem už nespala. Snad Filip alespoň přinese něco k jídlu, když už se tváří jako kakabus.

Když jsem se probudila, bylo už skoro světlo. Filip se ještě nevrátil.

Zvedla jsem hlavu otlačenou od suché větve, na níž jsem ležela, a cítila jsem, jak mě ranní rosa studí až na kůži. Za řídkou stěnou suchých větviček jakéhosi keře jen pár kroků ode mě seděl zajíc a nevěřícně na mě zíral svýma velkýma očima, černýma jako korálky. Když mě uviděl, na chvíli zkameněl leknutím, potom zastříhal dlouhýma ušima a rychle odhopkal mezi nízké keříky. Pomalu jsem vstala a rozhlédla se.

Mé oči se zastavily na siluetě města v dálce. Na pláni, která se rozprostírala mezi lesem a hradbou města, se povalovaly chomáče přízemní mlhy a jejím mrazivým závojem pronikaly první sluneční paprsky jako průsvitnou hedvábnou záclonou. Zachvěla jsem se zimou a uvědomila si, že jsem tak prochladlá, že se téměř nemohu hýbat.

Oba koně se dosud pokojně pásli opodál; Filip tedy skutečně ještě nepřišel. Kousek od místa, kde jsem ležela, zela nepříliš široká jáma. Vedle ní ležel velký kámen, zespoda vlhký od tmavé hlíny, která se za ta dlouhá léta, kdy se chodba nepoužívala, přilepila na jeho spodní stranu. Vstala jsem, trochu se protáhla a opatrně nahlédla do temné jeskyně, která se prudce svažovala do vlhkého a strašidelného podzemí.

Z hlubiny se neozýval sebemenší zvuk. Co se Filipovi mohlo stát, že se ještě nevrátil? Jak dlouho jsem asi spala?

Od úst mi šla pára a začala jsem kašlat. Roztřásla mě ještě větší zima, navíc podpořená sílícím strachem. Abych zahnala obavy a chlad, pokoušela jsem se běháním a různými cviky rozehnat vystrašené myšlenky a trochu se zahřát, ale bezvýsledně. Nakonec jsem znovu usedla pod borovici, objala pažemi kolena a s drkotajícími zuby pozorovala namodralý úsvit nad probouzejícím se městem na obzoru. Napadlo mě, jak mohli Filipovi předkové vykopat tak dlouhou podzemní chodbu, ale vzpomněla jsem si, že se i u nás doma o takových chodbách mluvilo, některé prý jsou – dnes už zatopené vodou – dlouhé až třicet kilometrů.

Město před mýma očima se pomalu probouzelo. Skrytá za stromy jsem vykukovala z bezpečí lesa a pozorovala vysoké hradby. První obchodníci, kteří odtud vypadali jen jako tmavé pohyblivé tečky, vyjeli z bran a vydali se na dlouhou a nesnadnou pouť za obživou. Další naopak projeli se svými povozy, zmožení možná i několik dní

dlouhou cestou, do hlavního města s nadějí, že sláva Paříže přinese nové světlo do jejich života a hlavně zlaťáky do jejich kapes. Začínal další den v roce 1674.

A Filip se stále nevracel.

Čas se nesnesitelně vlekl. Už jsem v duchu začala rozvíjet katastrofické scénáře, když mě proti všem předpokladům znovu přemohl spánek. Jsou chvíle, kdy příroda vítězí nad tělem, myšlením a dokonce i nad strachem. Téměř instinktivně jsem se zahrabala do vlhkého listí a opětovný spánek mě zachránil před neuváženými činy, k nimž bych se jistě uchýlila, kdyby mi to únava dovolila.

Znovu mě probudilo teprve praskání suchých větviček v bezprostřední blízkosti hlavy. Trhla jsem sebou, protřela si špinavými dlaněmi oči a uviděla nad sebou stát Filipa.

Díky Bohu!

Kdesi za ním už jasně zářilo vycházející slunce a mě zahřálo u srdce. Filip, ještě docela nedávno vymydlený elegán, byl teď kromě potrhaných a bojem poznamenaných šatů také celý od hlíny, vypadal jako čert. V podpaží držel malou truhličku.

„Vidím, že jste vskutku šílená strachy…," ušklíbl se markýz a se suchou galantností mi pomohl vstát.

Když jsem se postavila, měla jsem ve vlasech chomáč listí a celkově jsem nejspíš vypadala jako lesní žínka, ne-li přímo jezinka či jiné nevábné strašidlo. Filip mě sjel pohledem od hlavy k patě, párkrát mě teatrálně obešel a pobaveně nadzvedl obočí.

„Obával jsem se, že se budete vysmívat mému zablácenému vzezření, hodnému toulavého psa, ale vidím, že se k sobě nyní docela hodíme…" Zasmál se a odvázal oba koně.

Vzala jsem svého vraníka za uzdu a stejně pobaveným tónem odpověděla: „Konečně jsme si rovni, jaká úleva…"

Markýzek ani neprotestoval, dokonce se zdálo, že je v docela dobrém rozmaru, jeho mise tedy zřejmě byla úspěšná. A teď mi doufám povíte, co jste zjistil, nerada bych to z vás páčila jako u výslechu, pomyslela jsem si a významně na Filipa pohlédla.

„Jedeme na východ proti proudu Seiny, připravte se na dlouhou cestu," řekl Filip bez zájmu a vyhoupl se do sedla.

„Jak dlouhou?" Představa, že na koni strávím víc než pár hodin v kuse, mě vyděsila. Už teď jsem jistě měla některé části těla odřené do krve od tvrdého sedla. Co jsem ostatně čekala? Doufala jsem

zřejmě, že Cikáni jsou stále v Paříži či jejím blízkém okolí. Velký omyl!

„Ale ale, snad nemáte strach, madame?“ usmál se naoko udiveně markýz a mlaskl. Jeho kůň se nepříliš ochotně pohnul.

Dojela jsem ho – tedy když jsem se konečně i já dostala po několika marných pokusech do sedla.

„Pane, já strach nemám, jen bych ráda věděla.“

„Copak? Špatně se vám sedí?“ odtušil Filip všímavě.

„Opravdu se snažím, ale ten kůň není moc pohodlný…,“ řekla jsem vyhýbavě a doufala alespoň v náznak pochopení.

„Pohodlný? To není křeslo, to je zvíře. Tvářila jste se tak sebejistě, že mě ani nenapadlo, že neumíte jezdit!“ řekl Filip a chvíli mě kriticky pozoroval.

„Žádný učený z nebe nespadl,“ zabručela jsem. Už jsem slyšela další výsměšnou poznámku například na téma, že bych měla raději vyšívat, než si hrát na vojáka. Markýzova odpověď mě celkem překvapila: „Děláte to úplně špatně. Kůň není věc, je to živý tvor, má duši i hrdost. Dejte koni najevo, kdo je tu pánem, ale respektujte ho. Potom bude on respektovat vás. Je to prosté.“

„Jak?“ zeptala jsem se jako žáček v jezdecké škole, ale neunikla mi lehká ironie v jeho hlase.

„Přijměte jeho rytmus, jeho pohyby. Není na tom nic těžkého. Musíte být spojeni. Buďte s ním jedna bytost, jedno tělo. Potom kůň sám pozná vaši vůli bez příkazů a biče. Dokud tohle nepochopíte, budete trpět, a kůň s vámi.“

„Pokusím se,“ pípla jsem. Vám se to řekne, pane maršále, vy nemáte tak odřený zadek jako já… Jen jsem tiše vzdychla, ale jednou jsem se rozhodla že pojedu, musím to tedy nějak vydržet. Filipova rada byla navíc skutečně inspirující.

„Bohužel s dámským sedlem nikdo nepočítal… Ale na druhou stranu dámské sedlo není na dlouhé cesty. Zvyknete si…,“ zakončil ještě markýz a víc si mě nevšímal; nechal mě ať dělám, co umím.

Chvíli jsem závistivě pozorovala pana maršála, který měl při jízdě na koni stále tak elegantní a hrdé držení těla, že člověk téměř zapomínal, že pan markýz nyní vypadá spíš na banditu, než na dvořana Ludvíka XIV Honem jsem narovnala záda, abych se vedle něj necítila tak těžkopádně.

„Jak jste zjistil, kudy máme jet?“ odvedla jsem řeč od svých nedůstojných odřenin. Filip nepříliš ochotně odpověděl: „Celkem

snadno. Ti divadelníci sice odjeli ještě toho dne, kdy jste poctila Versailles svou vznešenou návštěvou, ale nějaký ctihodný měšťan je stačil udat, že pod rouškou umění okrádají poctivé lidi. Pár jich pochytali a zavřeli do Chateletu. Mám naštěstí pár známých, kteří vědí, jak z vězňů dostat potřebné informace. To je ta dobrá zpráva. Ta špatná je, že jim náš ptáček bohužel uletěl. Takže musíme jet za ním a doufat, že ho někde cestou dohoníme."

Hned jsem si vzpomněla na jistého pána, před nímž jsem se snažila ochránit svého nezletilého kamarádíčka z podsvětí. Takže moje herecká etuda nebyla zase tak úspěšná, jak by se mohlo zdát. Doufám jen, že Toma nechytili, šibenice by ho neminula. Víc mě však vyděsilo jen jakoby mimochodem zmíněné slovo Chatelet.

„Bože, byl jste v Chateletu? Co kdyby si vás tam rovnou nechali, to je bláznovství!" vykřikla jsem. Udělalo se mi mdlo při zjištění, jakému nebezpečí se Filip vystavil a jak málo scházelo, abych se ho dnes ráno nedočkala. Markýzi by sice víc než nuzný Chatelet slušela zlověstná Baštila, kam se odklízeli přesně takoví „zločinci", jakým byl i on, ale ani tak jsme nebyli v situaci, abychom si mohli dovolit takhle riskovat! Zbláznil se snad?

„Uklidněte se, proboha, nebyl jsem přece uvnitř, nejsem takový pitomec, za jakého mě asi pokládáte! Navštívil jsem jen jednoho přítele, starého Valentina Franka. Než přišel o ruku, bojoval pod mým velením ve Flandrech. Teď, když nemůže střílet, skončil jako velitel strážní čety v Chateletu. Příšerné, smutný osud pro vojáka… No a ten mi zjistil všechno potřebné, zatímco já hrdinsky čekal u něj doma v kuchyni a povídal si s jeho ženou nad šálkem čokolády. Marně jsem jí vysvětloval, že tu černou břečku pro ženské opravdu nepiji…" Filip se příliš neměl k tomu, aby mi vyprávěl příhody z uplynulé noci, hlavní byl přece výsledek.

„A co to máte, to je také od toho přítele?" ukázala jsem na truhličku, která se nyní nacházela pod sedlem, pečlivě připnutá popruhem. Filip se už zase začínal mračit.

„Peníze, od Valentina? Ale kdež, ten je chudý jako kostelní myš, sotva uživí svých osm dětí. Ty peníze jsem měl schované už několik let pro všechny případy v podzemí. Když máte matku hugenotku, nikdy nevíte, co bude zítra. Zlato bylo ukryté v chodbě ode dne, kdy hugenotům zakázali zastávat jakékoli úřady. Už tenkrát bylo jasné, že se Nantský edikt brzy dočká konce své existence. A já myslím, že se ten den kvapem blíží," řekl trochu pohrdavě markýz a tvářil se

jako by to byla běžná věc, schovávat truhly se zlatem do smrduté díry.

Tím naše první věcná debata skončila.

Vyrazili jsme opět směrem do hlubokého lesa. Nemusela jsem se na nic víc ptát, pochopila jsem dobře, že tak jak vypadáme, nemůžeme používat veřejné cesty a pokud možno ani vkročit do nějakého města či vesnice. Teď jsme nepatřili nikam a byli jsme tím nesmírně nápadní. Na šlechtu jsme byli moc špinaví a na chudáky nevhodně oblečení, ani díry v drahých látkách a špína by nás neskryly před zvědavými pohledy. Každý, kdo by nás spatřil, by měl jedinečnou možnost vydělat si hezkých pár louisdorů udáním evidentních psanců, jimiž jsme na první pohled byli. Filipovy potrhané, dvorsky krátké a přiléhavé kalhoty, obyčejně celé schované pod dlouhým kabátkem zvaným justacorps, jaké v této době nosila jen pařížská šlechta (na venkově dosud i aristokracie většinou nosila široké „mušketýrky“ a krátký kabát) byly jako zpověď; prozrazovaly vše. Kdysi dávno čisté hedvábné punčochy se stuhami, boty s červenými podpatky, které ještě před několika hodinami kráčely po leštěném mramoru, stejně jako krajková košile z pravého hedvábí, nyní zakrvácená a potrhaná – to vše jasně svědčilo o rychlém útěku z přepychu zlatem zdobených komnat Paříže. Já vypadala ještě hůř, s hlavou plnou listí a v roztrhaných lokajských hadrech.

„Máte nějaké jasnější představy o našem putování, nebo pojedeme prostě jen pořád na východ?“ zeptala jsem se Filipa po krátké přestávce, když beze slova vytáhl z torny u sedla pšeničné placky, které mi dosud tajil, a nabídl mi také jednu. Pochopila jsem že šetří a nekomentovala jsem to, třebaže mi to dalo hodně práce; už jsem si myslela, že bídně zahynu hlady.

„Pojedeme přes Troyes,“ odsekl Filip, na němž se konečně začala také projevovat únava. Už jsem začala přemýšlet, jestli je člověk nebo robot.

„Požádáme o pomoc přítelkyni pana de Dangeau, že?“ vzpomněla jsem si na slova Filipova přítele. Navštívíme tedy slečnu Pipin, majitelku veřejného domu v Troyes.

Filip neodpověděl.

„Nač ji potřebujeme, když máme peníze?“ zeptala jsem se znovu po chvíli ve snaze navázat konverzaci; to ticho mě znervózňovalo.

Filip zvrátil hlavu a tiše zavyl.

„Ach, Bože, copak vy ženské musíte pořád brebentit? Nemůžete být chvíli zticha? Věříte, že jsem unavený? Na rozdíl od vás jsem ještě nespal!“ obořil se na mě. Jeho šedě podkreslené oči dokazovaly, že mluví pravdu. „Nechte to prosím na mně! Vzhledem k tomu, že Troyes je šťastnou náhodou po cestě, může nám ta osoba pomoci doplnit naši chudou výbavu. A jestli jste nepochopila skrytou prosbu pana de Dangeau, který se pěkných pár měsíců nepohne z postele, abychom; bude-li to jen trochu možné; předali jeho milé prsten jako příslib markýzovy věrnosti, je mi líto. Já to tak pochopil a pokud to jen trochu půjde, udělám to.“ Filip pak, na důkaz svého hodnocení naší nevábné stravy, znechuceně zastrčil do torny zbytek placky, kterou žvýkal.

Zase se mnou mluví jako s pitomcem! Nejspíš chce, abych celou cestu mlčela. Fajn! Má to mít. Tak si trhni nohou, ty středověký šovinistický nádivo, pomyslela jsem si a rozhodla se, že mě markýz ještě bude prosit, abych s ním mluvila.

Ten sice podle všeho pochopil, že to s mou vojenskou podřízeností nebude tak snadné a že trocha dvorské zdvořilosti by asi přece jen neškodila, ale byl dalek toho, aby se mě doprošoval, jak jsem si přála. Dokonce se mi zdálo, že snad má i jakousi potměšilou radost z toho, že mě rozčiluje. Jako bychom od chvíle, kdy jsme vyjeli, pořád jen soutěžili, kdo bude mít navrch. Co Filipa tolik žere? To se ještě nesmířil s faktem, že jedu s ním? V tom případě má docela smůlu.

Dalších několik mil jsme ujeli, jak si pan maršál přál, v naprostém tichu. Zavile jsem civěla před sebe a snažila se tvářit co nejnepřístupněji, ve snaze probudit ve Filipovi trochu lidskosti a přimět ho, aby další konverzaci musel navázat sám. Copak si nezasloužím alespoň trochu respektu? říkala jsem si v duchu nakvašeně. Bylo těžké, téměř nemožné nepřipomínat si svoje zásluhy z posledních dnů, o nichž jsem se domnívala, že mi dávají právo na cokoliv. Jaksi jsem přitom pozapomněla na to, co rodina de Grazac udělala pro mě. Ksakru, měli bychom se konečně naučit komunikovat, když už spolu musíme cestovat!

Už byl bílý den, cesta ubíhala celkem plynule. Dosud jsme nepotkali jedinou živou duši; Filip si dával velmi dobrý pozor, aby naše koně vedl tím nejhustším lesem a nejopuštěnějšími cestami. Udivovala mě neuvěřitelná rozloha lesa, jako by byl nekonečný – stromy a zase jen stromy, jako bychom chodili v kruzích. Nikde nekončící rovina, další a další mýtiny, lesní cesty a zase stromy, až

se mi z toho točila hlava. Museli jsme ujet mnoho mil a nepotkali jsme jedinou vesnici, statek či alespoň opuštěný kostel. Až příliš jasně jsem si uvědomovala, že se nacházím v sedmnáctém století, v době, kdy je starý kontinent k nepoznání od Evropy, kterou znám já. **I** příroda se mi zdála jiná, jako bych snad byla na jiné planetě, nejen v jiném století. Kolikrát jsem se z letadla dívala na Francii, kolikrát jsem ji projížděla vlakem či autobusem, a vypadala docela jinak! Silnice, města a veškeré známky zabydlení, to všechno teď bylo pryč. **I** les byl jiný, než lesy které jsem znala, aniž bych dokázala přesně definovat, čím. Pokud tu existovaly nějaké vesnice či města – jako že jistě ano – můj průvodce se snažil, aby se jim velkým obloukem vyhnul. Zdálo se, jako bychom snad byli na celém světě úplně sami.

Pan maršál, jak jinak, ovládl svou únavu a opět cestoval bez viditelných fyzických problémů, jako by snad opravdu byl stroj. Ovšem stroj velmi nevrlý. To, co ho podle mě ve skutečnosti zlobilo nejvíc, bylo jeho nedbalé oblečení a zaprášená pleť. Podezírala jsem ho, že více než strach ze zatčení ho do temných hvozdů táhne obava z toho, že by byl viděn bez paruky a ostruh, ve špinavých a roztrhaných hadrech. Musela jsem se v duchu smát při představě válečné vřavy, kdy se udatný maršál nejprve ve svém kulatém stanu s liliemi a maršálským praporkem vymydlí ve voňavé koupeli doběla, navoní se a zabalí do krajek, aby pak se zbraní nad hlavou velel z první linie vojsku. Je to podivín; opravdu nevím, co na něm vidím.

Mé odhodlání a přesvědčení, že jsem přece jen udělala dobře, když jsem prosadila svou účast na válečné výpravě, se dostávaly pod bod mrazu. Cesta byla nepředstavitelně úmorná. Měla jsem hlad a žízeň, od nepohodlného sedla mě bolelo v zádech, hlava mi třeštila od větru, který mi nepřestával hvízdat kolem uší. Přála bych si alespoň na chvíli zastavit a odpočinout si. Zatímco jsme se za slunečného počasí prodírali křovisky a přelézali nějaké staré kamenné valy, které tu byly bůhví k čemu, poprvé mi doopravdy došlo, že Filip měl v lecčems pravdu. Neměla jsem ani zdání o tom, jaké to je, cestovat na koni dnem i nocí, bez jídla, pití a odpočinku, a to byl teprve začátek. Bože, jak já bych se chtěla vykoupat! Jistě páchnu jako tchoř.

Začala jsem si pomalu uvědomovat, že přestože už v sedmnáctém století žiji déle než půl roku a domnívám se, že je znám, nevím o něm vlastně téměř nic. Čím více jsme se vzdalovali od Paříže, tím jasněji jsem se cítila ztracená a bezmocná. Jako bych se každým dnem nezvratněji ponořovala do neznámých hlubokých a možná bezedných vod, které mě postupně pohlcovaly. Vlastně to tak ve skutečnosti bylo; nořila jsem se do neexistujícího dávno zapomenutého světa, nad nímž se ve skutečnosti už před mnoha staletími zavřela země. Uspávající ticho, přerušované jen zpěvem jarem opilých ptáků, snad tisíce neznámých vůní, pach koňského potu a prach v mých očích, to všechno mě uchvacovalo a děsilo zároveň. Tušila jsem, že všechno mě nejspíš teprve čeká.

Bylo skoro poledne a já už měla takovou žízeň, že se mi začínala točit hlava. Na Filipově sedle se sice houpal malý měch s vínem od paní Girandotové, ale já neměla na víno ani pomyšlení. Co bych dala za jediný lok čisté vody…

Pozorovala jsem svého velitele, hrdě se pohupujícího v sedle hřebce, jak neustále ostražitě prohledává okolí. Připomínal indiány z filmových kovbojek. Podle mě to trochu přehání, vždyť tu není široko daleko ani noha, říkala jsem si v duchu, navenek jsem se to však snažila respektovat. Má pravdu v tom, že se z křovin kolem nás může kdykoli vynořit nebezpečí – ministr Louvois se se svou dočasnou prohrou jistě nesmířil. Nemohla jsem se ovšem ubránit

pocitu, že ho Filip poněkud přeceňuje; odpočívat je přece také třeba. Jak ráda bych na chvíli zastavila a trochu si oddychla, ale mému společníkovi dělalo moje pohodlí jen pramálo starostí. Mohli bychom klidně jet po cestě, která je nedaleko, říkala jsem si vztekle, když mě snad posté šlehla větvička do obličeje, jen taktak, že jsem stačila zavřít oči. Nevím proč se musíme prodírat křovím jako partyzáni, už toho mám vážně plné zuby!

V jednu chvíli, kdy jsme kdesi uprostřed řídkého listnatého lesa přejížděli malý palouk, jehož středem protékal zurčící potůček, jsem to už nevydržela. Po několika nesmělých pokusech o krátký odpočinek, které byly mým neoblomným velitelem striktně odmítnuty, jsem ztratila nervy. Po celou cestu se pan maršál zajímal maximálně o koně, jestli nemají žízeň či nepotřebují odpočinek, ale co já? Jsem snad stroj? Mám snad pít bahnitou vodu s koňmi, když jiná není? Filip sám nejspíš neměl žádné lidské potřeby jako je jídlo, voda či záchod. Vůbec nemluvil a kdykoliv jsem se snažila promluvit já, abych ho upozornila na to, že sama nějaké potřeby s dovolením mám, jen položil prst na rty a zasyčel: „Pssst!“ Když to na mě udělal během jediné hodiny už potřetí, dostala jsem vztek. Jazyk se mi žízní lepil na patro a zaschlý prach na obličeji mě nesnesitelně štípal. Vedena možná už jen zvířecím instinktem jsem najednou bez milostivého dovolení pana maršála zastavila koně, seskočila na zem a rozběhla se napříč rozkvetlou loukou přímo k malému jezu, který tak krásně zurčel a lákal mě tím zvukem jako Sirény v bájích vábily osamělé lodi. Kolem mě bylo slyšet jen bzučení včel a šplouchání dřevěného jezu, když jsem se skláněla nad průzračnou tůňkou. Aniž bych se ohlédla po Filipovi, vrhla jsem se do chladné vody a s nepopsatelným blahem nabrala do dlaní tu zázračnou perlivou tekutinu.

Filip však pro mé potřeby neměl pochopení.

„Co to děláte, madame? Nedovolil jsem vám zastavit!“ ozval se za mnou přísně a podivně tlumeným hlasem.

„Mám žízeň! Strašnou žízeň! Jen mě nechte napít!“ zavolala jsem za sebe prosebně a opájela se chladným zázrakem přírody ve svých dlaních. Vidina vody v ústech a na obličeji mě táhla jako magnet. Můj hlas se cinkavě rozlehl tichým lesem.

Musí mě pořád takhle sekýrovat? Vždyť jde jen o minutu, o jedinou minutu, nikde kolem není živá duše – proč mě nenechá na pokoji?

„Ne teď a ne tady! Není to bezpečné,“ trval na svém Filip a trhl okamžitě uzdou svého hřebce. Za pár vteřin už stál i s koněm přímo nade mnou.

„Okamžitě nasedněte!“ řekl šeptem a tónem, který jsem od něj dosud nikdy neslyšela, jako bych byla ten nejposlednější pěšák jeho pluku.

Udiveně jsem k němu vzhlédla a dlaně s vodou, už jen pár centimetrů od mých rtů, se zastavily. Černý kůň mého společníka se nade mnou tyčil jako skála a z vrcholu té skály se na mě dívaly dvě nervózní modré oči. Zaváhala jsem, ale pak jsem znovu, i přes strach, že Filipa strašně rozzlobím, hlavu opět sklopila a zhluboka se napila. Snad nikdy mi čistá voda tolik nechutnala. Však on se ten medailon pro pár minut nezblázní, pomyslela jsem si.

Ale pak jsem, ke svému nepopsatelnému úžasu, uslyšela, jak markýz seskočil z koně do trávy. Přišel ke mně, hrubě mě chytil za ruku a odtáhl mě od potoka.

„Čert mi byl dlužen cestovat se ženskou!“ sykl a já ucítila v paži bolest, jak mě neomaleně stiskl.

Lekla jsem se, snažila se mu uraženě vyškubnout, ale on jen tiše zaklel a bez dalších průtahů mě chytil kolem pasu. Jako otep slámy si mě přehodil přes rameno a přes mé marné pokusy o vzpurnou obranu mě odnesl zpátky k mému koni. Nepříliš něžně mě vyhodil do sedla, až jsem vyjekla.

„Tohle bylo naposledy!“ řekl opět šeptem a zlostně švihl rukavicí mého koně, který se dal okamžitě do pohybu. Markýz jel hned za mnou. Vypadal velmi zneklidněný.

Nebyla jsem vzteky schopná slova. Co si ten šlechtický fracek o sobě myslí? Byla bych v nejbližší zatáčce nejspíš skočila Filipovi po krku a vlastníma rukama se ho pokusila uškrtit, kdyby mě od mých úmyslů neodradil náhlý a rychle se přibližující zvuk koňských kopyt, který vycházel odkudsi z nedalekého houští.

Nedaleko té mýtiny s potůčkem, kterou jsme projížděli, se za hradbou porostu vinula lesní cesta. Kdesi za hustým křovím se něco pohnulo. Netrvalo dlouho a mezi řidšími větvemi nízkých keřů probleskla červená barva.

V okamžiku, kdy kopyta zadních nohou našich koní mizela v mlází za potokem, vjel na mýtinu jezdec. Okamžitě jsme oba poznali vojáka elitní královské gardy.

Královská garda tady v lese, tak daleko od Paříže?

Ihned jsme zastavili koně a téměř ani nedýchali. V té chvíli se ve mně leknutím snad na okamžik zastavilo srdce. Bezděky jsem se přikrčila. Přece tu ten voják nemůže být kvůli nám? Tak rychle by nás přece nenašli, to je holý nesmysl! Copak je Louvois čaroděj?

Filip po mně jen významně bleskl pohledem. Nebyl čas na dlouhé okolky, voják se už pomalým pátravým krokem přibližoval, museli jsme okamžitě zmizet. Rozhodně jsme si nemohli dovolit jakoukoli konfrontaci. Voják Jeho Veličenstva sice mohl být v lese z mnoha jiných důvodů, než jen kvůli našim maličkostem, jenže to jsme nemohli tušit, stejně jako se dalo jen těžko odhadovat množství červených uniforem v okolí. Co když je tu celá garda?

Cítila jsem, jak mě pomalu polévá horko. Filip mi gestem naznačil, ať se uklidním a jen ho co nejtišeji následuji.

Snažila jsem se pokud možno nezpanikařit. Pomalým, téměř neslyšným krokem jsme se zatajeným dechem vedli koně co nejdál od nebezpečné mýtiny. V duchu jsem se modlila, aby koně nezafrkali či nezařehtali a neprozradili nás. Když jsme byli dostatečně daleko, abychom mohli předpokládat, že zvuk kopyt neprozradí víc, než už bylo prozrazeno, pobídli jsme koně okamžitě do cvalu, jenž místy, pokud to terén umožňoval, přecházel dokonce v trysk.

Kličkovali jsme ve vysoké rychlosti mezi kmeny širokých stromů, které se kolem nás strašidelně míhaly, až jsem se bála, že do některého co nevidět narazím. Přes mechovým kobercem tlumené nárazy kopyt našich vlastních koní jsme ani neslyšeli, jestli jsme byli zpozorováni a jsme pronásledováni, nebo ne. Nevím jak Filip, ale já se bála ohlédnout; nemohla jsem si v tom letu dovolit ani na chvíli spustit oči z cesty, přestože můj kůň v té chvíli spíše vedl mě, než já jeho.

„Skloňte se koni až na krk, pořádně ho stiskněte stehny a trochu se nadzdvihněte, nebo si zlámete vaz!“ křikl za mnou Filip a sám udělal totéž. Letěli jsme jako s větrem o závod. Filip měl pravdu, už mi nechybělo mnoho a spadla bych z koně na zem, což by se mi v té rychlosti mohlo stát osudným. Okamžitě jsem udělala, co mi markýz poradil. Chvílemi jsem raději zavírala oči, už jsem se viděla s roztříštěnou lebkou. Snažila jsem se koně pobízet jak nejvíc to šlo, i tak se mi však černý hřebec mého společníka, který získával stále větší náskok, rychle vzdaloval. Už jsem myslela, že ho ztratím z dohledu, když Filip zpozoroval důsledek mé jezdecké neobratnosti a

lehce zpomalil. Když jsem ho konečně dojela, pot mi už stékal po skráních a oči slzely od větru, zdálo se mi, jako bych seděla na kolotoči.

„Pronásledují nás?“ zeptala jsem se udýchaně.

„O tom nepochybujte,“ opáčil Filip. Jeho tvář i přes vysoký stupeň soustředění vykazovala špatně skrývané známky vzteku. Jakmile jsem kromě už notoricky známých přivřených víček mého společníka spatřila i jeho pevně semknuté rty, konečně jsem si plně uvědomila, co jsem svou nezodpovědností způsobila. Na přemýšlení ale nebyl čas.

Můj kůň vypadal unaveně, nad hlavou mi však náhle zasvištěl markýzův jezdecký bič a ozvalo se břitké švihnutí. Vraník se pod ranou biče vzepjal a vyrazil znovu vpřed tak rychle, že jsem opět málem spadla na zem.

Filipův černý hřebec mě brzy znovu předběhl a stejně jako předtím rozrážel vzduch přede mnou. Prach zpod jeho kopyt mě dusil. Znovu jsem zaťala zuby a snažila se pokud možno udržet se v sedle. Po několika kilometrech ostrého cvalu, při němž jsme několikrát přejeli potok tam a zpět a nabyli přesvědčení, že náš případný pronásledovatel ztratil naši stopu, jsme konečně mírně zpomalili a pokračovali dál relativně normálním tempem. O zastavení a odpočinku se nám však ještě nějakou dobu nemohlo ani zdát.

Filip, který jel dosud vpředu, však náhle škubl uzdou svého koně, otočil ho a dojel až ke mně. Úkosem na mě pohlédl, udýchaný a rozčilený, a zlostně sykl: „Snad jsme ho setřásli, ale říkám vám, tohle bylo naposledy! Ještě jednou provedete něco podobného, nechám vás v nejbližší vesnici a pojedu dál sám!“ Znovu, tentokrát z bezprostřední blízkosti, jsem uviděla markýzovu rozzlobenou tvář a nebylo mi ani trochu do zpěvu. Bylo mi jasné, že tentokrát jsem opravdu přestřelila. Svou paličatostí jsem málem způsobila neštěstí. Od samotného počátku jsem podcenila míru nebezpečí naší výpravy a světa sedmnáctého století vůbec, především však moc našeho nepřítele.

Jakmile si Filip uvědomil, že neodpovídám, opět zrychlil a já už se ani nesnažila udržet jeho stále dost svižné tempo, protože jsem se už poněkolikáté rozkašlala. Byla jsem tak nadýchaná prachu, že už mi skřípal i v zubech. Bože můj, stačilo přece naznačit, že nás možná někdo sleduje, a mě by ani nenapadlo dělat problémy! Copak jsem úplně pitomá?

Styděla jsem se, moje žízeň nás mohla stát i život, ale k čemu nám příroda dala pusu? Filip přece mohl něco říct! Zaplaťbůh že jsme stačili ujet, kdoví kolik vojáků se v okolí potuluje. Jenže pokud budeme takovýmto způsobem komunikovat i nadále, brzy opravdu začnu litovat, že jsem se na tak bláznivou výpravu vůbec vydala. Ale copak jsem měla na vybranou?

Můj společník jel stále notný kus přede mnou a na mé loudání ani trochu nedbal. Jen každou chvíli zastavil koně – gestem mi naznačil, abych učinila totéž – a pak se pozorně zaposlouchal, nerozpozná-li odněkud zlověstnou ozvěnu nárazů koňských kopyt pronásledovatelů. Nic však nebylo slyšet. Jeli jsme tedy dál a já si trochu oddychla, že jsem svou neposlušností nezpůsobila něco mnohem horšího.

Slunce zářilo přímo nad našimi hlavami, mohlo tedy být něco kolem poledne. Od slovní přestřelky u potoka mezi námi dosud nepadlo jediné slovo. Když už to vypadalo, že veškeré nebezpečí je snad doopravdy zažehnáno, konečně jsme zastavili. Sesedli jsme z koní a napili se trochu vína. Sotva jsme popadali dech, především já. Markýz byl stále zamračený a ani se na mě nepodíval, jen se stále starostlivě rozhlížel, jako by se zdráhal uvěřit tomu, že jsme tak snadno vyvázli. Bylo však nutné, abychom si trochu odpočinuli; ten trysk byl pro nás a především pro naše koně skutečně vysilující.

Posadili jsme se na pařezy a utírali si zpocená čela, myslím, že kdyby byl teď nablízku onen potůček, ani opatrný markýz by mu neodolal. Cítila jsem, jak mi po zádech stéká pot, brzy mi teplý jarní vítr pronikl slabou lokajskou livrejí až na kůži. Tentokrát jsme snad měli štěstí, pomyslela jsem si s úlevou a opřela si bolavou hlavu o kmen staré borovice. Markýz nervózně okusoval stéblo trávy a odhrnoval si z očí prameny vlasů, které mu zběsilou jízdou vyklouzly z copánku a lepily se mu na tvář. Cítila jsem, že by mi nejspíš ze všeho nejraději pěkně od plic vynadal, tento pocit byl ovšem vzájemný. Alespoň že jsme konečně na chvíli zastavili.

Nebylo nám však dopřáno, abychom si zasloužený odpočinek dosyta vychutnali. Po krátké době začali naši koně podivně frkat a řehtat. Filip, jakmile si toho všiml, okamžitě vstal z velkého pařezu, na němž předtím odpočíval, a znovu se zaposlouchal do hlubokého ticha.

„Slyšíte něco?“ zeptala jsem se starostlivě a také vstala. Kolem však jen tichounce šuměl les.

„Ne,“ zašeptal. „Ale koně ano.“

Na markýzově tváři byly opět znát obavy, tentokrát však opravdu vážné. Mávl na mě, abych ihned nasedla na svého koně, což jsem okamžitě učinila.

Už jsme chtěli opět vyrazit, když se za námi ozvalo praskání suchých větviček a také onen zlověstný zvuk koňských kopyt, jehož jsme se tolik obávali. Takže nás přece našli!

Prudce jsme se ohlédli, bylo však příliš pozdě, abychom se schovali. Mezi stromy zazářila rudá uniforma se žlutě vyšívanými prýmky.

„Ksakru!“ zaklel tiše Filip a neochotně obrátil svého koně čelem k nepříteli.

„Pane maršále?“ ozval se pronikavý cizí hlas důrazně a já cítila, jak mi tuhne krev v žilách. Je to opět tady. Strach, který ochromuje, panická hrůza z toho, že možná právě toto je ono místo, které naše oči uvidí naposledy. Kolikrát jsem už tohle cítila?

Teď nás zastřelí, naše neslavná výprava skončila, pomyslela jsem si a s tváří jistě bledou jako křída sledovala Filipa, který už hleděl zpříma do očí nepříteli.

„Kapitáne,“ odpověděl zvolna Filip a lehce pokývl hlavou. Hned nato vytáhl svůj zlatem zdobený kord z pochvy a v téže chvíli se zaleskla i zbraň neznámého muže v uniformě královských gardistů.

Chtěla jsem instinktivně pokračovat v rychlém ústupu a užuž jsem se chystala vyděšeně pobídnout koně, když mě Filip šeptem zastavil, aniž by nepřítele spustil z očí: „Stůjte, Luiso, kapitán tu jistě není sám. Nehýbejte se!“

Ti dva chvíli jen tiše stáli proti sobě a hleděli jeden na druhého, až konečně neznámý znovu promluvil pevným hlasem: „Je mi to velice líto, pane maršále, ale z rozkazu Jeho Veličenstva a z pověření ministra války vás musím zatknout. Prosím, odložte svou zbraň!“ A popojel na svém koni ještě pár metrů k nám. Mohlo mu být stěží dvacet let, tvářil se tvrdě, ale ruka s vojenským rapírem se mu skoro neznatelně třásla.

Já ani nedutala a ani Filip neodpovídal. Jen se bez jediného mrknutí dál díval na svého protivníka.

„Pane, slyšel jste, co jsem říkal?“ opakoval voják svou výzvu.

Filip se jen usmál koutkem úst.

„Jistěže slyšel. Odpovídat však považuji za zcela zbytečné. Vy přece víte, jak zní má odpověď.“ V jeho očích nebyl znát sebemenší

náznak strachu, zatímco já se třásla po celém těle a stále se rozhlížela v očekávání, odkud se na nás vyřítí další vojáci. Kolem však nebylo slyšet vůbec nic, kromě nervózního frkání koní a šumění větru v korunách stromů kdesi nad námi. Kapitán znejistěl, ale necouvl.

„Ano, máte pravdu, pane, nejspíš znám vaši odpověď velmi dobře," odtušil muž v červené uniformě a jeho oči rychle přelétly okolní stromy. Mladíkovy tmavé, krátce střižené vlasy pod trojhranným kloboukem se začínaly slepovat potem. V poledním slunci začínalo být na malém paloučku horko.

„Ale já mám své rozkazy!" zakončil kapitán a necouvl ani o krok.

„Chápu. Měl jste dobrého učitele…," ušklíbl se markýz temně a s ironickým úsměškem konečně sesedl z koně.

„Ano. A ten nejlepší vzor, pane maršále," odpověděl kapitán s lehce ironickou poklonou a také seskočil na zem. O chvíli později stáli oba muži tváří v tvář, s kordy připravenými ve střehu, a mně nebylo do zpěvu při pomyšlení, že kdybych se chovala ukázněněji, nemuselo se možná nic z toho, co následovalo, vůbec stát.

„Kde je váš oddíl, pane ď Auries?" zeptal se věcně Filip kapitána.

Oni se znají? Nejspíš ano.

„Nanejvýš míli za mnou, pane maršále. Brzy ráno jsme našli stopy u Jindřichovy rokle. V tom blátě kolem Versailles nebylo těžké určit směr. Jeden oddíl se vydal za vámi a druhý po té další stopě, vedoucí na západ," odpověděl muž v červeném tónem, jakým se odpovídá nadřízenému.

Při jeho posledních slovech Filip na kratičký okamžik stiskl rty.

„A váš doprovod?" Filip a královský gardista si povídali, jako by si ani nehleděli do očí přes lesknoucí se ostří kordů.

Mladý kapitán se usmál. „Nejspíš nás pozoruje ze zálohy a čeká na můj signál."

Vylekaně jsem se rozhlédla. „Zavolejte ho!" přikázal Filip. „To asi nepůjde, pane maršále."

„Prosím! Domnívám se totiž, že je tam za tím keřem vpravo, a já na rozdíl od vás nebudu váhat použít střelnou zbraň. Zavolejte ho, nebo zemře," trval na svém Filip a na důkaz svých slov si bleskurychle přehodil kord do levé ruky a pravou rukou vytáhl z pouzdra sedla svého koně nabitou, zlatem zdobenou bambitku. Vůbec jsem nezaregistrovala, kdy ji stačil připravit. Namířil těžkou pistoli na blízký keř; vše bylo dílem jediné vteřiny.

„Vyjděte ven!“ vykřikl po krátkém zaváhání nepříliš ochotně kapitán ďAuries směrem, kterým nemilosrdně mířila Filipova hlaveň, a hned nato z houští skutečně vystoupil druhý voják v červeném. Pistoli neměl, zato třímal v pravé ruce vojenskou šavli.

„Pane, dovoluji si vás upozornit, že jsme nyní v přesile,“ poznamenal důstojník trochu naivně.

Filip se jen ušklíbl a bez varování se vrhl na mladého vojáka mezi keři, který mu jen v poslední chvíli stačil nastavil svou zbraň, aniž by se namáhal přehodit svůj kord zpět do pravé ruky. Ostří obou mužů se střetla, poprvé toho dne zlověstně zařinčela ocel.

„Předpokládám, že mě ta krysa Louvois chce živého, a to je vaše nevýhoda!“ To už byl osud Filipova soupeře jasný. Okamžik překvapení byl na naší straně. V té chvíli byl chlapcův nadřízený, kapitán ďAuries, příliš daleko, než aby stačil zabránit rychlé prohře svého vojáka. Hrot Filipova kordu, od nějž se odrážely zlaté sluneční paprsky, se už dotýkal prsou mladého světlovlasého muže, nyní ležícího na zádech na zemi a bledého strachy.

„Ani hnout, nebo ho podříznu jako kuře!“ křikl Filip na kapitána, který se ihned zastavil. Jakmile vítěz viděl, že kapitán pochopil, odkopl šavli přemoženého soupeře daleko do křoví a pokynul mi, abych přišla blíž.

Beze slova jsem seskočila z koně a do třesoucích se rukou přijala nabitou pistoli, kterou mi Filip podával.

„Hlídejte ho. Jestli se pohne, střílejte!“ poručil mi a teprve tehdy, když široká hlaveň těžké pistole mířila na nepřítelovo orosené čelo, sňal hrot kordu z jeho prsou. Zůstala po něm malá krvácející oděrka pod rozseknutou uniformou. Napadlo mě, že jsme měli více štěstí než rozumu; klidně nás mohli odstřelit ze zálohy a odpustit si zdlouhavé zatýkání. Nejspíš nás však Louvois chtěl opravdu živé a to nám prozatím zachránilo krk.

Na řadě byl kapitán. Souboj začal téměř okamžitě. Po krátkém rozmýšlení, kdy oba soupeři obcházeli pomyslný kruh a snažili se jeden druhého vyprovokovat k neuváženému útoku, se ostří konečně střetla. Párkrát se muž v červeném dostal do těsné Filipovy blízkosti, až jsem leknutím vyjekla. Kapitán nebyl žádný břídil, se zbraní uměl velmi dobře zacházet. Filip střídavě útočil a bránil se, nekonečné okamžiky vyčkávání, které přerušovaly rychlé výpady, na mě působily jako mučení. Zvuky souboje se rozléhaly po tichém

palouku, zalitém poledním sluncem, jako zvonění zvonků, doprovázené jen tichým bzučením lesních včel a much.

Netrvalo však dlouho a vojenský kord pana ďAuries proletěl kolem mě a zabodl se do mechu.

Kapitán nyní stál před maršálem beze zbraně, vydán mu na milost a nemilost, zatímco jeho podřízený stále ležel na zemi a sledoval roztřesenou hlaveň. Bála jsem se třeba jen letmo dotknout kohoutku nabité pistole, vzpomínky na nedávný zážitek z Jindřichovy rokle byly dosud příliš čerstvé. Znovu jsem viděla rudé kruhy v lesní tůňce, které se šířily od těla jedné z mnoha obětí oné zlé noci. Snažila jsem se na to nemyslet, zachovat si chladnou hlavu, neztratit duchapřítomnost, ale v té chvíli jsem cítila, že smrt je opět blízko. Jako bych mohla její chladný dech vnímat přímo za svými zády. Čekala na svou chvíli, věděla že přijde, vždyť ona jediná si může být jistá svým vítězstvím.

„Co bude teď, pane?“ zeptal se Filipa jeho poražený soupeř, hrdinsky už zcela smířen se svým osudem. Filip si dal s odpovědí na čas.

„Předpokládám, že nehodláte odpřísáhnout, že mě nebudete se svou gardou pronásledovat…,“ odtušil Filip a sklopil hlavu.

„Předpokládáte zcela správně, pane.“

„Ani když vás o to požádám?“ pokusil se Filip vyhnout nevyhnutelnému.

„Ne,“ odpověděl hrdě kapitán, bledý jako sníh. „Třebaže jsem vaším velkým obdivovatelem; nebo snad právě proto; nikdy nezradím to, čemu jste mě naučil, když jsem bojoval pod vaším velením. Můj život patří králi.“

Filip stál opět chvíli bez hnutí, než znovu promluvil. Kapitán se začal polohlasem modlit a tichá latinská slova splývala s téměř neslyšným šuměním větru v korunách stromů nad nimi.

„I můj, pane ďAuries, navzdory vašim rozkazům… Zvažte prosím znovu mou nabídku, nechci vás zabít, kapitáne, ani vašeho poručíka…,“ řekl Filip a v jeho očích jsem viděla smutek.

„Asi nemáte na vybranou,“ řekl tiše kapitán a pevně se zadíval Filipovi do očí. „Udělejte, co musíte.“

„Máte mou hlubokou úctu, pane.“ Filip se svému soupeři poklonil a na tvářích mladého vojáka se objevil ruměnec. „Vezměte si svou zbraň, příteli, nezasloužíte si zemřít jako prašivý pes.“

Kapitán se rovněž lehce poklonil a pak si poslušně došel pro svůj kord; pomalým rozvážným krokem. Když se zbraně obou soupeřů znovu střetly, několik sekund po prvním cinknutí ocelových ostří udělal Filip rychlý výpad do strany, obrat a znovu výpad, a když se kapitán pokusil o logickou obranu, hrot markýzova rapíru mu náhle zcela nečekaně probodl jediným pohybem zespodu krční tepnu. Kapitán bez hlesu padl k zemi a během několika vteřin zemřel.

Vykřikla jsem.

V té chvíli muž, na nějž jsem stále zblízka mířila bambitkou, využil mé chvilkové nepozornosti, vyskočil a vrhl se zezadu na Filipa. Vytáhl odněkud dýku a s vědomím, že s nejvyšší pravděpodobností skončí stejně jako jeho nadřízený, vsadil všechno na jednu kartu.

„Střílejte!“ vykřikl na mě Filip, vida ozbrojeného soupeře v divokém skoku. Já sice okamžitě, spíš instinktivně vystřelila, ale minula jsem.

Markýz k mé nepopsatelné úlevě naštěstí v poslední vteřině nastavil poručíkovi hrot svého krví potřísněného kordu a ten si o něj vahou vlastního těla rozpáral břicho. Několik vteřin se zmítal v bolestné křeči, přerývaně chrčel a po chvíli byl také mrtev. Z koutku jeho úst začala vytékat tmavá krev, která pomalu odkapávala do světle zeleného mechu, a jeho znetvořené tělo se chvělo ještě pár vteřin poté, kdy nepřítel vydechl naposledy.

Teprve teď jsem štítivě odhodila pistoli, kterou jsem dosud křečovitě svírala v rukou. Zírala jsem na to příšerné divadlo jako v transu, dokud muž nezůstal konečně ležet s vytřeštěnýma očima bez hnutí. Smrt se na mě vítězně šklebila z vyhaslého zraku ubohého mladíka ve službách krále, a já jako bych slyšela její hlas, který tiše šeptal: „Brzy se znovu shledáme, očekávej mne…“

Filip stál uprostřed mýtiny se zbraní v ruce, z čela si otíral pot a u jeho nohou ležela dvě nehybná těla. Přikryla jsem si dlaněmi špinavými od střelného prachu obličej; tváře mi jenom hořely. Co je tohle za svět? Copak se tady nedá ani na chvíli uniknout té příšeře s chladným dechem a temnýma očima, která se den za dnem vítězoslavně chechtá nad lidskou bezmocností? Pořád jsem si asi nezvykla na to, jak je sedmnácté století rozdílné od mé doby. Krev a zase krev, bolest, krutost, bezcitnost a smrt. Nutnost zabít nebo zemřít. Jedna malá, zdánlivě bezvýznamná chybička byla dnes zaplacena dvěma životy. Mohl to být klidně můj nebo Filipův život.

Tentokrát jsme měli štěstí. Ale co příště? Jak jsem jen mohla snít o takovém světě?

Když jsem znovu našla odvahu a sílu podívat se na Filipa, byl rudý zlostí. Bez jediného slova vyskočil zpět na koně, prudce trhl uzdou a rychle se rozjel.

S třesoucí se bradou jsem ho po chvíli dohonila, tiše jsem jela za ním a bojovala s pláčem a vnitřním třasem. Bála jsem se ohlédnout, abych znovu nespatřila padlé vojáky za námi, ale pach jejich krve jako by prostoupil mé šaty i kůži, celou mou bytost, cítila jsem jej na míle daleko. Kdykoliv jsem se navíc na chvíli ocitla vedle markýze a zahlédla jeho obličej, přeběhl mi po zádech mráz; tvářil se jako šelma, připravená mě zlostí zakousnout.

Jeli jsme opět tryskem, nemohli jsme tušit, kolik nepřátel ještě skrývá les kolem nás, výstřel z pistole musel být slyšet na míle daleko. Velké drny jemné lesní trávy a kusy černé hlíny létaly daleko za kopyty Filipova koně a jeho divoký dupot zněl jako vzdálené dunění hromu.

Napojili jsme se na lesní cestu, abychom mohli jet co nejrychleji, stromy kolem nás se opět jen rozmazaně míhaly, jak jsme hnali naše koně pryč od místa souboje. Cítila jsem se hrozně. Nenáviděla jsem, když se Filip takhle tvářil, děsilo mě to, a mé svědomí, připomínající mi, že jsem nejspíš zapříčinila smrt dvou lidí, mě nenechávalo ani chvíli na pokoji. Měla jsem strach, že se zblázním, jestli si o tom s Filipem nebudu moci ani promluvit. Kdyby mě alespoň pokáral, nadával mi; cokoliv by bylo lepší než jeho zaryté mlčení.

Teprve asi za půl hodiny jsem se odvážila promluvit: „Byla to moje vina, že?“ zakňourala jsem zoufale.

Filip neodpověděl, jen dál zatvrzele hleděl před sebe. Dojela jsem ho a snažila se ho přimět, aby na mě alespoň pohlédl.

„Odpovězte mi, proboha… Jestli je to moje vina, nikdy si to neodpustím!“ prosila jsem ho, ale Filip dál jen mlčel.

„Stejně by nás našli, dříve nebo později…,“ zabručel po chvíli vyhýbavě a bezděky se dotkl rány na boku, pozůstatku z nerovné bitvy nedávné noci.

„Je mi to líto, pane, omlouvám se… Moc se omlouvám...,“ hlesla jsem a zajíkla se.

„Příliš pozdě litujete své neposlušnosti!“ sykl Filip a ani se na mě nepodíval. „A nezpomalujte, možná že už kapitána našli.“

Dalších pár minut jsem se opět neodvážila ani ceknout.

Před očima jsem stále viděla odevzdaný výraz pana ďAuries… Možná by bylo doopravdy lepší, kdybych se vrátila. Ale kam, kam se mám vrátit?

„Jak jsem mohla vědět, že tu někdo je, že nám hrozí nebezpečí – nic jsem neslyšela ani neviděla!“ škytla jsem po několika mílích, když jsme konečně zpomalili po krátkém úseku ostrého cvalu z malého kopce. Můj unavený kůň divoce funěl a jeho teplý pot mi stékal po holých lýtkách.

„Proč jste mi, proboha, něco neřekl?“ zakvílela jsem zoufale.

„Dost už o tom! Tato konverzace mě už přestává bavit! Opakuji vám naposledy, že by nás stejně našli, jeli za námi celou dobu. Počítal jsem s tím a věděl o nich, schválně jsem je naváděl na jiný směr, než kterým vede naše skutečná cesta. Neviním vás z toho, co se stalo, zlobím se proto, že jste porušila svůj slib a ohrozila svou neposlušností úspěch naší výpravy. A vůbec, nejsem tu od toho, abych vám věčně něco vysvětloval! Nejsem zvyklý ospravedlňovat svá rozhodnutí a nemíním se tomu učit!“ obořil se na mě. „Pochopitelně, že vy nevidíte, vy neslyšíte, ale já ano, proto tady velím, už to chápete? Až budeme vyšívat nebo rodit děti, můžete mi velet vy a já vás budu pokorně poslouchat! Pokud si ovšem tohle nevyjasníme, nemůžeme nikdy dosáhnout svého cíle, protože se budeme věčně vysilovat hloupostmi! Jsem hlupák. Neměl jsem se nechat přesvědčit, abyste se mnou jela zrovna vy; jako by nestačilo, že jste dlouhé měsíce žila pod naší střechou!“ zavrčel nasupeně.

Byl naštvaný, a právem. Nejraději bych si dala pár facek. Ale co by to bylo platné? Je-li někde nějaké peklo, skončím v něm, jako že je nebe nade mnou. Jeho slova mě bolela; o to víc, že měl pravdu.

Chtěla bych si před ním kleknout a prosit za odpuštění, chtěla bych vrátit život dvěma mrtvým, ale co se stalo, stalo se. Zasloužila bych si, aby mě tady markýz nechal a jel dál sám, to jsem cítila a bylo mi z toho úzko.

Mezi bílými kmeny bříz jsme konečně zpomalili. Před námi se otevíral březový háj pokrytý čerstvým, světle zeleným mechem s fialovými kvítky.

„Filipe…, měl jste ve všem pravdu. Už vás budu poslouchat na slovo, už budu hodná, slibuji… Jsem hloupá, hněvejte se na mě, máte na to plné právo, ale nevyhánějte mě od sebe, prosím! Prosím…,“ řekla jsem šeptem a se sklopenou hlavou. Stále jsem

mluvila jen s markýzovými zády; nestála jsem mu ani za to, aby se ke mně otočil.

Neodpověděl.

Mé čelo bylo zpocené a srdce bolavé. Snad ještě nikdy jsem svá slova nemyslela upřímněji než v této chvíli. Můj hlas se rozléhal tichem, odrážel se od vysokých kmenů kolem nás a já si uprostřed lesů staré Francie připadala zbytečná, sama v sobě ztracená a strašně hloupá.

Ale pak jsem konečně viděla Filipa, jak obrací svého černého hřebce. Prosebně jsem k němu zvedla oči. Stáli jsme nyní v uctivé vzdálenosti naproti sobě na malé, zlatým sluncem zalité mýtince. Pod kopyty našich koní se na svět draly mladé jarní květy a nádherně voněly. Byly to divoké fialky, jež mezi zářivými polštáři nového mechu pokrývaly zemi jako nekonečný koberec. Obklopovala nás tichá neprostupná příroda, a modrá obloha, posetá bělostnými mraky, se nad korunami stromů klenula ve své prosté, ale fascinující nádheře.

Filipův tmavý, ještě mladý kůň nervózně podupával, vzrušen rychlým během; i zkušenému maršálovi dalo hodně práce, aby ho udržel v klidu.

V té chvíli jsem si všimla, že krásný markýz v záři slunečních paprsků opravdu vypadá, jako by on a jeho černý hřebec byli jedno tělo a jedna duše, přesně tak, jak ráno říkal. Jako by nezkrotnost a noblesa elegantního zvířete s havraní hřívou splývala s markýzovou vznešeností a hrdě vztyčenou hlavou. V té zvláštní, skoro magické chvíli jsem doopravdy pochopila, proč vlastně Filipa miluji. Také jsem však v plné míře cítila, nakolik jsme my dva rozdílní. Nikdy ho nedokážu chápat, ani on mě. Jsme dva ostrovy, blízké a přece navždy rozdělené nekonečnou hradbou vod. Nikdy tu hradbu nedokážu překonat.

Obdiv, smutek, úcta a něha, společně se zoufalou touhou po nezaslouženém odpuštění, to vše se muselo zrcadlit v mých očích tak jasně, jako bych to vyslovila nahlas…

Filip si všiml, jak se na něj dívám, a pomalu popojel o pár kroků ke mně. Sklopila jsem hlavu.

„Myslíte opravdu vážně, co říkáte?“ zeptal se tiše změněným hlasem, v němž náhle nebyl ani náznak přísnosti. Znovu jsem k němu bázlivě zvedla oči.

„Tak vážně, jak je to jen možné…," hlesla jsem a jen stěží vydržela jeho upřený pohled.

„Dobře," odpověděl měkkým hlasem. Ještě chvíli váhal a pak znovu promluvil: „Luiso, není to vaše chyba. Já vám rozumím, chápu váš uražený vzdor, i když to tak možná nevypadá. Jsou ale věci, které jako žena prostě vědět nemůžete, a já se na vás za to ani nemohu zlobit. Právě to mě nejvíc rozčiluje. Jsem bezradný, nevím jak vás přimět, abyste mi alespoň nepřekážela. Nemůžeme si dovolit prohrát. Jsme teď jako štvaná zvěř; neumíte si představit, jakou má Louvois moc. Ten má ze mě strach, a má víc než dobrý důvod se mě bát. Nesmí připustit, abych nyní třeba jen jedinkrát promluvil s králem, věřte mi. Teď není čas ani vhodná chvíle vám to vysvětlovat, ale my nejsme jen obyčejní psanci… Jsme ministrovi osobní nepřátelé na život a na smrt, a on už nemůže přestat. Buďto on, nebo já. Tuto hru už musíme dohrát do konce. Proto bych byl klidnější, kdybyste zůstala v té chatrči v bažinách. Nemyslím to proti vám, ale doufám, že teď už rozumíte mému odporu k vaší přítomnosti zde…"

Filip uhnul pohledem a pár vteřin bylo ticho.

„Ano, rozumím. Odpusťte…," vzlykla jsem po chvíli a začala si špinavýma rukama utírat uslzené oči. Filipova slova a náhle tak chápavý tón hlasu mé slzy nezastavily, naopak – jejich proud mi znovu zkalil zrak.

„Ale oni jsou mrtví! Kapitán byl dokonce váš přítel!" zasténala jsem ještě. Po těchto slovech jsem už neudržela pláč a seskočila z koně. Opřela jsem se čelem o kmen mladé břízy zády k markýzovi, který stále seděl na koni a díval se na mě. Tolik jsem se styděla za svou naivitu a hloupost, i za ten svůj pláč, který teď otřásal mým tělem; nechtěla jsem, aby mě Filip takhle viděl. Ale nemohla jsem si pomoci.

Slyšela jsem, jak i on sesedl z koně a tiše ke mně zezadu přistoupil. Dotkl se letmo mého ramene a přinutil mě, abych se k němu otočila.

„Luiso, podívejte se na mě, prosím!" Naše oči se na krátký okamžik setkaly a já toužila, abych teď mohla být na míle daleko odtud, z dosahu své slabosti a ubohosti a jeho modrých očí.

„Mrzí mě to," pokračoval tiše Filip, „bolí mě každá zbytečná smrt stejně jako vás, ale musel jsem je zabít, protože jinak by oni zabili nás. Tak to chodí, svět je krutý. Neplačte už, nesnáším ženský pláč, nevím si s ním rady, uvádí mě do rozpaků. Nevím, co vám mám ještě říci. My žijeme, to je hlavní! Kapitána jsem znal, byl to dobrý voják

a čestný muž, jen velmi nerad jsem ho ztratil. Ale jinak bych toho ztratil mnohem víc… Tak už přestaňte!“

Krásný markýz se znovu odmlčel a já mu konečně pohlédla zpříma do očí. Ta blízkost, z níž se na mě díval, mi způsobila letmé zamrazení v zádech. Děsil mě a přitahoval zároveň. Visela jsem na jeho rtech a pohledem prosila o každé jeho další slovo. Viděla jsem ho stále trochu rozmazaně a na okamžik se mi zdálo, jako by mě snad chtěl obejmout.

Ale pak byl ten prchavý okamžik pryč. Markýz se odvrátil, znovu nasedl na koně, ještě naposledy na mě krátce pohlédl a rozjel se. Následovala jsem ho a v srdci cítila zmatek.

3

Když jsme konečně zastavili, byl večer. Slunce se už sklánělo k obzoru a postupně ztrácelo svou jarní sílu. Lehce načervenalá záře se pomalu topila v nekonečném labyrintu vysokých kmenů, až zmizela docela. Mlhy a chladu přibývalo. Filip, jemuž se pod očima stále více rýsovaly modrošedé stíny, sesedl z koně, uvázal jeho uzdu za silný kořen a totéž učinil i s mým koněm.

Konečně jsem se dočkala, už jsem si myslela, že únavou omdlím.

Sedlo markýzova černého koně skýtalo mnohá příjemná překvapení. Postupně se na světlo boží dostaly nejen ony nevábné placky, s nimiž jsem už měla tu čest a které mi nyní připadaly jako královská hostina, ale i měch čisté vody, o němž jsem nevěděla. Už bylo na čase, měla jsem hlad jako vlk a žízeň jako námořník. Víno, které jsem ochutnala už odpoledne, přišlo nakonec také vhod. Bylo pravda trochu vyčichlé, ale už jsem se je nejspíš naučila pít a docela je uvítala, alespoň vlilo trochu tepla do mých prochladlých žil. Také dvě velké vlněné přikrývky, které měl Filip celou cestu přivázané k sedlu, se konečně dostaly ke slovu – ani jsem si nevšimla, že s sebou máme tolik užitečných věcí.

S úžasem jsem pozorovala Filipa, jak pomocí křesadla na pistoli rozdělal oheň. Naštěstí bylo kolem plno suché trávy, mokřiny jsme už dávno opustili a nebe bylo celý den bez mráčků, slunce tak mělo dost času vysušit poslední náznaky nedávné vlhké zimy.

První hvězdy ohlásily příchod noci, která sílícím odstínem tmavě modré barvy rychle vítězila nad denním světlem. Malý ohýnek, živený suchými větvičkami, tiše praskal a jeho uklidňující hukot mě ukolébával. Všimla jsem si, že se můj dech už pomalu mění v páru. Zabalená do vlněné deky a stočená do klubíčka jsem si lehla co nejblíže k ohni a pozorovala jeho mihotavé plameny. Myslela jsem na domov, na svou rodinu, na všechno, co jsem prožila za ty nekonečné měsíce v sedmnáctém století. Zdálo se mi to všechno pořád jako sen, sladký i trpký, děsivý i zázračný. Pociťovala jsem odevzdanou vyčerpanou melancholii, která mnou pomalu prostupovala, až mě ovládla docela. Nejvíc ze všeho jsem si přála zapomenout na všechno, co se dnes stalo, zapomenout i na to, co se

může stát v budoucnosti. Snad jsem si přála zapomenout i na to, odkud pocházím, na to, jak moc mi chybí moje rodina, můj svět, který jsem dříve tolik proklínala.

Napadlo mě, že právě zapomnění je to, co mě tak přitahuje k nepřístupnému markýzi. S ním bych možná dokázala zapomenout. Chtěla jsem být v bezpečí jeho blízkosti, možná ani ne tolik z lásky, ale především z pocitu osamění a prázdnoty. Byla jsem tak sama, tak strašně sama, že jsem na to raději nechtěla vůbec myslet. Daleko od všech mých drahých, tisíce světelných let nebo snad ještě dál, mi bylo smutno a jediný člověk v mé blízkosti byl Filip. Začínala jsem na něm být závislá, přestože jsem se k němu podvědomě bála přiblížit. Bála jsem se jeho, sama sebe, rozdílu tří set let. Připadala jsem si tak trochu jako mládě bez matky, nalezené v hlubokém lese. Byla bych vděčná za sebemenší náznak zájmu, lásky, vědomí že nejsem tak sama, jak se zdá.

Dívala jsem se do ohně a vzdalovala se realitě čím dál víc, už dávno jsem se ztratila přítomnosti v bludišti svých myšlenek.

Když jsem se vrátila do reality, všimla jsem si, že Filip dávno odsedlal oba koně. Bezmyšlenkovitě jsem po očku sledovala markýze, který si pak přitáhl svou deku blíž ke mně, téměř se mě dotýkal. Byl to zvláštní večer, náš první společný večer na útěku. Zavřela jsem oči.

Jak se rychle stmívalo, Filip ještě přihodil do ohně poslední várku větviček, které nasbíral, a usnul, schoulený pod vlněnou dekou, jako když ho do vody hodí. Když usnul, naposledy jsem na něj opatrně pohlédla, ještě než jsem se i já definitivně odebrala do sladké říše snů. Filip spal a jeho tvář se uvolnila, místo odvážného a mužného maršála náhle připomínala spíš obličej malého chlapce. Malý princ… Neubránila jsem se úsměvu.

I já byla unavená, takže jsem také usnula téměř ihned. Pouze neutuchající touha se umýt a rovněž Filipova blízkost mi to trochu komplikovaly. Houkání sovy bylo to poslední, co jsem ještě slyšela, než jsem usnula.

Když jsem se ráno probudila, byla opravdu příšerná zima, ale jak jsem ležela přikrčená na boku, chladný vzduch mě studil jen zepředu. Jakmile jsem se trochu vzpamatovala, ke svému nepopsatelnému překvapení jsem zjistila, že Filip leží v trávě těsně za mnou a jeho ruka s cípem přikrývky spočívá volně přese mě, takže kromě své deky jsem byla přikrytá i tou jeho. Nevěřícně jsem

pozorovala markýzovu chladem zčervenalou ruku a velký prsten s modrým diamantem na prstu; z takové blízkosti jsem ho viděla snad poprvé.

Poněkud mě to uvedlo do rozpaků. Markýz de Grazac, šlechtic ze sedmnáctého století, leží tady, vedle mě, mohu nerušeně pozorovat jeho pěstěné nehty, zaprášenou krajkovou manžetu jeho zakrvácené košile, slyšet jak pravidelně oddychuje. Bála jsem se pohnout ze strachu, že se Filip probudí a oba se budeme cítit trapně. Cítila jsem na krku jeho dech a bázlivě pozorovala jeho ušlechtilé a štíhlé prsty, volně spočívající na mém boku.

Bohužel či bohudík, Filip jaksi podvědomě zaregistroval, že se něco děje, a také se probudil. V poslední chvíli, než se posadil, jsem rychle stačila zavřít oči a předstírat, že stále spím.

Markýz se opatrně odtáhl a po chvíli zaváhání ze mě co možná nejnenápadněji stáhl i svou deku; dával si velmi dobrý pozor, aby mě neprobudil. I za zavřenýma očima jsem vycítila, že je nejspíš v rozpacích stejně jako já. Napadlo mě, že zřejmě příliš často usínal v náruči žen, aby tomuto podvědomému gestu povrchního objetí tak brzy odvykl. Cítila jsem, jak se nade mnou sklání a snaží se zkoumavým pohledem zjistit, jestli skutečně ještě spím, ale zvládla jsem to; nic nepoznal.

Asi by těžko obhájil, proč tak opatrně vstával, když mě v následující vteřině naprosto neomaleně probudil.

„Luiso, vstávejte, musíme jet dál!“ řekl přísným hlasem, když už opět stál na nohou a čistil si špinavý a uválený oblek od suché trávy.

Nápadně jsem sebou trhla, abych nadobro rozptýlila případné pochybnosti o pravosti svého spánku, a nevrle zabručela: „Proč, ještě je brzy, nechte mě ještě chvíli.“ Ale jako v kresleném seriálu o dvou bílých králících z klobouku jsem očekávala neoblomnost toho uvědomělejšího, a také jsem se nemýlila.

„Vstávejte, honem!“ zavelel pan maršál. „Gardisté po té příhodě s kapitánem za námi jistě rozeslali hlídky. Spánek byl nutný, ale povalování si nemůžeme dovolit.“

Nesnáším ho!

„No dobře, vždyť už vstávám,“ zavrčela jsem a začala se sbírat ze země jako po výprasku; alespoň jsem se tak cítila. Už jsem nesnila o své pohodlné posteli ve dvacátém prvním století s polštářem z dutého vlákna, moje touha se teď upínala k čemukoli, včetně

zavšiveného slamníku, hlavně aby to nebyla už navěky jen kamenitá a ledová hlína.

Vyrazili jsme. Byl opět krásný jarní den, provoněný tisícem vůní a protkaný slunečními paprsky jako bleděmodré plátno zlatou výšivkou. Přízemní mrazík, který mě od rána studil na holých lýtkách, se brzy vytratil a já měla po dlouhé době docela dobrou náladu. Vůně jara, vlhkem nasáklá země a světle zelená barva nových lístků v korunách stromů na pozadí dosud ponuře hnědé stráně nad námi, to všechno se mi zdálo po ještě nedávné kruté zimě jako malý zázrak. Jaro, zrození, nový začátek, nová naděje.

Náhle mě na tváři polechtal Filipův pohled. Tázavě jsem k němu zvedla oči.

Ještě chvíli si mě prohlížel a pak řekl: „Stále nemohu uvěřit, že cestujeme spolu. My dva, vy a já," zavrtěl hlavou markýz. „Kdo vlastně jste, madame? Proč jste se objevila v mém životě, proč jste právě teď zde?"

„Sama nevím… Asi to tak má být. A kdo jsem? Vlastně ani to pořádně nevím..," Zasnila jsem se a Filip už na to nic neřekl.

Sotva jsme ujeli pár mil a najeli na úzkou prašnou cestu, lemující proti proudu malebný potůček, v jehož jiskřících peřejích se krásně odráželo ranní slunce, už zdálky k nám vítr co chvíli přinesl jakési vzdálené zvuky. Brzy jsme poznali hudbu. Převládaly rytmické údery bubnu a mně neznámý nástroj, který připomínal dudy. Tóny se objevovaly a zase mizely, jak se vítr točil mezi stromy. Hlas středověké písně se rychle přibližoval. Hudba téměř sváděla k veselému tanci, a já se přistihla že se usmívám a vrtím se na koni do rytmu jako bajadéra.

„Stýská se vám po zábavě, že?" zeptal se trochu přezíravě Filip. On na mě mluví! Sám od sebe? Čím jsem si tuto poctu zasloužila? pomyslela jsem si a usmála se.

„To ani ne, spíš je mi smutno po společnosti, po lidech…"

„Nečekal bych to, ale mně také," usmál se i on.

„Pojedeme se tam podívat? Mohli by tam prodávat něco k jídlu, mám ukrutný hlad… Co myslíte, že to je?" opáčila jsem ihned se zájmem, když jsem viděla, že Filip je v docela dobrém rozmaru.

„Hádám nějaká chudinská slavnost či jarmark; zřejmě se blížíme k vesnici nebo nějakému panskému statku," opáčil Filip a odkašlal si. Teprve po chvíli zareagoval na mou troufalou otázku. „Cože, chcete tam jet? Co bychom tam dělali? Máme přece jiný úkol než hopsat po

návsi se žebráky a nalévat se medovinou! A k jídlu máme placky.“ S těmito slovy vytáhl zmíněnou dobrotu ze sedla a podával mi ji.

Bože, proč je ten Filip takový suchar? napadlo mě, ale musela jsem uznat, že má pravdu. Potom mi však přišlo na mysl, že by se dalo spojit příjemné s užitečným.

„Nechci vás přemlouvat, pane, ale co když se tam zastavili i nějací komedianti? Nebo co když o nich alespoň někdo něco ví? Takový jarmark nebo slavnost je pro ně přece ideálním místem, a pokud skutečně jeli tímto krajem, mohl je tady v okolí někdo zahlédnout…“ Nechtěla jsem Filipa ovlivňovat, ale co kdyby? „A navíc,“ dodala jsem vítězoslavně, „ty placky jsou; bohužel či bohudík; úplně plesnivé…“

„Hm,“ zapřemýšlel markýz, pohlédl na svou placku a já měla radost, že ho můj nápad vedl alespoň k zamyšlení. Že by mě snad konečně začínal respektovat? Spíš však jen také neměl chuť na plísní pokrytou lahůdku od paní Girodotové. „Pochybuji, že to k něčemu bude,“ zabručel po chvíli, „nezapomínejte na náskok, který komedianti získali; ti už budou bůhvíkde. Ale vidět je někdo mohl, to máte možná pravdu. Když už beztak jedeme okolo, mohli bychom se tam zastavit. Má to však jeden háček.“

„Jakýpak?“

„Naše oblečení. Takhle přece nemůžeme mezi lidi. Musel bych se hanbou propadnout, a vy zajisté taky…“ Markýz lehce nadzvedl obočí, aby mi připomenul naše politováníhodné vzezření. Aby svá slova náležitě zdůraznil, přesunul výmluvný pohled z plesnivé potraviny na svou stále odpudivěji vyhlížející košili.

„Tento háček, jak tomu říkáte, bychom však jednou měli tak jako tak vyřešit, nemyslíte?“ namítla jsem. Copak by byl takový problém zastavit se v té vesnici u nějakého krejčího? Máme přece truhličku s penězi. Tím, že vypadáme jako šašci, na sebe jenom zbytečně upozorňujeme.

„Ano, to bychom zřejmě měli. Dobrá, vyhrála jste. To už jsou dva celkem přijatelné důvody k malému zdržení… S plesnivými plackami dokonce tři. Pojeďme tedy, obhlédneme situaci a pokud nebudou mezi obuví zdejších lidí převládat vojenské holínky, mohli bychom se pokusit ze sebe udělat zase lidské bytosti, jak se sluší k našemu postavení…“

Spokojeně jsem se usmála.

„K našemu postavení, troufám si hádat, se sice nyní hodí spíš ty ušmudlané hadry, ale i tak ráda souhlasím," rýpla jsem si. I tak ovšem bylo vidět, že mi v našem ubohém stavu mohlo máloco udělat větší radost.

„Nikdy neztrácejte sebeúctu, madame," napomenul mě vážně markýz, když si odvážně přičichl ke svému podpaždí. „Jste kým jste, bez ohledu na to, čím vás chtějí mít druzí… Šlechtický titul zavazuje k tomu, jít druhým příkladem bez ohledu na okolnosti. Nikdy nezapomínejte na svou modrou krev!"

Hm, hezké! Ale to platí jenom tehdy, je-li člověk skutečně šlechtic a ne podvodník, pomyslela jsem si poněkud závistivě, přičemž jsem na Filipa udělala obličej. Šlechtická hrdost? O té já, prostá osoba a falešná hraběnka, bohužel nemám ani ponětí. Naštěstí pan markýz zase nemá ponětí o tom, že jsem jen prostá osoba.

Zdálo se mi, jako by Filip čekal, až s nápadem zastavit někde z důvodu obnovy naší garderoby přijdu já, snad abych ho nepokládala za fintila, jehož evidentně víc děsí zanedbaný zevnějšek než nebezpečí, že budeme chyceni a popraveni. Inu, každý jsme nějaký. Znala jsem už Filipa dost na to, abych si dokázala domyslet, jak trpí pod tíhou svého bídného zevnějšku. Je to přece jen markýz… Co bych pro něj neudělala?

Brzy jsme dojeli na planinku, odkud bylo vidět dál do kraje, a už zdálky jsme spatřili barevný rej pod jakýmsi starým hradem či zámečkem s jednou věží. Hudba postupně sílila, jak jsme se přibližovali, až byla slyšet docela jasně, a vůně pečeného masa a sladkostí nás už za pár minut příjemně pošimrala v nose.

Hned nato jsme se vmísili mezi spousty lidí v chudinských šatech, kramáře, prodavačky bylinek a neskutečně špinavé děti, které nám několikrát málem vběhly pod kopyta koní, bořící se hluboko do vrstvy prachu na luční cestě. Na věži zámečku vlál prapor s erbem, jehož znak se na tu dálku nedal rozeznat. K panskému sídlu, jež bylo v dosti zanedbaném stavu, vedla široká dlážděná cesta lemovaná barevnými pentlemi, rozvěšenými po stromech. Trochu to připomínalo naše májky, vlastně byl také květen, všechno kolem bohatě kvetlo, mohlo se tedy klidně jednat o nějakou lidovou slavnost, něco na způsob vítání jara.

Lidé, přestože byli většinou jen prostě oblečení, byli na první pohled svátečně naladěni. Vesele podupávali do rytmu bubnu, který spolu s dalšími nástroji v rukou muzikantů ve středu návsi dodával

obyčejnému jarnímu dni onu libou atmosféru, která nás přilákala až sem. Ze zvuku čehosi, co opravdu připomínalo dudy, byl cítit středověk. Byli jsme jen necelé dva dny jízdy od Paříže, ale ze všeho kolem jako by sálala vůně dávných časů, mnohem starších, než v jakých jsme se nacházeli. Domy, lidi, vzduch, to všechno dohromady mi umožnilo cítit se, jako bych právě vstupovala do starožitného obrazu. Zhluboka jsem se nadechla; byl to další z těch okamžiků, na něž se nezapomíná. Vůně připáleného masa, nízké prosté chalupy kolem návsi, bujaré lidské hlasy a zvuky zcela neznámých hudebních nástrojů, to všechno způsobilo, že jsem se usmívala. Zažila jsem okamžiky, kdy jsem se v sedmnáctém století cítila šťastná, a tato chvíle byla – sama nevím proč – jednou z nich. Snad tím, že jsem směla uchopit tento dar a nahlédnout do obyčejného života lidí, kteří pro mě a mé současníky už dávno nežili, dávno se obrátili v prach spolu se svými radostmi, starostmi, sny i myšlenkami, to vše působilo jako skutečné kouzlo. Ano, byl to zázrak a já za něj byla zase jednou neskonale vděčná.

Vjeli jsme přímo do centra dění. Řemeslníci jako kováři, dráteníci, bednáři a desítky dalších obchodníčků včetně cukrářek a mlékařek měli svou skromnou živnost vystavenou jen tak na návsi, na opentleném stolečku či pultíku zavěšeném na řemínku kolem krku, tu a tam i v malém stanu. Od několika takových stánků či stolků se kouřilo, jak se tu peklo maso a malé koláčky přímo na otevřeném ohni. Všechno to tak nebesky vonělo, že se mi začaly sbíhat sliny. Jak dlouho jsem už vlastně pořádně nejedla? Bože, jaký já měla hlad!

Uprostřed návsi probíhalo cosi jako rytířské klání, pouze s tím rozdílem, že bojovníci zápasili jen tak, holýma rukama. Muži se prali v ringu, ohraničeném režným lýkovým provazem s pentlemi, a všudypřítomné ženy a dívky s věnci z lučních květů vpletenými do rozpuštěných vlasů nadšeně plesaly pokaždé, když sluneční paprsky dopadly na obnaženou, pýchou vzedmutou a námahou zpocenou hruď vítěze.

Hned vedle se pořádal jakýsi šermířský turnaj, nikoli však zdobenými kordy či rapíry, ale jen širokými dřevěnými meči. Pohlédla jsem nenápadně na svého mlčenlivého společníka, jestli by třeba neměl chuť také se zapojit a vyhrát pro nás nějakou pěknou cenu; kdo ví, jaké potěšení může takový jarmark nabídnout? Třeba

bychom vyhráli prasečí hlavu. Ale Filipovi nestáli místní šermíři ani za pohled.

Protože jsme podle očekávání svým vzezřením i přes bujaré veselí okamžitě vzbudili všeobecnou pozornost; hlavně mezi dětmi a žebráky; museli jsme se co nejdříve poohlédnout po nějakém krejčovském krámku. Štěstí nám přálo, jeden takový krámek, jehož majitel byl navíc asi příliš líný na to, aby své výrobky vynesl alespoň pro jednou ven na světlo boží, stál právě na okraji vší té veselosti, a my se zastavili přímo pod jeho vývěsním štítem. Uvázali jsme koně u sloupku a vstoupili dovnitř.

Prošli jsme nizounkými dveřmi do maličké místnosti, velké tak akorát pro nás tři. Nízký strop ze silných trámů s malým žebříkem, vedoucím do otvoru na půdu, podlaha z neohoblovaných prken, dřevěný stůl a malý, od molů prožraný sametový paraván, to bylo vše, co se dovnitř vešlo.

Stařičký krejčí seděl na kulaté stoličce, kolem dokola obložený několika štůčky sukna a množstvím různobarevných stuh. Malá živá očka neobvykle blízko u sebe, zahnutý nos, dlouhá kozí bradka a nezbytné velké špendlíky v podmračených rtech prozrazovaly jeho profesi snad ještě dřív, než návštěvník uviděl velký červený polštářek s jehlami v jeho hubených rukou.

Když jsme vešli, nejdříve se chtěl poklonit, ale sotva si nás prohlédl, úsměv mu zmrzl na rtech.

„Čím vám mohu sloužit, panstvo?“ řekl přiškrceně a ohlížel se kudy uteče, jestliže dojde k nejhoršímu; domníval se patrně, že se jedná o přepadení a ne o návštěvu toužebně vyhlížených zákazníků. Filipův vznešeně klidný a vyrovnaný hlas ho však ihned uklidnil a krejčík se brzy přece jen zlomil v hluboké pokloně.

„Vážený pane,“ začal Filip zdvořile, „jsem šlechtic v nouzi a potřebuji nějaké oblečení, jakékoliv. Uznáte jistě, že takto oblečen mohu budit v poctivých lidech jisté pochybnosti…“ Filip byl rozený diplomat.

Významně jsem zakašlala.

„Ehm, a jistě také nějaké šaty pro… mmm… mého lokaje,“ dodal Filip a rozpačitě na mě pohlédl.

Takže lokaj? No, to je opravdu skvělý nápad!

„Ale jistě, jistě, velectěný pane,“ klaněl se krejčík. „Má však panstvo také čím zaplatit?“ žádal po nás ujištění, protože slovo

šlechtice je sice třeba brát vážně, ale jak známo, bez peněz ke krejčímu nelez!

Filip mlčky přikývl a vytáhl z kapsy několik mincí, které si připravil předem, protože ukazovat neznámým lidem celou truhličku by bylo čiré bláznovství.

Krejčík okamžitě začal kolem Filipa i mne skákat sem a tam a nakonec vyřkl nějakou cenu, o níž s ním Filip nediskutoval. Smlouvání o ceně je znakem měšťanstva, šlechtic nesmlouvá. To jsem věděla z románů a musela jsem uznat, že to mělo jisté kouzlo. Já bych jistě srazila cenu minimálně na polovinu. Ale nakonec se zjistilo, že tři dny, které by krejčík k ušití trochu slušnější výbavy potřeboval, je pro nás příliš dlouhá doba.

„Tak dlouho nemůžeme čekat. Nemáte tu něco hotového pro někoho jiného? Dobře zaplatím," zkusil to Filip, významně zachrastil dalšími mincemi v dlani a měl štěstí.

„Ale ano, mám tu jeden měšťanský obleček, vznešený pane, možná vám bude trochu velký, bohužel však nic pro vašeho sluhu, ale možná," řekl krejčí vyhýbavě. „Kolik?" odtušil Filip.

„Dvakrát víc než nový na míru; to víte, bude mě to stát pověst, zákazník, jemuž mé dílo patří, nebude právě plesat radostí. V téhle těžké době – znáte jistě situaci – mimo hlavní město obchody nejdou, lidé nemají peníze."

Filip, znuděn dlouhými krejčíkovými řečmi, beze slova rozevřel dlaň s penězi. Všechny vysázel na dřevěný stůl a mince téměř okamžitě zmizely. Nadechla jsem se k protestu; vždyť ten zoufalec by se jistě klaněl až k zemi i za menší obnos; ale udržela jsem se. Chvíli nato vyšel zpoza paravánu ušmudlaný krejčovský tovaryš s až neuvěřitelně odstávajícíma ušima, dosud našemu zraku skrytý za vypelichaným sametem, a v ruce držel poněkud pomačkaný, ale čistý měšťanský oděv s širokými kalhotami a krátkým kabátkem. Vítězoslavně jej podával panu markýzi.

Nemusela jsem se na Filipa ani dívat, bylo mi jasné, jak se tváří. Kdyby mohl, jistě by vzdychl: „Bože, jak hluboko jsem klesl…"

Markýz zašel zklamaně za plentu s výrazem odsouzence na smrt, a když po chvíli vyšel zpoza paravánu, vypadal jako usedlý a spořádaný měšťan. Za takovou maškaru zaplatil opravdu královsky. Ještě otočil do dlaně svůj prsten s modrým kamenem, který by s plátěným oblečkem vskutku příliš neladil. Klobouk s širokou měkkou střechou, nějakých padesát let vyšlý z módy, dodával

zoufalému zjevu dokonalou korunu. Markýz se tvářil nešťastně, ale přece jen to bylo o něco lepší než potrhaný a zakrvácený hadr, třebaže vyšívaný zlatou nití, který se válel v koutě na zemi.

Škoda že jsme si tehdy neuvědomili, že na Filipově odhozené košili je vyšit markýzův monogram! Tato malá nepozornost měla bohužel mít pro nás oba brzy nedozírné následky.

„Ale co já?“ zeptala jsem se, když byl Filip konečně oblečený a obutý do vysokých holínek.

„Za ty peníze, které jste dostal, pane, snad pro ni… tedy pro něj… něco najdete, ne? Za tu cenu bych měl šatník plný nejlepšího hedvábí!“ zavrčel markýz na krejčího, který se tvářil, jako by to ještě nikdy nikomu tolik neslušelo, jako právě Filipovi v jeho usedlém hábitu.

„No, mám tu už jen ženské šaty – patří mé dceři – jinak opravdu nic…,“ zabručel krejčík a spokojeně si mnul ruce radostí nad lehce vydělanými penězi.

„Sem s nimi, nemáme čas!“ odsekl Filip, který zahlédl svůj odraz ve špinavém okně a málem padl do mdlob. Navíc za tím oknem viděl projít dva mušketýry. Bylo sice nepravděpodobné, skoro nemožné, aby každá jednotlivá uniforma v celé Francii věděla kdo jsme a že nás hledá královská policie, ovšem jeden nikdy neví.

„Ale já přece…,“ pokusila jsem se něco namítnout jako opravdový lokaj, na nějž mě „můj pán“ právě pasoval, jenže to už přede mnou přistály dlouhé prosté šaty, dosti podobné těm, které jsem měla, když jsem byla nucena zbavit se své jediné róby a vyměnit ji za chudinskou sukni a košili. To je skvělé, opravdu by mě zajímalo, jak v tom ženském oblečení pojedu na koni s mužským sedlem, aniž bych budila pohoršení… Ale raději jsem mlčela. Cokoliv bude lepší než o dvě čísla větší uválená lokajská livrej, z níž jsem navíc po bitvě v Jindřichově rokli natrhala obvazy. V našich původních oděvech; dá-li se to, co z našeho oblečení zbylo, vůbec tak nazvat; jsme byli tak nápadní, že jakákoli změna byla jen k lepšímu.

Oběma nám došlo, že by nebyl nejšťastnější nápad, kdybych se převlékala tady, takže tím naše návštěva v krejčovství skončila. Krejčík po mně podezíravě pokukoval a mně se zdálo, že okamžitě pochopil, že jsem všechno možné, jenom ne lokaj. Užuž chtěl něco namítnout, ale Filip stejně jako já vytušil, že je nejvyšší čas odejít.

Aby dokázal, že jsem skutečně jeho sluha, mrskl po mně plátěným pytlem se šaty se slovy: „Tady máš, oblékneš se cestou!“ a vyšli jsme opět na ulici.

Venku jsme zůstali stát a já mohla pozorovat veleváženého pana Filipa, jak je vrcholně znechucen svým zjevem.

„Odporné. Vskutku odporné!“ ulevil si markýz a téměř stydlivě se jal odvazovat oba koně od dřevěného sloupku. Nato jsme poodešli za starý opuštěný dům a přilehlou kůlnu, kde se markýz ohleduplně otočil a hlídal, abych se mohla v relativním klidu převléknout i já. Nikdo, kdo by mě snad mohl zpozorovat, by si však z toho pohledu tak jako tak příliš nedělal, už vzhledem k tomu, že se nějaký nám dosti podobný pár právě vypotácel z houští za dřevěným plůtkem kousek od nás poté, kdy strávil pár radostných okamžiků v ústraní.

„Promiňte, pane,“ ozvala jsem se po chvíli zoufalé snahy vtěsnat se bez cizí pomoci do svého nového image, „ale jak mám v těch ženských šatech jet na koni? Nemám přece dámské sedlo,“ připomněla jsem opatrně Filipovi, který byl stále hluboce zasažen zoufalstvím nad svým nevhodným oblečením.

„To opravdu nevím. Vy děláte, jako by to byla moje chyba, že ten pitomec pro vás neměl mužské šaty. Snažil jsem se ho přesvědčit, že jste můj lokaj, ale jistá fakta jsou bohužel nepopiratelná…“ Filip se ušklíbl a jeho pohled se na okamžik svezl směrem do rozhaleného výstřihu mé široké košile.

Rychle jsem si přitáhla režnou látku až ke krku.

Filip se pousmál koutkem úst: „Pokud vás to trochu uklidní, neměl mužský oblek ani pro mne. To, co mám na sobě, by si totiž žádný muž nemohl dobrovolně navléknout...“

Moje šaty se skládaly z něčeho podobného širokému pytli, což byla nejspíš košile s krátkými rukávy a hlubokým výstřihem. Sukně, která se nav lekala přes ten pytel, byla sice dlouhá, ale o dost užší než šlechtické šaty. K celé té parádě patřila ještě vestička s jednoduchou šněrovačkou, nacházející se překvapivě vzadu místo vepředu, jak bych očekávala. Barva byla neurčitá, snad béžová či šedá – krátce řečeno vypadala jsem v tom jistě jako nefalšovaná služka, nebo spíš hostinská či něco takového. Asi jsem už, aniž bych si to sama uvědomila, přivykla nádheře a eleganci šlechtického oblečení, proto jsem se ve svém chudinském přestrojení cítila asi podobně jako Filip ve svých nemožně širokých kalhotách a o dvě čísla větším kabátku. Při jeho postavě nebylo divu, člověk by měl uplatnit všechny

přednosti, které má. S tím jsem já neměla problém vůbec. Naopak: výstřih mé pytlovité košile byl tak hluboký, až jsem se bála, aby ze mě šaty nespadly. Jediné, co mohlo zachránit mou čest, byla šněrovačka, kterou jsem si však ani při nejlepší vůli nedokázala zavázat na zádech sama. Proč to šněrování není vepředu, který chytrák tohle vymyslel?

Nezbylo než požádat o pomoc mého společníka. Ten čekal, až se převléknu, tak, že seděl na nějaké dřevěné bedně a místo aby hlídal, jak slíbil, s neutuchajícím odporem si rovnal neforemné rukávy svého krátkého kabátku a kroutil hlavou.

Chvíli jsem rozpačitě stála za markýzem, zatímco ten se konečně rozhodl úvahy o svém oblečení uzavřít. Nakonec se se svým novým vzhledem smířil a začal se sám sobě smát. Co jiného mu také zbývalo?

„Kdyby mě viděli u dvora, jistě by se potrhali smíchy…," zakončil odevzdaně.

„Echm…," začala jsem rozpačitě, „můžete mi s něčím pomoci, prosím?"

Filip se ohlédl, zvedl obočí a ústa se mu roztáhla ještě víc, tentokrát do nepokrytě škodolibého úsměvu, sotva mě uviděl. Úsměv se dokonce hned nato proměnil v hlasitý smích, zahrnující tímto výmluvným hodnocením nás oba. Napadlo mě, že dokud si žil jako král ve svém bílém paláci, nesmál se téměř vůbec.

„Konečně vidím po svém boku opravdovou ženu, třebaže poněkud umolousanou! Už jsem se začínal bát, že se ze mne cestou s tím potrhaným lokajem stane poustevník," poznamenal žertovně a čekal, cože to od něj budu chtít.

„Nedokážu si zavázat tu zatracenou věc vzadu," řekla jsem skoro zoufale.

„Chybí vám komorná, že? Ale hostinské, pekařky, či za co jste to přestrojená, nemají žádné komorné, snad jen pány manžely… Ale ti tohle častěji rozvazují než zavazují, řekl bych."

„Přestaňte si ze mě dělat legraci a raději mi pomozte utáhnout tu šněrovačku, než z toho pytle vypadnu," zavrčela jsem. Markýzek si těmito vtípky jistě kompenzuje svůj vlastní pocit ponížení, pomyslela jsem si přezíravě.

Filip se však ani nepohnul. „Hm, zajímavé, tohle není ta úplně nejhorší představa, na to si rád počkám…" A dál se usmíval a bavil se mými rozpaky.

„Filipe, prosím, netrapte mě… Vy jste hrozný člověk!“

„Děkuji,“ odpověděl Filip jako bych mu složila kompliment a postavil se konečně za mě. Zkušeným pohybem utáhl oba konce šněrovačky a zavázal je.

Jakmile byl hotov, naprosto nečekaně mě chytil kolem pasu a otočil mě k sobě. Bylo to pro mě takové překvapení, že jsem stačila jen mírně vyjeknout.

„Co to děláte?“

„Ale ale, snad se mě nebojíte, krásná hostinská? Mějte slitování se znaveným pocestným, z nějž se vynucenou samotou pomalu stává mnich,“ ušklíbl se dvojsmyslně Filip a oči se mu zaleskly. Mně chvíli trvalo, než jsem si přebrala smysl jeho slov.

„Jak to myslíte?“ zasyčela jsem a snažila se mu vykroutit. Jsem snad nějaká borůvka, kterou si může kolemjdoucí pocestný utrhnout, kdykoliv se mu zachce, když se na mě celou cestu mračí jako bubák? Tak to tedy ne!

Markýz mě však držel pevně a já začala ztrácet pevnou půdu pod nohama. Srdíčko se mi rozrušením a blízkostí krásného markýze rozbušilo. Vzpomněla jsem si opět na onen večer na slavnosti, kdy mě Filip políbil, i na to, jak jsem přes jeho prosby nechala dveře své komnaty zavřené. Nemohu si přece něco začít s mužem ze sedmnáctého století, jakkoliv mě přitahuje! Toužím být v jeho blízkosti, to nepopírám, ale… Kdoví, jaké by naše sblížení mohlo mít historické důsledky? A vůbec! Stejně si se mnou od samého počátku jen hraje…

Vyhládlý, borůvek chtivý pocestný se nedal snadno odbýt.

„Jsem muž, ne kus mramoru, k čertu! Sluší vám to, drahá přítelkyně, je z vás služtička k nakousnutí!“

„Pusťte mě prosím, dnes jsme přece nic nepili…,“ špitla jsem, klopila oči a cítila jak rudnu.

„Vidím, že vám paměť dobře slouží, madame Ctnostná! Je to tak dávno, co jsem vás směl políbit; už jsem se téměř domníval, že se mi to tehdy jen zdálo… Byl to velmi příjemný sen!“ zabručel Filip a přitiskl se ke mně ještě víc.

„Co si to dovolujete?“ odstrčila jsem ho vylekaně, tentokrát větší silou. „Přestaňte si ze mě konečně dělat legraci, vy… měšťanský…, vy…, vy…“

Filip mě pustil a začal se zase smát. Jak já ho nesnáším! Copak se alespoň chvíli nemůže chovat tak, abych se v něm vyznala? Chvíli je

jako kus ledu a potom se zase chová jako rozjívený malý kluk a neurvalec k tomu. Kdo se v něm má vyznat?

„Nemůžete dostat všechno co se vám zlíbí, pane!“ vyštěkla jsem na něj ještě.

Filip se zamračil. „Dostat? Vás? To bych se, když vás tak pozoruji, ani neopovažoval zkoušet, madame!“ zašklebil se. Pod mou ledovou sprchou konečně zchladl, možná až příliš. Teatrálně až posměšně se mi poklonil skoro až k zemi a pronesl: „Už to nikdy neudělám, to vám slibuji.“ Nato zamračeně nasedl na svého koně a mě nechal stát na místě.

„To doufám,“ odsekla jsem udýchaně. Nechtěla jsem mu nechat poslední slovo, žádná ostřejší replika mě však nenapadla včas. Filip zatím uraženě klusal směrem k prostranství, kde se právě začalo tančit, a kolem ramen mu povlával jeho měšťanský bílý nákrčník.

Co by asi následovalo, kdybych ho neodstrčila? Raději na to ani nemyslet! Už tak je pro mě těžké zachovat si za daných okolností chladnou hlavu, proč pokoušet osud? Ne, tohle by nemohlo vyjít.

Co vlastně chci? Je přece o tři sta let… Sakra…

Brzy jsem ho dohnala. Vjeli jsme rovnou do víru zábavy, sesedli z koní a opět se rozdělili. S výrazem přívětivého otce mi Filip důležitě podal jednu zlatou minci se slovy, ať si koupím něco sladkého, že zatím zkusí zjistit, jestli někdo neviděl projíždět městečkem naše Cikány. Tvářil se jako by se nic nestalo, a přece jsem z něj cítila skrytý vzdor. Přijala jsem tedy minci beze slova a i s koněm se začala prodírat mezi lidmi směrem k bujaré zábavě. Filip se ještě jednou vrátil a vzal mi z ruky uzdu, prý dá oba koně vyhřebelcovat. Předala jsem mu tedy kožený řemínek a vydala se za vůní sladkostí. Měla jsem už opravdu hlad jako vlk, slabostí se mi téměř podlamovaly nohy. Ještě jednou jsem se ohlédla za svým poněkud uraženým společníkem, který ve svém nenáviděném měšťanském hávu dokonale splýval s ostatními, až mi zmizel z dohledu.

Zakoupila jsem pytlík koláčků s jablečnou a jasmínovou náplní a také se zhluboka napila z plechového džbánku medoviny, kterou mi za docela slušný peníz ochotně nabídl místní obchodníček s pitivem. Procházela jsem se kolem stánků mezi bujarými skupinkami ušmudlaných dětí, a štěbetající ženy ve sněhobílých čepečcích, postávající u dřevěných stolků, si mě zvědavě a s trochou posměchu v očích prohlížely. Mé rozpuštěné vlasy byly vzhledem k mému věku téměř nepřípustné; prostá žena bez čepečku či šátku jako by v

ruce nesla prapor s nápisem „poběhlice“. Bylo mi to jedno. Usmála jsem se na místní mladíky, čekající až na ně přijde řada v ringu dřevěných rytířů, kolem nějž kromě diváků pobíhalo také početné hejno slepic spolu s několika psy. Všude se vznášel prach ze suché slámy, kterou byla pokryta celá náves, a doplňoval tak všudypřítomný štiplavý zápach koňského hnoje a zpocených lidských těl. Filipa jsem stále nikde neviděla, takže jsem si nakonec sedla do trávy na kraji návsi, blízko opentleného kolbiště se dvěma hromotluky uprostřed, ujídala chutné koláčky a vystavila tvář hřejivému slunci. Tenkrát jsem ještě nemohla tušit, že na tohle prosté jídlo budu brzy vděčně vzpomínat.

Byl velmi příjemný den a já byla ráda, že jsem mezi lidmi. Užívala jsem si chvilku pohody, v níž jsem se snad nemusela bát, že mě někdo zastřelí ze zálohy. Vojáky jsme snad setřásli a já měla docela dobrou náladu; konečně jsem se mohla volně nadechnout. Slastně jsem přivírala oči proti slunci a bylo mi dobře.

Náhle jsem na tváři ucítila něco jako polechtání. Otevřela jsem oči, rozhlédla se, ale nic ani nikoho jsem neviděla. Když jsem však na chvíli pomyslela na něco jiného, pocítila jsem to znovu, tentokrát zřetelněji.

Tento pocit jsem už dobře znala. Jako bych náhle pocítila *déjà vu.* Pohlédla jsem směrem k tančícím lidem pár desítek metrů ode mě. Tuhle chvíli jsem už přece někdy prožila! pomyslela jsem si a přeběhl mi mráz po zádech. Odložila jsem pytlík s koláčky do trávy a vstala. Rozhlížela jsem se znovu na všechny strany, trochu zmateně udělala pár kroků dopředu a zase zpět; nevěděla jsem ani, co vlastně hledám.

Pak jsem ji uviděla. V reji smějících se tváří jsem zahlédla něco, co způsobilo, že jsem se zakuckala lahodným jasmínovým koláčkem a před očima se mi krátce zatmělo.

Mezi tančícími lidmi se mi snad na pouhou setinu vteřiny zjevila tvář ženy, která jako by sem zabloudila z temného světa démonů. Sotva jsem ji zahlédla, hned zase zmizela, jako bych měla jen nějaké chvilkové halucinace. Někoho mi připomínala. Bože, ty oči, ty zakalené zlé oči přece znám!

Jako očarovaná jsem civěla směrem, kde jsem zahlédla tu špinavou a strašidelnou postavu. Brzy jsem ji zahlédla znovu. Tentokrát se však její oči dívaly přímo na mě – nehybný zažloutlý obličej mezi tolika smějícími se a tančícími vesničany vypadal jako přízrak. V té

chvíli jako by vše kolem splývalo v rozmazaný a zpomalený obraz. Mé srdce o něco zrychlilo svůj tlukot. Pochopila jsem totiž konečně, koho mi ty oči připomínají. V mé mysli se okamžitě vynořila mrazivá vzpomínka na bahnitý břeh chladné Seiny, na úzkou páchnoucí ulici, skrývající ve svém stínu netušená nebezpečí. Vestibul pařížského metra byl poslední a utvrzující vzpomínkou na osobu, na niž jsem už nikdy nemohla zapomenout.

Ta osoba však kromě očí vypadala úplně jinak než mé prokletí, záhadná Cikánka, která mě přivedla o tři století zpět a objevila se vždy v okamžiku, kdy se můj život ocitl na šikmé ploše. Tahle ženština, byla-li to vůbec osoba rodu ženského, byla vyšší, ohnutá, měla šedivé, odporně zacuchané rozpuštěné vlasy dlouhé až do pasu a na sobě dlouhý černý hábit, z nějž vyčuhovaly kostnaté ruce.

To přece nemůže být ona! Nemá jizvy v obličeji, penízkové ozdoby ani červený šátek! Kdo je to tedy, proč mě to k ní tak přitahuje, přestože ve mně vzbuzuje plíživý, neurčitý strach? Co když je to přece jen ta zrůda, moje prokletí, stará Cikánka, která umí cestovat časem?

Zbrkle jsem přemýšlela, když jsem se přistihla, že ji pronásleduji. Teď už mi neuteče! letělo mi hlavou, když jsem se prodírala mezi lidmi jako smyslů zbavená, jako by mělo nějaký smysl se ji snažit dostihnout. Na mou otázku mi přece už dávno odpověděla. Není cesty zpět…

Musím ale zjistit, jestli je to jen pouhá náhoda, že je právě teď právě tam, kde jsem já! Co když mi chce přece jen něco říct? Nevěřím přece na náhody, a tím méně zde.

Lidé do mě vráželi a hrubě mi nadávali, když jsem do některých bezohledně narazila nebo jim dokonce přišlápla jejich sváteční střevíce. Prošla jsem přes celou náves na opačnou stranu vesnice, než mě Filip zanechal. Už jsem byla opět venku ze středu veselí, lidí kolem mě ubývalo a já svůj cíl už ani na okamžik nespouštěla z očí.

Po svých předešlých zkušenostech jsem si dávala dobrý pozor, aby mě ta mrcha nevylákala někam příliš daleko od lidí; rozhodně jsem neměla v úmyslu být znovu tak pitomá, abych se nechala chytit do nějaké pasti.

Už jsem se jí přiblížila natolik, že jsem mohla pozorovat její bosá a prachem úplně černá chodidla, jak se míhají pod potrhaným okrajem dlouhé šedé sukně, která byla v pase ověšená desítkami dřevěných ozdob a váčků s bůhví čím. Srdce mi divoce bušilo rychlou chůzí i

vzrušením, můj vztek na onu prokletou starou Cikánku za dlouhou dobu ani zdaleka nevyprchal. Moje nenávist k ní byla naopak ještě silnější, po spoustě posilujících zkušeností dávno oproštěná od ostatních emocí, tak silná, že už dávno převyšovala i můj strach.

Když už jsem ji skoro dohnala, ta podivná shrbená osoba se náhle naprosto nečekaně zastavila. Prudce se otočila a upřela na mě své vypouklé oči tak intenzivně, až jsem málem leknutím vykřikla.

I já se okamžitě zastavila. Najednou jsem neměla odvahu jít blíže k ní. Srdce mi odporem bušilo jako o závod, ale ani to leknutí mě nezbavilo duchapřítomnosti. Nebojím se tě, ty stará stvůro! letělo mi hlavou a jen jsem čekala, co bude dál. Horečně jsem přemýšlela, hledím-li do tváře mé Cikánce, přestrojené za čarodějnici, nebo zda se přece jen mýlím.

Nehýbala jsem se z místa, neměla jsem se však ani k tomu, abych na ten přízrak promluvila první. Náhle promluvila ona a její hlas zněl jako meluzína.

„Co mi chceš, duchu? Nepřibližuj se, duchu. Duchu!“ opakovala a udělala jeden vrávoravý krok směrem ke mně. Ten hlas, ten dialekt! Proč mě pokládá za ducha? Musí to být ona, a přesto…

„Nepoznáváš mě? Přece se známe!“ křikla jsem na ni trochu roztřeseným, avšak odhodlaným hlasem. „Jsi to ty, vypadáš jinak, ale jsi to ty!“

Dalších pár vteřin jsme na sebe jen upřeně hleděly. Jako by se čas kolem nás na okamžik zastavil. Žena však náhle zdvihla své kostnaté paže do výšky, zlověstně zachroptěla, vyřítila se bez varování přímo na mě a mávala přitom rukama, které vypadaly jako suché větve ve vichřici. Lekla jsem se a začala rychle couvat. Co má být tohle?

Její ústa vyslovovala nějaká divná slova, dokonce se mi zdálo, jako by mluvila několika hlasy najednou. Chtěla jsem vzít okamžitě nohy na ramena, ale zatmělo se mi před očima – asi tím leknutím – a v tom okamžiku jsem konečně porozuměla alespoň části z těch jinak zcela nesrozumitelných slov, vycházejících z šedých rozpraskaných úst: „Odejdi, duchu, odejdi do temné síně ticha, nechť tě stíny navždy pohltí…“

Než jsem se stačila vzpamatovat, cítila jsem, jak se mi její ostré nehty zarývají do kůže. Její oči jako by se mě snažily probodnout, vysát ze mě život. Začala jsem křičet a snažila se ji vší silou setřást. Ale žena pořád drmolila ty své nesmysly, srazila mě s nečekanou silou na zem, plivla mi do obličeje a drsnou dlaní se mi snažila své

sliny rozetřít po tváři. To už jsme se spolu zuřivě praly. Zdálo se mi, jako by se v té chvíli setmělo, jako by ta žena dokázala svolat bouřková mračna a ovládat vítr; bylo to jako horečná iluze. Nakonec jsem ji v největší bezradnosti a šoku kopla vší silou do břicha a konečně se zbavila jejích černých nehtů, jimiž mi do krve rozdrápala paže.

Když mě konečně pustila, zůstala jsem ležet na zemi tváří v prachu. S nejvyšším odporem jsem se co nejrychleji snažila setřít její smrdutý plivanec z obličeje, zvedal se mi žaludek a ruce se mi třásly leknutím. Ten náhlý a nečekaný útok mi způsobil šok; přerývaně jsem dýchala a nepřestávala křičet. Teprve teď jsem si uvědomila, že volám Filipovo jméno.

Ani jsem se nestačila vzpamatovat a markýz už stál nade mnou; spolu s ním pár dalších lidí, které přilákal můj křik. Zvědavě se nakláněli a natahovali krky aby zjistili, co se tu přihodilo.

„Co to tady ksakru zase provádíte?“ zahřímal na mě shora Filip a pomohl mi vstát. „Celá se třesete, stalo se vám snad něco?“ Filip se mračil, ale v jeho očích byly znát obavy. „Člověk vás nemůže nechat ani na chvíli o samotě… Tak mluvte konečně!“

„Kde je, kde je? Ta Cikánka!“ vzlykla jsem a snažila se přestat třást, ale nějak se mi točila hlava, stěží jsem dokázala rozeznat jeho tvář.

Teprve mnohem později jsem si matně vzpomněla, že tehdy kdesi za markýzovými zády projel černý kočár. Ten jsme měli na své pouti potkat ještě mnohokrát.

„Kde je kdo? Jaká Cikánka? Mluvte jasně! Jste tu úplně sama, nikoho jsem neviděl! Nikdo tu nebyl!“ nechápal markýz ani zbla z toho, co jsem se mu snažila zmateně vysvětlit.

„Ta Cikánka přece, ta čarodějnice… Musel jste ji vidět, ještě před chvílí tu byla! Kde je?“ Rozhlížela jsem se na všechny strany, ale po té staré divožence jako by se země slehla.

„Tak už se konečně uklidněte! Poslouchejte mě, ptal jsem se na našeho Cikána s divadlem, byl tu prý možná před dvěma dny; byl-li to tedy skutečně on. Tak už se vzpamatujte, zapomeňte na nějakou hloupou čarodějnici, je čas vyrazit…“ Markýz mě starostlivě vedl středem čumilů, kteří se kolem nás začínali srocovat, a já si s nepříliš velkým zájmem uvědomila, že markýzi asi není moc příjemné, že jsme na sebe neplánovaně upozornili víc, než bylo radno. Nějak mi to ale v tom okamžiku bylo jedno.

Pohlédla jsem na něj – vypadal ustaraně a co nejrychleji se mě snažil dostat pryč od lidí. „Už chci mít tuhle bláznivou výpravu za sebou," bručel si pod vousy, „potřebuji se zase jednou konečně opít kvalitním vínem. Ty vyčichlé patoky, které tu prodávají, se nedají pít…"

Markýz, v dojemné snaze přivést mě cestou na jiné myšlenky, mě nakonec vzal v podpaží a dovlekl mě až ke koním, které nám zatím ve stáji za místní hospodou vyhřebelcovali. Já už se začínala motat jako opilec.

„Měli bychom zmizet co nejdřív…," řekl starostlivě markýz, když mi pomáhal na koně. „Podívejte, mušketýři… Nejsem si jistý, ale ten starší z nich si mě před chvílí možná až příliš pozorně prohlížel; nemám z toho vůbec dobrý pocit." Filip nenápadně pokynul hlavou kamsi za sebe. Podívala jsem se tím směrem a dalo mi celkem velkou práci zaostřit pohled na dva muže, stojící opodál. Konečně jsem rozeznala známé uniformy s bílým křížem a jen pár kroků od nich také známou rozčepýřenou hlavu starého krejčíka. Jeden z mušketýrů právě připevňoval na zeď hospody nějaké papíry s jakýmsi oznámením a krejčík mu zvědavě nahlížel přes rameno. Můj rozmazaný pohled se svezl na krejčíkovu ruku, v níž ve slabém větru povlával nějaký uválený hadr… Ale pak už jsem všechny ztratila z dohledu, protože Filip pobídl koně.

„Jedeme, nějak se mi to tu nechce líbit!" zavelel markýz a ihned jsme se rozjeli. Filip pro jistotu popoháněl i mého koně, protože jeho jezdkyně se cítila z neznámých důvodů čím dál hůř.

Jeli jsme dlouho, možná hodinu nebo dvě, ani nevím. Cestovali jsme mlčky. Já nemluvila proto, že mi stále nebylo dobře, jako by na mě šla horečka nebo nějaká neznámá slabost. Markýz byl asi naštvaný, na mě či sám na sebe, neustále si něco brumlal, ale já ho příliš nevnímala. Pořád jsem se snažila sama sebe přesvědčit, že mi nic není, že jsem se jen vyděsila strašidelným a nečekaným útokem té odporné babizny, které páchlo z úst, jako by se živila mršinami. Ale proč se mi pořád tak točí hlava?

„Musela jste způsobit takový rozruch? To vás mám opravdu vodit za ruku jako malé děcko?“ bručel markýz pod vousy, které mu pomalu začínaly pokrývat tvář, a teprve teď mu došlo, že na jeho slova nijak nereaguji. „Luiso, posloucháte mě vůbec?“

„Cože?“ zamumlala jsem a měla pocit, že na mě někdo mluví z velké dálky.

„Říkám jen, že… Ksakru, Luiso! Co je to s vámi?“ Markýz se – dle výrazu v jeho tváři soudě – lekl, jako by spatřil strašidlo. „Jak to proboha vypadáte?“

„Jak vypadám? Je mi dobře,“ zahuhlala jsem a jazyk se mi pletl.

„Že je vám dobře? A proč tedy máte po tvářích ty skvrny?“ Filip prudce zastavil koně a seskočil na zem.

„Skvrny… Jaké skvrny? Nemám přece na sobě žádné…“ Ale větu jsem už nedokončila. Znovu, tentokrát úplně, se mi zatmělo před očima a já se na okamžik propadla kamsi do tmy.

Když jsem se za chvíli znovu probrala, do tváře mě pálilo slunce. Filip mě držel v náručí a zrovna mě pokládal do mechu. Přitom se mnou třásl a snažil se mě probudit, ale nějak jsem nemohla ovládat svaly ani hlas a jen jsem na Filipa vytřeštěně hleděla. Jeho tvář se vlnila, rozplývala se a znovu se objevovala, a já musela konečně sama sobě přiznat, že něco opravdu není v pořádku. Cítila jsem, jak z minuty na minutu slábnu.

„Filipe, pomozte mi, asi omdlím…,“ podařilo se mi zašeptat a dokonce jsem viděla své paže, jak se k markýzi zoufale vztahují.

Filip duchapřítomně sundal ze sedla měch s vodou, kterou doplnil na jarmarku, a bez váhání mi ji vchrstl do obličeje. Na chvíli se mi rozsvítilo.

„To ta Cikánka, ta stará čarodějnice!“ zasípala jsem a otírala si vodu z očí. Chtělo se mi křičet, měla jsem najednou hrozný strach. „Udělejte něco…,“ prosila jsem, ale samotnou mě nenapadalo, co by mi mohlo pomoci. Brněly mě ruce a nohy a začala jsem se nekontrolovatelně třást.

„Co mám udělat? Nejsem lékař, nevím co s vámi! Vydržíte do nejbližšího města? Zkusíme někde najít nějakou pomoc.“ Filipův hlas zněl ustaraně, velmi rychle zapomněl na to, že se na mě zlobil.

Já jen tiše přikývla na znamení, že snad ještě chvíli vydržím, a doufala jsem, že mu nelžu.

Sotva po pěti minutách jsme už byli opět na cestě. Filip mě posadil před sebe na svého koně, toho mého si přivázal za sedlo a snažil se jet co nejrychleji.

Rozmazaným pohledem, s hlavou zakloněnou a opřenou o Filipovu hruď, jsem jen bez zájmu sledovala ubíhající krajinu a nebe nad námi. Vítr mi hvízdal kolem uší, pohyby a dech unaveného koně, který nesl dvojnásobnou zátěž, na mě svou pravidelností působily jako hypnóza.

Nahoru, dolů, nahoru, dolů; chvílemi jsem ztrácela vědomí a upadala do podivné, až děsivé apatie.

Dokud jsem byla schopná souvislé myšlenky, bylo mi jasné, že i když se nám podaří najít nějakého doktora, nebude to asi mnoho platné, vždyť lékaři v sedmnáctém století napáchali víc škody než nemoci samy. Ale nic jiného, než to zkusit, Filipa ani napadnout nemohlo. Jestli mě ta čarodějnice nakazila nějakou nemocí, jsem s největší pravděpodobností stejně ztracená. Ale nepřestávala jsem doufat, že se jedná jen o jakousi záhadnou chvilkovou slabost.

Jako naschvál jsme stále nepotkávali žádné město ani malou vesnici, dokonce ani pocestného, který by nám poradil kudy jet do nejbližšího místa, kde by mohl být lékař. Přitom jsme už nějakou dobu jeli přímo po hlavní silnici.

Až když jsme míjeli velmi husté a vysoké křoví, zaslechla jsem ozvěnu mnoha koňských kopyt a drkotání kol po nerovném kamenitém terénu. Otočila jsem hlavu k téměř neprostupné hradbě nízkých stromů podél cesty a zdálo se mi, že kdesi za tou hradbou vede další cesta, porost jako by tam postupně řídl. Najednou se za

těmi stromy objevil kočár. Jako by vystoupil ze země. Měl černou barvu, táhlo jej šest černých koní. Brzy se předtím neviditelná cesta napojila na tu naši. Když nás kočár předjížděl, Filip se na něj snažil volat, nejspíš chtěl poprosit o pomoc, ale marně. Černé spřežení uhánělo kolem nás jako vítr, jeho kola řinčela po kamení jako splašená. Dovnitř kočáru nebylo vidět, jen na krátký okamžik, když nás míjel, se v okně odhrnula tmavá záclonka a já spatřila dvě uhrančivé černé oči pod hustým obočím, jak na mě upřeně hledí. Potom se záclona opět zatáhla. Kočár nám brzy zmizel z dohledu jako by letěl, za jeho koly se jako oblak prachu vznášel jen podivný zápach.

„Bastard! Nepoznal, že volám o pomoc?“ vrčel Filip a stále víc pobízel oba koně.

Na chvíli jsem usnula. Dojeli jsme k docela široké řece, byla to nejspíš Seina, ale možná také jen její slepé rameno, protože nebyla zdaleka tak široká jako v Paříži. Krajina na obzoru se už trochu zvlnila. Neměla jsem ani ponětí o vzdálenosti, kterou jsme urazili, vzhledem ke svému nulovému orientačnímu smyslu a především k zoufalému stavu mě to ani nezajímalo. Teď se před námi klikatila řeka a za ní bylo nějaké menší město. Filip říkal, že pokud jsme neuhnuli z cesty, mělo by to být městečko jménem Nogent. V životě jsem o něm neslyšela.

Přešli jsme vodu v místě, kde bylo řečiště překvapivě úzké. Když jsme vstupovali s koňmi do mělké vody, brod právě v opačném směru spěšně přecházeli dva lidé, muž a žena, kteří vlekli na zádech velké rance a cosi na nás gestikulovali.

„Hej, vy tam, je to město tamhle Nogent? Nevíte, kde tam najdeme lékaře?“ zavolal na ně Filip, ale ti dva jen mávali rukama a cosi volali.

„Co říkají?“ zašeptala jsem, protože jsem; nejspíš vlivem horečky; nerozuměla ani slovo.

„Nemám tušení, možná nemluví vůbec francouzsky,“ zabručel Filip a ti dva pocestní se už o nás dál nezajímali. Téměř utíkali k lesu, odkud jsme právě vyjeli, jako by před někým prchali. Kdo ví, co měli za problémy; my měli těch svých dost. Když už byli daleko, ještě naposledy na nás cosi zavolali. Kdybychom se víc soustředili, možná bychom přece jen rozpoznali dvě hrozivá slova: Černá smrt.

Vydali jsme se k městu. Kousek před branami však Filip zastavil koně, mlčky hleděl na jeho hradby a neměl se k tomu, aby jel dál.

„Proč… proč stojíme?“ zeptala jsem se a snažila se zachovat klidnou hlavu.

„Něco tu nehraje. Vidíte?“ řekl jen zamyšleně Filip a stínil si dlaní oči, do nichž mu teď přímo svítilo slunce zapadající nad polem, na kterém jsme zastavili.

„Co…,“ zachroptěla jsem a snažila se zaostřit pohled k vzdálené bráně, třásla mnou však zimnice a viděla jsem stěží obrysy věží. Snad to bylo horečkou, ale jako bych mohla i na dálku cítit neklid, vyzařující z ponurých hradeb.

„Brána je zavřená, vždyť je ještě den! A dokonce je pečlivě střežená!“ zamumlal si spíš jen pro sebe Filip.

Nic jsem neodpověděla a snažila se v hlavě srovnat, co z toho pro nás asi vyplývá. Filip se střídavě díval na bránu a zase na mě, a nakonec obrátil koně.

„Proč odjíždíme?“ hlesla jsem a otřela si z čela krůpěje potu.

Markýz se znovu velmi zneklidněně ohlédl a pak odpověděl: „Pokud není město ohroženo vojensky, o čemž silně pochybuji, pak to nemůže být nic jiného než karanténa. Podívejte se, z mnoha míst stoupá kouř. Ten vždy věstí smrt…“

„Cože?“

„Nákaza. Mor. Vidíte tu černou vlajku nahoře na bráně? Proto ti lidé utíkali, měli veliké štěstí…“

Neviděla jsem vůbec nic. Filip se však už rozhodl.

„Musíme okamžitě odtud, tady by nám moc nepomohli. Také by to mohla být naše poslední zastávka. Je mi to velice líto a cítím s vámi, ale tady se zastavit nemůžeme. Zdejší doktoři mají beztak jiné starosti, než aby se zajímali o pocestné.“

Ve Filipově hlase byla přes veškerou jeho snahu znát špatně skrývaná obava. Mé nečekaně rychlé onemocnění by mohlo docela klidně souviset se strašidelnou vlajkou na bráně, to jsme pochopili oba; nebylo třeba slov.

Už v rychlém poklusu směrem zpět k řece nás překvapila jakási hlídka. Nestejné uniformy a staré rapíry napovídaly, že se nejedná o královské ozbrojence, ale jen o městské stráže, patřící podle všeho právě k Nogentu. Byli však v přesile, takže nám nezbývalo než je poslechnout a zastavit koně. Zastavili jsme tedy a čekali, co se bude dít, tedy spíš Filip, protože já se zase pomalu propadávala do tmy. Jen tlumeně jsem slyšela, jak se markýzek snaží hlídce vysvětlit, že jsme neuprchli z města, jak se páni strážní mylně domnívají, naopak

jsme tam chtěli jet, když jsme však viděli zavřené brány, rozhodli jsme se pro jinou cestu.

Ale ozbrojenci byli jako zabednění.

„Proč se potom brodíte vodou, když je jen míli odtud most? Před malou chvílí porušila malá skupina lidí karanténu a prorazila ven z města! Nedělejte z nás hlupáky! Co té ženě tedy podle vás je, ha?“ slyšela jsem jednoho z těch mužů, který přistoupil ke mně a zespoda mi pohlédl do obličeje. Jakmile mě spatřil, uskočil a zařval: „Je nakažená! Zažeňte je ihned zpátky do města, nákaza se nesmí rozšířit! Tak dělejte!“ Přičemž nás ostatní strážní okamžitě obklíčili.

„Jedeme z Paříže, vy tupče, nestačí vám mé slovo?“ Filipovi právě došla trpělivost. Hbitě vyňal z pochvy kord na znamení, že tak snadné to s naším zatčením mít nebudou. „Neopovažujte se nás ani dotknout, chlape!“ vykřikl rozlícený markýz, který nebyl zvyklý poslouchat rozkazy vesnických strážných. Ukoptěná skupinka s halapartnami se nás však i přes náš zjevný odpor evidentně snažila nasměrovat do nákazou zamořeného města.

„Udělejte to, nač myslíte, a budete oba mrtví!“ zahřímal velitel stráží, podsaditý a zarostlý muž s dlouhými kníry. Hned nato jsem se přes přivřené oči dívala přímo na hroty halaparten.

Bože, copak alespoň jedna změna nemůže být k lepšímu?

„Dobrá, pane, dohodneme se. Dám vám peníze. Ona není nakažená, je jen…,“ zkusil Filip ze zoufalství vyjednávat, ale tvrdě narazil.

„Pokoušíte se mě podplatit? To vám přijde draho! Pokus o podplacení velitele stráží, ozbrojený odpor, porušení karantény – víte že si koledujete o šibenici? Alou zpátky, než mi opravdu dojde trpělivost!“

„Já vám zase říkám, že nás do toho nakaženého města nedostanete!“ zavrčel markýz, obratně chňapl po veliteli stráží a chytil ho, stále sedící na koni, za límec. Přitiskl mu ostří kordu na krk. Já měla co dělat, abych nespadla ze sedla přímo mezi rozlícené stráže, které by nejspíš ani nenapadlo očekávat tak zavilý odpor.

Chvilková převaha nám však nebyla dopřána déle než na pár vteřin. Z lesa po chvíli zmatku vyběhli další ozbrojenci a udělali kolem nás široký kruh. Bylo jasné, že kdyby teď Filip uskutečnil svou hrozbu a na místě prořízl veliteli stráží krk, následovali bychom ho okamžitě do pekla i my dva.

„Zatraceně!“ sykl Filip a konečně pustil své rukojmí, které mezitím stačilo notně zbrunátnět a roztřást se vzteky jako rozlícený kohout.

„To si zodpovíte!“ chrčel velitel stráží a z očí mu šlehaly blesky. „Vaše zbraně, pane! Jste zatčen! Vy oba půjdete s námi, nebo za sebe neručím! Nepřestávejte na ně mířit, vy tupci!“ hřímal a otočil se na své muže.

Filip nejspíš konečně pochopil, že jakýkoli násilný odpor by byl marný; ti muži neměli daleko k tomu, aby nás skutečně oba na místě zabili. Markýz se snažil, aby ho alespoň neodzbrojili, ale nakonec musel odevzdat všechny své zbraně.

„Vy idiote, nejsme nakažení! Zato vám nejspíš onemocněl mozek…,“ neodpustil si Filip ještě zavrčení. „Jak se opovažujete se mnou takhle jednat? Nevíte vůbec, s kým mluvíte, vy pitomče!“ Ale nebylo nám to nic platné.

„Mlč, chátro, a hybaj zpátky! Jeďte, nebo vás oba bez soudu oběsím na nejbližší větvi! O dvě mrtvoly víc nebo míň, koho to zajímá? Stejně se nedožijete rána, ona tedy určitě ne!“ řval ten muž a bylo vidět, že už je velmi unavený a přestává se ovládat. Podle ztrhaných rysů zaprášených tváří všech našich protivníků se dalo snadno usoudit, že již několik dní nezamhouřili oka. Situace se začínala vymykat jakékoli kontrole.

Filip, vida člověka na pokraji nervového zhroucení, raději poslechl a tak se stalo, že se o několik minut později brány morového města nakrátko otevřely. Když nás pohltily, zase zapadly a my brzy skončili přede dveřmi veřejného špitálu.

Jako bychom už tak nebyli v politováníhodné situaci, tohle nám ještě chybělo! pomyslela jsem si horečně a slyšela, jak hrdý markýz pod nátlakem hrubé síly tiše skřípe zuby. Nejspíš myslel na totéž, co já. Kdy už se karta konečně obrátí v náš prospěch?

Obrovský bílý kříž na dveřích špitálu a všudypřítomný zápach síry dával tušit, že se naše situace skutečně velmi zkomplikovala.

Než se za mnou zavřela vrata chudinského špitálu hned na okraji města, mohla jsem přes namířené hlavně mušket vidět liduprázdné ulice plné nepořádku, kde na mnoha místech hořel oheň nebo se už jen kouřilo z neidentifikovatelných hromad něčeho, co už plameny pohltily. Kdosi v dlouhém černém hábitu a s šátkem přes obličej posypával zčernalou masu vápnem. Odevšad se ozýval tlumený nářek a všechna okna byla zabedněná.

Vytřeštila jsem oči na zlověstnou doutnající hromadu. Jsou to snad spálená těla mrtvých? Přece by je nepálili přímo v ulicích?

Místní stráže dohlížely na to, aby z města nikdo nevyšel a neporušil tak karanténu, přestože podle strachu v jejich očích by byli nejraději prvními krysami, opouštějícími potápějící se loď. Zrovna když jsme projížděli branami, kohosi bez varování sestřelili z hradeb města. Byl to patrně nějaký zoufalec, který se snažil přelézt zeď a uprchnout z nákazou napadeného Nogentu. Jeho tělo bezvládně padlo mezi rezavé harampádí jen malý kousek od nás, mrtvý muž zůstal mezi kovovým haraburdím napíchnutý na pokrouceném hrotu jakéhosi rozbitého pluhu.

Nejpřísnější karanténa sice nejspíš byla jedinou obranou před rozšířením jakékoli nákazy ve světě bez antibiotik, ale ten, kdo ji byl oprávněn nařídit, tak jistě učinil odkudsi z bezpečí daleko za hradbami města. Šťastný to člověk!

Špitál neměl žádné postele, jen prkenné pryčny a rozvrzané lavice. Jeptišky v černých hábitech a bílých loktuších se tiše pohybovaly mezi nemocnými, pouštěly jim žilou a otíraly jim bledá čela vlhkým plátnem. Velkou místností se vznášel nasládlý šedý opar, vycházející z nádoby v rohu, ze které stoupal dým. Pacienti byli naskládáni jeden vedle druhého po celé délce budovy, která byla podle shnilé podlahy nejspíš ještě nedávno maštalí či stájí. Mezi pryčnami bylo jen stěží místo pro kroky obětavých ošetřovatelek z řádu svatých sester Františka z Assisi – jméno řádu bylo vyryté na dřevěné tabuli nad klenutým vchodem do tohoto nehostinného místa, kde život zápasil se smrtí všemi možnými, třebaže většinou naprosto neúčinnými prostředky. Slunce pronikalo dovnitř jen tenkými škvírami mezi prkny, jimiž byla zatlučená okna, a v jeho slabých paprscích se třpytily miliony nepatrných zrnek zvířeného prachu. Ten místy vytvářel v jinak potemnělé hale dlouhé, pouhým okem zřetelně viditelné pruhy, zvýrazněné kouřem, dopadající na špinavou podlahu mezi nuzná lůžka s nemocnými. Uvnitř se i přes vůni hořících bylin šířil tak nesnesitelný chorobný zápach, že mě až štípal v očích.

Sotva jsme vstoupili, či byli spíše vtlačeni dovnitř spolu s několika dalšími nešťastníky, většinu tuláky, které chytili bůhvíkde, oddělili mě od Filipa, který mě dosud držel v náruči. Zlý sen by nemohl být beznadějnější. Křičela jsem a držela se ho zoufale za rukáv jako dítě, ale nakonec nás roztrhli. Po krátké prohlídce ho však shledali zdravým a kamsi odvlekli; kam, to jsem se mohla jen dohadovat.

„Nebojte se, není to tak vážné, jak to vypadá!“ volal za mnou v tom zmatku a strkanici slova útěchy, ale ke mně jeho hlas doléhal jen jako vzdálený šum. „Jen vydržte, přijdu pro vás!“ Filip mi ještě stačil krátce stisknout ruku, ale to už ho tři strážní strkali zpět na denní světlo, zatímco mě pohltilo strašidelné příšeří špitálu nadobro.

Příchod nových pacientů byl provázen překřikujícími se hlasy a všemožným zmatkem, který vznikl ve dveřích, kde se přetlačovali stráže a nedobrovolní nemocniční vězni spolu s jeptiškami, které se snažily celou situaci marně uklidnit. Mě nakonec museli na jednu z pryčen u zdi odnést, protože jsem po chvíli zůstala bezvládně ležet na vlhké zemi. Měla jsem pocit, že blouzním – tohle děsivé místo, ten křik – , zdálo se mi, že jsem se snad ocitla v samotném pekle.

Z letmo zachycených dialogů, vznášejících se jako vážky kolem mé hlavy, jsem pochopila, že se zde jedná o takzvanou „nákazu“, což byl pojem velmi všeobecný, měli však skutečně podezření na dýmějový mor, tedy nechvalně proslulou *černou smrt.* Ani jsem netušila, že ve druhé polovině sedmnáctého století byla ve Francii nějaká rozsáhlá epidemie; nemohu sice znát vše, ale spíše bych hádala na planý poplach a epidemii čehokoli jiného, jen ne moru. Pokud vím ze školy, teprve roku 1720 mocně udeří mor v Marseille těsně předtím, než se definitivně přesune z Evropy dál na východ.

Věděla jsem, že se tady říká mor skoro všemu, ale v té chvíli to už vlastně bylo úplně jedno. Bylo mi tak zle, že mi nedalo velkou práci uvěřit, že jsem nakažená morem a že se možná ani nedožiji rána. Pokud bych měla plicní mor, který se z dýmějového vyvíjí a přenáší se kapénkovou infekcí, může být smrt otázkou několika hodin.

Křik nově příchozích pomalu utichl a dál už se ozývalo jen tiché a strašidelné sténání nemocných. Mezi lůžky se pohyboval kněz a já jen zamlženým zrakem pozorovala, jak se jeho kadidelnice, z níž stoupá sotva viditelný kouř, rytmicky pohupuje.

Nemocných nebylo mnoho, jen pár desítek, zato strach a úzkost, stejně jako zápach výkalů a moči, spolu s hořícím jalovcem a vůní kadidla, naplňovaly provizorní špitál jako dusivý mlhový opar. Vysíleně jsem se svalila na dřevěnou pryčnu a nechala se přikrýt bílým plátnem. Vedle mě právě kdosi dostával od kněze poslední pomazání a brzy nehybně šedou tvář nemocného, pokrytou rudými skvrnami horečky, přikryla hrubá látka, stejná jako ta, která zakrývala mé třesoucí se tělo až k bradě. Jak dlouho potrvá, než přikryjí i moji tvář?

Brzy nastala noc. Měla jsem divoké sny a horečka mi už stoupla tak, že jsem těžko rozeznávala realitu od halucinací. Celé tělo mě bolelo, takže jsem ani pořádně nevnímala neutichající sténání kolem mě. I přes Filipova utěšující slova plná naděje jsem byla přesvědčená, že se z tohohle už nevylížu. Vlastně to byl spíš malý zázrak, že jsem dosud neonemocněla nějakou v mé době už dávno neexistující chorobou. Jednou se to muselo stát, byl div, že jsem vydržela zdravá tak dlouho. Marně jsem vzpomínala, proti čemu všemu jsem byla doma ve dvacátém století očkovaná, a hlavně kde skončila moje poslední dávka antibiotik, která jsem si přinesla s sebou ze svého světa. Vytáhla jsem je z temného sklepení, vrátila se pro ně do vydrancovaného domu staré markýzy, dokonce jsem nepustila bílý kufřík z ruky, ani když mě sám duch podsvětí dovezl na trakaři před dveře hospody U oběšence. Malý kufřík s léky se mohl stokrát ztratit cestou podzemím či v bahnitých vodách Seiny, málem mě stál život a pak jsem na něj já husa zapomněla jako na smrt. Teď, kdy bych jakékoli léky potřebovala k záchraně života, malé hliníkové platíčko s bílými pilulkami je kdoví kde. Kdy jsem vlastně své léky viděla naposledy? Ano, určitě zůstaly v kapsáři mých liliových šatů v kočáře na nádvoří paláce ve Versailles!

Snažila jsem se najít na tvrdé pryčně nějakou polohu, při níž by mě nebolelo celé tělo, ale marně. Kolem pryčen opět procházel kněz a stříkal na nemocné svěcenou vodu. Přitom mumlal jakási latinská slova přes vyšívaný kapesník, který si přidržoval u úst. Na mé čelo dopadlo pár chladných kapek a já se neubránila pláči. Zde tedy moje putování časem skončí?

Takto jsem ve špitálu strávila celý týden. Dny střídaly noci, můj stav se sice nezhoršoval, ale ani nezlepšoval, nepočítám-li hlad, který se pomalu stával hlavní příčinou mého utrpení. Nic jsem po celou dobu pobytu v nemocnici nejedla, mým staženým hrdlem prošlo jen pár kapek kalné vody, kterou do mě každý den nalili. Všechno jídlo, které měl špitál pro své pacienty, bylo plesnivé a páchlo tak, že se mi obracel žaludek při pouhém pohledu na ně. A když už jsem na tom byla tak špatně, že bych snad pozřela cokoliv, jídlo jako naschvál došlo, a pokud náhodou nějaké z městských zásob přece dorazilo, na mě nikdy nezbylo.

A Filip stále nepřicházel. Co s ním udělali, vrátí se pro mě, žije ještě vůbec? Proč mě okolnosti nutí na něj stále jen čekat bez možnosti cokoli sama udělat?

Střídavě jsem spala a blouznila a jeptišky kolem mě chodily tiše jako víly, jako by se mě hned od samého počátku z nějakého důvodu bály. Nechápala jsem to. Jen nerady se ke mně přibližovaly, aby mi vyměnily obklady, a vždy se pokřižovaly, pokud se mě musely dotknout. Třetí den mě dokonce pomyslně oddělily od ostatních nemocných bílou plentou. Na mé chraptivé dotazy po příčině odpovídaly vyhýbavě nebo vůbec, pouze jsem několikrát zaslechla, že prý jsem možná spíš posedlá ďáblem, než nakažená morem. Považovala jsem to ale za naprostou pitomost, jen hloupý a zpátečnický projev bezradnosti s mou léčbou. Navíc tohle jsem už kdysi slyšela od odtažité Filipovy chůvy Blanche, a také to byly jen tlachy, které nikdo neposlouchal, a naštěstí mi nijak neuškodily.

Toto mé sebevědomí však netrvalo dlouho. Uprostřed mé třetí noci ve špitálu jsem se probudila leknutím, jako bych na hranici spánku a bdění zaslechla z vlastních úst slova v nějakém podivném, mně zcela neznámém jazyce. Hlava mi třeštila, myslela jsem si, že to byl jen bláznivý sen. Ale když jsem otevřela oči, několik jeptišek na mě vyděšeně hledělo, stály kolem mé pryčny s krucifixy v rukou. Bylo to děsivé, začínala jsem se pomalu ale jistě bát sama sebe. Co to se mnou ta prokletá babizna udělala?

Na posedlost ďáblem přece rozhodně nevěřím, ani na žádné uhranutí, ale pravda byla taková, že jakmile se setmělo, vídala jsem podivné věci. Zřejmě z horečky jsem na krátké okamžiky v ostatních pacientech i ošetřujících jeptiškách viděla namísto lidských bytostí hrozné šklebící se příšery se zapadlýma očima a černými zuby, jak ke mně natahují své paňáty s dlouhými špinavými drápy. Asi jsem křičela hrůzou a pak ztrácela vědomí, a když jsem se znovu probudila, téměř jsem se topila ve vlastním potu. Dokonce na mě zavolali vymítače, který ovšem příliš nepořídil, jelikož jsem okamžitě omdlela, jakmile se mě chtěl dotknout. Předchozí zaříkávání a kropení svěcenou vodou, spolu s obřady se svatými relikviemi a pečetidly, byly také k smíchu, kdyby mi ovšem do smíchu vůbec bylo.

Šestou noc mě probudila zima. Ve špitálu se ochladilo a mé propocené plátno, sloužící jako přikrývka, mě už nemohlo dostatečně zahřát. Chlad mě částečně probral a mou první, přesněji řečeno jedinou myšlenkou, kterou jsem dokázala udržet v hlavě, byl útěk. Musím se odtud nějak dostat, pomyslela jsem si zoufale, jinak tady doopravdy umřu na mor či hlad, zešílím z těch lidí tady, z těch

nočních můr, které mám beztak jen z toho příšerného prostředí. Ale jak se mám dostat ze špitálu, když nedokážu ani vstát z pryčny?

Snad posté jsem se pokusila nadzvednout. Šlo to jen velmi těžko, už jsem byla rozhodnutá, že to opět, tentokrát už nadobro, vzdám. Najednou se mi zdálo, jako by mě cosi škrábalo pod košilí. Chvíli mi trvalo, než jsem našla sílu to místo nahmatat, mé paže jako by vážily tunu, už jsem na to chtěla zapomenout, každý pohyb mě natolik vysiloval, že to snad ani nemohlo stát za to. Ale pak jsem pod hrubou látkou něco nahmátla a přesvědčila se, že to nejsou halucinace, že se v mém výstřihu jen kousek od srdce nachází cosi, co tam nepatří. Asi mi v lese spadl za košili nějaký bodlák nebo něco podobného, říkala jsem si, když jsem se tu věc snažila vylovit. Sotva jsem se dotkla své horké kůže, ucítila jsem, že mé domněnky byly správné, něco tam bylo.

Konečně jsem tu věc nahmatala, už na dotek to bylo něco podivného. Když jsem to držela v dlani, už svítalo. Škvírami v prknech na oknech prosvítalo stále jasnější bledé šero a já v jeho záblescích pohlédla na věc, kterou jsem měla jistě už pěkných pár dní přilepenou na horečkou rozpálené kůži.

Když jsem se na tu věc podívala, uviděla jsem maličký pytlíček z tmavé látky, popsaný nějakými drobnými nečitelnými symboly. Otevřela jsem ho tedy a vytáhla jeho obsah. Nejprve jsem vůbec nechápala, co to je, nic podobného jsem nikdy neviděla; navíc to tak odporně páchlo, že se mi skoro ani nechtělo zjišťovat, co to vlastně je. Už jsem tu lepkavou věc chtěla pustit a nechat jen volně spadnout vedle pryčny, když se mi zdálo, že vidím oko.

Podívala jsem se tedy zblízka a s hrůzou poznala, že v prstech skutečně držím zetlelé, zpola vyschlé oko jakéhosi zvířete. Navíc bylo omotáno chomáčem šedivých mastných vlasů a svázáno do podivného amuletu. S odporem jsem tím hnusem mrštila do rohu nemocniční haly, do míst, kde ještě večer leželo mrtvé tělo ženy, která zemřela jen pár pryčen ode mě.

Fuj, co to – pro Boha živého – bylo? Začala jsem si s odporem otírat ruku, potřísněnou tou nechutnou věcí, o plátno, kterým jsem byla přikrytá, když jsem si najednou uvědomila, že se mi jako zázrakem vracejí síly. Stejně rychle, jako se mi před několika dny udělalo zle, se mi teď ulevilo; dokonce jsem se dokázala sama posadit.

Byla jsem z toho podivného obratu událostí poněkud vyvedená z míry, ale brzy jsem musela s úlevou konstatovat, že nenakazím-li se tady, na mor nejspíš neumřu.

Zhruba za půl hodiny jsem dokonce opatrně vstala, mé svaly byly zesláblé, ale víceméně jsem dokázala chodit. Snažila jsem se nepozorovaně projít kolem dvou starých jeptišek, které klimbaly na lavici u zdi. Měla jsem štěstí, podařilo se mi bez problémů dostat až do těsné blízkosti dveří, kde z každé strany pospával jeden strážný. Tady v té márnici už nezůstanu ani minutu – bič a pryč, dokud to jde!

Ale tak snadné to zase nebylo. Když jsem brala za závoru, která držela dveře zevnitř, vyskytl se první problém. Obtloustlý strážný se starou halapartnou opřenou o zeď se nešťastnou náhodou trhnutím probudil a jeho kovová přilba, dosud spočívající v jeho klíně, spadla s hlasitým zařinčením na zem. V té chvíli se strážný lekl, otevřel oči a vida můj ušmudlaný obličej přímo nad sebou, vyskočil a zařval jako na lesy. Rámus, který celá tato scénka způsobila, probudil nejen druhého hlídače, ale také řadu spících ošetřovatelek uvnitř, stejně jako několik zoufalců, kteří byli ve špitálu také nedobrovolně, a ve zmatku, který okamžitě nastal, spatřili stejně jako já svou jedinou šanci.

Když všichni uviděli mou dlaň, ne náhodou spočívající na závoře prkenných dveří, okamžitě jim bylo jasné, kolik uhodilo. Okamžitě vyskočili a vrhli se také ke dveřím. Sakra, pitomci, to vás to nenapadlo dřív, vzít roha? To jste museli čekat na mě?

V té chvíli už byl vzhůru celý špitál. Já se pochopitelně příšerně lekla, ale nevím jakým zázrakem mě napadlo sáhnout po šavli jednoho z hlídačů dřív, než to udělal sám, a brzy už její hrot spočíval na jeho krku. Kde jsem jen tenhle kousek viděla? Ještě že jsem chodila doma tak často do kina…

„Pusť mě ven, ty břichatá bábovko, jsem zdravá a nezůstanu tady už ani jedinou vteřinu! Nemáte právo mě tu držet!“ křičela jsem jako siréna, čímž se mi v ranním tichu snad podařilo probudit i mrtvé.

Druhý strážný, pro změnu pohublý a pokřivený stařík, byl tak rozespalý, že se nezmohl vůbec na nic. Jeho břichatý kolega, který se teprve pomalu probíral z leknutí, mi dokonce vlivem chladného kovu na své obnažené hrudi sám otevřel dveře.

Vyběhla jsem z nich jak nejrychleji jsem dokázala a přitom upustila šavli, která se vzpříčila v dřevěných dveřích s hrozivým

bílým křížem zvenku. Ostatní nemocniční vězni, vidící jak je to snadné, okamžitě následovali mého příkladu a nastal naprostý chaos. Padlo dokonce i několik výstřelů ze zpola zrezivělých pistolí. Jeptišky, někteří pacienti, osoby v karanténě, ti všichni se pak začali přetlačovat o dveře z obou stran. Se mnou proniklo ven rovněž pár dalších šťastlivců. Jako myši jsme se hned rozprchli do liduprázdných ulic, zalitých narůžovělým svítáním.

Sotva jsem se zastavila a trochu se vydýchala, začala jsem přemýšlet, co teď budu dělat. Především musím zjistit, co se stalo s Filipem. Kam ho mohli odvést? Asi ho také někam zavřeli, jinak by se pro mě vrátil. Nebo ne? Musím ho najít, tedy hned poté, jakmile seženu něco k jídlu.

Toulala jsem se křížem krážem prázdnými ulicemi smutného, dosud spícího města, a cítila, jak mé oblečení nesnesitelně páchne tím odporným špitálem. Ve skrytu mysli jsem byla skoro i ráda, že mě tak Filip nemůže vidět, musela bych se propadnout hanbou. Uvědomila jsem si rovněž, že se s uzdravením přihlásily o slovo základní lidské potřeby ve své nejpalčivější podobě; mé tělo si uvědomilo změnu a začalo se dožadovat jídla tak urputně, že bych snad byla schopná někoho v krajním případě pro jedinou kůrku chleba i zabít.

Rychle se rozednívalo, liduprázdné ulice brzy prozářilo ostré slunce, které sice zahřálo mé prokřehlé údy, ale radost mi nepřineslo. Byla jsem na svobodě, ale současně jsem si rychle uvědomila, že mám takový hlad, jaký jsem ještě nikdy v životě nepocítila, a že smrt z nedostatku jídla mě nyní ohrožuje snad víc než údajný mor. Jak dlouho člověk vydrží bez potravy? Tři týdny? Měla jsem pocit, že už nevydržím ani hodinu. Mé břicho a tváře byly propadlé, lokty se mi zašpičatěly a o hygieně raději ani nemluvím. Bože, Filipe, kam jsme se to dostali…

Brzy se přehouplo poledne, pak nastal večer a já chodila bez cíle ulicemi jako slabomyslná, vůbec jsem nevěděla, kam směřují mé zmatené kroky, stále víc mě sužoval prázdný žaludek a hlavně hladem zesláblé tělo, které mě už opět přestávalo poslouchat. Byla jsem tak vysílená, že jsem se musela přidržovat zdí, abych se ještě vůbec udržela na nohou. Nejenže se mi nepodařilo najít ani stopu po markýzi, nikde jsem nenašla ani kašnu s vodou a ani jediný krámek či pouličního prodavače s potravinami. Byla bych v té chvíli bez váhání schopná vyměnit svůj památný prstýnek s rubínem, mou

poslední památku na domov, která se kupodivu stále nacházela na mém prsteníčku, za jediné jablko nebo plesnivý chléb, za jediný doušek vody. Měla jsem v úmyslu prochodit celé město, dokud nenajdu Filipa, ale začínala jsem mít strach, že jestli se okamžitě nenajím, neudělám už ani jediný krok.

Po celém dni zoufalého toulání se ulicemi v naději, že narazím na jakoukoli živou duši kromě strážných a jeptišek, kterým jsem se velkým obloukem snažila vyhnout (jistě by mě chtěli zavřít opět do špitálu), jsem už jen odevzdaně čekala, až padnu vysílením na uschlým bahnem potaženou dlažbu a zůstanu na ní ležet. Těch pár lidí, které jsem se pokusila slušně oslovit a požádat o pomoc, mě zcela ignorovalo, a když už jsem se rozhodla třeba i někoho přepadnout, jako naschvál jsem nepotkala ani živou duši.

Nikdy jsem netušila, že hlad a žízeň mohou být tak hrozné. Musí mi někdo pomoci, hned, jinak jsem v koncích!

Konečně jsem uviděla celkem normálně vyhlížejícího člověka, klapot jeho dřeváků se hlasitě rozléhal prázdnou ulicí a splýval se zvuky kostelního zvonu odkudsi nade mnou. Okamžitě jsem se vrhla za postavou, která se rychle vzdalovala. Vlastně to byla žena, mladá, asi pětadvacetiletá dívka v bílém čepečku a plstěné sukni, která kulhala na levou nohu, asi po nějakém zranění. Jakmile mě ale spatřila, začala místo své dosavadní rychlé chůze vrávoravě utíkat.

„Nechte mě, prosím, nechte mě, nechci se nakazit, nesahejte na mě, prosím, mám dvě děti! Pro lásku boží, nesahejte na mě!“ Křičela a stále se ohlížela, viděla, že se k ní ve svém zoufalém pronásledování rychle přibližuji. Nakonec zaběhla do nějakých dřevěných vrat a přibouchla je za sebou.

Teprve nyní jsem si do všech důsledků uvědomila, že asi vypadám příšerně. Není divu, že všem naháním strach – s vlasy slepenými od potu a špíny, o šatech a nemocničním zápachu ani nemluvě.

Žena rychle sáhla po závoře zevnitř vrat, zatáhnout ji však už nestačila.

„Nebojte se mě, nejsem nakažená,“ vydechla jsem, vší silou zatlačila na vrata a ta se otevřela dokořán. Brzy jsme stály obě tváří v tvář ve dvoře jakéhosi nízkého a dost nuzného domu, jehož dveře se jako jedny z mála ve městě nepyšnily bílým křížkem.

„Panenko Marie, smiluj se! Paní, odejděte, zapřísahám vás!“ křičela ta žena, klopýtavě couvala a neměla daleko k pláči.

Ustoupila jsem tedy o krok zpět a přitom se přidržovala oprýskané zdi.

„Nebojte se mě, nechci vám ublížit!“ Napřáhla jsem k ní ruku na znamení, že ji nechci napadnout, aby snad neudělala nějakou hloupost. „Nejsem nemocná, přísahám. Byla jsem, ale uzdravila jsem se!“

Žena na mě jen nevěřícně hleděla a celá se třásla.

„Nevěřím vám. Jestli jste se jednou nakazila, pak…“ Vzlykala a stále ustupovala, až zůstala stát pod okny v zadní části dvora mezi dřevěnými sudy a všelijakým harampádím.

„Potřebuji vaši pomoc a pak hned odejdu,“ zasípala jsem a rozkašlala se. Neměla jsem na vybranou, musela jsem nějak najít sílu dál hledat Filipa a ona mi pomůže, ať už bude chtít nebo ne.

„Co chcete?“ pípla ta dobrá duše a mně bylo až líto, že ji tak děsím.

„Mám hlad a žízeň. Dejte mi prosím něco, cokoliv!“

„Bože na nebi, zbláznila jste se snad? Sami máme hlad, tady v tom pekle má čerstvé jídlo cenu zlata!“

Odmlčela jsem se. To se skutečně pokouším o něco tak nemožného? Chci tak moc? Chci jen jíst! Bezděky jsem si vzpomněla, kolikrát jsem bez povšimnutí minula doma ve dvacátém prvním století žebráky, klečící se sepjatýma rukama nad špinavou miskou na drobné.

„Když mi dáte najíst, vrátím se a dám vám peníze, spoustu peněz, slibuji!“ Před očima se mi vybavila Filipova zvonící truhlička s penězi a doufala jsem, že té ženě zmínka o penězích otevře srdce. Odmítala jsem se vzdát tak snadno, možná jí i lžu, ale co na tom záleží? Stále jsem doufala, že mě ta ubohá mladá žena nenechá na holičkách a slituje se nad mým žalostným zjevem, ale nejspíš jsem ji podcenila. Ta osoba, zahnána do kouta strachem z mé nákazy i o své skromné zásoby jídla, vzala náhle do ruky koště, které stálo opřené u zdi, a hrozivě se jím proti mně napřáhla.

„Ne! Nech si své peníze! Vypadni z mého domu, ty poběhlice špinavá, táhni, nebo na tebe zavolám stráže!“

Z jejích vyděšených očí nebylo těžké vyčíst, že nemluví jen tak do větru.

Zakryla jsem si jen rukama oči a pasivně čekala, až udeří. Co je jedna rána holí proti tomu cítit hlad, který svírá tělo v nesnesitelných

křečích, co je povrchní bolest proti slabosti, která člověku pomalu bere rozum?

Rána však nedopadla, zastavila se těsně nad mou hlavou. Zvedla jsem oči a viděla třesoucí se rty ženy, která na tom pravděpodobně nebyla – snad jen kromě čistého oblečení – o moc lépe než já. Vzadu, přímo nad její hlavou v bílém čepečku, jsem zahlédla z okna prvního patra vykukovat dvě ustrašené dětské tvářičky.

Pochopila jsem, že se tato zoufalá matka asi vydala ven jenom proto, aby sehnala něco k jídlu pro své děti, a vrátila se s prázdnou. Proutěný košík, ve kterém ležela jen plátěná utěrka, se válel na zemi kousek od nás. Bylo zřejmé, že poslední, co by ta ubožačka chtěla, bylo dělit se o možná poslední jídlo pro děti s nějakou žebráckou.

„Uhoďte, chcete-li. Nebude vám to ale nic platné," vydechla jsem tiše, „jestli mě ovšem nechcete přímo tady zabít. Jestli se rychle nenajím, zemřu. Neodejdu odtud, nemám na vybranou," hlesla jsem a sevřela rukou dřevěnou tyč, chvějící se stále jen pár centimetrů od mého čela.

Žena semkla rty a její oči pomalu ztrácely rozhodnou tvrdost a chuť mě uhodit. Hůl konečně klesla.

„Prosím, nechte nás na pokoji, jděte jinam, my sami potřebujeme pomoc…," špitla a já viděla, že se jí po tvářích koulejí slzy jako hrachy. Dobře jsem to viděla a chápala ji, jak jen může ubožák chápat ubožáka, ale přesto musel jít veškerý útlocit stranou. Byly jsme jako dvě zvířata, zápasící o potravu; jen silnější vyhrává, k čertu s lidskostí! Jak se lidské priority náhle mění, pomyslela jsem si trpce; veškeré návyky, slušnost, cit a morálka, to vše pozbývá na důležitosti, pokud má člověk hlad a je na něj sám.

Už jsem neodpověděla a jen rozhodně vstala s úmyslem vyjít schody do prvního patra a setrvat tam tak dlouho, dokud bude třeba. Děti nahoře v okně se bezděky přikrčily, takže jsem viděla už jen jejich vystrašené oči.

„Proboha ne! Nedotýkejte se mých dětí…," špitla mladá žena. Naznačila, abych zůstala kde jsem, a vyběhla po několika dřevěných schodech do domu. Já se posadila zpět ke zdi a vysíleně se o ni opřela. Najím se, díky Bohu! Filipe, vydrž, najdu tě. Musíš tu někde být, jen se posilním a půjdu hned za tebou, ať jsi kdekoli…

Když se žena vrátila, hodila mi k nohám malý uzlíček. Byl v něm chléb a malý kus sýra. Na zem přede mě položila pohárek s čistou vodou a zase o krok couvla.

Skočila jsem po tom ubohém jídle jako hladový toulavý pes.

„Děkuji, mockrát děkuji, a prosím odpusťte mi, že jsem byla tak neodbytná, nikdy bych nevěřila, že je to tak strašné…," mumlala jsem s plnými ústy, zuřivě polykala kusy tvrdého chleba a zapíjela je vodou tak hltavě, že jsem jí většinu vybryndala na zem.

Žena zpovzdálí sledovala jak jím, její pohled skončil na mém prstýnku a pak špitla: „Vy nejste zvyklá na hlad, že ne?"

„Ne," odpověděla jsem a cítila, jak mi jídlo téměř okamžitě naplňuje žíly novou silou. „Přijeli jsme z Paříže. Musíme se za každou cenu dostat z města, spěcháme, ale já celý dlouhý týden nedopatřením vězela v tom smrdutém špitálu, teprve dnes ráno jsem utekla. Můj přítel je kdoví kde, zatkli ho a někam odvlekli, musím ho najít než bude pozdě."

Žena na to nic neřekla, ještě chvíli přemýšlela a pak znovu promluvila: „Můj muž… je zavřený v obecní šatlavě, snažil se dostat děti z města…"

„Ano? To je mi moc líto." Kdo mohl tušit, že sýr a chléb může tak úžasně chutnat? Možná bych měla nechat něco Filipovi…

„Je to tři dny. Dnes jsem tam byla za ním a… Je tam s mužem, který by mohl být tím vaším přítelem, jestli je ovšem pravda, co mi tu říkáte."

Zakuckala jsem se chlebem a zvedla oči k ženě, která do mého srdce vlila novou naději. „Ano? Proč myslíte?"

„Ten muž ve vedlejší cele, mladý a velmi pohledný, pořád tvrdí, že přijel z Paříže a neúnavně se snaží žalářníkovi vysvětlit, že musí jít zpátky do špitálu pro nějakou svou přítelkyni…"

Zapomněla jsem na svou slabost a vyskočila. „Skutečně? To musí být on! Kde je to vězení? Děkuji vám, Bože na nebi, potom že neexistují náhody…"

Mladá žena se téměř neznatelně usmála. „Odejdete už? Žalář je ve věži čtyři ulice odtud, nemůžete to minout, tamtím směrem…"

Už jsem nepotřebovala slyšet víc. „Děkuji vám, mockrát vám děkuji! Jednou vám to oplatím, až budu moci, slibuji!" zakřičela jsem za ní ještě, polkla poslední sousto a posílená čerstvým jídlem jsem se v rámci možností svých zesláblých nohou snažila co nejrychleji utíkat směrem, kterým žena ukázala. Snad Filip dosud žije…

Věž opravdu nebyla daleko. Měla jsem hrozný strach, že Filipa poznali a že už je dávno na cestě do Baštily, ale tentokrát domnělá

morová nákaza pracovala pro nás. Nikdo se nezajímal o to, co se děje za hradbami města, a stejně tak se nejspíš nikdo zvenku nezajímal, co se děje uvnitř.

Věž, černá, vysoká a polorozbořená stavba přímo ve středu města, byla nepřehlédnutelná. Málem jsem vběhla přímo do středu procesí, pořádaného nejspíš za přímluvu svatých, kteří měli zachránit město od nákazy. Lidé se svatými obrázky v rukou následovali kněze v dlouhém černém hábitu, nesoucího velký kříž, a se sklopenými hlavami tiše zpívali žalmy. Nechápala jsem, kde se v liduprázdném městě najednou vzalo tolik lidí. Obešla jsem tento smutný průvod a namířila si to přímo k věži. Uvnitř jsem si – roztřesená strachy – uvědomila že nevím, jak vůbec dokážu Filipa dostat ven v případě, že mě opět téměř neuvěřitelná náhoda zavedla přímo tam, kam jsem měla dojít. Při pouhé představě putování bez Filipa jsem se však otřásla hrůzou mnohem víc. Odvážně jsem tedy udělala ještě jeden krok a stanula tváří v tvář strážnému, hlídajícímu vchod do žaláře. To už se začalo pomalu stmívat.

„Přeji dobrý večer," pípla jsem, když jsem stanula před strážným, který hlídal hlavní dveře do šatlavy, sedě na malé stoličce, postavené přímo na prahu.

„Co si přejete, slečinko?" zabručel ten muž, pozorně si mě prohlédl od hlavy k patě a významně uchopil svou halapartnu, dosud opřenou o oprýskanou zeď.

„Jdu navštívit vězně," řekla jsem téměř neslyšně a dívala se do země.

„Tak to máte, děvenko, smůlu. Návštěvy jsou až do odvolání zakázaný," řekl bez většího zájmu starší prošedivělý strážný a jen se na mě poněkud potměšile díval. Jak to, že návštěvy nejsou povoleny? Ta žena přece říkala, že byla navštívit svého muže! Co to na mě ten prašivec zkouší?

A právě ve chvíli, kdy jsem v unavené mysli lovila cokoliv, co bych na tohle mohla odpovědět, jsem za jeho zády spatřila na zdi podivný papír, který upoutal můj pohled. Překreslený erb z lipových listů ve spodní části malého plakátku doplňoval slova, která mě přibila k zemi:

„Hledaní Jeho Veličenstvem Ludvíkem XIV pro zradu Francie," zněl nápis na zažloutlém hrubém papíru, přitlučeném na pootevřených dřevěných dveřích.

Polilo mě horko. Pod nápisem byl totiž kromě známého erbu s lipovým listím i velmi podrobný popis maršála markýze Filipa de Grazac a pod ním rovněž popis mé osoby pod jménem „Neznámá podvodnice“. Udělalo se mi mdlo.

Bože, je tohle vůbec možné? Copak ten šílenec Louvois vyrazil hned za námi s armádou poslíčků a roznesl tenhle pamflet po celé Francii rychleji než vítr? To přece nemohl dokázat! Vždyť tady je navíc mor, koho zajímají nějací titěrní, domnělí zrádci Koruny? To je přece šílené! Co jen toho člověka proti mladému maršálovi žene, že ho tak urputně pronásleduje? To přece nedává smysl!

„Tak co je s várna, slečinko? Není vám špatně? Radši se běžte někam schovat; dost na tom, že tu musím okounět já, místo abych byl doma a zatlouk si dveře!“

Že by ten člověk neuměl číst? Jak by také mohl! Nevypadala jsem na hraběnku, a to ani na falešnou… Poznali však Filipa?

„Pane, já jdu navštívit jednoho vězně. Jsem příbuzná…,“ zakoktala jsem, ale nejspíš jsem byla ve své neumělé lži směšná, protože se strážný začal smát.

„Ale nepovídejte!“ ušklíbl se a očividně se dobře bavil tím, jak mi marně vržou mozkové závity.

Zkusila jsem tedy jinou metodu. „Jdu za ním jako… no… potěšit ho, chápete…“ Sakra, do čeho se to zase vrhám?

Starý hlídač na mě chvíli připitoměle hleděl a pak mu to došlo: „Jó, ty seš jako… potěšení pro pány vězně? No to se podívejme! Přece jen nějaký řemeslo kvete i přes nákazu! Kdo je ten šťastný, ten starej páprda, nebo ten nafoukanec, co pořád dělá problémy? A kdo ti zaplatil, snad ne sám pan prefekt?“ Strážný se rozchechtal. „Že možná máme vzácnýho vězně, to už vím, ale že by královská policie měla až takovou péči, to se mi nechce věřit… Nezbylo by něco i pro starýho vysloužilýho vojáčka?“

Nafoukanec, který dělá problémy? Vzácný vězeň?

„Totiž…“

„Jinak je mi líto, slečinko, zákaz je zákaz…“ Chlapík se zarostlou bradou a pletí zjizvenou od neštovic se začal oplzle usmívat.

„Možná… Ale nejdříve chci dovnitř.“ Snad mě markýz toho otrapy zbaví, z vděčnosti, že jsem ho přišla vysvobodit.

„Ty seš v řemesle nová, co? Neměj strach, holka, to se poddá. Mužský jsou taky jenom lidi, tak běž a brzy se vrať, mám nahoře ve věži útulnej pokojíček a i trocha vína na kuráž se pro tebe najde. Tak

jdi!“ Strážný na mě několikrát zamrkal a s drzým poplácáním mě pustil dovnitř svého nuzného hradu.

Bylo to tak jednoduché? Jen aby to šlo stejně i ven!

Strážný šel za mnou a dovedl mě až k zadní mříži. Odemkl ji a strčil mě dovnitř.

„Tady máš dáreček, asi od tajnýho přítele!“ zachechtal se strážný a já okamžitě uviděla Filipa, jak sedí u zdi s pouty na rukou i na nohou na hromadě slámy. Když mě spatřil, zaleskly se mu oči, ale jinak na něm nebylo vůbec znát, že mě už někdy viděl. Tajně jsem mu za jeho duchapřítomnost blahořečila.

„Zalomcuj mříží, kočičko, až budeš hotová, čekám na tebe!“ dodal ještě strážný, zamkl za mnou a vyšel zpět na dvůr, kde se spokojeně rozvalil do své židle a halapartnu opět opřel o zeď.

Pohlédla jsem na Filipa a usmála se. Bylo tak úžasné ho znovu vidět, i když vyhlížel skoro stejně nevábně jako já. Pomalu jsem udělala pár kroků k markýzi, který teprve teď vyskočil a vrhl se ke mně.

„Luiso, proboha, jste to vy?“

„Jsem!“ usmála jsem se.

„Co tu děláte? Zmizte odtud, rychle! Co vás to napadlo sem chodit? Už je vám dobře? Vy tedy vypadáte!“ spustil Filip a začal se mnou samou horlivostí třást.

„Také vás ráda vidím…“ Milý jako vždy. Nezapřel však radost. U jinak zdrženlivého markýze byl takový vřelý projev velmi překvapivý, skoro jsem se lekla.

„Já se tak bál, že už jste v tom špitálu dávno umřela! Díkybohu! Ale teď už zmizte, zalomcujte tou pitomou mříží a někde se schovejte, brzy mě pustí, jen co.“

„Viděl jste ten papír venku?“ skočila jsem mu do řeči a naznačila mu, aby ztišil hlas. Strážný by nás mohl slyšet.

„Jaký papír? Přivedla mě sem snad celá setnina hlídačů, jaksi jsem neměl čas se rozhlížet, a od té doby jsem se odtud ani nehnul. O jakém papíru to mluvíte?“

„Venku na dveřích. Stejné papíry nejspíš měli mušketýři na té vesnické slavnosti, vzpomínáte? Při troše fantazie možná tuším, proč si vás tehdy tak prohlíželi.“

Markýz se zamračil.

„Jak to myslíte?“

Uvědomila jsem si, že sedmnácté století není Divoký západ a že tudíž plakáty ve stylu „WANTED“ z filmových kovbojek asi nejsou zcela běžným způsobem hledání zločinců už proto, že mnozí obyvatelé země neumí vůbec číst. Evidentně to i tak někomu stálo za pokus.

„Hledá nás královská policie, Filipe, vaše přehnaná opatrnost byla od začátku na místě… Náš popis spolu s vaším erbem je zřejmě rozvěšen po celé zemi.“

Konečně to Filipovi došlo.

„Co prosím? Bože, ten člověk je snad sám ďábel…,“ zamumlal.

„Nazývají nás v tom pamfletu zrádci a nepřáteli Francie…“

„Ten bídák…,“ zasyčel Filip jako had a svaly na čelistech mu začaly hrát. Otočil se ke mně zády a praštil pěstí do zdi. „Pěkně si ochočil královské vojáky, jen co je pravda! Taková štvanice nemá ve francouzském království snad vůbec obdoby, navíc teď, když je válka! Jak se mu jen podařilo dostat od krále tolik lidí pro takovou frašku? Zaměstnal snad mým stíháním celé vojsko?“

Nic jsem na to neřekla. Filip byl zhnusen.

„Smekám před naším nepřítelem,“ prohlásil cynicky. „Vojsko mu leží u nohou a ochotně panáčkuje pro jeho soukromý rozmar. A král k tomu mlčí, neví jakého hada si hřeje na prsou, je zaslepen jeho schopnostmi. Louvois věděl, proč tak usilovně pracoval! Z bandy nedisciplinovaných opilců se mu podařilo udělat uniformovanou smečku ochočených psů, kteří mu teď ochotně lížou paty! Dobře věděl, že jen tak si může ochočit samotného krále, a za to si zaslouží můj obdiv…“ Filip byl sinalý vzteky. Zatímco si jeho úhlavní nepřítel buduje vojsko a kariéru, on, královský maršál, se tu válí na slámě jako poslední zločinec. Zrádce Francie, on, šlechtic! Mohla jsem v jeho tváři číst jako v knize. Měl však bohužel pravdu, dokonce ani historie na nepochybné organizační zásluhy jinak šíleného ministra nezapomene.

Vezení nebylo nijak velké, vlastně to byla jen jedna jediná chodba, ve které byly čtyři zamřížované kouty. Nikdo jiný kromě Filipa a spícího vězně v protější cele tam nebyl. Vězeň tedy nejspíš byl manželem mé dobrodějky. Jestlipak i ona musela strážnému platit za návštěvu?

„Dobře. Takže co uděláme?“ přerušila jsem netrpělivě Filipovo poměrně dobře skrývané, leč mému oku i tak snadno viditelné vnitřní běsnění.

„To nevím, ale vzhledem k tomu, co jste právě řekla, to musíme udělat velmi rychle. Včera večer totiž přijel místní policejní prefekt a vyslýchal mě. Nedostal ze mě nic, ale řekl, že tu nebudu trčet dlouho. Teď už chápu, jak to myslel. Domníval jsem se, že jsme je setřásli, jsem hlupák! Louvois má ještě delší prsty, než jsem v nejhorších představách předpokládal."

„Pane, odpusťte že se na to ptám, ale co za tím vězí? Proč z vás má Louvois takový strach? Jako by byl vámi posedlý! Povíte mi to někdy? Vaše matka byla očividně jen záminkou proti vám, to víme dávno. Také jsem ve Versailles náhodou zaslechla, že jste ho snad měl nahradit v jeho úřadě, ale ani to zdaleka nevysvětluje zavilost, s jakou proti vám bojuje… Ta nenávist v jeho očích tenkrát u vašeho bratrance… Bože, Filipe, o co tu jde?" ptala jsem se, ale už dopředu mi bylo víceméně jasné, že se stejně nic nedozvím, a také jsem se nemýlila.

„Teď na to není vhodná chvíle, Luiso. Je lepší, že to nevíte, věřte mi. Jednou vám to povím. Teď se hlavně musíme dostat odtud."

„Jistě. Co mám udělat?"

„Nabízí se to nejprostší řešení. Zavoláte prostě toho umouněnce, ať odemkne. Já budu dělat, že jsem, echm… že jsem s vámi právě skončil, a pak na něj skočím dřív, než znovu zamkne mříž. Tak jdeme na to!"

Ani jsem se nestačila na léčku dostatečně připravit, když Filip zatřásl mříží a podle plánu se odebral do rohu cely. Tam předstíral, že si upravuje oblečení. Strážný okamžitě přišel, zjevně natěšený, že ho má přízeň sladce vytrhne z nudné služby, a ihned se jal odemykat zámek.

„Tak pojď, krasotinko, už se nemůžu dočkat!" švitořil a snad úplně zapomněl na vězně, který čekal na svou chvíli. Proklouzla jsem ven a hned nato se Filip zezadu vymrštil jako šíp a prudce strčil do dosud odemčené mříže. Nemusel se ani namáhat nějakým soubojem, protože strážný dostal železnou mříží přímo do čela a skácel se na vlhkou podlahu jako pytel obilí.

„Potěšení až jindy, příteli," ušklíbl se Filip, ale to už jsme vybíhali na ulici. Cestou jsem ještě stačila strhnout nenáviděný pamflet ze zdi a černá věž zůstala daleko za námi.

„Kde máte své zbraně, svou truhličku, naše koně?“ zeptala jsem se, když jsme se konečně udýchaně zastavili několik bloků od černé věže. Z kapsáře své sukně jsem vytáhla malý zbytek jídla, které jsem vyžebrala, a podala je Filipovi – těžko se dalo předpokládat, že mu do vězení nosili nadívaná holoubata.

Překvapeně se na mě podíval a já mohla v jeho pohledu číst směs vděčnosti a hrdého odporu, hlad však nakonec zvítězil.

„Děkuji… Naše věci, ano, to je to, co musíme řešit nejdříve. Peníze jsem stačil nacpat do deky, snad je dosud nenašli. Všechno je na policejní prefektuře, prý mi majetek vrátí, ale dříve by mi v Bastile usekli hlavu, než bych z nich svůj nuzný majetek dostal. Jsou-li ovšem mé domněnky ohledně včerejšího posla správné,“ odpověděl Filip a obíral si z uváleného měšťanského klobouku slámu.

„A jak tohle, prosím vás, chcete řešit? Chcete vtrhnout do kanceláře prefekta jako Zorro mstitel a probít se zpět s truhlou a dvěma koňmi v podpaží?“ Pro Filipa je všechno tak jednoduché!

„Vtrhnout tam jako kdo?“ nechápal markýz a já se chytla za pusu.

„To je jedno, zapomeňte na to! Co chcete dělat, abychom znovu neskončili za mřížemi?“

„Já nic, půjdete tam vy a předáte vzkaz. Já počkám venku,“ odpověděl Filip s úsměvem a vytáhl něco z kapsy.

Zůstala jsem na něj zírat. „Zbláznil jste se?“

„Nikoliv. Ctěte…“ Markýz se tvářil, jako by se přejedl vtipné kaše, a já s výrazem naprostého hlupáka vzala z jeho rukou stočený list. Stálo tam:

Jakožto generál Jeho Veličenstva Ludvíka XIV. Nařizuji prefektuře města Nogentu, aby bez prodlení vydala osobní věci vězně Martina Noyela vojenské spravedlnosti, jelikož tento je stíhán pro krádež výše zmíněných věcí z majetku maršála Filipa de Grazac.

S úctou generál Turenne

„Co je to? Kdo je Martin Noyel? Kde jste vzal generálskou pečeť?“ nechápala jsem a stále mi nedocházelo, co s tím mám dělat já.

„Martin Noyel jsem momentálně já, tak jsem se představil prefektovi v šatlavě. A tohle jsem jako závdavek ukradl tomu špinavci, který měl zálusk na vaši maličkost.“ Při těchto slovech Filip vytáhl vypelichaný plášť, stočený do malého uzlíčku, dosud ukrytý v plandavé kazajce jeho nevzhledného oblečku.

„A co ta pečeť? A co s tím mám u všech ďasů dělat?“

„Neklejte, madame, zachovejte klid a věřte mi! Ten pitomec z prefektury tohohle zapadákova generálskou pečeť zajisté v životě neviděl, a tudíž ji nerozezná od maršálské. Pochybuji, že studoval mé prsteny, měl jsem je po celou dobu otočené do dlaně… a generál Turenne by mi jako svému dobrému příteli nevinné zneužití svého jména v nouzi jistě odpustil.“ Při těchto slovech markýz významně vztyčil prsteníček s pečetním prstenem, který se nacházel hned vedle modrého diamantu, dosud otočeného do dlaně, přesně jak Filip řekl.

„Aha!“ rozsvítilo se mi konečně a měla jsem chuť padnout obdivem nad Filipovou duchaplností na zadek. „Vy se v tomhle plášti budete tvářit jako vojenský posel a já jako vaše… vaše co?“ Kam jen na ty nápady chodí?

„To je jedno, služka, družka, milenka, prostě holka, která nese vzkaz, to není podstatné. Hlavně aby mi neviděli do obličeje, až vyhlédnou ven z okna prefektury. Jako spěšný posel samotného generála mohu být šlechtic, a šlechtic může poslat sluhu či služku, nemusí osobně leštit kliku u nějakého venkovského policajta, na tom není nic divného.“

„A co když…“

„Improvizujte. Já také musel improvizovat, když jsem od ctihodné paničky mého spoluvězně loudil papír, pero a inkoust, o pečetním vosku ani nemluvě…,“ zapýřil se Filip a já se raději neptala, jakých přesvědčovacích prostředků použil; některé věci je snad lepší nevědět.

„Dobře, vzdávám se. Kudy na prefektům?“ Odevzdaně jsem rozhodila ruce. Fajn, zatknou mě, oběsí, rozčtvrtí, mně je to fuk, já to přece zvládnu…

„Stojíme zrovna před ní, není času nazbyt, jdeme! Až se strážný ze šatlavy probere, poběží rovnou sem. Co se mračíte? Chtěla jste tu být, tak tu jste. Neříkal jsem, že to bude hračka.“

„Vy prostě s ničím zbytečně neotálíte, že?“ Začínalo mě to všechno unavovat. Pořád jsem umírala hlady a únavou, ani jsem se nestačila radovat, že jsme opět spolu a na svobodě, a už zase strkáme hlavu do oprátky.

„Ne, proč také otálet? Jen se trochu upravte, takhle by vám nevěřili snad ani to, že jste děvka vojenského posla. Odpusťte, ale takhle tam nemůžete…“

Nic jsem nenamítala, třebaže jsem se pekelně zastyděla a za tu „poklonu“ bych mu nejraději vlepila políček. Filip však měl opět pravdu. Neměla jsem vizáží daleko k tulačce. Za rohem a hromadou prázdných sudů jsem se v rámci možností omyla cípem hadru, namočeného v louži před budovou prefektury, ve snaze vypadat alespoň jako chudá služka. Se šaty, nasáklými pachem špitálu, se však příliš dělat nedalo. Jestli já nedostanu přece jen ten mor, bude to skutečný zázrak, myslela jsem si, když jsem se snažila vydrhnout ztvrdlou špínu na krku vodou z louže a přitom nechala svou zatuchlou košili alespoň na chvíli povlávat ve večerním větru. Padli jsme oba na samé dno tak rychle, že jsem si všechno ani nestačila pořádně uvědomit. Ale i na to jsem si už mohla dávno zvyknout.

„Dělejte!“ pobízel mě markýz netrpělivě a pokukoval za sudy, proč se tak loudám. To už padl soumrak a mě roztřásla zima, kterou nesla blížící se noc. Když jsem, alespoň částečně umytá, vystoupila zpoza sudů, markýz ke mně rozpačitě přistoupil a prohlížel si mě.

„No, je to trochu lepší. Snad si ještě svažte vlasy,“ zamyslel se Filip puntičkářsky s výrazem zkušeného vizážisty. Nato zavrtěl hlavou a dodal: „Tedy, neřekl bych do vás, že budete schopna a ochotna podstoupit takové věci. Očekával jsem, že nevydržíte ani desetinu z toho, co už jste vydržela; musím uznat, že mě překvapujete.“

„Nejen vás,“ ušklíbla jsem se a musela souhlasit, že Filip udeřil hřebíček na hlavičku. Ta malá poklona mi dodala odvahy udělat to, co jsme měli v plánu, a myslím, že právě proto ji Filip vyslovil. Rozhodně měl pravdu v tom, že člověk je tvor velmi přizpůsobivý; nic jiného mu ostatně často ani nezbývá.

Neuměle jsem se snažila uhladit svou bujnou kštici, která se týdenním pobytem ve špitálu a vlastně i celou výpravou začínala podobat spíše divokému roští, než vlasům. Jak jsem byla unavená, neměla jsem sílu udržet ruce příliš dlouho nad hlavou a už jsem toho

chtěla nechat, když ke mně Filip přistoupil a sám mi začal trochu nesměle prohrabovat zacuchané vlasy prsty.

„Odpusťte, nesmíme vzbudit ani to nejmenší podezření. Smím?“

„Jistě,“ klopila jsem oči a modlila se, aby Filip nepoznal, jak mě jeho blízkost rozechvívá. I jeho dlaně se poněkud chvěly; s ženskými vlasy si asi příliš rady nevěděl.

Nakonec mi setřel z tváře poslední zbytky špíny a usmál se.

„Smějete se?“ podivila jsem se, když jsem k němu zvedla oči.

„Kam nás to jen osud zavedl? Věřila byste tenkrát na plese, že na tom někdy budeme tak bídně? Sám nevím proč, ale chce se mi opravdu smát, když si uvědomím, že jsme spolu nedávno pili portské ze zlatých pohárů, a teď se vzájemně čistíme od špíny jako toulavé kočky…,“ zasnil se Filip, když jsem mu z límce smetla poslední zbytky slámy.

Konečně jsem se mohla volně nadechnout, když jsem se vymanila z obklíčení jeho paží. „Jen si nejsem jistá, jestli bychom se místo smíchu neměli spíše rozplakat,“ řekla jsem.

„Na pláč je vždycky dost času. Možná se budeme smát dosyta, až tohle všechno budeme vyprávět svým vnoučatům…“

„Vnoučatům?“

„Měla byste jít.“ Filip mě poplácal po rameni jako svého spolubojovníka a dvorně mi otevřel vrata prefektury.

Nakonec jsme ze sebe vzájemně udělali lidské bytosti – společnými silami vznikl na mé hlavě cop, svázaný provázkem z Filipovy kazajky, a markýz se zabalil do tmavého pláště, dlouhého až na zem. Pokud nebude zvedat hlavu a já zůstanu stát ve stínu, snad to klapne. Takže jdeme na to!

Za chvíli jsem už stoupala po kamenných schodech do prvního patra, do kanceláře prefekta, a nohy se mi třásly strachy.

„Pozdrav pánbůh, pan prefekt osobně?“ pozdravila jsem muže za stolem, úředníka s bílým límcem tlustého jako měch, když jsem otevřela těžké kované dveře kanceláře v prvním patře. Kancelář byla tmavá, na zdi nevisel žádný obraz a jediným kusem nábytku uvnitř byl úředníkův ohromný psací stůl, na němž se vesele kupila nevzhledná hromada lejster. V místnosti voněl inkoust a stín pomalu plnil kancelář konejšivým přítmím.

Malá prasečí očka, ukrytá za huňatým obočím, se ke mně líně zvedla.

„Osobně. Co chceš? Je pozdě, přijď zítra, děvče, já právě odcházím," zabručel ten muž unaveně. Chystal se sfouknout svíčku a skutečně už sahal po klobouku.

Přesto jsem vstoupila do malé nevětrané místnosti a došla až k muži za stolem, který si mě zamračeně prohlížel. Kdesi za špinavými okny se rozezněl zvon a já doufala, že to není znamení poplachu kvůli jednomu uprchlému vězni.

„Nesu jen vzkaz od toho vojáka na dvoře, pane, prý vám mám tohle dát," pípla jsem, prohlížela si dlažbu policejní prefektury a po očku pohlédla oknem dolů na Filipa. Ten právě živě rozmlouval s jakýmsi člověkem, který držel za uzdu vypelichaného koně.

„Ukaž to, zatraceně, já se snad dnes odtud nedostanu!" Muž sáhl po stočeném kusu hrubého papíru, rozlomil pečeť a aniž by se na ni podíval, rozevřel dopis. „Kde že je ten chlap? To nemohl přijít sám?"

„Je tam dole, shání čerstvého koně, musí ihned zpět do Paříže, jde prý o nějakou velmi delikátní a spěšnou záležitost…" Bože, co to plácám za nesmysly? Mám improvizovat? To bych nejdříve musela mít nervy ze železa.

„Koně? Ti dva, které chce zabavit, mu nestačí?" bručel, když se neochotně seznamoval s obsahem listu.

Sakra, jsem to ale husa! To jsem si nemohla vymyslet něco věrohodnějšího? Pozdě. Jen jsem pokrčila rameny.

Prefekt se těžce zvedl ze židle, která hrozivě zavrzala, těžkým krokem došel až ke mně, neodpověděl, pouze pokynul rukou kamsi za mne. Ohlédla jsem se a zjistila, že dveře, jimiž jsem přišla, jsou nyní zablokovány dalším mužem, vyzbrojeným až po zuby.

Co to má být? Nespolkli to? Chtějí mě snad zatknout?

A je to v háji! zpanikařila jsem. Co teď? Jsme ztraceni, ledy minimálně já. Mám se pokusit utéct? Varovat Filipa poplašným signálem? Žádný jsme si však nedomluvili.

Policejní úředník mlčel, střídavě pozoroval mne a list, který jsem přinesla, a na mně muselo být vidět, jak se třesu strachy. Tak už něco řekni, měchuřino, to čekání je k nevydržení!

„Hej, vy tam! To tak spěcháte, že ani nemáte čas vyjít po schodech?" houkl prefekt dolů na dvůr snad jediným nezabedněným oknem v Nogentu a já už si byla jistá, že chce nalákat do pasti také Filipa.

Ale hned nato úředník jen mávl rukou a hodil stočený list papíru na stůl, na hromadu lejster. Celá ta záležitost ho už obtěžovala. Mor, a ještě takové hlouposti!

Nakoukla jsem přes tlouštíkovo rameno a uviděla Filipa, jak se hluboce uklonil. „Odpusťte, vážený pane, mám tedy vyjít nahoru?“ zavolal změněným hlasem a předstíral, že si dlaní zakrývá oči proti zapadajícímu slunci, které už ve skutečnosti dávno zapadlo.

„Ale ne,“ odfrkl si prefekt a nasadil si klobouk na hlavu. „Pro mě za mě si zůstaňte venku a vezměte si co chcete, ten chlap beztak skončí na šibenici. Vem ho čert, i ty jeho krámy!“

Skoro bylo slyšet kámen, který mi spadl ze srdce, jak se mi ulevilo.

„Javére? Dejte mu, co chce!“ pokynul prefekt tomu muži ve dveřích, nejspíš svému podřízenému, a podal mu malý klíček. „A ty se kliď, děvko! Jdu domů, už toho mám plné zuby. Čert mi byl tenhle zapadákov dlužen!“

To ještě netušil, že po tomto neodpustitelném zanedbání povinností o svůj zapadákovský úřad velmi rychle přijde, až Louvois zjistí, jak blízko měl k dopadení svého nenáviděného nepřítele, kdyby nebylo tohoto ubohého pana policajta. Ovšem za předpokladu, že se nám útěk podaří dovést až do konce.

Děvka, to myslí mě? No vždyť já jdu, ty hrubiáne, nemusíš mě dvakrát pobízet!

Hned jsem seběhla spolu se zmíněným panem Javérem dolů na dvůr, kde jsme se připojili k Filipovi. Pomohla jsem jim vyvést ze zamčené kůlny za domem naše koně, odpočaté a napojené. I sedla tam byla a k naší nemalé radosti byla stále obtěžkána dekou, podle všeho dosud naditou naší rozkošnou, dobře ukrytou truhličkou.

Filip na mě mrkl a já se usmála. Tak tohle vyšlo… Ani zbraně nechyběly, viděla jsem, jak se Filipovi rozzářily oči, když spatřil zlacený kord, svůj poklad, bez nějž by snad ani nebyl sám sebou. Napadlo mě, že to byl pravý důvod, proč jsme tolik riskovali.

Policejní prefekt mezitím bez zájmu nasedal do kočáru jen pár metrů od nás a Filip si musel dávat velmi dobrý pozor, aby k němu zůstal stále otočen zády.

„A já už málem věřil, že jsem dopadl toho zrádce Francie; už jsem se viděl v Paříži vedle slavného pana Desgreze s tučnou královskou rentou v kapse. Hned jsem říkal, že ten chudák nevypadá jako bývalý maršál!“ zavrčel ještě obtloustlý prefekt a zabouchl za sebou dvířka ošuntělého kočáru, který hned nato kolébavě odjel ulicí pryč.

„Omlouvám se, že jsem vám zkazil radost," uklonil se Filip s ironicky tichou větou na rtech, a já si všimla, jak se ve skrytu stínu svého klobouku smutně pousmál.

Jakmile jsme měli zpět své věci, mohli jsme odtud konečně zmizet. Nic jsem si nepřála vroucněji, než mít tohle místo konečně za sebou, konečně použít peníze z truhličky a někde se pořádně najíst. Náhle mě však něco napadlo, když jsem viděla, jak ctihodný pan Javér zamyká dveře policejní kanceláře.

„Filipe?" zašeptala jsem. „Víte, jak se dostaneme přes hradby?"

Markýz, který upevňoval na koně sedlo a své znovunalezené věci, ke mně zvedl hlavu. „Nejspíš se budeme muset probít. Proč?" odpověděl rovněž šeptem a nechápal, co tím sleduji.

„Dejte mi jednu minutu!" mrkla jsem a odběhla k pobočníkovi nogentského prefekta, který se už těšil, až se před nakaženým vzduchem zavře na deset západů a na noc pro jistotu zatluče nejen okenice, ale i dveře. Netrvalo dlouho a už jsem s panem Javérem stoupala zpět do prvního patra, sledována překvapeným pohledem poněkud zaskočeného Filipa. I já mívám dobré nápady, jen počkej! říkala jsem si v duchu a těšila se, jak si alespoň jednou budu moci pro změnu dovolit tvářit se jako génius.

Jak jsem doufala, brzy jsem vycházela zase zpět na ulici s listem ozdobeným pečetí prefektury města Nogentu v rukou, ochotně podepsaným uctivým panem Javérem. Ten považoval za zcela pochopitelné, že od něj žádám průvodní list, který nám zaručí pohodlný odjezd z města, na nějž jeho nadřízený ve spěchu do domnělého bezpečí svého domova nejspíš zapomněl.

„Děkujeme vám, pane!" zavolal na Javéra Filip, který k mému mírnému zklamání ihned pochopil, oč se jedná.

Už se setmělo a my se blížili k hradbám. Ty byly stále dobře střežené, ale s listem podepsaným naším nevědomým dobrodincem by nám nic nemělo bránit v bezpečném průjezdu. Už jsme zabočovali k bráně, když se ozvalo tiché zahvízdání.

Oba jsme sebou trhli a teprve po chvíli jsme spatřili ve stínu podloubí stojící tmavou postavu.

„Pane Noyele!" zavolal ten muž tlumeně. Filip se instinktivně dotkl svého kordu, ale pak jej zase pustil.

„Znám toho muže. Je to můj nedávný spoluvězeň," řekl tiše a dojel až k němu. „Co chceš?"

„Utekl jste z vězení, pane!“ zaslechla jsem významný tón tichých slov z úst muže, mým očím dosud ukrytého ve stínu. Přijela jsem tedy blíž a konečně uviděla zarostlou tvář vyhublého chlapíka, za nímž se krčil ještě někdo další.

„Zdá se, že nejen já,“ odtušil Filip. „Tak co chcete?“

„Chci jet s vámi, alespoň za hradby. Vidím, že se chystáte projet bránou. Nevím jak jste to dokázali, ale zjevně máte propustku! Vezměte mě s sebou, jinak vás udám.“

„Vyhrožujete? Pokuste se vyvolat rozruch a zatknou i vás,“ upozornil ho markýz a byl tímto setkáním očividně rozmrzelý. Šlo nám o vteřiny, každým okamžikem mohl náš průvodní list ztratit platnost. Bylo s podivem, že dosud nebyl vyhlášen poplach pro útěk ne jednoho, ale zjevně hned dvou vězňů.

„To si, s dovolením, nemyslím,“ ušklíbl se ten muž, zatímco Filipovi docházela trpělivost. Vyděrač pokračoval:

„Nejsem takový blb, za jakého mě máte, i chudý maj rozum, velectěnej pane; umím dokonce i číst…“ Filip na mě významně pohlédl.

„Můžete svůj projev urychlit, chlape? Zdá se mi, že se sem někdo blíží, mohou to být stráže ze šatlavy, nemáme čas,“ zasyčel Filip jako had. A skutečně, z přilehlé ulice byly slyšet spěšné kroky mnoha nohou.

„Inu, jeden papír jste sice strhli, ale druhý ke své smůle a mému štěstí zapomněli na zadních vratech šatlavy, pane bývalý maršále. Jedna a jedna jsou dvě, víte?“ zakončil muž a jeho výraz napovídal, že je klidně ochotný počkat na stráže, na rozdíl od nás. Z ulice na opačné straně bloku se už jasně ozývaly rychlé zvonivé kroky ozbrojené hlídky, která zjevně spěchala přímo k bráně. Proč asi?

„Nepustí nás všechny! Raději vás na místě probodnu!“ sykl markýz a znovu sahal po kordu, ale dotkla jsem se jeho paže a zastavila tak pohyb, který by mířil přímo na hrudník zoufalého člověka, pro nějž bylo vydírání jedinou nadějí na útěk z nákazou zamořeného města. Za jeho zády totiž právě vystoupila ze stínu mladá žena v bílém čepečku a za ruce držela dvě malé děti.

„Co to děláte, ksakru?“ zavrčel nervózně Filip a setřásl mou dlaň ze svého předloktí. Markýzův zrak se setkal s očima ubohé matky.

„Filipe, ne! Ona mi pomohla. Bez ní bych vás nikdy nenašla. Dlužíme jim to.“

Filip se jen zamračil, ale kord ponechal v pochvě. Hluk z vedlejší ulice se neodvratně přibližoval. Ve tmě podloubí jsme sice byli dobře skryti, ale přesto nám nebylo do smíchu, stáli jsme na tenkém ledu. To už se skutečně, jak se Filip domníval, blížila ozbrojená hlídka a já poznala našeho starého známého – v čele ozbrojenců kráčel onen muž, který nás přesně před týdnem zatáhl do Nogentu.

„Pssst!“ sykl Filip, všichni jsme se přikrčili ve stínu a skoro ani nedýchali. Dokonce i koně vycítili naši nervozitu a ani se nepohnuli. Měsíc, dosud matně osvětlující prostor před bránou, zašel za mrak. Hlídka minula bránu, jen jeden z ozbrojenců stačil zavolat na své kolegy, střežící hradby: „Vězni utekli, buďte ostražití! Jdeme to ohlásit prefektovi, ten bude mít pěkný vztek!“ a zašli za roh.

„Jak to, že ve věznici tak dlouho nevyhlásili poplach? A jak jste se dostal ven, já vás přece nepustil?“ zeptal se markýz podezíravě, když hlídka znovu zmizela ve tmě. Překvapilo mě, že ani nijak nekomentoval potupné odhalení a ještě potupnější vydírání ze strany toho ubožáka. Uprchlý otec dvou dětí se vítězoslavně usmál.

„Strážný padl i s klíči přímo k mé mříži,“ zašklebil se, „a poplach nevyhlásil proto, že je po smrti.“

„Ale my ho přece nezabili, jen omráčili!“ lekla jsem se. Ta zanedbatelná rána mříží ho přece musela zbavit vědomí nanejvýš na několik minut.

„Vy ne, to já ho zabil. Umlátil jsem ho jeho vlastní halapartnou, prase jedno, vydíral mou ženu!“ téměř vykřikl poškozený manžel, až ho jeho žena musela chytit za ústa, abychom na sebe neupozornili stráže od blízké brány.

„Prosím,“ přimluvila jsem se a prosebně pohlédla na svého společníka, který byl se vzniklou situací zjevně velmi nespokojen. Zachytila jsem totiž i ve tmě pohled ženy, která mi dala jídlo.

Markýz, spíše pod nátlakem než uznáním pravdy druhé strany, se nakonec podvolil většině, třebaže velmi neochotně. Vydali jsme se tedy k bráně a mohli se jen modlit. Chudák Filip, musel si připadat hloupě, už podruhé v krátké době musel podlehnout nátlaku, na což nebyl ani trochu zvyklý. Ale takový je život.

Nogentskou východní bránu střežili čtyři vojáci. Hned jak nás uviděli, chopili se zbraní a už z dálky na nás namířili.

„Co je přesně v tom listu, který jste přinesla?“ zašeptal Filip a já roztřesenými rty co nejtišeji odpověděla: „Propustka prefektury

města Nogentu pro vojenského posla generála Turenna a jeho doprovod.“

„Dobrá,“ oddechl si trochu Filip a pobídl koně, „tohle by mohlo vyjít.“

To už stáli strážci brány v naší těsné blízkosti a markýz se svým nabubřelým výrazem, který tak dobře ovládal ze starých zlatých časů, podával papír jednomu z nich. Za našimi koňmi se táhli ztrhaní manželé se svými dvěma dětmi, z nichž jedno začalo brečet.

„Kam jedete s tím procesím? Muž, dvě ženy a dvě děti? To se mi moc nezdá, nevíte snad, že je karanténa?“ vrtěl nedůvěřivě hlavou strážný a nakrucoval si dlouhý a notně umaštěný knír. Mihotavým světlem pochodně si svítil na pomačkaný list papíru a já už myslela, že to nespolkne. Nad našimi hlavami se tyčila tmavá zeď hradeb jako nepřekonatelná bariéra. Takový malý kousek nám zbýval, abychom se mohli konečně znovu vydat na cestu za medailonem, který má vykoupit naše životy! Bože, jsi-li, nedopusť, aby nás znovu zatkli…

„Co je vám do toho, chlape, neumíte snad číst? Ti všichni jsou důležití svědkové spiknutí, do něhož vám nic není, vojáku!“ zaburácel Filip, jako by doopravdy zapomněl, že už není maršál, ale pouze posel. Ale na naše protivníky to zabralo.

„Odpusťte, jen se ptám“ zabručel starý rozložitý voják a stočil list opět do úhledné ruličky. „Pro mě za mě, odveďte si třeba celý město, stejně je nákaza už stokrát venku. Kdo měl peníze, ten už dávno utek! Celá karanténa je pro kočku, hrom aby do toho světa praštil!“ zavrčel strážný a kopl do kamene, který se mu válel u nohou. „O co se tady vůbec snažím, měl bych sám vzít nohy na ramena, k čertu s tím vším!“

Já, Filip i naši čtyři společníci jsme si skoro hlasitě oddechli. Markýz už chtěl projet branou, která se mezitím s vrzáním otevřela, ale potom se ještě otočil k muži, který praštil kloboukem do hromady slámy a otočil se k nám zády.

„Pane, pomohl jste dobré věci. Věřte tomu nebo ne, ale lakoví vojáci jako jste vy drží Francii pohromadě; něco o tom vím. Neztrácejte odhodlání. Sbohem!“

Projeli jsme branou a nogentská rodina, jejímž členům snad strachy na chvíli přestalo bít srdce, prošla s námi. Když jsem se ohlédla, spatřila jsem starého vojáka, jehož řídké, úplně bílé vlasy spadaly až do půli zad, jak zvedá ze slámy svůj klobouk a hledí za námi. Myslím že věděl, že prcháme. Přesto nás však nechal jít.

Hned za branami jsme nechali své spoluuprchlíky jít vlastní cestou. Ještě jsem Filipa přesvědčila, abychom jim dali pár drobných na cestu; budou je potřebovat. Ti s díky ihned běželi jak nejrychleji mohli, a já cítila, že mladá žena děkovala Bohu, že mi toho večera dala najíst.

„Teď už mi konečně řeknete, jak jste se dostala ze špitálu a zbavila se té strašné nemoci? To je už podruhé, co jste se zázračně uzdravila. Jste snad kouzelnice?“ zeptal se Filip, když jsme měli hrůzostrašný Nogent konečně z dohledu.

„Sama nevím, najednou jsem byla v pořádku, jakmile jsem ze sebe sundala tu hroznou věc…“

„Jakou věc?“ nechápal Filip.

„Nějaký odporný amulet; musela mi ho dát ta Cikánka.“

„Co pořád máte s tou Cikánkou?“ Filip jen kroutil hlavou. „Jednou se z vás dočista zblázním,“ dokončil, ale v jeho hlasu jako bych slyšela úsměv.

Ani já jsem nerozuměla ničemu z toho, co se stalo, hlavní však bylo, že jsme byli prozatím ze šlamastyky venku a mohli pokračovat v cestě. Už tak jsme měli obrovské zpoždění, jež dávalo našemu Cikánovi, nosícímu na krku náš osud, nepříjemný náskok.

Jeli jsme cestou mezi poli, podél řeky dál na východ, a slunce nám opět svítilo do očí. Kdesi v dálce vyzváněl z vesnice za kopcem zvon malého kostelíka, jehož hluboký hlas sem zanesl chladivý ranní vánek, vonící rosou a vlhkou hlínou. Mlha, která v noci zahalila okolí svým bělostným dechem, se pomalu rozestupovala, jako by nám otevírala cestu do malebné, slunečními paprsky prozářené vesničky v údolí. Tam, uprostřed jasně zelených polí s čerstvým obilím, jsme se trochu najedli v místní hospůdce, která jen kvůli nám otevřela tak brzy ráno, a hned jsme zase jeli dál. Byla neděle, lidé z malých dřevěných chalup se právě ubírali do kostela s dřevěným křížem a velmi strohou výzdobou, aby poděkovali Bohu za další klidné jarní ráno. Velká většina z nich byla oblečena velmi střízlivě, téměř každý muž byl v černém a všechny ženy měly vlasy schované pod bílým čepcem. Filip říkal, že je to protestantská vesnice – takových je prý ve Francii mnoho – ale jejich obyvatelé se stále ve větších skupinách postupně stěhují dál od Paříže, do hor či na pobřeží v naději, že tak uniknou nenávisti, šířící se z Říma přes hlavní město až do jejich domovů.

Když jsme opouštěli vesnici, jejíž jméno mi prozatím zůstalo utajeno, ještě jednou jsem se ohlédla. Dříve, než mi pravidelné chalupy z tmavých trámů zmizely z dohledu, jsem měla zvláštní pocit. Čím malebnější a mírumilovnější se mi vesnice zdála, tím silnější ten pocit byl. Jako pověstný klid před bouří, ticho, které předchází hlubokému zadunění hromu po úderu blesku. Asi už z toho všeho, co mám za sebou, začínám bláznit, pomyslela jsem si a jen kroutila hlavou.

Brzy bylo poledne a my konečně projížděli branami Troyes. Snad se dnes konečně vyspíme jako lidé, v postelích a se střechou nad hlavou, snila jsem za zavřenými víčky, která se mi klížila únavou.

Podnik madame Pipin jsme našli téměř okamžitě. Byl však ještě zavřený a na naše bouchání na utěsněné okenice dvoupatrového domu s červeným vývěsním štítem nikdo nereagoval. Jen kolem dveří a na ulici před domem se válely rozbité láhve ze špinavého skla a mezi nimi dokonce také jeden opilec, který dosud, ač už byl bílý

den, chrápal tak hlasitě, že se zvuk jeho hlubokého spánku odrážel od protějšího domu a nápadně přehlušoval ostatní zvuky ulice.

Filip se na něj opovržlivě podíval. „Pojeďme jinam, tady jen tak neotevřou!“

Markýz pak obrátil koně do vedlejší ulice. Jeli jsme tedy pomalým klusem po hlavní ulici mezi lidmi v dřevácích a dětmi s bosýma nohama a doufali, že někde najdeme vhodné místo, kde bychom mohli počkat, než se dveře veřejného domu (neboli krčmy pro zbloudilé poutníky) zase otevřou.

Filip už od bran města skrýval svou tvář pod kloboukem se širokou střechou, vraženou hluboko do čela, která pobytem v žaláři ještě víc zplihla. Kromě toho, že se hluboce styděl za svůj nový vzhled, poznamenaný navíc týdenním pobytem v šatlavě, byl také dík svému královskému úřadu po celé Francii natolik známou postavou, že by od něj nebylo rozumné příliš ukazovat svou tvář. Paříž ještě stále nebyla dostatečně daleko. Klidně by ho mohl kdykoliv kdokoliv z místní šlechty poznat bez ohledu na jeho neslušivé přestrojení, a to jsme nemohli potřebovat. Troyes už bylo docela velké město, a tím pádem i nebezpečnější než malý, morem ohrožený Nogent.

Mě nikdo neznal, navíc jsem vypadala jako ukoptěná služka, takže jsem si mohla nerušeně prohlížet město, hlavně jeho tmavé, nápadně úzké domy s typickými dřevem zpevněnými štíty a mně dosud neznámá kamenná schodiště, tvořící další, ještě užší uličky a tajemná zákoutí mezi nimi. Jezdili jsme bez cíle křížem krážem městem a pozorovali, jak mezi tmavnoucí domky s nerovnou omítkou a zvlněnými střechami pomalu padá soumrak. Když jsme projížděli jednou takovou ulicí plnou zaschlého bahna, které obalilo dlažební kostky tak, že skoro nebyly vidět, přímo před námi se objevilo dítě a řvalo jako na lesy. Stálo nám přímo v cestě a nemělo se k tomu, aby uhnulo. Byl to asi šestiletý chlapec v dlouhé režné košili, špinavý jako čert, bez bot a s očima opuchlýma od pláče. Když jsme se přiblížili ještě víc, vrhl se náhle na markýzova koně, zavěsil se za popruh sedla a nechal se několik metrů vláčet, než Filip, viditelně otrávený, zastavil svého dlouhou cestou znaveného koně.

Přístup šlechty k chudině byl v sedmnáctém století podobný přístupu k prašivým psům, už jsem čekala, že Filip dítě hrubě odežene nebo ho dokonce uhodí, bylo by to běžné a přes veškeré mé námitky bych to Filipovi nemohla vyčítat. Věděla jsem z knih, že jediné okamžiky, kdy se lidé s modrou krví věnovali chudým,

nastávaly při obřadech takzvaných nedělních almužen, kdy vysoce postavení tohoto světa chtěli dát na odiv svou zbožnost a milosrdenství. Prostřednictvím svých sluhů a s největším sebezapřením dávali chudině ochutnat z několika ošatek přezrálého ovoce či nahnilé zeleniny, občas i rozhodili pár drobných či několik kusů starého šatstva, načež si spokojeně odškrtli kolonku „dobré skutky“ a na další týden měli vystaráno.

Ale markýz de Grazac mě zase jednou zaskočil, jeho reakce způsobila, že jsem překvapením málem spadla z koně.

„Co řveš, kluku, jako když tě na nože berou?“ zeptal se otravného dítěte nepříliš vlídně, ale už samotný fakt, že ho jen štítivě neodkopl, jak by to učinil každý aristokrat, dokonce se na něj namáhal promluvit, mě uvedl v údiv. Filip se po mně opatrně ohlédl, jako by se obával, že ho za to snad odsoudím.

„Něco se mu asi stalo…,“ upozornila jsem a ukázala prstem na jeho dlaně, které byly celé odřené a na mnoha místech krvácely. Markýz viděl, že jím neopovrhuji pro jeho „nevhodné chování“, a mírně se usmál.

„Tak co řveš?“ pobídl znovu kluka, který se konečně pustil popruhu sedla a snažil se něco říct.

„Prosím, vzácný pane, pomozte nám!“ vykoktal nakonec kluk a díval se na Filipa svýma obrovskýma hnědýma očima, z nichž se mu nepřestávaly koulet slzy jako hrachy, znovu a znovu rozmazávající špínu po jeho už tak ušmudlaných tvářích.

Markýz trochu přezíravě nadzvedl obočí a trpělivě čekal, co se dozví. Očekával nejspíš, že bude požádán o peníze, co jiného by také tahle čeládka mohla chtít? Kluk viděl, že ho ten cizí jezdec na koni možná vyslechne, a rychle spustil: „Moje matka… ona je… je mrtvá, a můj… bratříček se… s ní zamkl v našem domě a nechce ven! Snažil jsem se ho odtamtud dostat, ale…“ Kluk se třásl po celém těle až mu zuby drkotaly.

Filip tomu blábolení příliš nerozuměl a jen pokrčil rameny. „To je jistě tragédie, no tak prostě počkej, až bratr zase vyjde, co já s tím mohu dělat?“ řekl bez většího zájmu a znovu se po mně ohlédl.

„Ale… ale…,“ koktal kluk a znovu začal natahovat.

„Co?“ zeptala jsem se ho trpělivě a sesedla z koně. Sklonila jsem se k dítěti a snažila se je uklidnit. Konečně byl chlapec schopen trochu klidněji vysvětlit, co se vlastně stalo.

„Já jsem čekal, ale on včera večer přestal odpovídat! Chtěl jsem vylomit dveře, ale nejde to! Nevím jak dosáhl na petlici, je tak malý; on tam umře hlady a žízní. To já si aspoň občas někde něco ukradnu… Ty dveře nejdou otevřít a okna náš dům nemá… a on už od včerejška neodpovídá! Pomozte mi, pane, prosím! Do smrti vám budu sloužit!“ Kluk se díval nahoru na Filipa, který se už opět začal trochu mračit, jako na svého spasitele. Markýz se nad chlapcovou nabídkou jen pobaveně ušklíbl, ale nepřestal se na dítě dívat.

„Jak starý je tvůj bratr?“ zeptal se kluka věcně.

„Jsou mu dva a kousek!“ zakňoural chlapec a ušmudlanou dlaní si otřel slzy.

Po chvíli váhání Filip nakonec napřáhl ruku a vyzvedl kluka před sebe na koně jako pírko.

„Tak pojď, ty hrdino, ukážeš mi, kde bydlíš!“

Odměnila jsem markýze radostným úsměvem. To, co udělal, bylo opravdu neobvyklé a vzácné.

Dítě nás vedlo klikatými zapadlými ulicemi, kde světla stále rychleji ubývalo a hnilobného zápachu přibývalo. Když chlapec konečně ukázal na nízký domek, ulička už byla široká jen něco přes dva metry, žádný kočár by jí neprojel.

„Tady! Tyhle dveře!“ vypískl kluk, obratně se vykroutil z Filipovy náruče a svezl se na zem. Od jeho bosých chodidel se rozstříkly kapky z kalné kaluže čerstvých splašků. „Tady!“ volal a gestikuloval na svého zachránce, aby neztrácel ani minutu.

Oba jsme sesedli z koní a stanuli před nízkými dveřmi. Skrz neutěsněné škvíry napůl ztrouchnivělých prken se linul nasládlý zápach.

„Jak dlouho je tam s tím tělem sám?“ zeptal se dítěte Filip a začal hned čepelí svého kordu páčit dveře. Při představě sotva tříletého dítěte, setrvávajícího v blízkosti mrtvoly jeho vlastní matky, se stále více mračil.

„Už čtvrtý den!“ odpověděl kluk a chtěl se připojit k Filipovi, ale ten ho odstrčil. „Uhni, nebo se nabodneš!“ zavrčel na něj a znovu se opřel do dveří. „Jak dlouho je tvá matka mrtvá?“ zeptal se ještě a rukávem si chránil nos.

„Skoro dva týdny…“

Filip jen udělal obličej. Ozval se dutý praskot a prkna konečně povolila. V okamžiku, kdy se dveře otevřely, vylétly zevnitř naráz

snad tisíce much. Filip taktak stačil uhnout a měl co dělat, aby se nepozvracel, a to byl jistě zvyklý na ledacos.

„Máte nějaký šátek?“ obrátil se ke mně a chránil si nos alespoň rukávem. Já poodešla, chlapec se mezitím chtěl vrhnout dovnitř, ale Filip mu nastavil paži. „Ty tam nechoď, kluku! Počkej venku!“ Nato přijal mou ukoptěnou zástěru, kterou jsem mu podávala, a přikryl si jí nos a ústa. Potom se sklonil a vstoupil do místnosti nízkým otvorem, který zel po vyvrácených dveřích. O pár vteřin později se vrátil a v náruči držel dítě, které vypadalo maximálně na dva roky věku, hubené jako prut. Bylo nějakým zázrakem ještě živé, ale zřejmě silně dehydrované a špinavé jako strašák.

Obraz Filipa s křehkým dítětem v náruči mě rozněžnil.

„A co teď?“ zeptala jsem se a snažila se zahnat nevhodné myšlenky. Chlapec se vrhl k Filipovi a začal svého mladšího bratříčka hystericky objímat.

„Kde máš tatínka?“ zeptala jsem se ho a odtáhla ho od sourozence, aby ho nezadusil. Kluk sklopil hlavu a zapípal: „Odešel do války, je to už mnoho let… a už se nevrátil.“

„Když je tu necháme, zemřou!“ řekla jsem pevným hlasem a významně pohlédla na Filipa, který stále ještě držel, trochu štítivě, špinavé děcko v náruči.

„Jak to myslíte? To přece není moje starost!“ vyděsil se Filip a jistě už viděl, jak ho začnu přemlouvat, ať zapomeneme na medailon a spravedlnost a vystaví v Troyes chudobinec.

„Ne, vy mi nerozumíte, nechci je brát s sebou, jen pro ně zkusíme najít někoho, kdo se o ně postará. Třeba by madame Pipin…,“ řekla jsem opatrně, ale už v té chvíli jsem slyšela Filipovy námitky. Věděla jsem však, že pokud tu Filip bude chtít ty ubožáky nechat, já tedy rozhodně ne.

„Luiso,“ řekl pomalu a významně Filip a podíval se na mě těma svýma přísnýma očima, „myslíte že můžeme přijít do nevěstince se zástupem potřebných?“ Filip se mračil, ale přesto bylo vidět, že ani jemu není úplně lhostejná představa, že by obě děti zůstaly na pospas kruté ulici.

Chlapec stál a díval se vědoucně na Filipa, zatímco se jeho mladší bratr začal probouzet z bezvědomí. Věděla jsem, že jestli je tady necháme, budu ty velké hnědé oči vidět před sebou do smrti. Beze slova jsem hleděla na markýze a v duchu se modlila, abych s ním nemusela příliš bojovat. Přece to musí pochopit!

„Ksakru, ani mě jejich osud nenaplňuje právě nadšením, tihle dva skřítci nejspíš nepřežijí víc než pár dní, ten mladší možná už jen pár hodin, ale víte, kolik je ve Francii takových, jako jsou oni?“ Filip poodešel, stále s dítětem v náruči, o kousek dál od staršího dítěte, které mu viselo na rtech. „Umírají jich denně stovky, možná tisíce. Co s tím chcete udělat, míníte je zachránit všechny? Je to jako byste plivla do moře! Nemá to smysl!“ šeptal Filip a dával si dobrý pozor, aby ho kluk neslyšel. Ten stál uprostřed úzké uličky a stále se na nás téměř vyčítavě díval, jako by snad tušil, o čem právě mluvíme.

„Má to smysl! Pro tyhle dva určitě…“ Prostě je tady nenechám a bašta! pomyslela jsem si odhodlaně. Nehnu se odtud, dokud mi neslíbíš, že je nenecháme umřít na ulici jako krysy.

Filip si ještě chvíli něco tiše bručel do límce, nakonec však k mé nepopsatelné radosti podlehl. Uvědomila jsem si, že to bylo již podruhé, kdy se ode mě nechal přesvědčit k něčemu, co by sám neudělal. Minule nás to málem stálo oba krk, markýz je odvážný, jestliže se této chyby dopouští i navzdory tak neuspokojivým zkušenostem.

„Tak dobře, dobře, madame Útlocitná!“ zavrčel. „Vezmeme je tedy k Pipin, vidím, že bych vás odtud jinak musel odvléct jako od toho zpropadeného potoka! Ale to je vše, na nic víc není čas, je to jasné? Jestli je paní Simonsová vyhodí, jejich osud už bude jen v rukou Božích… Já se z vás snad jednou doopravdy zblázním! Zdá se, že si až příliš zvykáte na to, že občas vyhovím vašim prosbám.“

Převzala jsem od Filipa mladší dítě a přivinula je k sobě, markýz znovu vyzvedl do sedla to starší. Byl nejvyšší čas vrátit se k veřejnému domu a zjistit, jestli se už jeho osazenstvo náhodou neprohrálo z včerejších radovánek. Starší chlapec se ještě smutně ohlédl a naposledy se podíval na štít svého rodného domu. Díval se, dokud mu nezmizel z dohledu.

Když jsme dojeli před dům s červenou lucernou, dveře i okenice už byly otevřené dokořán. Uvnitř se větralo a tři kypré dívky – mohlo jim být nanejvýš osmnáct let – se snažily uklidit vnitřek domu. Všechny tři byly ukoptěné a na první pohled na nich bylo znát, že už mají leccos za sebou. Zaklepali jsme a i s oběma dětmi vstoupili dovnitř.

„Pozdrav Pánbůh, dámy, hledáme madame Pipin,“ řekl Filip a neodpustil si zhodnotit pohledem jednu dívku po druhé. Na jeho tváři se rozhostil mírně opovržlivý, ale i tak dostatečně výmluvný

výraz, skrytý za chladnou uhlazeností. „Přicházíme od markýze de Dangeau…," dokončil a nonšalantně smekl svůj nevzhledný klobouk.

„Vona eště spí," odpověděla ta nejbližší chudinským slangem a odložila koště. „Počkejte, velectěnej pane, dojdu pro ni. Ale jestli se naštve, tak si to s ní vyřídíte sám, jo?" odfrkla si mladá kurtizána a houpavým krokem vystoupala po úzkých prošlapaných schodech do prvního patra. Já mezitím požádala o džbánek čisté vody a pokusila se do mladšího dítěte dostat trochu pití. Džbánek sice poněkud páchl česnekem, ale perlivá tekutina byla to, co děcko potřebovalo ze všeho nejvíc. Bude zázrak, jestli ten drobeček vůbec dožije rána.

Zanedlouho se objevila madame Pipin a sešla trochu vrávoravě k nám. Byla to nádherná tmavovlasá žena, mohlo jí být maximálně třicet let, měla krásné černé oči a prameny havraních vlasů jí spadaly v těžkých loknách až do pasu. Jak slunce zapadalo, svítilo přímo dovnitř lokálu a vytvářelo na tvářích paní domu dlouhé stíny od jejích hustých řas. Pipin byla oblečená jen v nedbalkách, na holých nohou měla pantoflíčky a její na první pohled smyslné rty se okamžitě roztáhly v úsměvu, jakmile spatřila Filipa.

„Můj ty smutku! Takového fešáka jsem tu neviděla od té doby, co jsem opustila Paříž! To přestrojení mě rozhodně neoklame! Dám svůj včerejší výdělek za to, že vy musíte být pan markýz Filip, nemám pravdu?" promluvila tato žena možná trochu příliš hlubokým, ale nádherně sametovým hlasem.

„Ano, madame," přiznal trochu neochotně Filip a poklonil se, přičemž jeho pohled sklouzl na její útlou nožku ve vyšívaném pantoflíčku, vykukující zpod bohatě nařaseného županu barvy divokých kosatců. Nakrátko přitom sklopil oči, zřejmě si v té chvíli musel ve svém oblečení připadat hloupě, on, vyhlášený elegán, teď proti zářivé kurtizáně vypadal jako chudý úředník. Madame Pipin tomu nasadila korunu, když řekla: „Co to máte na sobě za maškaru? Kdo vám to, proboha, udělal?" A neskrývaně lítostivým pohledem sjela markýze, který se začal viditelně ošívat, od hlavy až k patě. Já stála za nimi s oběma dětmi a ani nedutala.

„To je dlouhá historie, madame. Můžeme se u vás posadit a něco pojíst? Abych nezapomněl, tohle jsem vám přivezl. Pozdrav od mého přítele; patrně se tu nějakou dobu neobjeví…," opáčil Filip a zvedl významně ukazováček s prstenem od svého druha. Hned nato jej podal hostitelce. Ta ihned požitkářsky sebrala blyštivý šperk z

Filipovy dlaně a navlékla si jej na prst. Byl jí velký, proto jej opět stáhla a ukryla do kapsáře.

„Můj miláček, to je od něj hezké! Máte hlad? Posaďte se, dívenky hned něco přinesou. Charlotto, přines pořádnou snídani, nebo spíš oběd; tedy vlastně… K čertu, slunce už zapadá! No tak si tedy dáme královskou večeři, co vy na to?“ Při těchto slovech se protáhla jako kočka a těžce dosedla na dřevěnou lavici.

Posadili jsme se všichni k ní ke stolu pod oknem a za chvíli se už nacpávali masem a zeleninou.

„A tohle, to je vaše?“ zeptala se nevěřícně Pipin. Přitom pohodila hlavou směrem ke mně a oběma dětem. To menší zrovna začalo pobrekávat. Nebyla jsem si jistá, zda její vše vyjadřující slovo „to“ zahrnovalo i mou maličkost. Asi ano.

„Ne… Tedy až na madame hraběnku Luisu de Lahol,“ představil mě Filip s rošťáckým úšklebkem, čímž uvedl krásnou bordelmamá poněkud do rozpaků. Já mu byla vděčná, že si mě díky tomu konečně také někdo všiml. Utěšovala jsem dítě a snažila se je přesvědčit, aby snědlo kousek libového masa, a poprvé mě napadlo, že možná působím jako jeho matka.

„Ach, skutečně, hraběnka? Srdečně vás zde vítám a omlouvám se za své nerozvážné hodnocení vaší osoby, madame… Tedy to vám povím, vy jste mi povedená dvojka, jen co je pravda! Tak už mi řekněte co se stalo, co vás sem přivádí, hořím zvědavostí! Co můj drahý přítel markýz de Dangeau, je v pořádku?“

„Doufám, že ano…,“ uklidnil kurtizánu Filip a stručně jí vylíčil náš příběh včetně prosby o slušné oblečení a některé další věci, které jsme potřebovali. Při těchto slovech položil na stůl měšec. Krásná žena jen pokyvovala zúčastněně hlavou a mně neuniklo, že si Filipa se zájmem prohlíží. Měšec zatím zůstal ležet na stole nedotčený.

Ve chvíli, kdy se Filip jen letmo zmínil o Cikánech, jejichž principála pronásledujeme, se k mladšímu chlapci, stále fňukajícímu, najednou přidal i ten starší. Jako by ho něco píchlo, začal se třást a oči měl vytřeštěné, jako by uviděl strašidlo. Leknutím upustil jablko, které ještě před pár minutami spokojeně žvýkal, a to se odkutálelo kamsi pod stůl.

„Co je s tebou?“ otočila se k němu krásná kurtizána a chtěla ho pohladit po vlasech. Chlapec však jen koktal, nepřestával kňourat a jediné souvislé slovo, jemuž jsme rozuměli, znělo: Cikáni.

„No tak, copak tě všichni čerti na nože berou?“ okřikl ho i Filip poněkud otráveně a jen kroutil hlavou, aniž by zvedl oči od jídla.

„Cikáni, oni… kradou děti!“ koktal chlapec. „Když zlobí, chytí je, opečou je na rožni a pak je sní! Nebo je potřou husím sádlem a pak dají roztrhat svým psům!“

„To snad ne,“ usmála se Pipin, sebrala nakousnuté zelené jablko, které se dokutálelo až k jejím špičkám, očistila je a podala zpět dítěti. „Nanejvýš je naučí dobře krást, nebo je prodají nějakým zvrhlíkům do paláce se zlaceným plotem…“

Ale chlapec jen dál přerývaně koktal: „Když byli tuhle ve městě s divadlem, málem ukradli i mě, když honili nějakýho jinýho kluka po mostě! Maminka vždycky říkala, ať se jim radši vyhýbáme!“ Kluk měl oči navrch hlavy. Filip náhle přestal žvýkat a zvedl k němu oči.

„Říkáš, že Cikáni s divadlem byli ve městě?“ zeptal se ho, zatím s nepříliš velkým zájmem; cikánských band jsou přece stovky. Ale jeden nikdy neví.

„Jo, byli tady před pár dny, hráli na náměstí divadlo a ten zrzavěj kluk, co chodí po provaze, je asi naštval, protože ho ten velkej kudrnatej Cikán honil s nožem!“ Hošík se konečně přestal třást, zřejmě ho pocit vlastní důležitosti, kdy byl zapojen do hovoru dospělých, rychle zbavil ustrašených myšlenek.

„Zrzavý kluk?“ probrala jsem se i já. To musel být určitě Tom Hooky! Možná přece jen neskončil v Chateletu! „Jak vypadal, povídej! Měl pihovatý nos a vyražený přední zub?“ Rychle jsem se snažila vybavit si tvář svého kamarádíčka, jehož jsem na své pouti sedmnáctým stoletím už dvakrát potkala.

„Jo,“ přitakal chlapec, „a mluvil cizí řečí, když křičel na toho obra. Nakonec ho stejně chytli, protože jsem se mu nechtěně připlet do cesty, a on pak rozsypal ten stánek s ovocem! Ale já jim naštěstí utek!“ chlubil se vzrušeně klučina, očekávaje chválu za svou statečnost.

„To jsi tedy šikovný chlapec, asi jsi měl namále…,“ pochválila jsem ho a obrátila se na Filipa s vykulenýma očima. „Filipe, to jsou oni, zrzek Tom a principál Voko! Určitě! Kdyby se nám jen podařilo zjistit, kam odtud šli!“

„Tak vyrazíme do města a poptáme se, jistě nějakou stopu najdeme!“ Filip ožil a hned vstal od stolu s úmyslem přistoupit od slov k činům.

„Počkejte!“ vstoupila do našeho hovoru majitelka podniku. „Zůstaňte sedět, něco mě napadlo…“ Pak pokynula jedné ze svých dívek, která nám prve servírovala jídlo, a zašeptala jí něco do ucha. Ta hned nato vyšla ze dveří.

„Kam šla?“ zeptala jsem se trochu stydlivě té ženy, vedle níž jsem si připadla jako nevábné, zcela nezajímavé nedochůdče. Možná, že jsem za celý svůj život nespatřila krásnější ženu, než byla madame Pipin. Pan de Dangeau měl očividně velmi dobrý vkus, a pokud jde o mravy jeho milé, hádala bych, že nebyly nějak zásadně zkaženější, než mravy většiny dam ode dvora.

Pipin se na mě usmála, odhalila své bělostné zuby a vlídně odpověděla: „Nechte se překvapit, paní hraběnko, možná něco vím. Ale buďte trpělivá. A tohle, pane,“ obrátila se zpět k Filipovi a odstrčila váček s penězi, dosud nehybně ležící na stole před ní, „to si nechte; přátelé mého drahouška jsou i mými přáteli. Ráda vám budu jakkoli nápomocna.“

Filip se s díky uklonil. Znovu usedl ke stolu, napil se z poháru kukuřičného piva, ale měšce se ani nedotkl. Až po uplynutí několika dalších minut znovu promluvil.

„Madame, odpusťte mi mou troufalost, ale chci vás poprosit ještě o jednu, řekněme poněkud závažnější službu…“

„Poslouchám,“ usmála se Pipin a smyslně zamrkala.

„Ta dvě děcka… Našli jsme je, jsou bez příbuzných a madame de Lahol trvá na tom, že je nesmíme nechat zemřít na ulici. S námi jet nemohou. Nenašla byste pro ně nějaké pěstouny?“ řekl Filip suše a při těchto slovech znovu postrčil váček s penězi před paní domácí.

Pipin se na chvíli zamyslela, pohlédla na stále pobrekávající dítě v mé náruči, potom na opět klidného chlapečka s jablkem, a pokrčila svůj rozkošně malý nosík. „Poněkud jste mě zaskočil, pane,“ odpověděla, ale usmála se na staršího kluka, který přestal na chvíli žvýkat a čekal, jaký bude jeho ortel. Byl podle všeho už dost starý na to, aby pochopil, že bez cizí pomoci nemá nejmenší šanci na život, a jeho starost o sourozence, jehož nepřestával hladit po špínou slepených vláskách, byla až dojemná. Co kdyby zase přijeli Cikáni? Příště by jim už třeba tak snadno neutekl.

„No…,“ zaváhala madame Pipin, bylo však vidět, že pouze symbolicky, „že jste to vy, pane markýzi, dobrá tedy, nechám si je. Pomocníci v domě se koneckonců budou hodit, až zestárnu. Já sama děti naneštěstí mít nemůžu, jedna čarodějnice mě toho daru zbavila,

abych mohla provozovat své řemeslo… Ale mám jednu podmínku.“ Při těchto slovech měšec konečně zmizel ze stolu a skončil v hlubokém kapsáři brokátového župánku, kde před chvilkou zmizel i Dangeaův prsten.

„Poslouchám,“ řekl odevzdaně Filip.

„Zůstanete u mne do zítřka. Tolik jsem toho o vás slyšela, drahý pane markýzi, že vás jen tak nepustím. Navíc, jestli se nemýlím, během noci nebo nejpozději brzy ráno pro vás budu mít informaci, která vám může být velmi, velmi prospěšná…“ Pipin pohlédla svýma obrovskýma očima na Filipa způsobem, který nepřipouštěl odmítnutí.

„Je-li tomu tak, nemám asi na vybranou…,“ usmál se Filip a mě napadlo, že je rád, že má důvod zůstat. Potom odešel s naší novou známou kamsi do patra a nechal mě v lokálu s dětmi samotnou.

Městečko Troyes mělo zvláštní atmosféru, bylo jiné než Paříž, více středověké a jaksi malebnější, přestože bylo právě tak špinavé a plné do očí bijící chudoby jako okrajové čtvrti hlavního města. Nepáchlo ale tolik a občas se zde našel i nějaký strom či kousek trávy. Vcelku vysoké, bíle pruhované štíty domů s malými okny tvořily místo, dýchající osobitým kouzlem, které se ve Francii jednou stane oblíbenou atrakcí a turisticky velmi vyhledávanou oblastí. Město dýchalo životem, stačilo se jen na chvíli vyklonit ven z okna a člověk mohl po očku nahlédnout do každodenního života prostých lidí druhé poloviny sedmnáctého století, stát se na malou chvíli jedním z nich. Na každém rohu bylo i přes docela chladný večer stále možné spatřit obchodníčky s typickými přenosnými pultíky, posedávající na nárožích nebo před svými malými domky. Mohla jsem zde pozorovat celou škálu obyvatelstva této doby; chudinu i žebráky, staré i mladé prosté lidičky, mezi nimiž štítivě procházeli ctihodní měšťané či občas projel někdo z nižší šlechty v kočáře či na koni. Musela jsem přemýšlet, jak podivný je kontrast mezi tímto sympatickým místem a jen den jízdy vzdáleným nakaženým peklem, odkud se nám jen nějakým zázrakem podařilo uniknout.

V ulicích Troyes bylo možné spatřit rukodělná řemesla všeho druhu včetně těch, která už v mé době dávno zanikla; mnohdy jsem ani netušila, co ti podivní a jako z pohádky působící lidé vlastně vyrábějí. Kováři, truhláři, bednáři, krajkářky, pradleny a tkalci, ti všichni ve svých malých dílničkách dřeli od svítání do soumraku a s neutuchající energií se každé ráno probouzeli, aby bojovali o své

právo na život. Byli jen ubohými poddanými francouzského krále, mnozí z nich jistě poznali v životě víc bídy a utrpení, než jsem si dokázala představit, a přesto se mi zdáli nějak klidnější a vyrovnanější, než lidé od nás z budoucnosti. Velká většina z nich jistě strávila celý svůj nesnadný život na několika metrech čtverečních své dílny a nikdy neopustila své rodné město. Nevím čím to bylo, ale všichni ti lidé, které jsem na své pouti časem potkávala, se mi paradoxně zdáli navzdory těžkým životním podmínkám mnohdy na samotné hraně přežití nějak silnější, odhodlanější a otevřenější, možná dokonce i šťastnější než lidé z mé doby. Při pohledu do jejich unavených, ale velmi živých očí jsem mívala pocit, že bychom se my, tam u nás doma, od nich všech měli hodně co učit o tom, co je skutečně důležité a co jen bezcenné pozlátko, které zaslepuje mysl a kalí soudnost. Ti lidé tady by nás mohli učit lidskosti, které se lidé za tři sta let začnou až děsivě rychle vzdalovat. Z těchto lidiček, ač na první pohled utrápených a životem přemožených, přes všechnu jejich bídu totiž sálala neutuchající síla bojovat do posledního dechu bez ztráty pokory, s vědomím svého pevného místa na zemi a s vírou v boží spravedlnost, kterou nepřemůže ani nejkrutější zlo světa. Ano, víra, to bylo to, co oni měli, a my jednou mít nebudeme. Snad je to tak proto, že my v té daleké budoucnosti už víme příliš mnoho na to, abychom dokázali v něco věřit. Nebo naopak – už dávno nevíme vůbec nic a vzdálili jsme se pravdě a sami sobě na míle daleko.

Když jsem ospalýma očima skrz dokořán otevřené okenice pozorovala asi čtyřicetiletou květinářku, která s bosýma nohama, ale pořád s úsměvem na tváři nabízela lidem poslední fialky, skoro jsem jí záviděla. Co ona ví o budoucnosti, o tom, kam lidstvo spěchá…

Filip byl stále nahoře s majitelkou veřejného domu a já roztržitě zevlovala v lokálu a pletla se pod nohy uklízejícím dívkám, které ještě pořád likvidovaly včerejší spoušť. Jedna z dívek, jmenovala se Tereza, přinesla z města velký balík a odnášela jej do patra, v kapse široké sukně jí přitom cinkaly drobné, které jí zbyly. Copak asi koupila?

Mě si však nikdo nevšímal. Posadila jsem se tedy ke stolu a zkusila ještě něco sníst. Za poslední dobu jsem jedla tak málo, že jsem tomu úplně odvykla. Nedávná příšerná zkušenost s nákazou a hladomorem na mně zanechala zjevné následky, byla jsem zesláblá, unavená a špinavá, cítila jsem se jako toulavý pes. Žaludek jsem měla stažený a

každé sousto se mi zdálo nepolknutelné, přestože jsem stále cítila ukrutný hlad.

Pohlédla jsem na děti, které jsme do podniku madame Pipin s Filipem přivedli, a s potěšením musela konstatovat, že se docela dobře aklimatizovaly. To mladší brzy začalo po malých dávkách samo jíst i pít, a starší chlapec, který se jmenoval Jacques, se horlivě snažil dokázat své nové adoptivní matce, či spíše matkám, svou užitečnost. Pořád se někde pletl a snažil se s něčím pomáhat. Nakonec ho jedno z Pipininých děvčat muselo posadit do kouta k peci, v níž se dnes netopilo, a dát mu na hraní dřevěného medvěda, vyřezaného z lipového polínka. Chlapec byl zprvu nadšen, ale po nějaké době jsme ho našli skrčeného v koutě, třesoucího se pláčem.

„Stýská se mu po matce, to ho přejde," řekla další z kyprých slečen. „Ten druhý je ale jako peříčko, je na tom špatně. Myslím, že stejně umře," prohodila jako by mluvila o věci a šla si po své práci. Zamračila jsem se, odložila krajíc chleba a šla opět utěšit staršího chlapce, vzlykajícího v rohu místnosti, který její slova slyšel a ještě víc se rozplakal. Jako by se styděl za svůj pláč, snažil se přestat vzlykat, když viděl, že k němu jdu, ale i tak mi dalo dost práce znovu ho zaměstnat hrou a přivést ho na jiné myšlenky.

Najednou jsem uslyšela vrznutí, otočila jsem se a spatřila na schodech, odkud prve vyšla majitelka podniku, stát pana maršála de Grazac. Skoro jsem ho nepoznala. Ctihodný a poněkud nevábný měšťan byl pryč a zcela nečekaně se vrátil elegantní markýz, jakého jsem znala za starých dobrých časů. Byl oblečen ve zbrusu nových šatech a se spokojeným výrazem ve tváři se díval dolů. Skoro jsem už zapomněla, jak vypadá v pěkných šatech a oholený. Stál na prvním schodu v sice prostém, ale velmi elegantním loveckém obleku z tmavé kůže, střiženém přesně podle poslední pařížské módy. Padl mu jako ulitý.

„Proč se na mě tak díváte?" usmál se markýz a panským krokem sešel dolů ke mně.

Asi jsem na něj příliš zírala, lekla jsem se a uhnula rychle pohledem. Nechala jsem kluka klukem a znovu se posadila ke stolu, kde jsem prve zanechala své skromné jídlo. Filip přisedl ke mně a já musela pořád bojovat s tím, abych se na něj nedívala a nepřipomínala si tak v kontrastu k jeho znovu nalezené noblese svou vlastní nuznost. Jestlipak si někdo vzpomene taky na mě? Také bych se ráda umyla a převlékla.

Markýz mi galantně dolil pohár a sledoval jak jím.

„Teď se zase díváte vy," poznamenala jsem s ironickým úšklebkem, „jenom s tím rozdílem, že vy vidíte pořád jen ušmudlanou tulačku. Já dosud neměla tu čest převléknout se zase za člověka…" Vskutku jsem teď vedle krásného markýze vypadala jako cuchta. Mohla bych být při nejlepší vůli maximálně jeho děvečkou, zatímco Filip byl po koupeli, měl umyté a do copánku stažené vlasy a dokonce se i mírně navoněl. Krásná Pipin se o něj evidentně postarala s vrcholnou pečlivostí.

„Nestrachujte se, i pro vás jsme něco koupili. Dal jsem si záležet, aby ta mladičká děvka pochopila, co vám má sehnat."

Neuniklo mi slovo „my" a trochu udiveně jsem zvedla obočí.

„To mě velmi uklidnilo," řekla jsem poněkud ironicky, ale šťastná, že na mě markýz také myslel. Filip se odmlčel.

„Pozoroval jsem vás s tím chlapcem; musím přiznat, že to s dětmi umíte," usmál se po chvíli a nezvykle vlídně se na mě podíval. „Bylo inspirující sledovat, jak jste utišila jeho pláč."

„Inspirující?" podivila jsem se tomu slovu. „To nebyla moje zásluha, přestal sám…," opáčila jsem rychle a trochu se zarděla.

„Máte nějaké vlastní děti?" zeptal se náhle.

„Já? Ne, jak vás to napadlo?"

„Tak… Myslel jsem tam u vás… Ostatně bych se stejně jednou rád dozvěděl, proč jste odtamtud, tedy z Českého království, vlastně odešla. Tomu vašemu poněkud povrchnímu vysvětlení jsem beztak nikdy nevěřil…" Filip mluvil s takovou bezstarostností, že zřejmě vůbec nechápal, proč jsem se zakuckala soustem. Vlastně to ani chápat nemohl.

Co mu mám na tohle říct? Třeba: „Víš, ujelo mi metro a tak jsem si odskočila na výlet o tři sta let zpátky v čase?"

„To je pro mě novinka; nevěděla jsem, že mi nevěříte. Vlastně ani to, že o mně vůbec přemýšlíte…," odpověděla jsem poněkud vyhýbavě.

„Že přemýšlím? Tedy, vlastně ano; přemýšlel jsem už mnohokrát." Filip se ušklíbl. „Ale vždycky jsem narazil na něco, co mi prostě nějak nehrálo, jako by mě odpovědi na otázky o vás pokaždé zavedly do slepé uličky…"

„Hm… Opravdu?"

„A když se mě na vás před chvílí naše hostitelka zeptala, zjistil jsem, že vlastně nemám, co bych řekl. Nic o vás totiž nevím."

Polkla jsem. „Neutekla jsem z domova. Ani od dětí, ani od manžela, dokonce ani před policií nebo inkvizicí, jestli se ptáte na tohle. Jsem ve Francii jen proto, protože nemám žádnou jinou možnost, jak jsem už řekla…“

Filip jen pokrčil rameny a nato se opět zvedl od stolu. Pokud mi chcete dál lhát, prosím, říkaly jeho oči a já se cítila provinile. Už na odchodu se markýz ještě otočil a pronesl větu, která mě dorazila: „Víte, přemýšlel jsem o té zpropadené staré věštbě. Podle ní a ostatně i podle mé matky jste ze Země Nezemě. Nenapadá mě sice, co by to mohlo znamenat – dosud jsem to považoval za babské řeči – ale vlastně by to vysvětlovalo spoustu věcí. Všechno o vás, všechno to, co mi nedává smysl. A toho je poměrně mnoho.“

Poté vyšel ven na ulici a já ho ještě viděla projít kolem nízkého okna, než se mi ztratil mezi lidmi v houstnoucí tmě venku. Zamyšleně, s obličejem skrytým pod širokým kloboukem, odcházel ulicí kdoví kam.

Zůstala jsem sedět u stolu a hleděla před sebe. Kam to vůbec šel?

Chlapec u kamen položil dřevěnou figurku a podíval se na mě svýma velkýma, trochu vykulenýma očima.

„Země Nezemě? Kde je to?“ zeptal se bezelstně, ale odpovědi se ode mě nedočkal.

Seděla jsem u dřevěného stolu a nudila se. Filip se nevracel, nevěděla jsem kam šel a opět pomalu začínala mít strach, jestli ho snad někdo nepoznal a neodvlekl zpátky do Paříže. I z pouhého pomyšlení na to se mi dělalo mdlo. Být psancem není opravdu procházka růžovou zahradou. Na tento způsob života nejsem stavěná, nejsem dost silná na to, abych pořád žila ve strachu, jestli právě ten dnešní večer není pro mě a pro Filipa tím posledním.

Naštěstí, když už jsem byla odhodlaná svěřit se se svými obavami krásné domácí, otevřely se dveře a vešel Filip. Tvářil se jako vždy povzneseně, jen pozdravil a vešel do místnosti. Vstoupil jako husar do lokálu právě v době, kdy se tu už pomalu začínali scházet každovečerní hosté a k mému zjevnému odporu se kolem mne začínali nepříjemně shlukovat. Bylo evidentní, že mě pokládají za vítaný přírůstek v zahrádce uhrančivé Pipin. Filip to ihned zaregistroval a chvíli pobaveně sledoval situaci.

„Ale, madame, vidím že vaše obliba v tomto městě začíná nekontrolovatelně stoupat," ušklíbl se a zastavil se nade mnou.

„Těší mne, že jste si toho všiml," zvedla jsem k němu hlavu – rovněž s ironickým úšklebkem –, ale usmívala jsem se na něj. Byla jsem tak ráda, že se vrátil v pořádku! Ani jsem si nevšimla, že si ze mě utahuje. „Kde jste byl? Už se také mohu jít převléknout? Madame Bordelmamá se tu už neukázala a vy si běháte bůhvíkde! Měla jsem strach, že se vám něco stalo!" vyčetla jsem mu.

„Nepodceňujte mne, madame, umím se o sebe postarat. Odpusťte mi mou nekázeň, potřeboval jsem se trochu projít a utřídit si myšlenky," odpověděl poněkud dvojsmyslně. Potom se rozhlédl po lokálu, kde už začínalo být veselo, a zamračil se: „Měla byste odtud odejít, tahle zábava není pro vás," řekl starostlivě při pohledu na první páry, které se začínaly tvořit kolem stolů, čímž mě pobavil.

„Filipe, myslíte, že jsem ještě nikdy neviděla povětrné holky nebo pány, kterým se jejich moudrost přechodně stěhuje do kalhot? Omyl, pane, i v mé zemi žijí lidé!" pokusila jsem se o vtip, ale pokus nevyšel.

„Ve městě je královská garda, takže já raději spát nebudu, ale vyjděte, máte nahoře už dávno přichystaný pokoj. Kdo ví, kdy zase budete mít tu možnost spát v posteli.“

Královská garda je v Troyes? To není příliš dobrá zpráva, docela by mě zajímaly podrobnosti. Potřeba spánku před těmito novými fakty poněkud ustoupila. Pod lichotivým názvem „pokoj“ jsem si navíc okamžitě představila něco podobného místu, kde jsem přespala tenkrát v Paříži – v hospodě U oběšence – a nijak lákavě to na mě nezapůsobilo. Postel neuteče. Nahoře mě jistě čeká jen zavšivený slamník, na ten je vždycky času dost, třebaže i ten je pořád lepší než vlhký mech v lese. Ve skutečnosti mi sice také vadili páchnoucí, už poněkud podnapilí hosté veřejného domu, shlukující se kolem mne, ale k jejich odchodu by zcela jistě postačila pouhá Filipova přítomnost. Navíc jsem pocítila to, co nejspíš cítí malé dítě, když ho rodiče odněkud vyhánějí se zdůvodněním, že je na to či ono ještě moc malé. Jsem snad nějaké dítě?

„Neposadíte se?“ pokusila jsem se odvést řeč a nijak nekomentovala Filipův návrh, vyjádřený už dvakrát. Ze všeho nejméně se mi chtělo sedět nahoře v kamrlíku pod nízkou střechou, obklopená pavouky a chuchvalci prachu, a zírat do stropu, ztracená v sebelítostných myšlenkách.

Filip si jen velmi neochotně přisedl a odložil na stůl svůj klobouk se sněhobílým pérem, protože už začínal budit pozornost okolí. Pomalu si stahoval rukavice z jemné černé kůže a stále se mračil.

V téže chvíli sešla dolů do lokálu majitelka podniku v červených brokátových šatech, pokrytých snad stovkou barevných mašliček a stuh. Jakmile nás spatřila, přisedla si k nám.

„Dáme si burgundské?“ usmála se a pokynula na obsluhu svého dobře prosperujícího podniku. Na stole ihned přistála zaprášená láhev a tři plechové poháry. „Jsem ráda, že jste tady; když už tu se mnou nemůže být můj drahoušek, pobudu alespoň ve společnosti těch, které má tak rád. Tolik mi o vás vyprávěl, pane markýzi…,“ zasnila se.

„Skutečně?“ usmál se na ni Filip koutkem úst a já měla dojem, že jsem u stolu jaksi přebytečná.

Mladičká Tereza ve své ušmudlané sukni postupně zavřela všechna okna a začala rozsvěcovat pochodně na zdech. Jejich ponurá a nestálá záře osvětlila lokál a mně se opět zdálo, jako bych nebyla v sedmnáctém století, ale opravdu někde v hlubokém středověku.

Světlo uvnitř kamenné krčmy okamžitě v našich očích proměnilo venkovní šero na černočernou tmu. Vůně pečeného masa, smíšená s pachem nemytých žen s tmavými kruhy pod očima od vedlejšího stolu, dolétla až ke mně. Noc přišla rychle. Za okenicemi se po chvíli začalo ozývat pravidelné šumění deště, které pomalu přešlo v uklidňující tichý hukot, jak proudy vody, padající z nebe, postupně houstly. V místnosti bylo brzy dusno a vlhko, hostů přibývalo a kyslíku ubývalo.

Rozostřeným pohledem jsem nepřítomně hleděla skrz přivřené okenice a bujará zábava, spolu se stále důvěrnějším rozhovorem pana markýze s krásnou paní Simonsovou, pomalu splývaly v souvislý uspávající zvuk. Když už se mi téměř klížily oči, zaslechla jsem z dálky své falešné jméno, na něž jsem si už dávno zvykla.

„Madame de Lahol?“ Byla to Pipin. „Proč mi neřeknete něco o sobě? Nebo snad chcete zůstat tuto magickou noc zahalena tajemstvím?“ Mé jméno ze rtů okouzlující hostitelky mě tak překvapilo, že jsem sebou trhla.

„Kdepak, nemám co bych skrývala,“ zalhala jsem a bezděky přitom letmo pohlédla na Filipa, který se sotva znatelně ušklíbl. „Ptejte se, madame, co by vás zajímalo?“

Pipin zvedla oči ke stropu a předstírala, že usilovně přemýšlí. „Cokoliv; zajímá mne vše, třeba kde žijete, odkud pocházíte? Nemusím být Francouzka, abych poznala váš cizokrajný přízvuk.“

„Jste velmi všímavá, madame. Přicestovala jsem z Čech, z Prahy…,“ pípla jsem a snažila se rychle vymyslet, jak co nejšikovněji změnit téma hovoru.

„Ach, skutečně?“ vykřikla Pipin. „To je ale náhoda… Martine!“ zvolala bez varování směrem ke kuchyni, odkud se ihned vynořila kulatá, ohněm zarudlá tvář. „Můj kuchař, nejlepší kuchař v Troyes, také pochází z vaší země! Nevím sice vlastně, kde to přesně je, ale určitě mi říkal, že je odtamtud! Francouzsky se ještě moc nenaučil, konečně si bude moci s někým popovídat v rodném jazyce!“ Krásná hostitelka měla upřímnou radost a rozjařeně gestikulovala na muže v kuchyni, ať všeho nechá a okamžitě přijde k nám.

Moje radost však byla o poznání menší, než její.

Kulaťoučký a usměvavý chlapík v zástěře se už prodral až k nám. Pipin mu něco pošeptala a jeho široké rty se ihned roztáhly do ještě veselejšího úsměvu.

„Pozdrav tě pánbůh, krajanko!“ zašveholil česky a samou vervou mě dokonce poplácal po zádech, až jsem se zakuckala soustem masa, které mi v ústech poněkud ztěžklo. „Jaké novinky z dalekého města na Vltavě přinášeti ráčíš, sličná panno?“

Než jsem se ze staré francouzštiny přeorientovala na staročeštinu, uběhlo několik dlouhých vteřin.

„Pozdrav pánbůh…,“ zopakovala jsem jako ozvěna. „Novinky? Žádné nejsou…,“ pípla jsem a jako kdysi dávno ve Filipově růžovém pokoji se zoufale snažila rozpomenout, cože se právě teď děje ve vzdálené zemi, s níž mám společnou jen dalekou budoucnost.

Následovalo dalších pár vteřin trapného ticha. „To maso, které jste dělal, ehm, moc dobré…“ Nevěděla jsem, co bych ještě řekla. Kuchař poněkud ochladí a trochu rozpačitě přešlápl. Nakonec mi poděkoval za pochvalu a vida, že se ode mě nejspíš žádné zprávy z domova nedozví, šel si zase po své práci. Oddechla jsem si.

Jelikož Pipin ani Filip nerozuměli, o čem jsme se bavili, nebezpečí prozrazení snad bylo zažehnáno. Neunikl mi však Filipův upřený pohled.

Někdy kolem půlnoci kdosi rozrazil dveře a jeho ostrý hlas způsobil, že hluk uvnitř jako kouzlem utichl.

„Už ho zase viděli, černý kočár! Strážní z hradeb právě zahlédli černý kočár!“ křičel ten člověk, malý podsaditý chlapík v ukoptěné paruce, pomačkaném klobouku a širokých kalhotách.

V zadýchané místnosti se po několikavteřinovém hrobovém tichu, způsobeném závažností tohoto sdělení, náhle strhla bouře. Většina místních hostů okamžitě vyskočila ze židlí a hrnula se ke dveřím k poslíčkovi. Tváře příchozího jen hořely. Lidé se na něj tlačili jako hejno slepic a natahovali krky, aby slyšeli víc.

Neměli jsme ani tušení, oč se jedná, mohli jsme jen doufat, že nám ten povyk někdo vysvětlí. Co to blábolil ten člověk? K našemu stolu však nebylo přes překřikující se vzrušené hlasy nic víc slyšet, přestože bychom i my rádi pochopili, co je tak zvláštního na nějakém černém kočáru.

Jen jsme se po sobě s Filipem nechápavě podívali a pokrčili rameny.

„O čem to mluví?“ obrátila jsem se k Pipin, jež byla tou zprávou také poněkud vyvedena z míry, ne však natolik, aby vstávala a pomačkala si v té strkanici u dveří své sváteční šaty.

„Vy neznáte příběh o Černém démonovi?“ podivila se.

Filip, který k dění v lokálu dosud přezíravě mlčel, se pobaveně ušklíbl: „Venkov byl odjakživa líhní pověr… Povídejte, možná, že se tahle do Paříže dosud nedonesla.“

„Vy se smějete, pane Filipe,“ zvážněla Pipin a nápadně ztišila hlas, „ale černý kočár prý skutečně existuje! Kudy projede, tam nese smrt a zkázu…“ Jakmile však dokončila větu, začala se smát. „Ano, nemýlíte se, jsou to nejspíš nesmysly, ale velmi, velmi zábavné! Jen se podívejte!“

Měla pravdu, v místnosti to vypadalo jako na trhu. Všichni probírali tu novinu s očima navrch hlavy, v čele s malým chlapíkem, který zprávu přinesl a nyní byl jistě tím nejdůležitějším mužem v Troyes.

„Vyprávějte!“ pobízela jsem Pipin vzrušeně. Pověry nepověry, může být užitečné dozvědět se víc o něčem, co dnes večer nedovolí usnout tolika lidem z tohoto městečka. Tajemné příběhy temné minulosti, to mě vždy zajímalo! „Jak vypadá ten kočár? Kdo je ten Démon?“ vyptávala jsem se. Filip se stále jen povzneseně usmíval nad mou dětinskou zvědavostí, ale já si ho nevšímala.

Pipin se zatvářila tajemně jako na duchařské seanci, v jejích očích však stále blýskala špetka ironie.

„Kočár je prý tažen šestispřežím těch nejčernějších koní, jaké kdy země nosila. Jezdí jako vítr a přitom ho nikdo neřídí. Záclonky má pořád zatažené a říká se, že uvnitř je sám ďábel!“

„To jsou ale pitomosti…,“ odfrkl si Filip opovržlivě a odstrčil jemně Pipininu ručku, která mu chtěla znovu dolít pohár. Pipin se rozesmála.

„Ale ne, pane, mýlíte se! Navíc pán temnot přece kdysi býval tím nejkrásnějším z andělů… Pochopte, všechny nás to zajímá!“ nedala se odbýt vypravěčka a nepřestávala se hihňat; ten příběh ji očividně velmi bavil. I víno v její krvi už udělalo své, oči jí jen jiskřily. „Počkejte, však on vám pan Simons řekne víc než já, hloupá stará hříšnice. Ten je na rozdíl ode mne přímo odborníkem přes pověry! Paule…“ Matně jsem si vzpomněla, že skutečné jméno madame Pipin je paní Simonsová.

Muž, který před chvílí způsobil onen rozruch v poklidném lokálu troyeského bordelu, a jenž byl dosud obsypán zvědavými posluchači, pohlédl k našemu stolu.

„Ano, miláčku? Přeješ si také vyslechnout tu novinu? Hned jsem u tebe!“ zahalekal a vzápětí se vysmekl z tlačenice svých příznivců.

Přitočil se k nám a ladně usedl na volnou židli s obočím vysoko zdviženým. Napadlo mě, jak se asi slučuje manželství s vedením bordelu, ale pan Simons nejspíš usoudil, že je to povolání jako každé jiné, hlavně že sype zlaťáky.

„Dovolte, abych vám představila svého manžela, pana Simonse. Drahý, tohle jsou mí hosté z Paříže…," řekla s potměšilým úsměvem na rtech krásná hostitelka. Nás svému muži nepředstavila, možná z opatrnosti, což bylo velmi rozumné. Hned také přistoupila k věci.

„Drahý choti, řekni tady mým přátelům a mně ty žhavé novinky, umíráme zvědavostí! Představ si, nechtějí věřit na černý kočár!" Při těchto slovech na nás spiklenecky mrkla.

„Já nic takového neříkám," pípla jsem, ale má poznámka zůstala bez odezvy.

Muž paní Simonsové, poctěn důvěrou své oslnivé choti, která ho zase jednou přizvala do vyšší společnosti, se ihned ochotně rozpovídal.

„Panstvo, nemohli jste si zvolit lepšího odborníka na tuto záležitost, to mi věřte! Ptejte se, na všechno vám rád odpovím – už proto, že jste přáteli mé milované ženy!" Anglický pří zvuk toho pána byl zcela zjevný. Muž začal vyprávět a chvílemi se zdálo, že mu vzrušením snad vypadnou oči z důlků.

„Příběh o černém kočáře vyprávěla jedna stará legenda, které už vlastně nikdo nevěřil. Říkalo se, že kdysi žil v horách démon, jeden z padlých andělů, který – aby zaplatil za své hříchy – musel setrvávat na zemi, dokud se nad ním boží spravedlnost nesmiluje a nepřijme ho zpět na nebe. Lidé se tomu většinou smáli, ale jen do té doby, dokud se neobjevil černý kočár. Prý je to on, Démon. Bůh ho navždy zatratil a on se vrátil, aby nás všechny stáhl s sebou do pekel." Následovala řečnická pomlka. Jistě se mi to jen zdálo, ale jako by se už při prvních vypravěčových slovech o Černém démonovi v místnosti ještě více setmělo.

Přes všechnu strašidelnost vyprávění našeho nového známého se mi chtělo trochu smát. Ten človíček byl opravdu legrační, se svým starodávným širokým límcem, nevzhledným kloboukem a tvářemi červenými vzrušením vypadal jako kašpárek z jarmarku. Neměl víc než metr šedesát a krátkými baculatými prstíky spolu s našpulenými plnými rty připomínal barokního andělíčka. Ale čím déle mluvil, tím méně jsem se smála. Na celé té legendě jako by bylo cosi, co mi podvědomě nahánělo strach, aniž bych dosud tušila proč.

„Nejčastěji bývá viděn v blízkém okolí hor, kde je nejvíc protestantských vesnic. Kam přijede, tam za jeho koly zůstávají ohnivé stopy, jako by se rozhodl všechny hugenoty uškvařit na popel… Už mnoho lidí ho spatřilo, a málokdo z těch, kteří mu pohlédli zblízka do očí, vyvázl živý. Prý má oči černé jako samotné peklo, kdo do nich pohlédne, už nikdy nenalezne klid. Někteří ubožáci při setkání s ním zemřeli hrůzou přímo na místě, jiní se časem nadobro zbláznili. Mohu přísahat, že kdykoliv se na nějakou vesnici či usedlost v horách snesla během posledních dvou let pohroma, vždy někdo zahlédl projet kolem místa zkázy černé spřežení, nebo se alespoň později našly ohnivé stopy jeho kol mimo veřejné cesty," uzavřel vypravěč, a Pipin s hraným strachem v očích souhlasně pokyvovala.

Legendy občas mívají nějaký pravdivý základ, docela ráda bych se dozvěděla víc.

Filip se celou historkou o Démonovi dobře a zcela nepokrytě bavil. „Říkáte, že uvnitř toho kočáru je možné spatřit démona? A jak se takový démon pozná, prosím vás?" dobíral si pana manžela.

Pan Simons se zamračil: „Nevysmívejte se moci pekel, pane, mohlo by se vám to zle vymstít!" Snad aby jeho slova vyzněla důrazněji, vztyčil ukazovák a důrazně jím pohrozil lehkomyslníkovi, který v té chvíli už nevydržel a vyprskl smíchy.

„Omlouvám se, pane, pokud urážím vaše duchy; to jsem skutečně neměl v úmyslu! Neděste mne už, prosím, nebo dočista zešílím hrůzou!" A odvrátil se k oknu. Musel zápasit se smíchem a navíc už také vypil dost vína, jako ostatně my všichni. Markýz pootevřel okenici a vyhlédl ven. Do místnosti vnikl závan čerstvého vzduchu, který jsme už všichni nutně potřebovali. Přes Filipovo rameno jsem mohla sledovat prázdnou ulici, kde déšť v září lucerny nade dveřmi krčmy dávno změnil prach ulice v hluboké rozbředlé bahno. Nato se Filip zamyslel, náhle se otočil zpět a s nečekaně vážným výrazem řekl: „Možná jsme i my ten váš pekelný kočár spatřili, pane Simonsi. Ba co víc, přímo jsme ho míjeli na cestě, předjížděl nás v lese před Nogentem, vzpomínáte, Luiso?" Markýz se tajemně usmál, zatímco já sebou trhla. Mou myslí se okamžitě mihl obraz černých očí uprostřed lesů, které jsem zahlédla v horečce.

„To se mi tedy nezdálo?" zeptala jsem se nevěřícně.

„Jistěže ne!" opáčil Filip a já stále nechápala, pokračuje-li v legraci na účet pana Simonse, nebo snad pro změnu mluví vážně. „I já ho

viděl, dokonce jsem na něj volal, pamatujete se přece! Měl stržený erb a jel tak rychle, že nás málem smetl z cesty!“ Markýzův hlas mohl znít vážně, v jeho očích však konečně zasvítila sotva znatelná šibalská jiskřička, kterou jsem dobře znala. Jenom si z nás všech tropil dobrý den. Ale i já si vzpomněla na upřené uhrančivé oči, které jsem dosud považovala za horečný sen a od toho dne jsem je nedokázala vystrnadit z mysli.

Filipův humor však měl okamžitou, zcela nečekanou odezvu; tedy kromě lehkého zašimrání v zádech, které potkalo mě. Pan Simons totiž málem spadl leknutím ze židle, vykřikl a brzy se už kolem našeho stolu mačkala spousta lidí.

„Viděli černý kočár, oni potkali černý kočár! Dotkli jste se ho? Ovanul vás jeho mrtvolný zápach? Čeká vás neštěstí! Měli byste rychle odejít z města, ať nám všem nepřinesete zkázu!“ překřikovali se lidé jeden přes druhého. Filip už začínal litovat, že podcenil venkovskou pověrčivost.

A aby toho snad nebylo málo, zanedlouho po slavném příchodu manžela naší hostitelky přišel kdosi s další novinou. Tentokrát to byla starší žena v dlouhé bílé zástěře a křičela: „Poivres hoří! Poivres je v plamenech!“

Nato se už celé osazenstvo lokálu nadobro pomátlo. Jako jeden muž se všichni vyřítili ven na ulici a bez ohledu na déšť běželi k hradbám jako pominutí. Nám nezbylo než jít s nimi, přece jen i u nás nakonec zvítězila zvědavost nad přezíravým výsměchem. Cože to hoří? Co je Poivres?

Lidé se po úzkých schodech po stranách kamenné brány hrnuli na městské hradby, stojící poblíž nevěstince. V prochladlých rukou svírali pochodně a táhl z nich špatně skrývaný strach, marně maskovaný pouhou zvědavostí. A stále jich přibývalo, novina se šířila rychlostí blesku. Za chvíli bylo malé prostranství před branami zcela zaplněno.

Filip zůstal dole, víceméně šel ven jen kvůli mně, zatímco já se i s paní Simonsovou v jejích temně rudých šatech, teď už notně nasáklých chladným deštěm, vzrušeně hrnula nahoru na hradby.

A tam jsem to uviděla.

Byla tma jako v pytli, nejdříve jsem nevěděla, kterým směrem se mám dívat, dešťové kapky mě bičovaly do obličeje, ale nakonec jsem i já upřela zrak na jihozápad. Pěkných pár mil od Troyes, kdesi daleko v lesích mírně zvlněných blízkostí hor, byla vidět matná

oranžová záře. Nebe bylo temné, bez hvězd, neustávající déšť navíc velmi snižoval viditelnost, ale i přes jeho neprostupnou hradbu bylo nyní v dálce už zcela jasně vidět světlo. Vznášelo se nad temnou siluetou obzoru jako dračí dech, mihotavě se objevovalo a zase ztrácelo, a my všichni, kteří jsme se vyhrnuli na hradby, jsme ztichli a mlčky hleděli na to tiché a děsivé divadlo. Kdesi v údolí před námi se právě odehrávalo něco, co i přes velkou vzdálenost způsobilo, že se nám všem na chvíli zatajil dech. Teprve v té chvíli jsem si vzpomněla na malebné, harmonií dýchající chalupy mezi zelenými poli, na černě oděné muže a ženy na cestě do svého strohého kostelíka s velkým dřevěným křížem na střeše. Bože můj, to je jistě to místo, které právě nyní navždy mizí v nenasytných plamenech…

Vrátili jsme se zpět do lokálu veřejného domu, chlad noci a mokré oblečení nás zahnaly zpátky do tepla. Ještě nějakou dobu se nemluvilo o ničem jiném než o té hrozné události, a jak se dalo očekávat, vypálení vesnice bylo okamžitě spojeno s výskytem černého kočáru.

„Vidíte, vidíte? Co jsem říkal! Nosíte smůlu, neříkali jste, že jste přijeli od západu? Měli byste odejít!“ pištěl pan Simons, ale nikdo si ho už nevšímal. Rozruch kolem Černého démona po nějaké době konečně utichl. Filip, který díky svému pevnějšímu koženému oblečku snad jediný nevypadal jako zmoklá slepice, se přes veškerou svou počáteční snahu o shovívavou legraci nebo alespoň diplomacii nakonec neubránil nazvat všechny přítomné pověrčivými vesničany, kteří považují běžné řádění loupežných band za kouzla démonů. Odmítl se o takové hlouposti dál bavit, čímž byla debata o černém kočáru definitivně uzavřena. Babské klepy neměl v lásce, to jsem už věděla, takže jsem ho nepopichovala.

Z mnoha zážitků dnešního večera mi však nebylo právě nejlépe.

Hosté se chvíli po půlnoci začali věnovat tomu, proč sem vlastně dnes večer přišli. Pan Simons odešel do deště, nejspíš aby svou novinu – tedy vlastně už dvě – odnesl o dům dál pro případ, že by snad náhodou ve městě ještě někdo nedej bože spal a nevěděl nic o vzrušujících událostech, k nimž toho večera došlo. Paní Simonsová, krásná Pipin, se brzy odebrala do podkroví s jakýmsi váženým zákazníkem a i její děvčata se začala pomalu věnovat svému řemeslu.

Já a Filip jsme osaměli u našeho stolu a kolem nás se začínaly tvořit nahodilé páry či pochybné skupinky, kterým už víno či kalné

kukuřičné pivo zcela zatemnilo rozum. Na první pohled zcela obyčejná krčma se brzy začala měnit v to, čím ve skutečnosti byla. Markýz si velmi rychle vzpomněl, že mne odtud chtěl už dávno vystrnadit, aby snad moje čistá duše nedošla nějaké úhony.

„Teď už byste ale měla opravdu odejít na kutě, paní hraběnko de Lahol. Tahle zábava je už opravdu poněkud pod vaši úroveň, nemyslíte?“ řekl, když dopil svůj nevím kolikátý pohár vína a zatvářil se jako učitel z církevní školy.

Mně se ale nechtělo odejít. Chtělo se mi, přes všechnu mou únavu, být raději s Filipem, než s pavouky na půdě.

„Pane markýzi, nechci být prostořeká, ale nejste můj otec ani manžel. Nevidím důvod k odchodu, nejsem žádné malé dítě! Jsem svobodný člověk, ještě se mi nechce spát!“ Bylo příjemné sedět s ním nad svíčkou a povídat si o starých venkovských pověrách, třebaže v pochybném podniku. Co je mi do ostatních?

Filip však měl očividně zcela jiný názor. Naposledy se zamračeně rozhlédl a jeho přísný pohled se znovu zastavil na mně.

„Vaši vychovatelé vám neřekli, že jako žena máte poslouchat muže? Řeknu vám to tedy jinak. Nepřeji si, abyste nadále setrvávala ve společnosti jako je tato. Nehodí se pro počestnou ženu. Musím to ještě dál vysvětlovat?“ řekl tentokrát zcela nekompromisně a už trochu nasupeně markýz. Pochopila jsem, že mi právě byla odhalena další, zcela překvapivá stránka markýzovy složité povahy. „Odejděte do svého pokoje, ihned! Druhé dveře vpravo. Jedině tak si ušetříte ostudu.“

„Jakou ostudu?“ Pokud kdy ve mně dřímaly skryté sympatie k feminismu, teď přišla chvíle dopřát jim sluchu. Čím víc mě vyhání, tím méně se mi chce odejít, copak to nechápe?

„Jakou? Povím vám to tedy! Jestli okamžitě nepůjdete nahoru, přehodím si vás přes rameno jako pytel mouky a odnesu vás tam sám! Už jsem to jednou udělal a udělám to znovu. Je tohle pro vás dostatečný důvod?“

Jen jsem na něj zírala s otevřenou pusou. Musí mi pořád připomínat tu trapnou příhodu u potoka? Co ho to chytlo? A co si to vůbec dovoluje?

Už jsem na něj chtěla spustit bandurskou, když si markýz konečně uvědomil, že je možná skutečně příliš tvrdý. Přejel si palcem po čerstvě vytvarovaném knírku a už smířlivěji dodal: „Nebudete se nahoře nudit, požádal jsem Pipin, aby vám tam dala připravit koupel

a vhodné šaty na cestu… Netoužíte snad po teplé vodě a čistém oblečení?“

Na mé tváři se rozhostil úsměv. Filip vyhrál, ví jak na mě. Konečně se umyji a obléknu jako člověk, už jsem se bála, že na mě zapomněli. Filip v mých očích spatřil odraz svého malého vítězství a napřáhl ke mně ruku.

„Dobrá tedy, přemluvil jste mě…,“ mrkla jsem a vložila svou dlaň do jeho. Došlo mi totiž, že měl opět pravdu. V téže chvíli jsem totiž koutkem oka zahlédla, jak se jedna z mladičkých dívek ze zahrádky madame Pipin položila na protější stůl a kolem ní se okamžitě utvořil hlouček pochybných živlů. Muži, kteří přišli zhruba před hodinou, byli asi nějací pocestní – podle oblečení se mohlo jednal o chudé šlechtice na cestách, stejně jako o bandity, s dýkami hrozivě vyčuhujícími z mastnotou se lesknoucích opasků. Přidala jsem do kroku. Za mými zády brzy s hlukem popadaly ze špinavého dřevěného stolu plechové džbánky a talíře, a ještě než jsem vstoupila na poslední schod, dívka byla nahá. Zbytky černého chleba a ohlodané kosti byly zašlapány do starých ztrouchnivělých prken podlahy a z lokálu se začal ozývat hurónský řev.

Byla jsem Filipovi vděčná. To, co následovalo, jsem opravdu nemusela vidět. Už jsem byla u dveří svého kamrlíku a nervózně zalomcovala klikou. Markýz si všiml, že jsem mu tak tiše dala za pravdu, a s uspokojením na mě pohlédl. Vytáhl z kapsy klíč, kterým dveře odemkl. Usmála jsem se na něj. Filip se bál, aby mě místní, vskutku poněkud drsné poměry nezkazily, a chtěl mě ochránit před nechutnou podívanou. To bylo téměř dojemné.

Vstoupila jsem do maličkého, ale vcelku útulného pokojíku. Filip mě galantně doprovodil a zavřel za mnou dveře, jež k mému neskonalému překvapení zamkl zvenčí.

Než jsem se vzpamatovala a uvědomila si tu urážku, markýz byl pryč i s klíčem. Moje snaha dotlouci se zevnitř svobody, se už předem ukázala jako zcela marná. Podle kroků na schodech se Filip bezstarostně vrátil dolů a já nechtěla ani přemýšlet, co tam hodlá dělat. Filip je voják, jak ostatně sám často připomínal, a podobné zábavy jsou jistě přesně v jeho stylu. Fuj, jestli se té špinavé děvky jenom dotkne, už se na něj nikdy ani nepodívám! přísahala jsem si a v duchu jsem se současně okamžitě sama sobě vysmála při pomyšlení, že tato moje pomsta bude pro markýze de Grazac jistě naprosto zdrcující.

Filip nelhal, jediné volné místečko v pokojíku zabírala velká káď s vodou, nejspíš předem připravená na určitou hodinu. Markýzek u mě opět zabodoval. Okamžitě jsem se svlékla a labužnicky ponořila své znavené údy do horké lázně. Voda sice už trochu vychladla, ale i tak to bylo nádherné, až jsem slastně vzdychla.

Sotva jsem se však uvelebila ve své dřevěné vaně, vystlané bělostným prostěradlem, ozvalo se známé zaškrábání na dveře a ihned poté i poněkud nečekané cvaknutí zámku dveří.

Nestačila jsem se ohradit a ve dveřích stál Filip, v jehož obličeji se rychle střídaly barvy. Pozdě jsem si uvědomila, že vedle kádě leží připravená koupací košile, bohužel mou hygieny chtivou maličkostí zcela netknutá.

„Odpusťte, madame…," zajíkl se markýz a odvrátil pohled, zatímco já stydlivě vykukovala z kádě tak, aby ze mě nezvaný host viděl co nejméně.

„Přejete si ještě něco, pane?" zeptala jsem se rádoby sebejistě, vykukujíc zpoza okraje velké dřevěné vany, ale určitě jsem musela být rudá až za ušima. Filip jen mrkl mým směrem, zatímco se snažil pokud možno zůstat na chodbě za přivřenými dveřmi, z nichž rychle vycouval.

„Ne, totiž… Nevěděl jsem, že jste už začala s koupelí, chtěl jsem vám jen nabídnout Terezu jako komornou, aby vám pomohla se umýt, ale jak vidím, tedy…, echm, tuším, vystačíte si docela dobře i sama." Filip se zarazil a znovu pootevřel dveře.

„Koupete se svlečená? Dost neobvyklé pro šlechtičnu, řekl bych…" Potom zavřel, znovu zamkl a já opět osaměla. Skvělé, skvělé, skvělé! Trapněji jsem se už cítit nemohla.

„Do pokoje šlechtičny se také nevstupuje bez vyzvání, pokud vím!" zavolala jsem ještě za ním ze všech sil, ale asi mě vůbec neslyšel.

Kašlu na to, tak mě viděl ve vaně, mám se snad zbláznit? Takových jako já už asi viděl! K čertu s koupací košilí, copak se mohu pořádně umýt, když mám na sobě takový pytel? pomyslela

jsem si nakonec přezíravě a snažila se na ten trapas zapomenout. Hlavně že se budu zase brzy cítit jako člověk…

Po koupeli jsem se natřela vonným olejem, který jsem našla ve skříňce pod malým zrcadlem, a začala hledat ony zmíněné nové šaty. Jediné, co jsem však našla, byl mužský oděv. Nevím proč, nějak jsem se domnívala, že opět dostanu ženské oblečení a s ním i ženské sedlo na koně, ale mýlila jsem se. Chvíli jsem ještě šmejdila po světnici a hledala něco pro mě vhodnějšího, jenže marně. Jediné co tu bylo, významně rozprostřeno na posteli, byl tento zřejmě měšťanský či služebný úbor, sice velmi povedený a docela pěkný, ale pořád pánský. Jako bych už přivykla zdejším mravům, najednou se mi zdálo krajně nevhodné dobrovolně si natáhnout jezdecké kalhoty. Asi jsem toužila být znovu dámou, alespoň na chvíli. V kontrastu s elegantním oblekem, který obdržel pan markýz, a možná také svůdnou krásou oslnivé majitelky podniku, jsem si při představě, že si obléknu nabízený oděv, nepřipadala o mnoho lépe než v potrhaném lokajském úboru, který jsem měla na sobě docela nedávno. Už jsem jednou byla převlečená za sluhu a vypadala v tom jako kašpar. Ach jo!

Ale pokud jsem nechtěla zpátky do ukoptěné sukně, musela jsem vzít zavděk tím, co bylo na skladě. Inu, rozhodla jsem se bojovat, musím tedy leccos překousnout. Alespoň mi zůstane pánské sedlo, které je přes všechny své nedostatky pořád pohodlnější než dámské.

K mému nezměrnému překvapení mi jak kožené kalhoty, tak delší kabátek s vysokým límcem padly jako ulité. Dokonce i boty mi docela padly, což byl téměř zázrak. Kalhoty se mi zdály přes boky širší a v pase užší, jako by byly šité na ženskou postavu. Malý plstěný klobouček s pérem mi také byl. Buď to byla neuvěřitelná náhoda, nebo dívka, která šaty kupovala, musela být od krejčovského řemesla, než se začala činit v jiném oboru.

Když jsem se oblékla, nedůvěřivě jsem pozorovala svůj obraz, odrážející se v malém kousku skla v okně prvního patra veřejného domu, který snad jako jediný z obyčejných domů v Troyes neměl v oknech horních pater jen dřevěné okenice. Musela jsem uznat, že oblek po všech stránkách vyhovoval svému účelu. Mohla jsem se, alespoň na dálku, vydávat za muže, a současně jsem cítila, že mi obleček neubírá na vzhledu. Obepnuté kalhoty mi dělaly velmi hezkou postavu a rozšířený kabátek mi také slušel. Tak tedy vítej, hraběnko de Lahol, v dalším z převleků sedmnáctého století…

Nechtělo se mi hned zase svlékat, když jsem se právě oblékla. Trvalo celou věčnost než jsem pochopila, kam patří všechny ty límce a vázanky, byla škoda to všechno zase sundávat, takže jsem se posadila k malému stolku pod oknem a podepřela si dlaní bradu, zamyšleně hledíc malým okénkem ven. Nějak jsem si nedokázala dostatečně vychutnat, že jsem po dlouhé době zase jednou v relativním bezpečí a pohodlí, stále mě pronásledoval vnitřní neklid. Kdy už si tady konečně zvyknu? Nejspíš nikdy.

Svíčka dohořívala a já stále seděla u stolu a dívala se dolů na ulici. Přestože jsem cítila obrovskou únavu, něco mě pořád udržovalo vzhůru, skoro jako bych se bála jít spát. Těžký vzduch, prostoupený prachem, jako by mě dusil. Přičítala jsem tyto pocity strašidelnému nočnímu divadlu na hradbách, možná také Filipově poznámce, že do Troyes dorazila královská garda. Ale co má být? Vojáci jsou přece všude, uklidňovala jsem se, ovšem marně.

Zvuky z dolejší místnosti pomalu utichaly, jak se zákazníci s děvčaty pomalu trousili do pokojů, a já se stále neměla k tomu, abych šla spát. Brzy jsem však měla zjistit, že má nervozita byla opodstatněná; čekala mě ještě velmi dlouhá noc.

Nakonec mě přemohla únava a já začala klimbat, opřená lokty o okenní výklenek, s bradou podepřenou dlaněmi. Když jsem si napůl ve spánku uvědomila, že takhle si asi příliš neodpočinu, otevřela jsem oči a chtěla se konečně přesunout na pohodlnou postel. Ale mé oči, ospale hledící do prázdna, se bezděky zastavily na skupince postav pod okny.

Měsíc jasně zářil a osvětloval jejich tváře. V mém pokoji nad vchodem do lokálu troyského nevěstince byla už dávno tma, takže jsem mohla, sama nepozorována, dobře sledovat vše, co se dělo dole.

Ti muži venku byli oblečeni všichni stejně, v té tmě se sice nedala poznat barva jejich kabátů, ale i tak mi brzy došlo, že se dívám na uniformy královských gardistů. Projela mnou vlna zděšení, až se mi zatmělo před očima. Filip říkal, že jsou ve městě, ale proč se shlukují právě tady?

Na okamžik jsem leknutím ztuhla, jako bych byla vyřezaná z jednoho kusu dřeva spolu se židlí, na níž jsem seděla. Trvalo několik dlouhých vteřin, než jsem se dokázala opět pohnout. Snad nechtějí jít dovnitř? Sakra, sakra, a já jsem zamčená! Filipe, kde jsi?

Vyskočila jsem, vrhla se ke dveřím a pokusila se je tlakem vylomit. Marně. Zámek byl starý, ale poctivý a nehnul se ani o píď.

„Filipe!“ vykřikla jsem tlumeně s tváří přilepenou na dveřích, ale sama jsem se lekla zvuku svého hlasu, který se rozlehl tmou jako lodní zvon. Nemůžu tu přece takhle hulákat! Zatracený Filip, proč mě jen zamkl? Aby nás ta jeho starostlivost nepřišla draho… Znovu jsem se opatrně přikradla k oknu a stojíc po jeho straně jsem viděla, jak vojáci vcházejí do protějšího domu, kde byla obyčejná krčma. Bože, vzdávám ti díky! Ještě že zatím nešli sem! Kde je sakra ten Filip?

Srdce se mi dávno divoce rozbušilo jako už tolikrát a já cítila, jak se mi kolena podlamují strachem. Místo abych si začínala zvykat na dobrodružný život, připadala jsem si každým dnem psychicky labilnější. Když jsem viděla, že všichni vojáci zmizeli uvnitř blízké hospody, vrátila jsem se ke dveřím a přiložila na ně ucho. Jediné, co jsem slyšela, byly tlumené zvuky ze sousedních pokojíků. Musím jednat, okamžitě! Nepřátelé sem mohou vstoupit kdykoliv.

Když jsem se znovu přesvědčila, že na ulici už není nikdo z vojáků, otevřela jsem své malé okénko a snažila se zjistit, zda by se z mého vězení nedalo uniknout tudy. Bylo to docela vysoko, rozhodně ale ne tolik, aby to nestálo za zamyšlení. Zdejší domy nebyly zrovna nízké, ale snad bych to po okapu zvládla, nanejvýš si vyvrtnu kotník.

Rozhodla jsem se a opatrně se ve svých nových mužských šatech spustila z otevřeného okna dolů, držela jsem se okapové roury, zrezivělé tak, že se mi prohýbala pod rukama. Chvíli jsem tam visela jako Filipem nedávno zmíněný pytel mouky a nemohla nahoru ani dolů, pořád jsem se bála, že spadnu na některý z kůlů na přivazování koní před domem. Nakonec, když už jsem sešplhala o něco níž, jsem se odrazila vší silou rukama a pozadu seskočila dolů. Dopadla jsem na nohy a hned nato na zadek, až mi tím nárazem zabrnělo v hlavě. Ale byla jsem dole, to bylo hlavní. Už nepršelo, dokonce jasně svítil měsíc. A teď rychle zase dovnitř!

Dveře byly naštěstí pořád otevřené pro případné pozdní návštěvníky. Ihned jsem vběhla dovnitř, jako kulový blesk proběhla alkoholem a potem páchnoucí místností s rozházeným nábytkem a málem přehlédla dvojici v rohu. Jejich tváře osvětloval jediný paprsek měsíce, pronikající do místnosti. Byla to Tereza s nějakým těžce oddychujícím zákazníkem. Dělala jsem, že je nevidím; ti stejně nic nevnímali, a jediné, co mě zajímalo, byl Filip. Kde jen je? Tajně jsem doufala, že bude tady, nad svým bezedným pohárem.

Kolem mě byla taková tma, že jsem několikrát o něco zakopla a jen po paměti našla schody nahoru. „Hej, pane, tam nemůžete!“ zavolala za mnou Tereza, když jsem se okamžitě vrhla do prvního patra. Mladičká děvka se za mnou chtěla hned pustit, ale její společník ji strhl zpět. Její křik mi však pomohl, protože sotva jsem vyběhla schody po dvou nahoru, dveře pokoje paní domu se prudce rozlétly. Ve slabé záři světla z komůrky paní Simonsové stál Filip v rozhalené košili a s rozpuštěnými vlasy. Zřejmě se domníval, že do našeho dočasného úkrytu vtrhl sám Louvois a řítí se do prvního patra, protože markýzův nablýskaný kord stačil jen taktak zase klesnout, abych se na něj vlastní setrvačností sama nenabodla.

Při pohledu na Filipovo nedbalé oblečení a účes jsem si mohla domyslet, jak asi markýz strávil poslední chvíle. Cítila jsem, jak se mi do tváří žene červeň a kdesi uvnitř mě ostře bodlo, ale na mé pocity teď nebyl čas.

„Odpusťte, pane, že vás ruším,“ začala jsem s těžko potlačovanou ironií v hlase, když jsem popadla dech, „ale asi byste měl vědět, že v sousední krčmě je asi osm nebo deset královských gardistů, kteří se předtím podezřele potloukali kolem tohoto domu!“ dokončila jsem tlumeně a snažila se uklidnit.

„Ach, to jste vy? Jak jste se proboha dostala ven z pokoje?“ vydechl překvapeně Filip, když mě definitivně poznal po hlase. V chodbě byla pořád tma jako v pytli, jen slabá záře svíčky z pokoje paní Pipin lehce osvětlovala Filipova záda. Markýzek jako by stále nevěřil vlastním očím.

„Slyšel jste, co jsem právě řekla?“ naléhala jsem a rukou ukazovala do tmy směrem na ulici.

„Jistěže. Pojďte dovnitř!“ Filip mě jemně, avšak nelítostně zatlačil do dveří a zavřel za mnou.

„Neblázněte a uklidněte se,“ řekl věcně a dostrkal mě až k židli. „Pěkné šaty, že? Velmi vám sluší,“ poznamenal a zívl, jako by stále nechápal zprávu, kterou jsem se mu snažila sdělit. Se svým typicky zdviženým obočím mě sjel pohledem od hlavy k patě, spokojeně mlaskl a teprve pak vzal na vědomí, že nám možná opravdu hrozí nějaké nebezpečí.

„A teď mi v klidu povězte, co jste viděla,“ řekl konečně a posadil se ke stolku, vykládanému perletí. Sedla jsem si nepříliš ochotně k němu, rozhlédla se a podle očekávání spatřila paní domu, jak právě vychází zpoza paravánu a poklidně si upravuje župan. Nafoukla jsem

tváře a nevěděla kam s očima. Filip stále trpělivě čekal na mou odpověď a leštil přitom cípem košile rukojeť svého vzácného kordu. Nakonec jsem mu tedy rychle vylíčila příběh o vojácích a o mé cestě oknem, a neopomněla vyjádřit svůj zásadní nesouhlas s jeho nápadem zavírat mé dveře zvenku, jsem-li uvnitř. Filip se ale pouze ušklíbl.

„Posloucháte mě, prosím? Je tady něco k smíchu?“ zeptala jsem se a uvědomila si, že možná vrčím jako podrážděný vlčák.

„Nic, oceňuji jen vaši neobvyklou odvahu a odhodlání, madame,“ opáčil Filip dvojsmyslně.

„Nechám vás o samotě,“ špitla mezi dveřmi paní domu spiklenecky a já si uvědomila, že na ni žárlím. To bych ale neměla, ta milá dáma nám přece poskytla nocleh, vytouženou koupel a sehnala šaty! Ach jo, kdybych si tak uměla nasadit neproniknutelnou masku, jakou nosí Filip! Můj život by byl o tolik snazší…

„Nemusíte se bát, Luiso,“ řekl po chvíli smířlivě Filip a přerušil tak mé myšlenkové kotrmelce. Potom si protřel unavené oči a poněkud rozpačitě si upravil košili u krku. „Dokud jsou gardisté vedle v krčmě a ne tady, je to v pořádku. Musíme počítat s tím, že jsou všude. V zemi to vře, všude zuří náboženské nepokoje, navíc se znovu ozývají Ludvíkovy poněkud neoblíbené válečné ambice, které už připravily o život tolik lidí. Lid se zlobí, takže je třeba ho hlídat…“ Filip zívl.

„Jak můžete být tak klidný? Co zatykač, co ty pamflety, na ty jste zapomněl?“ Nechápala jsem, odkud markýz bere tu svou věčnou rozvahu. Ale Filip se jen usmál.

„Kdo říká, že jsem klidný? Ale nemůžeme žít stále jen ve strachu, strach jak známo zatemňuje mysl. Uvidíme, jak se bude situace vyvíjet dál. Zatím jsme se z každé šlamastyky nějak dostali, vyčkejme tedy a odpočívejme…“

Ale já byla tak vyděšená, že jsem se tak snadno odbýt nedala. Jak mám odpočívat, když sotva zavřu oči, zdá se mi o Bastile? „Vám není ani trochu podezřelé, co jsem vám právě řekla?“ zaúpěla jsem a rty se mi zachvěly.

Filip vzdychl a tentokrát už téměř otcovským tónem odpověděl: „Luiso, ne všichni vojáci vyjeli z Paříže jen proto, aby hledali dvě jehly v kupce sena. Ne všichni hledají nás. A pokud ano, budeme prostě improvizovat. Jak by nás našli? Nikdo přece neví, kam jsme po souboji s panem ďAuries odjeli. Bez velitele a stopy jsou kadeti

jeho oddílu v koncích, nanejvýš vyslali hlídky prohledat blízké okolí a pak se vrátili do Paříže. A než se zpráva o našem slavném útěku z Nogentu dostane na správná místa, budeme, pokud milý pánbůh dá, z tohoto kraje dávno pryč. Stát se sice může cokoliv, ale tady jsme, alespoň prozatím, v bezpečí. Uklidněte se, prosím!“ Filip se starostlivě dotkl mého ramene.

Zhluboka jsem vydechla a snažila se udržet v klidu své roztřesené ruce, ale bylo to marné. Na vlastní oči a pěkně zblízka jsem už toho spatřila tolik, kolik většina lidí z mé doby neviděla snad ani ve filmu. Psychiatr z budoucnosti by si na mně zajisté smlsl. Filip má pravdu, asi už z toho všeho začínám bláznit.

„Mám být klidná? Dobrá, budu klidnější, pokud mě pro začátek přestanete zamykat v pokoji…,“ ulevila jsem si.

„Měl jsem dobrý důvod to udělat.“

„A jaký?“ Zamkl mě, abych se nevrátila dolů do špatné společnosti, nebo abych ho nenačapala s paní domu?

„Pro vaše bezpečí. Nejsem tak neopatrný, jak by se vám mohlo zdát. Chtěl jsem se ještě jednou porozhlédnout po městě a nechat vás nahoře v noci samotnou v odemčeném pokoji by nebylo příliš šťastné vzhledem k tomu, co jsem slyšel.“ Filip si odhrnul vlasy z čela a vypadal unaveně.

„Co jste slyšel?“

„Kdybyste se méně zajímala o duchy a více o živé lidi, slyšela byste to také. Ti hrdlořezi, kteří dorazili večer, na vás měli zálusk; ne nadarmo jsem se vás snažil ještě včas poslat pryč. Slyšel jsem, jak se domlouvají, stačilo by jim jen zbavit se mě.“

„Jste ale pořád tady…“

„Ano, to jsem. Zbavil jsem se já jich. Bylo to snadné, považovali mě za floutka, který nosí kord jen pro parádu, a navíc byli úplně namol. O pár ničemů méně…,“ mávl rukou Filip, jako by mluvil o hejnu much, které rozehnal. Těžko říci, zda to byla falešná skromnost nebo pouze věcné konstatování. U Filipa bych sázela na druhou možnost.

„Zabil jste je?“ vyděsila jsem se. Už jsem měla dost zabíjení, copak někdy nejde řešit věci také po dobrém?

„Ale ne, jen jsem je pěkně prohnal. Jenom mě mrzí, že Pipin tím přišla o hosty…“

Otřásla jsem se při vzpomínce na zarostlé a umaštěné ničemy, kteří – ano, dobře si na to vzpomínám – po mně skutečně podezřele pokukovali.

„Takže v tom případě bych vám měla za zamčené dveře a hlavně za vaši ochranu spíš poděkovat… To jsem nevěděla, že mi hrozí nějaké nebezpečí. Ale proč jste chtěl jít znovu do města?“

„To se těžko vysvětluje. Zvečera jsem měl podivný pocit, jako by se něco mělo stát, nemám pro to rozumné zdůvodnění. Občas ale bývá dobré takovým pocitům důvěřovat, to vím z válečných tažení. Nechtěl jsem nic podcenit...,“ opáčil Filip a zívl.

„Takže jsem nebyla zbytečně starostlivá, když jsem lezla oknem a ztropila povyk, jak jste se mě snažil přesvědčit?“ Usmála jsem se a cítila zadostiučinění.

„Možná. Možná bychom jen oba potřebovali pořádný odpočinek…,“ usmál se Filip. „Opatrnosti není nikdy dost, ale neuvážené činy a zbytečná panika nejsou právě tím, co by nám mohlo prospět…,“ zakončil. Dál jsme seděli mlčky a nějak jsme se neměli k tomu, abychom šli spát. Svíčka dohořívala, v potemnělé místnosti bylo slyšet jen občasné zapraskání tavícího se vosku. Stále ještě se tam vznášel opar z vonných mastí, jimiž se natírala paní domu, přestože ta už ze svého pokoje dávno odešla.

„Není teď ta pravá chvíle, abyste se mi konečně svěřila?“ zeptal se najednou markýz.

„S čím? Všechno jsem vám už řekla…,“ odpověděla jsem vyhýbavě a trochu mě zamrazilo. Už od dnešního odpoledne jsem cítila, že chvíle, kdy se Filip přímo zeptá na věci, na něž neexistuje uspokojivá odpověď, se blíží. Nechtěla jsem, aby nastala, ale věděla jsem, že se to tak nebo tak jednou stane.

„Co bych rád slyšel?“ usmál se markýz a na tváři se mu objevila vráska, které jsem si nikdy nevšimla. „Cokoliv. Vůbec nikdy nemluvíte o sobě ani o své zemi, dokonce ani tváří v tvář svému krajanovi. Občas se chováte opravdu podivně. Divíte se mi, když pak já nechci mluvit s vámi. Nemám rád nevyrovnané hry…“

„Vždyť jsem vám všechno řekla už dávno! Přijela jsem do Paříže, abych se setkala s králem, poznala Francii. Co je na tom tak divného? Tam u nás doma, v Čechách, právě teď není vůbec nic, čemu bych mohla říkat domov. Nemám žádný důvod tam pobývat, ani si o tom místě s někým povídat…,“ povzdechla jsem a zasnila se.

„Právě teď? Takže tam něco bylo a už to není? Tomu nerozumím. Přestaňte už prosím mluvit v hádankách! Co to znamená?“

„Nic zajímavého…,“ řekla jsem vyhýbavě a sklopila oči. Filip se ale zamračil. „Vážně? Promiňte, ale tomu se nedá snadno uvěřit. Na výlet za králem a poznáním se nejezdí bez doprovodu, v šaškovských šatech a přes cizí sklepení. Máte mě snad za hlupáka?“ Příjemná atmosféra, která mezi námi na malý okamžik zavládla, byla tatam.

„Ne, to ne,“ polkla jsem.

„Zřejmě ano, jak se zdá. Prosím, jak myslíte.“ Filip uchopil starý svícen a vstal. Se sklopenou hlavou otevřel dveře na chodbu a já věděla, že se zlobí. Naprosto jsem ho chápala. Doufala jsem jen, že tak alespoň získám víc času rozmyslet si, co mu odpovím, až se zeptá příště.

I já se tedy zvedla ze židle a oba jsme mlčky vyšli na chodbu. Bylo nepříjemné ticho, byly slyšet jen naše kroky, jak pod našimi chodidly tiše zavrzala stará dřevěná podlaha. Byla už hluboká noc, většina hostů i personálu dávno spala, stejně jako celé město. Jen srpek bledého měsíce hleděl dovnitř malým okénkem na konci chodby.

Ale ještě než jsme stanuli přede dveřmi mého pokojíku, markýz se zastavil. Zavrtěl hlavou a pak se ke mně náhle obrátil: „Ne, už dost! Nebudu se dál přetvařovat, unavuje mě to a uráží!“

„Prosím?“ nechápala jsem a zalapala po dechu. Takže to dosud neskončilo.

Filip na okamžik zaváhal, jako by hledal vhodná slova, ale pak bez dalších skrupulí pokračoval: „Přemýšlel jsem o vás, Luiso, celý den. A víte, na co jsem přišel?“

Jen jsem pokrčila rameny a cítila, jak mi vysychá v ústech.

„Vůbec na nic,“ ušklíbl se trpce. „A to je právě to, co mi nejde na rozum. Jediné, čím jsem si jistý, je to, že ke mně nejste upřímná. A to mě, nezlobte se, po tom všem, opravdu uráží. A právě dnes mě to přestalo bavit.“

„O čem to proboha pořád mluvíte?“ předstírala jsem z posledních sil.

„Dnes odpoledne jste mě odbyla, stále jen kličkujete, před několika okamžiky jste mi dokonce lhala do očí. To se možná dalo pochopit tenkrát, byla jste vyděšená k smrti, měla jste možná důvod mi lhát a já se to snažil respektovat. Ale teď si myslím, že bych si už zasloužil kapku vaší důvěry.“

Pořád jsme stáli přede dveřmi mého pokoje. Dívali jsme se na sebe přes plamen svíčky z malého svícnu, jako kdysi ve Versailles. Už párkrát jsme na sebe takhle hleděli a snažili se domluvit, ale nikdy to nepřineslo nic dobrého. Jak to asi dopadne tentokrát?

Mlčela jsem, nebylo vlastně co odpovědět. Jen jsem bázlivě pozorovala mihotavé odlesky ohně na Filipově dokonalé tváři. Stála jsem teď čelem k okouzlujícímu markýzi, muži z dob krále Slunce, jehož dlouhé vlnité vlasy se ve světle svíčky leskly jako zlato. Dívala jsem se do jeho průzračných očí a snažila se přemýšlet. Ale můj rozum selhával. Mohu snad někomu jako on vyprávěl o cestě časem? Vždyť Filip sedával u stolu s Ludvíkem Čtrnáctým, velel vojsku a tančil ve Versailles, a nyní má porozumět tomu, že se kdesi v daleké budoucnosti narodí dívka, která bude tolik toužit navštívit tuto dobu, až se j í škodolibý Osud rozhodne vysmát do tváře? Že si s ní bude chtít pohrát, dát jí ochutnat trpkost jejího naivního snu na vlastní kůži, pocítit mrazivý dech dávno ztracených časů se vším, co k nim patří? Ano, proto tu teď ta dívka může stát a hledět do očí někomu, kdo jí nikdy nemůže porozumět, ani kdyby o ní přemýšlel celé věky. Byl to zázrak, že mě stará markýza, Filipova matka, vyslechla a nepokládala mě za blázna. Ale markýza je jiná, než její syn. Copak by mě někdo tak konzervativní, tak odlišný a vzdálený jako markýz de Grazac, mohl pochopit? Vysmál by se mi, odsoudil by mě, odvrhl.

Filip se jen smutně usmál. „Vidíte, mlčíte… A vaše mlčení vás usvědčuje, madame. To však ani není třeba, i podprůměrně všímavý člověk pozná, že nejste, kým se snažíte být. Kým však doopravdy jste, to vskutku netuším. Třebaže bych tomu možná i rád porozuměl…“

Cítila jsem, jak mě z jeho slov bolí u srdce. Filip mi mou pohádku nejspíš nevěřil nikdy. Od samého počátku jen shovívavě snášel mou lež a čekal, až se sama rozhodnu otevřít mu své srdce. Ale čekal už příliš dlouho. Této noci se kdoví proč rozhodl definitivně skoncovat s ohleduplnou přetvářkou, pohár jeho trpělivosti přetekl. Co jsem právě dnes udělala tak neobvyklého? Nejspíš vůbec nic. Neřeknu mu však pravdu, cokoli je v tomto případě lepší než pravda.

Jenom jsem lehce zavrtěla hlavou. „Pořád nechápu, o čem to mluvíte…“

Filip se zamračil a podíval se na mě náhle tak tvrdě, že jsem se připravila na nejhorší. Skoro jsem zapomněla, jak mrazivě se umí dívat.

„Jste tvrdá, máte můj obdiv. Ne však mé přátelství. To totiž stojí především na důvěře a vy mi zkrátka nedůvěřujete, to je ono," sykl se sarkastickým úsměškem, který v sobě nesl snad i lítost.

„Nemáte pravdu, Filipe, zkuste věřit vy mně! Je lepší, když to zůstane tak, jak to je…" Chtělo se mi brečet. Hlupáku, ani netušíš jak ráda bych ti všechno řekla, ale kdybych ztratila i tebe, zešílím.

Přiblížila jsem se k němu, snad v zoufalé touze po objetí, po pochopení, po odpuštění mé lži. Ale Filip o krok ustoupil.

„Ne! S tím nemohu souhlasit. Nechcete-li mluvit, dovolte mi alespoň, abych chvíli mluvil já," řekl tvrdě a založil si ruce na prsou.

„Prosím, poslužte si…," opáčila jsem odevzdaně a otřela si orosené čelo. Filip se zhluboka nadechl a spustil: „Děkuji, to je od vás laskavé, že mi dovolíte se vyjádřit, velmi se mi tím uleví. Tedy, madame, jste plná nevysvětlitelných rozporů, které mi nedávají žádný smysl, a musím přiznat, že mě někdy velmi zneklidňují. Nerozumím vám, nevím jak s vámi jednat a občas vůbec nechápu vaše chování; nepodobáte se žádné ženě, kterou jsem dosud poznal. Už dávno vím, že jste mi lhala, když jste mi kdysi vyprávěla o sobě a o své zemi, ale stále nejsem schopen rozpoznat, v čem vlastně. Nejspíš ve všem. Přinejmenším bych si dovolil zpochybnit váš hraběcí titul. Hrajete svou roli velmi dobře, to musím uznat; usmíváte se, jíte, pijete a myjete se jako skutečná aristokratka – vlastně také vypadáte jako aristokratka – ale vsadil bych cokoliv, co mi ještě zbylo, že to má nějaký háček. Očividně neumíte ani slovo latinsky, nevíte dokonce ani jak se chovat při mši svaté, dvorská etiketa vám nic neříká, píšete nevzhledně jako dítě, a je tu tisíc dalších drobností, které vás usvědčují, aniž byste to vůbec tušila!"

„A kdo tedy podle vás jsem?" hlesla jsem bezbarvě. Filip se ke mně přiblížil. To už naše třebaže tlumené, ale i tak dost hlasité hlasy začaly vzbuzovat nevoli u hostů podniku, kteří se po náročném večeru pokoušeli spát a ze zamčených pokojíků se začaly ozývat nadávky, dožadující se nočního klidu.

„To tedy opravdu netuším…," zašeptal téměř výhružně markýz. „Řekněme, že jste podvodnice, falešná hraběnka, obyčejná holka, která se z nějakého mně neznámého důvodu vetřela mezi smetánku."

Už jsem se chtěla ohradit, ale Filip se nadechl a úkosem na mě pohlédl. A jako by přesvědčoval sám sebe, zvedl ukazováček a nevesele se zasmál: „Jenže bohužel či bohudík, obyčejnou holkou jste snad ještě méně než šlechtičnou! Jste jako ze skla, věčně a ze všeho vyděšená k smrti a hned zase tak nedbalá a lehkomyslná, že mě to až děsí. Jako byste neznala základní pravidla! To vše bohužel bez ohledu na vaši obdivuhodnou odvahu, a nebojím se říci velmi neobvyklé odhodlání. Vsadil bych se s vámi o co chcete, že byste sama nepřežila ani jeden jediný týden na vesnici či na ulici. Zabilo by vás jídlo, zima, zápach, nepohodlí, všechno co zkrátka patří k životu. Navíc nejste ani sprostá a hrubá jako obyčejné holky z městské chudiny či z venkova. Bože, kdo tedy jste?“

„Nikdo. Jsem nikdo, nikdo odnikud…,“ ušklíbla jsem se temně a začínala pomalu vzdávat předem prohranou bitvu.

„Madame, nehrajte si už se mnou! Nezkoušejte si vymýšlet další báchorku, já znám dobře oba světy, lesk vyvolených i bídu zatracených, a vy očividně nepatříte ani do jednoho z nich! Jako byste snad ani nebyla z tohoto světa, z tohoto života – víte o něm tak zoufale málo, až se někdy divím, že jste dosud naživu! Tak co mi na to řeknete? Nemůžete lhát věčně, pravda jednou vyjde najevo ať chcete nebo ne!“

Filipovi hořely tváře, oči mu plály a už notnou chvíli přecházel tam a zpět kolem mě a ještě víc mě tím znervózňoval. Nezmohla jsem se na slovo, jeho řeč mě zcela ohromila. Tohle byl nejdelší slovní projev, který jsem od jinak málomluvného markýze dosud slyšela, a jeho obsah, pravdivost a přesnost vyřčeného soudu mi neposkytly naprosto žádný prostor pro další manévrování. Podcenila jsem ho, je chytrý jako liška a oči má jako jestřáb. Jako by mě svým neústupným soudem přibíjel na zeď.

„Pane, křivdíte mi…,“ koktala jsem pod tíhou jeho pravdivých obvinění zoufale a skryla tvář v dlaních v naději, že se za nimi schovám, jako už tolikrát. Ale nelze se skrývat věčně.

Markýz jako by snad ani nezpozoroval, že jsem něco řekla. Začínalo to pomalu vypadat jako křížový výslech.

„Proč jste teď tady, proč jste se vůbec objevila v mém životě?“ pokračoval a opět nápadně zesiloval hlas, až jsem se bála, abychom opravdu nezburcovali celý dům.

Filip mě v zápalu otevřenosti dokonce chytil za ramena a jeho bělostné prsty se mi pevně zaryly do mého novotou vonícího kabátku.

„Filipe, proboha, přestaňte už!“ vykřikla jsem a vyškubla se z nepříjemného sevření. Ale bylo příliš pozdě na to, aby se jindy chladný markýz vrátil do své uhlazené masky. Jeho obvinění se na mě dál sypala jako studené dešťové kapky a nebylo kam se před nimi schovat. Bylo mi jasné, že se asi musel hodně přemáhat, jestliže se mu podařilo tohle všechno na mě nevykřičet už dávno. Jeho ledová skořápka praskla a pod ní se objevil oheň, před nímž nebylo úniku.

„Proč jste se zjevila na dně mého zamčeného sklepa jako duch, v šatech z látky, která se v plamenech taví, místo aby hořela? Domníváte se, že mi moje služebná neřekla o podivných věcech ve vaší truhle? Proč vás má matka tak zarputile chránila? Proč nemůžete říci mně, co jste řekla jí?“

Ještě nikdy jsem ho neviděla tak rozhorleného. Po chvíli, když si uvědomil, že téměř křičí, ztišil konečně hlas a už skoro šeptem dokončil: „Luiso, proč ze mě máte strach?“

Nastalo tíživé ticho. Nebyla jsem dost silná na to, abych si dokázala zachovat chladnou hlavu, a nakonec jsem kapitulovala.

„Ano… Máte pravdu, mám strach! Z nepřátel, z Baštily, z mučení a poprav, z celého tohoto světa, i z vás, prostě ze všeho, Bože, ze všeho!“ vyštěkla jsem a kdyby byly dveře mého pokojíku odemčené, vběhla bych do nich a zabouchla za sebou dveře, až by se celý dům otřásl. Nechci se dívat pravdě do očí, ještě ne! K tomuto rozhovoru nemělo vůbec dojít.

Tichým domem se rozlehla ozvěna mého hlasu. Slyšela jsem, jak se mé vzlyky odrážejí od stěn a cítila markýzův nechápavý, možná soucitný pohled, nedokázala jsem jej však opětovat, cítila jsem se jako nahá.

Filip vydechl, přistoupil ještě blíže ke mně a opřel se dlaní o chladnou zeď chodby. Po chvíli řekl tiše a tak naléhavě, že mě tím dojal téměř k slzám: „Já vím, že máte strach, Luiso. Cítím ho, cítím váš strach tak jasně, že bych se ho snad mohl i dotknout. Ale jsem si jistý, že nepramení jen z našich nepřátel, jakkoliv mocní se mohou zdát. Takovou hrůzu a beznaděj, jaká se občas zrcadlí ve vašich očích, jsem ještě nikdy u nikoho nespatřil. Je hluboká a temná a já ji tam viděl už tenkrát, když jsme se setkali poprvé, tehdy v mém sklepě. Povězte mi, jaké je to tajemství, které nosíte uzamčené na sto

západů, to, které tak často zatemňuje vaši mysl i srdce! Třeba bych vám mohl nějak pomoci!“ Filip se ke mně ještě o kousek přiblížil a já po dlouhé době opět pocítila jeho opojně mužnou blízkost.

„Neptejte se mě na nic! Prosím!“ zašeptala jsem mu do vlasů. „Netrapte mě už, copak mi nerozumíte, nepochopil jste, že o tom prostě nemohu mluvit? Co vím já o vás? Také téměř nic, a také se vás na nic nevyptávám!“ zakňourala jsem jako malé děcko. To už jsem doopravdy začínala ztrácet pevnou půdu pod nohama. Filip by byl skvělý právník, dostal mě přesně tam, kde mě chtěl mít. Bylo mi jasné, že se chovám jako hloupá holka, ale nemohla jsem si pomoci. Filipova slova, víc než pravdivá, otevřela studnu, do jejíž hlubin jsem si násilím zakazovala pohlédnout od chvíle, kdy jsem se probudila v minulosti. Najednou na mě dolehly všechny hrůzy uplynulého týdne, uplynulého půl roku, jako by mi teprve teď došlo, co všechno už mám za sebou. Nechtěla jsem si povídat, stejně by to nebylo k ničemu, domů mě to beztak nevrátí.

„Už zase kličkujete! Bože, Luiso, osvoboďte se od toho, ať je to co chce, vždyť vás to tajemství v noci nutí křičet hrůzou! Žene vás vpřed jako šílence, který si neváží daru života, bez ohledu na okolnosti, nedovolí vám se před ničím zastavit, ale jednou vám dojdou síly a budete mu muset pohlédnout do očí, nebo vás zahubí! Jednou vám nezbude, než říct pravdu, požádat o pomoc! Mě nebo někoho jiného. Luiso, udělejte to, ne kvůli mně, ale kvůli sobě!“

Dívala jsem se na něj dál mlčky a stále jasněji cítila, jak se mi třese brada.

„Nikdo mi nemůže pomoci,“ vzlykla jsem a konečně k němu zvedla uslzené oči. Je tak prudký, ale zároveň tak citlivý a všímavý! Moje falešné jméno mi z jeho úst znělo jako rajská hudba, jeho slova a snaha o pochopení mě hřály u srdce, které už bylo dávno pološílené samotou a hladové po každém náznaku pochopení. Takhle jsem Filipa neznala. Co by asi rád slyšel? Jistě, chtěl by slyšet jakékoli rozumné vysvětlení, které by ho uklidnilo, ale takové jsem pro něj neměla. Patřím prostě do jiného světa! Jsem jiná, jistěže, vždyť jsem žila ve městě s elektřinou a ústředním topením, jezdila autem a jedla jídla z mikrovlnné trouby, nad mou hlavou létala letadla a jediné starosti, které jsem měla, byly tak směšné, že se na ně dnes stydím třeba jen pomyslet! Jak nemám být jiná, tady, v zapadlé hospodě na konci času i prostoru? Co jiného bych vám mohla říci, pane markýzi, než další lež? Ale já už nechci lhát!

Pevně jsem stiskla rty.

Nepromluvím.

Filip stál bezmocně naproti mně a horký vosk ze svícnu mu kanul na manžetu nové hedvábné košile. Nevšímal si toho. Několik sekund bylo opět ticho, které se mi zdálo nekonečné.

Konečně se ozval Filipův hlas, už ze tmy, protože svíčka právě dohořela a její skomírající světlo utonulo v tichém prskání, jak se knot potápěl do posledních žhavých kapek.

„Ode dne, kdy jsem si na tu starou hloupou věštbu vzpomněl, se mi čím dál víc zdá, jako byste opravdu přišla z oné Země Nezemě. My dva si asi nikdy nebudeme rozumět… Odpusťte, jednou jsem vám to prostě musel říct," ukončil Filip svůj pro mě naprosto zdrcující výslech, lehce se mi uklonil a poroučel se. Ještě předtím mi něco vtiskl do dlaně. Byl to klíč od mého pokojíku.

„Filipe?" zavolala jsem ještě za ním, když už se mi pomalu ztrácel ve stínu chodby. Ze všech sil jsem se snažila, aby se mi ne třásl hlas.

„Ano?" Markýz se otočil a já si na chvíli pomyslela, že mu tu pravdu řeknu, ať už to dopadne jak chce.

Jenže markýz Filip de Grazac byl pro mě přese všechno, co jsme spolu prožili a co jsem k němu navzdory všemu sebezapření cítila, stále jen cizím člověkem, tajemným a záhadným mužem ze sedmnáctého století. Má pravdu, my dva si nikdy neporozumíme.

„Chtěla jste mi něco říci, madame?" Filip, který tam pořád ještě stál, mi dával posledních pár vteřin na rozhodnutí. Já to však nedokázala.

„Ne…," zašeptala jsem a sklopila hlavu.

„Dobrou noc, madame."

Už jsem na to nic neřekla a polykajíc záplavu slz odemkla dveře své komůrky klíčem, který jsem svírala ve zpocené dlani. Jak bych si přála se mu svěřit a utopit svůj stesk v hlubinách jeho náruče! Ale copak můžu?

Jenže to už markýzova štíhlá silueta dávno zmizela kdesi v neprostupné tmě.

Pomalu se rozednívalo, když mě vzbudilo lehké zaškrábání na dveře. Tentokrát, ač škrábání znělo podezřele naléhavě, Filip počkal na mé vyzvání a teprve poté vstoupil. Za okamžik už stál nad mou postelí, kde jsem ještě před chvilkou spala jen v košili jako nemluvně.

„Co se děje?“ zeptala jsem se, protože Filipova tvář, jejíž obrysy jsem díky blížícímu se svítání viděla, přes veškerou markýzovu chladnokrevnost nesla známky neklidu. Buď se přede mnou už tolik nepře tvaroval, nebo jsem se postupně učila v jeho nehybné tváři číst.

Filip si trochu rozpačitě odkašlal a řekl: „Máme problémy, madame. Musím přiznat, že tentokrát jste měla pravdu vy…“

Bez dalších otázek jsem ho rychle následovala až k vikýři na konci chodby, kam mě vedl. V hlavě se mi okamžitě vynořila vzpomínka na náš nepříjemný rozhovor z minulého večera, ale pochopila jsem, že teď se nejspíš děje něco mnohem závažnějšího. Spící dům, tichý jako hrob, vypadal strašidelně, a já opět cítila, jak se mi zrychluje pulz. Podle židle a poháru vody na zemi pod vikýřem zde markýz nejspíš strávil celou noc hlídáním, zatímco já klidně spala ve svém pokoji.

„Pohleďte,“ zašeptal, „ale opatrně…“ Filip pokynul hlavou ven z okénka. Poslechla jsem ho, přistoupila blíž a mžourala ven, ale nic jsem neviděla. Dole už bylo lehce namodralé ranní šero, které sice jasně předznamenává příchod nového dne, ale stále ještě dokáže mnohé skrýt. Chvíli mi trvalo, než jsem rozespalýma očima dokázala vidět víc, než jen obrysy domů.

Za hromadou sudů na dvorku však něco vyčuhovalo a zdálo se, že se to i nepatrně pohybuje. Netrvalo dlouho a poznala jsem, že je to hlava nějakého člověka, a dokonce se mi k mému zděšení zdálo, že se dívá přímo do našeho okna.

Instinktivně jsem uskočila a skryla se za Filipovo rameno. Ten mě jemně stiskl a zašeptal mi do ucha: „Klid, nemůže nás vidět. To však zdaleka není všechno… Pojďte!“

Markýz mě tiše dovedl tmou dolů do prázdného přízemí, kde ještě před několika hodinami probíhala bujará zábava. Dovedl mě opatrně až k oknu, jehož dřevěná okenice byla lehce pootevřená.

„Tam," zašeptal a nasměroval mou hlavu tak, abych prohlédla štěrbinou v okenici až na ulici. Na tváři jsem ucítila teplý závan Filipova zrychleného dechu a se staženým hrdlem sledovala tenký výřez noční ulice za oknem. Přímo přede mnou, skrytý ve stínu nízkého podloubí, stál muž; podle siluety to byl nejspíš jeden z vojáků, které jsem předchozího večera zahlédla. Ale vedle něj stál ještě někdo. Na rozdíl od vojáka dokresloval jeho postavu šlechtický klobouk s několika péry. Šlechtic byl nejspíš mladý, dosti vysoký a také nápadně štíhlý muž s bohatým účesem, a já pomalu cítila, jak mi v žilách tuhne krev. Právě v okamžiku, kdy jsem jeho postavu pod podloubím rozeznala, vystoupil ten muž trochu ze stínu a opatrně pozvedl tvář k obloze, jako by chtěl odhadnout, kolik času ještě zbývá do rána. Ve stejné vteřině, kdy na cizincovu bledou tvář dopadla záře chladného měsíce, jehož moc nad světem rychle slábla. Byl to Francois de Lasset.

Tlumeně jsem vykřikla. Filip mi v poslední chvíli stačil zacpat dlaní ústa a strhnout mě do stínu za zdí. „Pssst, sakra, může nás slyšet!" zaklel Filip šeptem a pomalu zase uvolnil tlak své dlaně, zatímco já se už viděla na mučidlech. Kde je Francois, tam jako by dosahovaly kostnaté prsty zákeřného ministra, člověka, který by dal cokoliv za naše hlavy.

Kolem domu bylo jistě mnohem víc vojáků, než jsme tušili. Jestli nás dostanou, bude lepší, když nás zabijí na místě, živé nás nesmějí dostat. Bože, lekla jsem se vlastních myšlenek, to zní opravdu jako z nějakého hloupého filmu! Mé myšlenky se rozlétly jako o závod. Ani jsem si neuvědomila, že mě Filip, který ještě pořád stál za mnou, dosud drží v náruči – od chvíle, kdy se snažil udusit můj výkřik a stáhnout mě do úkrytu pro případ, že by nás snad ti venku zahlédli. Filipovy paže byly stále instinktivně obtočeny kolem mě jako záchranná lana. Nejspíš jsme si tu skutečnost uvědomili oba ve stejnou chvíli a Filip mě okamžitě pustil.

„Promiňte, pěkně jsem se lekl, když jste vykřikla," omlouval se tlumeným hlasem. Jeho víčka, která se na krátký okamžik bezděky sklopila, prozrazovala rozpaky.

„To je v pořádku, vy mi odpusťte mou neopatrnost, já se taky příšerně vyděsila," vydechla jsem přerývaně. Nebyla jsem schopná

ovládnout hrůzu, která prostoupila celou mou bytost. „To je váš bratranec Francois! Co tady ten ďábel dělá? Jak nás proboha našli? Co budeme dělat, jsou ve velké přesile!“ šeptala jsem vyděšeně a posadila se na lavici. Strach mě zcela paralyzoval.

„To doopravdy nevím, madame. Bože, jak já nesnáším příbuzenstvo…,“ ulevil si Filip znechuceně a zamyšleně si mnul bradu, s okem opět přitisknutým ke štěrbině v okenici.

„Neprozradila nás?“ ukázala jsem bradou směrem do prvního patra.

„Myslíte paní Pipin? V žádném případě, za tu ručím. Můj přítel by nás sem neposílal, kdyby si jí nebyl naprosto jistý,“ zamračil se Filip a náhle strnul.

„Bože…,“ vydechl a chytil se za čelo.

„Co?“ vyděsila jsem se.

„Bože, já jsem přece hlupák! Podívejte se!“ odpověděl jako u vytržení Filip a jako by sám dosud zcela nevěřil tomu co vidí, zíral ven z okna a rty se mu chvěly zlostí.

Přitiskla jsem tedy opět tvář ke štěrbině a znovu pohlédla na muže, jehož jsem už pomalu začínala nenáviděl stejně jako jeho bratranec, který se mezitím vzdálil od okna a jen tiše klel. Francois se v té chvíli přiblížil natolik, že jsem téměř dokázala rozeznat i vzor na jeho kabátci. Obcházel dům jako hladová hyena, trpělivě čekající na svou kořist. V rukou držel jakýsi bílý hadr.

„Nic tam nevidím.“

„Tam! Ten bílý kus látky v bratránkových rukou, vidíte?“

„Ano,“ zaostřila jsem na špinavý kus hedvábí v bělostných prstech krásného hraběte s havraními vlasy. „A co je s ním?“

„To je má košile!“

„Jaká košile?“

„Má košile, je z italského hedvábí, poznám ji na míle! Vidíte ten lehký materiál, jemné krajky? Nechal jsem ji v té vesnici, v tom krejčovském krámku! Je na ní erb s monogramem! Bože, zatrať mě!“ Filip by se zjevně nejraději propadl hanbou a vztekem na sebe samého. V té chvíli bych byla přísahala, že by se Filip raději nechal mučit, než aby se smířil s tak hloupou prohrou. Bezděčně jsem si vzpomněla na okamžik, kdy jsem poprvé zdálky spatřila malý papírový plakátek, který mušketýři přitloukali na jakousi zeď malé vesnice, a na krejčíkovu zarostlou tvář, především však na bělostnou látku v jeho rukou.

„Taková hloupá chyba!“ přerušil mé myšlenky Filip. „Bože, proč mě jen někdo nenaučil utíkat a skrývat se jako uličník?“ povzdechl si trpce a dodal: „Je to moje vina. Musím nás z toho nějak dostat!“

„Pane, jsem asi hloupá, ale pořád mi není jasné, jak nás našli! Jsou snad kouzelníci, nebo jim opravdu pomáhá sám ďábel? Jak by jediná hedvábná košile na podlaze malého krámku uprostřed lesů mohla prozradit tolik, aby vlci znovu našli svou kořist, už dávno skrytou daleko od jejich krvežíznivých tlam?“ Znovu se mi hrdlo stáhlo vědomím, že se kolem nás stahuje pavučina, jejímž temným sítím jen stěží unikneme. Co když dnes ráno zemřeme?

Markýz se po mně trpělivě ohlédl, ale nepřestával po očku sledovat nepřátele před domem.

„Dobrá, jen velmi stručně. Tady je Paříž,“ zašeptal a posunul jeden z prázdných plechových džbánků na stole ke středu umaštěné dřevěné desky před sebou. Druhý džbánek postavil šikmo vpravo od prvního a prstem pak naznačil přímku. „A zde je ta zpropadená vesnice s krejčovským krámkem. Tyto dva body tvoří spojnici, udávající zcela jasně směr naší cesty. Velmi prosté.“

Obdivné jsem k Filipovi zvedla oči. Aha, je to vlastně logické! Mě by to však nejspíš ani ve snu nenapadlo.

Markýz trochu ironicky, v narážce na skutečnost, že tentokrát byl někdo chytřejší než on, doplnil: „Dál je to ještě prostší. Naše povedená zastávka v Nogentu už jen utvrdila naše pronásledovatele, kteří tou dobou byli nejspíš blíže, než jsme tušili, že jedeme skutečně na jihovýchod. Pravděpodobnost, že se zastavíme v některých velkých městech, byla velmi vysoká, a jiné město než to, ve kterém se právě nacházíme, v našem směru není.“

„Jak ale našli dům? A na co čekají?“

„Asi nás někdo udal, co já vím? Třeba ten blázen Simons se svým černým kočárem, na tom teď nezáleží. Kdoví, zda právě oni nevypálili tu ubohou vesnici jenom proto, že jsme jí projeli; možná skutečně přinášíme smrt všude, kde se objevíme… Každopádně nám jsou znovu v patách, což není dobré. Musíme jednat rychle, červené kabáty pod velením mého drahého příbuzného se jistě nešikují před domem jen tak. Asi čekají na úsvit, bojí se, že jim ve tmě unikneme.“

Nebyl čas na dlouhé řeči. Svítání se blížilo, Francois se svými vojáky mohl vtrhnout dovnitř každou minutou.

„Je jich spousta, jsou v přesile!“ zaskučela jsem tlumeně. Snad Filip nechce vyběhnout do tmy s kordem v ruce a dát se zabít? Co budu navíc dělat já, mám po nich házet cibulí z kuchyně? Jak jen z tohohle vyvázneme?

„V přesile určitě jsou, zatím jsem jich napočítal i s mým bratrancem dvanáct. Boj nepřipadá v úvahu. Umím se bít, ale nejsem kouzelník.“

„Co tedy navrhujete?“ zeptala jsem se s částečnou úlevou a snažila se nepropadnout hysterii.

„Nevím. Zatím nic, vyčkáváme. Utéct není kudy, dům je obklíčen ze všech stran.“

Filip začal znovu přecházet tam a zpět a v rukou třímal svůj věrný kord, jako by byl každou vteřinou připraven vzdorovat nepříteli. Skryla jsem tvář v dlaních a zjistila, že se třesu po celém těle. Nedokázala bych v tom okamžiku ani utíkat, jaký jsem měla strach.

„Luiso,“ řekl markýz po chvíli a v jeho očích zableskla jiskřička.

„Ano?“

„Jděte hned nahoru a vzbuďte paní domácí. Už včera večer jsem jí dal seznam věcí, které potřebujeme, všechno by už mělo být připraveno. Zkontrolujte prosím, jestli máme vše, a připravte se rychle k odjezdu. Uložte všechny věci na jednoho koně, aby druhý neměl žádnou zátěž, a oba je přes kůlnu přiveďte domem sem.“

„Koně sem, do hospody? Co chcete dělat, Filipe?“ hlesla jsem bez sebe strachem. Filip znovu opatrně vyhlédl štěrbinou ven.

„Nemám čas vám to teď vysvětlovat, jen mi věřte! Zdá se, že už to začalo. Stahují kruh, pospěšte si.“ Markýz starostlivě pozoroval stíny venku, které se pomalu dávaly do pohybu a stahovaly se kolem domu opravdu jako hladové hyeny kolem mršiny. Mne stěží unesly nohy, ale bez dalších otázek jsem udělala, oč mě Filip požádal.

Naše hříšná dobrodějka už byla dávno vzhůru a s bambitkou v ruce pozorovala zadní okno. Nemusela jsem jí nic dlouze vysvětlovat. Vše bylo připraveno na cestu, zbývalo jen vyvést koně z přístěnku za domem. Ten měl naštěstí vchod i zevnitř z lokálu, takže nikdo venku nemohl zpozorovat žádný pohyb. V duchu jsem blahořečila středověkému staviteli, který tento snad nejstarší dům v Troyes postavil. Koně jsme tedy s paní domu osedlaly, přivedly přímo doprostřed hlavní místnosti a snažily se utišit jejich nervózní pofrkávání poté, kdy jsme na jednoho z nich navěsily všechny potřebné zásoby. Všechno bylo dílem několika minut.

Filip už na nás netrpělivě čekal. K mému nepopsatelnému překvapení měl v rukou cosi, co připomínalo hadrovou panenku, ovšem v životní velikosti. Filip nejspíš v rohu sebral Tereziny šaty a vycpal jejich horní část tak, že vypadaly jako lidské tělo. Nejspíš k tomu použil vše, co v přízemí našel, z velké části slámu, povalující se po podlaze. Jako hlavu použil zlomené koště, kolem nějž ovázal utěrku jako šátek, a místo nohou vykukovaly z dlouhé roztřepené sukně silné závěsy z obrovských svázaných cibulek, původně použitých k ozdobě stropu kuchyňky v rohu. Kromě toho, že mě ani v náznaku nenapadalo, co s tou maškarou zamýšlí, jsem rovněž nedokázala pochopit, jak tu podivnou věc dokázal tak rychle vytvořit.

„Co to je?“ zeptala jsem se s očima navrch hlavy a Pipin po mém boku bojovala se smíchem. K mému obdivu ji zatím celá situace nijak zvláště nevyváděla z míry.

„To jste vy,“ odpověděl šeptem Filip spěšně a dokončoval svůj karnevalový zázrak.

„To že jsem já? Nerozumím,“ špitla jsem a hrdlo jsem měla sevřené tak, že jsem stěží dokázala polykat.

„Poslouchejte mě pozorně! Takže jak jsem řekl, tohle jste nyní vy. Já a vaše druhé já teď na mém koni vyjedeme tryskem ven. Překvapíme je; podle mých odhadů sem hodlají vtrhnout nejpozději do pěti minut. Moment překvapení tak bude pracovat ne pro ně, ale pro nás. To je zaskočí, a než stačí doběhnout ke svým koním, budu mít i se svou krásnou slaměnou družkou řekněme čtvrt míle náskok. Nepřátelé si budou v tom zmatku a příšeří myslet, že jim ujíždíme oba, a všichni nás začnou pronásledovat. Rozumíte tomu zatím?“ Filip byl naprosto soustředěný a na rozdíl ode mne kupodivu i docela klidný.

„Moc ne. Co já, myslím mé pravé já?“ vzdychla jsem a možná bylo slyšet, jak mi všechny mozkové závity hlasitě pracují.

„Vaše druhé, skutečné já počká, až poslední jezdec zmizí z dohledu – myslím doopravdy poslední z nich. Potom sednete na druhého koně se zásobami a jak nejrychleji dokážete, pojedete přesně na opačnou stranu tak dlouho, dokud budete moci. Rozumíte?“

„A co když to nespolknou a chytí mě?“ Zuřivě jsem mrkala a snažila se vstřebat všechny potřebné informace.

„Musí to spolknout! A pokud ne, nezbude vám nic jiného než se modlit, víc vám říci nemohu.“

Ani mě nenapadlo zkoušet jet s Filipem. Jedině sám má šanci jim ujet. A čas letěl. Jestliže byl Filipův odhad správný a před chvílí zbývalo do útoku pět minut, nyní náš čas pomalu vypršel.

„A co bude s vámi?“ zeptala jsem se ještě, když už Filip sedal na svého koně, který byl ve stísněném prostoru stále neklidnější a nechtěl už pokojně postát.

„O mě se nestrachujte. Ztratím se jim v lese za řekou, až je odvedu dostatečně daleko od města. Projedu bez problémů, brány už budou otevřené, právě vychází slunce. Nebojte se, Luiso. Já si vás najdu. Ale teď už musím jet. Jsou přede dveřmi. Bůh nás oba ochraňuj!“

Markýz se rychle pokřižoval a Pipin prudce otevřela dveře, z nichž se okamžitě jako sám ďábel vyřítil Filip na svém černém hřebci, s mou slaměnou maličkostí přivázanou za sebe. Já už tou dobou byla připravená s druhým koněm u zadního východu, směřujícího přes zahrádku ven z města. Ještě jsem zahlédla, jak Filipův kůň doslova převálcoval jednoho z gardistů, stojícího už těsně přede dveřmi. Vše se odehrálo tak rychle, že si zvíře nejspíš ani nevšimlo, že se svými kopyty odrazilo od roztříštěné lebky našeho nepřítele. Raději jsem křečovitě zavřela oči a čekala, jestli se někdo nevřítí dovnitř a neodstřelí mě na místě jako koroptev. Nedokázala jsem si představit, jak by si mě někdo mohl, byť v šeru, splést s otepí slámy a šátkem ovázaným koštětem, ale zároveň jsem si to v té chvíli přála víc než cokoliv jiného na světě.

Nikoho z našich pronásledovatelů ani nenapadlo vtrhnout do domu a všichni se po několika vteřinách zmatku okamžitě pustili za markýzem a mou slaměnou sestrou, přesně tak, jak Filip předpokládal. Podle našich nepřátel jsme nyní byli oba na cestě z města, už dost daleko ode dveří, a já tedy měla volnou cestu. Podle vzdalujícího se dunění kopyt všichni vojáci nejspíš naskákali na své koně ukryté poblíž domu a pustili se za návnadou jako posedlí.

Pud sebezáchovy mi velel zmizet zadním východem okamžitě, ale důvěřovala jsem Filipovi natolik, že jsem – jakkoli polomrtvá strachy – poslušně vyčkala znamení madame Pipin, že nastala pravá chvíle. Do dolejší „společenské místnosti“ mezitím začali scházet rozespalí zákazníci i zaměstnankyně z horního patra, které probudil hluk, a jen nechápavě zírali ven z nyní již dokořán otevřených dveří a okenic. Mezi dveřmi nehybně leželo tělo mrtvého vojáka královské gardy, jehož rozdrcená hlava nabízela nechutnou podívanou.

„Tak já jedu," špitla jsem a zvedla ruku na pozdrav. Pipin ještě přiběhla ke mně, chytila mě za ruku a chtěla mi něco říct. Předběhla jsem ji a poděkovala jí za vše, co pro nás udělala. Ujistila mě, že jí nehrozí žádné nebezpečí, jelikož všichni radní i velitelé stráží jsou jejími pravidelnými hosty. Navíc přece vždycky může prohlásit, že spala a o totožnosti svých návštěvníků neměla ani potuchy. Doufala jsem jen, že je to skutečně tak.

Už jsem vyjížděla ze dveří, když Pipin znovu přistoupila ke mně a chytila koně za sedlo.

„Paní Luiso, nebo jak se vlastně jmenujete, chtěla jsem vám říct jen toto: držte se pana markýze a dívejte se víc pod povrch věcí! Zjistíte, že právě on je odpovědí na všechny vaše otázky. A teď už jeďte." Pipin plácla koně přes zadek a já v jasu svítání zahlédla pod jejíma očima vrásky. Usmívala se a já pochopila, že ani zdaleka není tak beze strachu, jak by se mohlo zdát. Musela pana de Dangeau opravdu hodně milovat, jestliže dokázala pro jeho přátele tolik riskovat.

Rozjela jsem se k hradbám a brzy vyjela ven z města východní branou. Štvala jsem ubohé zvíře přes pole jako šílenec a neustále se ohlížela, jestli Filipovi pronásledovatelé naši lest neprokoukli a neženou se i za mnou. Vycházející slunce, protrhávající ranní mlhu, mi svítilo přímo do očí a znemožňovalo mi tak pořádně sledovat, kam se to vlastně řítím. Jen jsem se snažila udržet správný směr, jet přesně na opačnou stranu, než uháněl můj statečný markýz. Otřesy, způsobené prudkými nárazy kopyt o kamenité pole, mi duněly v hlavě a já se jen modlila, abych tu sílu pod sebou dokázala ještě někdy zastavit.

Dojela jsem až na kraj obrovské louky ve svahu nad městem a konečně zatáhla za uzdu. Kůň, tryskem zpocený jako bychom projeli deštěm, se konečně zastavil. V rozlehlém údolí, kterým protékala řeka jako štíhlý modrý had, vypadalo město Troyes už jen jako vzdálená dlaň. Město se probouzelo, já se s úlevou svalila do čerstvé trávy a nic nedbala na to, že mám záda zmáčená od rosy. Teď jsem byla ráda, že mám mužský oděv, není nad kalhoty, pomyslela jsem si a vdechovala rozkvetlé voňavé ráno nad hlavou, které mi zase jednou nabídlo báječný pocit svobody a radosti z úniku před jistým koncem mého podivného života. Jako mořská hvězdice jsem tak ležela ještě několik dlouhých minut a hleděla nahoru na nebe, jež bylo každou minutou modřejší.

Bílé mraky, zbarvené na okrajích do zlatorůžova, se postupně protrhaly a slunce plně ovládlo celou nebeskou plochu. Snažila jsem se nemyslet na to, že by se Filipovi jeho plán třeba nezdařil a už by se nikdy nevrátil. Nepřipouštěla jsem si neúspěch. Filip se objeví, jako už tolikrát; nemusím se bát. Věřím mu, dokáže nemožné, musím jen být trpělivá. Vrátí se pro mě.

Jenže uběhlo několik hodin a Filip se nevrátil. Už dvakrát jsem na něj takhle čekala a vždycky se objevil, jenže nikdy to netrvalo takhle dlouho. A to říkal, že pojede jen k lesu, udělá velký oblouk a vrátí se z druhé strany, což mu mohlo i s případnými komplikacemi trvat maximálně hodinu!

Můj strach se k večeru začal stupňovat natolik, že jsem už nevydržela sedět ani stát, jen jsem přecházela po louce tam a zpět, a snad právě proto mě ani nenapadlo, že jsem nejspíš vidět široko daleko – zřejmě jsem byla tak duševně vyčerpaná, že jsem snad vůbec nepřemýšlela. Kéž bych se i s koněm ukryla do křoví a jen trpělivě čekala, až se Filip vrátí. Kéž bych mu věřila tak, jak jsem se domnívala, že věřím!

Když přímo za mými zády zapraskaly suché větve a mezi nimi se objevil zelený satén a široký klobouk s peřím, z něhož spadaly husté černé lokny, bylo na přemýšlení pozdě. Vykřikla jsem a okamžitě se vrhla dolů po louce směrem zpět k městu, ale ten, kdo se za mnou objevil jako přízrak, byl rychlejší. Chytil mě téměř okamžitě, přestože měl boty s ostruhami a kord u pasu.

„Vy zmije, tak jsem vás přece jen našel! Stýskalo se vám po mém objetí, nebo vám v posteli stačí můj povedený bratranec, po jehož hlavě touží nejmocnější muž Francie? Tak mluvte, vy malá děvko! Kde je, kam odjel? Co vůbec pohledáváte v těchto končinách, zrádci Francie?“

Chlapecky něžný obličej Francoise de Lasset se zkřivil potlačovanou nenávistí tak, že vypadal jako strašidelná dětská hračka, zlý skřítek, který se vyklubal z panáčka s andělskou tvářičkou. Já ječela jako pominutá, kopala a škrábala, dokonce se mi podařilo zatnout odpornému hraběti nehty do tváře, ale on jako by ani necítil bolest.

„Jen se škubej, děvenko, však ty mi povíš, co s mým milovaným bratránkem v těchto zapadlých končinách hledáte! Mimochodem, máš moc hezký obleček, velmi vzrušující!“

Jakmile se jeho tmavě modré oči přiblížily k mé tváři tak blízko, že jsem mohla pozorovat drobné nazlátlé odlesky v jejich duhovkách, s nejvyšším odporem jsem na něj zasyčela: „Nic ti neřeknu, ty kryso, ty zbabělá, odporná, falešná kryso! Nedotýkej se mě! Filipe, Filipe!“ To už mě ale křehce vypadající bílé prsty chytily za vlasy a smýkly se mnou o zem až to zadunělo. Na chvíli se mi zatmělo před očima a když se mlha opět rozestoupila, došlo mi, že ležím na zemi a ten bídák mě drží za zápěstí tak surově, že se nemohu ani pohnout.

„Začneme pomalu,“ šeptal úlisně jako had. „Nejdřív li uříznu jeden prst, pak druhý, třetí; však ona si madmoiselle vzpomene, kde je její přítelíček! A až dojdou prstíky, však ono se najde něco jiného, co myslíš?“ Při těchto slovech Francois odněkud vytáhl dýku vykládanou perletí a velmi působivě mi jí zašermoval před očima.

„Klidně mě zabij, mně už na životě dávno pramálo záleží! Nikdy ti neřeknu, kam Filip jel. Jediné co ti povím je, že tě dostane, jednou tě dostane i s tím tvým ministrem, oba skončíte na šibenici! Budete viset a vrány váni budou klovat oči!“ Plivla jsem na něj a sama nevěřila slovům, jež vycházela z mých úst. Kde se ve mně bere to odhodlání, Bože, vždyť jsem pološílená strachy! Nenávistí k té odporné kreatuře byla nejspíš ještě silnější než děs, který mi už dávno zatemnil mysl.

Ale není snadné vyděsit krysu, protože krysa má vždy v záloze další trumf.

„Můj naivní bratranec? Ten tak nanejvýš stačí sledoval popravu své bláznivé matky. Její konec se už přiblížil. Už teď možná Louvoisovi lidé zatýkají pár desítek ubohých bláznů, kteří se pokoušejí odplout na lodi *La Victoire!* Skončil proslulý Tajný spolek, ta trapná fraška je už jen k smíchu. *La Victoire,* vítězství! Ano, naše vítězství!“ řehtal se François jako smyslů zbavený a mě napadlo, že je snad doopravdy skutečný, nefalšovaný šílenec.

Už jsem si myslela, že je se mnou konec, když mému vězniteli, který mi stále více či méně klečel na břiše, takže jsem téměř nemohla dýchat, najednou ztuhl smích na rtech. Zbledl ještě o něco víc, pokud to bylo při sinalé barvě jeho pleti vůbec možné, a pomalu uvolňoval tlak na mých zápěstích, až se nakonec zvedl a já mohla vstát. Zavrávorala jsem, udělala pár kroků dozadu a hledala toho, kdo mi zachránil krk. Počítala jsem s tím, že uvidím Filipa – ano, opravdu jsem v to doufala – ale o to větší bylo mé překvapení, když jsem za Françoisovými zády spatřila stát Margaret Simonsovou v jejím

kosatcovém župánku. V rukou svírala stařičkou vojenskou šavli, jejíž hrot se nebezpečně dotýkal hraběcího zátylku.

„Utečte! Tak jděte, hned!“ vykřikla a rty se jí třásly.

„Přece vás tu s ním nenechám! Zabije vás!“ A skutečně, jakmile podlý François pochopil, že má za zády jen ženu, chtěl se otočit a zmocnit se její zbraně, krásná Pipin však byla ostražitá a jen přitiskla ostří silněji na Françoisovu kůži.

„Pohni se, ty bídáku, a přísahám, že se nestihneš ani smířit s Bohem!“ sykla Pipin a znovu se obrátila ke mně, která jsem tam stála jako vytesaná z mramoru.

„Tak utíkejte už, sakra, ostatní tu budou co nevidět!“ Její oči nepřipouštěly výmluvy.

„Ale co vy, musíme ho zneškodnit spolu! Ublíží vám,; Vy je neznáte!“

„Chcete mít kromě zrady království na krku ještě vraždu? Tak půjdete už, nebo jsem riskovala krk pro nic za nic? Zmizte odtud, teď hned!“

Už jsem na nic nečekala. Sedla jsem na koně a uháněla pryč jak nejrychleji to bylo možné, daleko, co nejdál to šlo, stále na východ. Snad Pipin ví, co dělá, snad se z toho dostane, musí, protože mně nezbylo než ji poslechnout a zmizet, na okolky nebyl čas. Alespoň jsem se tomu snažila věřit.

Tam, kdesi mnoho mil daleko od Troyes, na rozlehlých pláních bez jediného stromu, jsem spíše spadla než sesedla z koně, zůstala sedět v mokré chladné trávě a tak setrvala až do rána, aniž bych zamhouřila oka. Ve tmě, která se brzy snesla, nebylo vidět ani na krok. Ale já se přesto na otevřené ploše, kde se po nekonečných pláních prohánělo ledový noční vítr a hvízdal mi kolem uší jako by se mi smál, bála méně než v lese či někde mezi domy, kde za každým rohem číhá nebezpečí. V mém nitru stále přetrvávalo leknutí a koncentrovaný děs, který vzbudilo to nemilé setkání s nepochopitelnou nenávistí s podivnou příměsí úzkosti a strachu, sálajících z každého Francoisova slova a pohybu. Pohled z očí do očí s mužem, jenž se pro mě stával téměř synonymem veškeré podlosti a nízkosti světa, jako by ze mě na pár hodin vysál všechnu sílu. Nemohla jsem ten kámen ze svých prsou odvalit, jako by mě pálil a mrazil současně. Doufala jsem v úsvit, v nový den, v novou naději. Jen jsem strnule čekala a moje mysl odmítala jakékoli jiné myšlenky než ty, které mě těsně a z posledních sil oddělovaly od paniky,

kterou jsem už znala. Ne, ještě ne, ještě jedinou hodinu, minutu, setinu vteřiny vydržím, a pak se tma rozestoupí a objeví se můj markýz ze snů, jehož přítomnost odvane úzkost a přinese hřejivé bezpečí.

Čas letěl a já jen uprostřed tmy doufala, že se mi během divoké jízdy podařilo udržet určený směr. Snad ještě není všechno ztraceno, snad mě Filip najde, jak slíbil. Musí!

Až těsně nad ránem mě přemohl spánek a ani jsem si neuvědomila, že jsem svého koně vůbec nepřivázala. Když jsem se za svítání probudila, kůň i s věcmi byl ten tam a já ležela uprostřed rozlehlé louky v trávě, úplně sama a bez sebemenšího tušení, co se mnou bude.

Když se kdesi za mnou ozvalo dvojí dunění koňských kopyt, byla jsem zcela apatická. V okamžiku, kdy jsem se ohlédla a v dálce spatřila osamělého jezdce, nevěřila jsem tomu, co mé oči vidí. Ten muž vedl za uzdu mého koně… Okamžitě jsem sice poznala ušlechtilou postavu krásného markýze, domnívala jsem se však, že se mi to jen zdá. Ale byl to on, stal se zázrak a my se opět našli. Nevím jak to dokázal, nevím kde byl ani kde se tolik zdržel. Neptala jsem se na nic. Jediné co mě zajímalo bylo, že je zpátky, že je u mě; všechno ostatní postrádalo význam. Vyskočila jsem a běžela mu naproti. Jeho tvář byla šedá a oči se téměř ztrácely v tmavých stínech, ale usmál se na mě. I já se smála, ale neodbytná myšlenka na Francoisova slova o paní markýze a rovněž vzpomínka na ubohou statečnou Pipin zkalily mou až dětsky naivní radost.

„Oni ji chytí," řekla jsem Filipovi, který právě sesedal z koně a hledal, kde by ho i s mým uvázal.

„Kdo, koho chytí? Proč jste pro všechny svaté jela tak daleko?" nechápal Filip a já poprvé viděla, že nejen já, ale i on je tak unavený, že pokud si okamžitě neodpočine, docela jistě ztratí co nevidět vědomí.

V několika větách jsem Filipovi, který mě už jen stěží dokázal vnímat, vylíčila, co se mi stalo na cestě z Troyes, o Francoisovi, o Pipin, o markýze. Filip všechno vyslechl, avšak jeho ztrhaná tvář zůstala beze změny. Ulehl do trávy a zavřel oči.

„Jste statečná žena…," vydechl už v polospánku. „Měl jsem Francoise zabít už dávno, i Louvoise, je oba. Shnil bych v Bastile, ale i tak by to bylo správné. Takoví lidé si nezaslouží žít," zašeptal temně markýz a nic víc už neřekl. Zeptala jsem se ho ještě, jestli teď

pojedeme dál za Cikánem, za markýzou do Bretaně či zpět do Troyes přesvědčit se, že Pipin je v pořádku, ale Filip už neodpověděl. Jen zavrtěl hlavou a já to pochopila. Bez možnosti promluvit s králem jsme ztraceni a naši bližní s námi. Musíme najít medailon, který nám otevře královské komnaty, a cosi, co Filip přede mou z nějakého důvodu dosud tají, pak otevře i královo srdce a cestu spravedlnosti. Musíme jen doufat, že až se to stane, nebude už příliš pozdě.

„Pane, na něco jsme zapomněli!“ Vyskočila jsem ze svého nuzného lože tak prudce, až se mi zamotala hlava. Filip se lekl a také vyskočil, načež mě okamžitě okřikl, proč ho děsím.

„Co blázníte, málem jsem vás probodl! Tohle mi nedělejte,“ zavrčel Filip, který ve stejném okamžiku, kdy otevřel oči, chňapl po kordu a namířil jej směrem, odkud se ozval můj výkřik. Jeho reflex byl zřejmě srovnatelný s dlaněmi, které se při zakopnutí snaží zbrzdit pád rychleji, než si člověk vůbec stačí uvědomit, že padá. Potom se posadil a přiložil si dlaň na čelo. Snažil se teprve dodatečně probudit z hlubokého spánku, který – pokud byl stejný jako můj – připomínal spíše mdlobu.

„Promiňte,“ zastyděla jsem se, „jen jsem si vzpomněla, že jsme nepočkali na zprávu o Cikánech, o níž se madame Pipin zmínila. Prý pro nás byla velmi důležitá, vzpomínáte?“

Museli jsme ve vysoké trávě spát mnoho hodin. Koně se pokojně pásli opodál, a kdybychom nevěděli, že nepřítel je možná opět nablízku, dalo by se říci, že nastal další krásný den. Filip s úlevou vydechl: „Jen proto mě děsíte k smrti? Už jsem si myslel, že vás někdo vraždí! Já vám to neřekl? Ta zpráva dorazila ještě v noci, vím všechno, co potřebuji vědět,“ řekl Filip už trochu smířlivě.

Když na mě pohlédl, nic jsem neříkala a jen se mračila „Možná jsem vám to měl říct…,“ zabručel.

„Ušetřil byste si minimálně tohle nepříjemné probuzení,“ řekla jsem.

Filip jen udělal obličej. „Šlo o Cikány,“ řekl konečně. Asi si ještě stále nezvykl na to, že by měl alespoň jednou za čas; jen tak, aby řeč nestála; probrat své válečné plány s prostými vojíny.

„A?“ zvedla jsem obočí.

„Vlastně je to zpráva dosti důležitá, možná jsem vám ji opravdu mohl sdělit,“ protáhl se markýz a začal chystat koně na cestu. Jen velmi neochotně jsem vstala a snažila se své prokřehlé a otlačené údy přimět k pohybu. Filip pokračoval a já se snažila zprovoznit svou také ještě trochu zpomalenou mysl.

„Tedy, Tereza, ta malá děvka od Pipin, viděla za městem Cikány. Protože ji i pár dalších děvčat okradli, když byli v Troyes s divadlem, chtěla se jim pomstít a poslala na ně místní chlápky, kteří jí už dluží spoustu peněz. Ale ti se vrátili domů jako zmoklé slepice, protože se skupinka Cikánů ve vozech za městem do té doby rozrostla natolik, že si na ně ani parta baculatých měšťanů s pohrabáči netroufla. Zjistili ale náhodou, že celá banda těch kočovníků táhne do hor na nějaké každoroční setkání všech klanů; prý se koná na jedné horské pastvině. Mimo jiné také víme, že ti, kteří se k těm místním nedávno připojili, přijeli rovnou z Paříže. A nejlepší na tom je, že když se mluvilo o Cikánech, padlo také jméno principála zvaného Voko. To je asi tak zhruba vše, co jsem se dnes v noci od té děvky dozvěděl…“

„Maličkost, to ani nestálo za řeč…,“ rýpla jsem si, ale oči jsem měla navrch hlavy.

„Tak už se nečertěte, vždyť jsem uznal své pochybení, mylady! Tedy vzhůru k horám!“ opáčil smířlivě Filip a znovu jsme se vydali na cestu.

Napojili jsme se na královskou silnici a teplý vítr nám vál do zad. Slunce příjemně hřálo, ale když se schovalo za mraky, byla okamžitě zima jako v morně; ne nadarmo se tomuto období v historii říkalo malá doba ledová. Museli jsme být opatrní, dalo se očekávat, že nás naši nepřátelé znovu najdou, ale čas plynul a po Francoisovi a Louvoisových vojácích nebylo zatím vidu ani slechu. Spánkem, který však byl opravdu nutný, jsme ztratili hodně času. Nechtělo se nám věřit, že Francois a jeho červený oddíl zůstali v Troyes, jestliže už znají směr naší cesty, proto jsme byli stále napjatí jako struny v očekávání, kdy dojde k další bitvě, která se pro nás může stát osudnou.

Když jsem podle slunce konečně zjistila, že jedeme téměř úplně na jih a ne už na jihovýchod jako dřív, věděla jsem, že směřujeme k Alpám. Nevěděla jsem, jak v rozlehlých skalách a kopcích najdeme svého principála, ale nechala jsem to zcela na Filipovi. Už dávno jsem se neptala, proč jedeme tam nebo jinam, proč děláme to či ono. Věřila jsem Filipovi natolik, že už jsem ani necítila potřebu na cokoli se vyptávat. Dosud nás vedl správnou cestou a pokaždé se nějak dokázal zbavit našich nepřátel, takže jsem doufala, že jsme se jich i tentokrát zbavili a že jedeme přesně tam, kam máme jet. Bohužel jsem však nepřátele opět podcenila.

Zatím však svítilo slunce, čas letěl jako splašený stejně jako míle pod kopyty koní a já zase jednou začínala věřit v úspěch a šťastný konec. Měli jsme nové šaty, křesadlo, zásoby vody a potravin a naši koně – poté, co jsem Filipovi předala polovinu nákladu – připomínali spíš dromedáry v poušti, než jezdecké plnokrevníky. Byli jsme jako vojáci v plné polní a Filip, který se konečně trochu vyspal, se svým způsobem nejspíš cítil jako doma, v čele vojska. Až na to, že celý jeho pluk tvořila jen jedna potrhlá ženská převlečená za muže, která by se dala přirovnat spíše k dalšímu z balíků přivázaných u sedla, než k výkonnému vojínovi.

Těch pár šarvátek, které jsme měli za sebou, spolu s prožitými dobrodružstvími, nás postupně sbližovalo. Filip se nejspíš konečně smířil s tím, že dokud se k tomu sama nerozhodnu, nedozví se o mně víc, než věděl doteď. Dokonce se mi zdálo, že mé tajemství respektuje. Sama nevím, kde se to zlomilo, ovšem pomalu ale jistě se z nás stávali skuteční přátelé. Já už věděla co Filipa rozčiluje a co ode mě naopak očekává, a snažila se podle toho chovat. Dávno jsem zapomněla na obsah slova emancipace, a dobře jsem udělala. Kdybych se po vzoru dvacátého prvního století stále pokoušela prosazovat své ženské ego, mohli jsme být už několikrát mrtví. Nevím to jistě, ale domnívám se, že si markýz tuto mou proměnu uvědomil a dokázal ji ocenit tím, že na oplátku sám přistoupil na některá moje pravidla. Už mě nekáral a nechal mě mluvit, pokud jsem měla tu potřebu, a nesnažil se mi neustále předhazovat, že jsem jeho podřízená a pouhá žena, třebaže to ani pro něj možná nebylo snadné. Nesnažil se už zjistit kdo jsem; nejspíš ho konečně přesvědčila má věrnost naší věci, nebo si prostě jen zvykl – nic jiného mu ostatně nezbývalo. Jako by se naše dva vzdálené světy začínaly postupně a nenásilně propojovat a hradby kolem našich uzavřených duší byly stále nižší. Jako by dva titáni v našich srdcích ustupovali síle a neuchopitelnosti toho, co se dělo, tomu co nás spojovalo a co jsme oba začínali cítit. Nemluvili jsme o tom, ale nějak jsem věděla, že mezi námi vzniká silné psychické pouto, jakési tiché souznění už dávno nevycházející jen z nějakého okouzlení či mé dětinské zamilovanosti. Byla to pokora a smíření, úcta, nevyslovená a přesto čistá důvěra dvou ztracených lidských bytostí, které nemají jinou volbu než kráčet právě tou cestou, která se rozprostírá pod jejich nohama tak neodvratně, jako podzim přechází v zimu a zima v jaro. Nevím vlastně proč, když jsem však byla

Filipovi nablízku, cítila jsem, jako bych se vracela domů. Ne tam, odkud pocházím, ale tam, odkud pocházíme všichni a kam se jednou všichni bez rozdílu vrátíme, až přijde čas.

O tom, co říkal Francois ani o osudu statečné paní Simonsové jsme nemluvili, bylo by to marné a zbytečně bolestné. Jednou jsme se rozhodli, že naše cesta vede za medailonem, a od té chvíle nemělo smysl o tomto rozhodnutí pochybovat.

Horský masiv se rychle přibližoval a brzy nás obklopily vysoké a věčné štíty hor. Bez jakýchkoli viditelných zásahů civilizace, se svými vrcholky až v nebi, se zdály snad ještě vyšší a mohutnější, než jsem je znala.

Když jsme stanuli před nimi, myslela jsem na to, jak jsme my lidé nicotní a směšní. Co je náš život, celý náš svět pro ně? Zvedla jsem pohled k vysokým štítům nad námi. Jsme proti horám jen zrnky prachu, jedna jediná setina vteřiny v jejich nekonečném trvání. Viděly nás, legrační maličké bytosti, drát se z prachu u jejich nohou ve snaze dojít až na samý vrchol vlády nad matičkou Zemí, a se stejným stoickým klidem budou sledovat i náš pád, potupné zjištění, že jsme si od začátku jen planě namlouvali vlastní důležitost ve vesmíru. Jsme nic a vždycky jsme jím byli. Ale hory pamatují formování planety a dožijí se i samého jejího konce v době, kdy už po lidech nezbude ani ten prach, který pokrývá jejich majestátní úpatí od počátku věků.

„Na co myslíte?“ zeptal se Filip a já si všimla, že sleduje vytržení, viditelně vepsané v mé tváři.

Usmála jsem se a znovu pohlédla nahoru. „Myslím na to, že tyhle hory tu byly odjakživa a budou tu ještě dlouho po nás. Alespoň za víc než tři sta let určitě…“ Zasnila jsem se. Jestli zemřu v sedmnáctém století, tyto hory se dočkají doby, v níž žije má rodina.

„Proč zrovna za tři sta let?“ zasmál se Filip a jen kroutil hlavou. „To máte pravdu, to už tu my dávno nebudeme.“

Zesmutněla jsem a Filip, aby zahnal můj náhlý smutek, dodal: „Musíme se snažit, aby tu po nás zbylo alespoň něco, nemám pravdu?“

„Co byste chtěl, aby zbylo po vás, Filipe?“ zeptala jsem se a sama se zamyslela nad stejnou otázkou. Co jetím něčím, oč člověk celý život usiluje, co by chtěl, aby si lidé v budoucnosti vybavili při zvuku jeho jména?

„Abych řekl pravdu, vlastně nevím. Tedy kromě dědice; toho bych si opravdu přál," odpověděl Filip věcně a snažil se vypadat vyrovnaně, ale neunikla mi jistá melancholie v jeho hlasu.

„Proč ho tedy dosud nemáte?" zeptala jsem se opatrně.

„Možná je to jen výmluva, ale neměl jsem otce, který by mi domluvil majetkový sňatek, běžný pro můj stav. V době, kdy to ještě mohl udělat někdo jiný než já, mi nevěstu nikdo nevybral. A čím jsem starší, tím je pro mne takové rozhodnutí těžší."

„A co vaše matka?"

„S mou matkou to bylo vždycky jiné, než v ostatních rodinách. Byl jsem odmalička jediným mužem v domě a ona mě proto v rámci možností respektovala. Rád jsem si na to zvykl. Jen jednou mi přece jen zkusila vybrat manželku bez mého souhlasu, a byla to katastrofa. Byla o pět let starší, celkem zachovalá, s vysokou rentou, ze slavného rodu. Pokladnici měla plnou, ale v hlavě zoufale prázdno; nesnášel jsem ji. Při představě, že bych musel do konce života poslouchat ty její prostoduché žvásty, jsem matce řekl, že se raději stanu knězem. Bylo mi šestnáct a matka mi už nikdy žádnou nevěstu nepřivedla. Nechala můj život na mně, důvěřovala mi, nikdy víc mi svou vůli nevnucovala a já sám neměl na ženitbu ani pomyšlení. Neměl jsem vlastně zatím důvod o tom ani přemýšlet…"

Proti tomu se dalo těžko něco namítat.

„Mám, pravda, asi spousty bastardů, ale dosud žádného oficiálního dědice," ušklíbl se trochu chvastounsky Filip, ale hned se zasmál a pokračoval: „Nechce se mi příliš do ženění, bráním se přijmout pod svůj erb cizí osobu, dát jí jméno své rodiny. Je to příliš velká zodpovědnost a abych byl úplně upřímný, stále se necítím dost způsobilý tuto výzvu přijmout. Je příliš mnoho podmínek, které musí matka mých synů splňovat," odfrkl si téměř cynicky Filip a mlaskl na koně, který se zdráhal vstoupit do vody. Právě jsme totiž našli místo, kde se dal rozvodněný horský potok přebrodit. Voda z přibližujících se ledovců se zde rozlila do šířky a dosud silný proud na okamžik ztratil svou ničivou sílu. Z hor dýchal chladnější vzduch a já znovu děkovala osudu za podšívaný kabátek.

Musí splňovat podmínky? To je jako tři úkoly pro princeznina nápadníka… To jsou všichni aristokrati tak nabubřelí?

„Podmínky, říkáte? Jaké například? Musí být milá a krásná, nebo jen bohatá?" rýpla jsem si z legrace. Dobře jsem věděla, jak to mezi šlechtou se vztahy asi chodí, nedělala jsem si dávno žádné iluze.

Filip však vzal mou otázku naprosto vážně a ve vážném duchu mi otevřeně odpověděl: „Musí mít půdu, vzdělání, vychování, zvučné jméno, královo požehnání…“

Zamračila jsem se. „Ale co láska, pane markýzi? Na tu nemyslíte?“

Filip se jen pohrdavě pousmál a opáčil: „Láska? Co je to? Jen pohádka pro děti, přelud pro básníky. Fraška. Člověku je lépe bez ní.“

„Nechci být indiskrétní, ale miloval jste někdy?“ zeptala jsem se opatrně a dalo mi hodně práce, aby můj hlas zněl dostatečně lhostejně.

Markýz chvíli mlčel a já už čekala, že mi odpoví: *Ne, nikdy…*, ale zase jednou mě překvapil.

„Není to něco, čím bych se mohl chlubit, ale ano, je to už strašně dávno…,“ zamumlal a nezdálo se, že by mu bylo dvakrát příjemné to rozebírat. Mlčela jsem tedy.

„Nezeptáte se ani na podrobnosti?“ rýpl si pro změnu Filip, stále připravený vystavovat se palbě mé zvídavé povahy.

„Ráda bych, ale netroufám si.“

„Vážně? To jsem mile překvapen,“ zašklebil se markýz a já nadzvedla obočí v náznaku, že bych vskutku ráda slyšela víc.

Filip se usmál a konečně mě přestal škádlit. Jeho tvář se opět lehce zasmušila a začal vyprávět: „Vlastně to není nic tajného, bylo to na mém prvním válečném tažení ve Flandrech. Bylo mi šestnáct let a ještě jsem nebyl maršálem. Tenkrát jsme jednu vesnici srovnali se zemí, nezbyl tam kámen na kameni. Vesničané ukrývali naše nepřátele, dva vysoké důstojníky nepřátelského vojska. Zatímco nás pokrytecky po dlouhé týdny zásobovali potravinami, schovávali pod svou střechou ty, kteří zavinili smrt mnoha našich mužů. Taková zrada byla neodpustitelná.“

Filip se odmlčel, popojel kus přede mě, abych mu neviděla do tváře, a pokračoval: „Byla to dcera kováře, prostá dívka, mohlo jí být sotva čtrnáct let. Samozřejmě jsem už tenkrát věděl, že my dva nikdy nebudeme spolu, ale miloval jsem ji se vší mladickou čistotou. Měla zlaté vlasy a modré oči a jejím otcem byl Sas, jeden z hlavních zrádců. Scházel jsem se s tou dívkou tajně v noci u náhonu mlýna. Jen jsme si povídali, neměl jsem odvahu ji ani políbit. Byl jsem nesmělý a vystrašený tím, co se dělo v mém srdci, cítil jsem se v její přítomnosti jako hloupý kluk. Ona byla víla, přesný opak žen, jaké

jsem poznal v Louvrů, které se mě snažily od chvíle, kdy jsem se poprvé objevil u dvora, dostat do své špinavé postele.“

Dohnala jsem ho, aby mi neuniklo ani slovo z jeho vyprávění. Ve Filipově tváři se objevila temná grimasa a já tušila, že romantická vzpomínka zřejmě neměla příliš šťastný konec.

„A co bylo dál?“ zeptala jsem se.

„Zabili ji a já jí nemohl pomoci. Než jsem se nadál, bylo po všem. Když byla zrada vesničanů odhalena, rozlícení důstojníci mého pluku nechali vyvléct viníky z jejich chatrčí a bez soudu je oběsili. Vztek jim zatemnil rozum. Vesnici vypálili, ženy znásilnili a všechny obyvatele, kteří se snažili uniknout, postříleli. A já tam stál a díval se na to; nikdy předtím jsem neviděl taková jatka. Před mýma očima ji téměř roztrhali na kusy. Dodnes slyším její křik, když volala mé jméno…“

Markýz znovu pobídl koně a vjel na úzkou cestu, takže jsem zůstala opět za ním. Zjevně už nechtěl na toto téma dál vyprávět a já to respektovala, stejně mi z jeho slov běhal mráz po zádech. Poslední slova, která markýz skoro zašeptal; spíše pouze sám pro sebe; zněla: „Ano, je to tak… Celý můj život mi moji drazí umírají před očima jeden po druhém, a já dosud nedokázal zabránit smrti ani jednoho z nich.“

Neubránila jsem se myšlence na to, že markýzova upřímná otevřenost bezděky – ale možná také záměrně – nastavuje zrcadlo mému věčnému sobeckému tajnůstkaření, a zastyděla jsem se. Tím to však skončilo.

Večer padl na hory velmi rychle a i teplota kvapem klesala. Utábořili jsme se jako obvykle, tentokrát však Filip rozdělal větší oheň a nanosil víc dřeva. Koně umístil po stranách našeho provizorního tábora a teprve poté se uložil kousek ode mě ke spánku. Neuniklo mi, že z jedné silné větve vyrobil pochodeň a položil ji mezi sebe a ohniště.

Napadlo mě, jestli chce celou noc udržovat oheň kvůli lesním šelmám, a otřásla jsem se. Při pohledu na tmavnoucí lesy nad námi mi došlo, že třeba takový medvěd tu nejspíš bude tak běžný, jako u nás zajíc. Raději jsem se zabalila do deky a snažila se co nejrychleji usnout, jakmile jsme s Filipem beze slov povečeřeli něco ze zbytků posledních zásob od paní Pipin.

Noc v horách zněla tolika hlasy a tajemnými zvuky, jaké není možné nikde jinde slyšet. Potok, třebaže snad půl míle vzdálený,

hučel tak, jako by byl jen pár metrů od nás, hlasy nočních ptáků přehlušovaly tajemné šumění jehličnatých stromů a šelestění nočních zvířat znělo jako neuvěřitelně působivá noční hudba. Já, ukolébána tichým hlasem přírody, brzy usnula i přesto, že mi byla čím dál větší zima, a stále jsem musela myslet na Filipova slova o lásce, i na medvědy a vlky, potulující se v okolních houštinách.

Když jsem se ráno probudila, byl už bílý den. Už několik hodin, vlastně od Filipova vyprávění, jsme nemluvili, jen jsme mechanicky složili provizorní lože zpět pod sedla a vydali se do kopců nad námi. Pronikali jsme stále hlouběji do hor a bylo nám stále chladněji. Ze všech stran nás obklopovaly mlčenlivě stráně a přestože se blížilo poledne, nepotkali jsme od rána ani živáčka. Mé naivní pře svědčení, že už je definitivně jaro, bylo jen planou nadějí. Musela jsem si přes ramena přehodit deku na spaní a i tak jsem se celá třásla. Filip byl hluboce pohroužen ve svých myšlenkách a já neměla ani chuť ho z jeho rozjímání rušit.

V tom okamžiku mi přišla na mysl sice zcela bezpředmětná, ale přece jen zásadní otázka. Až se nám podaří medailon opravdu najít, co se stane potom? V případě, že se nám podaří další, už druhý zázrak v pořadí, a tajemný šperk nás dostane až do královy pracovny, co přijde dál? Dosud mě nenapadlo zamyslet se nad tím, co bude, pokud zvítězíme. Budu znovu bydlet u markýzy, v jejím vydrancovaném domě, nebo mi Filip nabídne přístřeší ve svém bílém paláci? Nebo budu odkázána sama na sebe? Myšlenku, dosud ukrytou na samém dně mé mysli, že nalezení medailonu je mým úkolem a donese mě zpátky domů, jsem si raději vůbec nepřipouštěla, abych se k ní zbytečně neupnula. Třebaže se představa, že se vrátím do budoucnosti a už nikdy nespatřím Filipa, pro mě stávala pomalu ale jistě stejně nesnesitelnou jako představa, že zůstanu tady a už nikdy nespatřím svou rodinu. Vyptávat se Filipa na to, co mi leželo na srdci, mi nepřipadalo vhodné. Naděje na úspěch byla velmi mizivá a navíc odpovědi na otázky typu: „Co by, kdyby…," nebyly právě ve Filipově stylu. Filip rozhodně nebyl žádný mluvka a planému tlachání nijak nehověl, nejspíš by mě nějak odbyl.

I když: kdo ví. Komunikace s ním byla i přes značný pokrok stále velmi náročnou vědou, pokud se ale čas od času otevřel a byl ochoten někoho nechat nahlédnout do svého nitra, stálo to za to. Po každé rozmluvě s Filipem, jestliže tedy nepočítám nic neznamenající

dialogy o tom, kudy pojedeme, a podobné neosobní záležitosti, se můj pohled na mého průvodce často měnil, rozšiřoval a rozvíjel. Vždycky mě něčím překvapil, šokoval či zmátl, jako by mi snad ani nikdy v budoucnu nebylo dáno poznat ho celého, se vším všudy.

Teď jsme však byli na cestě za medailonem a všechny ostatní věci se zdály nepodstatné. Cesta ubíhala, dny střídaly noci a my už byli hluboko v horách, na míle daleko od nějakého většího města či alespoň vesnice. Jeden den byl jako druhý, v horách jsme se pohybovali jen velmi pomalu. Po vyčerpání zásob z Troyes jsme jedli drobná zvířata, která Filip se zalíbením lovil, a už dávno jsme vypili všechno víno od madame Pipin.

„Je zvláštní, že snad poprvé lovím z hladu a ne pro zábavu," šklebil se markýzek, když se večer vracel z jak jinak než úspěšného lovu.

„A co v bitvách, tam vám servírovali koroptve na stříbře?" smála jsem se a už se těšila na jídlo. Už dávno mi nevadilo, že zabíjíme bezbranná zvířátka, tak jako ze začátku – hlad mě rychle odnaučil útlocitu.

„Někdy i na stříbře, hraběnko, ale za bažanty a koroptvemi běhali vojáci a kadeti, ne důstojníci, natož maršálové," oplatil mi Filip úsměv a začal připravovat jídlo. Pomáhala jsem mu a sypala na maso bylinky, nasbírané cestou. I za tyto vědomosti jsem vděčila markýze, naučila mě toho během nekonečné zimy mnoho, jako by tušila, že vše, co mi jen tak mimochodem za dlouhých večerů povídala, najde brzy své uplatnění.

Celé dny jsme byli v sedlech a šplhali nahoru a zase dolů, jako by Filip přesně věděl, kam jedeme. Nekonečné zelené pláně a bílé skály se sněhovými čepicemi jako by pokrývaly celou zemi, ale Filip stále držel směr. Nejspíš mu jeho neocenitelný zdroj přesně popsal cestu, kam Cikání směřují. Připadalo mi to všechno jako tak neskutečná náhoda, že jsem snad znovu začala věřit na štěstí. Snad je osud přece jen na naší straně…

To ráno, kdy jsem pochopila, že opravdu směřujeme na konkrétní místo, byl Filip opět zamyšlený, jako ostatně každé ráno.

„Filipe?" oslovila jsem ho i přes jeho nepřítomný výraz. „Mohu vás vyrušit z vašich myšlenek?"

„Jistě!" Filip na mě pohlédl svýma průzračnýma očima.

„Chtěla jsem se zeptat… jen na Cikány. Vy víte přesně kam míří, že?"

Filip jen pokrčil rameny. „Ano, snad."

„Máte nějaký plán, pane?“ Cíl naší cesty se přibližoval a mě jeho blízkost poněkud děsila. Filip neodpovídal.

„Nemám. A vy?“ usmál se konečně.

„Já? Žertujete? Vy jste velitel…“

„Věděl jsem, že to řeknete,“ ušklíbl se a zadíval se na zem.

„A co tedy uděláme, až je najdeme?“

„Budeme se modlit, aby nás něco napadlo.“ Filip jako by si náhle převlékl masku, jeho zádumčivost byla ta tam.

„Víte co je nového, Luiso?“ prohlásil záhadně, poté co několik dlouhých minut upřeně hleděl pod kopyta svého koně.

„Co?“ zeptala jsem se jako školačka.

„Nebyl jsem si zcela jistý, že jedeme správně, ale právě jsem něco objevil. Jestli je můj předpoklad správný, brzy vám budu moci něco ukázat.“ Zastavili jsme a Filip sesedl z koně.

Zvědavě jsem pozorovala markýze, jak pečlivě zkoumá cestu.

„Vidíte? Pojďte blíž. Tady v té měkké hlíně je to líp vidět. Projel tudy jezdec. A vidíte tuhle stopu? Tažný kůň, nebo možná mezek. A sám, bez povozu – to je velmi neobvyklé. Když už někdo používá ta neohrabaná zvířata, pak jen k tažení vozu. Ale aby na něm někdo jel, to je takový nevkus, že to mohl být jedině nějaký kočovník.“

„Jenom jeden?“ podivila jsem se. Čekala jsem celou tlupu komediantů, s maringotkami a desítkami povozů.

„Je to možná nějaký opozdilec nebo průzkumník, co já vím. O to teď nejde. Jeli jsme jistě neporovnatelně rychleji než Cikáni z Troyes, navíc kratší cestou, než se může dostat pěší výprava těch divadelníků. Všichni nejedou na koních, obyčejně táhnou vozy a někteří se vláčí po svých. Jistě šli průsmykem a ne přímo nahoru jako my. Trochu tyhle hory znám.“

„Ta stopa tedy znamená, že jdeme správně; to se mi snažíte říct?“

„Přesně tak. Máme před nimi jistě několik dní náskoku; tenhle osamělý jezdec je možná skutečně nějaký předvoj, něco jako vojenský zvěd. Když víme, kam celá ta banda směřuje – je to prý vysoko položená louka mezi dvěma horami asi tak míli odtud – jsme ve výhodě. Počkáme si na ně přímo tam. Určitě se zastavili ještě v některých menších městech či vesnicích po cestě, takže máme spoustu času. Nebylo by rozumné chtít je přepadnout v otevřené a obydlené krajině, tady v horách to bude mnohem snazší.“

„Pane markýzi, jak tohle všechno víte? To vám ta hloupá malá Tereza popsala cestu až sem? Vsadila bych se, že ještě v životě nevytáhla paty z Troyes!“

„Říkal jsem, že tyhle hory znám. Tuto oblast sice ne tak dobře, ale dost na to abych věděl, že takové místo, jaké ta děvka popsala, je široko daleko jen jedno. Když jsem byl malý chlapec, žil jsem několik desítek mil odtud směrem na západ. Mezi dětmi z vesnice pod naším hradem se vyprávělo o planině duchů, kteří každé jaro vysoko v horách – mezi dvěma bílými štíty – páchají své divoké noční reje a tančí v plamenech za zpěvu lesních vil a skřítků. Teprve mnohem později jsem pochopil, že ti duchové jsou jen Cikáni, kteří zpívají své melancholické písně a skáčou přes oheň z radosti, že přežili další zimu. Scházejí se tu snad už celá staletí. Nevím jak jsem na to mohl zapomenout…“

„Další náhoda…,“ řekla jsem tiše, spíše pro sebe, ale markýz mě neposlouchal.

„A teď konečně to překvapení!“ zubil se na mě a znovu nasedl na koně. „Můžeme se brzy utábořit a konečně si pořádně odpočinout! Pár dní klidu a beze strachu v kouzelné krajině! Máte radost?“

„To tedy mám, to je opravdu ta nejlepší zpráva, jakou jste mi mohl dnes říci!“ zajásala jsem. Nato jsem se útrpně usmála. „Jsem celá odřená od toho zatraceného koně… děkuji vám srdečně za tuto informaci. Takže kdy rozbijeme tábor?“

„Ne tak rychle, paní hraběnko! Nejdříve najdeme tu jejich louku, a pak nějakou naši…“ Markýz mlaskl na koně a odbočil z cesty do lesa po stopách našeho osamělého jezdce na tažném koni. Stoupání bylo sice docela mírné, ale dlouhé, a koně se začínali i přes chladný vzduch stále více potit. Se svým rychle ubývajícím, ale stále ještě ob jemným nákladem, to opravdu neměli snadné.

Dostali jsme se ještě o něco výš, asi tak hodinu cesty od místa, kde jsme poprvé narazili na stopy jezdce. Na vrcholu hory se před námi otevřel pohled jako z pohádky. Dvě naprosto stejné hory, jejichž vršky ještě zdobil sníh, zabíraly snad celý obzor a přímo před nimi se rozprostírala obrovská louka. Byla vysoko položená; kdo neznal krajinu alespoň z vyprávění, nejspíš by ho ani nenapadlo hledat v takové výšce podobné místo.

„To je nádhera,“ zašeptala jsem a vdechovala krásu toho obrovského fascinujícího prostoru.

„Ano, to je," pokývl Filip hlavou, ale nezastavil. Jel přes louku a zastavil až mezi stromy na opačné straně. Louka byla skutečně obrovská. Zanedlouho jsme ve svahu nad loukou našli malou mýtinu s nepříliš vysokou skálou uprostřed. Stála přímo nad Planinou duchů, s dokonalým výhledem dolů. Bylo to dokonalé místo; pozorovatelna a úkryt současně.

„To je přesně ono," liboval si Filip. „Není sem vidět, odtud však bude vidět výborně. Jsme na místě, tohle teď bude náš dům i hrad. Dovolte, hraběnko ze Země Nezemě, abych vás do něj uvedl," zažertoval markýz a pomohl mi seskočit do trávy, dosud mokré od rosy. Potom odešel kamsi mezi stromy a po chvíli se vrátil s několika silnými klacky, které použil jako stanovou konstrukci. Přes větve pak přehodil svou velkou deku, a kde nedosáhla až na zem, posloužily větve a suchá tráva.

„Takhle na nás nebude foukat, tedy jestli se se mnou v noci rozdělíte o svou přikrývku," řekl Filip bezelstně. „Taková zima, jaká nám bude dnes v noci, nám ještě nebyla. Je tu jen málo stromů, vítr tu může být velmi silný. Jsme už opravdu dost vysoko, tady bych nečekal už ani medvědy."

Za chvíli byl stan dokončen. Obložený větvičkami, trávou a mechem přímo lákal k odpočinku.

„Račte, madame," uklonil se Filip teatrálně a kloboukem rozvlnil trávu před stanem.

„Děkuji vám, pane markýzi," opáčila jsem ve stejném duchu, předvedla dvorské pukrle, které v mužských šatech vypadalo opravdu podivně, a ochotně zalezla do stanu. Ležet, spát, nebát se – to byl už dlouhou dobu můj největší sen.

„Užívejte si svého domu, madame, teď vám ho ještě přenechám celý, přijmu vaše pozvání až se setmí. Lehnu si teď na sluníčko, to mě zahřeje s větším nadšením než vy…," usmál se koutkem úst ironicky Filip.

Slunce pomalu zapadalo a mně se klížily oči. Tělo jako by pochopilo, že je čeká zasloužený spánek, a já měla co dělat, abych neusnula ještě venku, na prahu našeho provizorního obydlí, které nebylo v křoví téměř vidět a připomínalo chaloupku lesních skřítků.

„Dobrou noc, Filipe," utrousila jsem rozpačitě a uvelebila se v naší nové ložnici z listí a větviček. Filip se vypravil na lov, už nám opět docházelo jídlo, poslední kus masa z divokého králíka jsme snědli ráno. To bude zajímavých pár dní, pomyslela jsem si a zabalila se do

deky. Markýz se postará o koně a večeři; to je od něj hezké, že mě nechá spát. Vidina libovolně dlouhého a ničím nerušeného odpočinku byla tak lákavá, že mě přitahovala jako magnet, dokonce přehlušila i hlad a trochu rozpačité očekávání samozvaného návštěvníka pod mou dekou. Za pár vteřin jsem usnula jako by mě do vody hodili.

Vzbudily mě teprve tiché zvuky, způsobené šelestěním stanu, a můj tep se o něco zrychlil. Pootevřela jsem oči a zjistila, že už padla noc a že Filip právě vešel. Jakmile markýz otevřel stan, vlna studeného vzduchu mi ovanula obličej. Ani ve stanu se sice rozhodně nedalo mluvil o teple, uvědomila jsem si, že od pozdního odpoledne, kdy jsem šla spát, teplota uvnitř jistě klesla o pěkných pár stupňů. Ale venku mohlo být klidně pod nulou. Kdybych to mohla vidět, jistě by mi šla pára od úst. Byla tma jako v pytli, skoro vůbec jsem Filipa neviděla a asi ani on mě. Jen zvuky šustění jeho pláště, jak se opatrně snažil vplížit do stanu, aby na mě ve stísněném prostoru nešlápl, napovídaly, že přišel.

Byl to podivný večer. Byli jsme tak daleko od civilizace, dokonce i Cikáni měli dorazit teprve za několik dní, že nebylo téměř čeho se obávat. Snad kromě těch medvědů a nás samotných. Dech hor a hlasy noci jako by splývaly v tichou uklidňující symfonii, a nezvyklý klid, jen vzdáleně okořeněný očekáváním možná blízkého probuzení ze zlého snu, naplňoval naše srdce.

„Kde jste? Nerad bych vás zalehl," řekl markýz tiše a já cítila, jak se opatrně přibližuje.

„Tady," zajektala jsem zuby, které mi začaly nekontrolovatelně cvakat o sebe. Přitom jsem nastavila cíp deky a vtiskla mu ho do ruky ve chvíli, kdy se na jeho prstu sotva viditelně zaleskl prsten a pomohl mi tak zorientovat se, kde Filip vlastně je. Nechápu, jak někdo může nocovat venku v zimě, kdy skutečně mrzne, mě by to nejspíš zabilo. Najednou mi bylo skoro jedno, že ten, kdo mě bude zahřívat, je právě Filip, hlavně aby mi bylo tepleji.

Filip opatrně odkryl moji deku a tiše pod ni vklouzl. Už jsem se konečně trochu rozkoukala ve tmě a viděla, třebaže nejasně, obrysy jeho obličeje.

„Měl jsem pravdu, je chladno, že?" zašeptal poněkud nejisté.

„Ano," polkla jsem.

„Během válečných výprav se k sobě tisknou i mnozí muži, je to běžná ochrana před mrazem a není v tom nic osobního…"

„Nic nenamítám," špitla jsem.

Filip se tedy přiblížil a narovnal po hmatu deku tak, aby nám pod ni odnikud netáhlo, což jsem ocenila. Měla jsem dojem, že pod ni táhne snad ze všech stran. I já se k němu ráda přitulila, byla jsem teď schoulená s hlavou na jeho prsou a cítila se i přes obrovskou zimu úžasně, celou moji bytost prostoupil nepoznaný pocit síly a bezpečí, vycházející z Filipovy náruče.

„Smím vám položit ruku kolem pasu?" zeptal se po chvíli Filip a já jasně cítila, že se i on chvěje. Jistě se chvěl pouze zimou, ale zdálo se mi, jako by byl vzduch ve stanu nabitý elektřinou. Čekala bych, že v takové situaci budu nervózní, ale nestalo se tak. Neodpověděla jsem, Filip po chvíli ovinul svou paži kolem mě a jemně mě k sobě přitiskl.

„Dobrou noc, Luiso!"

„Dobrou noc."

Zabořila jsem tvář do Filipovy vesty a zavřela oči. Všemi póry jsem vnímala jeho teplo, jeho blízkost. Byli jsme sami dva, daleko od všech lidí a letopočtů, vojáků, králů i ministrů, daleko od všech a ode všeho, jako bychom byli už ne dvěma, ale jediným ostrovem v nekonečném oceánu. Neměli jsme nic – náruč toho druhého, jakkoli rozpačitá a rozechvělá, byla naším jediným bohatstvím a jistotou.

Vzájemné sdílení tepla se ukázalo jako velmi dobrý nápad. Za chvíli mi přestaly drkotat zuby, avšak potřeba spánku se vytratila. Dlouho jsem přemýšlela, jestli si mohu dovolit udělat totéž co Filip a obejmout ho, aby to nevypadalo hloupě, ale nakonec jsem se ani nepohnula.

Nechtěla jsem, aby bylo zítra ani pozítří, každé další ráno nás neodvratně přibližovalo našemu osudu. Jaký bude? Teď na to nechci myslet…

Brzy nad ránem jsem otevřela oči a zjistila, že jsme oba usnuli jako nemluvňata a nacházeli se stále v nachlup stejné poloze, v jaké nás zastihl spánek. Co možná nejnenápadněji jsem pohnula hlavou, pootočila se a zvedla oči.

Naše pohledy se setkaly, Filip nespal.

„Dobré ráno, madame, vítám vás v novém dni!" usmál se a odhrnul mi z čela pramen vlasů, který mi padal do očí.

Krásnější probuzení jsem si mohla už jen těžko před stavit.

Svítání v horách bylo to nejkrásnější, co jsem kdy viděla.

Filip, ještě než vyšlo slunce, rozhrnul provizorní vchod našeho přírodního obydlí a vyšel ven. Vyšla jsem za ním, zabalená v dece jako indiánka, a zhluboka se nadechla.

Venku nás vítal svěží chladný vzduch, přízemní mráz a nádherná přírodní scenerie, která mě naprosto uchvátila. Jak často se člověk 21. století nachází za svítání vysoko v horách? Příliš často asi ne, alespoň já, městská osoba, jsem to štěstí nikdy neměla, ať už z pohodlnosti či nedostatku možností.

Seděli jsme na svahu naší malé mýtiny mezi řídkými a nízkými stromy, třásli se zimou s naší společnou dekou přes ramena a beze slova se dívali na zářivé slunce, vycházející přesně mezi dvěma horami přímo naproti nám. Mohutné zasněžené štíty hor, které v modrozlatém, místy až oslepujícím jasu svítání vypadaly jako dvě osekané cukrové homole, přitahovaly naše pohledy svou majestátností a kouzlem. Matka Příroda přímo před našima očima vyčarovala nový den a nám nezbylo než tiše žasnout nad její nepopsatelnou krásou a mocí. Husté mraky se přelévaly po vzdálených horských úbočích jako šlehačka, stékaly dolů do údolí a vytvářely v něm souvislou bělostnou peřinu, zasahující celý obzor jako nikde nekončící moře Říše fantazie. Mezi načechranými krajkami mraků pronikaly stále silnější a jasnější pruhy slunečního světla; bylo to strhující a neopakovatelné jako pohled do jiného světa, světa snů a bájí o dávných časech. Louka pod námi byla ponořena v ranním oparu vytvářejícím jinovatku, která se i přes mlžný závoj třpytila ve slunečním jasu po celé ploše jako statisíce diamantů. Možná to skutečně byly drahokamy, které noční víly poztrácely v trávě během svých nočních rejů. Čistý a chladný vzduch, prosycený vlhkostí ranní mlhy a vůní nízkých jehličnatých stromů kolem nás byl tak omamný a svěží, že jsem měla chuť vdechovat jej i přes mrazivý chlad stále víc a víc, jako ten nejkrásnější parfém.

Došlo mi, že se usmívám.

„Jste tak často fascinována krajinou, že jsem si jí i já začal víc všímat. Jako byste přišla ze světa bez lesů, bez slunce…," řekl Filip tiše a já na něj pohlédla.

„Třeba i přišla…," zašeptala jsem a znovu se zadívala na tu krásu. Vítr rozfoukával gigantické chomáče par nad stromy ve vzdálených údolích a jak slunce stoupalo, jeho jas téměř viditelným tempem postupoval stále níže a zaléval zdánlivě nekonečný prostor starých

hor zlatem. Stejně jako mě zalévala opojným teplem Filipova blízkost.

„Proč se mnou nechcete mluvit, Luiso? Stále se mi bojíte důvěřovat?“

Naše oči se setkaly. Filip se jemně dotkl hřbetu mé ruky, volně spočívající v trávě. Jeho dlaň příjemně hřála.

„Bojím se pravdy,“ zašeptala jsem a zavřela oči.

„Já vím, nemusíte mi nic říkat, už vás nebudu nutit. To jen kdybyste chtěla, měla byste vědět, že vás neodsoudím – ať je to cokoliv.“

„Já to vím…“ Najednou jsem cítila v očích slzy. Slunce nám v té chvíli svítilo přímo do obličeje. Znovu jsem na něj pohlédla.

„Jste krásná, Luiso,“ řekl najednou Filip a stále se na mě díval. „Škoda jen, že…“

„Že co?“ zarděla jsem se. Bála jsem se co bych řekla, kdyby markýz na mou otázku náhodou odpověděl. Raději jsem vstala. Bezděky mě napadlo, kam se poděl ten ledový a nepřátelský podivín, který ve mně kdysi vzbuzoval strach.

„Nic, promiňte mi! Jen zbytečné vzpomínky. Pojďte, uděláme si nějakou snídani…,“ zamluvil Filip cosi, co vehnalo chmury do jeho a ruměnec do mé tváře.

Nasbírali jsme nějaké bobule, o nichž Filip tvrdil, že jsou jedlé; byly sice poněkud trpké, ale docela dobře mi zahnaly hlad. Markýz pak odešel opět na lov, protože se mu včera večer nepodařilo narazit na žádné zvíře a musel tedy zkusit štěstí znovu. Já se procházela po naší malé louce, či spíše paloučku. Kvetly tu nějaké mně neznámé horské květy, vypadaly trochu jako květy leknínu, jen byly růžovější a jejich plátky byly tvrdé a pevné. Byly jich kolem snad stovky, zdálo se až neuvěřitelné, jak na takovém nehostinném a chladném místě může něco tak krásného vykvést. Včera večer už byly jejich květy zavřené, ale s ranním sluncem rozevřely svá okvětí a proměnily tak nehostinné a chladné místo téměř v okrasnou zahradu.

Pár jsem jich natrhala a zjistila, že zblízka krásně voní. Sedla jsem si mezi ně a po opravdu dlouhé době se cítila šťastná. Už jsem téměř nevěděla jaké to je, cítit mír v duši. Ten hřejivý pocit, jehož chuť jsem už dávno zapomněla, byl sice promíchán s melancholií a snad i nostalgií, ale usmívala jsem se; sama pro sebe. Na chvíli jsem zapomněla na strach z nejisté budoucnosti, nechtěla jsem na ni myslet – na tu vzdálenou, ani na tu blízkou. Jako by těch pár dní,

které jsme s Filipem měli před sebou do příchodu Cikánů, s nimiž měl znovu začít náš boj o přežití, bylo vytrženo z času, jako by před nimi a po nich nebylo nic. Nechtěli jsme se dívat dopředu ani dozadu a třebaže jsme o tom nemluvili, oba jsme věděli, že těchto několik prchavých hodin může být tím posledním hezkým zážitkem v našich životech, pokud plán selže. Často se nám poslední dobou stávalo, že jsme si rozuměli i beze slov, zdálo se mi to tak přirozené, že jsem nad tím v té době ani nepřemýšlela. Lehla jsem si do trávy a zavřela oči, začala si tiše broukat melodii jedné známé písně a brzy přidala i slova, která jsem znala zpaměti, i když text byl v angličtině.

Náhle jsem na své tváři pocítila chlad a uvědomila si, že po ní přelétl stín. Otevřela jsem oči a spatřila nad sebou Filipa. V pravé ruce držel nějaké mrtvé zvíře – vypadalo jako svišť nebo něco podobného – a na zádech nesl měch plný čerstvé vody. Stál nade mnou a vzhledem k tomu, že jsem ho neslyšela přicházet, mohl tam být klidně déle, než se zdálo.

„Co jste to zpívala? Bylo to hezké," řekl markýz trochu zvláštním tónem hlasu.

„To bylo anglicky," začervenala jsem se. „Umíte snad anglicky?"

„Ne, jistěže neumím. Jak bych mohl?"

„Tak," uhnula jsem pohledem a vstala z trávy.

„A o čem byla ta píseň?" vyzvídal dál markýz a nepřestával si mě pátravě prohlížet.

Neodpověděla jsem. Ta píseň byla o lásce, zpívala jsem si ji doma, když jsem sedávala u otevřeného okna a nechávala se unášet na křídlech svých naivních snů.

Rozdělali jsme znovu oheň, tentokrát jsem to udělala já a nebylo to tak těžké, jak jsem myslela. Pomohla jsem Filipovi připravit maso a sama je upekla, zatímco on si na chvíli zdříml. Když jsme se najedli a bylo poledne, udělalo se takové teplo, že se člověk skoro zdráhal uvěřit, jak chladná může být noc.

Užívali jsme si volného dne jak nejlépe to šlo. Procházeli jsme se po horách, ovšem stále v blízkosti našeho tábora, většinou úplně mlčky. Bylo náhle nezvyklé a podivné nemuset se obávat, odkud se na nás vyřítí královská garda; na tak vysoko položeném místě bychom na ně jen těžko narazili a pravděpodobnost, že by nás vystopovali až sem, byla velmi nízká. Odvykli jsme pocitu klidu a chvíli si tu příjemnou změnu pochvalovali, jenže po tak úmorné cestě plné nepřátel a nikdy neustupujícího strachu jsme se jen velmi

těžko plně oddávali lenošení. Oba jsme se po pár hodinách nicnedělání najednou ploužili od ničeho k ničemu a neměli daleko k nudě. Viditelně nás oba uváděla do rozpaků představa několika dnů strávených pouze ve dvou bez ochranné bubliny věčného soustředění na cestu a na nástrahy číhající všude kolem nás.

„Škoda, že jsem s sebou nevzal nějaké knihy…," poznamenal Filip, když se veliký kámen, do nějž předtím už delší dobu kopal, překulil přes prudší svah a řítil se dolů mezi nízké stromy na obrovskou louku pod námi.

Knihy? Hm! Na to se nedalo nic říct. Opět bylo chvílí ticho. Můj zrak potom padl na markýzův zlatem vykládaný kord, visící nyní na výčnělku malé skály. Už mnohokrát mě napadlo, že až někdy budu mít příležitost, chtěla bych si tu nádhernou zbraň pořádně prohlédnout. Pravá zbraň pravého šlechtice, poznamenaná množstvím vavřínů z vyhraných soubojů; není to úžasné?

„Smím?" zeptala jsem se opatrně; věděla jsem totiž, že pro šlechtice je kord jako součást těla, něčím, co se zásadně nepůjčuje.

„Jistě, prosím," řekl bez zaváhání Filip a trochu překvapeně a současně pobaveně sňal zbraň z provizorního úchytu, vytáhl ji z pouzdra a podal mi ji.

Vzala jsem kord do rukou jako vzácný klenot. Ještě nikdy jsem neměla možnost si tu nádhernou věc prohlédnout zblízka; byla opravdu obdivuhodná, jako by snad mě la duši. Na ostří nebyl jediný vroubek, bylo jako břitva, přestože jistě pamatovalo mnohé souboje a bitvy. Rukojeť byla zlatá s jemnými ornamenty a na hrušce byla dokonce vykládána desítkami sotva viditelných drahokamů.

„Nádherné, fascinující! Vzbuzuje skutečný respekt, opravdu bych se na něj nechtěla dívat přes jeho hrot…," vydechla jsem. Filip se spokojeně usmál: „Je po mém otci. Ten ho měl zase po svém otci a tak dále, a tak dále. Náš rod ho dostal od krále Jindřicha Navarrského za věrné služby…," řekl markýz bez náznaku pýchy, ale s obrovským respektem v hlase. Téměř posvátně jsem mu jeho smrtící klenot vrátila a obdivné vzdychla.

„Hned jsem si myslela, že ta zbraň má nějakou úžasnou historii," odpověděla jsem uznale. „Proč tedy s sebou vláčíte i ten druhý? Dosud jste ho nepoužil…," zeptala jsem se a narážela přitom na poněkud méně zářivý zbrojířský skvost, který jsem po návštěvě domu krásné kurtizány objevila připnutý na Filipově sedle.

„Vzal jsem ho pro všechny případy, patřil kdysi panu de Dangeau, než ho vyměnil za přepychovější, který vyhrál v kartách, když mu bylo osmnáct," odpověděl markýz bez většího zájmu a trochu se zamračil při vzpomínce na svého věrného druha, o němž neměl sebemenší zprávy.

„Osmnáct? Tak dlouho se znáte? A tak dlouho trvá vztah vašeho přítele s madame Pipin? To jsem netušila…," podivila jsem se.

„Pan de Dangeau ji miluje už déle, než má paměť sahá. Nikdy mi ji však nepředstavil, do naší nedávné návštěvy jejího podniku jsem neznal ani její jméno, byla jeho jediným tajemstvím. Chtěl si ji – tenkrát ještě mladičkou dívku – vzít, už když jsme zapíjeli jeho šestnácté narozeniny. Jeho rodina mu ten sňatek pochopitelně nedovolila, přestože Pipin tehdy ještě nevykonávala své současné řemeslo… S markýzem jsme přátelé mnohem déle než od osmnácti, už od útlého dětství."

„A jak jste se s panem de Dangeau poznali?"

„Víte, že už ani přesně nevím? Když zemřel můj otec generál de Grazac, pan de Dangeau, který je o něco starší než já, mne tenkrát zachránil, abych se neupil k smrti… Ano, tam jsme se vlastně poprvé setkali, bylo to ve sklepeních starého Louvrů…," vzdychl Filip a zahleděl se do slunce.

„Chtěl jste se upít v osmi letech?" V tak útlém věku, to snad ani nemůže být pravda!

„V deseti. A co má být? Upili se i mladší. Byl jsem slabý, jen hloupé dítě," ušklíbl se markýz sebekriticky a střídavě hleděl na mě a na Dangeaův kord.

Najednou řekl, snad aby zamluvil staré vzpomínky: „Napadlo mě vlastně vzít ten starý krám pro případ, že bych vás chtěl třeba jednou, za dlouhých večerů, učit umění šermu…," řekl a jeho tvář neprozrazovala, zda to měl být vtip nebo fakt.

„Děláte si ze mě legraci?"

„Jak jste to poznala?" Filip se ušklíbl svým obvyklým způsobem – koutkem úst. „Dobře, naučte mě to tedy!"

Markýz se rozesmál. „Žertoval jsem!" Jen posměšně kroutil hlavou. Ale mně se to zdálo jako docela dobrý nápad. Šerm se mi vždycky líbil, navíc jsem s jeho základy začala už v zimě.

„Příliš pozdě couvnout, pane! Váš návrh se mi líbí. To bych opravdu ráda, učit se šermu od mistra jako jste vy! Kdoví, kdy se mi

to může hodit. Stejně nemáme co na práci, navíc už jisté základy mám – od starého Luciena Brénera," opáčila jsem vítězoslavně.

„Neblázněte, viděl jsem vás v Jindřichově rokli! Jestli šermujete tak jako střílíte, potom jste sama sobě podstatně větší hrozbou, než svému soupeři. Bojovný duch vám zajisté nechybí, ale."

„Neurážejte mě, ano? Já nežertuji!" bránila jsem se, ale už jsem se také smála.

Filip se zamyslel. Bude to legrace, vlastně proč ne, říkaly jeho oči, těkající ze mě na zbraň a zase zpět. Ale současně v nich bylo znát i něco jako uspokojení a radost z mého zájmu o umění starých mistrů.

Jestli bych měla zvolit jednu jedinou věc z mnoha, v nichž byl maršál Francie skutečně nenapodobitelný, byl to šerm. Markýza se kdysi zmínila, že Filip je nejlepší šermíř v celé střední Francii. Když jsem ho později viděla v akci, nebylo možné tomuto tvrzení odporovat. Jestliže se bil, vypadal jako by čaroval.

„Dobrá tedy," ušklíbl se markýzek. „Máme však, jak odhaduji, nanejvýš čtyři dny, než dorazí naši Cikáni a než dojde na činy, které rozhodnou o našem životě a smrti. To není moc času…"

Neodpověděla jsem a nechala ho napospas jeho vlastnímu hlasitému uvažování.

„Pravdou však je," pokračoval po chvíli, „že by se mi někdo, kdo alespoň udrží zbraň v ruce, mohl více než hodit, až dojde na lámání chleba. Myslíte však, že dokážete cvičit pod mým vedením do poslední chvíle tak tvrdě, aby to vůbec mělo smysl? A zvažte prosím dobře svá slova! Boj není hra," řekl Filip a jeho šibalský kukuč se pomalu měnil ve smrtelně vážný pohled.

„Ano. Rozhodla jsem se dávno. Chci, abyste mě učil," řekla jsem pevně. Byla jsem skutečně rozhodnutá už dávno předtím, než jsme se o této lákavé a náročné možnosti vůbec začali bavit. Jako už mnohokrát předtím, pochopitelně jsem vůbec netušila, do čeho se to vrhám.

„Přijímám tedy, budu vás učit! Naštěstí pro nás se vaši první soupeři podle všeho dovedou ohánět jen klackem, nebo nanejvýš dýkou. Máte proto jistou výhodu, naučíte-li se alespoň něco. Začneme ihned."

Vykulila jsem na něj oči: „Ééé, nestačilo by začít až zítra ráno?" Couvala jsem, nechtěla jsem začínat bez nějaké psychické přípravy, ale Filip byl neoblomný.

„Chcete se učit nebo ne?"

„Chci.“

„Tak tady máte,“ řekl a téměř obřadně mi znovu podal svůj zlatem zdobený skvost, který jsem mu před chvílí vrátila.

Zůstala jsem na něj zírat. „Děláte si ze mě blázny? Vy mi půjčíte svůj vzácný kord?“ Tomu nemůžu uvěřit! Mně, nejnevzdělanějšímu začátečníkovi ze všech, půjčí francouzský maršál svůj poklad a sám bude používat ten starý krám, jak se o zbrani po svém příteli sám vyjádřil? Určitě si jen dělá legraci.

„Ne. Chápejte to jako projev uznání vaší odvahy zvolit si mne za učitele. Nebudete to se mnou mít nijak snadné. Cítíte tu sílu, která prochází ostřím a rukojetí přímo do vašeho srdce? Jako by na vás mluvil, slyšíte?“ usmál se Filip a já na něj spiklenecky mrkla.

„Moc se nesmějte, madame,“ urazil se naoko markýz, „učil jsem už pár šermířů a víc než polovina to vzdala. Druhá polovina dnes patří k nejlepším. Zadarmo to však nebylo. Je na vás, ke které skupině se zařadíte.“

Napadlo mě, jestli Filipovi v mládí náhodou nepřezdívali *Pruhované tričko*. Ten s tím nadělá…

„Děsíte mne, pane! Ani ne tak těmi poněkud lacinými siláckými řečmi, jako důvěrou, kterou do mne náhle vkládáte! Nemyslíte si snad, že je možné naučit mne, naprostého šermířského analfabeta, svému umění za nějaké tři čtyři dny?“ couvala jsem. Opravdu nerada bych ho nějak zásadně zklamala a sebe zesměšnila. Najednou jsem zapochybovala o chytrosti svého překotného rozhodnutí.

„Rozhodně si nic takového nemyslím, ale mnohdy záleží víc na učiteli, než na žákovi. Kdybych já sám měl v mládí jiného učitele, možná bych byl už několikrát mrtev,“ uklidnil mě Filip a už třímal v ruce poněkud zanedbanou zbraň po svém příteli.

„Šerm je celoživotní studium, ani já nemohu říci, že ho ovládám tak, jak bych chtěl. Ale za tu krátkou dobu vás mohu naučit pár triků, které naše rodina vlastní. Na ostatní přijde čas, až zvítězíme…“

„Dobrá tedy. Do střehu, pane!“ vykřikla jsem z legrace a zaujala šermířský postoj, který mi sám o sobě za oněch dlouhých zimních večerů v sále markýzy de Grazac zabral víc času, než cokoliv jiného.

Filip vyprskl smíchy. „Nahánite mi strach. Méně váš ně, milý žáku!“

Pokusila jsem se to brát vážně, připadala jsem si jako hlupák, ale i tak to bylo velmi vzrušující, držet v ruce pravý kord a mít za protivníka skutečného francouzského maršála.

„Takhle?“

„Hmmm… Tohle má zajisté své kouzlo,“ zvážněl i můj učitel a významně mě obcházel, s rukama i zbraní za zády. Malá loučka se jako mávnutím kouzelného proutku proměnila v šermířské kolbiště.

„Takže úplně špatně?“ zabručela jsem trochu zklamaně.

Filip zvedl obočí. „Tak za prvé, chodidla máte příliš blízko u sebe.“ Při těchto slovech mi hrotem své zbraně poklepal na patu mé pánské boty. Poslušně jsem posunula chodidlo.

„Ještě!“ poklepal markýz i na druhou patu.

„Není to jedno?“ Trochu jsem se rděla a ve snaze tvářit se, že se mě jeho odborná kritika nijak nedotýká, jsem trpělivě posouvala chodidla milimetr po milimetru.

„Tak!“ pochválil mě spokojeně. „A teď kolena. Jděte níž, musíte cítit rovnováhu, držet tělo pod kontrolou. Váha prochází přesným středem vašeho těla. Takhle.“ Filip mi předvedl brilantní šermířský postoj a pak mě tlakem dlaně na rameno přitlačil o dobrých deset centimetrů směrem k zemi.

„Takhle moc?“ zděsila jsem se. „Takhle nevydržím stát déle než minutu!“

„Nemluvte s učitelem, nejste-li tázána, madame, nebo se nikam nedostaneme. Já si pravidla šermu nevymyslel. Zřejmě mají nějaký důvod. Sledujte.“

Filip rychlostí blesku zkřížil ostří svého rapíru s mým, zatímco já se rychle stačila vrátit do polohy, jež byla mým atrofovaným svalům přijatelnější. Jakmile se však Filip přiblížil a jen lehce zatlačil ostřím, zapotácela jsem se a málem upadla.

„Chápu. Rovnováha…,“ řekla jsem sebekriticky a s uznáním. No, to nám to pěkně začíná!

„Teď kroky. Ty umíte?“

„Snad…“ Už nevěřím ničemu. Co mě to ten Lucien učil? Balet? Myslela jsem, že Filipa mile překvapím – dostali jsme se s Lucienem i k volnému šermu – ale k žádnému překvapení nedošlo. Byla jsem trapný amatér.

„Dobře. Předveďte!“ pobídl mě bezelstně můj učitel.

S největší pečlivostí a skrývaným studem jsem předvedla základní kombinace kroků a snažila se co nejživěji si vybavit taneční kreace starého Luciena, který ve svém dlouhém plášti ťapkal mezi ostrůvky tajícího sněhu na dvoře madame Grazac a snažil se mi vštípit na

první pohled jednoduché, ale ve spojení s dalšími údy mnohdy velmi záludné pohyby.

Markýz uznale pokyvoval hlavou, asi jsem ho tentokrát konečně mile překvapila.

„Správně?“ škemrala jsem o jeho pochvalu.

„No…“

„Pane, chvála je investice, která vás nic nestojí, nešetřete na ní“ rýpla jsem si a pozorovala Filipa, jak se založenýma rukama a ukazováčkem zapřeným o bradu pozoruje mé krokové variace.

„Dobře. Má to své chyby, ale ty budeme opravovat v průběhu cvičení. Teď mi předveďte obranu.“ Filip na mě velmi pomalu zaútočil, ovšem na mě to bylo i tak příliš rychlé, a jediné, nač jsem se zmohla, byl záklon a nekontrolovatelné couvání s kordem napřaženým před sebou. Přece jen to už bylo docela dávno, kdy jsem tu špičatou věc držela naposledy v ruce, a zdálo se, že se z mé hlavy snad všechno vykouřilo. Opět jsem zapomněla na snížený postoj a zavrávorala, až jsem ztratila rovnováhu úplně. Už jsem se řítila po zádech k zemi, když mě markýz volnou paží zachytil.

„Ehm… pardon,“ zabručela jsem a markýz mi znovu pomohl narovnat se.

„Nic se nestalo, padejte častěji, učitel také potřebuje rozptýlení…,“ rýpl si pro změnu Filip a lišácky na mě mrkl. Ten nápad s výukou šermu asi nebyl zdaleka tak zábavný, jak by se mohlo zdát. Když mi můj pečlivý učitel předváděl správné šermířské figury v naivní víře, že mě tím něco naučí, občas jsem se přistihla jen při zasněném civění, šermířské inspiraci na hony vzdáleném. Namísto soustředěného sledování triků, které mi Filip předváděl, jsem s obdivnými vzdechy jen nepřítomně sledovala to působivé divadlo podobné tanci, které mě vždycky uchvacovalo. Markýzi šerm slušel jako baletce Labutí jezero, moje vytržení bylo tedy pochopitelné. Inu, zřejmě si užijeme ještě mnoho zábavy…

Po první hodině, kdy se mi z hlubin paměti přece jen podařilo vydolovat zapomenuté základy obrany, mě už tak neskutečně bolela paže, že jsem téměř nedokázala udržet zbraň ve vzduchu. Nikdy by mě nenapadlo, že může být tak těžká. Filip si toho ale naprosto nevšímal. Jeho způsob učení by se dal nazvat dril – donekonečna mě nutil opakovat stejné modelové situace, až mi to začínalo lézt na mozek, ale výsledek se dostavil; pohyby se pomalu ale jistě měnily v automatické.

„La reverence, …en garde!“ začal vždy můj učitel a já zaujala základní postoj. „Invite, développement…,“ pokračoval a ihned následoval útok. Netrvalo dlouho a k mému nezměrnému překvapení se mi sice už předtím známé, ale stále ještě rozumem kalkulované základní kryty dostávaly pod kůži. V duchu jsem nakonec přece jen blahořečila starému sluhovi a jeho každodenním zimním praktickým cvičením, bez jejichž základů bych nyní neměla sebemenší šanci. Když mě toho večera Filip zkoušel, sice z posledních sil, ale naprosto bez přemýšlení jsem ve zpomaleném tempu dokázala vykrýt jeho základní útoky, což mě naplnilo ohromnou radostí.

„Moc se neradujte! Jeden kombinovaný výpad a jste v koncích,“ usadil mě Filip, ale usmíval se a já věděla, že třebaže to tak nevypadalo, z jeho úst to byla pochvala.

„Pane, nezastírejte mi, že nejsem úplně bez talentu,“ zapýřila jsem se a bylo mi skvěle, pokud tedy nepočítám paži, jež toho večera nedokázala unést ani pečené stehno ze zvířete, které markýz ráno ulovil.

„Nepopírám, že výuka toho starého šibala na vás přes všechnu mou skepsi zanechala jisté následky,“ uklonil se Filip se svým šermířským podpisem a konečně i on odložil zbraň do trávy. Bála jsem se totiž, že až se najím, bude mě znovu očekávat ve střehu.

„Myslíte, že vám budu po pár dnech jako tenhle v boji něco platná?“ vyzvídala jsem pyšně, ale Filip mě rychle zchladil.

„Najde-li se mezi našimi nepřáteli třeba jen jediný člověk, který kdy slyšel o šermu, pak rozhodně ne,“ odpověděl bez zaváhání, ale vzápětí dodal: „Ovšem pokud vás nepřejde nadšení, dá se očekávat, že protivníka beze zbraně či s dýkou v ruce dokážete docela dobře prohnat…“

Nafoukla jsem se jako páv. Nevyhraji sice šermířský turnaj, ale můžu doufat, že mne první Cikán, na nějž narazím, nezamorduje.

Další dny probíhaly podobně. Už jsme si oba s Filipem zvykli na společnou deku i stan a každou noc se k sobě zimomřivě tiskli bez uzardění. Já se naučila být svému společníkovi také něco platná, pomáhala jsem mu při lovu i s přípravou masa. Brzy jsem mohla kuchat a opékat ulovenou zvěř a pomocí nasbíraných bylin a soli ve Filipově brašně jsem ji dokázala bez jakékoli markýzovy asistence připravit. Každý den jsme se ráno procházeli a povídali si, a od oběda až do večera šermovali. Každý večer jsme seděli na skále na samém vrcholu naší hory a dívali se na západ slunce, který nám

odměřoval konec dalšího dne v ráji. Bylo to tehdy jako dva roky prázdnin na pustém ostrově, a s odstupem času jsem si uvědomila, že to byly asi ty nejhezčí dny mého života. Brzy jsme si byli s Filipem tak blízcí, až se zdálo, jako bychom se znali odjakživa.

Šermířské umění mě střídavě uvádělo do nadšeného vytržení z malých úspěchů a hlubokých depresí z velkých neúspěchů. Spílala jsem své nenapravitelné nešikovnosti, která občas způsobovala, že jsem stále dokola opakovala stejné chyby, jako by mě mé tělo odmítalo poslouchat. Markýz pojal mou výuku prakticky, snažil se sice minimalizovat mé špatné návyky, ale příliš mě netrápil s estetickými detaily. Na ty je prý dost času, nejde-li zrovna o život, a měl pravdu. Podezírala jsem ho, že mě k mé šermířské vášni nenápadně dotlačil, aby nebyl na všechno sám, možná jsem se příliš přeceňovala, ale nedalo se mu upřít viditelné uspokojení nad tím, že mě může učit. Metodou někdy až otravného opakování a následných kombinací všech možných i nemožných výpadů a krytů mě Filip celkem slušně připravil na jakékoli myslitelné nešermířské útoky na mou osobu. Ty mě, troufám si říci, díky mé nové schopnosti jisté obrany už tolik neděsily – jen při pouhé představě – jak tomu bylo dřív. Pokud u sebe budu mít kord, nebudu už tak vyděšená z každého člověka, který se kolem mě v budoucnu mihne, protože vím, že už nejsem úplně bezbranná. Horší by bylo, kdybych se setkala s někým, kdo šerm ovládá, to bych byla okamžitě v koncích. Filip se mě také snažil naučit některé triky, mimo jiné ten, kterým odrovnal mladého kapitána v březovém lesíku onoho dne, kdy jsem se nepříliš jemnou metodou naučila poslušnosti vůči svému veliteli. Rychlý úhyb do strany a do zad soupeře, jemuž předcházel náznak útoku na opačnou stranu a neomylně končil na protivníkově krční tepně, jsme cvičili jeden celý den. Stále jsem nechápala, v čem spočívá jedinečnost tohoto bodu, až mi konečně došlo, že je závislý na několika dalších faktorech, které soupeře navedou na zcela jinou obranu, než by potřeboval.

Poslední den, než Cikáni dorazili, jsme si už jen hráli jako děti a honili se s kordy po kopcích, jednou jsme se dokonce skutáleli ze stráně a málem se nabodli na vlastní zbraně, které jsme v poslední chvíli stačili odhodit do křoví. Filip se pořád smál a já jsem si možná až příliš dobře uvědomovala, jak převratně se změnil od dob, kdy jsem ho poznala. Z uzavřeného a chladného podivína se stal ten nejmilejší člověk, jehož jsem za celý svůj život poznala. Byl pozorný

a galantní, nikdy nezapomněl na to, že má vedle sebe ženu, a přitom stále zůstával v mezích přátelství a nikdy nepřekročil hranici, vyznačující počátek intimity. Občas se mi z jeho pohledu a z ovzduší, které se mezi námi vznášelo, mohlo zdát, že je snad stejně zamilovaný jako já, ale nikdy jsem v jeho chování nenašla skutečný důkaz, nabízející jistotu.

Šesté noci nás probudily podivné zvuky a vzdálené hlasy. Filip se ihned probudil a já byla vzhůru jen několik vteřin po něm. Chvíli jsme seděli v temném stanu bez pohnutí a jen tiše poslouchali cosi nového, co do zvuků nočních hor nepatřilo. Jak se točil vítr, v tichu noci vystupovaly a zase mizely desítky vzdálených hlasů, cinkot a vrzání. Po zádech mi přejel mráz. Prázdniny skončily. Čas se naplnil, právě se blížil úsvit sedmého dne a my byli opět navráceni do nevyzpytatelných rukou svého osudu.

Vítr náhle zesílil a při pečlivém poslechu dopřál mým uším dokonce cosi jako hudbu.

„Zase to začalo…," řekl Filip hluše a vyhlédl ze stanu. Vyšli jsme ven a došli na pokraj naší malé mýtiny.

Dole v údolí jsme mohli pozorovat něco jako rej světlušek. Nespočetné množství vzdálených pochodní v neviditelných rukou se postupně vynořovalo na obzoru a naplňovalo rozlehlou louku pod námi stovkami blikajících světýlek jako ohnivá vlna. Cikáni právě dorazili na Planinu duchů.

Zvuky už neutichly až do rána a ani my dva jsme už nebyli schopni zamhouřit oka. Já se vrátila do relativně teplého stanu a Filip zůstal na stráži.

Když se konečně přiblížilo svítání, nedočkavě jsem vyšla na mýtinu a znovu pohlédla dolů. V té chvíli už nebylo pochyb; opět přišel na řadu boj o právo na život. Začalo poslední dějství hry, tak jak jsme si ji napsali. Jak už to ale bývá, do opony bylo mnohem dál, než se mohlo zdát.

Filip pozoroval dění dole na louce zádumčivě opřený o skálu. Ve chvíli, kdy jsem i já vyšla ven, se nad horami právě objevily první sluneční paprsky. Na louce, dříve každé ráno pokryté jen třpytící se jinovatkou, se nyní rozprostíralo nespočetné množství malých teček. Stovky či snad tisíce kočovných komediantů, divadelníků a potulných zlodějíčků pokrývalo rozlehlou pláň, kam jen oko dohlédlo.

Tiše jsem přisedla ke svému příteli a přehodila mu přes ramena deku, pod níž jsem se probudila. Markýz seděl venku jen ve svém loveckém kabátku skoro celou noc od chvíle, kdy jsme poprvé zahlédli mihotavé pochodně v údolí, a jeho modré rty napovídaly, že noc byla velnu chladná.

To, co jsme mohli vidět na velké louce pod dvěma horami, by se dalo nazvat cikánským sídlištěm, které jsme nyní měli jako na dlani. Všude byly kryté vozy, dotažené sem těžkopádnými koňmi a mezky, nyní se pasoucími volně mezi tmavými lidmi, zabírajícími Planinu duchů kam oko dohlédlo. I teď brzy ráno hořelo kolem vozů několik ohňů a všude posedávali a polehávali Cikáni; vsadila bych se, že z okruhu mnoha set mil tam jistě byli úplně všichni. Jejich pestrobarevné šaty a třpytivé ozdoby ostře kontrastovaly s harmonickou zelení hor, a přesto Cikáni vypadali, jako by do přírody odjakživa patřili. Seděli se zkříženýma nohama jako indiáni kolem ohnišť, opření o vozy, nebo se jen tak povalovali v trávě a odpočívali.

„Tedy, je jich jako much, viďte?“ odfrkl si Filip a zívl, nespouštěl však oči ze scenerie pod námi.

„Co když jsem se s tím jeho přívěskem přece jen zmýlila? Co když to nebyl on?“ vydechla jsem a nedůvěřivě, současně však i s jakýmsi respektem pozorovala ruch asi tak půl míle od našeho stanoviště. Chvěla jsem se však vzrušením z pouhé představy, že Filip bude možná brzy moci pohlédnout na ztracený šperk, který významně ovlivnil celý jeho život a přinesl jemu i jeho rodině tolik bolesti. A nám nyní mohl přinést život či smrt.

Filip jako by cítil tíhu zodpovědnosti, která mě svírala. Skoro něžně se na mě podíval a řekl: „Nedělejte si starosti, Luiso! Udělala jste vše, co bylo ve vašich silách, a snad i mnohem víc. Ať už to dnes v noci dopadne jakkoli, jsem vám vděčný za všechno, co se stalo. Myslím úplně za všechno.“

Sklopila jsem hlavu.

„Povede se to, že?“ špitla jsem a nejraději bych se do dalšího dějství naší hry ani nepouštěla. Zůstaňme skrytí v horách navždy, chtělo se mi zašeptat, ale dobře jsem věděla, že to není možné.

„Jsme v rukou božích a Bůh je spravedlivý…“

Je těžké vsadit vše na jedinou kartu, zvláště když nemáte tušení, jaká je vlastně její hodnota. Ať už ale na stole před námi leželo eso či

sedma, nezbývalo než ji sejmout a vyložit. Čas neúprosně odměřoval poslední hodiny do rozhodující bitvy a ostatní karty dávno došly.

„Máte už nějaký plán?“ zeptala jsem se, abych zahnala stísněný pocit, který na nás začínal padat.

„Nic jiného než vplížit se tam tajně v noci a ukrást medailon přímo z krku toho komedianta nám nezbude. Tedy v případě, že tam ten váš Cikán skutečně je a má na krku to, v co tak naivně doufáme.“

„Zbláznil jste se? Žádná lest, jen tak chcete přijít mezi ně? To je sebevražda! Snědí nás k snídani nebo prodají Arabům či pirátům! Je jich příliš mnoho, chytí nás!“ vyjekla jsem.

„Není to přehnané? Proč vás tolik děsí, jsou to jen Cikání s houslemi a bubínky, ne armáda!“ pokusil se Filip o lehký tón.

„Proč? Podívejte se dolů! Jsou jako mravenci!“ Louka duchů skutečně připomínala mraveniště. Kdokoli by je ohrozil, třeba by to byl bájný obr, byl by v mžiku na kost ohlodán těmi, jejichž síla vždy byla a bude v tom, že drží při sobě.

„Máte snad jiný nápad?“ podíval se na mě Filip pobaveně, ale vráska na jeho čele naznačovala, že ani on není svým plánem nijak nadšen. „Jestli máte jiný plán, sem s ním!“

„Nemám. Ale zato mám strach,“ podívala jsem se na něj skoro prosebně.

„Většina z nich nemá zbraně, a ti, kteří je mají, budou do tmy namol. To bude naše chvíle. Dřív by to bylo příliš nebezpečné, ale až se opijí, naděje na úspěch se podstatně zvýší. Pojďte, najdeme si vhodnější pozorovatelnu, tady jsme už moc na očích, mohli by nás uvidět,“ řekl Filip zamyšleně a vzal za uzdu svého koně, který si za ty dlouhé dny klidu odvykl na nadvládu svého pána a nervózně zafrkal. Filip ho i s mým odvedl kus zpátky do lesa a potom zlikvidoval náš dočasný dům z deky a starých větví. Už ho nebudeme potřebovat. Dnešek rozhodne o našem byt **i** a nebytí. Staň se, co se má stát!

Večer se přiblížil velmi rychle, jako by k nám slunce chtělo být milosrdné a spěchem po obzoru urychlilo muka našeho nekonečného čekání. Přes den jsme skoro nemluvili, jen pomalu a v dostatečné vzdálenosti ještě jednou obešli obrovskou louku, kterou jsme za těch několik dní měli i tak zmapovanou ze všech stran. Zjistili jsme, že Cikáni si jsou svým tábořištěm natolik jistí, že ani nedrží hlídky. Jen pili jakousi kořalku a nacpávali se pečeným masem, které si přivezli s sebou, až se jejich přecpané a studeným větrem zarudlé tváře

leskly. Pozorovali jsme z křoví, jak připravují jakousi slavnost, ženy i muži se opentlili dlouhými barevnými stuhami, na uši si navěsili dlouhé náušnice ze zlatých plíšků a připravili velké ohniště. Když sbírali dřevo na obrovskou vatru, která bude po zapálení jistě vidět na mnoho mil odtud, měli jsme párkrát z pekla štěstí, že jsme na některého z nich nenarazili. Jako by těmi kočovníky byly náhle celé hory úplně obklíčeny, byli snad všude.

V jedné chvíli, kdy jsme se – oba dobře skrytí za keři – snažili z bezpečné vzdálenosti rozeznat tváře jednotlivých lidí dole, jsem náhle měla dojem, že jsem zahlédla našeho muže. Srdíčko mi poskočilo vzrušením, až jsem měla co dělat, abych nevykřikla.

„Tam, viděl jste ho? To by mohl být on!“ zašeptala jsem. Filip se podíval naznačeným směrem a já už na chvíli myslela, že jsme zdolali první cíl. Ale právě tak jsem se mohla splést. Ti lidé vypadali jeden jako druhý.

„Nikoho takového nevidím. Nemýlíte se?“ nevěřil Filip a zastínil si oči dlaní. Měl pravdu, takové štěstí, že bychom našli našeho principála bez námahy, by bylo snad příliš náhod najednou. Vzhledem k rozloze plochy obležené tábořícími lidmi nebylo možné prohlédnout si všechny tváře z bezpečné vzdálenosti. Bylo nám jasné, že až se v noci ocitneme v jejich středu, budeme muset hodně improvizovat. Každopádně bylo zřejmé, že dnes začneme průzkum právě odtud, z této strany.

K večeru, když jsme se pomalu vraceli na své původní stanoviště a hodlali konečně do detailů promyslet, jak se zmocníme medailonu, náhoda nám zdánlivě nahrála přímo do rukou.

V křovíčku, jen asi sto metrů od místa, kde jsme ještě včera měli náš stan, jsme doslova málem šlápli na dva Cikány. Přesněji řečeno to byli Cikánka s Cikánem, oba dost staří, ale viditelně jim to na vášni neubíralo – překvapili jsme je právě v nejlepším. Těžko říct, kdo se koho lekl víc. Žena, která neměla téměř žádné zuby, ale zato nádherné, na svůj věk neobvykle bohaté modročerné vlasy až do pasu, stačila jen krátce vyjeknout, když Filip duchapřítomně zabránil nepříjemné honičce po skalnatém svahu tím, že muži, asi šedesátiletému Cikánovi s holou hlavou a obrovským zlatým kruhem v uchu, skočil bez váhání přímo po krku a jediným úderem ho omráčil. Já se bez zbytečného přemýšlení téměř ve stejném okamžiku vrhla na ženštinu, páchnoucí jako tchoř, a chytila jsem ji zezadu za krk. Škubala sebou a nepřestávala ječet, měla sílu jako

průměrný chlap, a nebýt Filipa, který mi s ní pomohl, jistě by brzy uškrtila ona mě.

„Hrdinský kousek, zatím si vedete skvěle, jen tak dál!“ pochválil mě markýz, zatímco přivazoval Cikány jejich vlastními šátky ke stromu jako indiánské zajatce. Byli jsme dost daleko od louky, takže pravděpodobnost, že sem ještě někdo z kočovníků zabloudí, nebyla příliš vysoká. Slavnost ohňů právě začínala a všichni, kteří se ještě zdržovali v okolních lesích, sestupovali jako skřítci ze svahů zpět k vysokým vatrám, v té chvíli už zářícím až do nebe.

„Dojděte prosím ke koním pro řemínky, musíme je svázat pořádně, nesmí o nás nikomu říct ani slovo…,“ dokončil ještě Filip, ale já se nehýbala z místa a upřeně se dívala na oba Cikány.

Kromě toho, že se mi ten muž, jehož krví podlité oči mě probodávaly nenávistným pohledem jako dvě dýky, zdál velmi povědomý, jsem také dostala nápad.

„Tak co je s vámi?“ zabručel netrpělivě Filip, který se nejspíš domníval, že jsem usnula s otevřenýma očima.

„Znám ho. Patří k Voku, viděla jsem ho tehdy, když jsem spatřila medailon. Patří k principálově rodině, určitě jsem ho už někdy viděla!“ odpověděla jsem a zvedla oči k Filipovi. „A navíc si myslím, že nám jeho šaty, stejně jako šaty jeho družky, mohou být v noci velmi užitečné…“

„Myslíte další převlek? Děláte si legraci? Snad si nemyslíte, že se obléknu do těch smrdutých mastných hadrů? Na to zapomeňte,“ odmítl rezolutně Filip a mračil se jako čert. Ani mně se nechtělo vzdávat svého, už také dost ušmudlaného obleku, který jsem se za celou cestu pokusila v rámci možností jen jednou vyčistit. Ale možnost ztratit se v davu byla momentálně důležitější, než smysl pro módu. Ani Filip už nevypadal zdaleka tak elegantně, jako když tehdy scházel po schodech u madame Pipin s výrazem prince z alabastru, jeho obleček z nejjemnější kůže vzal pobytem v horách a únavnou cestou za své. Ale to, co měli Cikáni na sobě a co bylo i na velkou dálku cítit letitým potem, bylo opravdu velmi, velmi nevábné. Přesto jsem na svém nápadu trvala. Při pohledu na zamračenou, skoro zoufalou Filipovu tvář mi bylo jasné, že i přes svou zjevnou nevoli musel uznat, že můj nápad má něco do sebe.

Chvíli jsme na sebe s Filipem hleděli a pohledy bojovali za své názory, až nakonec markýz tiše zaúpěl: „Bože, stojí náš krk za takovou nechutnost? Můj otec se musí obracet v hrobě, že se jeho

syn, markýz Filip de Grazac, dobrovolně oblékne do něčeho, čeho by se i prašivý pes štítil! Za celý svůj vojenský život jsem nebyl nucen k něčemu tak ponižujícímu!“

Ještě chvíli hořekoval, zřejmě aby se tak omluvil svému šlechtickému egu za to, že se je nyní chytá zadupat do země.

„Nic už vám nemůže slušet méně, než ta měšťanská kazajka, jestli vás to uklidní.“

„Děkuji, drahá přítelkyně, teď už se cítím opravdu lépe…,“ odsekl Filip. Když jsem mu konečně přinesla řemínky spolu s nabitou pistolí, namířil na naše zajatce širokou hlaveň.

„Svlékat, rychle!“ sykl s odporem a rozvázal Cikánům ruce.

Cikáni však vůbec neměli ponětí, co po nich chce, nebo předstírali, že vůbec neumí francouzsky. Špinavým hadrem zacpanými ústy vydávali vzteklé skřeky, protestující proti hrubému zacházení.

„Vaše šaty, prosím! Vrátíme vám je, pokud přežijeme, opravdu nemáme v úmyslu si je ponechat, to nám můžete věřit…“

Zajatci konečně pochopili a jejich vztek se ještě vystupňoval. Kupodivu vůbec nevypadali vystrašeně, jen pekelně naštvaně, a nezdálo se, že by chtěli jakkoli spolupracovat.

Ale silnější vyhrává, právo-neprávo. Brzy jsme vypadali jako nefalšovaní kočovníci. Neuvěřitelně špinavé hadry na nás visely jako na věšáku – na rozdíl od nás, kteří jsme už několik týdnů jedli jen velmi málo, Cikáni byli pěkně vykrmení.

„Příšerné…,“ zašklebil se Filip, když odvážně přičichl ke svým šatům z kdysi jasně rudého hrubého plátna s vetkanými květy. Bylo jasné, že je jejich majitel ze sebe nesundal od doby, kdy přestal růst, což mohlo být klidně před nějakými čtyřiceti lety. Bylo s podivem, že látka stále držela pohromadě.

„Příšerné,“ přitakala jsem i já, v té chvíli už hluboce litující své unáhlené aktivity. Šaty po staré Cikánce byly tak těžké, že ani plesová toaleta ověšená zlatem nemohla vážit víc. Tato róba však byla obalená jen kusy ztvrdlého bahna, mastnoty a prachu, který se zespodu po léta usazoval na propocené sukni své bývalé majitelky.

Nejen Cikáni, ale všichni, kdo neměli peníze, v sedmnáctém století páchli, a často páchli i ti bohatí. Nebylo neobvyklé mít jedny jediné šaty po celý život – tedy dokud se nenávratně nerozpadly. Teprve pak nastal čas shánět se po nových. Vzhledem k tomu, že prostí lidé často umírali v dost nízkém věku, mnohdy se nových šatů ani nedožili. Než jsem se oblékla do toho páchnoucího hábitu, který až

cynicky přesně vystihoval můj současný stav a postavení, domnívala jsem se, že už jsem si na tuto skutečnost – jednu z věcí, na něž jsem při snění o minulých časech nemyslela – v rámci možností zvykla. Ovšem opak byl pravdou.

Přivázali jsme oba zajatce, nyní téměř nahé, zpět ke stromu, a ještě jednou pečlivě zkontrolovali jejich roubíky. Pak už nezbylo než čekat, až za nás alkohol vykoná podstatnou část práce a naši početní protivníci padnou do trávy a do říše snů.

Slunce zapadalo a ohně pod námi zářily jako nově vzniklé hvězdy na nebi. Už jich byly jistě stovky, jejich hučení bylo slyšet téměř až k nám. Jeden velký oheň uprostřed louky dosahoval jistě výšky přes pět metrů a stále rostl, z jeho vrcholu vylétaly chomáče jisker a postupně pohasínaly v chladném vzduchu nad hlavami rozjařených komediantů. Z dálky se stále ozývala hudba, nesoucí se po úbočích kopců až nahoru k nám, a já se neubránila nutkání v duchu obdivovat rytmus a nezaměnitelnou melodii houslí a harmoniky. Zvuky rytmických a hned zase nostalgických zpěvů přinášel večerní vítr až k nám a já nemohla popřít dar, který Cikáni navzdory své nezařaditelnosti do jakékoli společnosti měli od přírody v těle. Cikáni začali tančit a ve světle ohňů vypadali opravdu jako duchové. Takhle nějak jsem si představovala slavnosti starých Keltů; bylo to fascinující. Něco takového bych ve svém světě už nikde spatřit nemohla. Není divu, že děti z horských panství či vesnic považovali tuto tajemnou noc, která přicházela jen jednou do roka, za čarovné rejdění duchů.

Naši zajatci vrčeli pod roubíky vzteky a mně jich bylo skoro líto, že jeli z bůhvíjaké dálky až sem do hor jenom proto, aby se zúčastnili slavnosti, a teď jsou rádi, že se na ni mohou dívat alespoň shora od stromu s roubíkem v ústech a rukama pevně utaženýma za zády. Inu, nás se také nikdo neptal, jestli tu chceme být, a přece tu jsme. Život je krutý.

Byla to dlouhá noc. Filip a já, s rapíry pečlivě schovanými v cikánských kostýmech, jsme měli už pořádně zpocené dlaně očekáváním, když se konečně zdálo, že se slavnost ohňů chýlí ke konci. Ještě než jsme vyrazili, sklonil se Filip nad Cikánem, naším zajatcem, stále rudým vzteky, a oslovil ho: „Hej, ty, nedívej se na mě tak! Hned zítra ráno zase poběžíš za svými, ale teď mi pověz, je tu chlap jménem Voko?“

Cikán jen vykulil oči, ale hned se opanoval a rozhodl se dál předstírat, že nerozumí. Bylo však jasné, že tentokrát rozuměl velmi dobře, nebyl to příliš dobrý herec.

„On něco ví! Vidím mu to na očích!“ podotkla jsem, ale komediant jen upřeně hleděl na markýze a už nepohnul ani brvou.

„Co tohle?“ zeptala jsem se úlisně a vytáhla ze sedla jeden louisdor.

„Tolik?“ vyděsil se Filip, ale pak jen mávl rukou. „Bude to tvoje, komediante, jen přikývni, jestli je Voko tam dole. Slyšíš? Voko, chlap jako hora se znakem oka na přívěsku!“

Cikánovi se zaleskly oči, ale neodpověděl. Jeho družka to však nevydržela a pokývala hlavou.

„Je tam? Je?“ přiskočila jsem k ní vzrušeně a ona znovu kývla. Pohybem hlavy mi naznačila, ať jí vytáhnu roubík, že pak odpoví.

„Je tam, že? Kde? Mluv!“ vykřikla jsem tlumeně a v návalu radosti na okamžik vyňala z bezzubých úst roubík. To jsem však neměla dělat.

Cikánka, jakmile měla ústa volná, se okamžitě nadechla a vysokým hlasem zaječela z plných plic jakési nesrozumitelné slovo. Zvuk se rozlehl horami jako indiánský pokřik.

„K sakru, bábo pitomá, budeš zticha?“ vrhl se k ní Filip a znovu jí zacpal ústa. A mně se v té chvíli zdálo, že housle v údolí na okamžik přestaly hrát. Kéž bych tomuto postřehu věnovala větší pozornost!

„Jdeme!“ zavelel Filip poté, co oběma zajatcům vztekle utáhl pouta téměř do krve. Nevím proč pak ještě o kus dál zahrabal naše šaty spolu s naší truhličkou zlata pod nízkou borovici, samozřejmě už z dohledu obou zajatců, kteří nás potměšilým pohledem sledovali, dokud jsme se jim neztratili z očí.

„Chamraď jedna prašivá, skoro jako by se pod těmi roubíky usmívali!“ zamumlal Filip, když zakrýval skrýš se šaty a zlatem suchou trávou.

„Proč jste to udělal?“ nechápala jsem a pozorovala markýze, jak pečlivě dbá na to, aby skrýš byla co nejlépe zamaskována.

„Pro jistotu. Nějak z toho všeho nemám dobrý pocit. Ale stejně nemáme na vybranou. Takovou příležitost jako dnes v noci už podruhé mít nemusíme,“ zabručel zamyšleně a chtěl si ze zvyku oprášit ruce od hlíny o kalhoty. Když si uvědomil, že by si je možná ještě víc ušpinil, kdyby se jimi dotkl mastnotou se lesknoucích

cikánských kalhot, od svého nápadu upustil. To už byla dávno hluboká noc a já na něj stěží viděla.

Chvíli jsme jen mlčky sestupovali dolů a vedeni tajemnými světly ohňů udržovali směr.

„Jsme dost daleko, nemohli to slyšet. Vždyť jsou až v údolí a navíc zpívají!“ snažila jsem se bránit poslední pozůstatky vnitřního klidu, ale nebylo mi příjemné, že jsme možná byli prozrazeni. Pokud pokřik naší chytré zajatkyně zaslechl jediný z lidí dole, může se naše výprava značně zkomplikovat. „Nebylo by lepší počkat až na následující noc?“ zkusila jsem to, ale Filip byl jiného názoru.

„Ne,“ řekl po krátkém zamyšlení, „počítejte se mnou. Jestli to byl varovný signál a ti dole ho slyšeli, situace se může už jen zhoršovat. Čím víc času budou mít, tím víc bude ten čas hrát proti nám. Klidně se může stát, že zítra ráno nebo ještě v noci se seberou a odtáhnou pryč. Kde je potom budeme honit? Můžou se nám rozprchnout po horách každý jinam a my tak můžeme ztratit principálovu stopu navždy.“

Filip měl pravdu. Nesměli jsme si dovolit promarnit šanci, kterou nám poskytla šťastná náhoda, nebo snad sám Bůh. Museli jsme jednat bez ohledu na rizika. Opravdu asi nebyla jiná možnost, než věřit ve šťastný osud.

Filip, snad aby se zbavil temných předtuch, začal za pochodu kout plán bitvy: „Až ho najdeme, pokud to nepůjde jinak, vylákáte Cikána někam stranou,“ začal a odpovědí mu bylo jen ticho a mé významně pozvednuté obočí, které však nemohl ve tmě vidět, takže pokračoval: „prostě si něco vymyslíte, použijete vše, čím vás Bůh obdařil. Já pak po něm prostě skočím a hned nato se vypaříme. Jdeme na to!“

Filip se opět, alespoň navenek, stylizoval do role rozvážného a chladnokrevného vojáka, třebaže v jeho tváři i hlasu bylo stále vepsáno jakési zlé tušení.

Přiblížili jsme se na dohled a obešli louku ze strany, kde jsme prve zahlédli Cikána, podobného mému principálovi. Ve tmě bylo dost těžké se pohybovat, ale jak jsme se blížili k ohňům, světla přibývalo. Filip se stále víc ošíval a jeho jindy vyrovnané chování vykazovalo navzdory pevné vůli stále jasnější známky neklidu. Tenkrát jsem ještě nedokázala plně docenit markýzovu neobvyklou intuici, získanou nejspíš v mnohých bitvách a nebezpečích, kterým musel za svůj život čelit. Považovala jsem ji spíše za nervozitu, vycházející ze závažnosti dnešní noci. Třebaže se i mně samotné jednou něco podobného přihodilo a nakonec se ukázalo, že intuice někdy může mít navzdory rozumu pravdu. Nemohla jsem zapomenout na malou, mírem dýchající vesnici, která ještě téhož večera lehla popelem.

Přestože Cikáni už měli hodně vypito, nikdo z nich se dosud neuchýlil do vozů, což bylo poněkud divné. Vozy, jejichž obrysy se temně rýsovaly na pozadí skomírajících ohňů, stály rozestavěné do jakéhosi zdánlivě náhodného kruhu kolem celé louky a byly stále přikryté plachtami. Vzduch jako by neviditelně jiskřil. Nedokážu to popsat, ale pomalu jsem začínala chápat, o jakém tušení to markýz mluvil. Jako by mě cosi neurčitého šimralo v zádech. Cikáni prolili hrdla kořalkou a někteří už dávno pospávali kolem ohňů, zmožení jídlem, pitím a tancem. V jejich chování však bylo cosi nepřirozeného.

„Nelíbí se mi to," zašeptal Filip. „Zatraceně se mi to nelíbí. Vidíte? Jako by se něčeho obávali, na něco čekali. Pohybují se jako svázaní a stále se rozhlížejí. Vědí o nás, jsem si tím jistý. To ale není to, co mě trápí; jsou to jen komedianti; ale je tu ještě něco…" Markýz se stále rozhlížel a nakazil mě svým neklidem do té míry, že jsem měla sto chutí chytit ho za ruku a zmizet odtud, jak nejrychleji to půjde. Ale dobře jsem věděla, že k úspěchu vede jen jedna jediná cesta.

Stáli jsme v úkrytu za stromy na samém okraji louky a záře ohňů nás už téměř hřála do obličeje. Se svými, v porovnání s Cikány nápadně světlými obličeji, nyní skrytými pod šátky, a s rapíry schovanými pod špinavými hadry, nebylo příliš pravděpodobné, že bychom byli poznáni, takže žádné přímé nebezpečí nám na první

pohled nehrozilo. Přesto se krásný maršál po mém boku stále neměl k zahájení naplánované akce, jen zarytě mlčel s obočím starostlivě svraštělým a hleděl na desítky přecpaných a většinou opilých komediantů v naší těsné blízkosti. Konečně odtrhl upřený pohled od tábořiště před námi a podíval se mi zpříma do očí. Vážnost jeho výrazu mě až zamrazila.

„Luiso, teď mě dobře poslouchejte! Chci, abyste znala všechna fakta. Cítím v kostech, že to dnes v noci nedopadne dobře, tenhle pocit jsem už zažil v bitvě s Vilémem Oranžským. Té noci zahynuly tisíce mužů…“

„Filipe, vy mě děsíte!“

„Je však třeba si uvědomit, že válka už byla rozpoutána a ústup nám nepomůže. Jestliže si tuto šanci necháme proklouznout mezi prsty, čeká nás jistý – avšak velmi krátký – život na útěku a jednoho dne potupná smrt na mučidlech. Nemůžeme věčně hledat jehlu v kupce sena a nemáme na to ani čas. Nechrání nás sama Prozřetelnost jako bájné hrdiny; jednoho dne nás dostanou. Může to být dnes, zítra nebo za rok, na tom nezáleží. Nemusíme se však už nikdy dostat tak blízko k šanci na získání klíče, který nám může odemknout královské komnaty. Já to riziko podstoupím, protože nebudu-li riskovat, všechno jsem prohrál. Ale vy se rozhodněte sama za sebe. Sama možná máte šanci ztratit se a přežít, nejste pro Louvoise tak důležitá, protože vaší jedinou vinou je, že stojíte po mém boku… Můžete se zachránit. Ale já jsem maršál Francie, jsem voják a odmítám žít v prachu jako štvaná zvěř jenom proto, že se mě někdo rozhodl zničit. Vy si však důkladně rozmyslete, co teď uděláte.“

Polkla jsem naprázdno a na chvíli ztratila řeč.

„Filipe, o čem to pro Boha živého mluvíte? Jsme na jedné lodi, možná to pořád nechápete, ale jste jediný člověk, kterého mám, a už proto vás nikdy neopustím; tedy dokud si to vy sám nebudete přát. Nejste za mne zodpovědný, rozhodla jsem se sama a své rozhodnutí nezměním. Zůstanu s vámi.“

Filip se jen trpce usmál. Jako by věděl, že té noci všechno teprve začíná.

„Dobrá, jdeme tedy,“ zavelel po chvíli šeptem a pomalu vystoupil ze stínu lesa. Následovala jsem ho.

Pod nohama nám tiše praskaly suché lístky vřesu a naše chodidla se bořila do měkké hlíny. Mířili jsme přímo do středu pospávajících Cikánů. Zvolna jsme se vzdávali ochrany tmy a vydávali se na milost

měkkému světlu ohně. Z hor to mrazivě dýchlo a já se podívala nad sebe. Obrovský měsíc, svou bílou tváří dosud osvětlující tiché hory, se skryl za mraky. Tiše jsem vzdychla, ale dál kráčela po Filipově boku vstříc svému neodvratnému osudu. V duchu jsem mluvila sama k sobě, abych se uklidnila.

Přestože naše plány měly na první pohled dost velkou naději na úspěch, strach mě téměř paralyzoval; byla jsem napjatá jako prut. Ne, zvládneme to, je to přece prosté! O nic nejde, je to jen horda opilých tuláků, nijak je nezajímáme, nemusí nás nakonec vůbec ani zpozorovat, pokud necháme hlavy skloněné. Najdeme Voka, odlákáme ho nebo mu v nejhorším strhneme medailon rovnou z krku a pak: bič a pryč! Stačí nám ho jen najít a pak už budeme potřebovat jen pár sekund na rozhodující boj. Půjde jen o rychlost a šikovnost, bude to jen pár minut, a co je pár minut proti celému životu? Ztratíme se ve tmě mezi stromy a máme vyhráno. Cikáni se, jako všichni ostatní, mezi sebou občas poperou, potyčka mezi námi a tím hromotlukem nemusí nikomu připadat nápadná.

Mírně jsme zpomalili, naoko ledabyle se loudali kolem a začali se nenápadně rozhlížet. Takhle jsme ušli tak dvacet či třicet metrů a všechno vypadalo velmi nadějně, stále si nás nikdo nevšímal. Jenže když jsme minuli v pořadí třetí vůz zakrytý plachtami, ozvalo se za námi cvaknutí kohoutku pistole. Mají Cikáni pistole?

Otočili jsme se a snažili se rozeznat zdroj toho zvuku, ale nic jsme neviděli. Za našimi zády byly jen tmavé a tiché keře. Filip dlouho hleděl tím směrem, ale nic se ani nepohnulo. Náhle jsem ucítila, jak mě Filip uchopil za ruku. Ještě dřív než markýz, který už nejspíš věděl, kolik uhodilo, stačil zavelet k okamžitému ústupu, ozval se podobný zvuk podruhé, tentokrát o pár kroků blíže k nám. Nato jsem pochopila Filipovo zlé tušení v celém jeho rozsahu. Těch několik setin sekundy mezi zlověstným zvukem a pohledem tváří v tvář realitě jsem ve všech kostech pocítila, že situace je vážnější, než jsme si dokázali i přes všechnu svou opatrnost představit.

Tentokrát jsme zcela jasně spatřili dva vojáky jen pár metrů od nás. Právě odhazovali ze svých ramen tmavé cikánské pláště a ihned na nás namířili pistole.

Jejich kabátce, jež ani přes noční stíny nezapřely příslušnost ke královské gardě, elitnímu oddílu s uniformami barvy krve, nám okamžitě daly na vědomí, že jsme padli do velmi rafinované léčky. Jako by červené kabáty byly prokletím, které nás nikdy nepřestalo

pronásledovat. Mohli jsme si jen domýšlet, jak zjistili naše plány. Jak jen mohli vědět odkud přijdeme, že tu vůbec budeme? Tehdy jsem neznala ani zlomek důvodů, které daly vzniknout oné až šílené posedlosti ministra Louvoise zničit Filipa de Grazac za každou cenu, a o to děsivěji na mě působila. Filip nejspíš dobře věděl, proč se se mnou o své tajemství raději nepodělil. Markýz ani já jsme však tehdy doopravdy netušili, jak vysoko a současně hluboko sahají chapadla chobotnice, která se nás právě pokoušela zardousit, ani jak pevně nás už brzy stisknou. V této chvíli na ničem nezáleželo, šlo jen o to přežít.

Hleděli jsme do širokých hlavní vojenských pistolí, namířených přímo na nás, strnulí překvapením. Okamžitě jsem pocítila již známé návaly vyděšené slabosti, které způsobily, že jsem jako zhypnotizovaná zírala smrti do tváře a jen odevzdaně čekala. Nebýt Filipa, který mě okamžitě strhl k zemi, byla bych už mrtvá. Ve stejnou chvíli, kdy jsme se nadechli prachu, třeskly dva výstřely.

„Utíkejte! Utíkejte!“ zakřičel Filip chraplavým hlasem, když jsme se snažili odplazit dál od kouřících hlavní. Mezitím muži v červeném urychleně znovu nabíjeli své zbraně střelným prachem a přitom se rychle přibližovali, zatímco praví Cikáni se jako hejno much rozprchli do všech stran. Sami byli asi vyděšení, kdoví jak dlouho museli ukrývat vojsko ve svých vozech a předstírat bezstarostnou zábavu.

Výstřely byly znamením, které jako by spustilo lavinu. Rudé uniformy se náhle vyrojily všude kolem nás, mnozí Cikáni se jako kouzlem měnili ve vojsko přímo před očima. Markýz mě znovu chytil za ruku, trhnutím mě zvedl ze země a víc letěl než běžel pryč z místa, kde jsme právě unikli jen o vlásek smrti. Vlála jsem za ním jako hadrová panenka, jeho tempu bych nemohla stačit, ani kdybych se o to dokázala alespoň pokusit. Markýz ze všech sil mířil k nejbližším keřům, kde nám mohl stín poskytnout na pár vteřin ochranu před kulkami. Všechno se odehrálo tak rychle, že má mysl byla snad několik dlouhých vteřin po zadu. Před očima se mi míhaly mžitky. To už jsem za námi slyšela rezavý zvuk vojenské trubky a znovu třeskly dva výstřely. Po nich další, které už ani nebylo možné spočítal.

Utíkali jsme ze všech sil a náhle se přímo před námi – jako cikánský duch, který vystoupil přímo z pekla – objevila vysoká statná postava. Osvětlena vzdáleným ohněm velké vatry na nás

hleděla nehybnýma tmavýma očima. Jeho kožená, mastnotou se lesknoucí vesta se v náhlém závanu nočního větru rozevřela a na zarostlé hrudi se něco zalesklo. Ale to už jsme zaběhli mezi stromy a ztratili ho z očí.

„To byl on!“ zaúpěla jsem.

„Nezastavujte. A neohlížejte se!“ sykl markýz. Když jsem se přes jeho moudrou radu přece jen letmo ohlédla v naději že to, co jsem před chvílí zahlédla, byl jenom duch, horečný přelud, že jsme přece nemohli být tak blízko cíle a promarnit svou jedinou šanci, spatřila jsem, jak z cikánských vozů, nyní už zcela odkrytých, vyskakují červené uniformy. Jedna, druhá, třetí… Byly jich desítky. Stěží jsem dokázala uvěřit, že všichni jsou zde jen kvůli nám dvěma, tedy hlavně kvůli Filipovi. Jak ministr Louvois dokázal, aby se jeho osobní hon na takzvané zrádce Francie přenesl do pravomoci prestižní královské gardy, jsme se mohli jen dohadovat. Ve stejné chvíli jsem však pocítila v lýtku palčivou bolest.

Všimla jsem si, že Filip pustil mou ruku. Ohlédla jsem se. Jen kousek ode mě se na něj vrhli dva gardisté s vojenskými šavlemi. Markýz bleskurychle vytáhl z rozedrané cikánské nohavice rapír pana de Dangeau a strhl se souboj, jehož údery jsem téměř nedokázala sledovat, dílem pro jeho rychlost, dílem pak pro návaly ostré bolesti z rány v noze. Jen jiskry, vykřesané nárazy ostří, dávaly tušit, že boj je velmi vyrovnaný. Jen o setinu sekundy později jsem uhnula dalšímu nepříteli, který se zjevil bůhví odkud a jen o vlásek mi nerozsekl tvář. Trhla jsem sebou, o kus odskočila a třesoucíma se rukama vytáhla ze smrduté sukně kord, lesknoucí se zlatem. Nevěřila jsem, že mi bude něco platný, strach mě téměř zbavil vlády nad tělem a já nebyla téměř schopná pohybu. Zatímco jsem vrávoravě couvala a spíše jen prchala, než se bránila před nepřítelovou šavlí, Filip na mě zakřičel: „Tajný bod Grazaců, znáte ho přece!“ Přitom jen stěží vykryl sek, mířící přímo na jeho hruď.

Voják na mě zaútočil a já stále couvala, všechno bylo dílem pouhých vteřin. Byla jsem si jistá, že jsme oba ztraceni. Od dalších přibíhajících nepřátel nás dělilo už jen několik desítek metrů.

Téměř bez přemýšlení a náznaku stylu jsem nastavila rapír tvrdému úderu mířenému na hlavu, až mě zabrněla dlaň a já zavrávorala. Naštěstí nebyl sek příliš přesně namířen, takže jsem jej v poslední vteřině stačila vykrýt a ještě máchnout lesklou zbraní po útočníkovi, čímž jsem získala drahocenné setiny sekundy, jež pro mě měly cenu

zlata. Voják zřejmě čekal jen neumělou obranu, jakýkoli, třeba jen amatérský útok, by ho od hubené holky v ušmudlané sukni zřejmě opravdu překvapil. To mi pro tento okamžik zachránilo život. Následoval další útok, tentokrát bod na prsa. Snad jen popaměti a jako v mrákotách jsem bod vykryla a zaútočila na soupeřův bok. Ten byl můj lehce obtloustlý protivník přinucen krýt a já měla čas naznačit útok na jeho rameno, odkud jsem pak rychlým a téměř neznatelným obloučkem hrotu obešla soupeřovo ostří a vztyčila je přesně na opačné straně, než by mě čekal. Útočníkův pozdní pokus o další kryt byl právě tou silou, která mi umožnila fintu zopakovat a nakonec způsobila, že hrot zlatem zdobeného rapíru Jindřicha Navarrského proklál soupeřovo hrdlo přesně v místě tepny, jak mě to Filip před několika dny naučil.

Rudá uniforma byla okamžitě nasáklá krví jako houba a nepřítel se skácel k zemi. V té chvíli mě ani nenapadlo uvažovat o tom, že jsem někoho zabila, nebyl čas na nic kromě pudu sebezáchovy. Jistě při mně stáli všichni svatí, když jsem vrávoravě utíkala do křoví s ostřím potřísněným tmavou krví až k dlani a jako zázrakem nebyla zasažena další kulkou.

Ve stejné chvíli i Filip usmrtil své protivníky a opět mě táhl pryč, do hlubšího stínu. To už jsme byli mezi stromy. Teď šlo jen o rychlost. Naší výhodou bylo, že jsme částečně znali terén a věděli kam běžíme, na rozdíl od našich pronásledovatelů, kteří byli ve tmě poněkud zmatení. Ale to bohužel nestačilo, byli stále blíž a blíž.

Filip se ke mně otočil a přerývaně na mě křikl: „Musíme se rozdělit, jinak nás dostanou oba! Utečte, Luiso, na vojáky vaše šermířské umění nestačí, měla jste jen štěstí! Zmizte odtud, kamkoliv, já vás najdu, pokud přežiji, to vám slibuji!“

Tato věta mi zněla jako zaklínadlo.

Teď už jsme běželi těsně vedle sebe. Kam mám jít? Chytí mě tak jako tak.

„Nevidím vás, ale tuším, jak se teď tváříte. Proboha, jen už ksakru zmizte, kamkoliv, jen nezůstávejte u mě!“ zavelel Filip tlumeně a tón jeho hlasu mi neponechával žádný prostor k odporu.

Kromě prvotního šoku jsem snad už ani necítila strach. Na ten nebyl čas. Cítila jsem jen jediné – že nechci opustit Filipa. Představa, že ho toho večera možná vidím naposledy v životě, mě svazovala jako železné okovy. Jinak se snad celé mé já smířilo s tím, že osudu

nelze vzdorovat. Jestliže máme dnes v noci zemřít, pak tedy zemřeme. Spolu.

„Nemohu, nepůjdu sama!“ zakvílela jsem a škrábala se po kamenitém svahu z dosahu kulek, které nám už opět zasvištěly kolem uší. Kusy uvolněných kamenů mi propadávaly mezi prsty a vlhké rostliny pod náporem mých bot klouzaly jako živé. Řídily mě pouze instinkty, má mysl zkameněla a jen nezúčastněně čekala na konec představení. Kdyby alespoň nebyla taková tma!

Filip kdesi vedle mě zavrčel jako vzteklý pes: „To je rozkaz! Jděte! Jestli nás dostanou živé, nedovedete si ani představit, co s námi udělají! Nechci vás vidět umírat rukou toho ďábla, rozumíte? Utečte hned teď, jděte nebo vás snad raději zabiju vlastní rukou!“

Stále jsem se držela za Filipem, který už dávno pustil mou dlaň, aby tím pomohl našemu rozdělení, které nejspíš považoval za jedinou naději na mé přežití. Nebyla vhodná chvíle na zbytečné hrdinství. Bránila jsem se, ale bylo mi jasné, že každý sám budeme mít větší šanci. Pokud všichni poběží za námi, je zřejmé, že nás brzy dostihnou oba. Když se nám však podaří rozdělit, jeden z nás má naději přežít, a Filip rozhodl, že to budu já.

Čas jako by se zpomalil. Hluk i můj vlastní dech jako by k mým uším doléhaly přes jakousi hradbu. Dívala jsem se na své ruce, modře světélkující v černé prázdnotě, a sledovala, jak se snaží zachytit drobných keřů ve svahu nad námi. Bolest prostřeleného lýtka jsem nyní skoro necítila, jen jsem matně vnímala, že noha stále neochotněji poslouchá mé automatické příkazy. Filip mi dal naději na život. Naděje… Co je vlastně naděje? Může být hranicí mezi životem a smrtí. K čemu je mi ale naděje, jestli Filip dnes v noci zemře? Jako bych na své kůži téměř cítila závan z říše stínů. Otevírala své brány a za nimi čekala jen uklidňující nicota, klid, ticho, pokoj. Téměř jsem zatoužila vejít dovnitř, spočinout v té mlhavé náruči, nemuset se už plahočit dál.

Získali jsme sice pár vzácných vteřin, protože jsme na chvíli unikli záři ohňů, ale vojáci uzavírali kruh a nad námi už byly jen strmé skály. Početní převaha nepřítele odkrývala naše karty do příštího kola hry velmi jasně.

Zastavili jsme se a pokoušeli se vydýchat. Filip natáhl ruku před sebe do tmy a lehce se dotkl mé tváře. To už jsem cítila, že našemu rozdělení nemohu vzdorovat.

„Vy jděte vpravo podél skal, já půjdu dál tudy. Půjdou za mnou. Tak už běžte…," zašeptal.

Ani jsem se nepohnula a oči mě pálily potlačovaným pláčem.

Filip ke mně přistoupil a zoufale mnou zatřásl, odstrčil mě od sebe a sykl: „Tak běžte už! Jste hluchá?"

„Filipe!" hledala jsem jeho oči, z nichž jsem viděla jen odlesky. Znovu mě napadlo, že pokud teď odejdu, už ho možná nikdy neuvidím. Zabijí jeho nebo mě, nejspíš nás oba. Je konec, prohráli jsme.

Markýz už jen mlčel a čekal, až poslechnu. Neustoupí, věděla jsem to. A světla a dupot se přibližovaly. Už jsem udělala zoufale neochotný krok do tmy směrem pryč od něj, když jsem se znovu zastavila. Jako by se naše duše a mysl na okamžik propojily neviditelným poutem, jako by naše srdce náhle uslyšela stejnou píseň. Filip mě stáhl zpět a já na tváři ucítila jeho dech. Pak mě pevně objal a několik nekonečných vteřin mě držel v náruči. Jako bychom se loučili navěky.

Blikající světla pochodní, doprovázená výkřiky odkudsi zdola, se už nezadržitelně přiblížila. Cítila jsem, jak se Filip chvěje a jak mě jeho prsty sotva znatelně hladí po vlasech, stejně jako té noci v Paříži, kdy jsem stála na prahu smrti. Naše rozechvělé sblížení trvalo jen okamžik, který však byl delší než věčnost. Čas se pro nás na ten prchavý okamžik milosrdně zastavil. Ne, nechci se ještě loučit, ne takhle!

Dál už si vzpomínám jen na horečný úprk nocí, plnou strašidelných úderů mých nohou o pomalu mrznoucí hlínu, na vlastní divoký dech a bláznivý tep na pulzujících spáncích. Kolikrát jsem už takhle utíkala? Už nechci utíkat, už nemám sílu bojovat, cítím jak se propadám stále hlouběji, tak hluboko, že už téměř nevidím světlo.

Osud… Všemocný pán Osud, dokáže vůbec někdo zlomit jeho bezohlednou vůli?

Kdesi za mnou se stále ozývaly výstřely a křik a desítky pochodní se hemžily lesem jako hejno světlušek, zlověstně zvěstující další triumf zla. Myslela jsem na Filipa, prosila cokoliv, co snad bylo nade mnou, o jeho i svou záchranu. Mou strachem zemdlelou myslí se míhaly zmatené myšlenky na madame Pipin, na markýze de Dangeau, na markýzu de Grazac. Prodírala jsem se poslepu neprostupnými křovisky a několikrát se málem zřítila kamsi do hlubiny. Cítila jsem krůpěje potu na čele, jak se pomalu mísí s krví z

desítek šrámů od ostrých kamenů a trnů, které mě šlehaly do tváře. Ale nepřestávala jsem. Jen dál od těch výstřelů, do bezpečí, do ticha! Nepřemýšlela jsem, co bude dál. Vzdáleně jsem vnímala jen hvízdání nočního horského větru v mých vlasech a černé siluety větví v těsné blízkosti mých vytřeštěných očí. Kolem mé zraněné nohy jako by se pomalu rozhoříval oheň, ta palčivá bolest byla stále silnější, zdálo se mi, že chvílemi dokonce ztrácím vědomí.

Ale hluk se vzdaloval. Všichni pronásledovatelé se nejspíš opravdu vydali za Filipem. Zatím…

Padala jsem, zůstávala pár minut ležet a pak se zase zvedala. Šplhala jsem výš a zase dolů do údolí, dál a dál jako pomatená tak dlouho, dokud jsem nezůstala ležet kdesi uprostřed tmy bez sebemenšího zbytku sil.

Nějakou dobu jsem jen bezvládně ležela v sametové trávě a neviděla si ani na špičku vlastního nosu. Až vzdálené zavytí vlka mě znovu probralo. Polekala jsem se a znovu se rozběhla. Kam jsem běžela? Copak já vím? Kamkoliv, pryč od zla, od strachu, od skutečnosti, kterou jsem odmítala přijmout.

Tma všude kolem mě byla děsivá. Dříve se mi nezdála tak strašidelná, dokud byl Filip nablízku. Ale samota uprostřed tichých rozlehlých hor všechny mé již existující strachy znásobila stem. Za každým šelestem jsem viděla svou smrt, ať už výstřelem z muškety za kmenem stromu se skrývajícího vojáka, či v zubech divokého medvěda. Chtělo se mi křičet strachem, čím větší ticho se kolem mě rozprostíralo, tím větší panice jsem podléhala.

Tohle nezvládnu, nedokážu to! Kde jsou ony krajní meze, ty pověstné hranice lidské přizpůsobivosti? Co teď budu dělat? Ztratím se v nekonečných horách navždy…

Stále jsem čekala, že se odněkud vynoří Filipova silueta a vyvede mě ze tmy, jako už tolikrát. Napínala jsem uši a přestávala dýchat, aby mi neunikl jediný zvuk, který by mi snad mohl něco napovědět o Filipově osudu. Chytili ho? Zabili? Leží někde raněn a jeho jedinou nadějí na zachraňuje můj návrat? Jak mám vědět co dál, kdo mi poradí? Bože, co mám dělat?

Bůh…

Proč mi vlastně Bůh neukáže cestu, proč mi nepomůže? Jsem ztracená, ztracená, proč nepřijde, když ho volám? Je vůbec někde nade mnou něco, co mohu nazýval Bohem, něco, co mohu zavolat na

pomoc? Už tolikrát v životě jsem ho volala a nikdy nepřišel. Slyší mě vůbec?

Vždycky jsem nějak věřila, že ano. Lhala jsem sama sobě?

Ve svém předchozím životě jsem vlastně nikdy neměla skutečný důvod o Bohu přemýšlet, teprve pobyt v sedmnáctém století ve mně probudil nové otázky. Co jestli lžu sama sobě, co když vůbec v žádného Boha nevěřím? Věřím? Spíš doufám… Ano, já stále doufám! Kdy už tedy to Něco, co se vznešeně nechává nazývat Bohem, konečně bude stát na mé straně? Vždyť dnes v noci opět zvítězilo zlo!

Začínalo svítat a já už byla téměř na hranici umrznutí. Už jsem vyšplhala velmi vysoko a ledový vítr mi pronikal až na kost. Bála jsem se zastavit, bála jsem se odpočinout si, aby mě nevyslídili vojáci, vlci či medvědi. Chlad už otřásal celým mým tělem a ledový vítr z vysokohorských štítů klouzal po svazích přímo do mého obličeje. Najednou se mi chtělo strašně spát, toužila jsem jen najít někde alespoň trochu teplé místečko, usnout a probudit se jedině v případě, že otevřu oči a znovu uvidím Filipa.

Můj podvědomý strach, že tato téměř neovladatelná ospalost může být známým počátkem životu nebezpečného podchlazení, nebyl úplně neopodstatněný, a obava z vlků a medvědů mi právem nedovolila ani na chvíli se přestat ustrašeně rozhlížet. Vojákům jsem nejspíš nějakým zázrakem skutečně unikla, protože les byl kromě nikdy neutuchající symfonie noční přírody naprosto tichý. Jenže co bude dál? Ozvěna vzdálených výstřelů dávno umlkla a ticho mě paradoxně ještě víc děsilo. Jaký byl konec nočního dramatu, jak skončila ta potupná štvanice, bitva, která mě vytrhla z náruče mého markýze?

Chtěla jsem se možná i vrátit a přesvědčit se, jestli je Filip naživu, jestli ho zajali nebo zabili, ale běh noční krajinou, kdy mě neproniknutelný terén snad stokrát donutil změnit původní směr, mě zbavil posledních zbytků orientace. Sama jsem se divila, že jsem se dosud nezabila pádem do nějaké rokliny, že mě nepřepadl nějaký osamělý tulák, putující přes hory. Ale hned v příští vteřině se klidně muže stát cokoliv; cítila jsem se jako slepá.

Nespala jsem ani minutu a brzy se rozednělo. Celý následující den jsem se vyhladovělá, unavená a žízní spoutaná zoufale snažila najít cestu zpátky bez bližší představy, co bych si počala, kdybych ji našla. Nepoznávala jsem však ani krajinu kolem sebe, ani štíty hor

nade mnou. Začala jsem nenávidět lesy a zatoužila po jakémkoli náznaku civilizace; ten otevřený a nekonečný prostor všude kolem mě dusil ve dne snad ještě víc, než v noci. Jakmile temnotu noci vystřídal bílý den, světlo odkrylo hory v celé jejich rozlehlosti a mou samotu v celé nezvratnosti. Teprve tehdy jsem si uvědomila, jak rozlehlé jsou hory kolem mě a jak jsem v nich bezmocná. Po markýzově boku se mi prastaré Alpy zdály romanticky krásné, bez něj však studené a děsivé.

Filipe, kde jsi?

Slunce se opět začínalo klonit k obzoru a já stále neměla ani náznak naděje na Filipův návrat. *Najdu vás, pokud přežiji*, šeptal stále jeho hlas v mé hlavě slova, která Filip pronesl těsně předtím, než jsme se rozdělili. Zaklínadlo, které mi tolikrát pomohlo, působilo jako kouzlo. Drželo mě při životě a vedlo mě horami jako polární záře. Pokud přežiji, říkal…

Na chvíli jsem usnula v trávě na jakési planině, dokud ještě trochu svítilo slunce, ale hned jak to bylo možné, vydala jsem se znovu na cestu, tentokrát už stále nahoru. Když jsem konečně dosáhla vrchu nejbližší hory, stanula jsem na rozlehlém návrší, kde foukal tak prudký vítr, že jsem se musela občas i držet rukama dlouhých vlasů horské trávy, aby mě ten vichr nestrhl z jen pár metrů vzdáleného srázu.

Konečně jsem stanula na samém vrcholu kopce, připomínajícího obrovskou homoli. Doufala jsem, že uvidím něco, co mi pomůže určit směr, že zahlédnu zkrátka cokoliv, ale kam oko dohlédlo, byly opět jen hory bez jakékoli známky civilizace. Hrdé štíty, dosud pokryté sněhem, jako by na mě křičely, jako by mi braly zbytky víry, že se odtud ještě někdy dostanu. Odporné těžké šaty se mi nápory větru lepily na během ošlehané nohy a blátem ztvrdlé cípy mě bodaly do otevřené rány na lýtku, která pulzovala už tak bolestivě, že jsem stěží dokázala vnímat něco jiného. Zalykala jsem se prudkými nárazy ledového vzduchu a připadala si jako na vrcholu světa. Byla jsem jen zrnko prachu, bez významu, bez začátku, bez konce.

Nechtěla jsem uvěřit tomu, že jsem v celých horách sama. Musí tu přece někde být lidé, nejsem v pravěku, v sedmnáctém století žijí v Evropě miliony lidí, musí tedy být i zde! Vím, že tu někde jsou! Přece jsem se nepropadla znovu v čase, tentokrát však o milion let zpátky? Kde je civilizace, kde je Francie? Jak já nenávidím hory!

Jak jsem se tak rozhlížela, netrvalo dlouho a konečně mi došlo, kde se nacházím. V dálce přede mnou, tak daleko, že jsem stěží mohla uvěřit, jak obrovskou vzdálenost jsem ušla, jsem spatřila ony dvě hory, podobné jedna druhé jako vejce vejci. Jen jsem se na ně nyní dívala z boku a z té výšky jsem mohla také dobře vidět rozlehlou louku pod nimi.

Projela mnou vlna úzkosti. Zhluboka jsem se nadechla, protřela si unavené oči a zahleděla se do padajícím soumrakem zahaleného údolí. Cítila jsem, jak mnou prostupuje bolest. Louka v dálce byla prázdná, i na tu vzdálenost bylo vidět, že ti, kteří tam ještě uplynulé noci tábořili, dávno odjeli. Jako by tam nikdy nikdo nebyl, jako by snad žádná lidská přítomnost nikdy neporušila posvátnou samotu horské pastviny. A přece tam včera byli, viděla jsem je – desítky, stovky kočovníků se svými zlověstnými vozy. Ustrašeně ukrývali vojsko pod plachtami a doufali, že zlá noc brzy skončí. Tam někde se odehrála noční honička po úbočích hor, tam někde možná Filipa zasáhla smrtící kulka, tam někde možná… Posadila jsem se a jako už tolikrát se toužila rozplakat jako dítě. Ale nedokázala jsem ani plakat, jen nepopsatelná prázdnota mi sevřela srdce i duši.

Za těmi vysokými štíty na obzoru by podle toho, co mi vyprávěl Filip, když jsme poslední večer sledovali západ slunce nad Planinou duchů, mělo být město Briancon. Opevněné hradbami z jedenáctého století, kde právě největší stavitel Ludvíka XIV. buduje zbrusu novou válečnou pevnost na obranu říše svého dobyvačného krále, téměř na hranici území francouzské koruny, je možná nejbližší lidské obydlí. Prý je to nejvýše položené město široko daleko, v němž celých tři sta dnů v roce nepřetržitě svítí slunce. Tam bych možná našla pomoc. Ale bylo to příliš daleko. Nepřekonala bych mocné štíty hor, mé zranění a sníh na jejich úbočích byly příliš velkými překážkami pro jednu vystrašenou vysílenou holku, která už stěží udržela nohy v pohybu.

Nakonec jsem se vydala na opačnou stranu, pryč od dvojice hor, kterou jsme ještě před několika dny s Filipem tolikrát pozorovali. Tady nahoře mě markýz stejně hledat nebude, pokud přece jen zůstal nějakým zázrakem naživu, půjde někam, kde jsou lidé. Sestupovala jsem tedy kamsi do údolí na opačné straně hory, v jehož existenci jsem pouze doufala. Cítila jsem, jak mi rychle docházejí síly. Měla jsem palčivou žízeň, hlava mě z neustávajícího větru a z nedostatku tekutin bolela jako střep a já věděla, že mi zranění už brzy nedovolí

udělat ani krok. Musela jsem si pospíšit, jít dál, dokud to alespoň trochu šlo.

Mezi nekonečným labyrintem skal a travou porostlých plání se dal vytušit prudký sráz, který snad podle všeho bylo možné obejít. Doufala jsem v ostrov, v oázu, ztracené město, cokoli jiného než ty odporně nekonečné hory.

Po chvíli jsem skutečně spatřila něco, co mi dodalo naději – kouř. Podle jeho tenkého, téměř neviditelného pruhu šedého dýmu, který se jako dračí dech vlnil ve stínech posledních záblesků dne odkudsi zdola a z velké dálky, jsem zvolila směr a upjala se k němu poslední energií i myšlenkou. Moje tvář byla ošlehaná větrem a mé blátem obalené cikánské šaty se zdály téměř k neunesení. Kdyby mě někdo potkal, jistě by mě pokládal za čarodějnici či lesní strašidlo. Už jsem nevnímala ani nechutný zápach svého ubohého oblečení, cítila jsem jen bolest zraněné nohy a bolest v srdci. Palčivé křeče v noze se mi ale s rostoucí únavou zdály stále vzdálenější, třebaže už dávno postoupily z lýtka až ke kolenu a stoupaly stále výš. Nikdy bych nevěřila, že podobnou cestu zvládnu zdravá a se zásobami vody a jídla, natož žízní a hladem ubitá jako raněné zvíře. Ale šla jsem pořád dál, stále níž do údolí, jako bych byla stroj.

Najdu vás, znělo mi dál v uších a já se pomalu nořila do tmy údolí, jemuž už dávno vládla noc. Nažloutlé a narůžovělé odlesky zapadajícího slunce se rychle skryly za černé siluety hor a já ve slepé víře sestupovala dolů do údolí podél skalní stěny. Nebýt svitu hvězd a měsíce, jistě bych skončila na dně rokle se zpřeráženými kostmi, příkrý svah byl téměř nad hranici lidských možností. Filipova slova mě však vedla tmou jako vede Polárka námořníka nekonečnými plochami vod. Musím být statečná, neztratit rozum, přemýšlet tak, jak by přemýšlel on. Nebude mě hledat v horách, to by bylo jako hledat kapku vína ve džbánu vody.

Myšlenka na Filipa mě nakonec zcela povznesla nad vysílení a bolest, nad únavu a beznaděj. Láska se nevzdává, nikdy nepřestává čekat, nikdy nepřestává doufat. Jako bych v samém nitru cítila, že Filipovi musím důvěřovat, že mou důvěru potřebuje stejně silně, jako já potřebuji jeho přítomnost. Nikdo jiný tu není, aby mu věřil, a já ho nezklamu.

Když jsem otevřela oči, moje ústa byla vyprahlá a do očí mi svítilo slunce tak palčivě, až jsem se chvíli domnívala, že jsem v jiném světě, snad v tom za řekou Styx. V noze mi cukalo a mé rty byly

žízní tak rozpraskané, že se zdálo, jako by byly ze dřeva. Jakmile jsem se trochu rozkoukala, první co jsem spatřila byly do krve rozdrásané ruce, nehybně složené na odporně špinavém hadru. Až po chvíli jsem poznala své dlaně, vyčuhující ze smrdutých rukávů cikánské haleny. Konečně jsem si také uvědomila, že sedím na chladném kameni, opřená o jakousi bránu.

Nezajímalo mě příliš jaká je to brána, ani kde jsem; hlavní bylo, že jsem dorazila někam, kde jsou lidé. Protože kde je brána, tam je i zeď, kde je zeď, tam je někdo, kdo tu zeď postavil, někdo, kdo mě snad vytrhne z nepřemožitelné moci hor.

Ze všeho nejdříve jsem si uvědomila svůj naprosto apatický stav, v němž jsem se nacházela. Všechny mé potřeby se zúžily jen na pár základních nezbytností – pít, jíst, spát a především nemyslet. Nechtělo se mi zjišťovat co bylo, kde jsem teď, co bude za chvíli. Chtěla jsem se hlavně napít. Možná bych dokázala i vstát a rozhlédnout se kolem, ale proč vlastně? Byla jsem unavená, unavená, unavená…

Nade mnou se mihl stín. Pootočila jsem hlavu a svět nade mnou se trochu zavlnil. Můj pohled se zastavil na tváři starého shrbeného muže v kápi, který se nade mnou už nějakou dobu skláněl. Jeho hluboko do čela stažená kapuce mu zakrývala oči, z tmavé látky vyčuhoval jen dlouhý zahnutý nos jako ptačí zobák. Stál před branou, u níž jsem seděla jako špinavý toulavý pes, a zvědavě si mě prohlížel. Jistě mě pokládal za tulačku či žebračku a snažil se pouze zjistit, zda jsem ještě živá.

Pokusila jsem se srovnat si v hlavě, co se vlastně stalo. Musela jsem sem dojít v noci, když jsem se snažila dostat do údolí, odkud se vznášel kouř, neklamné znamení civilizace. Náhle mi konečně došlo i to, že jsem včera v noci ztratila Filipa. Tato myšlenka mě náhle probodla jako otrávený šíp. Celá moje bytost se zachvěla a mé srdce se sevřelo, za nic na světě nechtělo tuto vzpomínku přijmout. Filipe, jsi tu? Třeba to byl jen přelud, třeba i teď s ním jenom další sen uprostřed svého neuvěřitelného a nekonečného snu.

Jakési vysoké a vlhké zdi se nade mnou tyčily jako pevnost, ozářená ranním sluncem. Vrcholky bělostných hor nad ní, kdesi vysoko na obzoru, vypadaly jako z pohádky. Staré zdivo obtáčely šlahouny zeleného břečťanu a dodávaly ponuré stavbě romantickou patinu pevnosti z dávno zapomenutých příběhů.

Z mužových rtů, které se sotva znatelně pohybovaly, vycházela tichá latinská slova. Poklekl ke mně a dotkl se mého čela. Spatřila jsem na jeho krku velký dřevěný kříž.

„Kdo jste, pane? Jste skutečný?“ zachroptěla jsem vyprahlými ústy a pokusila se pohnout nohou, jejíž nutkavá bolest mě pomalu probouzela z mrákot.

„To Bůh tě přivedl až sem…,“ zaslechla jsem, ale mužovy rty se sotva pohnuly.

„Pít… prosím“ zasípala jsem.

Starý muž se ke mně ještě víc sklonil, položil mi dlaň na hlavu a zvolna řekl: „Jistě, dám ti napít. I najíst, jestli máš hlad.“ Zatáhl za rezavý řetízek malého zvonku u brány. Ten se rozezněl cinkavým hlasem, který mi připadal jako andělský zpěv. Brzy se v bráně objevil další muž se sklopenou hlavou, tak hubený, že pod mnišskou kutnou nebyl skoro vidět, a ihned odběhl pro vodu, jež brzy svlažila má vyschlá ústa.

„Kde jsem? Kdo jste vy?“ zašeptala jsem znovu, když jsem hltavě spolykala vodu a měla jsem co dělat, abych ji hned zase nezvrátila.

„Tyto zdi patří františkánskému klášteru, náležícímu k opatství v Doitiers, a já jsem jeho opat otec Marlort. Ale kdo jsi ty?“ promluvil znovu muž v kápi a odhrnul mi slepené vlasy z čela. „Nejsi Cikánka, že ne? Kde ses tu vzala, ubohé dítě; v okruhu desítek mil na všechny strany není jedna jediná vesnice!“

Uvědomila jsem si, že ten starý muž má krásný hluboký hlas, připomínající hebký samet.

S největším vypětím sil jsem chtěla promluvit, ale ozvalo se jen zachrčení. Běh nočním chladem mě nejspíš připravil o hlas. Nakonec jsem dokázala pouze zašeptat své jméno a slova, která se v mých ústech vzala bůhví odkud: „Jsem hraběnka Luisa de Lahol a jsem na útěku. Jestli mě chytí, čeká mě jistá smrt. Otče, milosrdenství vašeho kláštera je mou jedinou šancí na život…“ Kdo to mluví mými ústy? Jako bych se dívala na nějaký film. Mou hlavou prolétly všechny příběhy o psancích a uprchlících, kterým zdi kláštera poskytly útočiště na zbytek života. Zbytek života… Jaký bude zbytek mého života?

Otec Marlort na mě chvíli jen nevěřícně hleděl a pak roztřeseným hlasem zašeptal: „Hraběnka? Dobrotivý Bože…“

„Pomůžete mi?“ zachroptěla jsem a rozkašlala se.

Mnich sklopil oči. „Je mi to velice líto, dcero, ale do mužského kláštera vás vzít nemohu, přítomnost žen je zde přísně zapovězena. Dáme vám jíst a pít, ošetříme vás, bezpečí domu mých bratrů vám však poskytnout nemohu.“

„Co učiníš nejmenšímu z mých, mně činíš…,“ zašeptala jsem slova, která mi – nevím proč a nevím kde – nějak uvízla v paměti. Jako zázrakem mi ten verš vytanul na mysli právě ve chvíli, kdy Bůh byl tím posledním, na nějž bych si při svém vyčerpání vzpomněla. Nechápala jsem, odkud se ta slova vzala ve chvíli mé zoufalé zloby na Boha, který mě nechal napospas mému osudu v zoufalství, samotě a bolesti.

Možná však to, co kdosi řekl mými ústy, bylo tím jediným, co mohlo obměkčit srdce starého mnicha, ztvrdlé léty odříkání, askeze a přísnosti klášterních pravidel. Kde jsem ta slova vlastně slyšela?

Pokusila jsem se vstát, ale podlomila se mi kolena a kdyby mě otec Marlort nezachytil, skončila bych opět na chladných kamenech klášterního prahu.

„Co učiníš nejmenšímu z mých…,“ slyšela jsem stále ze svých vlastních úst. To mě asi mé zranění zbavuje kontroly nad vlastním tělem i myslí.

Starý opat konečně odhrnul režnou látku své kapuce. Velké hnědé a moudré oči, zapadlé v hlubokých, tmavě podkreslených důlcích, a kdysi černé, nakrátko ostříhané vlasy, mi teprve teď umožnily spatřit místo přízraku v kápi lidskou tvář. Úzké rty a orlí nos spolu s vědoucími vráskami, lemujícími jeho ústa, dávaly tušit silnou, přísnou a velmi tvrdou osobnost. Za tímto povrchním pocitem se však skrývala dobrá a milosrdná duše, což jsem poznala ve chvíli, kdy se naše oči setkaly. Pomůže mi, nenechá mě tady! Jako by mi únava umožnila na chvíli proniknou i pod povrch, přímo do jeho mysli. V pohledu toho muže se mihlo něco hlubokého a silného, snad bolest či dávná vzpomínka. A to něco rozhořelo naději v mém srdci.

Opat chvíli přemýšlel a pak tiše zavolal mladšího mni cha, jenž předtím přinesl misku s vodou a nyní zpovzdálí pozoroval rozhovor svého představeného s tou divnou raněnou Cikánkou, která mluví jazykem šlechty a vyprahlými rty cituje v podivném vytržení Písmo svaté.

Odvedli, či spíše odnesli mě společnými silami za roh zdi pod vysoký strom, jehož obnažené kořeny se kroutily i několik metrů od

kmene a vytvářely tak podivný pahorek, na jehož úpatí jsem měla čekat na svůj další osud. Prastarý strom byl právě v plném květu a v jeho korunách hučely snad tisíce včel. Dva muži v dlouhých kutnách odstoupili o kus dál a šeptem se dohadovali, co se mnou. Starý opat pak přisedl tiše vedle mě a jen se na mě díval, zatímco mladší kamsi odešel. Nade mnou zpívali ptáci a odlesky slunečních paprsků, mihotajících se mezi bílými okvětními lístky, mě hladily po tváři. Teplý, skoro letní vánek si pohrával se slepenými prameny mých vlasů a já jen čekala, co bude dál. Je tak příjemně teplo; kdo by si pomyslel, že o něco výš je dosud sníh a led?

Za chvíli se znovu objevil mladý mnich, který měl téměř dětskou tvář a oči zelené jako jarní tráva po dešti. Podal otci Marlortovi jakýsi balíček. Z balíčku se brzy vyklubala nachlup stejná tmavě hnědá kutna, jakou měl mladý zelenooký mnich. Navlékli mě do ní a přepásali ji bílým režným provazem.

Byla jsem jako marioneta, nechala jsem se navléct do kutny s kapuci a jen pasivně čekala, co moji noví známí zamýšlejí. Jakmile jsem mezi záhyby špinavé sukně na okamžik zahlédla své lýtko, zděsila jsem se. Obrovský tmavě fialový otok, jehož středem vedl černý šrám plný zaschlé krve, mě šokoval. Jako by ten kus těla ani nepatřil mně.

Teď jsem vypadala na chlup stejně jako oni; dokonce i roztřepené a páchnoucí okraje zablácené sukně s barevnými květy zmizely pod záhyby tmavého mnišského roucha. Oba mniši mě vzali mezi sebe a já jako nesena dobrými duchy jsem prošla velkou branou kláštera.

Těžká dubová vrata za mnou zapadla a mě zalila blažená úleva. Klášter je pevnost a nikdo, snad ani sám král, nesmí porušit práva místa, kde přebývá Bůh. Pokud mě stále hledají, nenajdou mne. Nikdy.

Za obrovskými dveřmi, vestavěnými ve vysoké a přes metr silné zdi z nahrubo opracovaných kamenů, začínal jiný svět. Tichý, stinný, nedotknutelný. V jeho zdech čas už dávno ztratil svou moc, dlouhá staletí neznamenala uvnitř kláštera nic, to, co se odehrávalo za jeho zdmi, bylo pro něj jen tichým šuměním větru. Čas plyne a svět je pomíjivý, stejně jako vše živé. Jen tady mohu najít klid a mír a čekat na zázrak, na Filipa. Přijde, určitě pro mě přijde, slíbil mi to. Je to mé zaklínadlo; jednou přijede, určitě pro mě přijede.

Pomalu jsme přešli rozlehlou zahradu, kolem dokola lemovanou tmavými podloubími, tvořenými desítkami nízkých gotických

oblouků. Pruhy pečlivě obdělaných malých záhonů se zeleninou střídaly obdélníky bílých a temně fialových květů, ve stínu vysoké zdi v protějším rohu se krčilo několik neduživých ovocných stromků. Chodby pod podloubím byly studené a tiché, jen naše kroky se odrážely od jejich dlažby v několikanásobné ozvěně. Kdesi nad námi se rozezněl zvon. Jeho hlas byl hluboký a temný, přesto však přinášel pocit bezpečí a klidu. Několik mnichů ve stejných kutnách, jakou jsem měla na sobě i já, se na okamžik přestalo věnovat zahradě a já zahlédla několik párů zapadlých a podivně vyhaslých očí, jak na mě zvědavě hledí. Co jen vede mladíky plné síly do zdí kláštera ztraceného kdesi v horách? Vzdali se sami sebe, lásky, synů, svobody… Pro koho nebo pro co obětují vše, co ještě mohli prožít? Jak mohou vědět, že ten jejich Bůh, jemuž složili k nohám své mládí, někde skutečně je? Závidím jim tu jistotu.

Mé kulhavé kroky, podepřené dvěma duchovními, vedly do odlehlého křídla klášterní budovy s nízkým klenu tým stropem. Kováním zdobené dveře starobylého obloukovitého tvaru, jimiž jsem jen stěží prošla, tak byly nízké, vedly do malé chladné cely. Úzké okénko dovnitř propouštělo jen málo světla z dosud slunečného, téměř letního dne, a jednoduchá pryčna bez slamníku v rohu, spolu s malým klekátkem a ohmataným krucifixem z tmavého dřeva, byly jediným vybavením tohoto pokojíku na konci světa. S úlevou jsem ulehla na tvrdou pryčnu a zavřela oči.

„Zde spočiňte, dcero. Nevycházejte a nemluvte, ať by se dělo cokoliv. Jste nyní v rukou božích. A mně buď Hospodin milostiv za porušení svatých příkazů, kterých jsem se dopustil pro zachování jeho vůle…," řekl starý opat tiše. Pak odešel a zavřel za sebou dveře. Závora zapadla zvenku a místnost se ponořila do ticha. Stejným tichem byla naplněna má duše a mé srdce.

O několik minut později se vrátil mladší mnich, aby mi na bezvládné lýtko přiložil hojivou mast a ovázal ránu režným plátnem. Když se dotýkal mé obnažené nohy, ruce se mu třásly.

„Odpusťte, paní, otec Marlort nařídil, že nikdo jiný kromě nás dvou vás zatím nesmí spatřit. Zakázal mi zavolat i našeho ranhojiče… Odpusťte mi, že se vás musím dotýkat, snad mi to i Bůh odpustí" hlesl mladík v kutně rozechvěle, když mi ošetřil ránu a ustrašeně ke mně zvedl velké laskavé oči. Mohlo mu být nanejvýš osmnáct let.

„Jaká já jsem paní, prosím tě…," zašeptala jsem a unaveně zavřela oči. Cítila jsem, jak mě mast v ráně pomalu zbavuje bolesti a snad i vědomí. Chladná voda na mých rtech, kterou se mi mladý mnich znovu pokusil přiložit k ústům, byla tím posledním, co jsem ještě cítila. Potom mě obklopil blažený spánek.

Když jsem se probudila, byla noc. Po obvodu dveří problikávaly zlatavé odrazy, asi z loučí na chodbě. Zprvu jsem vůbec nevěděla kde jsem, jen moje horká kůže a studený pot svědčily o tom, že stále žiji. Trvalo mi dlouhé minuty, než jsem si v hlavě srovnala všechna fakta. Znovu mě píchlo u srdce, jako těžký pytel kamení na mě dopadla pravda, před jejíž zdrcující vahou mě na pár hodin ochránil milosrdný spánek. Znovu jsem na chvíli doufala, že to byl pouhý sen. Kolik takových probuzení ještě budu muset prožít?

Sotva jsem otevřela oči, uslyšela jsem hlasité cvaknutí kliky a přede mnou se objevila shrbená silueta. Byl to otec Marlort.

Přišel blíž a tiše pozdravil.

„Tohle leželo vedle vás, když jsem vás našel. Předpokládám, že je to vaše…," řekl a podával mi cosi lesklého.

Byl to Filipův vzácný kord, dar krále Jindřicha jeho předkům.

Jako by ta věc byla jediným poutem mezi mnou a mou láskou, přitiskla jsem si zlatou rukojeť na srdce a cítila v očích slzy.

Starý muž postavil na klekátko svícen s hořící svíci, jejíž mihotavý jas způsobil, že můj hostitel vypadal spíš jako démon, než duchovní. Jeho hlas zněl v malé a temné klášterní cele, jako by vycházel z hrobu.

„Zde máte světlo naděje, dcero. Spěte, spánek vám vrátí síly. Jenom se trochu najezte, spala jste přes deset hodin a vaše tělo je velmi zesláblé."

„Nemám hlad…"

„Měla byste jíst, budete potřebovat sílu, dcero. Měla jste pravdu, v blízkosti kláštera jsem za soumraku zahlédl královské vojáky. Nepamatuji si, že bych je kdy v těchto končinách zahlédl. Někoho hledají, prohlíželi všechny žebráky ze vzdálených vesnic, přicházející na zítřejší bohoslužby, a dokonce i potulné Cikány, kteří už od rána sbíhají z hor jako lavina. Bůhví, kde se tu najednou vzalo tolik lidí, po celou dobu mé služby tu nebylo tak rušno. Povězte mi, to hledají vás? Provinila jste se proti králi či svaté církvi? Tíží vás nějaká vina?"

„Vina?“ hlesla jsem. „Já nevím. Jsme nevinní, stali jsme se oběťmi podlých intrik; musíte mi věřit,“ vydechla jsem, opatrně vstala z tvrdé pryčny a snažila se přitom nedošlápnout na zraněnou nohu.

Opat to viděl a uklidnil mě: „Nevstávejte! Nebojte se, smíte zde zůstat, jak dlouho budete potřebovat. Bůh tomu chtěl, jinak by vás nezavedl až sem. Odpočívejte, dovnitř se vojáci nikdy nedostanou, leda by přinesli kardinálův příkaz. Ale Paříž i kardinál jsou daleko.“

„Bůh tomu chtěl…,“ zašeptala jsem s trpkou lítostí. Chtěl i to, abych ztratila Filipa a všechnu naději?

Opat jako by dokázal číst mé černé myšlenky, pokračoval a ještě víc ztišil hlas. „Neklesejte na duchu, dítě. Cesty boží jsou nevyzpytatelné. Zítra se umyjete a uvidíte, že vám bude brzy lépe. Teď spěte. Vaše zranění není vážné, je to jen škrábnutí. Brzy budete v pořádku. Ráno je moudřejší večera, každá bolest časem pomine, věřte mi.“

„Pomine, možná. Ale stesk mi vysává duši z těla…,“ vzlykla jsem a přitiskla si k sobě ještě těsněji Filipův kord, který jsem objímala a ani mi nevadilo, že je na ostří pod koženým pouzdrem dosud potřísněn již dávno zaschlou krví nepřítele.

Opat se moudře usmál. „Stesk je jako mlha. Nebude tu navždy, jednoho dne se rozplyne s úsvitem…“ Při těchto slovech položil na mou tvrdou pryčnu dřevěnou misku s řídkou polévkou a kus tvrdého chleba. „Jednou vaši duši znovu prozáří paprsek slunce, nic netrvá věčně, nic kromě boží lásky,“ dodal ještě a odešel. Svícen s hořící svíčkou zanechal na klekátku. Já osaměla a přes všechnu snahu se nedokázala ubránit slzám.

Noc uplynula jako by ji někdo vystřihl z běhu času. Zdálo se mi, že sotva jsem usnula, pláčem vysílená a otupělá horečkou, ozval se opět hluboký zvuk zvonu. Jeho hlas zněl uprostřed nočního ticha jako polnice; leknutím se mi rozbušilo srdce. Na chodbě se brzy začaly ozývat tlumené hlasy a potom i tiché šourání mnišských sandálů, a já pochopila, že je ráno. Pohlédla jsem nad sebe, do malého okénka v silné zdi. Za jeho okenicemi, stále ponořenými do tmy, se ozývalo pravidelné pleskání dešťových kapek. Napadlo mě, že jsem se snad ocitla na samém konci světa. Jako by mě stále střežilo neviditelné oko, ozvalo se opět zaklepání a objevila se tvář otce Marlorta.

Zdálo se mi, jako by odešel teprve před několika okamžiky. Otevřel dveře a do mé cely proniklo trochu namodralého světla. Svět se probouzel a klášter s ním.

Zvedla jsem hlavu a chtěla promluvit, ale ozvalo se jen sípavé zachroptění. Zašeptala jsem tedy a cítila, jak mě pekelně bolí v krku: „Děje se něco?“

„Až odbije šestá, všichni se odebereme na ranní modlitbu. Vy nevycházejte za žádných okolností, dokud pro vás nepřijdu já sám. Vše, co potřebujete, máte tady… Vyvarujte se toho, aby vás někdo viděl. Jedině tak vás náš řád nevydá těm, kteří čekají před branami…“

Polilo mě horko.

„Oni o mně vědí? Našli mě? Jak?“

Oni… Ministr Louvois, jeho lidé, jeho vojsko, jeho pomsta, jeho strach. Zachvěla jsem se až se mi sevřelo hrdlo. Při představě rudých uniforem se o mě pokoušely mrákoty. Byli jako mor.

„Nemusíte mít strach. Ať už zde hledají vás nebo toho druhého, tady jste v bezpečí. Zatím,“ řekl tiše představený františkánského řádu a dotkl se železné kliky.

Toho druhého, toho druhého… znělo mi v uších a v mém srdci svitl paprsek naděje. Hledají i Filipa? Unikl jim tedy? Co o něm ten opat ví? Markýz de Grazac nezahynul?

„Řekněte mi, otče, hledají skutečně i jeho?“

Otec Marlort neodpověděl, jen po chvíli dokončil, co mi přišel sdělit.

„Teď přijde bratr Nicolas – toho už znáte – a přinese vám vodu na umytí. Zatím sbohem.“

Jak otec Marlort řekl, tak se i stalo. Mladičký zelenooký Nicolas brzy přinesl džber s ledovou vodou. Hned na první pohled jsem v jeho očích mohla číst strach. Čeho se bál?

Venku rychle svítalo a já ponořila ruce do chladné vody ve džberu, v níž se odrážela má tvář. Moje oči se téměř ztrácely ve stínech únavy a tváře byly propadlé. Raději jsem se na ten obraz nechtěla dívat.

Mladý mnich mě nechal o samotě umýt. Sotva jsem se udržela na nohou, když jsem se konečně svlékala z odporných smrdutých šatů a s úlevou je odhodila do kouta cely. Voda ve džberu musela být z horského potoka či velmi hluboké studny, byla tak ledová, že i pouhé namočení dlaní bylo skoro nesnesitelné. Mýdlo v klášteře asi neměli, takže mi umytí trvalo dosti dlouho. Stála jsem na jedné noze a chvěla se zimou, několikrát jsem málem upadla a jednou skoro vylila vodu na chladnou dlažbu. Musela jsem se pokusit umýt si i vlasy, ani

vteřinu jsem už na sobě nemohla snést ten odporný pach cizího potu, vycházející z cikánských šatů. Když jsem se umyla, navlékla jsem se do mnišské kleriky, která se nosila pod tmavou kutnou; byla to dlouhá košile neurčité barvy z hrubého tuhého plátna. Posadila jsem se na svou skromnou pryčnu a několik minut jen tupě zírala před sebe, na chladnou zeď a své pohublé ruce, vyčuhující z drsných širokých rukávů a bezvládně složené v klíně. V mé hlavě se míhaly útržky událostí posledních dnů jeden přes druhý, až se slily v nepřehlednou bezbarvou kaši.

„Už můžeš vstoupit," zachroptěla jsem po chvíli co nejhlasitěji a Nicolas, který čekal venku, opět vešel. Zůstal však stát mezi dveřmi a rozpačitě si mě prohlížel. Já se, už umytá a oblečená v dlouhé režné klerice, položila na tvrdou pryčnu, která byla stále příjemnější než chladná země, na níž jsem strávila už tolik nocí. Osušky zde také neměli, takže se mi látka lepila na mokrou kůži a já se tak cítila skoro nahá. Přetáhla jsem si přes sebe nuznou přikrývku, abych snad mladíka neuvedla do rozpaků.

Nicolas krátce sklopil oči, pak vzal beze slova svýma bělostnýma hubenýma rukama z kouta odpornou hromadu zatuchlých hadrů a džber se špinavou vodou. Když už chtěl odejít, ještě se otočil.

„Nezeptáte se, proč to udělal?" zašeptal a po očku si mě prohlížel, zejména mé mokré vlasy, které mi splývaly přes režnou kleriku na ramena. Malé kapičky na koncích pramenů se vpíjely do drsné látky a já se už chladem chvěla tak, že mi začaly drkotat zuby. Jestlipak tu někde mají krb či alespoň otevřené ohniště? Co bych teď dala za jeden aspirin…

„Kdo? Co udělal?" nechápala jsem a přitáhla si přikrývku až k bradě.

„Otec Marlort přece. Nevíte, že kvůli vám riskuje vyloučení z řádu?" Znělo to skoro jako výčitka.

Asi to udělal, protože chtěl pomoci bližnímu, pomyslela jsem si, ale nahlas jsem neřekla nic. Zázraky se dějí a já nemám sílu snažit se jim přijít na kloub. Bolí mě mokvající rána, teplota a strach o Filipa spolu s nepatrnou novou nadějí mi nedovolují zbytečné myšlenky. Nejraději bych se znovu vydala do hor hledat svého markýze, nebo alespoň stála u brány a vyhlížela ho. To ale není v této chvíli možné, zřejmě už šílím, nechci si povídat. Co chce ode mne slyšet?

Mnich se zelenýma očima odešel. Nechal mi tam knihu latinských modliteb. Ani jsem se na ni nepodívala a otočila se ke zdi. Chtěla jsem jen spát.

Jeden den byl jako druhý. Už jsem věděla, že zvon zvoní v pět hodin ráno, v poledne a v šest večer. Ráno budí mnichy, aby v šest byli všichni v klášterní kapli a modlili se latinskou modlitbu, jejíž zvuk přicházel jako hlas z jiného světa. Její slova mi zůstanou v paměti snad už navždy: *„Angelus* ***Domini nuntiavit Mariae,“*** ozývalo se zdálky, a přestože jsem těm slovům nerozuměla, zaryly se mi do paměti jako dětská říkanka. Kaple byla jen kousek od mých dveří a otevřenými okenicemi propouštěla monotónní chorály až do mé cely. Třikrát denně jsem slýchala ta slova, dokonce jsem je později našla i v knize, vázané v kůži, kterou mi tehdy ráno přinesl bratr Nicolas. Ani jsem nechtěla, ale brzy bych dokázala ***Angelus*** odříkat i uprostřed noci:

Angelus Domini nuntiavit Mariae,
et concepit de Spiritu Sancto.
Ave Maria, gratia plena,
Dominus tecum. Benedicta tu in mulieribus,
et benedictus fructus ventris tui,
Iesus…

O vojácích před branou kláštera se už nikdo nezmínil. Snad už dávno odjeli, snad tam stále čekali ukryti za silnou zdí jako vlci, trpělivě číhající na svou kořist. Neptala jsem se na ně. Po několika dnech, kdy jsem už dokázala došlápnout na zraněnou nohu, jejíž bolest pod magickou silou léčivých bylin pomalu ustupovala, mě znovu navštívil otec Marlort. Příliš často za mnou nechodil; zdálo se, jako by se mnou vůbec nechtěl rozmlouvat. Vysvětlovala jsem si to tak, že už pro mě udělal víc než dost a má jiné povinnosti, nebo zkrátka jen nechce mezi mnichy vzbuzovat zbytečnou zvědavost a vyvolávat nežádoucí otázky. Pro ostatní jsem byla jednoduše bratr Luis; nikdo se o mě nezajímal.

Toho dne otec Marlort vešel do mé chladné cely místo bratra Nicolase, který mi každý den po mši přinášel prostý pokrm – krajíc chleba, něco málo syrové zeleniny a vodu. Otevřenými dveřmi pronikl dovnitř závan vlhkého a teplého vzduchu spolu s paprskem světla, které bylo v mém kamenném pokoji vidět jen velmi zřídka. Vědoucí pohled mého zachránce, mého anděla strážného, mě vytrhl z letargie.

Starý mnich lehce pokývl hlavou a položil na malý stolek mou obvyklou potravu. Kromě jídla mi však přinesl i jakousi malou krabičku. Nechápavě jsem na ni pohlédla, otec Marlort se jen tajemně usmál a pokynul mi, abych si oblékla mnišskou kutnu s kapuci, kterou jsem si před spaním odkládala, a pomohl mi ji ovázat v pase provazem. Pochopila jsem, že nadešel den, kdy konečně budu moci vyjít ven. Skoro jsem přestávala věřit, že ta chvíle někdy přijde.

„Skloňte hlavu," řekl tiše. Učinila jsem oč mě požádal, a ucítila, jak mi na krk věší nějaký předmět. Pohlédla jsem na něj; byl to dřevěný kříž, zavěšený na šňůrce s malými dřevěnými korálky. Udiveně jsem vzhlédla a spatřila v očích starého muže cosi jako něhu.

„To pro vás vyrobil bratr Nicolas. Chcete přece ještě někdy vidět světlo, nebo ne?" usmál se.

„Ano!" zaradovala jsem se a snad poprvé po dlouhé době zjistila, že se usmívám. Už jsem ani nečekala, že někdy opustím svou celu, která jako by se mi pomalu ale jistě stávala hrobem.

„Tak pojďte, dcero. Skloňte hlavu a nedívejte se ostatním bratrům příliš do očí, nesmí poznat, že jste žena. Kápi si stáhněte do čela, skryjte vlasy, takhle…" Pomohl mi s maskováním a mohli jsme vyjít z nízkých dveří na chodbu.

„Chcete-li, dcero, trávit své dny nadále v tomto klášteře," začal starý opat zcela jiným tónem, který mne svou vážností překvapil, „musíte přijmout některá jeho pravidla. Klášter je jako jiný svět. Vstoupíte-li do jiného světa – nezáleží na tom, jestli to bylo z vaší vůle nebo řízením osudu – musíte se mu přizpůsobit. Jinak vás zavrhne, odsoudí a vyžene. Rozumíte, co tím myslím?"

Mnichovy oči se vpily do mých a mě na krátký okamžik napadlo, že ten starý muž se mnou v té chvíli vůbec nemluví o klášteře.

„Ano, rozumím vám možná víc, než si myslíte," usmála jsem se trpce.

„To jsem rád. Nemusíte se vším souhlasit a všemu rozumět. Stačí poddajnost a pokora."

Prošli jsme pod tichým podloubím, stejně jako v den, kdy jsem přišla. Uvítal mě klášterní dvůr se vzhlednými záhonky, na nichž se pod slabými závany větru lehce vlnily fialové macešky. Lačně jsem se nadechla čerstvého vzduchu. Mou tvář ozářilo teplé slunce a já blaženě přivřela oči, po dlouhých týdnech šera odvyklé světlu. Potom jsem pohlédla nahoru nad sebe, na modré nebe, které jako

bych neviděla snad celé věky. Cítila jsem se slabá, téměř jako bych zestárla o dvacet let. Moje hlava byla těžká a údy zesláblé, bylo mi smutno, ale smířená melancholie mě zahalila do měkkého sametu odevzdání. Kdesi v mém nitru se začínalo skutečně rodit cosi jako pokora. Pohlédla jsem na otce Marlorta a spatřila jeho oči, které jako by dokázaly číst v mé duši. Usmál se.

Jaro se ode dne, kdy jsem naposledy spatřila Filipa, změnilo v léto. Nad mou hlavou se po tmavomodré obloze líně vlekly sněhobílé mraky a ptáci zpívali jako o život, ukrytí kdesi v korunách starých jilmů, obklopujících klášterní zdi. Nemohla jsem odtud na stromy vidět, jen tiché šumění listí v jejich korunách teď dolehlo až ke mně a vzbudilo ve mně vzpomínku na den, kdy jsem sem přišla. V ptačích písních jsem poznala hlas slavíka. Jestlipak i Filip právě teď může poslouchat slavíkův zpěv a šumění větru ve větvích?

„Skloňte hlavu, dcero," napomenul mě duchovní, tiše kráčející vedle mě.

„Odpusťte…," zašeptala jsem a sepjala dlaně před tělem, stejně jako on. Mnich se znovu usmál. Jeho úsměv působil jako kouzlo, naplňoval mě pocitem bezpečí.

„Napadlo mě, že byste kromě modliteb a klášterních zpěvů potřebovala i nějakou činnost, která by vám ukrátila čekání na chvíli, kdy odtud odejdete," řekl po chvíli, když jsme prošli podloubím a úzkým průchodem na druhou stranu kaple.

„To asi ano, děkuji. Přijde však někdy taková chvíle?"

„To ví jen Bůh."

„Věděla jsem, že to řeknete," usmála jsem se na oplátku na něj. Dál jsme šli opět mlčky. Prošli jsme prostorným dvorem a dalším, velmi nízkým klenutým průchodem, který vedl trochu z kopce. Podél jakési rozlehlé budovy jsme ušli asi dvacet metrů a stanuli před dřevěnými vrátky v polorozpadlé zdi. Můj průvodce je odemkl velkým klíčem, prošli jsme jimi a vešli na neobdělanou, nepříliš velkou zahradu, obehnanou – stejně jako všechno zde – vysokou zdí. Ve stínu dvou jilmů uprostřed zahrady kvetl heřmánek a včelí bzukot voněl létem. Připomnělo mi to dětství. Kolem zdi se pnuly šípkové růže, zbytek zahrady však pokrýval jen plevel a vysoká tráva, v níž se tu a tam válely blíže neurčitelné kusy dřeva a rezavého železa.

Dotkla jsem se dlaní průsvitného závoje vysoké kvetoucí trávy, která mi sahala skoro až do pasu.

„Tohle kdysi bývala naše zahrádka, místo k zamyšlení, modlitbám, k rozmluvám s naším nebeským otcem. Už dlouho se o ni nikdo nestaral, možná potřebuje ženské ruce…“

Dívala jsem se na starého muže, který si sňal kápi z hlavy a pohlédl do slunce, šplhajícího k samotnému středu nebes. Blížilo se poledne a mně bylo pod hrubou kutnou snad poprvé v zajetí vlhkých zdí horko. Byl to příjemný pocit.

„To je tedy ta činnost, která mi má ukrátit čekání?“ usmála jsem se. „Chcete-li.“

„Vlastně proč ne? Máte pravdu. Začnu hned.“ Sklonila jsem se k malému keříku, kde se malé voňavé hlavičky heřmánku pomalu zbavovaly bílých okvětních lístků. Utrhla jsem jednu, rozemnula ji mezi prsty a vdechla její omamnou vůni. Jak jsem se skláněla, spatřila jsem opodál rýč, opřený o zeď, motyčku a krátké hrábě. Některé věci vypadají stejně, bez ohledu na staletí, a už se asi nikdy nezmění. Vykročila jsem, vzala do ruky těžký rýč a znovu se podívala na starého mnicha. Už odcházel a nechal mě na zahradě samotnou.

Otec Marlort byl velmi dobrý psycholog. V mé neveselé a ubíjející situaci mi nic nemohlo pomoci lépe, než fyzická práce. Jen do umdlení zmožená prací, otupělá únavou, s bolavými svaly a bolestivými mozoly na dlaních jsem mohla na krátké okamžiky zapomenout na pronásledovatele, na králův medailon, na Filipa, na markýzu, na domov. Bylo těžké nezoufat si, jak neslavně naše výprava dopadla. Jak možná dopadl celý můj život. Jak nespílat osudu, do jakých ztracených končin mě to zavál, nezešílet při vzpomínce na Filipa? Ale ta jediná věta, kterou pronesl můj zachránce, když jednoho deštivého rána zatloukla na těžká vrata kláštera nesmiřitelná pěst našeho nepřítele, mě držela při životě.

Kdyby markýze zabili či zajali, nehledali by ho. Hledají-li ho, žije. Filip není člověk, který by unikl celé armádě jen proto, aby zahynul jako prašivé zvíře někde v rokli s prostřelenou nohou. Možná to bude dnes, možná za deset let, ale znovu se setkáme. Jednou se znovu setkáme.

Jak dlouhých asi může být deset let v klášteře? Raději nemyslet!

Mé zranění se už téměř zahojilo, zato dlaně mi zhrubly a mysl si pomalu zvykla na monotónní a stereotypní život. Stala jsem se součástí této malé říše na konci světa, stále se opakujícího koloběhu, uklidňujícího, očistného. Bylo těžké být mnichem, těžší, než bych

čekala. Málo spánku, málo jídla, málo slov, zato mnoho myšlenek. Čas se vlekl. Nikdo se už nepodivoval nad mou přítomností, navíc nikomu z bratrů k mému údivu i úlevě ještě stále nedošlo, že jsem žena. Mnišská kutna působila svou širokou kapuci a nejjednodušším střihem jako kůže chameleóna – splynula jsem s prostředím, v němž jsme si všichni byli rovni. Směla jsem se pravidelně, ovšem stále jen s výslovným svolením otce Marlorta, účastnit některých mnišských povinností, nikdy jsem však neměla dovoleno vycházet samostatně ze své cely, nebo být s bratry tehdy, jestliže nebyli dostatečně zaměstnáni prací. Chodila jsem pravidelně na mše; sedávala v kapli v poslední lavici u dveří a po večerech se učila latinsky.

Odpoledne jsem většinou trávila ve své zahradě. Ano, byla to moje zahrada, nikdo jiný než já sem totiž nechodil. Jen bratr Nicolas občas přišel pochválit mé dílo a otec Marlort se otevřenými vrátky zdálky díval, jaké výsledky jeho ozdravná terapie přináší. Později mi naordinoval další terapii; ta ovšem byla spíše výchovná než ozdravná; a ta mě změnila snad ze všeho nejvíc.

Po několika zkušebních dnech, kdy jsem – stále v izolaci od ostatních mnichů a v úporném vedru – pracovala na klášterním políčku a později také čistila přístěnek za hlavní budovou, v němž mniši chovali hospodářská zvířata pro potřeby řádu, otec Marlort rozhodl, že mě pošle poprvé od mého příchodu ven, mimo bezpečnou oblast klášterní zdi. S trochou strachu, ale s velkou touhou spatřit znovu venkovní svět, jsem jednoho středečního rána vyrazila s ostatními mnichy do malého horského městečka vzdáleného několik mil. Nedávná epidemie horečky ve městě a okolí připravila o život mnoho lidí a mnozí z nich se dosud neuzdravili. Budova, která bývala dříve sýpkou, se díky neumdlévající píli bratrů františkánského řádu proměnila v domov pro tuláky, opuštěné děti, jejichž rodiče zemřeli, a pro ty, kteří se už o sebe nedokázali postarat sami. V tomto chudobinci byli lidé snad z celých hor. Mniši se o tyto ubožáky neúnavně starali a ze svých skromných zásob se snažili zajistit, aby měli co jíst a nezahynuli ve špíně nesoucí v sobě zárodky nebezpečných nemocí. Stále pečlivě ukrytá pod kápí jsem tam časem začala chodit dvakrát i třikrát v týdnu.

Otec Marlort mě nechal svobodně rozhodnout, jestli mám dostatek síly podílet se na službě potřebným, a já se rozhodla, že to zkusím. Snad proto, aby můj život měl nějaký smysl, jsem se zavázala k něčemu, co jsem neznala, slíbila jsem něco, co se zpočátku zdálo

jako naprosto nesplnitelné. Kromě praní smrdutých hadrů a péče o běžné záležitosti chudobince jsme často museli také omývat ne mohoucí těla nemocných nebo bdít u těch, které už život opouštěl. Pohled na donebevolající bídu a ubohost těch lidí, kterých jsem se zprvu dotýkala jen s největším sebezapřením, mě ovlivnil natolik, že jsem musela přehodnotit všechny dosud existující pozůstatky mého starého způsobu myšlení.

Zpočátku jsem si myslela, že tohoto milosrdenství, pro ostatní mnichy zcela běžného, nebudu snad vůbec schopna. Fyzický odpor k otevřeným ranám, bolákům a páchnoucí špíně na tělech nemocných nebyl ničím proti tomu, co jsem cítila v srdci pokaždé, když jsem chudobinec večer opouštěla. Chtělo se mi křičet smutkem, plakat do vyčerpání nad bezbřehým zoufalstvím a bolestí těch lidí, a hlavně nad vlastní bezmocí. Neměla jsem tušení, jak může být život krutý. Moje návštěva morového města, vysilující dny hladu, to vše bylo jako sen, noční můra, která se později, když jsem se uzdravila, zdála téměř neskutečná. Ale tady, kde jsem měla dostatek fyzických a hlavně duševních sil a času dívat se, jsem teprve pochopila. Porozuměla jsem bolestné nenávisti prostých lidí k zazobaným aristokratům, oblečeným v brokátu a přecpávajícím se den za dnem nejvybranějšími jídly, zatímco oni sami se museli dívat, jak jejich děti umírají hladem či špínou přímo před jejich očima. Ženy jen o pár let starší než já, jejichž tváře se těžkou prací a chudobou proměnily v obličeje vyschlých stařen, mladí muži, kterým válka či nemoc proměnila zdravé tělo v trosku, to vše mi vhánělo slzy do očí a snad i vysávalo život z těla. Jako bych se jim podvědomě snažila dát trochu ze své životní síly, vracela jsem se pokaždé večer do své cely tak unavená, že jsem kolikrát chtěla ulehnout a snad i usnout už na zemi mezi dveřmi, protože tvrdá pryčna pro mě byla až příliš daleko.

Záviděla jsem bratrům, kteří si chodili do kaple pro novou sílu a energii ke svému nebeskému Pánu, když se nad střechami z modré břidlice rozezněl zvon. Tolik bych potřebovala napít se s nimi z poháru dobra a naděje, jejž jako by si všichni pokaždé odnášeli od oltáře naplněný po okraj, zatímco můj pohár sil zůstával stále prázdný a vyschlý! Tolik jsem toužila porozumět hlasu, který oni slyšeli a já ne; tenkrát poprvé byla má touha poznat Boha skutečná. Oni měli kde brát, ale já ne, třebaže jsem s nimi sedávala v kapli den

co den, jak mi otec Marlort doporučil. Byla jsem na všechno sama – na bolest druhých i na svou vlastní.

A tak mi nezbylo, než hledat ztracené síly opět jen v malé zahradě se šípkovými keři. Léto pokročilo a zahrada se opět stala malebným místem k modlitbám. Moje práce pomalu končila. Rukama rozedranýma trny ze zbytků uschlých divokých růží, které jsem se toho dne snažila vytrhat, jsem si otřela pot z čela. Mé dlaně už dávno nebyly jemné a hladké jako dřív, takže jsem škrábance z trní vnímala jen málo, radost z vykonané práce byla silnější. Kolem jilmů jsem z kamenů vytvořila malou cestičku a vysázela dva nové záhony se všemi druhy květin, které se mi díky obdivuhodné oddanosti bratra Nicolase podařilo sehnat. Snad malé keříky přežijí zimu a příští rok opět vykvetou. Harampádí jsem už dávno odnosila do kouta u vchodu, celou plochu vyčistila od plevele a trní a teď jen se zalíbením hleděla na své dílo a měla dobry pocit z poctivě vykonané práce. Protáhla jsem si bolavá záda a chtěla se na chvíli posadit pod stromy do trávy, plně si vychutnat, že jsem dosáhla cíle svého snažení. Náhle jsem odkudsi z dálky zaslechla tlumené zaúpění.

Nastražila jsem uši jako rys, takový zvuk do poklidných zdí kláštera nepatřil, alespoň já jsem ho tu dosud neslyšela. Po chvíli se podivný sten ozval znovu. Šla jsem tedy za tím zvukem a ten mě přivedl až k malému okénku ve zdi v zadní části zahrady, umístěnému o něco výše, než abych jím viděla ven. Zachytila jsem se kamenů, vyčnívajících ze zdi, a natáhla krk k průzoru. To, co jsem spatřila, mě šokovalo.

Za zdí bylo jen malé, plochými kameny vydlážděné prostranství, za nímž už začínal les, zvedající se v prudkém svahu ostře vzhůru. Na sluncem rozpálených kamenech zády ke mně klečel na kolenou starší muž s odhalenými zády, do krve rozdrásanými nástrojem, jímž se sám sobě snažil způsobit co největší bolest. Vyhublá paže, svírající důmyslně sestrojené důtky, vylepšené o trnové větvičky, už umdlévala, nepřestávala však bičovat rozedranou kůži, na niž pražilo odpolední slunce.

S hrůzou jsem na prstech třesoucí se ruky rozeznala prostý prsten otce Marlorta. Seskočila jsem na zem vyděšená tím, co jsem právě viděla. Byla jsem tak překvapená, že jsem ani neslyšela, že na mou zahradu kdosi přišel, a když se jeho ruka jemně dotkla mého ramene, lekla jsem se tak, že jsem málem vykřikla. Spatřila jsem téměř dívčí tvář bratra Nicolase a jeho velké zelené oči.

„Neděste se, paní, prosím! Jednou jste to musela uvidět…“

„Pro Boha živého, proč to dělá? Dělá to často?“ vydechla jsem a cítila nutkání přelézt zeď a zadržet šlachovitou paži, jejíž údery dál způsobovaly mému andělu strážnému další a další bolest, soudě podle neustávajícího sténání, které nebylo možné neslyšet. Mnich mě však zadržel.

„Ano, často. Už skoro patnáct let. Nezabráníte tomu, sám si zvolil své pokání.“ Bratr Nicolas sklopil oči.

„Bože, proč? Co udělal tak strašného?“ Mnohokrát jsem četla o pokání, sebemrzačení pro odpuštění hříchů, ale i přesto jako bych každou ránu, jejíž břitký švih se zpoza zdi co chvíli ozýval, mohla cítit i na své kůži. Děsilo mě to, popouzelo.

„To není moje věc, ani vaše. Zeptejte se však jeho, chcete-li znát pravdu. Ale na jedno pamatujte. Neznám svatějšího muže, než je on,“ zašeptal mnich a pokynul mi, abych ho následovala. Věděla jsem, proč přišel. V zahradě mě nikdo nemohl spatřit, když jsem byla uvnitř, vrátka bývala zavřená, takže jsem si někdy mohla sundat kápi z hlavy. V neděli odpoledne však do kláštera občas přijížděly návštěvy, vyšší církevní hodnostáři či mniši z jiných klášterů františkánského řádu, kteří kolem projížděli při svých žebravých výpravách. Tento řád neměl svého patrona a nežil z církevních příspěvků, byl odkázán na dary a milosrdenství prostých lidí či nižší šlechty. Proto z jeho klášterů pravidelně vyjížděla žebravá procesí, která se často vracela s prázdnou, jindy se však vyčerpaní mniši vraceli s vozy plnými jídla, někdy dokonce i s několika zlatými louisdory.

Nebylo vhodné, abych byla toto rušné odpoledne zbytečně na očích, proto jsem se v doprovodu bratra Nicolase odebrala zpět do své cely, kde jsem usedla na prkennou pryčnu a přemýšlela o tom, co jsem dnes viděla. Můj pohled padl na Filipův kord, uložený v nohách mé pryčny. Tolik času už uplynulo, aniž bych o Filipovi měla jedinou zprávu! Kde asi skončil náš medailon, je dosud zavěšený na krku nepolapitelného cikánského principála‘.‘ Žije dosud madame de Grazac, pluje už na protestantské lodi podél francouzského pobřeží ukrytá v mlze jako zloděj k nizozemským břehům? Jako snad už tisíckrát jsem vzala do rukou lesklou rukojeť Filipova kordu a hladila záhyby chladného kovu. Je tak studený; jak dlouho už tuto rukojeť nesevřela Filipova teplá dlaň? Jestlipak jeho dlaně ještě stále tak příjemně hřejí? Nebo snad svírají chladnou hlínu a také studí jako

sama smrt? Kde jsou, co dělají, koluje v nich dosud krev? Ano, Filip žije, a i kdybych ho už neměla nikdy spatřit, i kdybych v těchto zdech zestárla, nikdy nepřestanu věřit, že přežil. Vzpomínala jsem na jeho objetí na rozloučenou, letmé a rozechvělé, ale vroucí a upřímné. Jako bych stále cítila na tváři Filipovy vlasy, jak mě šimraly, když jsem ho viděla naposledy, než se mi jeho silueta ztratila kdesi ve tmě, obklíčená desítkami zlověstných pochodní. Zdá se to tak dávno, a přesto se to všechno vlastně stalo teprve před několika týdny!

Sotva nastal večer a nedělní ruch utichl, vyšla jsem tajně ze své cely a zamířila k zahradě. Dvůr byl prázdný, všichni už byli ve svých celách a věnovali se večerní modlitbě. Bylo to poprvé, kdy jsem se odvážila bez do volení opustit celu. Ale znala jsem už pravidla kláštera natolik dobře, že jsem se neměla čeho obávat. Život ve svatých zdech probíhal jako podle pravítka. Přesný, do konaly, neotřesitelný. Každé ráno bil zvon ve stejnou hodinu, ve stejnou hodinu se rozezněly tiché kroky po chodbách, připomínající šelest myších tlapek. Každý den ve stejnou hodinu vyjížděl některý z mnichů na svou žebravou výpravu. Nebylo síly, která by tento po staletí zavedený řád narušila. V tuto hodinu nepotkám živou duši, mohla bych si klidně sejmout kápi z hlavy a tančit mezi maceškami, kdybych chtěla.

Klidně jsem prošla liduprázdným dvorem, kolem hospodářských budov až k vrátkům ve zdi, vedoucím do mé zahrady. Chtěla jsem se přesvědčit, že otec Marlort je v pořádku, chtěla jsem jen znovu pohlédnout průzorem ve zdi a ujistit se, že starý muž tam už není, že neklečí na kamenech za zdí čelem k horám jako před několika hodinami. Jaké však bylo mé překvapení, když jsem ho spatřila sedět na dřevěné lavičce pod jilmy!

Zastavila jsem se. Otec Marlort zvedl hlavu a pohlédl na oblohu.

„Krásný večer, že?“ řekl svým typickým vyrovnaným a autoritativním hlasem a já na chvíli zapochybovala, jestli se mi celá ta věc s pokáním a trnovou knutou jen nezdála. Teprve teď mi došlo, že lavice, na níž opat seděl, tam ještě odpoledne nebyla. „Myslel jsem, že nastal pravý čas ji sem znovu postavit, stávala tu už před lety, ale tak dlouho se na ni nikdo neposadil, že jsem ji schoval pod střechu. Dnes opět přišel její čas. Přisedněte, když už jste porušila můj zákaz.“

Váhavě jsem přisedla k muži, jehož klidný hlas a pohled mě uváděly do rozpaků. „Odpusťte mi!“

„A odpusť nám naše viny, jako i my odpouštíme našim viníkům…," usmál se a mně tentokrát neunikla marně potlačovaná bolestná grimasa v jeho tváři. Otec Marlort přerývaně oddechl; rány na jeho zádech byly nejspíš příliš hluboké na to, aby dokázal skrýt bolest. Všiml si, že mi jeho tichý povzdech neunikl, a na chvíli sklopil oči.

„Musí to strašně bolet" pípla jsem, abych mu naznačila, že přede mnou už nemusí nic skrývat. Teprve později mi došlo, že by možná bylo vhodnější předstírat nevědomost. Ale otec Marlort po prvních rozpacích zareagoval zcela otevřeně.

„Ano, bolí to. Žádná bolest však nemůže dostatečně odčinit, co kvůli mně museli vytrpět druzí," zašeptal a já spatřila, že látka jeho kutny vsákla tmavé skvrny krve. Chvíli bylo ticho.

„Proč jste mě vlastně tenkrát zachránil před vojáky?" zeptala jsem se konečně, abych změnila téma, protože teprve po několika týdnech pobytu v klášteře jsem plně pochopila jak neobvyklé, nebezpečné a neuvěřitelné bylo jeho gesto, kterým mě vytrhl ze spárů jisté záhuby.

Starý mnich mi pohlédl zpříma do očí. „I já potřebuji odpuštění…"

„Děkuji vám za to celým srdcem. Ale vaší odpovědi nerozumím."

„Spáchal jsem neodpustitelný zločin a doufám, že pomoc vám alespoň nepatrně splatí to, co jsem udělal. Vypadáte jako ona. Snad proto jsem vám chtěl pomoci… Ano, snad proto."

„Vypadám jako ona? Kdo je ona?"

„Nicolas vám to neřekl?"

„A co?"

Otec Marlort znovu sklopil oči a těkal jimi po zemi. Pod jeho nohama odkvětal heřmánek a já mlčela. Slunce se sklánělo už tak nízko, že se jeho paprsky dotýkaly okraje prastaré zdi a brzy nás oba zanechaly ve stínu. Téměř okamžitě se znatelně ochladilo a já se zahalila těsněji do své kutny. Z hor táhla vlhká a chladivá vůně soumraku.

„Vím, že jste mne dnes zahlédla, a vím, že vás Nicolas odtud odvedl. Myslel jsem, že vám to řekl. Je to hodný chlapec, ale je to ještě dítě. Nerad vidí to, co jste dnes viděla vy, zná mne příliš dlouho. Omlouvám se, ale někdy na mě vina dolehne tak mocně, že…" Starý muž polkl, dnes večer se zdál mnohem starší, než kdy předtím.

„Ne, to vy odpusťte!"

„Sám nevím, proč vám to všechno povídám. Snad jsem si i trochu přál, aby vám Nicolas všechno řekl. On je jediný, kdo zná pravdu. Znal jsem ho už jako malého chlapce, byl při tom, když… Už tak dlouho jsem o tom s nikým nemluvil," vzdychl a roztržitě si začal mnout ruce.

„Snad si ani nezasloužím, abyste mi o tom…"

„Ale ano. Vypadáte jako ona. Jako moje žena. Stejné oči, stejné čelo, stejný úsměv. Byla jiná, jiná než ostatní; nikdy bych si nepomyslel, že ještě někdy uvidím tvář podobnou její. Je to tak dávno, skoro jsem zapomněl jak vypadala, dokud žila. Když jsem vás tehdy našel u brány, hned jsem si to neuvědomil. Ale citovala jste slova z bible a já si náhle vzpomněl. Najednou se mi vybavilo jak vypadala, než jí v mých vzpomínkách bolest zkřivila tvář navěky. Možná jí ve skutečnosti ani nejste podobná, sám nevím; snad jen moje touha ji znovu spatřit mě nutí vidět ji ve vás. Neviděl jsem ženu jako vy po mnoho let."

„Měl jste manželku? Myslela jsem, že duchovní…"

„Nebyl jsem vždycky duchovním. Studoval jsem v Paříži, ale Bohu jsem začal sloužit teprve následkem svého hříchu."

„Co se jí stalo?" zeptala jsem se opatrně. Byl to podivný pocit, povídat si s ním tak důvěrně, být zpovědníkem kněze. Ale uvědomila jsem si, že bolest, o níž mluvil, vinu, která ho nutila trestat sebe sama, jsem z něj vycítila snad už od prvního dne. Vědomí potlačené tíhy hříchu, pokání, pokora, askeze, nezlomná víra; to vše utvářelo osobnost, jež z tohoto muže vyzařovala, kterou se tolik lišil od všech lidí, jež jsem do té doby poznala.

Otec Marlort konečně zavřel oči a začal vyprávět.

„Vzali jsme se hned, jakmile k tomu naši rodiče dali svolení. Byli jsme ještě děti. Usadili jsme se v malé vesnici blízko Lyonu. Země byla dlouhou válkou vyhladovělá a zbídačená. Když mladý král usedl na trůn, narodilo se nám první dítě. Brzy však zemřelo na tyfus. Léta ubíhala a nám se narodilo další. To druhé, chlapec, bylo od maličká slabé a už ve svých dvou letech mělo za sebou tolik utrpení, že jsme stěží věřili tomu, že je dosud naživu. Má žena Jeanne tím velmi trpěla. Dítě pro ni bylo vším, lpěla na něm tak, že jsem pro ni téměř přestal existovat. Když syn dostal znovu horečku, která trvala už příliš dlouho, Jeanne jako by snad strachem přišla o rozum, byla by schopná čehokoliv, jen aby dítě zachránila. Když jsem se tehdy večer vrátil domů, našel jsem Jeanne sedět na podlaze

s nějakou bláznivou stařenou, na zemi kolem nich byl nakreslený kruh a nějaké ďábelské ornamenty. Stařena držela v náručí moje dítě a má žena byla v nějakém podivném vytržení. Blábolila cosi neznámým jazykem, kolem nich hořely ohně… Strašně mě to vyděsilo. Bylo mi hned jasné, kolik uhodilo. A nejen mně, kolem naší chalupy se už dávno shromáždili sousedé a v rukou měli pochodně. Má žena propadla černé magii, ďáblovy paňáty se mi přímo před mýma očima snažily ukrást mou ženu a syna… Nejdříve jsem hrůzou nebyl schopen slova, nikdy do té doby jsem neviděl černou mši. Stál jsem tam jako zkamenělý."

Starý muž na chvíli přestal mluvit a rty se mu třásly. Po chvíli, už téměř šeptem, pokračoval.

„Vytrhl jsem té čarodějnici syna ze spárů, svou ženu chytil za ruku a vyběhl s nimi z domu. Jeanne se ale bránila, snažila se mi vysmeknout, vzít mi syna a pokračoval v obřadu. Ta stará čarodějnice nám však byla v patách, bylo to jako zlý sen. Ale to byl teprve začátek. Tenkrát jsem přijel z Paříže spolu s vévodou de Mazarin, který právě získal od mladého krále vysoké úřady po celé Francii; projížděl tudy na jedno ze svých sídel kdesi v okolních horách. Nejprve jen tiše zpovzdálí celé té scéně přihlížel ze sedla svého koně, díval se jak se přetahuji se ženou o dítě, a nakonec mi přišel na pomoc. Ale Bůh nás všechny chraň od takové pomoci! Vévoda byl podivín, ještě velmi mladý muž, mladší než já, zanícený bojovník proti kacířství. Už ve svých patnácti letech zasvětil svůj život vymítání ďábla a hříchu, byl posedlý pronásledováním čarodějnic a protestantů, už tenkrát to byl nebezpečný fanatik. Kdyby moudrý kardinál Mazarin tušil, jaký je syn jeho nejlepšího přítele, jemuž tak neuváženě věnoval své slavné jméno, snad by si je raději vzal s sebou do hrobu…"

„A co se stalo s vaší ženou?" pobídla jsem šeptem opata, jehož tvář se mi pomalu začínala ztrácet ve tmě. Otec Marlort jako by téměř litoval svého rozhodnutí mluvit po letech o své bolesti. I přes tmu jsem cítila, jak se chvěje po celém těle, téměř jsem nepoznávala jeho hlas.

„To všechno on… Jak já ho tenkrát obdivoval… Vévoda byl snad ďábel sám. Jeho hluboké černé oči, černá hříva a vysoká postava, jeho ďábelská krása a vznešený hlas – už jeho zjev sám o sobě vzbuzoval úctu, respekt a… strach. Nedokázal jsem mu v tom zabránit. Nikdy nezapomenu na jeho pohled, když jsem tenkrát jako

smyslů zbavený vyběhl z domu se svou pološílenou ženou, s dítětem v náručí a tou odpornou stařenou v zádech. Vévoda ihned sesedl z koně a vrhl se mi na pomoc. Když však pohlédl čarodějnici do tváře, jako by na okamžik zkameněl, celý zbledl; snad ho ta stvůra na místě uhranula. Hleděl na ni a ona na něj, a vévoda pak podklesl v kolenou jako podťatý. Nikdy předtím jsem nic podobného neviděl, ta cikánská stařena byla skutečná, opravdová čarodějnice. Vévoda se po chvíli vzpamatoval, ale ta stará divoženka stačila přesto utéct do lesa. Celou noc jsme ji hledali, ale marně, jako by se nad ní zavřela země.

Když jsme se pak nad ránem vrátili s nepořízenou, našli jsme mou ženu opět sedět na zemi v tom kruhu. Svírala v náručí mého syna, jehož jsem jí tam v tom zmatku neprozřetelně zanechal, a křičela jako by ji na nože brali; bylo to jako ta nejhorší noční můra. To už kolem mého domu postávala snad celá vesnice. Chlapec byl mrtvý, možná zemřel na horečku, ale spíš ho Jeanne udusila, jak ho k sobě tiskla. Zbláznila se, ta čarodějnice ji dočista připravila o rozum. Měl jsem tam zůstat přes noc s ní, utěšit ji, neopouštět ji, ale má nenávist k čarodějnici byla silnější. Já chtěl jet s vévodou, pátrat po té ďáblově služebnici, podlehl jsem vévodově vůli a své horečné posedlosti tu ženštinu dostihnout a zabít. Byl jsem sám jako vyšinutý, nikdy si to neodpustím. Celým srdcem jsem toužil poslat ji na hranici za to, co udělala s mou ženou, s mým synem, se mnou. Štval jsem se za ní, místo abych zůstal s Jeanne…“ Starý opat se odmlčel a pak téměř neslyšně zašeptal: „Vévoda de Mazarin potom prohlásil Jeanne za posedlou ďáblem a já mu v tom při svém mladickém fanatismu a pod vlivem událostí minulého večera ani neodporoval. Věřil jsem mu, věřil jsem, že jedině plameny zbaví mou Jeanne hříchu, vytrhnou ji ze Satanových drápů, zachrání před pekelnými mukami…“

„Upálil jste ji?“ vykřikla jsem.

„Ano. Na návsi jsme postavili hranici, vévoda de Mazarin ji vlastníma rukama vyvlekl z domu a přivázal ke kůlu. Sám vedl svatý soud a ten byl velmi rychlý. Já zapálil oheň. Křičela tak strašně, že to dodnes slýchám ve snech. Svíjela se bolestí, jak jí kůže před mýma očima černala a dým dusil. Celá vesnice se na to tehdy dívala, na mě, jak upaluji vlastní ženu; ječeli jeden přes druhého, když slunce vycházelo a třpytilo se mezi hustými oblaky černého dýmu. Bylo to jako úsvit v pekle. Ne ta čarodějnice, to já tenkrát předhodil vládci

pekel duši; svou duši, a nejen moji. To šílenství zachvátilo celou naši vesnici. Dav vyvlekl ještě několik dalších žen, svázali je a bez jakéhokoli soudu hodili k ubohé Jeanne na hranici. Nevěřím na peklo, protože ho není třeba. Peklo je tady, na zemi, tím jsem si jistý.“

„Panebože!“ vydechla jsem a uvědomila si, že se i já třesu po celém těle při představě, jakých hrůz jsou lidé schopni.

Otec Marlort zakončil svou děsivou zpověď: „Když vyšlo slunce, dílo bylo dokonáno. Tehdy se pro mě zastavil čas, jako bych dodnes stál na úpatí doutnající hranice, celé ty dlouhé roky.“

„Jak s tím vůbec dokážete žít?“

„Připadá vám tohle jako život?“ Opat se významně rozhlédl po tmavnoucích ruinách staré zdi. „Čas otupí každou bolest a každou vinu přinejmenším tak, aby kdesi v hloubi zůstala alespoň nepatrná touha žít, všechno napravit. Sloužím Bohu, sloužím lidem – víc dělat nemohu. Na to je už příliš pozdě. Život je pro mě očistcem a já jsem za něj vděčný. Kdybych měl právo se soudit, volil bych smrt. Ale právo soudu má jen Bůh.“

„A co vévoda?“

„Vévoda de Mazarin? Ten po té noci hrůzy zahájil dlouhé pátrání po čarodějnici, snad také trochu ze soucitu ke mně; nebyl to zlý člověk. Snad jen příliš propadl svému poslání, jak sám říkával. Nevím proč, z jeho touhy tu starou čarodějnici dopadnout se časem stalo něco osobního, ale on sám o tom nikdy nemluvil. Myslím, že ji tehdy v mém domě neviděl poprvé ani naposled. Ale tenkrát to vlastně všechno začalo. Upálil pak možná stovky lidí pro údajné spolky s ďáblem, vyplenil několik protestantských domů a pak zmizel neznámo kam. Král ho nakonec zapudil, ponechal mu sice jeho úřady na jihu a v Bretani, ale vyhnal ho z Paříže, nechtěl ho mít nablízku. Děsila ho jeho posedlost pronásledováním hříchu, třeba se i bál, že by jeho touha po vymýcení hříšníků dosáhla až k samotnému trůnu… Už jsem ho pak nikdy nespatřil.“

Otec Marlort vzdychl a opřel se rukama o lavici. To už byla úplná tma, mohla jsem vidět jen jeho siluetu proti tmavomodré obloze, na níž začínaly zářit první hvězdy. Opatrně si protáhl zmrzačená záda a zašeptal: „Dávno jsem vévodovi odpustil. Ať se on sám jednou zpovídá z třísky ve svém oku, nevidím jeho hříchy; vždyť trám v mém vlastním oku mne dávno připravil o zrak. Kdybych tisíc let sloužil Bohu, ani tehdy bych si jeho milost nezasloužil. Nikdo z

nás… Musím už jít, odpusťte, propásl jsem mši.“ Starý muž se těžce zvedl a odcházel. Ještě se ale otočil a zašeptal: „Děkuji vám, že jste mě vyslechla. Oplatila jste mi tisíckrát, co jsem snad já udělal pro vás.“

Zbývalo toho však ještě příliš, co pro mne starý opat měl udělat, a skutečnost, že jsem mu jeden jediný večer naslouchala, můj dluh vůči němu splatila pouze nepatrně.

V pondělí hned po mši jsem šla na svou zahradu, abych osekala zbylé šípkové keře. Otce Marlorta jsem od včerejšího rozhovoru neviděla. Bratr Nicolas říkal, že se celou noc modlil v kapli, ale na ranní mši nebyl. Prošla jsem klášterní budovy, ale starého opata jsem nikde nenašla. Vzala jsem si tedy Filipův zlatý kord, který jsem používala k osekávání zbylých uschlých keřů u zdi mé zahrádky, velké zahradnické nůžky, a jako už tolikrát prošla starými vrátky. Jedině práce mohla rozptýlit mé ponuré myšlenky na to, co mi otec Marlort vyprávěl včera.

Sotva jsem se však pustila do práce, uslyšela jsem dupot a prudké vrznutí dřevěných vrátek. Právě svítalo. Rychle jsem se otočila a kdesi v zádech mě slabě zašimralo.

Uviděla jsem bratra Nicolase, bez kapuce a v rozhalené kutně. Právě přiběhl a snažil se popadnout dech.

„Paní, musíte hned odtud! Přivezli… přivezli listinu od kardinála…," hlesl přiškrceně a přidržoval si ruku před ústy, aby se nerozkašlal. Jistě běžel, co mu nohy stačily.

Zamrazilo mě. Zlo o sobě dalo opět vědět. Znovu to začalo.

„O čem to mluvíš?" nechápala jsem, ale mrazení v zádech zesilovalo. Stále jsem však doufala, že to není pravda. Myslela jsem si… Co jsem si já hloupá vlastně myslela? Že na nás zapomněli, že nás někdy nechají na pokoji?

„Vojáci. Jsou před branou. Je tu s nimi i ministr války osobně a má povolení od kardinála… Chystá se prohledat náš klášter. Musíte pryč, hned!" koktal Nicolas a táhl mě za ruku ze zahrady. Upustila jsem zahradnické nůžky, nechala všechno ležet a proběhla s mladičkým mnichem nízkými vrátky. Údy mi ztěžkly, stěží jsem se pohybovala, jak mi v žilách tuhla krev. Copak to nikdy neskončí?

Cestou jsme potkali otce Marlorta. Běžel nám vstříc od brány, měl černé kruhy pod očima a ruce se mu znatelně třásly. „Rychle," zašeptal a hleděl k bráně. V rozevírajících se těžkých křídlech starodávných vrat se zaleskly vojenské kordy a červená barva už začala zaplavovat rozlehlý starobylý dvůr jako krvavá skvrna. Starý opat mě dostrkal až ke skupině mnichů, kteří se shromažďovali před

kaplí, jejíž zvon se hned nato rozezněl v hodinu, kdy ještě nikdy nezvonil.

„Co mám dělat?“ šeptala jsem. Klidný čas tiché melancholie skončil a je třeba jít zase dál. Zdi kláštera už nejsou tím, čím bývaly, čím byly ještě před pouhou minutou – jediným místem, kam na mě Louvois nemůže. Šustění dlouhých kuten zmateně pobíhajících mnichů připomínalo hukot tisíců křídel lesních včel, které překvapil medvěd, lačnící po jejich medu. Je někde ve starých zdech skulinka, kterou může proletět jedna jediná vyděšená včelka?

Starobylou zeď však už kolem dokola lemovaly rudé skvrny, nebylo úniku. Mou myslí bezděčně prolétla Filipova slova: Pokud nás dostanou živé, neumíte si ani představit, co s námi udělají… Vmísila jsem se mezi skupinku nejmladších mnichů s trakaři a nůšemi a snažila se zachovat klid, nezpanikařit. Šlo to jen velmi těžko.

„Rychle, vezměte si to!“ zavelel opat a podal mi velký proutěný koš. „Odcházíte pro almužny do hor, právě teď. Skloňte hlavu a projděte s ostatními hlavní branou. Je to vaše jediná šance; ten člověk nepřišel proto, aby vás ušetřil. Tak jděte, rychle!“

Všechno trvalo jen pouhé vteřiny. Beze slova jsem se připojila k průvodu mladých pohublých mnichů, vycházejících právě z hlavní brány; většina z nich byly ještě děti. Kráčela jsem přímo v ústrety oddílu vojáků a kočáru s červenou stuhou, který stál přímo před branou. Jak se těžká vrata otevírala dokořán, uniformy postupně zalévaly klášterní nádvoří jako ohnivá řeka a já se sklopenou hlavou míjela jejich prýmky tak těsně, že jsem mohla bez problémů pozorovat mosazné knoflíky se znakem slunce na jejich kabátcích. Jeden z vojáků kontroloval všechny mnichy procházející branou. S kápí staženou hluboko do čela a zády sehnutými jsem téměř nedýchala a přistihla se, že se tiše modlím *Angelus.*

Přímo proti mně těžkým krokem kráčel kdosi, kdo právě vystoupil z kočáru se stuhou. Zahlédla jsem jen kostnaté nohy a černé střevíce, a rychle sklonila hlavu v kápi ještě hlouběji. Neviděla jsem jeho tvář, ale velmi dobře jsem věděla, kdo to byl. Cítila jsem ho. Vnímala jsem zlo, které z něj čpělo, celá moje bytost křičela to jméno, jehož ozvěna mě mrazila do morku kostí.

Minuli jsme ho. Jako bych tu chvíli vnímala zpomaleně; zvuky a zmatek kolem náhle utichly a já jen odevzdaně čekala, kdy můj naivní pokus o útěk zastaví tmavá hůlka se zlacenou rukojetí.

Voják u brány mi letmo pohlédl do tváře a nechal mě projít.

Pomalu jsme se vzdalovali od brány po cestě vedoucí nahoru k horám. Cítila jsem, jak mi srdce bije jako o závod. Ostatní mniši byli také velmi vystrašení, taková věc byla velmi vážná. Nikdo z nich nepamatoval, že by kdy na svatou klášterní půdu vstoupilo tolik světských nohou, navíc obutých do vojenských holínek. Na rozdíl ode mne však vůbec nechápali, co se to vlastně děje. Ohlíželi se, hrozili vojákům pěstmi, mnozí z nich jim dokonce hlasitě spílali a svolávali na ně boží trest a nebeskou spravedlnost. Já se raději neohlížela. Věděla jsem, že otec Marlort, můj anděl strážný, nyní klečí na tvrdých kamenech před kaplí a jako by klid kláštera nebyl ničím narušen, se skloněnou hlavou se za mě tiše modlí. To bylo to poslední, co jsem zahlédla, než jsem prošla branou.

Klášter za námi se vzdaloval a my stoupali po prašné cestě ve stráni výš a výš do kopce. Nenávistí zaslepeného nepřítele naštěstí nejspíš ani nenapadlo, že by jeho kořist měla tolik drzosti, aby mu proběhla téměř pod nohama, že by se k němu odvážila přiblížit tak těsně. Měl pravdu, bez autoritativního rozkazu starého opata, jenž na krátkou chvíli nahradil mou zablokovanou mysl, bych to nedokázala.

Konečně jsem našla odvahu ohlédnout se. Kamenný klášter, v té chvíli malý už jen jako dlaň, se zvolna nořil do oparu, zahalujícího celé údolí pod námi. Otřela jsem si z čela krůpěje potu a zhluboka vydechla. Zadívala jsem se do slunce vysoko nad klášterní budovou a jeho paprsky mě na chvíli oslepily. Tam dole nejspíš právě teď obrací vojenská jednotka s kardinálovým souhlasem klášter vzhůru nohama, nahlíží do všech koutů a skulin a hledá cokoliv, co by žlučovitému ministrovi konečně přineslo úlevu, nezvratný důkaz o tom, že Filip ani já už nikdy nepromluvíme s králem.

Louvois ani netuší, že nic nevím, že nemám potuchy, co chtěl markýz de Grazac říci Ludvíku XIV, kdyby se nám podařil husarský kousek s medailonem a přísně střežené dveře královských komnat by se před námi přece jen otevřely. Ministr neví, že mu nejsem nebezpečná, že neznám tajemství, které by nás zachránilo a jeho zničilo, že bez Filipa nemohu nikdy vyhrát. Ať už Louvoisův oddíl oné děsivé noci Filipa dostal nebo ne, pro mě to vlastně neznamená vůbec nic. Louvois se bude dál v noci budit strachem, že se karta jednou může opět obrátit, a dokud na vlastní oči neuvidí nejen markýzovu, ale i mou mrtvolu, nikdy mne nepřestane pronásledovat. Louvoise za námi nejspíš žene stejný strach, který nám dává sílu

utíkat. Strach o všechno, co nám na světě zbývá, o právo na život. Ať už tajemství, které si Filip možná vzal s sebou do hrobu, bylo jakékoliv, muselo to být něco zásadního. Něco, co znamenalo Louvoisovu existenci, bytí či nebytí.

Toho dne jsem pochopila, že to nikdy neskončí. Jestli Filip padl, je jen otázkou času, kdy přijde řada i na mne. Jako bych i na tu dálku mohla cítit ministrovu špatně potlačovanou nenávist živenou vědomím čehosi, co znal jen Filip a on. Jako bych viděla jeho zažloutlou tvář přímo před očima – žíla na čele mu při tom zběsilém prohledávání kláštera vyvstává stále víc a ministr brzy pochopí, že byl oklamán, ale to už mě dávno pohltí neporazitelné hory. Získám trochu času, ale jednou se opět setkáme. Tentokrát udělal chybu; nic mu nebyla platná ani skutečnost, že kardinál je jeho dobrým přítelem. Měla jsem obrovské štěstí, jako by mě opravdu chránil anděl strážný. Bože, jsi-li, děkuji ti za každý další den, kdy mohu doufat, za každou hodinu, kdy je mi ještě dáno věřit v zázrak, ve Filipův návrat, v dobrý konec…

Ubohá skupinka neduživých mnichů, jejichž kostnaté údy se i přes silnou látku rýsovaly pod tmavými kutnami, nejspíš nevzbudila ve vzteklém ministrovi a unavených vojácích naprosto žádné podezření. Bylo dost podivné, že nás vojáci nechali projít branou, aniž by nás pořádně prohlédli; nejsou přece úplní hlupáci! Nějak mi to nehrálo. Jak mohl být zkušený voják a ministr tak hloupý, že nás nechal odejít? Jak mohl otec Marlort vůbec doufat, že se takový bláhový útěk podaří?

Snažila jsem se utřídit si fakta. Většina mnichů, kteří tvořili naši výpravu, byli stále ještě děti, což bylo na první pohled zřejmé. Snadno jsem se mezi nimi se svou drobnou ženskou postavou skryla, muž v plné síle by však stěží prošel, aniž by vzbudil podezření… Muž by neprošel… Zamrazilo mě a znovu jsem pohlédla na vzdálenou budovu obehnanou vysokou kamennou zdí. Myšlenka, která mi v té chvíli prolétla hlavou, ve mně zažehla oheň. Unikla jsem nepříteli proto, že na mě dosud nepřišla řada! Kdyby Louvois v klášteře objevil mne, asi by to pro něj bylo také uspokojivé, ale pro mě dnes nepřijel. Jeho malé pichlavé oči dnes hledaly někoho jiného. Hledaly muže! Hledaly Filipa! Hledaly mého Filipa a otec Marlort to dobře věděl.

Jako by pro mě teprve v té chvíli vyšlo slunce.

„Kam jdeme? Kdy se zase vrátíme?“ oslovila jsem rozechvělým hlasem nejbližšího mladíka v kápi, který tlačil těžký trakař, což zřejmě bylo při prudkém úhlu stoupání velmi namáhavé, už vzhledem k jeho tělesným proporcím. Bylo září, listy na stromech nad námi zlátly, ale slunce stále ještě pěkně připalovalo a na chlapcově čele se perlily krůpěje potu.

„Jdeš žebrat poprvé? Vrátíme se, až v našich koších budeme něco mít… Ach, ty jsi ten bratr Luis, kterého otec Marlort skrývá celé léto ve své staré cele, viď? Ještě jsem tě zblízka neviděl, do špitálu jsem nechodil, prý mám na takovou službu ještě dost času. Bratři, podívejte se, kdo s námi jde!“ Mnich zvýšil hlas, ale zakryla jsem mu ústa dlaní.

„Tiše, musíš tak jančit?“ zašeptala jsem mu zblízka do tváře. Podíval se na mě a bohužel také na mé vlasy, které mi vyklouzly z kapuce.

„Ale… ty jsi… Vy jste… žena?“ vykulil na mě světlovlasý chlapec oči a já si uvědomila, že mi kapuce sklouzla z hlavy úplně. Nevšimla jsem si toho, protože z mých očí se radostným rozrušením draly slzy naděje.

„Pssst, nikomu ani muk, nebo uvidíš!“ chytila jsem ho znovu za malá prostořeká ústa a rychle si stáhla kápi zpět do čela.

„To tebe hledali?“ vyzvídal.

„Možná. Ale nenašli. Tak jdi, dívají se na nás…,“ umlčela jsem ho a raději mu pomohla tlačit těžký trakař. Ostatní bratři se už po nás ohlíželi.

Dál jsme putovali beze slov. Nemohla jsem pochopit, jak tihle mladí hoši mohou být tak disciplinovaní. Nemluvili, jen poslušně táhli svůj vozík či nesli nůši a jejich sandály, připevněné koženými šňůrkami, se pravidelně míhaly pod dlouhými roztřepenými kutnami a vířily prach na cestě přede mnou. Šla jsem poslední v řadě, sotva jsem jim stačila, mé staré zranění se začalo opět ozývat a já zůstávala stále víc a víc pozadu. Několikrát jsem zavolala na světlovlasého chlapce, jemuž ještě nebylo ani patnáct let, aby na mě bratři počkali, ale jejich náskok se vždy postupně opět zvětšoval a já se občas bála, abych nezůstala v horách zase úplně sama. Putovali jsme dokud slunce nezapadlo, cestou jsme minuli několik prostých stavení, v nichž jsme obdrželi něco málo almužen. Tvrdý chléb, cibule a několik brambor; dokonce i kus ovčího sýra; to vše však bylo na dně mé prostorné nůše sotva vidět.

Když se nad horami skláněl večer a my se blížili k roklině, v níž měl být nějaký statek, už jsem zase ztrácela bratry z dohledu. Než jsem je konečně dohnala, už jsem se jen stěží vlekla a můj náklad se mi přece jen začínal zdát, alespoň podle jeho váhy, o něco méně nuzný. Když jsem mnichy konečně dohonila, stáli na svahu nad rozlehlým údolím, které se pomalu nořilo do tmy, a jako bez dechu hleděli dolů. Zatím jsem nemohla vidět to co oni, ale na jejich tvářích jsem zahlédla nepatrné zlaté odlesky. Došla jsem tedy blíž a také pohlédla do údolí. Spatřila jsem dole tři chalupy obehnané nízkou zídkou a uprostřed nich malou kapličku. Střechy dvou chalup byly v plamenech a před jednou z nich leželo na zemi několik nehybných postav.

Zděšeně jsem pohlédla na blonďáčka, mnicha s modrýma očima, který se mnou jako jediný alespoň trochu komunikoval, poctěn tím, že zná mé tajemství.

Chlapec přišel blíž, brada se mu třásla a v očích měl nepopsatelný děs. Naklonil se ke mně a zašeptal: „Černý démon, vidíš? Tam…“ A ukázal prstem na protější svah. Po louce v blízkosti tmavého lesního porostu na protější straně údolí se něco pohybovalo. Bylo to dost daleko, takže jsem hned nepochopila, nač se to vlastně dívám. Téměř celé údolí už pohltily stíny a jen odrazy plamenů zalévaly nevelkou plochu mdlým světlem. Avšak netrvalo dlouho a ve vzdáleném pohybujícím se bodu jsem zcela zřetelně rozeznala kočár tažený šesti černými koňmi. Stará vzpomínka mnou projela jako bodnutí jehly. Přes kouř a sílící plameny jsem upřeně hleděla do dálky a přemýšlela, je-li to, nač se dívám, prostou skutečností nebo jen vizí zhmotněnou z dýmu a neurčitého děsu, pomalu prostupující celou mou bytostí.

„Nedívej se na něj tak dlouho, nebo tě očaruje!“ zašeptal mi mnich do ucha a zakryl mi studenou malou dlaní oči. „Musíme pryč, pohleď, bratři už utekli. Čím dřív budeme na míle daleko odtud, tím lépe!“ Nato mě chytil za ruku; skoro jsem ani nestačila popadnout svou nůši, která mi spadla do trávy; a táhl mě pryč do bezpečí mezi kmeny vysokých smrků.

Utíkali jsme lesem tak dlouho, dokud nám nohy dovolily. Rychle padla noc a my se uložili ke spánku pod velkým skalním převisem. Ani jsme raději nerozdělávali příliš vysoký oheň, prokřehlé ruce nám mělo zahřát jen pár skomírajících plamínků, skrytých pod kamennou střechou. Seděli jsme namačkaní v kruhu kolem malého ohniště,

opékali brambory napíchnuté na mladé proutky a nad námi se po černé obloze honily stále hustší mraky. Já se snažila pokud možno držet co nejvíc stranou, aby mě další členové naší výpravy nepoznali, třebaže jsem víceméně počítala s tím, že blonďáček už tak jako tak všem dávno vyzvonil, že jsem dívka. S vlasy pečlivě staženými a skrytými pod kápí jsem se snažila mluvit co nejhlubším hlasem a trochu jsem se nahrbila, abych alespoň trochu vypadala jako mladý muž, ale nikoho jsem zřejmě nezajímala; všichni měli plnou hlavu Démona.

Mraky se spojily v nepřerušenou těžkou masu, která už zcela zakryla měsíc a zlověstně se vznášela nad horami. Kdesi vysoko nad námi začala bouře. Vzdálené dunění hromu zpočátku splývalo s tichým hučením nenápadně sílícího větru v korunách, po chvíli však nezaměnitelné záblesky namodralé záře předznamenaly hustý déšť, který se brzy spustil z nebe jako hučící vodopád. Ještě víc jsme se namačkali jeden na druhého. Ve skupince panoval špatně potlačovaný, stísněný strach. Jako by se ve vzduchu vznášel onen pověstný mrtvolný zápach, provázející černý kočár na jeho podivných cestách. Kdoví, třeba se jeho kola stočila zpět přes údolí k nám a teď je někde poblíž v lese, ve tmě, která obklopuje náš nuzný tábor, připomínající zlatavý ostrůvek v oceánu černých vod.

Mladí chlapci – některé z nich jsem velmi vážně podezírala, že byli zbaveni svého mužství – se pod tlakem událostí konečně rozpovídali. S očima navrch hlavy tlumenými hlasy probírali, co jsme zvečera viděli, živě gestikulovali rukama a mluvili jeden přes druhého.

„My se ho přece nemusíme bát! Říká se, že pronásleduje jen hříšníky a hlavně hugenoty! Nám přece nic nehrozí! Vyznáváme pravou víru!“ přesvědčoval nejstarší mnich své mladší bratry, ale podle výrazu v očích se o svých slovech pokoušel přesvědčit především sám sebe.

„Jak si tím můžeš být tak jistý, Lukáši, copak se dá odhadnout, co takový démon udělá?“ vyskočil blonďáček a tváře mu jen hořely. „Démon, ten přichází z pekla a do pekel se navrací. Kdepak jen hříšníky – zabije každého, kdo se mu připlete do cesty a spálí ho na popel pouhým pohledem! Kdo viděl Démona, většinou se nedožil dalšího dne, a my ho viděli! Všichni jsme ho viděli! Nejsme děti, víme co je třeba! Schovat se, vzít nohy na ramena. Tady v horách si člověk není jistý životem, ani když už je vysvěcený kněz jako ty!“

Chlapcovy modré oči v záři slabého ohně jen žhnuly. „Měli bychom se raději vrátit, otec Marlort se na nás nebude zlobit!“

„Otec Marlort,“ ušklíbl se nejstarší z nich, „ten na žádné démony nevěří, jen na lidskou zlobu. Vysmál by se ti a musel bys stokrát odříkat otčenáš.“

„Odříkám otčenáš třeba tisíckrát; dal bych cokoliv za to, kdybych teď mohl být v bezpečí za klášterní zdí!“ přidal se další, poněkud obtloustlý chlapec s tváří kulatou jako pecen chleba. „Viděli jste ty vysoké plameny? Copak takhle hoří vlhké došky? To dokáže jen pekelný plamen!“

„Když dokáže pouhým pohledem podpálit dům, co by teprve udělal s námi, kdyby na nás natrefil? Co kdyby se rozhodl vzít nás s sebou dolů pod zem ke svému pánovi? Kníže pekel je mocný!“ ozval se opět blonďáček.

„Není však mocnější než náš Pán…,“ usadil ho nejstarší z nich. „Také mám strach, ale nerouhám se!“

Raději jsem to už nechtěla dál poslouchat. Něco mě na té pohádce o Démonovi opravdu děsilo. Snědla jsem pár opečených brambor a ještě si před spaním odskočila do lesa. Bála jsem se, aby mě některý z chlapců nezahlédl.

Proto jsem i přes nepříjemně chladný déšť poodešla notný kus cesty od tábořiště do tmy a jen doufala, že nenarazím na vlky či medvěda.

Když jsem se chtěla vrátit zpět do tábořiště, déšť náhle jako zázrakem ustal. Ještě bylo slyšet občasné brumlání vzdalující se bouře, jinak se les ponořil do nečekaného a hlubokého ticha. Byly slyšet pouze těžké kapky vody, dopadající do deštěm nasáklého jehličí z větví vysoko nade mnou. To náhlé ticho se mi zdálo téměř magické, zaposlouchala jsem se do něj a na chvíli zapomněla i na strach z vlků. Avšak najednou jsem zaslechla něco, co do noční magie nepatřilo. Odkudsi se ozval zvuk, připomínající nepříliš vzdálené koňské zafrkání. Nejdříve jsem se lekla, nedokázala jsem ten zvuk ihned zařadit natož určit, odkud jsem jej slyšela, chtěla jsem se okamžitě dát na rychlý ústup, ale potom se to ozvalo znovu. Zastavila jsem se a opět se zaposlouchala do symfonie lesa. Teď už nebylo pochyb. Byl to zcela jistě kůň, žádný medvěd ani vlk, ale kůň! Šlo to z opačné strany, než jsme se utábořili, ale mezi stovkami stromů, které mě obklopovaly jako nekonečné bludiště, bylo velmi těžké lépe odhadnout směr. Jedno však bylo jisté – někdo tam byl.

Toto zjištění podle všeho nevěstilo nic dobrého. Mohlo by se sice jednat jen o nějaké pocestné, kupce či lovce, kteří se v lese chtěli stejně jako my pouze skrýt před deštěm, ale právě tak jsem mohla právě narazit na bandity či kdovíjaké hrdlořezy, o démonech ani nemluvě. Jestliže nejsme v lese sami, bylo by dobré zjistit, kdo tu s námi je, a zařídit se podle toho dřív, než on objeví nás.

Urychleně jsem se vrátila k ohni a stanula před skupinkou bratrů, jejichž rozhovor se už nápadně začínal podobat hádce. Chvíli jsem nad nimi jen bezmocně stála jako sudička a trvalo několik vteřin, než jsem se osmělila promluvit.

„Někdo tu je!“ špitla jsem, ale nikdo si mě nevšímal. Zkusila jsem to tedy znovu. „Slyšíte mě, někdo tu je, tamhle v lese!“ zvýšila jsem hlas, až mě konečně nejstarší mnich vedoucí výpravu, jemuž se říkalo bratr Lukáš, vzal na vědomí. Byl to hnědovlasý a hnědooký chlapec, jemuž sice mohlo být už něco kolem osmnácti let, postavu však měl velmi hubenou, nejspíš po obrně pokroucenou a nahrbenou, takže vypadal nanejvýš na patnáct. Jeho velké, v kontrastu se zbytkem těla dospělé oči, které na mne překvapeně pohlédly, jen stěží skrývaly úlek.

„Co to říkáš, bratře Luisi? Viděl jsi někoho?“ Vstal, obrátil ke mně svou podlouhlou tvář s propadlými tvářemi a rázem všichni ostatní ztichli jako když mávne kouzelným proutkem.

„Ne, ale slyšel. Koňské řehtání, tamhle odtud!“ zopakovala jsem rozpačitě své sdělení a ukázala prstem do tmy za sebe.

Nebylo třeba říkat víc. Bratři okamžitě uhasili oheň a schovali se pod nízkou skálou. Já s nejstarším mnichem: a rovněž s blonďáčkem v patách; jsme po chvíli coby početní většinou určený průzkumný oddíl tiše postupovali tmou a houstnoucím podrostem směrem, odkud jsem prve slyšela onen zvuk. Někteří z chlapců byli proti jakýmkoli průzkumům – kdo uteče, ten jak známo vyhraje – ale bratr Lukáš, pociťující zodpovědnost za obsah nůší i za nás všechny, trval na svém. Naše žebravá skupinka měla u sebe docela slušnou zásobu jídla a dokonce i nějaké peníze, takže bylo třeba opatrnosti; vždyť lidé se odjakživa vraždí i pro mnohem nuznější kořist.

Pomalu a obezřetně jsme se plížili mezi řídce rostoucími a velmi mohutnými kmeny smrků a dávali si dobrý pozor, abychom nevydali sebemenší zvuk. Tmu před námi čas od času ozářilo bledé světlo vzdalující se bouře, raději jsme se však ujišťovali hmatem, abychom nenarazili do některého z širokých kmenů a pokud možno udrželi

směr. Bylo to celkem snadné, les se táhl podél skály, takže jsme se nemuseli bát, že jen tak zabloudíme. Ušli jsme asi pět set metrů, obešli temnou siluetu skály do kruhu a před námi se otevřel palouček, jehož velikost nebylo možné ve tmě určit.

Zastavili jsme se. Kolem bylo ticho, jen chomáče bílé mlhy připomínající průsvitné údy duchů, vystupující po dešti z vlhké země, se tmavomodře rýsovaly před našima očima a obklopovaly nás jako pavučina. Náhle jsem znovu zaslechla koňské zařehtání.

„Slyšeli jste to?“ ozval se vystrašený šeptající hlas těsně vedle mé hlavy.

„Myslím, že to bylo blízko,“ odtušila jsem také šeptem a zuřivě před sebe mrkala v naději, že přece jen něco uvidím. Tma se však zdála jako vylitý inkoust, nebylo vidět vůbec nic.

„Co když je to…,“ zašeptal odkudsi za mnou blonďáček a snažil se nás přimět k návratu.

„Ať tě ani nenapadne to vyslovit! Hlavně se nevzdalujte od skály!“ zašeptal o něco hlubší hlas vedle mě.

„Vrátíme se, obchází tu ďábel!“ vydechl blonďáček, kterému už strachem začaly drkotat zuby.

Udělali jsme naslepo ještě pár kroků vpřed, ale černé nic před námi v nás vzbuzovalo neurčitý neklid. Co když tmavá mýtina skrývá prudký sráz do propasti, nebo zákeřné vrahy číhající ve stínu tiše jako vlci, jejichž oči na rozdíl od našich dokáží prohlédnout i tu nejhlubší noc?

Najednou vyšel měsíc, dosud skrytý za mraky, a ozářil mýtinu před námi tak jasně, jako by ji osvítily desítky bledých pochodní najednou.

„Tam!“ Starší mnich vedle mě jako by přimrzl k chladné zemi a vytřeštěnýma očima hleděl kamsi před sebe. Také jsem se podívala tím směrem a pak jsem to uviděla.

Přímo před námi, nanejvýš dvacet metrů daleko, se v té chvíli jako kouzlem vynořilo ze tmy šest černých koní, nehybně stojících uprostřed mýtiny jako ďábelské sousoší. Hřbety koní se v záři měsíce stříbřitě leskly a za nimi se v mlze rýsovaly obrysy velkého oprýskaného kočáru.

„Černý kočár!“ ozval se šeptající hlas za mnou jako v transu a téměř v téže chvíli jsme u kočáru spatřili čelem přímo k nám nehybně stát i nápadně vysokou postavu ve starobylém černém plášti, dlouhém až na zem.

„Démon!“ vykřikl tlumeně blonďáček a zaryl mi prsty do ramene.

„Utíkejte!“ zavelel přiškrceně starší bratr a mně se zatmělo před očima.

Mniši se otočili jako když do nich střelí a pelášili bezhlavě zpátky do křoví, co jim síly stačily. Hnali se pryč, nehleděli napravo ani nalevo, jen utíkali a utíkali, ale já tam pořád stála jako solný sloup. Jako by mi všechny údy náhle zkameněly. Nemohlo to trvat déle než několik vteřin, ale než jsem se vzpamatovala, mniši byli pryč. Konečně jsem se i já dala na útěk.

Utíkala jsem jako smyslů zbavená. Už dávno jsem přestala věřit, že strašidla neexistují. Démon, duch v černém kočáru, byl jako tichý přízrak, jehož neviditelnou přítomnost jsem, nevím proč, ve svém životě už mnohokrát tušila. Jako bych už dlouhé měsíce podvědomě cítila, že jeho temné oči znovu uvidím. Několikrát jsem zakopla, ale hned jsem zase vstala a dál se hnala tmou. Najednou jsem nevěděla, kudy dál. Kam jen ti zatracení kluci běželi? Jejich kroky jako by zněly ze všech směrů. Na okamžik jsem se zastavila a zaposlouchala se do ticha kolem sebe, ale ozvěna prchajících nohou byla už příliš daleko. Jen chomáče zlověstné mlhy se pokojně bělaly mezi tmavými pruhy smrků a měsíc se opět pomalu ztrácel za mraky. Nedalo mi to, abych se neohlédla, jen letmo se podívala a zjistila, jestli mě Démon nepronásleduje. Otočila jsem se opatrně za sebe a ve slábnoucí záři měsíce hledala mezi stromy mýtinu, na níž ještě před chvílí stál jako přízrak černý kočár. Kolem však byl jen neprostupný les.

Hlavně zachovat klid! Možná to všechno byl jenom výplod naší vyděšené mysli…

Zhluboka jsem se nadechla a chtěla se dát znovu na útěk původním směrem. Sotva jsem se však otočila zpět, leknutím jsem vykřikla. Přímo přede mnou se tyčila černá postava. Podlomila se mi kolena. Nebylo pochyb o tom, kdo to je.

Chtěla jsem utíkat, ale ruka v černé rukavici mi prudce sevřela hrdlo tak pevně, že jsem se nemohla nadechnout. Chtěla jsem křičet, ale z mých hlasivek vyšlo jen neslyšné zasípání. Modročerná tma mi nedovolila pořádně vidět toho, jehož chladné prsty mi drtily krk. To, co v těsné blízkosti připomínalo jen hru stínů, mi stačilo k hrůze, jakou jsem dosud nepoznala. Husté černé vlasy rovné jako struny, dlouhé do půli zad a lemující nápadně bledý, ostře řezaný obličej s vystouplými lícními kostmi a klenutým čelem, to vše vytvářelo

téměř neskutečnou vizi, která jako by opravdu vznikla jen v mé fantazii. Něco jsem však z přízraku viděla až příliš zřetelně – pod hustým obočím se leskly černé oči, které jsem znala z horečného snu, a ty mě nyní probodávaly jako dvě čepele dýky. Tak nějak jsem si možná představovala oči samotného anděla temnot.

Začala jsem sebou v panice škubat, řídily mě jen ty nejzákladnější instinkty. Jak jsem sebou házela a snažila se uvolnit stisk železných prstů, svírajících v té chvíli mé hrdlo tak, až jsem se začínala dusit, šňůrka, kterou jsem si ráno svázala vlasy, se opět rozvázala a neposlušné prameny vyklouzly z kapuce. Démon mi jediným pohybem ruky stáhl kápi z hlavy a když spatřil mou tvář, dosud skrytou pod kápí, jako by se zachvěl.

Neviděla jsem mu do tváře tak jako on mně, ale cítila jsem, jak na mě jeho oči upřeně hledí. Ocelový stisk dlouhých prstů se na okamžik mírně uvolnil. Instinktivně jsem toho využila, vyškubla se mu a znovu se vrhla do stínu skály a blízkých stromů.

Následoval další, ještě zběsilejší úprk plný pádů, nečekaných klopýtnutí a téměř slepecké tmy, v níž jsem neměla sebemenší tušení, co je přede mnou. Zprvu jsem doufala, že mě ten přízrak možná nepronásleduje, protože jsem za sebou neslyšela jeho kroky, po chvíli se však za mnou ozvalo zařehtání a já pochopila, že se Démon nejspíš vrátil ke kočáru, odepnul ze svého ďábelského spřežení koně a teď se žene za mnou. Noc, mlha, strach; to všechno mě zbavovalo posledních náznaků orientace. Zděšeně jsem utíkala dál, šátrala kolem sebe a tu mě kdosi strhl z cesty a já se skutálela o několik metrů ze srázu. Čísi ruce mě v poslední chvíli zachytily a vytáhly o kus zpět, jinak bych se zřítila kamsi do hlubiny. V těsné blízkosti svých očí jsem rozeznala hlavu v kápi a hned vedle ní druhou.

„Psst! Je tady!“ zašeptal chlapecký hlas téměř neslyšně a měkká dlaň mi přikryla ústa. Zdvihla jsem hlavu, ale nebylo nic vidět. Jen přibližující se tlumené nárazy podkov o vlhkou hlínu kdesi nad námi napovědělY, že Démon je blízko.

Zastavil se přímo nad námi, zvuky kopyt utichly. Jako bychom mohli přímo na kůži cítit jeho palčivý pohled, hledící dolů do tmy, kde jsme se skrývali. Těch několik vteřin jako by trvalo celé roky. Na čele mi vyvstaly studené kapky potu, křečovitě jsem zavřela oči a čekala. Co když teď jeho ďábelský zrak zažehne smrtící plamen tak, jak se vypráví?

Konečně se znovu ozvaly nárazy kopyt o zem a pomalu se vzdalovaly. S úlevou jsem zabořila tvář do chladného vřesu.

„Je pryč…," vydechla jsem.

Ještě té noci jsme se vydali zpět do kláštera. Nikdo z mnichů nemluvil, strach nám dosud svíral hrdla. Poté, co všichni mniši definitivně pochopili, že jsem všechno možné, jen jejich bratr ne, se mnou navíc zcela přestali mluvit. Dokonce i blonďáček se snažil držet ode mě co nejdál. Možná to bylo i tím, že nechápali, jak jsem mohla přežít tak blízké setkání s Démonem. Nevadilo mi to; stejně jako oni jsem byla v šoku od okamžiku, kdy mě ony magicky temné oči probodávaly. Stále jsem před sebou viděla jejich lesk. Jako by v nich i přes všechnu hrůzu bylo cosi uhrančivého.

Návrat do kláštera byl pro mě skoro stejně nebezpečný jako další setkání s černým kočárem. Vždyť králův ministr byl možná ještě krutější, než ďábel sám. Ale neměla jsem na vybranou; musela jsem doufat, že Louvois i se svým oddílem odtáhl, protože zůstat v lese po setkání s Démonem sama pro mě bylo zcela nepřijatelné. Jako bych stále cítila jeho přítomnost, každou chvíli jsem se ohlížela a dokonce jsem měla několikrát pocit, že jsem mezi stromy kohosi zahlédla. Už z toho blázním, říkala jsem si, ale kdesi uvnitř jsem cítila, že jsem Démona z černého kočáru neviděla naposledy. Jen pouhá myšlenka na něj mi svírala hrdlo. Už abych byla v klášteře! Stal se pro mě téměř domovem, který jsem postrádala. A hlavně – měla jsem na srdci několik podstatných otázek, které jsem chtěla položit otci Marlortovi…

Od mého úspěšného útěku z kláštera už uběhly skoro dva dny, bylo jen málo pravděpodobné, že by vojáci v čele se zaneprázdněným ministrem mohli v klášteře setrvat tak dlouho. Přesto však, když jsme sestupovali z kopců a opět spatřili známé údolí, zůstala jsem v bezpečné vzdálenosti od starobylých zdí, dokud pro mě nepřišel věrný bratr Nicolas se svýma zelenýma očima, které, přestože se zdály poněkud oteklé, nezapřely radost, že mě vidí. Jak ráda jsem s padajícím soumrakem spatřila známé stavby, které svým vědoucím mlčením vítaly zbloudilou ovečku zpátky na svaté půdě! Stáhla jsem si kápi hluboko do čela a prošla branou do oázy, jejíž živá voda však rychle vysychala. V bezpečí kláštera jsem měla zůstat už jen jedinou, poslední noc.

Už když pro mne bratr Nicolas přišel na úpatí hory nad klášterem, zdálo se mi, že s ním něco není v pořádku. Nijak mě to však

nepřekvapilo, vždyť takové pozdvižení, jaké dokáže způsobit vpád ozbrojeného oddílu do míst, kde se po dlouhá léta ozývala jen tichá ozvěna modliteb z kaple či klášterní zvon, by vyvedlo z míry snad každého. Bohužel existoval mnohem závažnější důvod, pro nějž se bratru Nicolasovi začaly pod očima rýsovat tmavě fialové stíny.

„Kde je otec Marlort?“ zněla má první slova, sotva jsem stanula na svaté půdě.

Nicolas uhnul pohledem a já ihned pochopila.

„Tak kde je, bratře Nicolasi?“

„Je… ve své cele. Ale neměla byste… On je…“ Už nedokázal potlačit slzy, které se mu draly z velkých zelených očí a svíraly mu hrdlo.

„Co je s ním?“

Nicolas už neodpověděl. Nepotřebovala jsem slyšet víc. Ihned jsem se rozběhla dlouhou chodbou pod stinným podloubím až k posledním dveřím. Byly pootevřené, po obou stranách vchodu hořely louče, venku postávalo několik bratrů a tiše se modlili.

Chtěla jsem bez váhání vtrhnout dovnitř, ale nejstarší kněz v bílém ornátu mne zadržel.

„Stůjte, ženo! Myslíte, že vás mnišské roucho skryje před zraky Všemohoucího? Stačí, že jste svou přítomností pošpinila náš klášter a přivolala tak svými hříšnými svody neštěstí na toho, který si to zasloužil ze všech lidí nejméně! Neuvádějte už v pokušení ctihodné bratry, kteří se v těchto zdech rozhodli nalézt pokoj! Váš ochránce umírá. Nastal čas odejít!“

V té chvíli mi bylo jedno, že mě odtud vyženou jako prašivého psa, i to, že si myslí, že jsem snad starého opata uhranula, aby mě tu nechal. Jediné, co mě zajímalo, byl můj přítel. Ale dřív než jsem se stačila ohradit či rozplakat po vyslechnutí zprávy, které jsem se zdráhala uvěřit, dveře opatovy cely se otevřely.

„Volal vás, než přestal mluvit docela…,“ zašeptaly rty jednoho z mnichů, který se právě objevil ve dveřích. Odstrčila jsem zamračeného muže v ornátu a beze slova vstoupila do místnosti.

Přivítala mne vůně kadidla a nasládlý pach krve. Malé okno nad oltářem ze dřeva bylo zabedněné a místnost osvětlovalo jen světlo jediné svíce. Její mdlá záře padala na sněhobílou tvář jakéhosi starce, ležícího pod tmavou přikrývkou na posteli v rohu pokoje. Byl to otec Marlort, skoro jsem ho nepoznala. Tváře měl propadlé, jeho oči se ztrácely v hlubokých tmavých důlcích a rty měly prachově našedlou

barvu. Nos se zdál špičatější a lícní kosti, už dříve nápadně vystouplé, nyní čněly z tváře tak ostře, že obličej starého muže skoro ani nepřipomínal lidskou bytost. Vedle postele se tyčila velká hromada plátěných hadříků nasáklých krví.

„Co se stalo?“ zašeptala jsem, poklekla vedle postele a sevřela bezvládnou dlaň polomrtvého přítele.

Muž v bílém už také vstoupil dovnitř a všechny ostatní mnichy poslal pryč.

„Ubohá prokletá duše! Je to všechno vaše vina,“ řekl tiše a téměř výhružně a přitom mi upřeně hleděl do očí. „Kdybych si nebyl jistý, že váš azyl zde byl zoufalým přáním našeho představeného, nenechal bych vás tady už ani jediný okamžik! To kvůli vám se tento ubožák provinil proti svatému řádu a náš Pán na něj seslal nejtěžší trest! Budiž toto vědomí vaší odměnou!“

Sklopila jsem oči a kdesi hluboko v srdci na okamžik pocítila tupou bolest. Tento člověk, který byl ještě před několika dny zdravým mužem, nyní umírá. A umírá kvůli mně. Tak jako statečný mladý kapitán a jeho poručík, kteří zemřeli v poledním slunci uprostřed lesů pro mou neposlušnost, tak jako voják přestrojený za Cikána, jehož hrdlo jsem probodla nedávné noci na Planině duchů, stejně umírá jeden dobrý opat, který se rozhodl vyměnit svůj život za můj. Má však můj život takovou cenu? Možná jsem skutečně prokletá.

Mé oči se svezly na popelavou pleť opatovy nehybné tváře. Jeho oči byly slabě pootevřené, ale jejich pohled prázdný. Raději jsem odvrátila zrak. Jak jsem klečela na chladné zemi a bílý kněžský ornát se nade mnou tyčil jako soudcovský talár, cítila jsem, jak mnou prostupuje hluboká beznaděj. Smutek a bezmoc mě obklopily jako nejtišší mořská hlubina.

„Přijímám vše, čím mě trestáte,“ hlesla jsem téměř neslyšně a nechala hlavu skloněnou. Nepotřebovala jsem vlastně ani slyšet, co se stalo, nabízela se jen jediná možnost. Ale přesto jsem to musela vědět, vypít svůj kalich až do dna. „Prosím, řekněte mi, co se tu stalo! Hned potom sama odejdu, to slibuji…“

Konečně se zamračená tvář muže v bílém ornátu trochu uvolnila. V přísných očích se objevil náznak porozumění a snad i soucitu. Usedl vedle lože nemocného a otřel mu plátěným hadříkem horké čelo.

„Gardisté Jeho Veličenstva krále Ludvíka, vedení ministrem války panem de Louvois, se svolením kardinála i pařížského arcibiskupa

vtrhli do našeho kláštera s jediným cílem – najít to, co hledali, za jakoukoliv cenu. Jako by šli najisto. Všechno a všechny prohledali, nač sáhli, to rozbili, a několik bratrů, kteří chtěli jejich barbarskému počínání zabránit, dokonce ošklivě poranili. Nakonec se zavřeli s otcem Marlortem, který se s nimi jako představený kláštera pokoušel nějak domluvit, v klášterní kapli, vzadu v sakristii. Potom ho odvlekli do jeho cely, zaslechl jsem nějaká slova o spiknutí… Vyhrožovali mu, snad ho i mučili, nutili ho ať se přizná, kam ukryl to, co hledají. Trvalo to celé hodiny. Nic jim však neřekl, proto k němu nakonec přišel ministr Louvois osobně a použil své vlastní metody. Teprve když celá ta krvelačná tlupa už za hluboké noci odjížděla s nepořízenou, našli jsme otce Marlorta s probodnutým břichem. Nikdo z nás, které po celou dobu výslechu vojáci drželi přede dveřmi jako smečku prašivých psů, zprvu nechápal, co nebo koho se tu vlastně snažili najít. Ale brzy jsme pochopili, že to nějak souvisí s vámi, když nás otec Marlort prosil, abychom se o vás ani slovem nezmínili, kdyby se vojáci vrátili a on už byl mrtev."

Nic jsem na to neřekla – nebylo co. Moje vina byla neoddiskutovatelná. Opatrně jsem chvějícími se prsty odkryla velký obklad, zakrývající opatovo břicho. Spatřila jsem hlubokou ránu plnou krve, kterou ze slábnoucího těla pomalu ale jistě unikal život.

„Má naději?" zeptala jsem se naivně v hloupé víře, že to, co mé oči vidí, je jen zlá iluze.

Kněz jen slabě zavrtěl hlavou. Položila jsem čelo na bezvládnou bílou ruku a zavřela oči. Měla jsem chuť vyskočit a něco rozbít, vykřičet tu nespravedlnost a bezmocnou zlobu do celého světa. Ale ani jsem se nepohnula, z mých úst nevyšla ani hláska. Nebylo by to k ničemu.

„Jak jen tohle ten váš Bůh může dopustit…," sykla jsem nenávistně a sevřela prsty opatovu přikrývku.

„Nesvalujte svou vlastní vinu na Boha! Svůj život utváříme vlastními činy, neobviňujte boží spravedlnost. **I** vy, právě vy byste ho měla hledat, madame. Není jen náš, je i váš a čeká na vaši duši. Tady ho však už hledat nemůžete. A teď už jděte, prosím."

„Jistě." Vstala jsem a dotkla se kliky.

„Uděluji vám azyl do zítřejšího poledne," ozval se za mnou ještě můj soudce, „zůstaňte však ve své cele a modlete se za svou duši; sám se za vás budu také modlit. Dáme vám vše, co bude v našich možnostech, otci Marlortovi nejspíš velmi záleželo na vaší záchraně.

Pomohli bychom vám víc, ale není možné ukrývat ženu v mužském klášteře. Další boží trest by už mohl ohrozit samotnou existenci našeho společenství. Budiž tato událost výstrahou pro všechny, kdo porušují svatý řád.“ Muž v bílém ornátu mi otevřel dveře na chodbu.

„Mohu s ním být ještě chvíli o samotě? Jen chviličku, prosím“ zašeptala jsem a zvedla k němu prosebně oči.

Na chvíli zaváhal, ale pak beze slova vyšel z místnosti a zavřel za sebou. Osaměla jsem s umírajícím, jehož rychlý a mělký dech dával tušit vysokou horečku a blížící se konec.

„Otče, slyšíte mne?“ zašeptala jsem a lehce stiskla bledou dlaň. Snažila jsem se zahlédnout v opatové tváři alespoň nepatrný záblesk života. Jeho prázdné pootevřené oči však zůstaly temné a tvář nehybná. Seděla jsem na chladné dlažbě u jeho postele a chtěla plakat, ale nešlo to, jako by mě vše, co jsem za téměř ročního pobytu v sedmnáctém století prožila, odnaučilo plakat. Pláč prý osvobozuje, odplavuje bolest, přináší pokoru a úlevu. Najednou si na ten pocit ani nevzpomínám.

„Odpusťte mi, tohle jsem nechtěla!“ zaúpěla jsem tiše. „Řekněte jen, viděl jste Filipa? Prosím, neumírejte ještě!“

Starý muž se však už neprobudil. Odešla jsem od něj a zamkla se ve své cele. Brzy přišla noc a po ní ráno a já nedokázala ani na chvíli usnout. Úsvit mne přivítal rozbolavělou a unavenou, plnou slov, která nebylo komu říct, a slz, které neměl kdo vyplakat.

Zvon ještě nezvonil, obyvatelé kláštera tedy dosud spali. Vyšla jsem na dvůr. Doprovázena pouze ozvěnou vlastních kroků odrážejících se od vysoké klenby podloubí, pohlédla jsem na blednoucí nebe nad starou kaplí. Mrazivá záře hvězd slábla a svět už netrpělivě čekal na pomíjivé teplo chřadnoucího podzimního slunce, probleskujícího kdesi za vysokými štíty hor. Obklopovalo mě jen ticho a pokoj, jako by se tady nikdy nic zlého nestalo, jako by to všechno byl jen ošklivý sen, který se nad ránem vytrácí přemožen denním světlem. Nadechla jsem se chladného vzduchu, prostoupeného vlhkem a vůní spadaného listí. Usmála jsem se. Tohle místo mi bude chybět, vždyť bylo na chvíli mým domovem. Z modrobílého oparu dvora jsem se ještě naposledy vrátila do cely. Sbalila jsem si nuzné zavazadlo – vlastně to bylo jen pár základních potřeb, které jsem získala v klášteře, jako třeba hojivá mast s olivovým olejem, kostěný hřeben, který mi bůhví kde opatřil dobrotivý Nicolas, kniha latinských modliteb a dřevěný kříž na

šňůrce s korálky. Zavřela jsem tiše nízké dveře, zamkla je, sfoukla svíčku v prostém svícnu ve výklenku vedle dveří a položila klíč na chladný kámen. Nechtěla jsem čekat na zprávu o smrti starého opata, ani na další neúprosná slova jeho nástupce v bílém rouchu. Stáhla jsem si kápi hluboko do čela, vyšla ven a zamířila k bráně. Odsunula jsem těžkou petlici, otevřela vrata a chvíli tam jen tak bezradně postávala.

Bylo mi, jako bych opouštěla bezpečí rodného domu a vydávala se do spárů nevyzpytatelného světa. Vlastně to tak opravdu bylo. Náhle jsem si vzpomněla, že bych se ještě chtěla rozloučit se svou zahradou. Do rozednění a zvonění zvonu ještě zbýval nějaký čas, měla jsem tedy možnost naposledy vidět své dílo, malý kousek země, který mi tolik přirostl k srdci. Přešla jsem dvůr kolem tichého podloubí, kolem záhonů a prastaré rozbořené zdi, prošla známým průchodem a dřevěnými vrátky vešla do zahrady. Klášterní bránu jsem nechala pouze pootevřenou, vždyť jde jen o pár minut, za chvíli budu zpátky.

Z šípkových růží, které jsem nedávno prostříhala a přesadila, se už dávno zrodily zlatě rudé plody, mezi nimiž si pavouci utkali snad stovky pavučin. Drobné, křišťálově průsvitné kapičky rosy byly navlečené na hedvábných nitích a vypadaly jako skleněné korálky. Můj pohled padl na starou lavičku, na níž jsme sedávali s otcem Marlortem. Chvíli jsem váhala, ale pak jsem obešla záhony růží a dotkla se konečky prstů prastarého opěradla z nazelenalého kovu. Teprve teď, po probdělé noci bez jediné slzy, jsem v očích ucítila sůl. Tady, na tomto místě na konci světa, jsme si s mým přítelem za teplých letních večerů povídali o životě. Je to zvláštní, včera tu byl a dnes není. Po léta tu sedával a najednou pro něj život skončil. Z celého jeho světa zbyl jen pár sešlapaných mnišských sandálů a ohmataná bible na oltáři v jeho cele. A zbyl tu také můj bezcenný život, který zachránil.

Otec Marlort byl chlapcem, byl mužem, byl starcem a nyní z něj zbyl jen stín, který se s ránem vytrácí. Proč? Proč tu vlastně byl? Pro mě? Ne! Možná pro Boha; ten prchavý přelud slabých tvorů, kteří stále chtějí doufat, že nejsou na všechno sami. Pro naději, že někde existuje absolutní dobro, které jednou porazí všechno zlo světa. Jednou... Ale kdy to bude? Celá nekonečná staletí se lidé nechávají unášet nadějí, naivně přezdívanou víra. Doufají, že snad zítra či pozítří, příští rok či příští život, kdosi zvaný Bůh zastaví tu lavinu,

kterou už nikdo zastavit nedokáže. Jak dlouho to však ještě bude trvat? Jak dlouho ještě vydržíme doufat? Tolikrát jsem už Boha volala, ale copak někdy přišel? Už mi toho příliš nezbývá, co mi může vzít. Co je horší – nevěřit v něj, nebo ho nenávidět? Někdy jsem měla pocit, že cítím obojí současně.

Nakonec jsem alespoň na okamžik usedla na lavičku a stokrát naposledy vdechovala nezaměnitelnou vůni zahrádky, obklopené vlhkým zdivem. Listy ze starých stromů uprostřed záhonků vytvořily pod mýma nohama zlatý koberec zářivých barev, zahalených do mlhy, a já zatoužila, aby její milosrdná bělost zahalila i mne.

Ze snění mě probraly tiché zvuky. Zdálo se mi, jako bych něco slyšela, znělo to jako blízké kroky. Rozhlížela jsem se, ale nic jsem neviděla. Najednou jsem však koutkem oka za sebou cosi zahlédla; něco, co na zahrádku nepatřilo. Otočila jsem se a podívala se pořádně tím směrem. Stále to tam bylo, vzadu za křovím, kde se ranní mlha ještě nestačila rozplynout. Vypadalo to jako postava. Ano, byla to postava! Člověk v kápi, který stál nehybně u zdi, kde se šípkové keře setkávaly se záhonem růží.

Trochu jsem se lekla, ale hned se zase opanovala. Byl to přece jen mnich, oblečený do kutny františkánského řádu. Oddychla jsem si, ale nepřestávala se na něj dívat. Jako by mi jeho postava byla vzdáleně povědomá, a přesto bych přísahala, že jsem ho v klášteře nikdy neviděla. Mnich jen kývnutím hlavy pozdravil a zůstal stát, kde byl. Oplatila jsem mu jeho pozdrav a přemýšlela, jestli ho znám nebo ne. Vstala jsem z lavičky a prohlížela si ho, jen tak jsme tam chvíli stáli naproti sobě a mlčeli. Návštěvník měl skloněnou hlavu, neviděla jsem mu přes kápi do tváře. Podle postavy to byl dospělý a urostlý muž, kutnu měl dlouhou až na zem, kápi staženou hluboko do čela a ruce za zády. Několikrát jsem přešlápla a nakonec promluvila: „Odpusť, bratře, myslela jsem, že tu nikdo není. Mám odejít a nechat tě tu o samotě?“ zeptala jsem se rozpačitě, protože jsem se domnívala, že jsem neznámého vyrušila při tichých modlitbách, kterým má zahrada opět začínala sloužit tak, jako za starých časů.

Mnich jen zavrtěl hlavou a pokynul rukou na znamení, že zahrada je dost velká pro nás oba. Otočila jsem se tedy, stále trochu v rozpacích, zpět k záhonům. Zdálo se mi hloupé teď odejít, takže jsem naposledy vzala do rukou své hrabičky a začala poněkud roztržitě uhraboval spadané listí. Když jsem se po chvíli znovu

nenápadně ohlédla po mém tichém společníkovi, viděla jsem ho už jen procházet dřevěnými vrátky a mizet v mlze přilehlého nádvoří směrem k bráně. Chvíli jsem se za ním dívala jak odchází a pak jen pokrčila rameny. Uhrabala jsem ještě pečlivě všechny cestičky a shrnula barevné listí do malých hromádek pod stromem. Chtěla jsem zahrádku opustil v co nejlepším stavu, snad na rozloučenou s přítelem, který pro mě tolik udělal a jehož duše v té chvíli už možná kroužila kdesi vysoko v oblacích nad mou hlavou, v je jichž zlatě lemovaných trhlinách právě vycházelo slunce.

Když jsem byla s prací hotova, už nebylo zbytí; nastal čas konečně odejít. Opřela jsem tedy hrábě o zeď vedle rýče a najednou jsem si na něco vzpomněla. Vždyť já při tom rychlém útěku z kláštera úplně zapomněla na Filipův kord! Málem bych na něj zapomněla i teď. Jak jsem jen mohla zapomenout na to nejdůležitější, co na světě mám? Kde jen ten zbrojířský skvost skončil? Kde jsem ho viděla naposledy? Vždyť ta nádherná, zlatem zdobená zbraň, byla mou jedinou památkou na Filipa, jedinou vzpomínkou, jediným poutem s mou láskou! Kde jen… Ano, musela jsem jej nechat vzadu u zdi, právě tam jsem ho položila těsně předtím, než pro mě přiběhl bratr Nicolas. Kord musí být dosud tady, u šípkových keřů, právě tamhle – snad tam dosud je! Rychle jsem se s nadějí a strachem v srdci vrhla mezi pichlavé větvičky a má ruka po chvíli s úlevou nahmatala chladnou rukojeť. Louvois ho nenašel, díky Bohu… Opatrně jsem vzácnou zbraň vytáhla z trní, chtěla jsem ještě vzít uzlíček s mými věcmi, ležící vedle mých nohou, ale pak jsem strnula. Jen jsem nevěřícně hleděla na zbraň, spočívající v mé dlani. Ano, v ruce jsem držela kord, ale nebyl to ten, který mi ponechal Filip pro štěstí v rozhodující bitvě. Byl jiný, krásný, ale už poněkud omšelý a přesto tak důvěrně známý! Netrvalo dlouho a poznala jsem ho. Byl to přece ten, který měl Filip po panu de Dangeau, ten, jenž svíraly Filipovy prsty, když nad Planinou duchů čelil celému oddílu královských gardistů, zatímco já se s jeho vzácnou zbraní zdobenou zlatem hnala napříč horami vedena andělem strážným, který mě donesl na svých křídlech až sem!

Kord pana de Dangeau! To přece není možné! Jak jen by se sem… Ach, Bože! Ten mnich! Kord musel vyměnit ten mnich, který odtud odešel ani ne před patnácti minutami! Ano, něco možná skrýval za zády, teď si to uvědomuji! To přece není možné, kdo to pro Boha živého byl? Že by to nebyl mnich, ale…

Na nic víc jsem nečekala. Popadla jsem starý kord a chudičké zavazadlo a proběhla jako blesk dřevěnou brankou. Ne později než za minutu jsem otevírala velká dřevěná vrata a vybíhala ven před klášter. Zvon se právě rozezněl a v sídle františkánů začal nový den. Mně začal nový život, prosvícený novou nadějí, novou vírou, novým důvodem nevzdávat se, doufat, žít. Vrátil se pro mě! Proč však znovu odešel, aniž by cokoli řekl?

Před klášterní branou nikdo nebyl. Ani na cestě k horám, ani kolem zdi celé budovy jsem nenašla jedinou stopu toho, že tudy tajemný muž v kápi prošel. To přece není možné! Jestli to byl někdo, přinášející zprávy od Filipa, či snad markýz de Grazac osobně, proč nepromluvil, proč nenaznačil že žije, že… Chtělo se mi zakřičet jeho jméno na celé hory. Ale Filip tu nebyl, ani nikdo jiný.

Asi po půlhodině marného hledání jsem se jako schlíplá slepice, zmatená, šťastná a nešťastná zároveň, znovu ocitla před těžkou bránou starobylé stavby a na jejím prahu spatřila stát drobného chlapce se zelenýma očima, v krátkých kalhotách a děravých botách. Byl mi povědomý.

„Hledáte toho muže, který právě odjel, že?“ zeptal se. Poznala jsem hlas bratra Nicolase a jeho velké oči, které se na mě dívaly jinak než jindy. Najednou v nich nebyl stud ani ona téměř dětská bázeň.

„Nicolasi? Jsi to ty? Ano, hledám ho, pro všechny svaté, kdo to byl?“ Měla jsem chuť mladíčkem zatřást a zapomněla se přitom dokonce i náležitě podivit, kam zmizel chlapcův mnišský hábit.

„To nevím, madame. Ale takhle byste neměla cestovat. Nejste už mnich, ba ani jeptiška, nemáte právo nosit tento šat… Stejně jako na to nemám právo ani já.“

Překvapeně jsem pohlédla na své oblečení – na rozdíl od Nicolase jsem byla stále oblečena do mnišské kutny. Tohle mi vůbec nepřišlo na mysl. Tak jsem si na to drsné sukno zvykla, že jsem si je ráno oblékla zcela bezmyšlenkovitě. Nic jiného jsem beztak neměla. Znovu jsem pohlédla na Nicolase a teprve teď mi konečně došlo, že tohoto rána podle všeho neodcházím z kláštera v Údolí jilmů jenom já.

„Nemám žádné jiné šaty. Ty cikánské byly nejspíš dávno spáleny…,“ řekla jsem roztržitě a dívala se na něj, jako bych ho dnes viděla poprvé. Svým způsobem to tak i bylo.

Chlapec beze slova zašel zpět do dvora a po chvíli se vrátil s malým balíčkem. Vzala jsem jej od něj a rozbalila. Obsahoval staré a

potrhané cikánské šaty, ale byly vyprané, v rámci možností vyspravené a pečlivě složené.

„To otec Marlort," usmál se Nicolas. „Věděl, že jednou odejdete, že je možná budete potřebovat; až se pro vás vrátí ten muž, který vás navštívil té noci, kdy jste s prostřelenou nohou a omámená léčivými bylinami spala jako zabitá…"

Nejprve jsem na chlapce hleděla doširoka otevřenýma očima a snažila se pochopit zprávu, kterou mi právě sdělil. Teprve po nějaké chvíli se mi přes rty prodralo jediné slovo, jehož ozvěna mi zněla v mysli už pěkně dlouhou dobu: „Filip…"

Nicolas se usmál. „Neznám jeho jméno, vím jen, že vás políbil na čelo, když za svítání odcházel…"

Cítila jsem, jak mi srdce bije stále rychleji. „A kdo to tedy byl dnes ráno v naší zahradě? Byl to stejný muž? Tak si vzpomeň!" vykřikla jsem a všechno mi pomalu začínalo zapadat dohromady. Louvoisova návštěva kláštera, tajemný host v zahradě, vyměněný kord a teď navíc téměř jistota, že byl-li to dnes ráno skutečně Filip, jistě tu nebyl poprvé. Kdo jiný by to mohl být než on? Jen Filipovo chování mi stále nebylo jasné, jistě musel mít pádný důvod ke všemu, co udělal. Nicolas však jen pokrčil rameny.

„Ale viděl jsi ho! Kde je, kam odešel? Co o něm víš? Víš ještě něco, cokoliv?"

„Nic kromě toho, co jsem už řekl. Chtěl bych vám ale poděkovat, vám oběma."

„Poděkovat? A za co?"

„Víte, když jsem tehdy musel tomu cizinci slíbit, že já ani nikdo jiný vám neprozradíme nic o jeho návštěvě, a přitom jsem viděl, jak se na vás dívá, nechápal jsem to. Dokonce jsme mu tenkrát nabídli, ať tady zůstane také, alespoň na čas, než se mu zahojí rána. Ale řekl jen, že musí odejít. Že vás tím nejspíš navždy ztratí, ale jedině tehdy, budete-li ho považovat za mrtvého, zůstanete zde, alespoň prozatím, v bezpečí. Neznám váš příběh ani souvislosti, ale tehdy jsem přece něco pochopil."

„Co jsi pochopil? Jaká rána? Filip byl raněn? Navždy mě ztratí? Nicolasi, asi ti nerozumím… Proč mi to tedy říkáš, slíbil jsi mu přece…" Nevěděla jsem, jestli se mám rozplakat dojetím nebo se na Filipa zlobit, uškrtit Nicolase nebo ho obejmout.

Nicolas se krátce odmlčel, chvíli bloudil pohledem po zemi a pak ke mně s nečekanou něhou opět pozvedl oči: „Možná vám to

všechno bude znít strašně hloupě, ale… Já se dříve domníval, že láska mezi mužem a ženou je jen chtíč, pouhá zhoubná a sobecká žádostivost, rafinovaný nástroj ďáblův. Proto jsem chtěl vstoupit do kláštera, abych unikl jeho hříšným svodům, proto jsem také před lety vyhledal otce Marlorta, kterého jsem znal už jako malý chlapec a dobrovolně vstoupil do jeho řádu… Jsem sirotek, za svůj krátký život jsem už viděl mnoho zlého. Násilí, smilstvo, cizoložství, faleš… Ale cit, ten jsem nikdy nepoznal…“

„Nezdá se mi hloupé, co říkáš, ale jak tohle všechno souvisí se mnou a s Filipem, prosím tě?“

Chlapec se usmál. „To, co měl ten muž tehdy v očích, když od vás odcházel, i to, co máte nyní v očích vy, to vše mi nakonec pomohlo pochopit, že mezi mužem a ženou nemusí být jen hřích. Může mezi nimi být i láska. A toužil po ní není hřích, mít ji není hřích. To je dar, dar od Boha, neboť co jiného je Bůh než láska? Protože jsem tohle pochopil, nemusím se už nikdy sám před sebou skrývat v chladných zdech kláštera, mohu jít a žít, sloužit Bohu a přitom sám hledat dary, které pro mě Pán přichystal. Jsem teď asi směšný, ale nemohu si pomoci. Porušuji slib daný vašemu příteli, když vám tohle všechno říkám, v tom máte pravdu. Ale cítím, že to musím udělat. Beztak odtud navždy odcházíte, není co ztratit.“

Jen jsem se na něj dívala a nedokázala na tu lavinu slov vůbec reagovat. Vlastně to ani nebylo zapotřebí.

„Všichni v životě něco hledáme,“ zakončil Nicolas. „Nazýváme to různými jmény, hledáme to na různých místech, ale všichni slyšíme stejný hlas. Pro každého z nás náš Pán připravil cestu, tu jedinou, která vede tam, kam máme dojít – stačí se ztišit a poslouchat. A já dnes vím, že moje cesta vede ven, ven z těchto dveří.“

„A kudy vede ta moje, jak ji najdu?“ zeptala jsem se rozechvěle, když jsem sledovala bývalého mnicha, jak se chystá odejít z mého života jednou provždy.

„Možná po ní už dávno jdete, jen to ještě nevíte. Hledejte a naleznete. Tlučte a bude vám otevřeno. Jděte, najděte svého Filipa, najděte svůj osud a svého Boha. Sbohem, bratře Luisi…“

Dříve, než jsem si stačila uvědomit jeho slova, objal mě a políbil na tvář. Pak zvedl ze země malý uzlíček a odešel. Už nikdy jsem ho nespatřila, ale ozvěna jeho slov mi zněla v uších ještě dlouho poté, co se mi jeho drobná postava ztratila na sluncem zalitém obzoru.

Zvedla jsem balíček se šaty, přidala ho do svého chudičkého zavazadla a opírajíc se o mírně zrezivělý kord se vydala na opačnou stranu. Nevěděla jsem kam jdu, ale pevně jsem věřila, že dřív, než tam dojdu, osud mě znovu zvedne do výše a mrští mnou, jako už tolikrát, přesně tam, kde mě chce mít. Ať už mnou smýkal osud či opravdu sám Bůh, začínala jsem mu – přes všechny své výčitky – věřit. Jako by věděl co dělá, jako by se přes všechny problémy občas zdálo, že moje cesta má pevný cíl. Dobrá tedy. Jenom se vznesu a zavřu oči, nechám si vítr vát do tváře a oči oslnit sluncem. Budu vdechovat vůni mechu a spadaného listí a doufat, že moje přání, možná hloupá a dětinská, budou navzdory všem nesnázím vyslyšena. Budu věřit, že až jednoho dne znovu otevřu oči, možná před sebou spatřím stát muže v bílé hedvábné košili, se zlatě plavými vlasy poletujícími kolem šedomodrých očí, jejichž pohled pálí jako oheň a chladí jako voda, ucítím dlaně, jejichž dotek mě i v představách opíjí jako to nejsladší víno. Půjdu tak daleko, jak bude třeba. A možná cestou najdu svůj osud, svého Boha, místo, odkud jsem kdysi vzešla, jak to řekl Nicolas. Jednou…

Z Údolí jilmů jsem se vydala na jihozápad, přes malé vesničky a strmé průsmyky. Místo, které jsem s nostalgickým úsměvem opouštěla, jež mi na krátký čas bylo snad i domovem, zůstávalo kdesi za mnou a ztrácelo se mému zraku v nízkých slunečních paprscích protkaných přízemní mlhou. Jak podivné a křivolaké cesty dokáže život člověku připravit, pomyslela jsem si se špetkou melancholie, když se má chodidla bořila do omamně vonící hlíny a listí, jež zdobilo zemi pod mýma nohama na cestě z údolí jako nejkrásnější koberec. Bylo to krásné ráno. Zdálo se mi, jako bych nekráčela Evropou sedmnáctého století, ale nějakou neexistující říší fantazie, zemí dávných časů a neskutečných příběhů. Špinavá, páchnoucí a intrikami protkaná Paříž, která jako by v mých očích náhle ztělesňovala všechno zlé, co se mi dosud přihodilo, se mi nyní zdála téměř tak daleko, jako můj domov v budoucnosti.

Naposledy jsem se ohlédla. Ten malý kousek země, na němž byl postaven františkánský klášter, ležel uprostřed nehostinných hor jako palmová oáza uprostřed pouště. Jako by do zdejší krajiny vůbec nepatřil – hluboké zelené údolí se zlatými odlesky podzimu ze všech stran obklopovaly mlčenlivě skály a holá horská úbočí jako by chamtivě skrývala starobylou stavbu před zbytkem světa. Tam nahoře nad oblými věžemi, kde vál studený vítr a pronikal osamělým poutníkům až na kost, by asi jen málokdo uvěřil v tiché a teplé údolí s šumícími korunami stromů. A přece tam bylo. Chtěl mi tím snad Bůh něco naznačit?

Hned na stráni nad klášterem jsem odložila mnišský šat a oblékla si čisté cikánské šaty, které byly po pečlivém vyprání lehké jako pírko. Dávno ztratily své kdysi pestré barvy, na mnoha místech jen stěží držely pohromadě, protože je už nezpevňovaly letité nánosy špíny a mastnoty, ale byly vzdušné a dovolovaly mi ztratit se, splynout s obyvateli sedmnáctého století, stát se jen zrnkem prachu v nekonečné krajině dávno zapomenutého světa. Zakázanou mnišskou kutnu jsem si přehodila přes ramena jako plášť a kdybych se místo o starý kord opírala o dřevěnou hůl, nebylo by už možné víc se připodobnit chudým pocestným, jakých se po staré Franci toulaly

tisíce. Kolem hlavy jsem si ovázala šátek, v němž byly šaty zabaleny, aby mi nebyly vidět vlasy. Prostovlasá žena by mohla budit zbytečnou pozornost, a tu nemohu potřebovat. Teď už se nemohu skrývat za statečným maršálem, ani za silnou zdí. Celý širý svět leží přímo před mýma nohama a já jsem na něj sama. Bylo to nezvyklé, ale nějak jsem přestala myslet na to, kdo mě může cestou přepadnout či jinak ohrozit. Uvažovala jsem snad už doopravdy jako místní lidé; beztak nemohu jinak, než přijmout realitu takovou jaká je, a doufat. Snad mě boží prozřetelnost ochrání, snad mi stařičký kord a to málo, co jsem si odnesla z Filipových lekcí šermu, postačí k přežití, než se znovu setkám s Filipem. Hlavně nesmím přestat věřit, v cokoliv.

I přes chladný vítr byl příjemný podzimní den zalitý sluncem a já stále myslela na tajemného muže, který skryt pod kápí navštívil za úsvitu mou zahradu. Myslela jsem na toho, jenž mě prý, než odešel, políbil na čelo jako spící dítě s očima plnýma lásky, když jsem se první noci v klášteře s úlevou propadla do hlubin milosrdného odpočinku a bránila se myšlence, že Filip zemřel. Láska… znělo to téměř neuvěřitelně. Já a Filip? Nicolas se mohl mýlit. Kdybych tehdy jen tušila, že ten, jehož ztráta mě tolik bolí, mi je ve skutečnosti nablízku! Až mě z té představy zamrazilo. Chyběl mi. Vzpomínka na markýze s pomněnkovýma očima, přezíravým a přesto tak okouzlujícím úsměvem, s vlasy barvy medu a hrdým alabastrovým čelem, jako by se pro mě pomalu stávala jen jakýmsi mlhavým přáním a snem, než nedávnou skutečností. To, co mi řekl bratr Nicolas, paradoxně ještě více zamlžilo mé vzpomínky na markýze de Grazac; všechno se mi najednou zdálo tak zvláštně neuvěřitelné, jako něco, co se nikdy nestalo, nebo se možná kdysi stalo, ale já už si na to téměř nevzpomínám. Možná to byl všechno jenom sen. Spatřím ho ještě, nebo se budu muset navždy spokojit pouze s bolestnou vzpomínkou, která se v mé mysli pomalu ale jistě ztrácí v mlze? Kdoví. Přestože nás od sebe dělilo vlastně jen pár týdnů odloučení a strachu, jako bych se od Filipa za tu dobu vzdálila natolik, že mě z toho až bolelo u srdce. Jako by se pro mě Filip pomalu stal jen tím neznámým, tajemným mužem v kápi. Přistihla jsem se dokonce při myšlence, že se přes všechnu touhu Filipa znovu spatřit opětovného setkání s ním obávám. Jaké asi bude?

Musím jít dál, nesmím se zastavit, nesmím se nechat unést marnými a bolestnými myšlenkami, říkala jsem si, když jsem

stoupala do stráně. Zprvu mě napadlo zůstat pokud možno v co nejtěsnější blízkosti kláštera, najít si nějaké vhodné místečko, odkud bych mohla vyhlížet další návštěvu tajemného mnicha, ale potom mi došlo, že zůstávat na místě známém člověku, který si přeje mou smrt, by nebylo rozumné. Jednou sice odešel, ale může se znovu vrátit. A tajemný mnich? Ten se nemusí vrátit už nikdy.

A tak jsem se z nedostatku jiných možností rozhodla bez blíže určeného cíle putovat po horách a doufat, že si mě osud najde jako už tolikrát – a nemýlila jsem se. Našel si mě brzy, neomylně, s děsivou jistotou a přesností, na jejíž neodvratitelnost jsem si snad už zvykla.

Průsmykem jsem se postupně dostala dál od strmých velehor a sestupovala do nižších kopců, mile oblých a dosud hřejivých, kde husté hvozdy střídaly nekonečné pastviny a rosou vonící louky protkané babím létem. Spala jsem kde se dalo, přestože noční chlad i vítr stále sílil, v žádné vesnici mě totiž nepřijali. Byla jsem tulačka, a tulákům není radno důvěřovat. Chápala jsem je. Nikdo mě nevyháněl, ale nedůvěřivé a mírně ustrašené tváře v úzkých štěrbinách těsně pootevřených dveří, na něž jsem klepala, mluvily víc než jasně. Ani mě příliš nelákalo zůstávat ve vesnicích, přestože svým způsobem byly příjemnější než města. Každá prostá chalupa, postavená buď ze dřeva nebo jen z jakési směsice bahna, větviček a kamení, byla spojena s chlévem a velmi těsně sousedila s hnojišti či neudržovanými budkami záchodů. Takže o pitné vodě či nedejbůh hygieně se zde dalo mluvit téměř se stejným zoufalstvím v hlase, jako v případě měst. Lidé byli navíc opatrní, aby pro nějakou tulačku nepřišli i o to málo, co měli. Občas se však smilovali a dali mi alespoň trochu jídla. A když nedali, jedla jsem co jsem cestou našla, příroda na sklonku podzimu dosud nabízela poslední plody svého bohatství těm, kteří na ní byli závislí.

Prošla jsem kolem desítek stavení, stodol, božích muk, ohrad plných krav či ovcí, kapliček a statků, a dokud svítilo slunce, cítila jsem se uprostřed vší své bídy a samoty zvláštně šťastná. Staré bolesti se načas překryly novou nadějí a modrá obloha a blednoucí slunce mi pomáhaly na krátké, avšak neocenitelné okamžiky, zapomenout na všechno, co mě trápilo. Podobně jako dříve klid kláštera, otevřenost hor mi dodávala sílu. Mým světem bylo ticho, jehož hlasu jsem se naučila naslouchat už v klášteře, mým domem byly rozlehlé louky a otevřený prostor, naplněný zpěvem ptáků a

vůní spáleného dřeva z baculatých komínků kdesi v údolí. Vědomí, že na světě není nikdo a nic, co by mě právě teď, v tuto hodinu a vteřinu, drželo kdekoliv, to mi po dlouhých týdnech uzavření v ponurých zdech přineslo nečekaně blažený pocit volnosti, který jsem nikdy nepoznala. Louvois, Francois, všechny intriky a úklady světa byly nyní na hony daleko a konec mého příběhu ještě dál. Nyní svítí slunce a jsem naživu, co víc si mohu přát? Vzpomněla jsem si na verše z bible, které mi přečítal nebožtík otec Marlort. Ano, tak jak mi svatá kniha radila, nestrachovala jsem se náhle o to, co budu jíst nebo pít, o své šaty, o příští den, o příští roky, dny či minuty. Byla jsem možná opravdu volná jako to ptactvo nebeské, jako luční květina, svobodná a vděčná za tuto chvíli na tomto kousku země. Zítřek byl vzdálený, proč si jím kazit dnešek? Bylo zvláštní tohle cítit; neznámé a příjemné.

Zdálo se mi, jako bych během své podivné cesty po ztraceném světě ze svých beder postupně shazovala závaží, jedno po druhém. Často k tomu docházelo prostřednictvím bolesti, ale následně získaná nová lehkost a přehodnocení věcí už kdysi dávno zhodnocených a neměnných, mi pomáhalo zacelovat rány a sílit s každou novou jizvou. Jako bych z každého nebezpečí a zkoušky vycházela silnější, a možná i čistší – alespoň podle toho, že jsem si stále jasněji uvědomovala své původní, nebojím se říci naivní až zvrácené představy o životě. Zvyky a potřeby starých časů se obrousily do takové míry, že kdybych se náhle měla ocitnout doma v budoucnosti, nevěděla bych co si počít s takovou přemírou pohodlí, falešných jistot a věcí, bez nichž se dá překvapivě docela snadno žít. Jako bych svou dobu náhle viděla jen jako podivné davové bláznovství stvořené pouze proto, aby odvrátilo mysl lidí od toho, co je jedině opravdu důležité – od života samotného.

Na prašných cestách jsem potkávala jen několik mlčenlivých pocestných, kteří vždy, když míjeli opuštěná boží muka, poklekali do trávy či prachu na cestě a krátce se pomodlili. Zdálo se mi to hezké, jednou jsem to také zkusila a přestože jsem si přitom připadala poněkud hloupě, požádala jsem Boha aby řídil mé kroky, ať už povedou kamkoli. Dodalo mi to potřebnou dávku vědomí, že kdesi nade mnou možná doopravdy bdí někdo, kdo ví kam jdu, protože já to nevěděla. Přesně jak se to říká v modlitbě, jejíž slova jsem si jako jedinou památku odnesla z kláštera františkánů.

Tak jsem strávila čtyři dny a čtyři noci, opilá prostorem a nejistou, ale přesto tak voňavou svobodou. Oproti mému mírně pesimistickému očekávání jsem dokonce ani nemusela použít svou zbraň. Žádní loupežníci mě nepřepadli; nejspíš jsem vypadala tak nuzně, že jsem jim ani nestála za tu námahu, pokud se ovšem v té horské pustině vůbec nějací vyskytovali. Jen párkrát jsem kord ostentativně a pro jistotu vytáhla na světlo boží – to když se zdálo že ti, kteří mě míjeli, přece jen nemají zcela přátelské úmysly. Většinou se jednalo o nuzáky podobné mé maličkosti, a na ty pohrůžka šlechtickou zbraní víceméně stačila. Nikdo nemohl vědět, nakolik se zbraní umím či neumím zacházet, takže jsem ze všech drobných potíží vyvázla překvapivě snadno. Když se přiblížil soumrak pátého dne, došla jsem na úpatí kopce, který se ve zdánlivě nekonečné zalesněné ploše zvedal vzhůru a jehož vrchol se ztrácel v podvečerním oparu. Za celý den jsem nenarazila na jediný pramen a poslední vesnice, v níž mi dali sedláci napít kalné vody ze džberu, byla mnoho mil za mnou. Zdálo se mi v té chvíli, jako bych ve vzduchu cítila vodu; zhluboka jsem se nadechla a byla si tím téměř jistá. Konečně jsem našla potok či pramen, pomyslela jsem si radostně a po několika krocích přes louku jsem skutečně z dálky zaslechla něco jako hučení vodopádu. Šla jsem tedy dál tím směrem a přede mnou se brzy otevřelo údolí, jehož kouzlo mi na okamžik vzalo dech. Jako v tajemné roklině bájných elfů se z výšky řinula horská řeka, která na krátký okamžik zastavovala proudy svých vod v rozšířeném korytu před okrajem skály, aby se pak náhle s dunivým hukotem propadla přes její okraj do hlubin tmavé soutěsky. Kdesi dole, kam už slunce nesvítilo, se průzračná voda měnila v miliardy mikroskopických kapek, jejichž osvěžující vůně se šířila široko daleko. Hleděla jsem na ten živý obraz a kdesi hluboko v srdci mě zamrazilo. Ne snad proto, že by mne tolik okouzlil horský vodopád, nádherná krajina byla přece všude kolem, ale proto, že jsem to místo znala. Nejdříve jsem si nemohla vzpomenout, ale nakonec kdesi v mé mysli ožila vzpomínka na dávný sen, který se mi zdál v horečce před mnoha lety. Když jsem tenkrát uprostřed noci konečně usnula, přede mnou se začala pozvolna zjevovat krásná krajina a její obraz byl tak živý, tak skutečný, že jsem po probuzení nechtěla věřit tomu, že vznikl jen v mé fantazii. Později jsem si na to místo vzpomněla při provádění meditací či vlastní snaze uniknout realitě a únavě, zmáhajících mou mysl i tělo.

Stála jsem ten podivný večer nad horským vodopádem a věděla, že jsem jej našla. Poznala jsem to místo stejně, jako bych neomylně poznala svůj rodný dům.

Vydala jsem se loukou dolů k vodě. Slunce se už sklánělo nad horou jako tehdy ve snu a já si nechávala bičovat holá lýtka zlátnoucími vlasy vysoké trávy, která se ve slabém větru vlnila jako mořská hladina. Sluneční paprsky ozdobily sametové vrcholky stébel průzračnými jiskrami a já mezi jejich odlesky viděla údolí jako na dlani. Stejně jako kdysi ve snu bylo možné snadno dojít až téměř k okraji vodopádu, usednout na jeho úpatí a sledovat řeku v bodě zlomu, dívat se, jak se voda pomalu a neúprosně dostává do míst, odkud už není návratu. Jako by řeka nastavovala zrcadlo mému vlastnímu osudu. Při pohledu do hluboké soutěsky se vrchol vodopádu zdál až neskutečně vysoko, zatímco proud řeky těsně vedle mých nohou připomínal nehybný černý samet. Po bujaré cestě z hor plynul na okamžik tiše a klidně, a když voda začala padat dolů, jako by na mě volala: zavři oči a padej se mnou, tiše, lehce, věčně…

Napadlo mě, že se můj život možná právě nyní nachází ve stejném místě jako voda nad vodopádem. Plyne poklidně a mírně, až se nad tím rozum pozastavuje. Jestlipak se také, stejně jako tato voda, v té nejnečekanější chvíli propadne do tmavé hlubiny?

Jak jsem tak seděla na stejném místě, jako kdysi v horečném snu, uslyšela jsem cinkání. Zprvu bylo vzdálené a tiché, ale po chvíli se přiblížilo a znělo jako stovky zvonů. Sílící dunění jako by přicházelo ze všech stran, bylo to skoro strašidelné, ale když jsem se ohlédla, z lesa nade mnou se začala valit další řeka, plynulý tok stovek chundelatých zvířat s plechovými zvonky na krku. Stádo ovcí, ze všech stran pečlivě obletované malou smečkou hlídacích psů a s nevelkou skupinkou několika lidiček v potrhaných slamáčcích a teplých vestách z ovčí vlny v závěsu, se pomalu přibližovalo k řece. Když stádo došlo až ke břehu, stovky žíznivých hrdel se sehnuly k vodní hladině a začaly hltavě pít. I psi, stejně jako lidé, nabírající perlící tekutinu do špinavých dlaní, se nyní společně se mnou kochali krásou údolí.

Vůbec mě nenapadlo, že vidím-li je já, vidí nejspíš i oni mě. Ve svém údolí snů jsem nebyla zvyklá na návštěvníky, takže jsem se téměř lekla, když na mě jedna z dívek u břehu promluvila. Nejprve jsem jí nerozuměla, její přízvuk byl podobnější italštině než francouzštině, ale nakonec jsem pochopila že mě volá, abych přišla

blíž. Vstala jsem tedy a trochu rozpačitě procházela mezi desítkami oveček, jejichž baculatá těla připomínala měkké polštáře.

„Máš hlad?“ zeptala se mě ta holka s dlouhými copy a slamáčkem se širokou střechou bez zbytečných okolků.

„Mám, a taky žízeň,“ přiznala jsem a došlo mi, že jsem se vlastně k řece přišla napít, ale na to už bylo příliš pozdě; desítky ovčích kopýtek zvířily bahno u břehu a voda nyní připomínala spíš kávu než pramenitou vodu.

„Tumáš,“ řekla ta holka a podala mi sdrátovaný hrnek s mlékem. „Kdo jsi?“

„Já? Nikdo,“ odpověděla jsem a ponořila rty do husté nažloutlé tekutiny, která strašně páchla, ale chutnala znamenitě.

„A kam máš namířeno?“ Už jsem jí rozuměla o něco lépe. Mohlo jí být něco kolem šestnácti let, ale stále připomínala spíš dítě, než ženu. Dalšími členy skupinky byly děti zhruba od šesti do dvanácti let, a jeden jediný dospělý muž, pastýř – nejspíš jejich otec – měl asi spoustu práce uhlídat kromě stáda ovcí také hejno rarachů, kteří se právě s bujarým křikem proháněli obrovskou loukou mezi ovcemi a pro zábavu je honili od řeky a zase zpět.

„Kam jdu? Sama nevím. Asi nikam, ale kdybych mohla jít chvilku s vámi, možná bych přece jen někam došla,“ odtušila jsem a usmála se na holku, která se už také smála. Hned jsme si padly do oka. Ani já si nebrala servítky, k čemu zbytečné řeči? Možná by bylo milé pro změnu strávit nějaký čas s lidmi. Ve své blažené izolaci bych třeba časem mohla zapomenout mluvit a možná by se ze mě stal středoevropský Tarzan. Nebo první francouzský yetti…

„Ale my jdeme tam nahoru,“ řekla holka a ukázala ušmudlaným prstem na opuštěné pastviny kdesi v dálce, až na obzoru.

„Myslím, že jsem právě tudy chtěla jít…“

„Otče?“ Dívka se rozběhla přes sluncem zalité trsy vysoké trávy ke starému muži ve slamáku, jehož stařičký klobouček už držel na čele jen díky několika posledním zaprášeným stéblům. Pomalu, rozvážně ke mně přišel. Byl menší a podsadité postavy, jeho tvář lemovaly dlouhé tmavé kníry, nad nimi svítila milá prasečí očka, a v ústech, rozpraskaných od slunce a větru, žvýkal dlouhé stéblo trávy. Podíval se na mě, zvolna přesunul stéblo z jednoho koutku úst do druhého a po chvíli mlčky kývl.

A tak jsem se přidala k pastevcům. Měla jsem jistotu, že neopustím hory a přesto nezůstanu na jednom místě příliš dlouho, pokud

nepočítám občasné noci v malém srubu, domově pastýřovy rodiny. Spřátelila jsem se s pastýřovou dcerou i jejími nezvladatelnými sourozenci, které vychovalo nekonečné modré nebe, vítr a nouze. Jejich matka zemřela na horečku loňskou zimu a zbylo po ní jedno prázdné místo, které mělo na krátkou dobu připadnout mně. Starý pastýř mě přijal jako vlastní; všímal si mě stejně málo jako všech ostatních. Jeho nejstarší dcera, která se jmenovala Vincenza, mi sáhodlouhým vyprávěním lámanou francouzštinou vysvětlila, že pastýř od smrti své milované ženy a jejich matky přestal úplně mluvit a jen trpělivě čeká, kdy si i jeho povolá Pán k sobě na nebe. Občas jsem těm lidem nerozuměla, brzy jsem navíc pochopila, že skutečně kdysi přišli odněkud z úrodných nížin Itálie a francouzsky uměli jen málo. Mluvit tou řečí vlastně ani tolik nepotřebovali; nebylo s kým. Na trzích a statcích, kde prodávali ovčí vlnu a sýr, který sami vyráběli, se snadno dorozuměli i s chudičkou slovní zásobou, kterou si osvojili.

Starat se o ovce nebyla sice zrovna snadná práce, stačilo mi však, že mám nějaké přátele. S nimi mi nehrozilo nebezpečí ani od vlků či medvědů, ani od vojáků, protože cesty, jimiž chodily ovce, vojáci nechodí, a vlky dosud vždy statečně zaháněli psi, kteří se za nimi neohroženě pustili pokaždé, když se opovážili přiblížit.

Pár mil nad námi, kde se zvedaly majestátní štíty se znovu zasněženými vrcholky, se nacházelo svou jedinečnou nadmořskou výškou a nově vznikající pohraniční pevností proslulé město Briancon, o němž se jednou zmiňoval Filip, když jsme se spolu dívali na východ slunce nad Planinou duchů. Prý tam kdysi strávil pár dnů a nocí s vojskem, když byl ještě chlapec a poprvé zatoužil zasloužit si důstojnický kabátec. Nedaleká vesnice, jejíž pravidelné páteční trhy mi pomáhaly odměřovat čas, se jmenovala Soisée a bylo to vlastně spíš jen několik desítek chalup s kostelíkem, bez ulic či návsi, jako ostatně většina vesnic v horách.

Početná rodina žila se svými ovcemi v docela malém srubu na stráni přímo nad řekou s vodopádem, ale někdy jsme museli cestovat za obživou tak daleko, že nás noc dohonila dřív, než se na obzoru objevil náš chudý ale útulný domov z neopracovaných kmenů borovic. A tak jsme přespali kde se dalo a ráno šli zase dál. Každý den jsme vstávali se svítáním a vyháněli stádo na pastvu – tedy hned poté, co jsme se společně pomodlili k Panně Marii a dlouhé řadě svatých, aby nás ten den nepotkalo žádné neštěstí a ovečky dobře

prospívaly. K obědu býval žitný chléb s domácím tvarohem, jehož chuť byla tak dokonalá, že snad ani sám král Ludvík nejídal ze svých zlacených podnosů nic lahodnějšího. Netušila jsem, jak báječně může chutnat čerstvý chléb s tvarohem pod otevřeným tmavě modrým nebem, tam kde lišky dávají dobrou noc a chladný vítr voní jehličím a křišťálově průzračnou vodou z údolí. K večeři bývaly brambory s máslem nebo kaše z otrub, bez nichž bych se klidně obešla. Před spaním jsme se všichni, stejně jako před každým jídlem i jakoukoli jinou důležitou činností, opět společně modlili, držíce se za ruce. Když říkám všichni, myslím tím všechny děti a mou maličkost, ovšem kromě pastýře, který jen tiše přikyvoval s melancholickým výrazem ve tváři a nostalgickým pohledem svých malých vyhaslých očí. Někdy bylo i velmi veselo, například když náš srub navštívili dva pocestní, či spíše potulní obchodníčci, kteří s pastýřem po dlouhém smlouvání vyměnili několik vlněných plášťů za dva sudy obilného piva. Tedy, nutno říct že smlouvali jen oni; pastýř jen dlouho vrtěl hlavou, až nakonec přece jen kývl, podle všeho jen proto, že ho už vrtění hlavou přestalo bavit. Nakonec však i on přisedl ke stolu k nám a nalil si do plechového hrnku pěnivý mok. Tehdy jsem ho poprvé a naposledy viděla se usmívat. Téměř jeden celý soudek toho večera navždy zmizel v našich hrdlech a my všichni, včetně dvou pocestných i těch nejmenších dětí, jsme nakonec tančili uprostřed noci po louce za svitu měsíce jako skřítkové o svatojánské noci. Když jsme únavou padli do trávy, kterou nad ránem začínala pokrývat jinovatka, zašli jsme do srubu a až do východu slunce poslouchali neuvěřitelné příběhy pocestných. Ti nakonec dali k dobru i pár cukrových homolí, které vytáhli ze svých obrovských pytlů.

Čas ubíhal rychle. Často jsem myslela na markýzu, na hrozivá slova Francoise de Lasset, který mě občas – spolu se svým neduživým přítelem Louvoisem – strašíval ve snech. Kde je asi konec té staré dámě, jestlipak stačila utéct, anebo popel z její mrtvoly už dávno rozfoukal podzimní vítr po náměstí Gréve? Raději jsem takové myšlenky zaháněla.

Pastýřovy děti s tichým souhlasem a za apatické pomoci starého muže neúnavně každý týden scházely do údolí a prodávaly sýr nebo vlnu a čekaly na lepší časy, stejně jako já. Nikdy se mě na nic neptaly, ale nějak jsem věděla že pochopily, že nejsem ta, za kterou se vydávám – tulačka odnikud, bez minulosti, bez budoucnosti.

Kdyby mě brzy znovu nedohnal můj osud, byla bych s nimi v relativním klidu a bezpečí přečkala podzim a snad i zimu, možná i mnoho zim, ztracená v nekonečných kopcích, a nikdy bych už nezjistila cíl své podivné cesty.

Jednoho večera, asi pět týdnů poté, kdy jsem se přidala k pastevcům, jsem měla poprvé neurčitý pocit, že se kolem ovcí kdosi potlouká. Jako by se stíny stromů pohybovaly, když slunce stálo a křoví se ve chvílích bezvětří vlnilo. Jako by nás ze stinných hlubin lesů nepřetržitě pozorovaly čísi neviditelné oči. Řekla jsem to pastýři, jenž si hned připravil těžkou sukovici, kterou s sebou vláčel na obranu po horách, a na mou radu s ní dvakrát obešel stádo, ale to bylo všechno. Vincenza se mi jen smála, že jsem pořád z něčeho vystrašená, a ze stínu, který se čas od času mihl mezi stromy, si nic nedělala. Nějaký hladový tulák, toho se nemusíme bát! Nanejvýš nám přes noc zmizí kus špeku z provázku za srubem, říkala, a já se jí snažila věřit. Měla jsem však od toho dne stále silnější pocit, že nás někdo pozoruje, a dřív než se přehoupl další týden, který s sebou odnesl poslední zbytky slunce a přivál šedivá zimní mračna, jsem měla zjistit, že mé obavy byly naprosto opodstatněné.

O několik dnů později, když početná pastýřská rodina hned za svítání odešla dolů do vesnice a já osaměla se stádem a nejmladším dítětem, které bylo na náročný sestup do údolí ještě příliš malé, jsem tu tajemnou osobu mezi stromy zahlédla znovu, a tentokrát to už nebyl jen stín. Toho dne jsem ji poprvé viděla zcela jasně. Stála nehybně jako socha na kraji lesa, jako by mě upřeně sledovala. Bylo něco kolem poledne a já se dívala na postavu, v níž jsem tentokrát dokázala zcela zřetelně rozpoznat muže v kápi.

Srdce se mi rozbušilo. Že by to byl…

Obrovská louka, která mě od tajemného návštěvníka oddělovala, se zvedala v mírném svahu až k lesu. Hleděla jsem na muže ve stínu vysokých smrků jako na přízrak, a představa, že se dívám na Filipa, mi podlamovala kolena. Byl pro mě dávno už jen bláznivým snem, víc než kdykoliv předtím, ale láska k němu kdesi uvnitř mého nitra stále žila. Na tu dálku jsem nemohla říci, zda se jedná o stejné mnišské roucho a postavu, která se jako duch objevila jednoho rána v malé klášterní zahrádce, ale kdo jiný by to mohl být, než Filip? Na okamžik jsem v očích ucítila slzy dojetí. Tolik jsem zatoužila znovu spočinout v jeho náruči, jejíž sladkost mi v představách stále působila závrať!

Zlobilo mě a zneklidňovalo, že Filip – pokud se skutečně stal nějaký zázrak a je to on – nepřijde blíž a neukáže se mi. Chce se opět ztratit, jako už dvakrát? Rozhodl se že mě nechá žít v obavách, že je mrtev, proč se tedy plíží kolem? To nedává smysl. Pokud markýz skutečně stojí tam nahoře, právě teď se dívá na mě a já na něj, nesmí mi už znovu zmizet…

„Filipe? Jste to vy?“ zavolala jsem hlasitě na muže, který na mě jen dál nehybně hleděl přes rozlehlou louku zpod kapuce. Můj hlas vyštěkl do poklidného ticha hor jako výstřel z pistole, až jsem se ho sama lekla. Udělala jsem pár kroků k neznámému, ale ten neodpověděl a ani se nepohnul.

Byla jsem na rozpacích. Co teď?

„Dobře,“ pokračovala jsem nejisté, ale stále stejně hlasitě. „Jak chcete. Zřejmě máte ke svému chování nějaký důvod, ale bylo by dobré, kdybych ho znala také… Hej, slyšíte mě?“ křikla jsem ještě po chvíli ticha zklamaně k lesu a cítila v srdci zmatek. Můj hlas dozněl a ztratil se kdesi v sychravé podzimní krajině, ale opět zůstal bez odpovědi. Bezděky jsem se schoulila do vlněné peleríny, kterou mi darovali pastevci, a bezmocně pozorovala zbytky rychle schnoucí trávy, jak se poklidně vlní mezi mnou a tajemným mnichem, který se dosud ani nepohnul. Představa, že se pod kápí skrývá Filipova tvář, mě rozechvívala, popouzela a mátla současně.

Konečně postava vystoupila ze stínu a pomalu kráčela směrem ke mně. Tep se mi radostí a vzrušením ještě o trochu zrychlil.

V těch krocích však bylo cosi hrozivého.

„Filipe?“ Mnich se tiše přibližoval. Rozpaky pomalu vystřídal neurčitý, plíživý strach. Ovce v ohradě začaly vystrašeně bečet, ucítily pach cizince. Když se muž přiblížil tak, že jsem mohla rozeznat velký stříbrný kříž na řetízku, pravidelně se pohupující na jeho krku, zahalený návštěvník konečně zvedl hlavu.

Místo toužebně očekávané Filipovy tváře jsem však pod kápí spatřila pouze černou masku s úzkými otvory pro oči. Leknutím jsem vykřikla.

„Kdo jste, co ode mě chcete?“ zavolala jsem na něj vyděšeně, ale bylo mi jasné, že se od něj odpovědi nedočkám. Jen jeho oči mne zpod masky sledovaly upřeným pohledem, jakým šelma pozoruje svou kořist předtím, než jí jediným stiskem prokousne hrdlo.

Bezděky jsem sáhla po kordu, který jsem měla stále při ruce. A neznámý se stále přibližoval, tiše, mechanicky, neodvratně.

Pozdě jsem si uvědomila, že přání bývá otcem myšlenky a je směšné se domnívat, že každý, kdo ve Francii nosí mnišskou kutnu, musí být tentýž tajemný muž, který navštívil mou klášterní zahradu či mou celu, když jsem tvrdě spala. A to jsem dosud vůbec nepřemýšlela o možnosti, že ten neznámý vůbec nemusel být Filip, jak jsem toužebně doufala. Jako bych se dosud dívala na svět úzkým průzorem a neviděla jiné možnosti než ty, které jsem vidět chtěla. Vždyť od chvíle, kdy jsem Filipa spatřila naposledy, se mohlo stát tolik věcí! Filip může být opravdu dávno mrtev nebo na míle daleko odtud, a všichni ti tajemní duchové, kteří se objevují v mém životě a hned zase bez slůvka vysvětlení mizejí, mohou být kýmkoli – od vyslanců zavilého nepřítele po členy některého ze zakázaných černých řádů, uctívajících obávaného anděla temnot.

Když jsem se konečně vzpamatovala ze svého leknutí, otočila jsem se jako na obrtlíku a chtěla utíkat – nejdříve pro dítě, které si u ohrady hrálo s dřevěnými ovečkami, a pak pryč odtud.

Musela jsem si pospíšit. Od chvíle, kdy ke mně tajemný cizinec dorazí, mne dělilo už jen pár desítek vteřin. Jakmile jsem se však ke stále se přibližujícímu nebezpečí obrátila zády, opět jsem se zastavila a jen strnule zírala před sebe. U ohrady, jen pár kroků ode mě, stál další zakuklenec, který jako by tomu prvnímu z oka vypadl. Kutny těchto mužů nebyly hnědé, jako ty františkánské, byly černé a dávaly tušit, že tito lidé – jsou-li to vůbec lidé – mohou být vším, jen ne mírumilovnými duchovními, šířícími boží lásku.

Malé dítě, které jsem měla hlídat, už také zpozorovalo nezvané hosty, přiběhlo samo ke mně a vystrašeně se schovávalo do mé potrhané sukně. Pevně jsem semkla kord v dlani. Zvedal se vítr a mou hlavou prolétla myšlenka na všechny podivné a nevysvětlitelné věci, které jsem už v tomto zvláštním světě prožila. Můj osud mě tedy opět našel, kam mě asi zavane teď? Zase jako bych téměř zaslechla, jak v hlubinách země zavrzalo ono všemocné soukolí osudu, jehož výsměšný zvuk jsem už tak důvěrně znala. Přitiskla jsem dítě, které začínalo kňourat, ještě těsněji k sobě.

Naivně svírajíc starý kord, pokusila jsem se vykličkovat z obklíčení. Tato snaha poplašeného zajíce, snažícího se proběhnout pod nohama lovců, byla téměř směšná.

Když lovci přišli téměř na dosah, stačila jsem ještě v poslední chvíli položit dítě opět na zem a nasměroval je mezi ovce s tichou

radou, ať utíká co mu nohy stačí; snad mu zvířata poskytnou úkryt. Ale co bude se mnou?

Slepě jsem namířila hrot kordu na nejbližšího nepřítele. Dítě, zvyklé pohybovat se mezi chundelatými těly, na nic nečekalo a ihned doběhlo ke stádu oveček, mezi jejichž umolousanými krky se při své výšce rychle ztratilo. Všechno ostatní už bylo dílem okamžiku. Dřív než jsem si stačila pořádně uvědomit, že moje stará zbraň spadla do trávy a že mě ze všech stran svírají cizí paže, byla jsem násilím odvlečena kamsi do lesa, kde čekali další dva zakuklenci. Svázali mi ruce za zády a zakryli oči černým šátkem. Něco podobného jsem už jednou zažila a nemohu říci, že by mi díky tomu bylo o něco lépe; spíše naopak. Smýkali se mnou jako bych byla jen věc, bez emocí, beze slov. Jejich ledový klid a jisté mechanické pohyby mě děsily snad ze všeho nejvíce. Co se mnou zamýšlejí?

Než mi kolem hlavy zavázali šátek, měla jsem možnost zahlédnout jejich oči zblízka. Byly živé ale prázdné, jako oči nenapravitelných fanatiků. Byla jsem ochromená strachem, nejprve jsem snad ani nekřičela; ani si na to všechno pořádně nepamatuji. Vím jen, že mě pak jeden z nich vysadil na svého koně jako balík, pevně mě sevřel železnou paží a hned nato kůň vyrazil jako vítr. Kord markýze de Dangeau, můj jediný talisman od Filipa, zůstal ležet ve vadnoucí trávě a nářek opuštěného dítěte brzy zanikl v dunivém dusotu koňských kopyt.

Byla jsem strachy víc mrtvá než živá, hučení v mé hlavě bylo tak silné, že jsem snad chvílemi ztrácela vědomí. Koně uháněli dolů z kopce a hned zase nahoru do stráně; zprvu jsem se snažila bránit a křičet, ale jediný, kdo mohl slyšet mé slábnoucí volání o pomoc, byl malý kluk, který osaměl u stáda. Jeli jsme dlouho. V jedné chvíli se mi zdálo, že se dusot koní rozdělil a my změnili směr. Jako by se někteří jezdci odpojili, a dokonce jsem pak zaslechla něco jako boj. Ale to už mě kůň s jezdcem, jehož paže svírala mé tělo jako železné kování, odvezl příliš daleko.

Když jsem se konečně dotkla nohama pevné země, přes černý šátek jsem stále nic neviděla, hlava se mi točila a cítila jsem se jako slepec na kolotoči. Vlekli mě po jakýchsi vlhkých schodech někam do chladu a šera. Když mi dík necitlivému smýkání po kamenných schodech konečně sklouzl šátek z očí a já znovu uviděla nebe, už mi jej nenasazovali. To mi také pomohlo trochu se – alespoň v rámci možností – vzpamatovat.

Nad sebou jsem v té chvíli mohla vidět cosi, co připomínalo vjezd do Drákulova hradu. Všude kolem mě se tyčily vlhké špičaté skály, které jako by do krajiny malebných hor ani nepatřily. Vrhaly stíny do hluboké průrvy, jež díky neproniknutelné ochraně skal snad nikdy nespatřila slunce. Přes propast ležel padací most, vedoucí do prastarého hradu s jedinou věží, jehož temně šedé popraskané zdi jako by vyrůstaly přímo ze skalních stěn. Právě tam jsme směřovali, když jsme po dlouhých a strmých schodech stoupali k průchodu mezi obrovskými kameny porostlými mechem. Na jeho vrcholu byl vytesán obraz kříže v plamenech.

Jako loutku mě pak převedli přes most. Stála jsem nad příkopem, zády k okraji padacího mostu zavěšeného na silných řetězech, a kdesi dole, kam se právě snášel prach od mých nohou, se nacházelo jakési potemnělé nádvoří, postavené na dně propasti a ponořené do stínu vysokých hradeb, které dělaly z malého hradu téměř nedobytnou pevnost. Dolů po obou stranách soutěsky, tvořící hradní příkop, vedly dvoje úzké prošlapané schody. Další schody vedly na dvě pobořené strážní věže s výhledem na příchozí cestu. Přímo přede mnou se rozprostíralo malé nádvoří ve tvaru šestihranu, lemované prastarým, na mnoha místech rozbořeným ochozem. Na jeho opačném konci se z vrstev listí, navátých ledovým větrem do všech koutů a štěrbin, tyčil starodávný portál, vedoucí přímo do nitra hory, na níž byl hrad přilepen jako rozevřená křídla netopýra. Portál byl zdoben mohutnými žčernalými sochami svatých, ty však byly velmi omšelé a na mnoha místech poničené. Po obou stranách portálu hořely velké pochodně a nad branou visel obrovský zlacený erb.

Zaslechla jsem kroky a pak hlasitý lomoz. Ohlédla jsem se za sebe a spatřila, že mí únosci přešli po mostu zpátky. Byli jen dva. Kam zmizeli ti další dva?

Brzy mě od nich dělila místo mostu jen otevřená propast – padací most se za dunivého řinčení mohutných zrezivělých řetězů zvedal.

Když lomoz utichl, osaměla jsem. Kolem bylo nepříjemné přítmí, způsobené nedostatkem slunečního světla, které se zastavilo kdesi vysoko nad mou hlavou o nepřemožitelné hroty skal. Teprve nyní jsem si všimla, že ve středu nádvoří jez tmavší dlažby utvořen pravidelný kříž. Přešla jsem jej, zůstala stát před starobylými vraty s erbem a čekala. Vůbec jsem se neodvažovala hodnotit situaci, přemýšlet co se mnou tito tajemní lidé zamýšlejí a za jakým účelem mne unesli z pastviny. Byla jsem nejspíš v šoku, jen jsem tupě zírala

na bytelnou bránu, snažila se udržet na roztřesených nohou a tiše odpočítávala vteřiny do okamžiku, kdy se těžká křídla brány otevřou.

Podle zčernalých zdí soudě byl tento hrad velmi starý, na základě některých znaků bych hádala dvanácté nebo nanejvýš třinácté století. Kromě hlavní budovy s podlouhlými okny a jedné věže s malou kaplí, vystavěnou vysoko nad úrovní nádvoří, z něj vlastně zbyly už jen ruiny. Na rozdíl od většiny hradů, které jsem za svůj život viděla, byl tento postaven nikoli na kopci, jak bývá zvykem, ale ve skalní rozsedlině, na niž plynule navazovaly vysoké hradby. Dávný stavitel přizpůsobil své dílo vůli hory; přilepil na ni hrad tak, že využil skálu jako zadní, a na některých místech dokonce i jako boční stěny stavby. Hrad byl před okolím tak dokonale ukrytý a chráněný, že bych dala ruku do ohně za to, že nebyl nikdy dobyt – ani nemohl být, nikdo ho nemohl vidět, pokud neznal vchod na dlouhé schodiště, ukryté mezi úzkými stěnami, vedoucí na okraj padacího mostu. Nikdo nemohl vstoupit bez pozvání, a pro toho, kdo se jednou ocitl za padacím mostem, nebylo cesty zpět. Tak jako pro mě.

Konečně se ozval hluboký zvuk, na nějž jsem s obavami čekala. Trhla jsem sebou, jak jsem se lekla. Kovaná křídla brány se pomalu rozevírala a před mýma očima brzy zela dlouhá černá chodba, která se pozvolna svažovala kamsi do tmavé, zdánlivě nekonečné hlubiny. Zevnitř se linul nepříliš nápadný, ale o to nesnesitelnější zápach hniloby a plísně, spojený s vlhkým chladem, což jen podtrhovalo neskutečnost tohoto podivného místa. Jako bych se dívala do vlastního hrobu.

Ze tmy chodby se vynořil člověk, opět v kápi. Tentokrát měl přes ni ještě jakousi rudou loktuši, na níž byl vyšitý kříž v plamenech, stejný jako na vchodu. Šel přímo ke mně. Byl to vysoký, nápadně hubený starší muž, jehož tvář připomínala svou barvou šedou dlažbu nádvoří, na níž jsem stála jako jedna ze soch. Stále jsem nemohla uvěřit ničemu z toho, nač jsem se dívala. Chtějí mne snad obětovat při černé mši, nebo mě zaživa rozčtvrtí při kanibalském obřadu? Tady bylo možné všechno, místo bylo k podobným šílenostem jako stvořené, a muž, který se ke mně blížil, snad ještě víc.

Roztřásly se mi rty. Instinktivně jsem několik vratkých kroků couvla a brzy se tak ocitla téměř na samém okraji propasti. Vysoko nad věží hradu se honila těžká šedivá mračna a do tváře mi foukal ledový vítr. Udělala jsem ještě jeden malý krůček a v naivní naději pohlédla dolů. Dívala jsem se na stinné nádvoří hluboko pod úrovní

brány, jehož dláždění bylo tak vzdálené, že bych si při zamýšleném, bezradně zoufalém skoku bezpochyby zlámala vaz. V hloubce se nacházela další patra hradu, vytesaná tentokrát přímo v kameni. Dole byly rovněž stáje a úzká rozsedlina, kterou mohli z hradu vyjíždět koně – vedla přímo středem skály pod padacím mostem a ústila v místech, kde začínalo schodiště, vedoucí na padací most. Při pohledu dolů se mi zatočila hlava.

A pak jsem to uviděla. Něco, co způsobilo, že jsem se zapotácela a málem opravdu spadla dolů. Ve stínu hradeb, přímo pod místem kde jsem se nacházela, stál velký černý kočár se zataženými okny a oprýskanou barvou kolem oken, zdobených stříbrnými ornamenty. Kdosi od něj právě vypřahal šest potem se lesknoucích černých koní.

Asi jsem během jízdy někde ztratila teplou vlněnou vestu od pastýřů, protože jsem se otřásla zimou, sotva jsem si uvědomila, že mě vedou – či vzhledem k mým roztřeseným nohám opět spíše vlečou – dovnitř hradu temnou štolou, v níž se můj dech odrážel od klenutých zdí a vracel se mi ve strašidelné ozvěně. Vzduch uvnitř byl tak chladný, že mi šla od úst pára, jako by opět nastala zima. Když jsem se trochu vzpamatovala, instinktivně jsem se pokusila tomu satanskému knězi (nebo co to bylo) trhnutím vyškubnout a ohradit se tak proti potupnému a ponižujícímu zacházení, při němž jsem si připadala jako zvíře vlečené na porážku. Ale to jsem neměla dělat. Bez nejmenšího varování mě s nečekanou prudkostí a silou udeřil do obličeje tak silně, že jsem po nárazu do zdi skončila na dlažbě. Před očima mi tančily hvězdičky a v hlavě jsem cítila tupou bolest. Na krátkou chvíli ochromilo mou mysl nepříjemné brnění. Světlo pochodně v rukou toho surovce těsně před mým obličejem opět prozářilo bolestnou mlhu, která mi na okamžik zastřela zrak. Tvář mi stále brněla a na horním rtu jsem ihned ucítila teplý pramínek. Otřela jsem jej hřbetem ruky a i v mihotavém příšeří neomylně poznala krev. Udiveně jsem k muži zvedla oči a tlumeně syčela bolestí. Zpod okraje tmavé kapuce mě chladně pozorovaly úzké světlé oči a dlouhý, ostře řezaný nos, vrhal stín na oprýskanou zeď. Raději jsem vstala a už ani nepomyslela na odpor. Ten muž s rudou štolou kolem krku a se znakem hořícího kříže na prsou by mě jistě neváhal na místě zabít.

Brána už byla daleko za námi a my se nořili stále hlouběji do dlouhé svažující se chodby. Minuli jsme místo, kde bylo jakési schodiště a dvě postranní chodby. Šli jsme však stále dál. Hrad už musel být daleko za námi, nejspíš jsme pouze prošli jeho středem a nyní jsme se nacházeli v útrobách hory, tvořící jeho zadní stěnu. Konečně jsem spatřila cíl naší cesty. Směřovali jsme ke vzdálenému zdroji světla za ohybem štoly, kde začínalo točité schodiště, osvětlené několika svícny. Ten hrubián se špičatými rameny a kostnatou postavou, jehož obličej neprozrazoval – stejně jako u černých zakuklenců – žádné emoce, mě dostrkal až k oněm točitým

schodům, které byly tak úzké, že jsme po nich stěží mohli sejít dolů. Dostali jsme se až do nejnižšího podlaží, k průchodu do jakéhosi sklepení.

Jakmile jsme prošli dvojí mříží, neomylně jsem poznala vězení. Žalářník, starý, podsaditý a zamračený chlap s hustým obočím, sedící na prahu, mi ihned nasadil rezavá pouta, k nimž byl připojen řetěz. Jakmile mé ruce pustil, málem jsem se převážila, tak byly okovy těžké. Hned první kobka, jejíž pavučinami a starým prachem obtěžkané dveře muž s rudou štolou právě otevíral, měla být moje. Byla to vlastně jen díra vydlabaná ve skále, bez okna či jiného zdroje světla a vzduchu, v níž po zabouchnutí dveří okamžitě nastane neprostupná mrazivá tma.

„Co to děláte, nemůžete mě tady nechat!“ konečně jsem se zmohla na slovo. „Kde to jsem? Proč jsem tady? Tak mluvte se mnou!“ křičela jsem a marně se snažila tlakem zevnitř zabránit neodvratnému uzavírání těžkých dveří. Kolem mě se rozprostřela nekonečná tma a dávná vzpomínka na podobné místo ve mně začala probouzet návaly paniky a hysterie. Ne, musím si zachovat čistou hlavu, musím zůstat klidná, jedině tak nepřijdu o rozum, opakovala jsem si hlasitě, když se dveře zabouchly a já se sama sobě ztratila ve tmě a chladu. Po téměř nekonečně dlouhé době v sedmnáctém století jsem se opět ocitla na dně smrduté díry a neviděla si ani na špičku nosu. Bože, jak já nenávidím tmu!

„Hej! Kam jdete? Co jste zač, co mi chcete? Hej, vraťte se!“ zakřičela jsem ještě ze všech sil, ale jako vždy mi nikdo neodpověděl. Kroky po schodech nahoru se už vzdalovaly. Odpověděl mi pouze jakýsi vzdálený hlas z míst, kde podle všeho byly další cely. Nejspíš patřil některému z dalších zoufalců mně podobných, zněl však natolik slabě, že jsem jej jen stěží dokázala odlišit od hučení v hlavě.

Než se těžké dveře znovu otevřely, mohlo uplynout pěkných pár hodin. Čas se tam dole stěží odhadoval. Jen odkapávání vody kdesi vedle mě odměřovalo čas jako tikot hodin. Náhle se ozvalo mocné a dunivé rachocení kovové závory a světlo z loučí mě na okamžik oslepilo. Instinktivně jsem se přikrčila. Poznala jsem, že ve dveřích stojí žalářník. Ještě dříve, než jsem své tmou otupělé oči dokázala přeorientovat na zlatou záři ohně, ten odporný chlap se po mně začal sápat. Vyděšeně jsem couvla, ale brzy jsem ucítila za zády vlhkou zeď. Hned byl u mě a jediným jistým pohybem mě svalil na zem.

Začala jsem vyděšeně ječet a cítila, jak mě polévá studený pot. Něco podobného jsem už zažila několikrát. Jen zázrakem jsem vždy vyvázla bez úhony. Jak to však skončí tentokrát? Neměla jsem šanci.

Žalářník nebyl tak starý, jak se mi původně zdálo, byl jen příšerně otrhaný a špinavý a páchl jako stoka. Jeho dlouhé mastné vlasy se mi začaly neodbytně lepit na obličej a studené ruce mě sevřely nečekanou silou. Jako by mi v té chvíli sám ďábel našeptával, že jednou se to přece muselo stát.

Řvala jsem, škrábala a kopala na všechny strany, a stále pronikavěji jsem cítila zrychlený, pálenkou nasáklý dech toho neurvalce. Kéž bych dokázala upadnout do bezvědomí a vyhnout se tak vzpomínkám, které už nikdy v životě nedokážu vymazat z mysli! prolétlo mi hlavou a zatnula jsem zuby.

Jako by mě snad skutečně chránil anděl strážný, který už neměl jinou možnost, nakonec mě paradoxně zachránil kněz s červenou štolou. K mé nepopsatelné, třebaže jen chvilkové úlevě, se objevil ve dveřích téměř ve stejnou chvíli, kdy jsem se už definitivně vzdala naděje na zázrak.

„Pomozte mi!“ zařvala jsem udýchaně a snažila se nadechnout; pod tíhou násilníkova těla jsem se téměř začínala dusit. Kněz, jehož jsem už znala, mě vytáhl ven z kobky jako pytel obilí se stejnou bezcitnou samozřejmostí, s jakou mě do ní předtím strčil. Žalářník, který se kněze lekl stejně jako před chvílí já jeho, měl svého činu brzy litovat. Jeho tajemný pán ho zkopal do němoty, zůstal ležet na zemi a už se ani nepohnul. Sledovala jsem to divadlo s vytřeštěnýma očima, přitisknutá na mříž vedoucí ke schodišti, a když bylo dílo pomsty dokonáno, můj zachránce mě uchopil za řetězy na rukou a vlekl zpět stejnou cestou, kterou jsem před několika hodinami vešla dovnitř. Celá záležitost trvala snad jen několik málo vteřin, ale i to mi stačilo k pořádnému šoku; ještě pár minut poté jsem byla téměř mimo sebe. Ani mě nenapadlo vzdorovat, jen jsem si rukou přidržovala roztržený vršek cikánských šatů a bez odporu kněze následovala. Vnímala jsem jen přítomnost. Naprosto jsem nebyla schopná uvažovat v souvislostech, existovalo jen tady a teď, žádné potom ani kdyby. Mou myslí se jako červená nit vinula jen jediná myšlenka – přežít!

Co mi takový Démon může udělat? Jistě mě nedal unést proto, aby si se mnou povídal. Zatraceně, zbláznila jsem se? Já snad doopravdy věřím na strašidla! Stala jsem se už nadobro obyvatelkou sedmnáctého století?

„Pohni sebou!“ ozvalo se za mnou a já se dál poslušně potácela za červeným rouchem. Cítila jsem se špinavá, ponížená a současně bez sebe vzteky. Snažila jsem se nepustit cíp roztržené umouněné látky a přitom neuměle setřít slzy z tváří, ale nejspíš jsem si je jen rozmazala po obličeji. Moje ruce byly celé černé, asi od vlhkého prachu tam dole.

Snažila jsem se trochu vzpamatovat. Ať už jdeme kamkoliv, budu potřebovat čistý mozek.

Stejně tiše jako jsme šli před několika hodinami dolů, jsme nyní vystoupali po schodech nahoru a vrátili se chodbou zhruba do poloviny. Tam jsme vešli do klenutých dveří zdobených prastarou rytinou, a stoupali po dalších, už o něco širších, zato však prošlapanějších točitých schodech nahoru tak dlouho, až se mi z toho točila hlava. Podle všeho jsme mířili do věže, kterou jsem zahlédla zvenku. Jestli mě tam čeká nějaké další násilí, s čímž se dalo více či méně počítat, obávala jsem se, že to už psychicky ani fyzicky nevydržím. Filipe, kde jenom jsi?

Když jsme konečně, provázeni jen světlem plápolající louče, dorazili až nahoru, stanuli jsme před zlatem kovanými dveřmi. Podle všeho už byla hluboká noc. Jakmile jsme vešli dovnitř a světlo louče v ruce mého věznitele slabě ozářilo část prostoru před námi, objevila se překvapivě velká kruhová místnost s tmavou dlažbou a vysokým stropem, která připomínala kostelní prostory, soudě alespoň podle množství křížů a soch svatých kolem dokola. Chyběl však oltář, lavice i všechno ostatní, co v kostelech obvykle bývá, což komnatě propůjčovalo iluzi ještě většího prostoru. Přes všechny ty relikvie, které se z velké části stále skrývaly ve tmě, jsem se však zjevně nacházela v civilní komnatě, dýchající hlubokým středověkem, protože hned vedle dveří stál masivní dubový stůl se dvěma těžkými, bohatě vyřezávanými židlemi. Na stole stály dvě sklenice a karafa ze špinavě zeleného skla, plná červeného vína, které se ve světle louče zlatě zatřpytilo. Desku stolu zdobila řezba, tvořící onen všudypřítomný kříž v plamenech. Co to jen může znamenat?

Protože jsem se zastavila na prahu, můj průvodce mě pobídl štulcem do zad, abych vstoupila.

„Je tady, můj pane,“ slyšela jsem za sebou rozvážný odměřený hlas, ale žádného pána jsem nikde neviděla. Chvíli bylo ticho a když se odnikud stále neozývala žádná odpověď, ďábel v kněžském rouchu mi odepnul okovy a pak do mě opět prudce strčil.

Zavrávorala jsem, udělala několik nekontrolovatelných kroků vpřed a nakonec zůstala ležet na chladné dlažbě, přičemž jsem si sedřela kůži na obou zápěstích. Zvuk mého pádu se rozlehl prázdnou komnatou jako bezmocný výkřik. Muž, který mě hodil dovnitř jako prašivou kočku, vycouval ze dveří a nechal mě ve věži samotnou. Místnost se hned nato ponořila do tmy.

Kolem mě bylo ticho, jen kroky vzdalující se po schodech jsem mohla opět slyšet tak dlouho, než se i ty utopily v bezedné nicotě. Svícny i louče byly zhasnuté, jen namodralé světlo zvenku, snad svit hvězd, měsíce či svítání, lemovalo světlými obrysy mé bílé ruce a siluety soch, svírajících komnatu v pravidelném kruhu jako armáda svatých. Místností se opět vznášel onen slabý nasládlý zápach. Ten jsem už znala. Opatrně jsem se rozhlédla, ale byla jsem tak ztuhlá, že jsem dosud ještě ani nevstala z podlahy. Věděla jsem, že se nyní setkám tváří v tvář s obávaným Démonem, cestujícím z černého kočáru, mužem, jehož dlaň jsem při vzpomínce na lesní mýtinu po bouři bezděky znovu pocítila na svém krku. Tak kde jsi, ať už jsi kdokoliv? Tvoje tvář bude možná to, co mé oči spatří naposledy! Jak dlouho mne necháš čekat?

Dosud to vypadalo, že jsem uvnitř komnaty ve věži sama. Neodvážila jsem se vstát z podlahy, jen jsem se po chvíli pozadu odplazila o kus zpět ke dveřím, kde jsem se přikrčila v nohách masivního dubového stolu. Jako by se z mé paměti vypařila veškerá lidskost, chovala jsem se přesně jako divoké zvíře, chycené do pasti. Doufala jsem, toužila jsem, že jsem se zmýlila, že Démon nepřijde. Ale chvíle, kdy jsem měla zjistit pravý opak, se s každým úderem mého srdce blížila. Cítila jsem už jeho přítomnost, jeho mrazivé vibrace, odněkud mě pálil jeho pohled. Byl se mnou v místnosti tak neklamně jako nasládlý zápach, před nímž se nedalo nikam utéct. Snad se skrýval někde ve stínech starobylých soch, snad byl jednou z nich. Možná stál mezi silnými rámy svatých obrazů, snad u oken, v záhybech těžkých sametových závěsů. Možná už byl někde za mnou, možná se nade mnou skláněl jako katova sekyra předtím, než poprvé a naposledy mocně udeří. Tak na co čekáš, zrůdo? Jsi připravená vystoupit z obrazu jako duch?

Opatrně jsem zvedla hlavu a jako bych skutečně věřila tomu, že se nade mnou sklání Démon, přimhouřila jsem oči a pohlédla nad sebe. Jediné, co jsem však mohla vidět, byly nejasné obrysy stropní mozaiky, skvostu ze světlých starobylých sklíček, tvořících obrovský

obraz Panny Marie. Připomínal strop v síni domu v ulici Saint Antoine, v domě, kde jsem přečkala krutou zimu jako host dobrotivé hugenotské markýzy.

Náhle jsem koutkem oka zpozorovala nejasný pohyb, stín, jenž se pohnul mezi mnou a okny. To, co jsem původně považovala za jednu ze soch, se pohnulo, dlouhý stín pomalu přejel po lesknoucí se podlaze a mě zamrazilo. Zatajila jsem dech a instinktivně se ještě víc přikrčila. Několik vteřin se nic nedělo a pak náhle nečekaná jiskra zažehla svíci. Komnatou se rozlétl kruh zlatavé záře a odhalil mi to, co dosud skrývala modř přítmí, tvář Démona, tentokrát bez závoje mlhy a tajemné tmy lesa.

Okamžitě jsem poznala oči, které na mě kdysi hleděly z černého kočáru, řítícího se lesní cestou jako pekelné spřežení. Ty oči se nyní znovu setkaly s mými. Stál přímo přede mnou jako černý anděl; nápadně vysoký a štíhlý, se širokými rameny a tak pravidelnými a čistými rysy tváře, jaké jsem snad dosud nespatřila. Jeho hluboké tmavé oči měly tak ostrý pohled, že bylo téměř nemožné hledět do nich příliš dlouho. Ten pohled měl v sobě cosi z dávné saracénské divokosti, ale jako by současně prozrazoval tichou uhlazenost starodávných šlechtických rodů. Rovné černé vlasy, dlouhé do půli zad, lemovaly velmi mužnou tvář, které ostře řezaný tvar bradky propůjčoval téměř magickou, mýtickou krásu. Náhle jsem pochopila, proč ho lidé nazývají andělem temnot. Ano, ďábel přece býval nejkrásnějším z andělů. Bouře, skrytá pod tenkou vrstvou z ušlechtilého skla.

„Vstaň!“ ozval se hlas, nápadně hluboký, ale měkký jako černý samet. A protože jsem se stále ani nepohnula, strnulá snad více silou démonického charismatu tohoto muže než vlastním strachem, po chvíli promluvil znovu.

„Vstaň, hříšnice!“ zahřímal. „Nemusíš se mne bát, neboť čeho se může ještě obávat duše, která už dávno propadla plamenům?“

Démon po chvíli pomalým dunivým krokem došel až k místu, kde jsem se krčila, a s trpělivou jistotou čekal, až udělám co řekl. Vysoké kožené boty se zastavily těsně u mě a plášť z těžkého sametu, dlouhý až na zem, se zavlnil přímo před mým obličejem.

Tak to je Démon s černým spřežením, jehož se obávají obyvatelé prostých měst a vesnic, ten, jehož černý kočár děsí lid za tajemných večerů, kdy světlo slábne a stíny se prodlužují? Přízrak, jehož pouhé

jméno, tiše a s obavami vyslovené chvějícími se rty pocestných, nahání lidem smrtelný děs?

Konečně jsem se dokázala podívat znovu na toho, který se nade mnou tyčil jako kamenná socha. Plášť hradního pána, decentně lemovaný zlatou výšivkou, odhaloval černý kabátek, přepásaný opaskem z černé kůže a zlatou sponou. Nebylo možné nevšimnout si obrovského zlatého kříže, vykládaného rubíny, který se hrdě blyštil na širokých prsou svého majitele. Takový šperk snad nosili jen vysocí kněží za časů rané gotiky.

Vstala jsem, váhavě a opatrně, nemotorně šmátrajíc po okraji stolu, až jsem konečně stanula tváří tvář tomu, jenž si kdoví proč dal tu práci a nechal mě přivléci až do svého tajemného hradu. Byl mnohem vyšší než já, sahala jsem mu stěží k ramenům, cítila jsem se jako ta nejposlednější špinavá služka, plazící se ustrašeně u jeho nohou ve svých prastarých šatech, s vlasy rozcuchanými a tváří umouněnou. Po chvíli jsem opatrně zvedla hlavu a znovu mu pohlédla do očí.

Černý anděl se ke mně sklonil a posvítil mi svíčkou do obličeje. Instinktivně jsem se stáhla, ale chytil mě za roztržený živůtek rozedrané košile a přitáhl mě opět blíž ke světlu. Pak mi z hlavy stáhl šátek.

„Ano, je to ona… Hned jsem tě poznal," zašeptal spíše sám pro sebe a prohlížel si mě od hlavy k patě těma svýma ďábelskýma očima. Nato mě pustil, nechal mě stát na místě a pomalu obešel sál kolem dokola. Svíčkou rozsvítil všechny louče na zdech, jednu po druhé, až se sál ze všech stran zalil teplou tajemnou září, která se zrcadlila v barevných mozaikách nádherných gotických oken, jaké jsem znala ze starých kostelů. Jen jsem ho sledovala očima, jak se jako duch pohyboval po místnosti, a čekala. Pak svíčku sfoukl, odložil ji na dubový stůl a zastavil se přede mnou, kde se opřel o hranu stolu. Mlčel, jen na mě hleděl. Bože, co mi jen chce? Jak to, že jsem dosud naživu?

Konečně jsem se trochu dávala dohromady. Ještě stále jsem se třásla ze zápasu s páchnoucím žalářníkem, z rány do obličeje od podivného satanského kněze, z nekonečných hodin čekání na rozsudek, jehož obžalobu se mi dosud nikdo nenamáhal sdělit. Ke svému překvapení jsem však začala cítit bezmocný vztek, vztek myši zahnané do kouta.

Udělala jsem několik váhavých kroků dozadu podél stolu a nadechla se.

„Nechcete mi… konečně někdo říct, co tady dělám? Kdo jste, kdo vám dal právo zacházet se mnou jako se špinavým hadrem?“ zasyčela jsem na něj jako had, hlasem stále ještě roztřeseným, a opět se bezděky přikrčila v očekávání rány, která dnes už jednou ztrestala mou drzost. Musela jsem už konečně vědět oč tady jde, ať už by to bylo cokoliv.

Neuhodil mě, nesrazil mě k zemi blesky svých očí. Jen se ke mně znovu přiblížil a ty oči, jež na mne dosud hleděly s neskrývaným opovržením a snad i hnusem, jako by se lehce a poněkud ironicky usmály, přestože svaly v obličeji tohoto tajemného muže zůstaly nehybné.

„Odkdy má hříšnice, která je jeden den špinavou děvkou zběhlého vojáka a hned zase falešným mnichem horského kláštera, nějaká práva?“ Jeho dlaň, stejně chladná jako tehdy v lese, se dotkla mého krku. Bílé prsty posměšně a s jasným vědomím převahy přejely po mé pohublé tváři až k odhaleným ramenům. Znovu jsem couvla.

„A hlavně, odkdy má ženština, která už dávno měla pobývat v říši stínů, právo dovolávat se nějakých svých práv?“ zašeptal mi do tváře. Nad množstvím jeho vědomostí o mé osobě mi další námitky umrzly na rtech. „Tak jak jsi to dokázala, pověz!“ promluvil znovu. „Od toho dne nemyslím na nic jiného. Prozraď mi, jak jsi unikla té smrtelné kletbě? Jak to, že dosud dýcháš? Měla jsi být dávno mrtvá! Jaké zlé kouzlo tě chrání?“

Jeho uhrančivý pohled a lavina slov se do mě zabodly jako dýky a jeho dlouhé štíhlé prsty se mi zaryly do kůže. „Mluv!“

Cože? Od jakého dne? Dokázala co?

„Pusťte mě! Nechte mě…“ Marně jsem se snažila vyprostit z bolestivého sevření a uniknout tak z nepříjemné blízkosti toho podivného člověka. Vůbec jsem nechápala, o čem to mluví; v té chvíli jsem si nedokázala dát do souvislostí vůbec nic.

„Tiše, maličká…“ Démon se ke mně skláněl a tichým, téměř neslyšným hlasem mi šeptal do ucha z takové blízkosti, až jsem ucítila ve vlasech jeho dech. „Nemysli na útěk, to je bláznovství. Hrad je plný věrných bratrů Řádu hořícího kříže. Jsou chladní a bezmezné oddaní svému představenému. Bez váhání ti prořízno hrdlo. Však ty mi prozradíš, co chci vědět. Potřebuji to vědět. Musím to vědět. Mluv, nebo se tvé nejhorší sny vyplní, než kohout

zakokrhá! Nepřej si vědět co s tebou udělám, jestli budeš zapírat, čarodějko!“

„Nesahejte na mě! Řád hořícího kříže? Co je to? Nechápu o čem…“

„Pojď, něco ti ukážu!“ přerušil mě a surově mě odtáhl až ke dveřím, vzal do ruky jednu z pochodní a vystrčil mě na schodiště. Začali jsme zase sestupovat dolů a já za sebou slyšela hrozivé šustění jeho těžkého pláště, jak klouzal po schodech a vířil prach. Nakonec jsme vešli nízkými železnými dveřmi, kterých jsem si předtím nevšimla, do malé kaple. Sotva se kované dveře otevřely, do tváře mne udeřil odporný zápach, jehož intenzita mi vehnala slzy do očí.

Když jsem se ocitla uvnitř, rozhlédla jsem se a spatřila zlacený oltář, osvícený snad stovkou svíček různých velikostí. Mnohé knoty už skomíraly ve starých nánosech vosku, jenž jako zkamenělé slzy zahaloval téměř celý oltář. V jeho středu stál obraz krásné ženy se svatozáří a pod ním…

Vykřikla jsem a odvrátila tvář.

„Dívej se!“ zašeptal mi Démon znovu do ucha hrozivým hrdelním hlasem a podržel mi hlavu tak, aby nebylo úniku. Před mýma očima, na posteli povlečené do bílého hedvábí, ležela mrtvola ženy s tváří tak děsivě zkřivenou, že jsem pohled na ni nedokázala vydržet déle než několik vteřin. Vzhledem ke stupni rozkladu některých částí tváře bylo s podivem, že tělo stále drží pohromadě. Bylo sice očividně nabalzamováno či dokonce částečně mumifikováno, avšak zápach prozrazoval, že ošetření mrtvé bylo provedeno velmi neuměle. Ostatky kdysi možná krásné lidské bytosti byly jen ledabyle ovázány látkou a kolem dokola obloženy suchými růžemi.

„Bože na nebi, pusťte mě odtud!“ zasténala jsem.

Ale hradní pán mě držel pevně. „Vidíš tu tvář, znetvořenou utrpením a smrtí? Vidíš ji? Byla to moje žena,“ řekl trpce a konečně mě pustil.

Držela jsem dlaň před ústy a zoufale uvažovala, kam se vyzvracet. Stačila jsem se pouze vyklonit na chodbu. Bylo to jako zlá vidina. Hradní pán mne s útrpně zlomyslnou grimasou pozoroval.

„Chci pryč…,“ zašeptala jsem, opírajíc se dlaní o chladnou zeď. Démon však jako by můj hlas vůbec neslyšel; hleděl skrze mě, jako by jeho mysl bloudila kdesi daleko odtud. Jakmile se vrátil do reality, jeho tvář se náhle proměnila. Hned nato se vrhl na zem k ostatkům své ženy jako by se dostal do nějakého transu, poklekl k

jejím nohám, několikrát se pokřižoval a pak políbil zlatý kříž na svém krku – téměř se slzami v očích a s výrazem nebezpečného blázna. Jeho prsty křečovitě sevřely bílé hedvábí a z hrdla mu vyšlo tlumené zaúpění.

„Stále je to má žena… A já jsem Černý démon," ušklíbl se nakonec cynicky, když konečně pozvedl oči ke mně a potlačil slzy, které se mu draly do očí. Dál však klečel u nohou mrtvé.

Dívala jsem se bez hnutí na to divadlo, nedokázala uklidnit svou mysl a jakkoliv čelit situaci, do níž jsem se ani nevím jak dostala. Točila se mi z toho všeho hlava – ze zápachu, z tváře smrti a především ze zvrácenosti a šílenství muže, který na mě nyní hleděl s jakýmsi potěšením, jako by se radoval, že konečně někdo na krátký okamžik nahlédl do jeho děsivého světa, v němž dosud přebýval úplně sám. Byla jsem tím vším tak zaskočená a vyděšená, že jsem se jen chvěla a nebyla schopna jediného činu. Dokonce ani myšlenky na to, co se mnou ta zrůda zamýšlí, nepronikly bariérou šoku, který se násobil od okamžiku, kdy jsem zjistila, že mě na pastvině obklíčují černé masky. Kdy už se konečně probudím?

Nakonec jsem se však musela alespoň pokusit sebrat zbývající síly a v rámci možností vzít rozum do hrsti. Konečně mi došlo, že pokud okamžitě nenajdu cestu ze sítě paniky, která mě začínala obklopovat jako pavučina, brzy mě můj vlastní strach stáhne do hlubin hysterie, z níž nebude návratu. Už teď jsem cítila, jako by mi vláda nad sebou protékala mezi prsty jako voda. Párkrát jsem se tedy zhluboka nadechla a vydechla a pak jsem se znovu zadívala na Démona, dosud klečícího u své paní. Chvíli jsem se na něj dívala, jako by se mi doopravdy jen zdál. Tenhle blázen je tedy onen obávaný duch, který děsí prosté lidi? Jen jsem nevěřícně zavrtěla hlavou. Ne, tenhle nešťastný šílenec, to přece není žádný Démon.

Se zlatým křížem, který svíraly jeho nyní už viditelně třesoucí se prsty, s jeho zarudlýma očima a celou tou morbidní scenérií náhle a zcela nečekaně zmizela všechna tajuplnost, jež ho v mých očích dosud obklopovala. Všechny pohádky o přízracích a ďáblech se rozplynuly. Dívala jsem se sice na krajně nebezpečného, ale přesto docela obyčejného muže, zoufalého člověka z masa a krve, neméně děsivého a jistě nepopsatelně krutého vzhledem k tomu, co se o něm povídalo. Ale byl to jen smrtelník, bez moci pekla a všech těch nesmyslů, jimiž mi hrůza zaslepila mysl stejně jako jemu bolest.

Znovu a trochu nejisté, ale co nejdůrazněji, jsem k němu přistoupila a řekla, stále chvějícím se hlasem: „Nevím za koho mě pokládáte, ani proč jsem tady," začala jsem opatrně a snažila se nedívat ani nemyslet na mrtvolu, která mě nepřestávala děsit. „Třebaže na to nevypadám, nejsem žádná poběhlice, za jakou mě nejspíš považujete, jsem hraběnka Luisa de Lahol, toho času na útěku před královskými vojáky…"

Odpovědí mi bylo jen ticho. Polkla jsem, ale přesto hrdinsky pokračovala: „Předpokládám, že ani vy se právě nenacházíte v záři slunce, když se tak na vás dívám. Ráčil byste mi, pane, konečně sdělit vaše ctěné jméno a především účel, za jakým jste mě nechal unést z pastviny?" Už jednou mi to s hraběnkou vyšlo, proč tedy ne znovu? Účel světí prostředky. S blázny není radno si zahrávat, ale musím doufat, že hraběnku ten šílenec nezamorduje tak snadno jako ubohého venkovského hugenota. Nebo ano?

Teprve nyní vrávoravě povstal a zdálo se, že pomalu zase nachází sám sebe, a především svou ztracenou převahu. Když se nade mnou znovu vztyčil v celé své démonické kráse, které potlačovaná bolest dodávala melancholický, avšak neméně mužný nádech, k mému překvapení se hlasitě rozesmál. Ten zvuk se rozlehl malým prostorem kaple jako hlas lodního zvonu.

„Hraběnka? Ty že jsi hraběnka?" Když se dosyta nasmál, přešel k oknu, klenutému otvoru bez skel, zakrytému jen řídkou mříží, které dělalo místnost alespoň v rámci možností snesitelnou. Odhrnul si vlasy z oroseného čela a stále s trochou výsměchu v očích se, jako kdysi Filip, lehce uklonil.

„Vlastně proč ne, mohu ti prozradit kdo jsem, hraběnko z Nemanic, beztak odtud živá nevyjdeš. Jsem vévoda de Mazarin de Meilleray, guvernér Elsaska, Brisachu, Béfortu a Vincennes," řekl a jako by se vysmíval sám sobě, doplnil poklonu ironickým gestem ruky. „A tohle je moje žena Hortenzie, neteř slavného kardinála, nejbohatší, nejkrásnější a nejsvatější stvoření, jaké kdy země nosila."

Dobrá. Vévoda. Nyní alespoň mohu s jistotou říci, že dosud nejsem v pekle, jsem stále ve světě lidí, alespoň pro tuto chvíli. Co však bude dál?

Vévoda pokračoval a jeho oči se proměnily v úzké štěrbiny. „To ona ji zabila, ta stvůra, sám ďábel v té pekelné bytosti vykonal na mé jediné lásce pomstu, která měla být mým trestem! Ty mi nyní

pomůžeš vykonat mou pomstu, naplnit poslání řádu, pomůžeš mi odevzdat plamenům to, co z nich vzešlo!“

Jako by moje mysl byla o několik vteřin zpožděná, teprve po chvíli ke mně pronikl obsah slov, která se dosud jen hluše vznášela nad mou hlavou. Jakže říkal, že se jmenuje? Vévoda de Mazarin? Kde jsem to jméno jen… Myšlenky v mé hlavě létaly jako rackové jedna přes druhou. Stála jsem jako zkoprnělá, odporný zápach mě náhle ještě víc dusil a pohled na mrtvé tělo jako by jen potvrdil mé domněnky. Mou hlavou se bezděky mihl obraz hořící hranice v malé horské vesnici a já znovu zahlédla hlubokou bolest v očích starého kněze. Jako bych mohla na krátký okamžik znovu pocítit zoufalství muže, který jednoho mlhavého rána ztratil vše co měl – ženu, dítě a celý svůj život. Viděla jsem náhle před očima nahrbenou siluetu čarodějnice tak jasně, jako bych tam tehdy také byla. Viděla jsem ji. Za jejími zády se valil hustý černý dým, zakrývající blížící se svítání, úsvit v pekle. Vykřikla jsem.

Vévoda, jako by dovedl číst mé myšlenky, se na mě pozorně zadíval, až mě jeho pohled zamrazil.

„Musíš mi pomoci!“ přerušil vévoda mé děsivé představy a vztáhl ke mně ruce. Jeho oči nyní plály jako oheň. Chování toho člověka bylo proměnlivé jako počasí. Teď, když jsem si uvědomila, že o něm vím víc než bych chtěla, mi konečně v plném rozsahu došlo, v jakém jsem nebezpečí. Teprve teď jsem pochopila, co bylo v jeho pohledu a tváři od počátku tak neobvyklého. Kromě podivného šílenství z něj sálala i nekonečná bezbřehá bezmoc, a snad i lítost nad vlastním konáním. Hluboká bolest a pocit viny ho zřejmě zcela připravily o rozum, ale nic, co se jednou stalo, se už nedalo vzít zpět. Byl schopen čehokoliv, protože už dávno neměl co ztratit. Jeho oči byly jako slepé a mysl temná jako nejhlubší noc. Přestože ve mně stále vzbuzoval stejnou hrůzu, postupně jsem k němu začínala cítit i cosi jako lítost.

„Přestaňte už mluvit v hádankách! Jak bych vám já mohla pomoci? Koho chcete vrátit plamenům? Co já s tím mám společného?“ křičela jsem a uvědomila si, že mi po tvářích stékají slzy. Teď už mě doopravdy začínaly zrazovat nervy.

Vévoda se ke mně přiblížil a pak na mě pohlédl s takovým zanícením, až jsem se podvědomě přikrčila. Jeho další slova mě zmrazila až do morku kostí: „Asi to nevíš, ale to kouzlo, které mi

vzalo mou Hortenzii, mělo nedávno zabít i tebe, bláhová ženo. Ale ty žiješ! Ty stále žiješ!“

Co to říká?

„Nerozumíš mi? Bůh tomu chtěl,“ pokračoval vévoda, „abych znovu spatřil tu stvůru, tu čarodějnici, která uhranula mou drahou ženu, právě ve chvíli, kdy se snažila očarovat tebe! Vzpomínáš si na jarní jarmark v jedné malé vesnici v podhůří? Byl jsem tehdy blízko, tak blízko, že jsem mohl téměř cítit chlad, který tě obklopil, když se tvůj pohled střetl s jejím. Mohl jsem z bezpečí svého kočáru zřetelně pozorovat stín smrti, který se ti náhle zrcadlil v očích, jako by se nad tebou rozprostřely tisíce havraních křídel najednou. Její hlas, podobný meluzíně, nebe, jež náhle potemnělo… Už jednou jsem tohle viděl a nikdy na to nezapomenu. Měla jsi zemřít, stejně neodvratně jako kdysi moje žena, jako stovky jiných v běhu staletí od dob, kdy ďábel chodí po zemi v lidském těle.“

Cítila jsem, jak mě jakási palčivá vzpomínka, kterou jsem toužila vymazat z mysli, paralyzuje zevnitř. Ne, nechci si vzpomenout!

„Když jsem tě pak míjel v kočáře, umírala jsi v náruči toho mladého vojáka, kterého hledá celá Francie. Podle skvrn v obličeji ti nezbývalo ani dvanáct hodin života. Věř mi, měla jsi být už dávno mrtvá. Ale já tě pak potkal znovu, Bůh mi tě přivedl do cesty, abych tě uviděl živou a zdravou uprostřed lesů, skrytou v mnišské kutně. Okamžitě jsem tě poznal. To nebyla náhoda, vím že to byla boží vůle! Ty jsi to, oč jsem v modlitbách tolik nocí prosil, ty jsi nástroj mé pomsty, ty mě zbavíš utrpení, které spaluje mou duši i tělo! Od té chvíle jsem tě už nespustil z očí. Jako divoká kočka jsem trpělivě ze stínu sledoval každý tvůj krok a čekal na svou chvíli. Dnes přišel můj den, dnes jsi konečně v mé moci a řekneš mi kde ji najdu, jak proti ní bojovat, jak ji zabít. Už nemohu déle čekat, moje vlastní nenávist mě spaluje na troud. Řekni mi své tajemství, dřív než místo té stvůry zemřeš na hranici ty sama a budeš litovat dne, kdy ses narodila!“

Mé myšlenky se znovu rozlétly na všechny strany, jako by do nich někdo střelil. Kletba, stvůra? Vesnické tržiště, černé oči v okně opráskaného kočáru, morový dům a také mladý fanatik, mstitel hříchu, který před lety překazil satanské reje jedné čarodějnice! Muž, který zaživa upálil Jeanne Marlortovou, stojící za neštěstím jednoho starého opata, jehož vyzáblou tvář na prahu života a smrti budu navždy vidět před očima. Vždyť on mluví o té stvůře, čarodějnici, o

Cikánce, která vzešla z plamenů pekelných! I můj život rozbila jedna Cikánka na tisíc kusů. Cikánka… Jen při myšlence na ni mi přeběhl mráz po zádech a já se zachvěla tak silně, že si toho vévoda musel všimnout. Tak přece to byla ona, věděla jsem to! A černý kočár… ano, vždyť ten tam tehdy byl také, když se to stalo! Když se na mě čarodějnice vyřítila jako divoká šelma, pár kroků od ní přece projel černý kočár! Stejný, který jsme pak potkali na lesní cestě; proto mě od začátku tolik děsil, aniž bych pořádně věděla proč! Ano, vybavuji si to zcela jasně – jak jsem jen na to mohla zapomenut?

„Cikánka!“ zašeptala jsem a jen při té vzpomínce mě polil studený pot.

„Znáš ji, věděl jsem to! Měl jsem dnes v noci vidění, vím že ty jediná znáš její tajemství, vy dvě máte něco společného, ty a ta odporná Cikánka, stará jako lidstvo samo! Kde je? Tak mluv už!“

„Neznám ji, nevím kde je…,“ zašeptala jsem a cítila, jak mi v žilách tuhne krev. „Lžeš!“ zahřímal vévoda.

Zvedla jsem k němu oči a cítila, jak nad sebou pomalu ztrácím kontrolu. Potom jsem uslyšela svůj hlas a slova, která jako bych ani nechtěla vyslovit, a přesto vyšla z mých úst: „Proč jste ji tedy už dávno nezabil? Tolikrát jste to už mohl udělat, tolikrát jste ji měl na dosah ruky! Proč jste ji nechal utéct už tenkrát před mnoha lety, kdy jste místo ní upálil ženu toho ubohého člověka a další nevinné lidi z jeho vesnice, jako teď chcete z bezmocné nenávisti upálit mě? Kéž byste to tehdy udělal!“ vyštěkla jsem na něj a celá se třásla. Zase ta žena, duch z brány času, mé prokletí…

Vévoda Mazarin na mě pár okamžiků hleděl jako na zjevení.

„Jak tohle všechno víš? Jsi opravdu také čarodějnice!“ vydechl.

„Nemusím být čarodějka na to, abych vyslechla příběh starého muže, jemuž jste ukradl život – jako mnoha jiným, které jste upálil a vyvraždil při těch svých fanatických nájezdech! Jak můžete být guvernérem, vždyť jste blázen, vrah, nebezpečný šílenec! Nemáte vůbec tušení, s čím si zahráváte! Hledejte si svou čarodějnici sám!“

„Ty znáš Michela Marlorta?“

„Ano, je mrtvý. Zemřel před několika týdny, aby vykoupil zlo, které jste způsobil vy!“

„Tenkrát jsem tu zrůdu spatřil zblízka poprvé…,“ zamumlal vévoda a jako by mluvil z cesty, s očima upřenýma do prázdna, nesouvisle drmolil: „Pohlédla na mě, jen krátce na mě pohlédla a já cítil, jak mě prostupuje chlad. Padl jsem na kolena a na chvíli se

nemohl ani pohnout. Byla to tvář Satanova, ty oči mě od toho večera nepřestaly pronásledovat. Hledal jsem ji, dlouho jsem ji hledal po lesích a chalupách, jeskyních i skalních rozsedlinách, ale nikde jsem ji nenašel. Prohledal jsem celé hory, ale jako by se propadla do samotného nitra země. Nakonec si, za mnoho let, našla ona mě. Překazil jsem tehdy její reje a ona si mě našla, aby se mi za to pomstila. Potkal jsem ji daleko od Paříže, až v Londýně, kam jsme s mou nádhernou ženou odjeli jako královští vyslanci. Náhle ta zrůda stála před námi a její oči žlutě svítily ve tmě jako oči kočky. Proklela mou mladou paní a do večera následujícího dne byla má jediná láska mrtvá, zemřela ve strašlivých bolestech a se skvrnami na obličeji. Stále slyšela jakési hlasy, děsivé vidiny ji připravily o rozum dřív, než ji smrt vysvobodila. Nedokázal jsem tomu zabránit, zemřela mi v náruči cestou do Paříže. Jako by to bylo včera… Bože…“

Chvíli bylo ticho, jen ozvěna vévodových slov se točila v kapli, na jejímž oltáři s praskotem dohořívala další svíčka. Jen jsem na něj tiše hleděla a jako bych mohla vnímat jeho bolest; jeho utrpení bylo téměř hmatatelné. Jako by ze žil tohoto muže unikal život přímo před mýma očima. To žal ho stravoval, jako nepřemožitelný oheň stravuje vše, co dříve bývalo plné života.

„Můj život se se smrtí mé ženy rozpadl na prach,“ pokračoval, když ticho v kapli už začínalo být nesnesitelné. „Myšlenka na pomstu je jediné, co mi dává sílu dál žít. Král mě zapudil, nechal mi sice mé úřady, ale vyhnal mě ode dvora jako psa. Nechtěl slyšet o mých zlých vidinách, o zjeveních božích, která mi Pán ukazuje za bezesných nocí. Musím ji najít, musím ji zabít… Musíš mi pomoct… Zabiju tě, jestli mi nepomůžeš, zabiju…“ Vévoda si stiskl spánky dlaněmi a zavřel oči. Jako by se jeho mysl pohybovala kdesi daleko v říši stínů, dál šeptal: „Pokud ji plameny jednou provždy nepohltí, dám jim tebe, to přísahám. Už mi docházejí síly, nemám mnoho času…“

Bezděky jsem couvla a můj pohled padl opět na mrtvolu, která jako by s děsivým šklebem sledovala každé naše slovo.

„Nemůžu vám pomoci! Nevím jak! Nevím kde ta čarodějnice je, natož kým je, to ona si mě vždycky najde, jen tehdy, kdy sama chce! Nevím jak ji můžete zabít, jak bych to jen mohla vědět? Co vy o mně víte, co víte o ní? Nevíte nic, nevíte vůbec nic! Zahráváte si s něčím, co přesáhuje lidský rozum, zapomeňte na ni! A pusťte mě ven, pro Boha živého!“ Sepnula jsem před ním ruce, ale on jako by mě

neposlouchal. Když konečně znovu otevřel oči, jako by hleděl skrze mě.

„Ne," řekl po chvíli hluše. „Budeš mít dost času si to rozmyslet." A vyšel z kaple na chodbu.

Chtěla jsem ho následovat, ale ještě než jsem překročila práh, těžké dveře se mi zabouchly před nosem.

Proboha, snad mě tu nechce nechat? S tou mrtvolou?

„Co to děláte? Zbláznil jste se?" vykřikla jsem, ale zámek už dunivě cvakl a kaple se ponořila do ticha. Venku svítalo, vlhko a chlad pronikaly řídkou mříží do okna. Venku začínal nový den. Nade mnou se však stahovala černá mračna.

„Vraťte se!"

Moje unavená a stále ještě zmatená mysl nedokázala ani dostatečně zhodnotit nastalou situaci, natož zahlédnout sebemenší záblesk řešení, jak se z téhle šlamastyky dostanu živá. Měla jsem chvílemi dokonce chuť začít se smát. Jak hluboko ještě mohu klesat? Co všechno se mi ještě může stát? Za jaký hřích si tady, v tomto bláznivém světě, odpykávám den za dnem svůj trest?

Pokus dohodnout se s vévodou jako s rozumným člověkem selhal a jiné možnosti se nenabízely. To, co po mně žádal, bylo zoufalé přání blázna, neschopného cokoli vidět či komukoli naslouchat. Co se nyní asi honí jeho hlavou, jaké černé pavučiny svírají v kleštích to magicky krásné čelo, zvrásněné touhou po odplatě? Hloubka jeho bolesti, kterou jsem mohla jen z dálky a na krátký okamžik pocítit, byla tak překvapivá a tak podivně děsivá, že se to ani nedá vypovědět. Jako bych se bála na vévodu jen pomyslet, abych náhodou nezahlédla jeho myšlenky, nepocítila chlad, který obklopoval jeho srdce, zatvrzelé smutkem.

Kdysi kdosi řekl, že bolest je nejmocnějším nástrojem zla.

Byla ta bytost, přestrojená za Cikánku a čarodějnici, snad Zlem samotným? Kdoví, možná tento příběh začal už dávno před mým příchodem do sedmnáctého století, možná to byla právě ona, stará cikánská čarodějnice, kdo svedl a od začátku mínil svést mladého šlechtice na scestí krvavých honů na čarodějnice, na cestu bezbožnosti ve jménu Boha. Možná bylo mé setkání s vévodou důvodem, proč jsem zde – abych zahynula na hranici, planoucí jako pochodeň konečného triumfu zla.

Snažila jsem se přemýšlet. Už jen představa, že mám být bůhvíjak dlouho zavřená v kapli s tím mrtvým tělem, na něž jsem se bála

znovu pohlédnout, ve mně vyvolávala návaly paniky, svou naléhavostí snad ještě těžší než má beznadějná situace a myšlenka na hořící hranici. Jako by ta zkřivená a smrtí znetvořená tvář vyjadřovala vše, co se mi tehdy honilo hlavou, všechny strachy, svírající mé srdce.

To, co po mně ten cizí a nepochopitelný člověk chtěl, byl bezpochyby holý nesmysl. Vévoda snad vůbec nebyl schopen myslet; jako by blouznil. Co bych pro něj mohla udělat já, tulák v čase a psanec na útěku, co dokážu z okna věže, do níž mě zamkl jako zakletou princeznu? Myslí snad, že začnu čarovat, nebo že mu skutečně něco tajím? Ano, tajím! Pocházím z budoucnosti a i já tu stvůru, jak Cikánku nazýval, z hloubi duše nenávidím. Ta čarodějnice, či kým vlastně byla, jako by se dávno stala mým skutečným prokletím. A jako bych toho sychravého rána mohla až nahoru do věže hradu slyšet její rezavý smích, který jsem často slýchávala za nekonečných nocí ve špitálu. Jako bych mohla hmatatelně cítit její zlou radost z dalšího vítězství. Ano, jasně slyším ten smích, snad už i já začínám blouznit na tomto místě, které snad ani není skutečné.

Ještě chvíli jsem lomcovala dveřmi a kopala do nich, ale nemělo to žádný smysl. Teprve když jsem si všimla, že mé dlaně, sevřené do pěstí, jsou celé rozedřené od zoufalého bušení do starobylých dveří, pobitých rezavými nýty, jsem přestala křičet. Proč vlastně křičím? Tady jsem jako na samém konci světa, ztracená v mlhách a ohlušujícím tichu starých zdí; můj odpor je směšný.

Rukama otlučenýma od starodávného kování jsem si přikryla tvář. Nebylo živé duše, která by mne tu mohla uslyšet. Bože, copak nenajdu nikdy klid, copak mi není dopřáno ani na krátkou chvíli žít beze strachu z dalšího rána, copak nestačí, že jsem se už dávno vzdala všeho, na čem mi záleželo, všeho, co jsem kdy měla nebo mohla mít, všech snů, všech lidí, které jsem milovala? Copak jsem už dávno neztratila vše, co se vůbec dalo ztratit? Smířila jsem se přece se všemi ranami osudu, přijala nepřijatelné; copak to stále není dost? Co mi ještě chce osud či snad sám Bůh vzít, když už mi nezbylo nic kromě holého života? Vždyť je to téměř k smíchu; existuje vůbec v lidském životě chvíle, kdy už nelze víc klesat? Existuje jediný okamžik lidského bytí, jeden jediný okamžik v prostoru a čase, místo, odkud vede už jen cesta vzhůru, den, kdy člověk může vydechnout a konečně se přestat chvět strachy? Tolikrát

jsem se už naivně až hloupě domnívala, že ono chladné a přesto tak uklidňující dno cítím pod svýma nohama, že se teď konečně odrazím a začnu stoupat. Jak jsem se však mýlila! Není taková chvíle, nikdy nepřijde takový den. Snad opravdu jenom smrt je koncem obav a nejistot, tím dnem, po jehož klidu a míru člověk touží a který celý život marně hledá, tou jedinou setinou vteřiny, kdy je dovoleno konečně zastavit boj s větrnými mlýny.

Trpce jsem se usmála. Není snad dost absurdní, že jsem se ocitla v minulosti, nebylo snad dost absurdní vše, co mě dosud potkalo? Nejspíš ne. Vězní mě zoufalstvím a nenávistí zaslepený šílenec, který je rozhodnutý postavit mě na hranici jako za temného středověku, je připraven odsoudit mě aniž by mě znal, pro bolest, o níž nemám ponětí, pro zlo, proti němuž není obrana, před nímž není pomoci, před kterým není úniku. Jako by znetvořená tvář mrtvé ženy pod oltářem předznamenávala můj vlastní osud.

Cítila jsem, jak mě pomalu zahaluje temnota. Já a vévoda jsme vlastně paradoxně oba na stejné lodi. Jsme oba obětí stejného přízraku, snad právě to nás svedlo v bludišti času dohromady. Ano, jsme na jedné lodi, jenže ta loď se potápí. Klesá do tmavých vod oceánu, lze téměř pozorovat, jak se mi pomalý a trpělivý proud vody mrazivě obtáčí kolem kotníků a stoupá stále výš. Zlo vítězí. Nač křičet? Stačí čekat. Mám přičarovat tu stvůru, která je příčinou všeho zla mého života? Nejsem přece žádná čarodějnice, nedokážu pomoci sama sobě, natož tomu ubohému šílenci. Je to k smíchu. Já jsem k smíchu. Zabije mě, upálí nebo nechá umřít hladem, strachem nebo zimou. Co na tom záleží? Filipa už beztak nikdy neuvidím, o mé rodině ani nemluvě.

Nakonec jsem se přitiskla tváří k oknu, snažila se polapit čerstvý vzduch a nechala své vlasy, přemožené silným nočním větrem, který se začínal opírat do zdi kaple, aby mi bičovaly tvář. Ve věži nade mnou se začala točit meluzína a mně se znovu hlavou mihl verš z modlitby ***Angelus.*** Snažila jsem se myslet na Filipa, snažila jsem se vybavit si jeho tvář, jeho úsměv, hlas, objetí. Jako by za mýma zavřenýma očima na krátký okamžik vyšlo slunce. Tehdy jsem ještě netušila, že ten, jehož slib mi dosud zněl v srdci jako zvonek v mlze, je mi už nablízku.

Vítr k ránu ustal, drobné dešťové kapky se s tichým šuměním snášely dolů na nádvoří a z té výšky vypadaly jako tenké načesané nitky pavoucích sítí, ozářené svítáním. Černé vrány, posedávající na mokré střeše hlavní budovy i na tmavých skalních výčnělcích, jako by se nad ránem slétly snad z celé země a zvědavě po mně pokukovaly svýma malýma černýma očima. Kdesi za jejich ponurými siluetami bledl obzor. Záviděla jsem ptákům jejich volnost, možnost roztáhnout křídla a odletět z tohoto zlého snu o démonech a čarodějnicích. Jak ráda bych teď i já zamávala perutěmi a zmizela odtud s rozbřeskem...

Mou jedinou myšlenkou, když místnost opět pomalu zalévalo světlo, bylo neohlížet se. Zatím jsem dokázala na mrtvou znovu nepohlédnout. Zkřivené rysy smrtí zohavené tváře, upřený pohled kdysi snad krásných očí, jejichž plamen však už dávno vyhasl, mne ale stejně stále pronásledoval jako děsivý obraz, před nímž nebylo úniku. Hlavně se neohlížet, opakovala jsem si a nehnula se od okna ani na krok, přestože mnou chlad třásl tak, že mi zuby cvakaly o sebe.

Podivínský vévoda se neobjevil ani s úsvitem, ani během dne. Mým jediným návštěvníkem byl jakýsi hluchoněmý sluha, který mi přinesl vodu na pití a také cosi jako nočník. Jakmile se opět setmělo a teplota v místnosti se už musela přibližovat k nule, v zámku dveří se znovu ozval klíč a ve dveřích se konečně objevil vévoda. To už jsem zimou a hladem pomalu upadala do chlácholivé apatie, sedíc na chladné zemi, opřená o zeď výklenku pod oknem. Stěží jsem se ohlédla po zvuku, když se ve starobylém zámku ozvalo cvaknutí.

Byl opět celý v černém. Jen svůj dlouhý plášť dnes neměl a v jeho temných očích jsem opět zahlédla onen záblesk, který mě tolik děsil a současně jakýmsi pro mě zcela nepochopitelným způsobem fascinoval.

„Zdravím tě, čarodějko! Máš pro mne odpověď?“ ozval se hluboký hlas podobný černému sametu vévodova oděvu, který jen ztěží dovoloval uvěřit v krutost příchozího.

Neodpověděla jsem. Vévoda vešel, tiše poklekl před oltářem u hlavy své ženy, sklopil hlavu a krátce se pomodlil. Dveře zůstaly jen přivřené. Ve světle louče jsem mohla opět zahlédnout bolestnou grimasu v jeho tváři a když na okamžik zavřel oči při modlitbě, jako bych vůbec nepřemýšlela, využila jsem té krátké chvíle slabosti svého věznitele a vrhla se k pootevřeným dveřím. Nevím pořádně, jak se v mé hlavě zrodila ta bláznivá myšlenka tak naivního pokusu o útěk. Neměla jsem žádnou šanci. Vyběhla jsem na chodbu jako smyslů zbavená a řítila se dolů po kamenných schodech tak rychle, až mi brnělo v hlavě. Můj divoký dech se zdál náhle hlasitější a má chodidla, vířící prach na prastarých točitých schodech, vydávala podivné zvuky, podobající se vzdáleným výstřelům, jak ozvěna mého útěku kroužila kdesi vysoko ve věži. Byla jsem směšná.

Brzy jsem za sebou uslyšela zvuk dalších nohou. Přibližovaly se, a dveře, ústící z věže do podzemní chodby pod hradem, se zdály nekonečně daleko. Stejně byly zamčené. Brzy mě dostihli dva černí mniši v maskách, kteří nejspíš hlídali dveře do kaple a o jejichž nepřetržité přítomnosti jsem dosud neměla ani tušení. Prudkou ranou do zad mě srazili na zem a já se v zoufalém výkřiku nadechla staletého prachu na studených kamenech. Jen jsem si rukama instinktivně chránila obličej, když mě jeden z nich chytil za vlasy a zvrátil mi hlavu dozadu. Zvedli mě jako hadrovou panenku a odvlekli zpět do kaple. Bylo to jako zlý sen, snad jsem ani nebyla pořádně při vědomí. Co mě to jen napadlo? Jak jsem mohla věřit, že se mi podaří uprchnout?

Když mě přivlekli zpátky a hodili k nohám hradního pána, vévoda na mě ani nepohlédl. Dokonce se snad mým směšným pokusem o útěk nenechal ani vyrušit z modlitby. Stál nyní u okna s rukama založenýma na prsou a jeho černé vlasy se ve zlatém světle louče leskly jako pyrit. Když jsem zvedla hlavu a pohlédla na něj, krátký okamžik nade mnou stál a pak beze slova odešel.

Chtěla jsem plakat, ale nešlo to. Jen prázdno v mém nitru mě opět sevřelo svou bezcitou lhostejností. Znovu jsem osaměla s mrtvým tělem a kapli obklopilo neprostupné ticho. Stočila jsem se v koutě do klubíčka a pak mě konečně přemohl vysílený spánek.

Třetí den se konečně objevil s miskou vody i okoralý chléb. Čas se vlekl jako tikot hodin a já v malé kapli nachodila kolem dokola snad desítky kilometrů. Snažila jsem se něco vymyslet, cokoliv, ale nebylo vlastně ani o čem přemýšlet. Dosud jsem vlastně pořádně

nepochopila, co ode mě vévoda vlastně chce slyšet. Kde je Cikánka, jak se dá zabít? Copak já vím?

Upadala jsem do stále hlubší apatie. Hlad, únava a vysílení pomalu vítězily nad zdravým rozumem. Blížil se další večer, noc a po nich další ráno, a já opět stála v okně. Už dávno jsem nevnímala přísterný zápach, kterým nasákla snad každá nit mých potrhaných šatů. Pozvedla jsem tvář k nebi a aniž bych o tom přemýšlela, téměř neslyšně jsem zašeptala: „Bože, kde jsi?“

Jako bych tajně doufala v odpověď, seslanou mi s paprskem měsíce, jenž rychle bledl s blížícím se úsvitem, jako bych snad uvěřila tomu, že mě někdo slyšel a přijde mi na pomoc, upřela jsem oči dolů na rozbité dláždění, obrostlé nízkým křovím, tvořícím jakousi přírodní hradbu mezi nádvořím a stěnou přilehlé skály. Pomalu svítalo. Mé oči se dlouho marně topily v ponuré modři dosud potemnělé hlubiny pode mnou, aniž by se dole pohnulo jediné stéblo trávy, prorůstající popraskaným nádvořím.

Náhle se však tam dole cosi krátce zalesklo. Přivřela jsem oči ve snaze zahlédnout víc, ale kromě dvou nehybných, sotva viditelných bodů, které jako by svým leskem jen odrážely chladné svítání, jsem nedokázala cokoli rozeznat. Ale měla jsem neurčitý pocit, jako by na mě ta dvě světla upřeně hleděla. Zamrazilo mne. To, co jsem viděla dole, vypadalo jako oči; teď se mi dokonce zdálo, že jsem na okamžik zahlédla i jakousi nejasnou tvář, bledou jako sama smrt.

Pocítila jsem slabost v kolenou a můj dech se zrychlil. Jistě optický klam, pouhá hra stínů a mé pomatené mysli, tam dolů se přece nikdo nedostane, padací most je od mého příchodu stále zvednutý. Nanejvýš na temné nádvoří zabloudil vlk nebo jiné noční zvíře, jehož jiskřící oči spustily lavinu mé fantazie, pomyslela jsem si, ale mrazení v mém nitru neustávalo, naopak rychle sílilo. Najednou jsem se zajíkla hrůzou. Dvě matná světla se totiž právě pohnula a krátce nato vystoupila ze stínu shrbená tmavá postava. Udělala několik hrozivě pomalých kroků, zastavila se v samém středu nádvoří a pomalu zvedla hlavu k mému oknu.

Okamžitě jsem ji poznala. Hleděla nahoru, přímo do mého okna, se svou strašidelně pozvednutou špičatou bradou. Naše oči se setkaly. Přestože bylo ještě stále šero, viděla mě stejně zřetelně jako já viděla ji. Byla to čarodějnice z vesnického tržiště s očima pařížské Cikánky, ztělesněné prokletí, duch, který neomylně doprovázel každý můj pád, každou bolest a utrpení. Jako by mě tiše doprovázela na každém

kroku po této dávno zapomenuté zemi, tiše jako černá kočka se mnou kráčela od samého počátku a půjde se mnou až na samý konec mé cesty.

Zase jsem uslyšela ten smích, který mne vlastně nikdy neopustil. Tentokrát však zněl zřetelněji. Jeho zvuk, několikanásobně odražený od uzavřených skalních stěn, zněl tak rezavě, jako by někdo škrábal nehtem po okenním parapetu.

Instinktivně jsem se přikrčila do stínu zdi a na okamžik možná přestala i dýchat. Na tento přízrak v lidském těle jsem si postupně vypěstovala fobii, která mě doslova paralyzovala. Chtěla jsem začít křičet, ale nešlo to, jako by mé hrdlo svíraly neviditelné prsty. V rámci možností se mi naštěstí brzy vrátila duchapřítomnost. Přitiskla jsem se na zeď kaple a dlaněmi si zakryla obličej. Ne, nesmím křičet, nesmím zpanikařit, teď musím jednat především věcně.

Kde se tu vzala, proč přišla? Přišla si pro mne jako přichází ďábel úderem dvanácté hodiny pro své dlužníky? Přišla dokončit své velkolepé dílo, svůj zlomyslný žert, který se prolíná staletími a dnešní noci vstoupí do svého posledního dějství? Hlavně musím zachovat klid, opakovala jsem si, když jsem se plížila podél chladné stěny ke kovaným dveřím. V naději, že ti dva černí zakuklenci, kteří překazili můj naivní pokus o útěk, stojí stále na stráži na chodbě, jsem zaškrábala na staré dřevo.

„Hej vy tam venku!“ zašeptala jsem. Odpovědělo mi však jen ticho. Zesílila jsem tedy nepatrně hlas a cítila, jak se celá třesu. „Ať sem vévoda ihned přijde, slyšíte?“ šeptala jsem do malé skuliny mezi starými prkny, dělící černý kov dveří od prastaré zdi. „Mám pro něj to, co chtěl!“

Odpovědí mi však opět bylo jen hluboké ticho. K sakru, co mám dělat, co když ta divoženka zase uteče? Už jsem si myslela, že mě ti dva neslyšeli nebo na mé volání nedbají, když se náhle vévoda konečně objevil ve dveřích. Přišel v doprovodu svých služebníků v černých kutnách s pochodněmi v rukou. Zůstali stát venku, vévoda vstoupil dovnitř a zavřel dveře. Můj zrak se opět setkal s upřeným pohledem černým jako uhel. Dlouhý noční plášť z temně rudého brokátu a vévodovy husté vlasy, ledabyle rozhozené po jeho ramenou, mi znovu bezděky připomněly pověst o hraběti Drákulovi.

„Tam dole…,“ zašeptala jsem roztřeseným hlasem a ukázala prstem k oknu.

Vévoda beze slov přistoupil k mříži a jeho silueta narušila pruh modravé záře svítání, pronikající zvenčí dovnitř kaple. Přestože jsem stála pár kroků od vévody, nemohla jsem nevidět jak se zachvěl, když pohlédl dolů na nádvoří. Ještě několik vteřin se ani nepohnul a když se pak obrátil, jeho oči jako by zářily.

„To je ona!“ zamumlal. „Ty jsi to dokázala!“

Netrvalo ani celou minutu a vévoda i s několika mnichy v maskách otevřeli brány a vyběhli na nádvoří. Pohybovali se rychle a neslyšně jako duchové.

Cikánka tam stále byla, dosud se ani nepohnula. Stála jako vytesaná z kamene přesně na stejném místě, kde jsem ji spatřila poprvé. Sledovala jsem vše shora, dosud ukrytá ve stínu starobylého okna. Příslušníci vévodova tajného řádu v černých kápích začali zaplavovat prastaré nádvoří jako černá lavina. Vybíhali z hlavní brány i spodních pater, která s nádvořím spojovala příkrá venkovní schodiště. Brzy utvořili široký kruh kolem drobné postavy čarodějnice, jež na ně bez hnutí hleděla zpod chomáčů svých dlouhých šedých vlasů, které se jí ve slabém větru vlnily kolem hlavy jako hadi. Teprve teď jsem si uvědomila, že se směje. Ten smích, který tolikrát zněl pouze v mé hlavě, že jsem si na něj snad už zvykla, byl nyní skutečný. Smála se a při tom zvuku tuhla krev v žilách.

Brzy byl kruh úplný. Rezavý smích náhle utichl. Kruh se na malý okamžik znovu rozpojil, aby mohl vévoda v rudém plášti projít do jeho středu. V rukou svíral hořící pochodeň, jejíž silný plamen vytvářel drobné jiskry, vznášející se vysoko nad vévodovou hlavou. Jako by ty jiskry zažehly nový den – noc skončila a kdesi nad horami vyšlo z mrazivé náruče podzimní mlhy slunce.

Vévoda de Mazarin několik vteřin nehybně stál v kruhu a díval se na čarodějnici. I na dálku jsem mohla vnímat vévodův potlačovaný děs, strach že se bude opakovat to, co už prožil a co jsem prožila i já. Zavřela jsem křečovitě oči a čekala, že uslyším ta podivná slova v cizí řeči, vyřčená popraskanými ústy, a ďábelský jekot.

Ale nestalo se nic. Jediné, co bylo slyšet, byl vévodův tichý hlas. Rozuměla jsem pouze dvěma slovům: „rozsudek“ a „trest“.

Stěží se tomu dalo uvěřit, ale Cikánka, čarodějnice nebo kým vlastně byla, se bez sebemenšího odporu nechala spoutat a odvést do útrob hradu stejnými vysokými vraty, které před pár dny pohltily mne. Nečarovala, nikoho neuhranula, nevyužila svých podivných

schopností a tajemných sil k tomu, aby se přenesla přes zvednutý padací most ven stejným nepochopitelným způsobem, jakým se dostala dovnitř.

Ještě než mi zmizela z dohledu, pootočila hlavu a pohlédla do mého okna. Nemohla mě vidět, přesto jsem si byla jistá, že o mně dobře ví. Rychle jsem se schovala, ale její smích, který se opět rozezněl, nebylo možné neslyšet, před tím jsem se schovat nedokázala.

Nakonec jsem usnula na podlaze okenního výklenku, únava mě natolik zmohla, že ani nevím, jak k tomu došlo. Před polednem mne probudil hluk. Vyhlédla jsem z okna a spatřila, že mniši spustili padací most a začali přivážel dříví. Vypadali shora jako desítky černých brouků, hemžících se všude kolem; jen těžko se dalo uvěřit tomu, že všichni žijí zde na hradě. Skála, na níž byl hrad postaven – zejména její spodní část – nejspíš skrývala mnohem rozlehlejší bludiště katakomb, než se mohlo zdát. Nejdříve mi nedocházelo, co všichni ti zakuklenci dole dělají, ale když se všude začaly kupit suché větve a v samotném středu šestihranu, tvořícího nádvoří, byl vztyčen kůl, pomalu jsem začínala chápat, co se tam chystá. Obrovská hranice rostla přímo pod mým oknem jako hrozivá mohyla zvěstující smrt.

Náhle se ozvalo cvaknutí. Trhla jsem sebou a když jsem se ohlédla, spatřila jsem ve dveřích vévodovu tvář. Byl sám, oblečen ve slavnostním oděvu z černého brokátu, zdobeného zlatými výšivkami. Tváře měl propadlé a černé oči podkreslené hlubokými stíny.

„Už je čas, hraběnko…," řekl měkce, ale z jeho hlasu znělo cosi hrozivého. Vidina brzkého vítězství sálala z hradního pána jako oheň z rozžhavené pece. Jeho tělo se chvělo jako v horečce. Děsil mě. Poslechla jsem a následovala ho po schodech dolů dlouhou chodbou až k bráně, vedoucí na nádvoří. Šli jsme mlčky, sami dva bez stráží. Chodba byla prázdná, všichni už byli zřejmě venku. Obrysy brány, která se rychle přibližovala, zářily denním světlem.

Vévoda se náhle zastavil a obrátil se ke mně. Naše oči se střetly. Teprve teď jsem si všimla hlubokých vrásek kolem jeho úst a temných očí, dodávajících jeho tváři nostalgický výraz. Jako bych v té chvíli hleděla tváří v tvář na čaroděje z dávných dob. Vévoda stál tak blízko, že jsem se instinktivně přikrčila v napjatém očekávání. Potom se ke mně pomalu sklonil a má pohublá ramena sevřely prsty s mohutnými prsteny. Zachvěla jsem se.

„Co to děláte?“ Vévoda však neodpověděl.

Jeho dlaně pomalu přejely po mém těle a já se zachvěla podruhé; směs strachu a nepochopitelného vzrušení, jež navzdory všem faktům na okamžik zcela ovládlo mé tělo i mysl, mnou projela jako blesk. Přitiskl mě k sobě a jeho paže mě s tichou převahou ovinuly jako dva černí hadi. Instinktivně jsem se vzepřela, ale jako by celou moji bytost zahalila jakási černá magie, můj odpor brzy utichl a poddal se neporazitelné síle ohně. Brzy mě zalily prameny černých vlasů a já ucítila prudký dotek vévodových horkých rtů. Opojná síla, která z tohoto podivného člověka sálala, jako by vyvěrala ze samotného středu země. Na okamžik jsem zahlédla jeho duši, jeho bolest, palčivou touhu po lásce, kterou mu smrt vyrvala z náruče a spálila mu srdce na popel. Vášeň, po dlouhá léta uvězněná ve smutku, náhle nečekaně vytryskla z nitra muže, zakletého do vlastní nenávisti, a zhmotnila se v jediném polibku. Jako by se v té jediné chvíli skrýval poslední záblesk jeho lidskosti.

Člověk, který tu možná kdysi byl a na krátkou chvíli se vrátil, však byl brzy opět vystřídán Démonem pomsty, samozvaným vykonavatelem boží spravedlnosti.

Odstoupil na krok ode mne, sklopil hlavu a se zavřenýma očima zašeptal: „Stovky dlouhých dní a nocí jsem se nedotkl ženy. Odpusť mi, můj Pane…, odpusť mi, má lásko…“ Teprve poté pohlédl na mě. Jeho pohled znovu ztvrdl a mně opět přejel po zádech mráz.

„Za mnohé ti vděčím, ženo,“ řekl tiše. „Svým kouzlem jsi spasila mou duši. Za to já nyní spasím tu tvou…“ Neodbytné mrazení, které po těch slovech ještě zesílilo, předznamenalo ortel, který mi měl být už brzy zjeven.

Černý démon pak s hrozivým úsměškem zatlačil na těžká vrata a ta se otevřela dokořán. Oba jsme vyšli na nádvoří. Ještě jsem se chvěla tím zvláštně děsivým a současně opojným okamžikem, když mě oslepilo prudké denní světlo.

Nádvoří bylo téměř celé zaplněno černými kutnami, které jako by se sjely snad z celých hor. Když jsme s vévodou vyšli ze dveří, davem to zašumělo a mniši ihned sklonili hlavy před svým pánem. Jejich zástup se zavlnil a rychle vytvořil uličku, ústící v kruhový prostor kolem jakéhosi soudního stolce v podobě kamenného oltáře, stojícího v rohu nádvoří. Jakmile mé oči přivykly dennímu světlu, můj zrak padl na hranici ve středu nádvoří. Pomalu mi začínalo docházet, čemu jsem se zdráhala uvěřit. Hranice byla sice stejná,

jako když jsem na ni hleděla z okna, ale přes střechu hlavní budovy jsem přehlédla jeden detail – že tu totiž nebyla jen jedna. Stály tu dvě. Nebylo těžké uhodnout, pro koho je ta druhá. Polil mě studený pot a na chvíli jsem se domnívala, že na místě omdlím.

Čarodějnice tu už byla. Jen pouhý pohled na ni mi způsoboval závrať. Naštěstí mě vůbec nevnímala, stála hned u brány s okovy na rukou a na nohou, z každé strany hlídána jedním mnichem tajného Řádu hořícího kříže a nepřítomně cosi mumlala s hlavou zvrácenou k obloze. Její tělo bylo poznamenáno mučením, takže se jen stěží držela na nohou.

Bezmocně jsem pohlédla na vévodu a chtěla něco říci, ale zradil mě hlas. Chtěla jsem něco udělat, cokoliv, ale to už ke mně přistoupil jeden z mnichů a svázal mi ruce za zády. Nechala jsem se odvést přímo k mé staré známé, kde mě jeden z mnichů srazil herdou do zad na kolena. Okolní zvuky splynuly v nepřehledném hučení. Než jsem se vzpamatovala z prvního šoku, vévoda vystoupil na svou kazatelnu a zahájil obřad.

Nepamatuji se, jak probíhal. Bylo mi to jedno. Bylo mi špatně. Asi jsem se pokoušela dostat ruce z pout, nevzpomínám si. Možná jsem ječela, protože jsem mezi starobylými zdmi na okamžik zaslechla ozvěnu svého hlasu, ale nepoznávala jsem jej, zněl cize a vzdáleně.

V průběhu vévodova monologu v latině přinášeli někteří členové řádu po padacím mostě poslední otýpky suchého dříví, které se v hromádkách kupily kolem obou hrozivých dřevěných hromad, jako by se snad vévoda chtěl dotknout plameny hranic samotného nebe.

„Svět musí být očištěn! Povstaňme dnes k naplnění Boží vůle a vydejme peklu těla, aby duše mohly spočinout v náruči našeho Spasitele…," ozývalo se monotónně všude kolem a oči fanatiků zpod kápí a černých masek připomínaly spíš uctívače ďábla, než pronásledovatele hříchu na zemi. Sborové odříkávání latinských modliteb z úst mnichů, sešikovaných v řadách kolem hranice, znělo jako ďábelský zpěv. Můj svět se zúžil do úzkého průzoru mezi hranicí a vévodovým kamenným stolcem. Boží soud se chýlil ke konci s předem daným výsledkem.

Čarodějnice, která se na mne dosud ani nepodívala, byla pak bez odporu odvedena k větší hranici, která stála uprostřed nádvoří. Mě nechali prozatím tam, kde jsem byla. Nejspíš jsem nebyla hodna vykonání rozsudku současně s mocnou Cikánkou, neboť mé hříchy nedosahovaly takové úrovně jako její, kdo ví; možná mi chtěl

vévoda na rozloučenou umožnit podívanou, kterou budu vidět před očima už navždy.

Když čarodějnice vystoupala na vrchol hranice a stanula u kůlu, vévoda za neumdlévajících zpěvů zlověstných chorálů obřadně zapálil cosi, co předtím svíral v ruce. **I** na vzdálenost, která nás dělila, jsem mohla vidět, jak se vévoda chvěje po celém těle, jak jeho oči planou, lační po pomstě, jež nyní byla na dosah. Sestoupil z kazatelny, došel obřadným krokem až k hranici a hodil tu hořící věc na chomáč suché trávy. Hranice vzplanula jako pochodeň. Teprve teď jsem viděla, že to malé, z čeho se brzy zrodily vysoké plameny, byl kříž. Hořící kříž.

Bylo velmi chladno, po nebi se valila těžká mračna, hnána silným větrem. Vzduch voněl čerstvým dřevem. Poprvé se ozval hlas odsouzené. Nejdříve jsem tomu nevěřila, ale ona se smála. A nepřestala se smát až do konce. Teprve později jsem si uvědomila, že někdy v té chvíli se kdesi za vévodovými zády ozvalo tiché klapnutí zavírající se brány, kterou právě prošel kdosi v černé kutně.

Na kůži jsem už mohla cítit žár, který rychle sílil. Jak plameny rostly a od hranice se pomalu začínal ozývat hlasitý hukot, cítila jsem, jak mi po tvářích stékají slzy. Jako by se životem Cikánky – či kým vlastně ta podivná osoba v plamenech byla – odcházel i můj život ještě dřív, než i mě samotnou pohltí plameny. Jako bychom byly spojeny neviditelným poutem, jež dokázalo překlenout tajemnou propast času, jako by se právě do prostoru mezi mým světem a sedmnáctým stoletím zřítil poslední řetězový most, spojující tyto dva světy, vzdálené od sebe nekonečných tři sta let. Palčivě rudé jazyky už začaly oběti nelítostně olizovat nohy a já se konečně naposledy odvážila pohlédnout do tváře té, jejíž kletba byla alfou i omegou mého zdejšího života, který se nyní zjevně chýlil ke konci. Její tělo se před mýma očima vlnilo žárem jako fata morgána. Uvědomila jsem si, že přes všechnu dřívější bolest a ztrátu vědomé naděje přece jen kdesi hluboko v mém srdci dosud žila víra, že se jednou vrátím domů, že se ještě jednou v životě setkám se svými bližními. Už se to nikdy nestane. Nyní, teď a tady, všechno skončí. Tady končí můj příběh, můj sen. Slovo „nikdy“ se náhle stává tou nejhorší možnou kombinací písmen, která způsobuje panickou závrať. Jak jsem si tehdy přála smět prožít ještě jeden jediný den plný slunce a rozkvetlých stromů, naposledy cítit vůni jara a sladkost lidského objetí! Jakou cenu měl pro mě v té chvíli jeden jediný

okamžik v lidském životě, v čase a prostoru, to se dá jen stěží vypovědět.

Jak žár a oblaka jisker pomalu stravovaly vlasy čarodějnice, zvolna černající tvář se snad už jen v předsmrtné křeči mírně pootočila a já se setkala s jejím prázdným pohledem. Jako výsměšná poklona samotné Smrti mě ten pohled zval do světa stínů, jehož brány se přede mnou pomalu otevíraly. Ta chvíle trvala snad tisíc let. Cikánka nakonec lehce pootevřela ústa, její tvář se zkřivila do nepřirozeného šklebu a plameny ji pohltily navždy. Jako bych mohla z praskotu ohně slyšet ozvěnu jejího hlasu: „Pryč je skleněný svět, není už cesty zpět…“

Umírala, a přestože moje hranice dosud nevzplanula, cosi ve mně zemřelo s ní.

Byla jsem ve stavu, který se podobal transu. Zdálo se mi, jako by se má duše vznášela v černých oblacích dýmu vysoko nad vší tou nelidskostí, změtí pravd, šílenství a souvislostí, planých nadějí a nevyslyšených snů. Už jednou jsem tenhle pocit zažila, tehdy v pařížských ulicích, když jsem si tolik přála zemřít. Od té doby uplynulo tolik času… Takhle přece pohádky nekončí! Jak se to stalo, že jsem na své pouti životem došla až sem? Nevím ani pořádně kde jsem, jak se jmenuje nejbližší město. A kolem je náhle takové ticho… Tam nahoře, kde kroužilo mé vědomí, nebyly slyšet chorály, ani praskot hořícího dřeva. Ani strašidelný hukot plamenů tam nebyl slyšet, jako by se tam čas zastavil v jediném úderu kyvadla hodin, které neomylně odměřují čas lidského žití. Zavřela jsem oči. Na chvíli mě napadlo, že zemřít je možná snazší, než se může zdát.

Zápach spáleného masa se spolu s hustým černým kouřem valil nad našimi hlavami a hlasy mumlajících mnichů pomalu ustávaly, až ztichly docela. Aniž bych otevřela oči, bezpečně jsem věděla, že můj čas nadešel.

Čísi ruce mě zvedly ze země a vedly mě k druhé hranici. Hleděla jsem přes zavřená víčka do slunce, které na okamžik ozářilo nádvoří trhlinou v mracích. Myslí se mi míhaly obrazy z minulosti – domov, rodina, markýza, Versailles, Filip, král… Ve vévodových rukou brzy vzplane další malý kříž a zažehne druhou hranici. Nač se zmítat, nač se bránit? Odtud se už nikdy nedostanu. Čarodějné dílo je dokonáno, zbývá zahladit stopy, zbývá spasit duši druhé čarodějnice. Bylo to docela prosté. Co bude dál? Nejspíš nic. Na krátkou chvíli jsem, snad v polomdlobě, uvěřila tomu, že se odněkud jako přízrak z dýmu

vynoří kůň s Filipem v sedle á vytrhne mě z moci plamenů. Ale to už jsem stála na prahu hranice. Pohádka se odkládá, rytíř na bílém koni nevjíždí branou s mečem v ruce a se sluncem v zádech. Kdoví, možná na mě už čeká na prahu života, vezme mě za ruku a provede mě do jiného světa. Tenkrát na břehu Seiny Cikánka říkala, že život plyne v kruzích. A můj kruh se uzavíral. Jakou má vlastně člověk moc nad svým osudem, má-li vůbec nějakou? Jak hodně či málo dokáže ovlivnit síly, které řídí vesmír a lidské osudy od počátku věků? Mají život a smrt vůbec nějakou logiku, nějaký řád? Vždyť každou vteřinu našeho žití, kdy se nebe zdá jasné a bez mráčků, kdy je den plný slunce, můžeme právě stát na samotném prahu času, který nám byl vyměřen, aniž bychom to tušili. Jediná vteřina, jedno špatné rozhodnutí, jedno jediné slovo či myšlenka mohou zastavit čas navždy. Vždyť i den od noci a noc ode dne odděluje jen krátký okamžik, kdy se slunce přehoupne přes okraj obzoru. A nám nezbývá nic než tiše stát, s pokorou a se vztyčenou hlavou přijmout fakt, že některé věci jsou větší než my sami. Chtělo se mi křičet, přemoci to ticho, které ohlušovalo. Ale kdo by mé volání mohl slyšet? Bůh? Kde dnes zůstal Bůh?

Měla jsem dojem, že se setmělo, ale přitom jsem stále cítila na kůži lechtání slunečních paprsků. Mé srdce bušilo tak silně a prudce, že jsem čekala, kdy mi vyskočí z hrudi. Všechno se zamžilo a mě jako v kleštích svíral strach, připravoval mě o rozum. Víc mě nahoru nesli, než vedli.

V tichu, vznášejícím se kolem mé hlavy, se však náhle objevila trhlina. Už mě uvazovali ke kůlu, když jsem – strachy víc mrtvá než živá – vzhlédla a spatřila, že všichni přítomní, včetně vévody a jeho nejvyššího kněze v rudém rouchu, hledí upřeně kamsi vzhůru.

Nedůvěřivě jsem pohlédla stejným směrem.

Podzimní slunce a sůl v očích mě zprvu oslepovaly, ale potom jsem to také uviděla. Nahoře na hradbách, které ústily po skalní stěně až k věži, v těsné blízkosti okna kaple, stál nehybně muž a v jeho pravé ruce plála obrovská pochodeň. Jako by byl pouze jedním z mnichů, a přece jím nebyl. Zdálo se, jako by sestoupil z nebe. Stál nehybně proti slunci jako anděl. Měl kápi a masku jako všichni ostatní, ale v místě, kde se kutna v sílícím větru rozvírala, cosi probleskovalo. Když se mi podařilo zaostřit pohled na tu kovovou věc, spatřila jsem lesklou čepel, nádherný šlechtický kord, jehož zlaté zdobení se v polední záři lesklo jako samo slunce.

Celou mou bytostí projelo cosi jako elektrická vlna. Mám tomu uvěřit? Ne, tohle přece není možné! Nechci žádnou planou naději, další pád do hlubiny už nevydržím…

Jakmile jsem zvedla hlavu, ucítila jsem jeho pohled. Po chvíli, která trvala snad věčnost, neznámý lehce pokývl hlavou.

„Zdravím vás, Černý ďáble!“ zvolal po chvíli ten muž dolů na vévodu, který připomínal solný sloup. „Propusťte ihned tu ženu, jinak se tělo madame de Mazarin promění v popel dřív, než stačí vzplanout hranice…“

Cizincova ruka s hořící pochodní se při těchto slovech nezadržitelně blížila přes výklenek k mříži okna kaple s ostatky vévodovy ženy.

„Zadržte!“ vykřikl vévoda a viditelně zesinal. „Nemáte právo to udělat!“ Na okamžik se zdálo, že leknutím omdlí. Okamžitě se však vzpamatoval a gestem zastavil ruku mnicha, která se právě chystala zažehnout suché listí pod mýma nohama. O mě se pokoušely mrákoty.

„Mám k tomu stejné právo jako vy k upálení této nevinné ženy!“ odpověděl pevným hlasem muž na hradbách. „Nechtějí odejít a má pochodeň bude ležet u vašich nohou ve stejné chvíli, kdy bude v bezpečí za padacím mostem! Máte mé slovo šlechtice. Ale jestli se kdokoli tam dole pokusí přijít sem nahoru, nebo té ženě zkřiví jeden jediný vlas na hlavě, udělám co jsem řekl, to přísahám!“

Povědomý hlas se rozlehl nádvořím, kde by v té chvíli bylo slyšet upadnout špendlík. Já se stále ještě nestačila zcela zorientovat. Ten hlas… Znám ho, znám ten hlas… Jen stěží jsem se probírala z transu, který mě obestíral jako skleněná bublina. Kdo je ta bytost tam nahoře? Je to duch, ztělesnění mých představ? Přišel si pro mě anděl, jsem už mrtvá? Zvedla jsem hlavu ještě víc a snažila se oddělit realitu od zmatených vizí, které mi vířily v mysli. Pohádky jsou přece jenom naivní a hloupé sny…

Pořád tam stál – rozhodný a neohrožený – několik metrů nad zemí trpělivě čekal, jestli jeho bláznivý plán vyjde. I přes masku, která zakrývala jeho tvář, jsem cítila pevný pohled vojáka, stojícího v první linii. Hrdě vztyčená hlava, odhodlání a odvaha, hraničící s šílenstvím. Nebylo pochyb, ne moje oči, to mé srdce ho poznalo. Byl to Filip, živý a skutečný. Můj ztracený princ se vrátil!

„Filipe, ty jsi přišel…,“ zašeptala jsem a začala se tiše smát. Zachrání mne, jak se to stává v romantických příbězích? Můj příběh

přece už dávno přestal být romantický! Nebo ne? Jedině on to dokáže; nevím sice jak, ale dokáže to jako už tolikrát. Opět najde cestu z místa, odkud zdánlivě nevedou žádné cesty. Odvede mě odtud a spolu pak odjedeme na jeho koni do záře zapadajícího slunce…

Rozhlédla jsem se. Kolem mne zatím vypukl zmatek. Vévoda, jenž stále nápadněji připomínal bezmocné dítě, zmatení mniši, pobíhající tam a zpět, doutnající hranice s černými ostatky čarodějnice, které si už nikdo nevšímal. Z výšky, kde jsem stála, vypadalo všechno jako podivné loutkové divadlo. Kdo nyní tahá za nitky? Karty byly rozdány zcela jasně. Vévoda, zaskočen tím, že byl přemožen ve svém vlastním doupěti, nikdy nedovolí, aby Filip vhodil pochodeň do kaple. Už nikdy by nespatřil svou morbidní modlu; ani jeho vlastní smrt by ho nemohla tolik vyděsit. Tohle nejspíš byla opravdu jediná možnost, jak zlomit jeho vůli, třebaže skutečnost, jak se Filip o té mrtvole ve věži dozvěděl, pro mě zůstávala záhadou.

Když se mi pulz trochu zklidnil a já měla možnost konečně na chvíli rozumně uvažovat, došlo mi náhle, že odvážný kousek mého ztraceného a znovunalezeného prince z pohádky má oproti romantickým příběhům jednu zásadní vadu na kráse. Toto zjištění mě jako mávnutím kouzelného proutku zbavilo všech iluzí. Uvědomila jsem si totiž, že i když se já možná zachráním, nikde nevidím východisko pro Filipa. Jeho plán byl jasný. Bude stát na hradbách s pochodní v ruce tak dlouho, dokud nebudu v bezpečí. Ale jak se sám potom dostane z hradu? Drží vévodu v šachu, ale sám je v pasti, která sklapne v okamžiku, kdy já projdu branou. Nemůže držet pochodeň v okně navždy. Obklíčí ho, zatknou, zabijí.

„Kdo vůbec jste, pane, že se mě opovažujete vydírat? Proč bych měl věřit vašim slovům?“ vzpamatoval se i vévoda z prvního šoku a pokusil se vyjednávat.

„Dobře mne znáte, pane vévodo, i pevnost mého slova,“ zavolal na něj Filip z hradeb a lehce ironický tón jeho hlasu se ještě znásobil četnou ozvěnou vysokých zdí. „Zato vaše slovo není příliš důvěryhodné, pane. Nevzpomínáte si? Něco mi dlužíte ještě z doby, kdy jsme se společně vyhřívali v záři krále Slunce…“

„O čem to mluvíte? K sakru, kdo jste?“

„Zapomněl jste už na ten večer v Louvrů, kdy byl zatčen Fouquet? Hrubě jste urazil jméno mého rodu. Já vás pak vyzval na souboj a druhý den ráno na vás celou hodinu marně čekal na předměstí Saint

Denis. A vidíte, přece jsem se dnes dočkal. Ani nevíte, jak rád vás opět potkávám, pane vévodo de Mazarin de Meilleray! Nic z toho, co se o vás vypráví, ani zdaleka nedosahuje výšin vašeho skutečného šílenství, pane. Škoda že nebudu mít možnost rozdělit se o své postřehy o vás se svými přáteli, dozajista bych se stal králem všech večírků."

„Vy…" Vévodovy oči se pomalu měnily v úzké čárky. „Mladý maršál de Grazac? Jste to vy, vy zatracený drzý chlape? Měl byste mi zatraceně poděkovat za to, že jsem tenkrát nepřišel! Vaše hugenotská rodina by zůstala bez dědice! Myslel jsem, že vás Louvois už dávno chytil a pověsil!"

„Vidím, že i vy jste o mém osudu dobře informován, což je s podivem vzhledem k díře, v níž jste se rozhodl žít… Ale dost už řečí! Ať přejde most," Filip ukázal na mě, „a ať to udělá, než napočítám do deseti. Vaší ženě už začíná být chladno."

„NE!" vykřikl zděšeně vévoda.

„Věřte, pane, že to udělám. Vy sám jste to měl udělat už dávno. Příšerný smrad!"

„Tohle mi zaplatíte!" zasyčel vévoda, ale poslechl. „Rozvažte ji! No tak ji rozvažte a převeďte přes ten most, vy pitomci! Nač ještě čekáte?"

Několik zakuklenců se ke mně ihned vrhlo, rozvázali mě a já opět ucítila pod nohama pevnou zemi. Nohy se mi tak třásly, že jsem se musela opřít o kostru hranice, abych neupadla na zem. Chtěli mě odvést k mostu, ale mně se odtud najednou nějak nechtělo. Co bude s Filipem?

Markýz hleděl dolů z hradeb a čekal. Podívala jsem se na něj a chtěla mu něco říct, cokoliv. Co medailon, co madame markýza, co naše cesta? Zoufale jsem pohlédla vzhůru na muže na hradbách. Nejraději bych se mnichům vytrhla a běžela nahoru, i kdyby mě to mělo stát život. Filip dobře pochopil můj pohled.

„O mě se nestarejte, Luiso!" zavolal na mě a jeho hlas zněl bolestně. „Běžte, běžte hned a co nejdál odtud! Zapomeňte na medailon, je konec. Zachraňte holý život, vraťte se domů, ať už je to kdekoliv. Tak jděte už, proboha…" Bylo to jako kdysi nad Planinou duchů. Znovu ho ztrácím jako tenkrát.

„Zabije vás!" zavyla jsem zoufale. Filip však neodpověděl. Bylo by marné mu vzdorovat. Nezbylo než poslechnout.

Otočila jsem se tedy a nechala se odvést až k okraji mostu. Přešla jsem jej. Hned nato byl padací most zdvižen.

Chvíli jsem ještě váhala, ale všechny možnosti, které se mi honily hlavou, byly šílené. Nakonec jsem přece jen proběhla branou, vrávoravě seběhla vlhké schody a skalní rozsedlinou se tak dostala až dolů do údolí, do míst, odkud se zdálo, jako by žádný hrad mezi skalami nikdy neexistoval. Vítr mi hvízdal kolem uší, před očima se mi míhaly obrazy hořící hranice, v mé mysli dosud zněl smích Cikánky a já se hnala pryč odtud, co nejdál od hrůz, jaké jsem si dříve neuměla ani představit. Dnes jsem je prožila. Celá má bytost se ještě třásla mrazivou blízkostí smrti, palčivým žárem ohně a Filipovými slovy beznaděje.

Běžela jsem dlouho, opět jsem před něčím utíkala, jako už tolikrát předtím. Teprve když mi došly síly, konečně jsem se zastavila, udýchaná, se srdcem divoce bijícím, bosými chodidly odřenými od ostrých kamínků na cestě a s čelem zpoceným. Vlasy se mi lepily na tvář, oči jsem měla plné prachu. Už jsem nemohla dál. V předklonu, opřená dlaněmi o skálu, jsem se snažila popadnout dech; byla jsem tak zesláblá, že jsem stěží dýchala. Bylo s podivem, že jsem zůstala naživu po tom všem, co jsem měla za sebou. Připadalo mi, jako bych prošla tím nejpřísnějším očistcem, tělesným i duševním. Co všechno ještě budu muset vydržet? Mám dojem, že už nevydržím vůbec nic.

Zvedla jsem hlavu a přímo přede mnou se jako obrovské dlaně rozevíraly mohutné masivy skal, v jejichž hlubokých útrobách byl postaven vévodův tajemný hrad. Skály vybíhaly do rozlehlé louky. Tudy jsem projížděla se šátkem na očích? Jak sem Filip vůbec mohl najít cestu? Bože, Filip…

Strach mě nabádal, že bych měla znovu utíkat. Ale já už nechtěla utíkat. Stále jen před něčím utíkám! Jsem ještě vůbec v sedmnáctém století? Zdá se mi, jako bych se propadla mnohem hlouběji v čase – ne o tři sta, ale snad o několik tisíc let – možná i do jiného světa. Kam se jen poděli všichni lidé? Kde je Paříž s králem Slunce, Versailles, zlatem protkávané šaty a krása barokního vkusu? Jako by nic z toho nikdy neexistovalo. Rozhlédla jsem se, a při pohledu na okolní krajinu na mě padala stále větší tíseň, silnější než strach z pronásledovatelů, kteří se už za mnou určitě pustili. Svět kolem vypadal tak klidně, jako by se jen malý kousek odtud před pár okamžiky ani neodehrálo tolik zla. Obrovská louka, zvlněná větrem jako písečné duny, dávala ještě více vyniknout nezdolnosti

kamenných monumentů, stvořených neklidnou přírodou před miliony let. Místy se jako starodávné menhiry tyčily zbytky skal, které vypadaly, jako by je kdysi dávno rozhodil nějaký obr plnými hrstmi po celých horách. Dávno odkvetlá tráva, zbarvená do zlatohněda, vypadala v blížícím se soumraku smutně. Začala se snášet mlha a mně v uších dosud zněla ozvěna Filipových slov: Je konec…

Nebylo těžké si představit, jak asi představení nahoře na hradbách skončí. Filip se vzdá. I kdyby splnil svou výhrůžku a kapli s mrtvolou zapálil, jeho osamělý kord by nikdy nedokázal vzdorovat takové přesile. Teď už ho nejspíš zatýkají, zatímco ďábelská jízda pronásledovatelů ze sekty hořícího kříže v černých maskách právě vjíždí na svých černých koních na spodní nádvoří a žene se mezi skalami s jiskrami na kopytech. Opřela jsem se zády o okraj skály a snažila se zastavit myšlenky, létající mou myslí jako zvířený prach, který se začínal zvedat od země. Vítr sílil a slunce už dávno zašlo za tmavý mrak. Byla mi zima, uvědomila jsem si, že jsem prokřehlá na kost. Ale ještě větší chlad obklopoval mé srdce. Mám odejít, utéci s vědomím, že Filip, který dnes v mých očích vstal z mrtvých, zemře ještě dřív, než zapadne slunce? Co však zmůžu proti armádě fanatiků? Vůbec nic. Měla bych zmizet dřív, než mě opět chytí. Pokud budu dostatečně rychlá a dobře se schovám někde ve skalách, mám šanci. Možná…

Udělala jsem ještě několik váhavých kroků vpřed. Bolest kdesi na prsou však stále sílila. Jako by každý metr, který mě vzdaloval od mé lásky, napínal křehkou strunu v mém srdci. Kdesi v dálce zahřmělo, spustil se slabý a chladný déšť a mně se zdálo, že už nedokážu udělat ani jediný krok. Tiché šumění deště skrylo mé slzy, které se už nedaly potlačit. Zastavila jsem se, sesula se na zem, rozplakala se a objala prázdnou náruč. Schoulená do klubíčka, třesoucí se zimou, jsem seděla na kameni a snad se i modlila k Bohu, prosíc ho o radu. Ten však neodpovídal, mlčel jako vždy.

Po celou dobu, co jsem Filipa znala, jsem jenom čekala. Čekala jsem až markýz udělá nebo řekne něco, co by mi dodalo odvahu dát najevo své city. Čekala jsem, až vysloví jednu z těch notoricky známých vět, které mi vženou ruměnec do tváří a já uvěřím, že snad ke mně přece jen něco cítí, něco víc než mělkou přitažlivost osamělého muže. Filip nikdy nic takového neudělal. Nesplnil mé představy o princi z pohádky, vždycky šel svou cestou. Domnívala

jsem se, že jsem mu lhostejná, že jen z nedostatku jiných možností snáší mou přítomnost bez náznaku citu. Snad jsem časem uvěřila v jeho upřímné přátelství, ale jak může jídlo uspokojit někoho, kdo umírá žízní?

Teprve dnes jsem pochopila. Filip pro mě přišel, vrátil se a vědomě vyměnil svůj život za můj. Musel to vědět, musel si spočítat jak stojí sázky, a přesto přišel. Jaký větší důkaz lásky bych si mohla ještě přát? Čekala jsem slova, laciné fráze nebo snad květiny a bílého koně. Místo toho jsem dostala jeho život. Takhle jsem to ale přece nechtěla! Bože, jak jsem byla hloupá! Už nikdy ho neobejmu.

Nikdy mu už nebudu moci poděkovat za to, čemu jsem nikdy nevěřila, že by člověk mohl pro člověka udělat. Nikdy mu už neřeknu, jak moc ho miluji. Proč jsem to už dávno neudělala? Měla jsem strach z odmítnutí, z výsměchu, z lítosti, marnosti? Proč jsem se bála něčeho, co vlastně nemá vůbec žádný význam? Snad ani bolest v plamenech se nedá srovnat s tou, kterou jsem v té chvíli cítila v srdci, obnaženém a holém jako čerstvě narozené ptáče. Jedinou věc jsem tehdy ještě chtěla od života; smět dohonit samu sebe, udělat to, co jsem měla udělat už dávno. Přála jsem si dát mu najevo své city tak, jako to udělal on. To vědomí prozářilo mou duši a srdce až na dno. Náhle bylo všechno tak prosté! Na všechno už ale bylo příliš pozdě. Bože, dej mi ještě jednu šanci!

A právě v té chvíli, náhle a bez varování, mou myslí jako závan větru prolétla myšlenka, jednoduchá věta, která do mé mysli a srdce vrátila životodárné světlo. Ta slova však nebyla moje. Bylo to zvláštní, jako bych kdesi v hlavě uslyšela šeptající hlas, který na mě s láskou mluvil. Rozhlédla jsem se a přemýšlela, kde se ta slova v mé hlavě vzala.

„Kde je víra, je vždycky naděje," říkal ten hlas. Bylo to tak silné, až jsem zvedla hlavu a pohlédla na oblohu. Kdo to ke mně mluví? Nebo jsem se už dočista zbláznila?

Možná. Ale kdesi uvnitř mě se náhle a nečekaně zrodil plamínek. Byl malý, ale jeho teplo se pomalu rozlévalo celou mou bytostí. Jako by ta slova vyšla ze samotného nitra mé duše. Ano, dokud je víra, dokud dýchám, dokud mé srdce bije, je vždycky naděje. Vždyť ještě před chvílí jsem neviděla nic než konec. A právě Filip mi ukázal, vlastně už mnohokrát, že smrt ve své zoufalé snaze zvítězit dříve, než nadejde její čas, dokáže občas sehrát velkolepé divadlo. Chce člověka srazit na kolena, vzít mu zbraně z rukou, udělat z něj

vystrašené divoké zvíře, pomatené strachem. Ten, kdo klečí na kolenou, pouze čeká a prohrává. Ale já nechci klečet na kolenou. Nechci si po zbytek života, ať už bude trvat ještě desítky let nebo jen jedinou hodinu, říkat, že jsem měla vstát a zkusit bojovat. Třeba dokážu něco udělat, třeba dokážu Filipovi nějak vrátit to, co se rozhodl udělat on pro mne, i kdyby to mělo být jen upřímné vyznání. Muž jako on by měl zemřít v souboji, ve válečné vřavě, za krále, za pravdu. Nesmí ztratit život z rozmaru šílence, který si přisvojil právo soudit lidi a mstít se na jiných za své vlastní neštěstí. Neměl by zemřít ani pro zmatenou cestovatelku časem, které se její sny vymkly z rukou. Filip i já jsme si po tom všem zasloužili lepší konec, než k jakému se schylovalo.

Zvedla jsem hlavu. To už jsem za sebou mohla slyšet kopyta koní. Mé předpoklady byly správné. Vévoda nedovolí, aby někdo vzdoroval jeho vůli, unikl z jeho světa pokřivené spravedlnosti. Jezdci už byli na dohled. Rychle jsem se přikrčila za skalní výčnělek, když se těsně kolem mne prohnala černá jízda. Zřetelně jsem mohla cítit koňský pot a když jsem se odvážila vyhlédnout ze své skrýše, ještě jsem je mohla vidět, jak se rychle vzdalují. Šest jezdců, za nimiž vlály černé pláště, se pomalu ztrácelo v dálce. Zdálo se, jako by letěli. Ještě jsem nějakou dobu počkala, se srdcem v krku a zuby strachem cvakajícími, než se dunění vzdálilo. Pak, téměř bezmyšlenkovitě, jsem se pustila nahoru do kopce, dál skalní rozsedlinou a po kamenných schodech zpět k hradu.

Mokrá skála pod mýma nohama studila. Prošla jsem branou se znakem hořícího kříže a snažila se, aby se mi srdce nerozskočilo strachem na malé kousky, ale nezaváhala jsem ani na chvíli. Brzy jsem stanula před hradem. Jak se dalo očekávat, Filip už na hradbách dávno nebyl. Nádvoří bylo prázdné, jen déšť mi pravidelnými údery milionů drobných kapek zpíval svou tesknou píseň na uvítanou. Snad ho ještě nezabili, Bože, snad ho ještě nezabili…

Zastavila jsem se téměř na okraji příkopu a hleděla dolů do potemnělé hloubky. Vítr stále sílil, začínala bouře. Kdesi vysoko nade mnou se zablýsklo, vítr mi čuchal vlasy a já udělala ještě jeden krok vpřed a vstoupila na most, který byl spuštěn, jako by mě tu očekávali. Tam jsem se zastavila. Na nějaké plánování hrdinských činů jsem neměla sílu. Nedokážu vyšplhat na věž nebo se podhrabat do sklepa. Rozhodla jsem se, že co se má stát, to se stane. To, co jsem už v sedmnáctém století prožila, zejména drsný klášterní život,

postupně zocelilo mou duši i tělo. Jen zlomek toho, co jsem měla nyní za sebou, by mě dříve, v mém světě i později po mém příchodu do sedmnáctého století, jistojistě zabil. Dnes jsem však už věděla, že tělo i rozum přes všechno fyzické i psychické vyčerpání klamou; ještě můžu jít dál. Vždycky ještě můžu udělat další krok, můžu se pohnout. Alespoň o malý kousek.

Netrvalo dlouho a hlídka na vrcholu věže si mě všimla. Brzy nato se brána otevřela a vyšel z ní sám vévoda s doprovodem, ve svém černém plášti a těžkým křížem na zlatém řetězu. Došel až na protější okraj mostu, kde se zastavil.

„Vrátila ses?“ řekl zvolna, jako by sám nevěřil svým slovům a zraku. Jeho hluboký hlas jako by splýval s hukotem sílícího deště.

„Žije ještě? Markýz de Grazac – je ještě naživu?“

Vévoda neodpověděl. Chvíli se na mě jen díval, než opět promluvil: „Víš, co pro tebe tvůj návrat znamená?“ Z jeho hlasu bylo znát něco jako obdiv.

„Vím.“

Vévoda se usmál koutkem úst a lehce zavrtěl hlavou. Pokynul rukou a na most vstoupili dva zakuklenci. Poprvé jsem si všimla, že za pasem nosí dlouhé stříbrné dýky. Zamrazilo mě. Teď už však bylo pozdě myslet na návrat. Odhodlaně jsem vykročila černým maskám v ústrety. Vévoda i jeho doprovod, kněz v červeném a další dva mniši, mě jen tiše sledovali. Jakmile jsem stanula před vévodou, pohlédla jsem mu zpříma do tváře.

„Neodpověděl jste na mou otázku.“

Vévoda se usmál. „Bláhová ženo! Ano, tvůj hrdina žije.“

„Díky Bohu…,“ vydechla jsem. Víc jsem nepotřebovala vědět.

„Proto ses vrátila, ty hloupá, jen abys ho naposledy viděla?“

„Ano…“ Sklopila jsem oči.

„Co když ti to neumožním? Mohu vás oba popravit, aniž byste se koutkem oka zahlédli…“

„To neuděláte,“ usmála jsem se. Najednou jsem už neměla strach. Filip žije…

Vévoda jen posměšně zvedl obočí. „Skutečně?“

„Neuděláte to,“ pohlédla jsem znovu pevně do vévodových černých očí. „Neuděláte to, protože málokdo ví tak dobře jako vy, že láskaje silnější než smrt.“

Tato slova zasáhla vévodu jako šíp. Jeho oči se na okamžik zamžily a rty se zachvěly. Můj pohled však vydržel. Několik

dlouhých vteřin bylo ticho, až se nakonec vévoda prudce otočil a odcházel. Už zády ke mně pokynul svému knězi, ať mě odvede do žaláře.

Když jsem se opět ocitla v chladném sklepení, jehož stěny osvětlovaly jen blikající plameny jediné pochodně, ihned jsem spatřila Filipa. Vévoda tedy vyhověl mému přání.

Filip byl v první cele hned u dveří, v té nejprostornější, zato té nejšpinavější. Seděl na zemi v rohu kobky, stále v černém oděvu mnicha Řádu hořícího kříže, jen masku už neměl. Hleděl do prázdna; když jsme vešli, ani se nepohnul. Teprve když mi sundali pouta a strčili mě k němu dovnitř jako prašivou kočku, zvedl hlavu.

„Tady ji máš, tu svou čarodějnici! Vrátila se sama, kvůli tobě," prohodil ještě pohrdavě jeden z mnichů, než se dveře žaláře opět s hlasitým zaskřípěním zavřely. Napadlo mě, že tohle bylo poprvé, kdy jsem slyšela některého ze zakuklenců promluvit.

Když mě hodili dovnitř, neudržela jsem rovnováhu a zůstala ležet přímo u Filipových nohou. Byla jsem od deště mokrá jako myš, se zuby drkotajícími, ale očima plnýma něhy. Bylo to zvláštní, znovu vidět Filipovu tvář; skoro jsem zapomněla, jak vypadá.

Jak jsem dopadla na kamennou dlažbu, sykla jsem a s odporem si otřela dlaně od špíny, pokrývající podlahu. Teprve po chvíli jsem kajícně zvedla oči k Filipovi.

Nejdříve vůbec nevěřil tomu, co vidí.

„Nemohla jsem odejít… Odpusťte," špitla jsem a znovu sklopila zrak. Bála jsem se, že se na mě bude zlobit, a měl by proč – jeho oběť byla marná.

Ale nic neřekl. Jen se díval a po chvíli se smutně usmál. Potom mi podal ruku a pomohl mi vstát.

„Bože, proč jste neutekla, proč jste jen neutekla…," zašeptal, přistoupil ke mně a sevřel mě v náruči.

Do očí mi vhrkly slzy a zabořila jsem tvář do jeho vlasů. „Nemohla jsem odejít. Vrátil jste se pro mě, já se musela vrátit zase pro vás…"

„Vy blázínku," šeptal, „co si myslíte, že tu ještě dokážete? Bože, jak rád vás vidím, ale neměla jste sem chodit!"

Chvíli jsme stáli uprostřed cely a tiše se drželi. Než jsme si uvědomili své spontánní chování a v rozpacích se od sebe vzdálili, zdálo se mi, jako bych létala. Kolikrát jsem o této chvíli snila? Tisíckrát… A náhle jsem se ocitla ve Filipově blízkosti, cítila tep

jeho srdce a jeho dlaně, které se mě zlehka, jako by bázlivě dotýkaly. Pochopil, co k němu cítím?

„Promiňte mi, chovám se asi nepatřičně, ale myslel jsem, že vás už nikdy neuvidím…," zamumlal Filip a o krok ustoupil.

„Já vás měla za mrtvého."

„Nejsem mrtvý, zatím…," usmál se Filip se stínem ironie na tváři. Teprve nyní jsem ho poznávala. „Ale brzy budu, i vy budete brzy mrtvá. Trochu vysoká cena zajedno objetí, nemyslíte?"

„Nemyslím." Potom jsem ho znovu objala. Bože, jak mi chyběl…

Seděli jsme naproti sobě a louče z chodby mihotavě osvětlovala naše tváře. Dlouho jsme nemluvili, jen praskot ohně podkresloval zvláštní kouzlo okamžiku. Byli jsme opět spolu. Byl náhle tady, jen malý kousek ode mne. Mohla jsem znovu hledět do jeho průzračných očí. Zdálo se mi to jako skutečný zázrak. Prohlížela jsem si markýze jako bych ho viděla poprvé a zdálo se mi, že i on si stejně prohlíží mě. Nezměnil se. Jen ještě o něco pohubl a na čele mu přibyla vráska. Tváře měl propadlé a vlasy zaprášené, a přesto z něj stále vyzařovala ona vnitřní síla, která mě vždycky tolik fascinovala, teď možná ještě víc než dřív. Hrdé klenuté čelo a neporazitelný pohled, pravidelné rysy jako ze starého obrazu. Je tak krásný! pomyslela jsem si. A já jsem nejspíš blázen. Ano, jsem blázen do Filipa, jako tenkrát, jako první den. „Nezlobíte se na mě?“ špitla jsem. „Zlobit se na vás? Nejprve jsem se zlobil, ano. Ale proč vlastně?“ usmál se. „To, co jste udělala, nebylo o moc bláznivější než to, co jsem udělal já. Když si uvědomím, co všechno jste musela prožít jenom proto, že jste se rozhodla sdílet můj osud, nemůžu se na vás zlobit ať uděláte cokoliv.“

„Měla jsem…,“ zajíkla jsem se. Filip mě ale přerušil.

„Přestaňte… No tak přestaňte. Ta dnešní komedie s pochodní na hradbách byla stejně jen výkřikem do tmy. To já se omlouvám, že jsem nemohl přijít dřív.“

„Nezapomněl jste na svůj slib.“

„Ne, nezapomněl. Držím vždy své slovo, je-li to jen trochu možné. Bohužel jsem selhal. Neměl jsem vůbec dopustit, aby k tomu všemu došlo, na to však už je příliš pozdě.“ Filip bloudil očima po podlaze žaláře, jako by váhal pohlédnout mi do očí.

„Filipe, já nelituji že jsem jela s vámi, věřte mi.“

„Zabije nás oba. To jste chtěla?“

Přisedla jsem si blíž k němu a hledala odvahu vyslovit, co křičela každá částečka mé bytosti. „Možná ano, možná ne. Není ale lepší žít a zemřít, než jen přežívat a čekat na něco, co nikdy nepřijde?“

Filip se na mne zahleděl, nic však už neřekl. Několik minut bylo opět ticho. Chtěla jsem se dotknout Filipovy tváře, ale markýz náhle dlouze povzdechl a vstal.

„Mimochodem, vy se s vévodou znáte?“ pokoušela jsem se rozehnat mraky, které se stahovaly ve Filipových očích.

„Cože? Ano… Ještě před několika lety patřil vévoda de Mazarin ke dvoru krále Slunce…“

„Už jsem o něm něco slyšela, o jeho šíleném pronásledování hříchu, ale celé mi to pořád nějak nedává smysl.“

„Zavinil si všechno sám,“ ušklíbl se Filip opovržlivě. „Je to blázen. Král mu byl dlouho velmi nakloněn, především pro jeho starobylý rod a z úcty ke kardinálu Mazarinovi, který mu z věrného přátelství s jeho otcem odkázal svoje jméno, neteř a majetek. Vévoda byl vždycky podivín, ale po smrti své ženy jako by úplně přišel o rozum. Dokonce i Louvois, svého času jeden z jeho nejlepších přátel, z něj má dnes strach. A to je co říct! Je to nebezpečný člověk. Říká o sobě, že pronásleduje hřích, ale od jisté doby se jen mstí za smrt své ženy. Slepě, na všechny strany. Byl krutý už od mládí, ale pak se dočista zbláznil. Tenkrát začal pronásledovat nejdříve čarodějnice, pak protestanty a nakonec se odvážil i samotnému králi veřejně předhazovat jeho milenky, potom nemravné oblékání… zkrátka všechno. Král ho musel vyhnat, jinak by ho musel dát brzy popravit pro výstrahu za urážku Koruny.“

„Třeba není tak zlý, třeba je jenom nešťastný…“

Filip udělal obličej. Ale já se nedala odbýt, sama jsem příliš nechápala co mě vede ke shovívavosti k člověku, který mě chtěl dát před několika hodinami upálit.

„Nechal mě setkat se s vámi, a vlastně všechno co dělá, dělá z lásky ke své mrtvé ženě. Je to zvrácené, kruté a morbidní, já vím. Ale milovat tolik jako on, s tím jsem se dosud nikdy nesetkala. Zlý člověk přece není schopen lásky! Navíc je šlechtic jako vy, možná byste se s ním mohl nějak domluvit…“

Filip se ušklíbl. „Luiso, nejsem člověk, který rád prohrává, to mi věřte. Ale to co říkáte, je nemožné. Chci jen, abyste si nedělala plané naděje. Nebudu vám lhát. Nedomluvíme se. Zemřeme.“ Markýzův hlas zněl tvrdě, až mi přeběhl mráz po zádech.

„A co medailon, co vaše matka, co čest vašeho rodu?“ zaúpěla jsem tiše. Filipova slova mě upřímně děsila. Dokáže přece všechno na světě, vždycky našel nějaké řešení, tak proč ne teď?

„Naše cesta skončila, Luiso. Medailon Ludvíka XIV. se plaví na pirátské šalupě kdesi v jižním Atlantiku, mou matku už inkvizice nejspíš utýrala k smrti a jediným důvodem, proč jsme my dva ještě naživu, je to, že nikdo z královských vojáků neví ani zlomek toho, co ví každý hloupý vesničan v těchto horách.“

„Co to říkáte? Bože můj, nějak vám nestačím, Filipe… Mluvte prosím jasněji! Kde jste tedy celou tu dobu byl, co víte o medailonu, jak jste mě našel? Jak proboha víte, že madame markýza je…“

„Dobrá, dobrá, tak tedy od začátku…“ Filip se opět posadil a začal ke mně mluvit jako otec k dítěti. „Tehdy na Planině duchů jsem utíkal opačným směrem než vy a podařilo se mi všechny pronásledovatele strhnout na sebe. Bylo jich jako much, navíc mne postřelili do ramene, nemohl jsem bojovat, proto jsem se schoval v nějaké díře, do které jsem v té tmě spadl. Byl jsem tam až do rána a když jsem vylezl, v těch svých smrdutých hadrech jsem se už snadno přidal k Cikánům, kteří sbíhali z hor snad celou noc a následující den. Ta noční štvanice je vyděsila k smrti. Louvoisovy oddíly je pod pohrůžkou vězení donutily, aby jim půjčili své vozy a skryli je dokud nepřijdeme, Cikáni sami by se do takové záležitosti nikdy nepletli…“

„Jak nás vlastně vojáci našli?“

„Nejspíš některá z holek z hnízda Margaret Simonsové mluvila, co já vím. Louvois a koneckonců i můj roztomilý bratránek mají své metody, jak dostat z holek informace, a z potulných Cikánů zřejmě nějak podobně dostali směr cesty. Doufejme jen, že neublížili madame Pipin, to bych si kvůli svému drahému příteli neodpustil.“

Mou hlavou bezděky prolétla vzpomínka na mé poslední setkání s Francoisem a na odvážnou ženu se zbraní v ruce.

Filip pochopil nač myslím a dodal: „Doufejme, že Pipin tehdy Francoisovi prořízla hrdlo.“

Otřásla jsem se. „A co bylo dál?“ snažila jsem se zahnat nepříjemné vzpomínky.

„Dál? Když se setmělo, sešel jsem do údolí a narazil na františkánský klášter – byl to dar shůry. Požádal jsem jeho bratry, aby mi ošetřili ránu. Ztratil jsem mnoho krve, asi bych daleko nedošel, kdyby mi nezastavili krvácení svými bylinnými lektvary. Ke své obrovské úlevě jsem pak zjistil, že jste tam také vy. Bože, tehdy mi spadl kámen ze srdce…“

„Vím, že jste tam byl…," pípla jsem, ale Filip jen krátce sklopil oči a pokračoval.

„Ujistil jsem se, že jste v relativním bezpečí, požádal toho starého mnicha, aby vás na nějaký čas ukryl a pak jsem se oklikou vrátil do hor pro své šaty a peníze. Koně někdo ukradl. Nějakého jsem si opatřil a vydal se víceméně naslepo za Cikánem. Měl jsem štěstí, zaplatil jsem sice mnoho zlatých louisdorů za jeho stopu, ale znovu jsem uvěřil, že můžeme vyhrát. Hnal jsem se za tím mizerou až na pobřeží. Byla to dlouhá cesta, ten komediant křižoval Francií jako by s tím svým divadlem chtěl projet všechna města a vesnice, co jich naše země má. Stále jsem byl jen o krok za ním, měl jsem ho na dosah, ale nějak se asi dozvěděl, že ho někdo hledá, a najednou mi zmizel jako by se propadl do země. Později jsem zjistil, že odplul na pirátské lodi, která za husté mlhy tajně přistála mezi útesy nedaleko La Rochelle. Odplul na širé moře. Kam, to však nikdo neví; nejspíš ani on sám. Francouzská půda pro něj nejspíš začala být poněkud horká."

„Takže ho už nikdy nenajdeme, že?" řekla jsem tiše a cítila, jak v mé hrudi pomalu pohasíná plamínek naděje.

„To ještě není zdaleka všechno… Když jsem to zjistil, byl jsem zdrcen. Navštívil jsem pak takzvaný Tajný spolek svých hugenotských příbuzných v La Rochelle a ti mi navíc s lítostí oznámili, že moje matka je už několik týdnů nezvěstná a že ji nejspíš vězní inkvizice. Nikdo netuší kde, žádný veřejný soud neproběhl, ani poprava. Dříve, než jsem však po ní vůbec mohl začít pátrat, došla zpráva, že nějaká starší žena urozeného původu byla tajně upálena na náměstí v La Rochelle… A to je konec příběhu." Filip domluvil a odvrátil tvář.

„Bože můj, přece nezemřela, tomu nevěřím!" zajíkla jsem se a cítila, jak mi otékají rty a chvěje se mi brada. Filip však zůstal věcný, alespoň to tak vypadalo.

„Domnívám se, že je to dostatečný výčet faktů, které by mohly stačit k závěru, že jsme na konci cesty. A to nepočítám toho fanatika, který si už na nás brousí zuby. Naše cesta podle všeho nebude mít zdaleka tak slavný závěr, v jaký jsme doufali. Měla jste přece jen využít možnosti a zkusit začít nový život. Neměla jste se sem nikdy vracet."

Otřela jsem si slzy a snažila se tvářit statečně.

„Filipe, copak vy jste to ještě nepochopil? Že bez vás žádný nový život začínat nechci? Nemohla jsem odejít, jestliže jste vy zůstal tady! Vy si asi nedovedete představit jak mi bylo, když jste se objevil v mé klášterní zahradě v mnišské kutně, když jsem vás na vaše vlastní přání měla za mrtvého. Vrátil jste se a hned mi zase zmizel. Jako byste mi zaživa vyrval srdce z těla. Nechtěla jsem ten pocit zažívat znovu!“

Filip zvolna zvedl oči a zatvářil se překvapeně. „Nerozumím vám, Luiso! Vždycky jsem pro vás chtěl jen to nejlepší, vždycky jsem za vás cítil zodpovědnost; vlastně už ode dne, kdy jste se objevila v mém paláci v těch šaškovských hadrech. Nikdy bych vám vědomě neublížil. Když jsem tehdy podruhé přijel do kláštera, chtěl jsem se jen přesvědčit, že vás Louvois neobjevil, jestliže už zašel tak daleko, že dal prohledat i kláštery. Popudil tím celou Francii, dokonce i mnohé katolíky. Jakmile jsem se o tom dozvěděl, málem jsem uštval koně. Chtěl jsem se ujistit, že jste mu unikla. Hledal především mě, ale ani vámi by nepohrdl. Nesnesl bych, kdyby… Přijel jsem tehdy z La Rochelle, abych se ujistil, že alespoň vy jste v pořádku, když všechno ostatní bylo v troskách. Medailon, moje matka, má čest…“

Filip jen stěží zachovával klidný tón hlasu. **I** on si musel prožít své a musel být nelidsky unaven. Náhle však přestal mluvit, jako by přemýšlel, a pak se na mě pátravě zadíval. „Ale počkejte, když jsem přišel do kláštera, nebyla jste tam! Bylo to jen pár hodin po Louvoisově odjezdu; měl jsem štěstí, že jsem mu nevběhl přímo do náruče. A když jsem na jakési zastrčené zahradě našel svůj rodinný klenot, opřený o zeď mezi křovím, neměl jsem na sobě žádnou mnišskou kutnu! Seděl jsem na lavičce a snažil se utřídit si myšlenky, rozhodnout se, co budu vlastně dělat. Oblečený jsem byl jako obvykle – v uválených hadrech. Za mnicha jsem se nikdy nepřevlékal, nepočítám-li ovšem tu dnešní komedii! Ten starý kněz mi na smrtelné posteli pouze prozradil, že se vám podařilo uniknout. Nemohla jste mne vidět, nebyla jste tam!“

„A kdo byl potom ten člověk v kápi za keři v zahradě?“

Ze vzrušeného rozhovoru nás náhle vyrušilo skřípání těžkých dveří a cizí skřehotavý hlas. Byl to žalářník. Při pohledu na něj mi přejel mráz po zádech.

„Vévoda přichází…,“ zaskřehotal. Hned nato se ozvaly kroky vysokých jezdeckých bot a před naší mříží se zaleskly černé oči.

„Rád vidím, že si máte o čem povídat…," usmál se vévoda temně a teprve pak se obrátil k Filipovi, který při pouhém pohledu na něj tiše skřípal zuby.

„Přišel jsem vám jen oznámit, pane maršále, že naši záležitost vyřídíme zítra v šest hodin ráno. Buďte připraven," řekl krásný démon a ještě než vyšel ze sklepení, znovu se obrátil ke mně. „A vy se můžete přijít podívat na to, že se vymáhání starých dluhů nevyplácí…, hraběnko." Hned poté se otočil a odešel stejně rychle, jako se objevil. Opravdu mi řekl *hraběnko? A* dokonce mi vykal?

„O čem to mluví?" zeptala jsem se nechápavě, když ozvěna kroků dozněla. Otázka však zůstala bez odpovědi. Filip mlčel a já teprve se zpožděním vstřebávala obsah markýzova předchozího vyprávění. Kdo tedy byl onen mnich, který mne navštívil toho rána, kdy jsem opouštěla klášter? Něco mi říkalo, že to byl sám Černý démon, který mi pak byl na stopě až do okamžiku, než se mě zmocnil. Zachvěla jsem se.

„Ještě jste mi vlastně neprozradil, jak jste mne vůbec našel… Tady, na konci světa."

Filip jen mávl rukou a dlaní si otřel zaprášené čelo. „Pomohla mi souhra náhod. V okolí se nemluví o ničem jiném, než o Černém démonovi. Hory jsou plné vyprávění a strašidelných příběhů, jak tuhle Démon za bouře přepadl se svým černým kočárem skupinku žebravých mnichů a vyděsil je k smrti, jak vypálil hugenotský statek a jak jeho ďáblové unesli mladou pasačku ovcí, která s sebou všude nosila šlechtický rapír…" Usmál se.

„Rapír pana de Dangeau, kde ten asi skončil? Možná zůstal u pastevců. No vidíte, a já myslela, že jsem navždy ztracená v liduprázdných horách."

„Liduprázdných? Vždyť všude kolem je spousta vesnic i měst v údolích. Stačí chodit po veřejných cestách a ne v kruzích tím nejhlubším lesem a přes opuštěná horská úbočí. Nebylo těžké vás najít, stačilo dát si dvě a dvě dohromady. Občas se víc vyplatí pár večerů s vesničany, než oddíl vojenských zvědů, to je všechno. A každé dítě tady snad ví, ve kterých skalách sídlí Démon, proto sem také živá duše nezabloudí. **I** někteří vojáci se nejspíš bojí duchů. Stačilo jen chvíli jít opačným směrem než všichni ostatní a vypůjčit si jednu z těch kašparských uniforem s černou maskou. V převlecích, jak se zdá, začínám být odborníkem na slovo vzatým" odfrkl si markýz a teprve nyní si svlékl hábit, pod nímž se skrývala poněkud

omšelá, kdysi dávno bílá košile a úzké kalhoty z černé kůže. Bylo to tak dávno, kdy markýz v tomto oděvu, doplněném módním kabátkem, scházel po schodišti lokálu paní Simonsové a já na něm mohla oči nechat…

„Mohl jste na mě v klášteře počkat, nemusel byste mě pak honit po horách…," hlesla jsem trochu vyčítavě.

„Možná. Došel jsem tehdy k závěru, že ve větším bezpečí budete kdekoliv, jen ne se mnou," trval na svém Filip, a jistě se příliš nemýlil.

„Příště bych měla ráda větší možnost rozhodovat sama o sobě, pokud dovolíte…," neodpustila jsem si, ale nemohla jsem se na Filipa zlobit. Pravda byla přinejmenším taková, že se dva uprchlíci hledají snadněji, než jeden.

Filip mě už ale neposlouchal.

„Ovšem musím přiznat," pokračoval po chvíli, jako by mluvil spíše sám pro sebe, „že když jsem toho slavného Démona poprvé zahlédl tváří v tvář, byl jsem zaskočen." Začal přecházet tam a Zpět po cele, jejíž stísněný prostor mu dovolil udělat sotva pár kroků. „Hned jsem ho poznal. Nikdy by mě ani ve snu nenapadlo, že ten náboženský blázen zajde tak daleko, že se sníží k takovéhle maškarádě. Ve Versailles se má za to, že skončil ve svém starém sídle v Bretani a umodlil se k smrti, nebo že dokonce setrvává v nějakém zastrčeném klášteře, ale Řád hořícího kříže, pche! Taková šílenost! Nechápu, jak se kolem takového fanatika mohlo semknout tolik lidí. Ta jeho malá černá armáda je mu zřejmě oddána tělem i duší."

„A jak jste se dozvěděl o kapli a o…"

„Té mrtvole? Příšerná podívaná, to jeho by měli upálit za takovou nechutnost! O jeho ženě se ví dávno, dřív ji dokonce vozil všude s sebou v kočáře, tedy dokud ještě držela pohromadě… Ehm, promiňte… Madame Mazarinovou prý uhranula nějaká čarodějnice."

„Ano, uhranula ji Cikánka. Ta, kterou dnes v poledne upálil."

„Takže ji konečně našel?"

„Dá se to tak říct."

„Ti jeho nohsledi vůbec nemluví; chvíli mi trvalo než jsem vůbec zjistil, kde tělo ukrývá, kde je jeho slabé místo."

„Jako v pohádce. Zloduchovo srdce se obyčejně skrývá mimo jeho tělo, ukryté ve vejci v truhle v tajné komnatě…"

Filip se zasmál. „Tak nějak – třebaže jsem podobnou pohádku jakživ neslyšel. Stejně to všechno bylo k ničemu. Jisté je však jedno

– ten člověk je sice blázen, ale ví co dělá, a jestli nás neupálí, pak nás sní zaživa jenom proto, že známe jeho tajemství. Kdybych já nebo kdokoli u dvora tušil, že on je ten černý duch, který se potuluje po horách, děsí chudáky a baví znuděné paničky v pařížských salonech, okamžitě by přišel o své výnosné úřady a možná i o vévodský titul. A já bych se byl tehdy v krčmě tolik nesmál… Víte, že dal vlastním dcerám vytlouct zuby, aby je ochránil před hříchem? Vlastnímu služebnictvu vyřezal jazyky, aby neklevetilo, a ženským ze svých statků zakázal dojit krávy, prý aby je při tom nenapadaly hříšné myšlenky. Ještě pořád vám připadá jako člověk, s nímž by se bylo možné domluvit?“

„On má nějaké dcery? Možná se změnil.“

„Promiňte, ale jste velmi naivní,“ odfrkl si Filip.

„Možná ne tak docela. Kromě toho, že dnes definitivně pomstil svoji ženu a jeho poslání tím třeba skončilo, také mě dnes políbil. Není to náhodou hřích, líbat cizí ženu?“

„Polibek náboženského fanatika na čelo hříšnice jdoucí na smrt?“

„Tohle nebyl polibek na čelo, Filipe, byl to polibek muže, to mi můžete věřit.“

Filip po mně blýskl očima, ale hned se opanoval a ušklíbl se.

„To nic neznamená…“

„Třeba je v něm přece něco lidského,“ nedala jsem se odbýt. Hned jsem si vzpomněla na svou drzou žádost setkat se s Filipem a na nepopiratelnou skutečnost, že vévoda i přes svou opovržlivou reakci mému přání vyhověl. V každém je přece alespoň kousek dobra!

„Říkala jste, že vás líbal?“ zeptal se Filip a zdálo se, že ho v té chvíli nejvíce ze všeho zajímá kus slámy na okopané holínce.

„Ano,“ sklopila jsem hlavu.

„Hm,“ zabručel Filip. „Kdo ví, třeba máte pravdu, třeba se na stará kolena opravdu polidštil. Možná nás pro vaše půvaby neumučí a neupálí, třeba nás jen mírumilovně zastřelí.“

„Ráda vidím, Filipe, že vás neopouští váš břitký smysl pro humor. Mimochodem – řeknete mi konečně, co se to má konat zítra v šest hodin ráno?“

Filip chvíli zarytě mlčel a pak jen nerad odpověděl: „Čeká mě souboj.“

„Jaký souboj?“ nechápala jsem.

„Vévoda konečně přijal mou výzvu.“

„Ale to je skvělá zpráva! Vy přece vyhrajete! Zachráníme se! Tedy alespoň vy!“ zajásala jsem. Filipovi se však na čele prohlubovala vráska.

„Nedávejte se unést přílišnou radostí, madame. Za prvé nikdo neřekl, že i kdybych vyhrál, bude nám to něco platné, a za druhé, když jsem tehdy vyzval vévodu na souboj a on nepřišel, pravděpodobně tím opravdu ušetřil můj život. Podruhé takové štěstí mít nemusím.“

„Jak to myslíte?“

„Tak jak to říkám. Byl jsem tehdy velmi mladý a nerozvážný, zatímco vévoda byl v té době nejlepším šermířem Francie, možná i celé jižní Evropy. Studoval šermířské umění od útlého dětství v Itálii, kardinál mu ještě během svého života zajistil ty nejlepší mistry šermu. Vévoda býval mým vzorem.“

Ani to mě nijak nezneklidnilo. „Ale vás přece neporazí, tomu nevěřím. Viděla jsem vás v souboji!“

„Vévoda ještě nikdy neprohrál.“

„Nikdy?“

„Nikdy. Tedy alespoň pokud se jedná o známé souboje.“

„Máte přece svůj tajný bod, rodinný klenot po vašem otci…“

„Ano, to mám. Má to však jednu vadu; vévoda ho zná.“

Přes veškerou svou důvěru ve Filipa jsem začínala ztrácet půdu pod nohama. Jak to myslí, že jej zná? Jak někdo může znát tajný bod rodiny de Grazac, jestliže se jmenuje Mazarin?

Nebylo ani nutné otázku vyslovovat, Filipovi stačilo se na mě podívat.

„Naši otcové byli svého času dobří přátelé; i s kardinálem; přestože můj otec byl o dost mladší. Během frondy, kdy se mnoha šlechtickým rodům třásla země pod nohama a kardinál Mazarin prožíval vrchol své slávy – i její propad – tajný bod přišel do naší rodiny z Itálie. Daroval nám ho právě vévodův otec těsně předtím, než zemřel… Jsme naživu jen dva, kteří ho známe, vévoda a já.“

„To není dobré…,“ špitla jsem.

„Nechci se podceňovat, madame, to nemám ve zvyku. I já ovládám umění kordu obstojně. Pokud vévodu zabiji, máme určitou šanci. Když ale já sám zahynu v souboji, bude to sice smrt, kterou jsem si přál, co však bude s vámi? Teď pro vás nemohu udělat zhola nic.“

„Nic také nedělejte. Jenom se ke mně posaďte,“ řekla jsem tiše a napřáhla k němu ruce. Filip na chvíli zaváhal, ale nakonec se ke mně

posadil. Vzala jsem jeho ruku do dlaní a položila mu hlavu na rameno.

„Bojím se…," špitla jsem.

„Já také." Filip mě něžně pohladil po vlasech. „Už vás neopustím, to slibuji. Náš život je v božích rukou. V bibli se píše, že nám Bůh nepřipravil žádnou zkoušku, v níž bychom nedokázali obstát. Se zkouškou nám vždy dává i sílu projít jí se ctí, pokud mu budeme důvěřovat. Důvěřujme tedy. Smrt vypadá děsivě, ale je to jen stín. Viděl jsem ji mnohokrát. Není zlá ani nespravedlivá, je zkrátka taková jaká je; jednou čeká na všechny. A my dva si můžeme říci, že jsme bojovali s hlavou vztyčenou."

Probudili jsme se jen malou chvíli předtím, než se s hlasitým vrzáním otevřely těžké dveře naší cely. Oba jsme byli spoutáni a vyvedeni na nádvoří, kde právě vycházelo slunce. Vévoda tam už byl. Oblečen – jak jinak než v černém – stál na jedné straně šestiúhelníkového nádvoří, zády se opíral o balustrádu a ledabyle si procvičoval body a seky starobylým rapírem, který svíral dlaní v černé rukavici z nejjemnější kůže.

Když jsme vyšli na nádvoří, pokynul nám rukou na pozdrav a potměšile se usmál. Přestože jsme oba v porovnání s ním vypadali jako ubožáci, dokonce se lehce uklonil.

„Krásné ráno…," řekl a pohlédl na oblohu, po níž se rychle valila nízká mračna. Chomáče modravé mlhy se povalovaly nízko u země a zahalovaly hrad jako závoj zapomnění. Jestliže prohrajeme, ta mlha nás nejspíš zahalí navždy, jako by se toho rána konal na opuštěném nádvoří skalního hradu boží soud. Vévoda si musel být sám sebou naprosto jistý, jinak by se žádný souboj nekonal. Bázlivě jsem se rozhlédla, všechno kolem mělo dosud nádech uplynulé noci, a zbytky nažloutlé trávy, rostoucí mezi popraskanými dlažebními kostkami, byly pokryté jinovatkou. Zhluboka jsem vydechla. Musím Filipovi věřit.

Oproti mému očekávání nebyl na nádvoří nikdo jiný kromě vévody, mě s Filipem a tří zakuklenou, stojících opodál; ti hlídali padací most, pečlivě zdvižený a zajištěný silnými řetězy. Ty jejich nezbytné černé masky jsem už začínala doopravdy nenávidět, jako by ze svých majitelů dělaly nemyslící stroje bez vlastní vůle, bytosti, které se dívají ale nevidí, slyší, ale neposlouchají, vnímají ale necítí. Vždyť i oni museli být dříve obyčejnými lidmi, snad to bývali zchudlí šlechtici, zběhlí vojáci nebo náboženští fanatici z řad

prostého lidu, kdo ví. Jejich osobnost však už dávno potlačil stejnokroj ponurého řádu. Jen upřené oči pod maskami dávaly tušit, že se uvnitř skrývají lidské bytosti.

Když jsme došli až k šestihranu s obrovským křížem uprostřed, vévoda se k nám přiblížil a sám nám sundal pouta. Nato Filipovi podal naleštěný kord vykládaný zlatem, jenž stál předtím opřený o okraj zasedlé balustrády.

„Tohle bych vám měl na nějaký čas vrátit, pane…," řekl vévoda svým sametově hlubokým hlasem a jeho obličej neprozrazoval žádné viditelné emoce. Černý démon byl ledově klidný.

Filip nezůstával pozadu. Jako by o nic nešlo, stejně jako kdysi v Paříži působil sebevědomým dojmem vojenského důstojníka či salonního elegána s lehce pohrdavým výrazem ve tváři. „Jste velmi šlechetný, pane vévodo," řekl s úklonou a obřadně přijal z vévodových rukou svůj rodinný klenot. Zdálo se mi v té chvíli, jako by se markýz, jakmile se jeho dlaň dotkla chladného kovu, náhle napřímil. Jako by ti dva, krásný maršál a jeho drahocenná zbraň, byli jednou bytostí. Sevřel kord v dlani, několikrát jím švihl do prázdna, až vzduch, rozražený lesklým ostřím, výhružně zasvištěl.

„Nuže?" zvedl bradu a vévoda pokynul rukou na střed nádvoří s křížem. Oba soupeři pak poodešli do bojové vzdálenosti a já se snažila zachovat klid. Filip vyhraje. Vyhraje!

„Tedy do střehu, pane, nemám na vás celý den!" ušklíbl se Filip a já se neubránila úsměvu, přestože mi do smíchu nebylo. Neuniklo mi, že si markýz nenápadně rozcvičuje rameno; rána po zranění z Planiny duchů ho zřejmě stále bolela.

Vévoda, aniž by pohnul jediným svalem v obličeji, konečně pozvedl svou zbraň k pozdravu. Markýz mu rovněž vztyčeným ostřím odpověděl a oba pak zaujali šermířský postoj. Zatajila jsem dech a odstoupila do bezpečné vzdálenosti.

S pohledy upřenými jeden na druhého několik nekonečných vteřin jen stáli proti sobě bez jediného pohybu. Jako by ani nedýchali. Už jsem se domnívala, že tam takhle budou stát snad navždy, když vévoda nečekaně zaútočil. Odrazil ostří Filipova kordu a zamířil mu přímo na prsa, sotva jsem ten pohyb postřehla. Filip však útok bezpečně vykryl, uskočil do strany a útok opětoval. Vévoda se jen ušklíbl. Dalších několik vteřin, možná minut, se oba soupeři jen pomalu pohybovali v kruhu a opět vyčkávali. Bylo cítit, jak se vzduch mezi nimi doslova chvěje napjatou elektrizující energií.

Nemluvili, jen jejich upřené oči hrály svou skrytou symfonii. Filipova kovově mrazivá modř tiše bojovala s démonickou černí, v těch hlubinách se nejspíš odehrával mnohem větší souboj než na ponurém nádvoří, nad nímž pomalu začínal nový den. Co vlastně ti dva mezi sebou tenkrát před lety doopravdy měli, jsem si mohla jen domýšlet. Snad šlo při té dávné hádce u dvora jen o mladickou nerozvážnost, nebo naopak o něco mnohem hlubšího – to už se asi nikdy nedozvím. Jisté však bylo jedno, oba na to ani po letech nezapomněli.

Vévoda opět zaútočil, jeho pokus byl velmi nebezpečný, ale Filip jen elegantně uhnul a ušklíbl se koutkem úst.

„Stárnete, pane! Jako by vám vyschla krev v žilách, netrávil jste náhodou v posledních letech příliš mnoho času v blízkosti ohně?“

„Marně se mne snažíte vyprovokovat, mladíku. Dobře víte, že dnes prohrajete.“

Náhle se Filip prudce vyřítil dopředu. Naznačil útok na bok, ale hrot jeho kordu pak sekl vévodu zespodu přímo do tváře. Soupeř sykl a na jeho obličeji se rychle začaly objevovat malé krůpěje krve.

„Dobré ráno,“ zasmál se Filip. „Pokud nic jiného, budete na mne mít věčnou památku.“

Vévodovou odpovědí byl prudký útok. Filip opět všechny rány vykryl, tentokrát však už ne s takovou jistotou jako dosud. Vévodovy oči už nebyly tak lhostejné, husté černé obočí se s každým dalším výpadem stále víc mračilo a jeho orlí zrak začal viditelně jiskřit. Filip se naopak tvářil stále stejně. Se svou nonšalantní noblesou a grácií dosud bojoval jako by tančil, jen na jeho čele se už začínal třpytit pot. Souboj rychle nabýval na intenzitě. Brzy se oba soupeři posunuli dál od středu nádvoří ke zdi a poté až ke schodům na jednu ze dvou polozbořených strážních věží, stojících po obou stranách příkopu. Už nebylo slyšet nic jiného než zvonivé cinkání ostří, které vítr nesl podél zdí až k vrcholkům skal. Divoký dech soupeřů dokresloval téměř magickou atmosféru, která mi i přes všechnu hrůzu z výsledku souboje brala dech.

Vévoda tlačil Filipa nahoru do schodů, markýz však byl obratný a mrštný jako kočka. Dosud neutrpěl jediný zásah, zato vévoda nyní krvácel už i ze hřbetu pravé ruky. Oba se po schodech pomalu přemisťovali na věž. Já, se srdcem v krku a sepnutýma rukama, jsem si opět vzpomněla na Boha a tiše se modlila.

Několikrát jsem na obou stranách zahlédla pokus o tajný bod, ale Filip měl pravdu, tudy cesta nevedla. Na mladém důstojníkovi i pronásledovateli hříchu už byla znát únava. Útok střídal útok, rychlost úderů však byla stále menší, jako by váha zbraní v rukou silných mužů postupně rostla. Teď Filip pro změnu útočil nahoru a vévoda pozadu ustupoval stále výš, až se oba ocitli na odkrytém ochozu starobylé věžičky. Dívala jsem se na ně, jak na pozadí holých skal vyzývají osud, a téměř zapomínala, že výsledek souboje může znamenat život či smrt. Filip se svými zlatými vlasy, staženými do copánku, v bílé košili a se svou andělskou tváří, a proti němu sám kníže temnot v černém sametu, jemuž se jeho havraní hříva lepila na zpocenou tvář. Byl na ně úchvatný pohled. Jako bych se dívala na souboj dobra se zlem, naděje se zoufalstvím, anděla s ďáblem. Nad jejich hlavami se vysoko ve skalách točil vítr, který už dávno rozfoukal ranní mlhu a nyní jen tiše hvízdal a vyčkával, stejně jako já. A souboj nebral konce.

Znavení šermíři, kterým šla v mrazivém vzduchu pára od úst, chvílemi sotva popadali dech. Souboj se stával stále těžkopádnějším. Náhle však vévoda udělal jakýsi nečekaný úhyb a pak sekl Filipa ze strany do stehna. Hrot zajel hluboko do masa. Filip sykl a chytil se instinktivně za nohu. Naštěstí však stačil vykrýt následující útok, který měl být závěrečný – mířil mu přímo na srdce. Kdyby byl markýz o něco méně ostražitý, byl by nyní už mrtev. Vykřikla jsem. Filip však zachoval duchapřítomnost, třebaže už měl dlaň, svírající ránu, plnou krve. Do soupeře v černém, který byl v té chvíli v jeho těsné blízkosti, udeřil z posledních sil tak prudce a nečekaně loktem, že ten silně zavrávoral. Těch několik ztracených setin vteřiny ho hned nato stálo zbraň. Filipovo ostří obkroužilo vévodův starobylý italský rapír a ten vylétl velkým obloukem vzhůru. S cinknutím dopadl jen malý kousek ode mě na prastarou dlažbu nádvoří. Zavýskla jsem radostí.

Mé ovace však byly předčasné. Vévoda, když opět našel ztracenou rovnováhu, odkudsi vytáhl dlouhou dýku a ohnal se po Filipovi s takovou vervou a rychlostí, že Filip, který to nečekal, musel útok vykrýt alespoň předloktím, aby mu vévoda ve vteřině nerozpáral břicho. Teď už šlo skutečně do tuhého. Ve tvářích obou soupeřů se zračila zuřivost a opojná zvířecí touha zabíjet. Už dávno to nebyl souboj o čest a staré urážky, ale o holý život.

Oba znavení bojovníci se už přemístili zpět z věže dolů. To už se na nádvoří začalo objevovat služebnictvo, které jsem do té doby ani koutkem oka nezahlédla – kuchařka, muži s bosýma nohama, kteří nejspíš pracovali někde u koní a dva trpaslíci v šaškovských oděvech. Také několik dalších zakuklenců v maskách postávalo v rozích nádvoří jako nehybné šachové figurky a tiše sledovalo svého pána, jak mu, stejně jako jeho soupeři v bílé košili, pomalu ubývá sil.

Filip se držel za stehno a z levého předloktí mu kapala krev. V pravé ruce se starým zraněním z Planiny duchů už téměř nebyl schopen udržet kord. Vévoda s tváří celou od krve a s proseknutým hřbetem ruky už také nedokázal příliš vzdorovat bolesti a při posledním pokusu o výpad při soupeřově krytu upustil svou saracénskou dýku. Filip ji pohotově odkopl a namířil na poraženého hrot svého kordu.

„Prohrál jste, pane," řekl udýchaně a očekával, že podle všech pravidel souboj právě skončil, neboť vévoda stál proti markýzi beze zbraně.

Vévoda ztuhl a pak pomalu zvedl oči k Filipovi. „Ještě jsem neřekl své poslední slovo! Nejste na pařížském předměstí, pane markýzi, tady platí moje pravidla. Život nebo smrt!" zamumlal temně poražený, dlaní bleskově sklonil hrot namířeného ostří stranou a skočil po Filipovi jako divoký panter. Prudkým nárazem mu z ochromené ruky vyrazil kord a srazil ho na zem. Jeho dlouhé prsty pak stiskly markýzův krk a snažily se ho uškrtit.

„Ta malá děvka byla jednou odsouzena, na tom nic nezměníš, holobrádku, stejně jako na zradě svého otce a čarodějnictví své matky! Neboj se, však se všichni brzy setkáte v pekle!" syčel vévoda Mazarin přes zaťaté zuby.

Filipovi se však v poslední chvíli podařilo nahmatat dýku, kterou předtím vévoda upustil, a jakmile ji pevně svíral v prstech, okamžitě ji přiložil na divoce pulzující tepnu na vévodově krku.

„Okamžitě odvolej všechno, co jsi řekl o mé rodině a této dámě, nebo přísahám, že ti na místě prořízne krk!" zasyčel markýz temně a přidržel soupeře na zemi. „Je mi jedno, že mě pak ti tví zamaskovaní duchové roztrhají na kusy! Přestává mě to bavit! Všechno už mě přestává bavit! Mám toho dost, neustále se špinit s kreaturami jako jsi ty nebo Louvois! Poslouchám! A neotálej dlouho!"

Filipův divoký pohled rozzuřeného zvířete, hlas chvějící se vzteky a prudký dech dávaly tušit, že markýz nemá daleko k tomu, aby

vévodu jediným pohybem ruky zařízl na místě jako krocana. Zakryla jsem si oči.

Vévoda ještě několik vteřin koulel očima a skřípěl zuby, ale nakonec zašeptal:

„Odvolávám…“

„Neslyším!“ zahřměl Filip a zabořil hrot dýky do zpocené kůže.

„Odvolávám všechno, co jsem řekl o vaší rodině a vaší přítelkyni!“ zařval vévoda a bylo vidět, jak u toho trpí.

Filip však stále, s očima vypoulenýma a třesoucími se rty, držel dýku tam, kde byla. Jako by sám nedokázal poručit své paži, aby povolila. Třásl se po celém těle.

„Neudělám to… ale věřte, že bych moc rád,“ vydechl potom a konečně povolil stisk. „Nejsem vrah jako vy.“

Vévoda jen sípavě dýchal a bylo vidět, jak napětí v jeho těle i tváři povoluje. I on byl přesvědčen, že ho Filip opravdu na místě zabije.

„Vstaňte,“ řekl Filip hluše, ale nepouštěl dýku z ruky, třebaže se mu stále mírně třásla. „Luiso, pojďte sem, pomozte mi s ním… A vy tam vzadu zůstaňte kde jste! Jediný krok a váš temný vůdce bude mrtev!“ obrátil se Filip na černé mnichy, kteří se kolem nás začínali stahovat jako smečka hladových vlků. „Vy tam, pojďte sem!“ zavolal ještě na ženské z kuchyně. „Přineste nějaké obvazy a těm chlapům řekněte, ať nám připraví koně a zásoby na cestu! No tak, nekoukejte na mě a udělejte co říkám!“

„Poslechněte,“ zavrčel na své poddané vévoda, stále držený v šachu hrotem své vlastní dýky. Služebné i muži ze stájí okamžitě udělali všechno, co po nich Filip žádal. Kuchařky přinesly pruhy bílého plátna, láhev octa a měch plný vody, a muži na spodním nádvoří začali připravovat naše koně a jídlo na cestu. Zakuklenci v černých kápích jako by se vyděsili, že jejich pán je také zranitelný, a postupně mizeli v útrobách hradu; brzy po nich nebylo vidu ani slechu. Filip se tvářil podezíravě, ale nemohl nic dělat.

Snažila jsem se alespoň provizorně obvázat Filipova zranění kusem plátna, zatímco markýz stále ohrožoval vévodu svým kordem, který obratně vyměnil za soupeřovu dýku. Jak jsem čistila ránu, náhle jako by se lehce zvedl vítr a obloha, do té doby hrozivě temná, se znatelně rozzářila. V trhlině přímo nad námi vyšlo slunce a ozářilo ponuré nádvoří. Zvedla jsem hlavu a náhle jsem odkudsi z dálky uslyšela smích. Dobře jsem poznala ozvěnu hlasu té, která už zdánlivě umlkla navždy. Byl to jen okamžik. Tak jsem se lekla, že jsem vyskočila a

zmateně se rozhlížela na všechny strany. Vítr ustal stejně rychle jako se objevil, jen slunce nás hřálo do pobledlých tváří.

„Luiso?“ pohlédl na mě Filip ustaraně.

„Vy jste to neslyšel, Filipe?“

„Co jsem měl slyšet?“

„Podívejte, vyšlo slunce…,“ usmála jsem se.

„Ano. Snad nám bude svítit na cestu…,“ oplatil mi markýz úsměv, ale pak jsme sebou oba trhli leknutím. Vévoda, který stál do té doby jako černá socha, nevydal ani hlásku a jen koulel očima, se náhle chytil oběma rukama za spánky a jako by jeho nitro sevřela nejprudší bolest. Podklesl v kolenou a s téměř nelidským zavytím padl na dlažbu. Jeho tvář se zkřivila v grimase, která se dá jen stěží popsat; jako by jeho oči zahlédly všechno zlo světa. Jeho vytřeštěné, do prázdna upřené oči, jako by chtěly vyskočit z důlků, jeho třesoucí se rty zpopelavěly. Ještě chvíli se zmítal a chroptěl a pak se náhle přestal hýbat. Těsně předtím se však rysy jeho tváře uvolnily a v jeho očích se zablesklo cosi jako blažená úleva.

Pohlédli jsme s Filipem jeden na druhého. Vévoda ležel tváří na dlažbě jako mrtvý. Už jsme si mysleli, že vévoda de Mazarin snad přímo před našima očima právě zemřel, když se po chvíli znovu pohnul.

„Co se stalo?“ zachroptěl, když malátně zvedl oči protkané rudými žilkami a pohlédl do slunce.

„Prohrál jste souboj s markýzem de Grazac, Černý démone, nevzpomínáte si?“ řekla jsem tiše a zprvu jsem se domnívala, že je to snad jen jakási podivná léčka ze strany tohoto nepochopitelného člověka, od nějž se dalo čekat cokoliv. Filip nedůvěřivě pozvedl hrot svého kordu, jejž na okamžik sklopil, a nezdálo se, že by ho vévodův život či smrt jakkoli zajímaly.

„Ach ano, ten souboj…“ Vévoda se jen s obtížemi zvedal ze země.

„Pojedete kus cesty s námi!“ Vyčerpaný markýz neměl ani trochu pochopení pro podivný stav poraženého protivníka; já ostatně také ne. Postrčil zajatce směrem k okraji mostu, odkud vedly schody dolů na spodní nádvoří. „Dobře vím, že byste nás nenechal jen tak odejít a okamžitě za námi poslal ty své černé šašky.“ Filip se odmlčel a pak dodal: „Nemějte obavy, jen co dorazíme do údolí, nechám vás jít. Ale jedno si zapamatujte,“ řekl a jeho pohled ještě zpřísněl, „střežte se toho, abychom se my dva ještě někdy setkali. Dozvím-li se, že pokračujete v těch svých krutostech, vězte, že si cestu k vám

vždycky najdu, a to i přesto, že nezískám ten zatracený králův medailon...“ Filip si odplivl, zatímco vévoda si už opět několik vteřin tiskl dlaněmi čelo; chvílemi se dokonce zdálo, jako by zase ztrácel rovnováhu.

To jsme už scházeli po úzkých schodech na spodní nádvoří, kde na nás čekali koně. Jakýsi sluha právě přinášel brašny se zásobami.

Vévoda, který šel první, stále držen v šachu chladnou ocelí, jako by se při zmínce o medailonu zachvěl a náhle se prudce se otočil. V jeho tváři se objevil podivný výraz nedůvěry, překvapení a leknutí, které způsobilo, že vévoda zbledl jako křída.

„Králova medailonu? Myslíte *ten* medailon?“ zamumlal.

„Co říkáte?“ nechápal unavený markýz. „Nezastavujte se, nemáme čas! Ano, mám na mysli stále stejný medailon, který mi už dvě desetiletí otravuje život. Ale co vy o něm víte…,“ zahučel téměř s nenávistí v hlase.

Poražený hradní pán však na markýze stále hleděl způsobem, který ve mně vyvolal mrazení.

„Pane, kdybyste jen tušil, kolik toho já o něm vím,“ vydechl Démon a opět začal sestupovat po schodech, jelikož se proti němu znovu pozvedl hrot z lesklé oceli v markýzových rukou. Už jsme byli téměř na dně příkopu.

Teď se však pro změnu zastavil zase Filip, pátravě se zadíval na vévodu a já cítila, jak se mi zrychluje pulz.

„Počkejte, zastavte se, chlape! Co jste tím myslel, co víte? Jak vy byste mohl něco vědět o medailonu?“ zavrčel Filip a mně se zdálo, že snad už ani nestojí o nějaké další plané naděje, které stejně vyjdou naprázdno. Vlastně cokoliv by tento podivín z hor mohl vědět, nezmění nic na tom, že se královský šperk plaví kdesi po Atlantiku.

Vévoda se znovu otočil, zvedl k markýzi své temné oči a zdálo se, že konečně našel ztracené síly. Cynicky se zasmál.

„Můžete mě klidně zabít, ale nedostanete ze mě ani slovo. Odvolání léta staré urážky je jedna věc, ale zrada Francie druhá. Mohu vám říci jen jediné – dokud se ta věc potuluje po světě, stojí trůn krále Slunce na velmi tenkém ledu. Stačí malé zachvění a… Bůh ochraňuj krále!“

„Co to blábolíte?“ Filip se neudržel a prudce chytil vévodu pod krkem. „Nesnažte se mi namluvit, že znáte tajemství medailonu!“ zasyčel. „Vy, blázen a vrah! Jděte už! A vy tam dole, zalezte dovnitř. Jestli už máte všechno připraveno, ať už vás tady nevidím!“ obrátil

se ještě na sluhy, kteří poté, kdy připravili všechno co měli, stáli dole a civěli, jak ten neznámý muž strká jejich pána před sebou jako dobytče.

„Filipe, počkejte, uklidněte se!“ vložila jsem se konečně do hovoru i já a jemně odtáhla Filipovu ruku od vévodova krku. Markýz po mně bleskl pohledem, ale nechal vévodu být. Dostrkal ho právě až ke koním a chystal se vyrazit. Na čele mu pulzovala nápadná žíla a v jeho tváři se zračilo napětí, podobné struně před prasknutím. Byl k smrti unaven a asi už ztrácel nervy. Dosud jsem se neodvážila v přítomnosti těch dvou ani pípnout, ale nějak jsem vycítila, že tento okamžik může významně zvrátit osudy nás všech.

„Pane vévodo,“ pokračovala jsem smířlivě a hlas se mi chvěl, „poslouchejte mě chvíli, jste-li toho schopen! Vaše pomsta je dokonána, vaše žena pomstěna a na nás dvou pramálo záleží. Nevím co máte společného s královským medailonem, ale my jsme už dlouhé měsíce na cestě po jeho stopách. Nedávno se objevil v Paříži. Neztratil se ze světa a my dva víme kdo ho má, věci se jen poněkud zkomplikovaly. Jestli máte nějaký zájem na tom, aby se jednou dostal do rukou krále kam patří, a ne jinam, řekněte nám cokoliv, co by nám mohlo pomoci, protože to je i náš cíl. Nepředpokládám, že byste chtěl pomáhat nám, ale podle vašich slov by vaše rozhodnutí mohlo zachránit krále Francie, na jehož straně jsme, přes všechna falešná obvinění, já i pan de Grazac zůstali… Na čí straně stojíte vy, pane?“ Trochu jsem blufovala, o Atlantiku jsem se ani slovem nezmínila, ale jinak byl můj projev zcela upřímný a můj prosebný pohled nedovolil vévodovi ani na chvilku uhnout očima. „Prosím, přemýšlejte dobře, co mi teď odpovíte.“

Filip však už začínal být opravdu nervózní. Očividně chtěl být odtud pryč co nejdříve. Kdoví, co ti černí fanatici v útrobách hradu připravovali. Každou minutou na nás mohli odněkud vyběhnout a situace se mohla ve vteřině otočit jako přesýpací hodiny.

„Nevěřím tomu co říkáte, hraběnko z Nemanic,“ zahuhlal vévoda de Mazarin a zdálo se, jako by spíš mluvil sám se sebou. „Medailon se přece ztratil už před mnoha lety; říká se, že ho někdo ukradl a někde schovává… Vlastnictví medailonu znamená nesmírnou moc! Jak byste ho mohli najít někde v Paříži?“

„Objevila jsem ho na krku jednoho…“

„Luiso, k čertu, proč mu to všechno říkáte?“ osopil se na mě Filip. „On nám může leda uškodit, je-li to tedy vůbec možné ještě víc!

Sedněte na koně, ať už jsme odtud! Nevěřím tomu šílenci jediné slovo, jen nás schválně zdržuje! I kdyby něco věděl, nikdy z něj nic nedostanete! Nemá sebemenší důvod nám pomáhat, a v jeho oddanost Koruně už teprve nevěřím!“

Vévoda chvíli přemýšlel, ale pak se jen temně usmál: „Pokud medailon skutečně hledáte a chcete ho odevzdat do rukou krále Francie, mám velmi vážný důvod popřát vám hodně štěstí. Mohu se za vás však jen modlit, jelikož tajemství, které mě už po mnoho let tíží, je vázáno přísahou mlčení. Kdyby Ludvík XIV. jen tušil, co já vím, musel by padnout na kolena před boží milostí a v celé Evropě by nebylo ctnostnějšího krále… Dej Bůh, aby se poselství medailonu dozvěděl dříve on, než někdo jiný. Prosím, pojeďme! Jsem unaven, rád bych se už uchýlil do svých komnat k pravidelným modlitbám.“

„Poselství?“ Jen jsme se po sobě s Filipem podívali. Už i markýz cítil, že tohle není přes veškerou jeho nedůvěru samo sebou. Vévodova slova zněla velmi vážně, bylo nezvyklé, že s námi vůbec komunikuje, a vlastně i my s ním.

Už jsme se chystali nasednout na koně, Filip se však zarazil, krátce se zamyslel a znovu se otočil k vévodovi. Oči mu přitom plály.

„Pane,“ řekl zvolna a dal si velmi záležet, aby každé slovo, které vyslovil, bylo řečeno s patřičným důrazem. „Nejspíš asi víte, komu vděčím za nemilost a kdo mě hledá po celé Francii. Rovněž víte, kde byl naposledy oficiálně spatřen onen tajemný šperk krále Slunce; to ví ve Francii snad každý. Zamyslete se. Není vám divné, proč právě pan de Louvois tolik prahne po tom, aby mne navždy umlčel? Mne a mou matku? On, který má v rukou celou armádu a na své straně královskou radu, tedy kromě Colberta? Co mu ještě chybí, aby získal neomezenou moc?“ Filip udělal významnou pomlku a pozoroval vévodu, jak pomalu bledne. Nejspíš pochopil Filipova slova přesně tak jak měl – na rozdíl od mé maličkosti.

„Domníváte se, že pan de Louvois chce…“

„Bojíte se to vyslovit? Ano, chybí mu už jen mít v hrsti samotného krále! Alespoň za předpokladu, že mohu věřit vašim slovům.“

„Myslíte, že se domnívá, že vy o medailonu něco víte?“ opáčil vévoda. „Myslíte, že věří, že právě vaše rodina medailon ukryla a zná jeho tajemství? Že celá ta záležitost s vaším otcem a přepadením v lese byla jen zástěrka? Ale to přece.“

„Není pravda? Jistěže není! Ale pokud si dobře vzpomínám, něco podobného bylo předmětem pomluv, které se tenkrát snažily očernit

mou rodinu, a ty byly rovněž prvotní příčinou našeho tak dlouho odkládaného souboje –“

Sledovala jsem jejich rozhovor jako tenisový zápas a zdálo se mi, že se zde mluví čínsky.

„Takže Louvois ve skutečnosti také hledá medailon a domnívá se, že ho máte v rukou vy a vaše matka? Ale proč teď, po tolika letech?“ oponoval Černý démon, který mi najednou připadal jako úplně normální člověk. Vévoda s Filipem jako by zcela zapomněli, že jsou vlastně nepřáteli a že se baví přes hrot zbraně.

„Jsou tady jisté důvody…,“ opáčil markýz.

Náhle se však jako hejno černých potkanů vynořilo z útrob hradu asi deset mužů v černých maskách a s dýkami v rukou nás obklíčili ze všech stran. Objevili se tak náhle, že nikdo z nás, včetně vévody, nestačil říci ani popel. Pouze hrot markýzova ostří se opět výhrůžné dotkl vévodovy tepny. Nastala patová situace. Už jsem chtěla začít ječet, snad víc vzteky než leknutím, ale vévoda prudce vztyčil dlaň a jeho hluboký hlas zahřměl:

„Zadržte! Všichni deset kroků zpět! Pane markýzi, pokračujte, prosím!“

Zlověstní služebníci v kápích a maskách okamžitě, třebaže poněkud neochotně, ustoupili. Filip, zprvu rovněž překvapený dalším obratem situace, jen nevěřícně pozvedl obočí, ale pak pokračoval jako by se nechumelilo. O mě se už pokoušely mrákoty.

„Dobrá, budu k vám mluvit upřímně a doufám, že mi tuto laskavost oplatíte stejně,“ předeslal Filip a pak pokračoval: „Ptáte se, jak by Louvoise po tak dlouhé době taková věc napadla? Celkem snadno, počítejte se mnou! Louvois byl vždy otevřeně proti naší rodině. Moje matka je hugenotka a já jako armádní maršál, který zásadně nesouhlasí s jeho filozofií ve funkci ministra války, jsem mu také pěkně ležel v žaludku. Vcelku normální nepřátelství, jakých je mnoho. Do této chvíle je všechno jasné. Ale dejme tomu, že Louvois se pak nějak dozví o medailonu totéž, co víte vy, ať už to je co to je. Utvoří se společnost, které by se velmi líbilo ovládat krále. O historce s medailonem i o následných pomluvách ve Versailles ví snad i poslední lokaj. Dodnes se najdou pitomci, kteří si myslí, že můj otec přepaden vůbec nebyl a byl tak pošetilý, že medailon prodal nebo ho někde ukryl. Takže Louvois nejdříve vyžene mou matku z jejího venkovského sídla a převrátí je naruby. Nic však nenajde. Pak se pod nějakou záminkou spřáhne s mým zákeřným bratránkem, a

protože postupuje systematicky, zmocní se v noci nečekaně i našeho domu v ulici Saint Antoine. Používá k tomu tak okázalých slov jako je ‚čarodějnictví' nebo ‚hugenotské povstání', které ve skutečnosti vůbec nikoho nezajímá, protože hugenoti v Bretani připravují povstání už od dob kardinála Richelieua… Prohledá dům, jenže opět nic nenajde a má matka zmizí bůhvíkam. Z naší rodiny zbývám už jen já. Velký Louvois je bezradný, stejně jako jeho společníci; pochybuji totiž, že by takový kardinál Hébert nebo třeba Condé, který už jednou stál v čele frondy, zůstali pozadu. Stačíte sledovat tok mých myšlenek, pane?"

Vévoda byl jako v transu. „Ano, ano, pokračujte!"

„Já to nestačím vůbec…," hlesla jsem, ale nikdo mě nevnímal.

„Takže dál! Každý tajný spolek – což mohu říci zcela bezpečně, neboť jeden takový máme přímo v rodině – vlastní i nějaké tajné dokumenty. Bez nich by to ani nešlo, protože připravujete-li spiknutí, musíte si dávat pozor na záda, aby vám do nich někdo z vašich spoluspiklenců nevrazil dýku; tím spíše, jestliže kujete pikle s takovými hady, jako jsou ti, s nimiž máme tu čest. A takové tajné dokumenty se jmény spiklenců, ty se mohou nedopatřením dostat do nesprávných rukou a být doneseny na nesprávná místa, jestli mi rozumíte…"

„A vy snad máte nějaké takové dokumenty?" Zdálo se, že vévoda každým okamžikem zkolabuje, zato Filipovi hořely tváře a já už to vzdala.

„To zrovna nemám, ale mám důvod se domnívat, že to v jisté době možná mohlo tak vypadat."

„Co tím myslíte? Louvois měl důvod se domnívat, že vlastníte důkazy proti němu a chystáte se je předat králi?"

„Když si někdo dojedná oficiální schůzku s králem, odmítne radě sdělit její důvod a ještě si k tomu přizve Colberta, prvního králova ministra a Louvoisova úhlavního nepřítele, a to všechno navíc v době, kdy se vede otevřený boj o křeslo ministra války, na němž náš ptáček tak pohodlně sedí, nelekl byste se, být Louvosiem? Já tedy ano… No a já si přesně takovou schůzku s králem domluvil."

Stáli jsme v kruhu, ověnčeném černými plášti, a já cítila, že nyní jde o všechno. Ani trochu jsem netušila, o čem ti dva mluví, ale něco mi říkalo, že se hroby otevírají a že na světlo boží proniká něco, co možná mělo zůstat navždy ukryto pod silnou vrstvou hlíny.

Vévoda hltal každé Filipovo slovo. Těžko se dalo určit, zda je to, co se zrcadlí v jeho tváři, rozrušení nebo děs; možná obojí současně. Zato Filip byl vyrovnaný a chladný jako led. Na jeho čele jsem mohla číst, že útržky, které mě pouze mátly, jemu pomalu začínají zapadat do sebe.

„A proč jste se tedy chtěl sejít s králem, pane de Grazac, ne-li proto, čeho se Louvois obává?“ zeptal se vévoda.

„Oproti tomu, čeho se Louvois obával, se nejednalo o nic příliš významného, třebaže jsem se dodnes domníval, že to mému nepříteli bohatě stačilo k tomu, aby si dal tu práci a pokusil se mě zlikvidovat i se všemi mými přáteli...“ Při těchto slovech se Filip podíval na mě a pak pokračoval: „Odhalil jsem pár podivných finančních operací v armádě, jejichž účty by krále velmi zajímaly. Spolu se skutečnými účty, které vypracoval Colbert, by mohly poněkud změnit Ludvíkův názor na Louvoisovo setrvání v jeho úřadě, případně mu zajistit pobyt v Bastile – kdybychom ovšem měli možnost je králi ukázat. Nová fakta však místo na Bastilu ukazují spíše na popraviště…“

To tedy bylo ono tajemství, které Filip skrýval? Domníval se, že tohle je důvod, proč nás Louvois pronásleduje, a ono šlo zatím celou dobu o medailon? Zatímco my jako blázni běháme po celé Francii a hledáme medailon, Louvois se domnívá, že ho máme, a proto nás honí? To je šílené! Ale jakou roli v tom všem hraje ten všivák Francois? Asi mi z toho brzy exploduje hlava.

Filip se tvářil jako by objevil Ameriku, a možná ji doopravdy objevil.

„Proč mu Colbert ty účty neukáže sám?“ zeptala jsem se, abych měla alespoň trochu pocit, že vím o co jde.

„Prosím? Ach ano, Colbert… Nemůže, vlastní jen polovinu dokumentů. Druhou mám já.“

Náhle vévoda dlaní sklopil Filipovu zbraň, která se stále nacházela – jakkoli o něco méně ostražitě – hrotem k němu, a otřel si pot z čela. Dlouze se odmlčel a pak řekl:

„Pane markýzi, mohli bychom prosím pokračovat v tomto rozhovoru v mých komnatách? Myslím že je toho ještě mnoho, co bychom měli prodiskutovat. Rád bych vám ve vašem hledání jakkoliv pomohl a udělám všechno, co bude v mých silách. Buďte od této chvíle mými hosty!“

Hosté? Vždyť ještě před chvílí nás chtěl oba zamordovat! Vyděšeně jsem se ohlédla po Filipovi, ale ten na bláznivou nabídku

hradního pána vůbec nereagoval a jen se ušklíbl. Po tom všem a především se zakuklenci v zádech jsme se jako hosté mohli cítit jen velmi těžko, jako bych mohla číst Filipovy myšlenky.

Vévoda, vida, že jsme se ani nepohnuli, proto dodal: „Má zranění jsou velmi bolestivá; to vaše, pane, předpokládám také. Potřebujeme oba řádně ošetřit a řekl bych, že ani trocha dobrého jídla a pití, případně koupel a čisté šaty, by vám ani dámě neuškodily – bez urážky. Prosím neodmítejte, můžete být klidní, z mého hradu odjedete ještě dnes živí a zdraví. Své slovo dodržím, to přísahám; mám k tomu ty nejčistší důvody. Stejně jako mám – po včerejším potrestání té prokleté čarodějnice, která mě připravila o mou ženu – , možná vážný důvod začít se zabývat jinými věcmi, než je stavění hranic."

Filip se však jen zasmál. „O čem s námi chcete ještě diskutovat, když jste vázán přísahou mlčení? Navíc opravdu se domníváte, že přijmu pohostinství od muže, který týral a chtěl zaživa upálit mou přítelkyni? Upřímně: kdybych vás nepotřeboval k tomu, abychom prošli bezpečně branami, myslíte že byste byl teď ještě naživu?" Filip pohlédl na vévodu způsobem, že nemohlo být nejmenších pochyb o jeho slovech.

Vévoda sklopil oči a řekl hluše: „Vy nevíte, co je všechno v sázce, jak je medailon důležitý. Odložme dnes staré i nové rány, pane markýzi, prosím vás o to. Vím, že snad žádám příliš. Avšak jsou větší věci než my sami. Spojme se ve jménu krále!"

Jako bychom ani nebyli obklíčeni, markýz řekl pevným hlasem: „Chcete-li o něco žádat, pane vévodo, prosím. Ne však mě. To tuto dámu byste měl prosit o odpuštění!"

Vévoda se krátce rozhlédl po svých přisluhovačích, kteří svého pána upřeně sledovali. Potom skousl rty a jeho tmavé oči se pomalu obrátily ke mně. Instinktivně jsem se přikrčila za Filipa. Vévoda se mi pak hluboce uklonil a chvíli trvalo, než tichým hlasem řekl:

„Madame, říkala jste, že láskaje silnější než smrt. A je to nyní láska k mé zemi, která mi možná ukazuje cestu z říše stínů, v níž jsem přebýval po mnoho let. Snad si zasloužím smrt a vaše pohrdání, ale věřte že od chvíle, kdy mou čarodějnici pohltily plameny, se ve mně něco změnilo. Cítím, jako bych se každým okamžikem víc a víc probouzel ze zlého snu. Je těžké sejít z cesty, po níž člověk kráčí dlouhé roky. Cítím nyní v duši a srdci zmatek, ale jedno vím jistě: pokud je stále naděje, že se starý medailon vrátí do králových rukou,

udělám cokoliv, aby se tak stalo. Prosím odpusťte mi, čeho jsem se na vás dopustil, upřímně toho lituji…“ Při těchto slovech přede mnou vévoda poklekl a sklonil hlavu.

Zajíkla jsem se, tohle bych opravdu nečekala. I v mé duši a srdci vládl zmatek. Nevěděla jsem co mám říct a prosebně pohlédla na markýze. Filip však nezasáhl. Musela jsem se rozhodnout. Mystický vévoda stále klečel u mých nohou a čekal.

„Vstaňte, pane,“ hlesla jsem a mé oči se setkaly s černým zrakem Démonovým. Nadechla jsem se a chvějícím se hlasem řekla: „Znám dobře stíny, o kterých mluvíte, a znám i jejich moc. Věřte že to není snadné, ale přijímám vaši omluvu. Snad to tak má být.“

Cítila jsem, jak mi Filip lehce stiskl dlaň. Vévoda potom vstal a znovu se mi uklonil.

„Nuže, pane? Přijmete nyní mou nabídku pohostinství?“ obrátil se na Filipa. Ten se významně rozhlédl a řekl: „Podivní hosté, se dvěma desítkami dýk v zádech.“

„Zmizte!“ zavelel vzápětí hradní pán a jeho věrní tak neprodleně učinili.

„A má zbraň?“

„Tu si samozřejmě můžete ponechat.“

Ještě jsme chvíli váhali, příliš se nám nechtělo vracel do jámy lvové, zlé zážitky byly dosud čerstvé, ale nakonec jsme uvěřili ve šťastný osud a vystoupali po schodech nahoru, abychom pak znovu vešli velkou branou do útrob skalního hradu. Filip ostražitě svíral v dlani kord a já měla pocit, že se svět zbláznil.

Seděli jsme v kruhovém sále na vrcholu věže, u mohutného dřevěného stolu na těžkých vyřezávaných židlích, a služebné začaly nosit na stůl. Vévoda dodržel své slovo a z posedlého šílence se jako mávnutím kouzelného proutku proměnil v toho nejlepšího hostitele. Medailon, jehož tajemství se mezi námi stále vznášelo jako měkký odpolední opar za okny, nás náhle spojoval. Byl to podivný pocit, být hosty Černého démona, dobrovolně setrvávat v jeho blízkosti a moci se dívat do jeho temných očí beze strachu. Náhle byl uhlazený a uctivý, přestože si stále zachovával svou poněkud tajemnou mlčenlivost a starodávnou vznešenost.

Stůl byl brzy vrchovatě obložen dobrotami, jejichž chuť a vůni jsme už s Filipem možná dávno zapomněli. Nadívaný divočák, ochucený cizokrajným kořením, čerstvé pečivo a mísy nablýskaného ovoce doplňovaly malé a větší koláčky a dorty roztodivných tvarů, plněné mně zcela neznámými plody. Staré víno, které chutnalo jako nejsladší hrozny, pramenitá voda a desítky druhů sýrů a sladkostí; až mi z toho množství jídla šla hlava kolem. To všechno ale nebylo nic proti nádheře horké lázně, která hostině předcházela. Vévoda dal pro každého zvlášť nanosit několik věder horké vody do velké mramorové vany, která byla v této době velkým luxusem. Jasmínová vůně mě spolu s párou zahalila jako voňavý mrak a já si připadala jako ve skutečném ráji. Jak blízko je z pekla do ráje, pomyslela jsem si s kapkou melancholie, když jsem se po dlouhé době nechala jako pravá dáma obléknout služebnou do šatů jedné z dcer hradního pána, které už nějakou dobu dlely v klášteře nedaleko Paříže a jediné oblečení, jež potřebovaly, představovaly bílé roucho a loktuše novicek. Pocit čistého oblečení na umyté kůži a levandulová vůně, která elegantní oděv prostupovala, mě omámily jako čarovný nápoj; kdybych byla kočka, spokojeně bych předla. Lovecký kostým po vévodově starší dceři mi byl sice trochu velký, ale i tak jsem si znovu připadala jako člověk. Co na tom, že šaty spíš připomínaly upjatou renesanci, než mé oblíbené opentlené baroko?

Zdálo se mi, jako by se svět po dlouhé době otočil k nám všem tou lepší tváří. Hradní pán dal dokonce ještě před večeří uložit ostatky

své zesnulé ženy do zlatem zdobené rakve. Církevní obřad rozloučení s jeho láskou byl stanoven na druhý den ráno. Zdálo se, jako by se čas vévodova a snad i našeho prokletí opravdu chýlil ke konci. Všechno bylo možná až příliš dokonalé, téměř jsem zapochybovala, že je to skutečné. Možná bych dokázala uvěřit i tomu, že se v příštích dnech stejným zázrakem vyplaví s odlivem na francouzské břehy i osudný medailon, přímo k našim nohám.

Filip, oblečen do vévodovy košile z pravého hedvábí a v koženém kabátci z černé kůže, pošité stříbrem, vypadal jako princ. Jeho čistě umyté vlasy zářily v zapadajícím slunci, pronikajícím do sálu klenutým oknem, jako ryzí zlato. Vévoda, který si mlčky máčel zraněnou ruku v bylinné lázni, oblečený do rudého brokátu, nás jen s lehkým úsměvem pozoroval, když jsme s markýzem de Grazac společně vcházeli do sálu jako úplně noví lidé.

„Musím uznat, pane vévodo, že v takové pohostinství bych jen těžko uvěřil, když jsem včera balancoval na vaší okapové římse…," poznamenal Filip, ve snaze navodil přátelskou atmosféru, k níž jsme přes všechnu snahu měli všichni ještě dost daleko. Ještě než usedl ke stolu, vyhlédl z okna dolů na prázdné nádvoří. „To, co nás tak nečekaně spojuje, musí být asi opravdu velká věc…," ušklíbl se, když usedal na dubovou židli, sledován mým a hostitelovým pohledem.

„Zajisté je to velká věc, pane," pokývl hlavou vévoda. „Bohužel musím trvat na tom, že dostojím své přísaze mlčení a skutečné tajemství medailonu si nechám pro sebe. Jinak vám ovšem mohu být všestranně nápomocen při jeho hledání; můžete s mou podporou počítat, pane. I vy, madame."

Stále jsem si připadala trochu jako Alenka v říši divů. Nemohla jsem si pomoci. Třebaže jsem chtěla vidět v hradním pánovi jen obět' stejné stvůry, jež málem uvrhla do temnot i mne, stále jsem se co chvíli zachvěla hrůzou jen při pouhém pohledu na démonického vévodu. Během několika nekonečných dnů mi ukázal tolik zla, že to ve mně nemohlo nezanechat následky. Jakkoli jsem už nemusela z nedostatku fyzických i psychických sil jednat pouze instinktivně, rozum mě nabádal k vrcholné opatrnosti. Sedla jsem si vedle Filipa, co nejdál od vévody. Mé tělo i mysl si stále živě pamatovaly, jak tu se mnou ještě před několika hodinami zacházeli. Těžko lze uvěřit tomu, že se lev náhle promění v mírumilovného beránka, třebaže tomu všechna fakta napovídají.

„Vážím si vaší nabídky, ale opravdu nevím, co víc pro nás můžete ještě udělat; tedy kromě proměny vandráků v civilizované lidi. Nechcete-li nám prozradit, co o tom prokletém šperku víte, asi nám moc nepomůžete," prohlásil Filip trochu přezíravě. Na rozdíl ode mne vypadal zcela klidný. Jeho hlas zněl sice stroze a stále poněkud nedůvěřivě, ale byla v něm znát typická markýzova věcnost, která nám už tolikrát zachránila krk. Věděla jsem, že přes uhlazené vévodovo chování se musíme mít stále na pozoru. Nemohli jsme si dovolit odmítnout vévodovu nabídku pomoci a především informací, ale nechat se uchlácholit jeho možná jen chvilkovou maskou vlídnosti by se nám mohlo stát osudným. Proto se také Filip nevzdal ani na chvíli své rodinné zbraně, která se mu i nyní, ve chvíli relativního klidu, opírala o bok, zavěšená na bohatě zdobeném bandalíru. Bylo dobré si přes veškerou vévodovu dobrou vůli, způsobenou zápalem záhadného vlastenectví, uvědomit, že ještě před několika hodinami byl rozhodnutý sprovodit nás ze světa. Filip byl stále ve střehu, o čemž mě přesvědčovaly jeho oči, jejichž ostražitý lesk jsem dobře znala. Jako bychom seděli na horké plotně. Bylo třeba pamatovat na to, že ten člověk v rudém brokátu není tak úplně v pořádku a že stačí málo a mohl by se opět proměnit v nebezpečného fanatika stejně rychle, jako oblékl kabát téměř až neuvěřitelné normálnosti.

Jako by se mě zeptal na svolení vyložit na stůl všechny karty, nejdříve na mě krátce pohlédl, než pokračoval: „Snažím se věřit, pane, že k vám mohu být opravdu zcela otevřený. Na novoty si poněkud nerad zvykám, ale i tak je náš život nyní pouze v moci vašeho slova. Musím vás však hned na počátku zklamat. Měl byste vědět, že stopa medailonu, kterou jsme sledovali, se mi nedávno ztratila na pobřeží La Rochelle."

Vévoda však nehnul ani brvou.

„Nezapomínejte, že ta oblast je pod mou správou. Pracuje pro mne víc lidí než se může zdát, tedy mluvte, pane markýzi; třeba se něčeho užitečného dobereme. Cesty boží jsou nevyzpytatelné. Kdoví, možná se právě zde, u tohoto stolu, dnes rozhoduje o dějinách naší milované Francie."

Hostitel si bohatě vykládaným nožem uřízl kus divočáka a napíchl maso na dvojzubou vidličku. Filip, který do té doby jen poněkud nezúčastněně usrkával víno ze starobylého poháru ze světle zeleného skla, ho nakonec následoval, což konečně trochu prolomilo ledy.

Filip si uloupl pěkný kousek propečeného masa a když se zakousl do chutně připraveného pokrmu, bylo na něm vidět, jak si vychutnává tento náhlý kousek civilizace, obraz vznešeného života, který dřív nazýval všedním. Dívala jsem se po očku na oba muže, jak si pochutnávají u společného stolu jako dva staří přátelé, a sama pila horké mléko a jedla sladký dort s lahodným marcipánem. Nečekala bych, že se v takové zřícenině, jakou se vévodův hrad zvenčí zdál, vyrábějí takové dobroty. Musela jsem si dávat pozor, abych se nenechala příliš unést chutí a nepřetížila svůj zesláblý žaludek, který dávno odvykl takovým hostinám.

Jakmile Filip dojedl, sice nepříliš ochotně ale trpělivě hostiteli odvyprávěl základní fakta našeho příběhu od mého setkání s Cikánem až k noci na Planině duchů.

„A když jsem pak zaplatil snad všem Cikánům, co jich po Francii běhá, abych zjistil, kam se ten zatracený komediant poděl, konečně mi jeden řekl něco, co mělo hlavu a patu," navázal markýz a to už jsem i já napjatě poslouchala. „Náš principál je, zdá se, členem jakéhosi kočovného bratrstva, které obchoduje s Araby. Tato organizace pomocí menších pirátských plavidel a podobných lotrů v Kandii systematicky prodává unesené děti a mladé, dobře rostlé dívky, ze západní i východní Evropy do Středomoří: Turkům, do Persie, Maroka a kdovíkam ještě. A právě na jednom takovém plavidle mi náš starý brach upláchl."

Vévoda zamyšleně pokyvoval hlavou. „To je zvláštní, Cikáni na moře většinou ani nepáchnou, bojí se vody jako kočky. Obchod jakéhokoli druhu je jim obyčejně také cizí, děti sice unášejí odjakživa, to je běžné, ale zámořské obchody? Tenhle ptáček nebude jen tak obyčejný kočovník…"

„To si také myslím. Tenhle je moc mazaný na to, aby kradl slepice a jezdil s maringotkou po návsích pro nic za nic. Podle toho, co jsem dosud zjistil, by mu šibenice věru slušela," zavrčel souhlasně Filip. „To, jak mi upláchl, by si zasloužilo metál. Kouzelník by to nedovedl lépe."

„Nevíte, ke kterému klanu patří? Neslyšel jste někdy jména jako Dénevues, Letriel nebo Padovan?" Vévoda se drbal na bradě svou zdravou rukou, kterou si předtím potíral zraněnou tvář obkladem z bylinek.

Filip zavrtěl hlavou. „Ta jména mi nic neříkají. Ale loď, na které Voko podle všeho odplul, se jmenovala ***El Diablo…"***

Vévoda zvedl hlavu. ***„El Diablo?“***

Jen jsme se po sobě s Filipem podívali. Filip jen tiše přikývl a podezíravě se zahleděl na našeho hostitele.

„El Diablo…,“ opakoval vévoda de Mazarin a jeho temné oči se přivřely. „Mám vážný důvod domnívat se, že je to nové jméno oné nechvalně slavné lodi, která byla před deseti lety i s posádkou unesena z loďstva Jeho Veličenstva přímo ze středu královské flotily!“

„Myslíte ***Angelus?“*** podivil se Filip. „Ale ta přece padla do rukou pohanů, ne pirátů!“

„Patří nyní Arabům, pašujícím do Evropy perské zlato.“

„Jak tohle víte?“ uklouzlo mi.

Vévoda se temně ušklíbl: „Sám jsem stál u zrodu toho jména.“

„Vy? Bratříčkujete se s pohany?“ zamračil se Filip.

„To jsem neřekl. Pohrdám těmi bezbožnými psy, pokud se ptáte na to. Dejme tomu, že mám ve Středomoří několik vlivných spojenců… Přece byste si nemysleli, že bych podporoval hříšníky, kteří zotročují Evropany ve jménu svého pohanského boha? To byste mne hluboce urazil, pane. Řekněme, že i král Francie je občas nucen udržovat; samozřejmě neoficiální cestou; jisté kontakty, které mohou být jeho zemi nějak prospěšné. A nemůže to dělat sám, právě proto, že je král.“

Filip neodpověděl.

„Znala jsem jednoho anglického chlapce, kterého stihl takový osud. Byl zotročen Araby. Bohužel ani útěkem zpět do Evropy si příliš nepolepšil. Kdoví, kde je mu dnes konec…,“ zasnila jsem se. „Jmenoval se Tom Hooky, takový malý zrzavý kluk s pihovatým nosem. Unesla ho jedna tlustá škaredá ženská, myslím že si nechává říkat Sádlo. Vzpomínáte, Filipe? Ta tenkrát nejspíš chtěla poslat do otroctví i mě, kdybyste mě nezachránil a nevyvedl té zimní noci z toho smrdutého doupěte. Vlastně jen díky tomu chlapci jsem náhodou objevila medailon,“ řekla jsem spíš pro sebe a napadlo mě, zda pihovatý Tom ještě žije a jestli se mu už podařilo splnit výhrůžku, že Sádlo jednou zabije. Zdálo se to všechno tak dávno…

„Počkejte!“ zarazil se Filip a pohlédl na mě s výrazem, který jsem už znala. „Tehdy jsem si těch zvířat v tom páchnoucím brlohu pramálo všímal, popište mi tu vaši tlustou ženskou lépe, prosím…“

Sice jsem nechápala, k čemu to bude dobré, ale ochotně jsem vykreslila osobu neurčitého věku a pohlaví, tak tlustou, že musela

vážit víc než dobře vykrmené prase. Mastné vlasy spletené do dvou copů a na krku dlouhý zlatý řetěz.

„Na tom řetězu," zamyslel se markýz a mechanicky si přejížděl dlaní po čele, zatímco si vévoda dál chladil tvář hojivým obkladem a jen naslouchal, „neměla na něm něco jako kámen nebo… velkou perlu?"

„Ano! Perlu velkou jako ořech!" Že by další stopa? „Ale co má ta ženská společného s naším Cikánem?"

„V Lyonu jsem na tuto kreaturu podle všeho narazil. Podle toho, co jsem se dozvěděl, proběhl mezi ní a naším komediantem nějaký výměnný obchod. A když už o tom mluvíte, také jsem zaslechl něco o nějakém Agličánkovi – ano, ***Angličanek,*** tak mu říkali. Tuším, že se ho někdo chystal pověsit za uši do průvanu…"

„Svět je malý…," hlesla jsem nevěřícně a pohlédla na vévodu, který byl od zmínky o perle jako na jehlách.

„Znamení perly je znak největšího trhu s otroky v Kandii," řekl, když se konečně dostal ke slovu. „Tržiště je přímo v přístavu. Perlu nosí všichni, kteří pravidelně nakupují či prodávají a odvádějí část zisku majiteli tržiště za přednostní právo výběru otroků. Piráti a hlavně ti, kteří občas kotví na Korsice, ji nosí také."

„Jste vskutku obdivuhodně informován!" kroutil hlavou Filip, který věděl leccos, ale tohle slyšel poprvé.

„Dejme tomu, že mám také nějaké obchodní styky s maltézskými rytíři, kteří se v těchto vodách vyskytují poněkud častěji než francouzská armáda. Ti vědí o Arabech víc, než je mnohdy dobré vědět," poznamenal vévoda a zatvářil se dvojsmyslně.

„Dobrá. A co z toho všeho vyplývá?" zeptal se Filip a stále nechápal, kam hradní pán směřuje. Ten se zatvářil jako by mu náhle bleskl hlavou zásadní objev.

„Znáte Saint-Malo?" zeptal se po chvíli a Filip souhlasně pokývl.

„Jistě, je to přece jedno z hlavních sídel hugenotských rebelů." Neušla mi ironie v jeho hlase.

„Na nákladním molu, přímo v přístavu, je krčma U bukanýra. Na vývěsním štítu se skví obraz velké perly, vsazené do zlatého přívěsku. Tu krčmu nejspíš neznáte, schází se tam ta nejhorší verbež."

„Uhodl jste, neznám, ale jistě se snadno doptám. Verbeže bývá obvykle plný přístav. Co tam podle vás najdu?"

„Najdete tam ty nejzručnější zloděje z celé Francie, ale především obchodníky s lidmi, prodejné vrahy a bezpáteřní šermíře – ty, kteří se nechávají najímat na pirátské lodi. Zkrátka všechny ty, kdo mají cokoliv společného se skupinou obchodníků s perlou. Obyčejní kočovníci by tam nikdy nevstoupili, nejspíš by je hned mezi dveřmi někdo zapíchl nebo by se v nejlepším případě sami brzy ocitli s pouty na rukou a na nohou v podpalubí lodi plující do Kandie. Ale ten ptáček, kterého hledáte; pokud tedy ve svém hříšném řemesle opravdu něco znamená; by se tam objevit mohl. Dokonce si myslím, že je to velmi pravděpodobné. Druhá krčma tak významné pověsti snad ani neexistuje, možná jen ta v Marseille, ale ta je poslední roky příliš na očích královské policie. Nemohu vám zaručit, že to vyjde, ale za pokus to rozhodně stojí; Cikáni nemají vodu příliš v lásce a i ten váš se jednou zase vrátí.“

„Přece tam ale nemůžeme čekat věčnost a doufat, že se tam náš principál objeví právě ve chvíli, kdy se budeme procházet po molu před krčmou? Nemáme tolik času! Kdoví, jestli už teď není na všechno pozdě…“ Povzdechla jsem si, ale Filipovi se ten nápad líbil. Koupel a čisté oblečení mu brzy vrátily přechodně ztracenou rozvahu.

„Co o tom brlohu ještě víte?“ Markýz si namočil prsty ve stříbrné nádobě s vodou a otřel si ruce do bělostného plátna, zatímco vévoda vstal od stolu, dopil svou sklenici a došel až ke dveřím. Otevřel je a řekl něco sluhovi, jenž ihned odběhl. Za chvíli se vrátil a vedl s sebou ještě někoho.

K mému zděšení se v kruhovém sále objevil můj starý známý – žalářník. Měl pár modřin v obličeji, ale jinak se zdál zcela zdráv. Instinktivně jsem se naklonila k Filipovi a přikrčila se za jeho paži. Žalářník mě však nejspíš vůbec nepoznal; zřejmě by ho ani ve snu nenapadlo, že se onehdy pokusil znásilnit „urozenou dámu“.

Filip se na mě podezíravě podíval; zprvu nechápal mé chování, ale když jsem se celá roztřásla a nedokázala se na žalářníka ani podívat, dovtípil se, oč tady jde. Upocené a ušmudlané chlapisko s bosýma nohama, které nechápalo, čemu vděčí za tu čest, že smí vstoupit do vévodského sálu, jen nejisté přešlapovalo na místě. Markýz bezděky sevřel v dlani rukojeť svého kordu, k trestání násilníků však nebyla ta správná chvíle. Vévoda, který mezitím znovu usedl na svou židli, dal rozsvítit louče, protože venku se už začalo stmívat, a konečně

oslovil zmateného žalářníka, jehož pohled kajícně bloudil po zemi v domnění, že nejspíš něco hrozného provedl a nyní mu hrozí trest.

„Milý Fernando," oslovil ho vévoda nezvykle přátelským hlasem, přičemž oslovený Fernando zvedl zrak a zatvářil se tak pitomě, že nebýt to právě on, musela bych se jeho výrazu smát. „Pocházíš ze Španělska, že ano?" Neubránila jsem se pocitu, že žalářník, soudě podle trpělivého způsobu vévodova projevu, je ve skutečnosti snad ještě primitivnější, než se mohlo zdát.

Žalářník jen tupě kývl. „Ano, Milosti."

„Pověz, kde jsi strávil poslední roky předtím, než jsi vstoupil do mých služeb?" Vévoda začal poklepávat prsty o stůl a mně se téměř zdálo, že jsme se ocitli v soudní síni, kde se musí mluvit pravda a nic než pravda, jinak se člověk se zlou potáže. Takový dojem zřejmě měl i obžalovaný, protože se mu roztřásla brada a zakoktal:

„Přece v Saint-Malo, v jedny zaplivaný hospodě…"

„A jakpak se ta hospoda jmenovala?" Vévoda upřel na svého sluhu temný pohled. Skoro jsem cítila, jak ubohého žalářníka zmrazil až do morku kostí. Vévoda se uměl podívat, a dobře to věděl.

„Nepamatuju se… totiž… jo, už vím. U bukanýra…"

Pan de Mazarin významně pohlédl na Filipa. Ten došel až k žalářníkovi a chvíli si ho prohlížel. Ještě se krátce ohlédl po mně a zůstal stát jen necelý metr od toho třesoucího se stvoření. Pak se ho se svou působivou vojenskou strohostí zeptal:

„Kdy tam můžeme natrefit na obchodníky s otroky?"

„To netuším, pane…," pípl tázaný, ale bylo vidět, že nemluví pravdu.

Filip se k němu nečekaně naklonil, vzal ho za límec a dotáhl ho k mému zděšení až ke mně.

„Vidíš tu dámu?" zeptal se a stiskl muži krk tak pevně, že ten ubožák začal rychle rudnout.

„Ano," chrčel.

„Není ti povědomá?" Filip si zjevně uměl dát dvě a dvě dohromady. Já bych však odtamtud nejraději utekla. Z pohledu na toho odporného člověka se mi dělalo špatně a znovu jsem dostávala vztek na vévodu, který – přestože se nyní jevil téměř jako náš přítel – umožnil, abych během pobytu na jeho hradě prošla peklem, jehož hrdým služebníkem tento odporný chlap byl.

„Povědomá? Ne, velectěnej pane…"

„Podívej se pořádně! Vidíš ty modřiny?“ bezděky jsem se dotkla svého krku a teprve teď mě napadlo, že psychické následky asi nebudou tím jediným, co si odtud odnesu, dostanu-li se ovšem ještě někdy z těchto prokletých hor pryč.

Žalářník zesinal a roztřásl se jako papír.

„Myslím, že je ti jasné, jak rád bych tě bez soudu pověsil na nejbližší strom, a předtím bych tě ještě nechal zmrskat, až by z tebe cáry lítaly. Tvůj pán by mi to potěšení jistě neupřel,“ zašeptal Filip výhružně a oči mu žhnuly.

Ubožák se srdcem až v krku pohlédl na vévodu, který jen souhlasně pokynul hlavou. Filip chlapíka opět pustil a usedl zpět do svého křesla, zatímco žalářníkovi se třásla kolena tak, až to vypadalo, že brzy upadne na zem jako hruška.

„Takže poslouchám! Hospoda U bukanýra a obchodníci s otroky…,“ zavelel Filip a s rukama založenýma na prsou si přehodil nohu přes nohu.

„Oni… ti obchodníci s lidmi… Oni se občas, tedy vždycky v den prvního zimního úplňku, scházejí v zadní světnici za hospodou. Jen čirou náhodou jsem je tam jednou viděl, teď si vzpomínám…“

Byl téměř směšný a mně už bylo jasné, že nám řekne všechno co ví, a možná i víc.

„A dál?“ zahřímal markýz.

„Co dál? Víc nevím.“

„Znáš klan obchodníků se znamením perly? Viděl jsi někdy cikánského principála s velmi vzácným zlatým medailonem na krku?“ přidal se vévoda a zdál se ještě napnutější než my s Filipem, kteří jsme rovněž doslova viseli žalářníkovi na rtech. Ten, který v té chvíli rozhodoval o našem bytí či nebytí a možná i o osudu celé Francie, o tom však neměl nejmenší tušení.

„Á… asi ano… tedy… myslím, že jsem ho tam párkrát zahlédl… Velkej chlupatej chlap v umaštěný kožený vestě, s rybíma očima a velkou náušnicí v uchu…“

„Ano!“ vykřikl Filip, bouchl pěstí do stolu a vyskočil. „Je tedy pravděpodobné, že příští úplněk opět přijde, přestože je nyní někde na moři?“

„Je to dost možný… Už můžu jít? Nepověsíte mě, vzácnej pane?“ Žalářník se naivně o několik centimetrů přiblížil dveřím, před jejichž spásou ho dělila ještě jedna bezvýznamná událost. Filip se totiž nyní, když věděl všechno co potřeboval, beze slova znovu zvedl ze židle,

chytil žalářníka a cestou sňal ze zdi dlouhý bič. Několikrát ho přeložil a pak jím žalářníka vymrskal ze dveří s takovou vervou, že ten se s pláčem vyplazil na chodbu. Odvážila bych se odhadnout, že si jako památku na mou maličkost odnesl několikanásobně větší počet modřin, než já na něj.

Tedy úplněk… Právě v těchto dnech nejspíš začíná zima, a když jsem se naposledy dívala na oblohu, z měsíce byl vidět jen malý srpek. Máme spoustu času dostat se do Saint-Malo a ještě jednou požádat Štěstěnu o přízeň…

„Takže teď máme plán," řekl Filip a bezděky znovu pohlédl na mé modřiny, prosvítající pod bílým plátnem rukávů spodní košile jedné z dcer pana de Mazarin. Vévoda jeho pohled zachytil.

„Přijměte prosím ještě jednou mou nejpokornější omluvu, madame! Osud tomu chtěl, abychom se tu dnes setkali, a velmi mne mrzí, že k tomu muselo dojít za takových okolností. Snad mi Bůh odpustí můj krutý omyl a křivdu, které jsem se na vás dopustil."

Neodpověděla jsem, jen jsem se neuměle pokusila o úsměv.

„Je čas vyrazit," řekl Filip a vstal.

„Nevyužijete mé nabídky a nezůstanete přes noc? Hory jsou v tuto roční dobu už velmi nehostinné a má komnata pro hosty je útulná a pohodlná…," pokusil se vévoda o smířlivé gesto, ale neuspěl.

„Komnata pro hosty, tady?" podivil se markýz a podíval se na mě. „Ne, děkuji. Nemyslím, že nocovat zde by byl ten nejlepší nápad. Beztak už známe hory možná lépe než kdejaký tulák, raději pojedeme. Vyprovodíte nás?"

Hradní pán ve svém drákulovském obleku z rudého brokátu nás vyprovodil až na spodní nádvoří, kde nechal opět připravit naše koně. Ještě než jsme na ně nasedli, vévoda přistoupil k Filipovi.

„Najděte medailon a předejte ho králi," řekl tiše. „Tohle si prosím vezměte." Při těchto slovech předal Filipovi velký měšec. „Rád bych jel s vámi a nasadil život pro svého vladaře, ale musím nejprve pohřbít svou ženu. Měl jste pravdu, měl jsem to udělat už dávno. Bůh vás provázej…" Potom se obrátil ke mně a dlouze mi políbil ruku. „Děkuji vám, madame," řekl a nato nám ustoupil z cesty, abychom mohli projet branou z hradu.

Mniši Řádu hořícího kříže nás nedůvěřivě pozorovali z hradeb, když jsme projížděli mezi skalami a vzdalovali se od hradu, a mě napadlo, že si teď možná budou muset hledat jiného vůdce.

Naši koně, nádherná španělská zvířata s hřívou hustou jako vlasy cikánských tanečnic, jako by sami znali cestu. Jejich kopyta zvonila na kamenité cestě a já slastně nastavovala tvář chladnému větru, který mi rozfoukával vlasy. Byla jsem volná, oba jsme byli volní a naše naděje znovu ožila. Bylo to jako znovuzrození. Napadlo mě, že kdo nemá naději, naději na cokoliv, nežije. Tmavé opevnění starých hradeb ve skalách se nám brzy ztratilo z dohledu a splynulo s okolní krajinou, kterou od údolí rychle pohlcovala noc. Naposledy jsem se ohlédla a ještě uviděla okno kaple ve věži, které se právě matně rozzářilo slabým světlem.

Od hradu podivínského vévody jsme se vydali dolů z kopců na jih a dál na západ od louky s velkými kameny, až dolů do údolí. Jako tenkrát, když naše výprava začínala, jsme jeli zcela tiše. Přesto však bylo všechno úplně jiné, než tehdy.

Slunce dávno zapadlo a já, zabalená do teplého cestovního pláště od vévody, se v duchu ptala, proč vlastně Filip nechtěl v sídle temného vévody přenocovat. Ale vlastně jsem byla také ráda, že jsme z hradu hrůz pryč. Ačkoliv se zdálo, že kletba po smrti čarodějné Cikánky vévodu opustila, venku se mi přece jen dýchalo mnohem lépe. Víčka se mi klížila únavou tolik, že bych usnula kdekoliv, třeba i na holé skále. Nač je mi postel s nebesy? Ráda ulehnu na vlhký mech a usnu pod hvězdným nebem, jako tolikrát. Na kůži jsem cítila chlad, ale v mém srdci se rozlévalo hřejivé teplo. Tichá symfonie lesa opět rozeznívala modročerný obzor majestátních hor, jenž už byl za námi, a já si uvědomila, že se usmívám. Opět jsme s Filipem na cestě za naším snem, opět jsme spolu. Ticho, které se nad námi vznášelo, už nebylo odcizené a zneklidňující jako kdysi. Tentokrát bylo naplněno důvěrou, odhodláním a především pokorou.

Filip se také usmíval. Jako tehdy jsem sledovala jeho tvář v záři měsíčních paprsků a pozorovala jeho dokonalý profil. Seděl v sedle vzpřímeně a hrdě jako vždy, jenom se tentokrát se stejnou hrdostí díval i na mě. Byl to neopakovatelný pocit.

„Netušil jsem, že někdy potkám ženu jako jste vy, Luiso," řekl nečekaně, když jsme se konečně ukládali ke spánku na chladném ale měkkém mechu, zahaleném v přízemní mlze. Podívala jsem se na něj s neskrývaným překvapením.

„Jako jsem já?" usmála jsem se a sklopila oči. „To má být lichotka, pane markýzi?" Rovnala jsem si pod sebe přikrývku a mé ruce nyní trochu nervózně hladily její měkké záhyby.

„Jste paličatá a nepochopitelná," odpověděl trochu rozpačitě Filip, „mnohdy bych vám – odpusťte – nejraději nasekal jako malému děcku, ale zároveň jste tak… tak…" Filip jako by nemohl najít správný výraz.

„Tak…"

„Víte, nikdy jsem příliš nechápal, co může dát žena muži, tedy kromě chvilkového potěšení a dědiců. Nevím jak to mám říct, možná se vám to bude zdát směšné, ale… bez vás by má cesta nejspíš už dávno skončila. Chtěl jsem abyste věděla, jak jsem rád, že jste jela se mnou."

Byla jsem na rozpacích. „Teď jistě trochu přeháníte, Filipe; spíš jsem vám mnohokrát jen přidělávala starosti. Ale mnohému jsem se po vašem boku naučila. O světě, o životě i o sobě samé. Párkrát jsem snad byla užitečná, ale to ani nestojí za řeč…" Jako bych měla strach uvěřit jeho slovům, která mě tolik hřála u srdce.

„Já mám na mysli něco jiného." Filip si rovněž připravil lože a s úlevou ulehl na měkký mech. Potom se na mě znovu zadíval a přestože jsem ho ve tmě téměř neviděla, cítila jsem, že jeho tvář zvážněla. „Je to vaše důvěra, co mi tolik pomáhá. Věděl jsem, cítil jsem po celou dobu, že ve mě věříte, že mě plně podporujete ve všem co dělám. Od žen u dvora jsem celý život víceméně poslouchal co dělám špatně, případně co bych měl dělat jinak. Ale vy, mnohdy aniž byste cokoli řekla, jako byste mi dávala sílu. Víte, tenkrát, když jsem se dozvěděl, že moje matka nejspíš už nežije, poté co medailon zmizel na moři, jsem už nemohl dál. Jako bych náhle pod tíhou toho všeho padl na kolena a už nedokázal vstát. Ve válkách jsem viděl tolik zla a utrpení, prožil tolik strachu a tolikrát hleděl smrti do tváře, až jsem uvěřil, že mé srdce je obloženo kamením. Ale není. Připouštěl jsem sice, že jednou někdo dostane mé tělo, ale nikdy mé srdce, nikdy mou duši. Najednou jsem však cítil vinu za všechno co se stalo, za to že jsem zklamal, a to mě porazilo. Chtěl jsem se vzdát, konečně přijmout prohru, která se už zdála neodvratná. Ale pak jsem

před sebou náhle uviděl vaše oči. Byly tím posledním, zač ještě mělo smysl bojovat. Uvědomil jsem si, že na mě čekáte, že věříte v můj návrat a mé vítězství. Vy jste šla se mnou, od počátku, proti mé vůli, snášela jste mé špatné nálady, mou podezíravost, mé pochybnosti… Vy jediná, úplně cizí žena o které nic nevím a která neví nic o mně, jste mě neopustila. Nevím proč stojíte po mém boku v dobrém i zlém, ale chtěl jsem vám za to, třebaže s velkým zpožděním, upřímně poděkovat…“

„Cokoliv jsem pro vás snad udělala, dělala jsem ráda…,“ pípla jsem. Ulehla jsem vedle Filipa a po krátkém zaváhání ovinula paži kolem jeho ramen. Chvíli byl na rozpacích, ale pak se i on ke mně mlčky přivinul. Schoulila jsem se do jeho náruče a cítila v očích slzy. Pomyslela jsem si, jak prosté věci mohou uprostřed prázdnoty znamenat skutečné štěstí. Už dávno jsem věděla, že se mé srdce nezmýlilo. Cítila jsem vděčnost, že smím milovat člověka, který si mou lásku zaslouží. Ležela jsem vedle Filipa, stejně jako tolikrát, ale něco se změnilo. Brzy jsem usnula jako nemluvně, rozechvělá a šťastná. Kdesi v dálce se ozývalo vytí vlků, ale já byla v bezpečí, v blízkosti statečného markýze, mého hrdiny z pohádky, jehož pravidelný dech zněl v mých vlasech jako ta nejněžnější ukolébavka.

Ráno nás vzbudil chlad velmi časně. Mlžný závoj, halící krajinu po celou noc, ověnčil i příchod nového dne do stříbrných pavučin. Spadané jehličí nazlátlých modřínů vonělo vlhkem a jak slunce vycházelo, trhalo mléčný koberec na malé ostrůvky, které se vznášely přímo kolem nás.

Protáhla jsem se. „Kolik dnů vlastně zbývá do úplňku?“ zeptala jsem se Filipa, jenž se snažil nedát na sobě znát únavu, kterou jediná noc odpočinku nemohla nasytit. „Kolik dní nám bude trvat cesta na pobřeží? Už dávno jsem ztratila pojem o čase.“

„Není kam spěchat, měsíce je stále méně než polovina. Chtěl bych vám něco ukázat, ještě než se vydáme do Bretaně.“ Markýz se tvářil záhadně, ale v jeho očích bylo něco jako klukovské šibalství.

Byla jsem překvapená. „Ukázat, mně? A copak?“

„Uvidíte! Tak vstávejte, ať jsme tam do západu slunce.“

Vydali jsme se tedy na cestu.

Mlha se ze stále zaoblenějších a nižších kopců, porostlých hustými lesy, nezvedla po celý den. Jeli jsme stále skrytí v jejím mléčném oparu, jako by nás obklopovala čarodějná moc královny lesů a luk, jejíž kouzelný plášť nás ochránil před každým, kdo by chtěl narušit

sladkou melancholii už téměř zimního dne. Maličké slunce nám svítilo na cestu jako bílým šátkem zastřený lampion. Když jsme na jakési mýtině posvačili něco ze zásob od vévody Mazarina, zlatý kotouč se už dotýkal svahu nad námi, přestože bylo teprve pozdní odpoledne. Vysoké štíty velehor už byly daleko, rozlehlé Alpy jsme však dosud úplně neopustili. Konečně nás naši koně těsně po západu slunce vynesli na vrchol jednoho ze zalesněných kopců, a když jsme stanuli nahoře a já pohlédla do údolí, zatajil se mi dech.

„To je můj hrad," řekl Filip zvláštním tónem a já se jen mlčky dívala dolů. „Patřil mému otci. Daroval mi ho k mým osmým narozeninám, předtím než zemřel."

Pod námi, v rozlehlém údolí obklopeném hustými lesy, se rozprostírala plocha, vypadající jako bílé moře, z nějž místy jako bájné ostrovy vystupovaly vrcholky stromů. Uprostřed tohoto moře se tyčil štíhlý hrad s namodralou střechou. Čtyři věže s bělostným cimbuřím, symetricky postavené v rozích malého, ale půvabného středověkého hradu, navozovaly dojem královské koruny.

„To je nádhera…," vydechla jsem. „Jako ze sna!"

„Ano," usmál se Filip. „Ale ten sen byl kdysi spíš noční můrou. Hrad je dnes zcela opuštěný. Nějaký čas v něm žila má matka, ale pak byl dobyt nájezdnými bandity a dvakrát vypálen. Podruhé jsme ho už neopravili. Zvenku vypadá nedotčeně, ale uvnitř je jen spoušť. Nikdo se sem už nechtěl vracet, je to na samém konci světa. Správce, který tam v té době žil, prý bandité přitloukli na zeď konírny. Já sám jsem tu už dlouhá léta nebyl, naposledy ještě jako chlapec. Lidé z podhradí říkají, že hrad je prokletý, za bezhvězdných nocí prý lze zahlédnout bývalého hradního pána na cimbuří jižní věže…"

„Prokletý? Vypadá jako brána do nebe!"

„Ano," usmál se markýz. „Tak pojďte se mnou, má věrná přítelkyně, protože jen já mám od té brány klíč."

Na krátký okamžik jsme se opět ponořili do mlhy. Dole drobně mžilo a i přes naše teplé pláště nám vlhkost v podobě mikroskopických kapek brzy pronikla skoro až na kůži. Údolí bylo rozlehlejší než vypadalo shora, a teprve když jsme vjeli pod mraky jsem si všimla, že hrad obklopuje ze všech stran jezero, přes něž vede jen jediný most, mířící přímo k hradní bráně.

Když jsme konečně stanuli před bránou, Filip sesedl z koně a jen malou chvíli zaváhal, protože tam zahlédl přibitý notně poškozený list papíru. *Majetek Jeho Veličenstva krále Ludvíka XIV,* stálo na

něm. Filip papír strhl jediným pohybem ruky a pak pomocí klepadla ve tvaru lví hlavy, svírající v tlamě mohutný kruh, zabušil na bránu. Odstoupil a pevně sevřel pistoli, nabitou a připravenou k výstřelu.

„Co to děláte?“ nechápala jsem a teprve nyní mi došlo, že je-li hrad zkonfiskován, nejspíš ho někdo hlídá. Filip se musel zbláznit! To jsme se přijeli nechat zatknout; to bylo to jeho překvapení?

Trvalo dlouho, než se otevřel malý průzor, v němž se objevila stará vrásčitá tvář.

„Kdo jste a co chcete?“ ozvalo se nevrle. Filip se ale usmál.

„Jsi tam sám, starý brachu?“ Markýz už zcela klidně sklonil hlaveň.

„Já se ptal první!“

„Stále stejně přísný, stále stejně věrný! Oslepl jsi docela, Samueli? To jsem já, tvůj pán…“

„Dobrý Bože,“ ozvalo se z okénka zajíkavě po několika vteřinách ticha, „pane Filipe, vy jste dosud naživu? A přijel jste až sem? Co kdyby vás chytili? Už jsem myslel, že vás nikdy neuvidím!“ Nato se brána s hlasitým vrzáním pomalu otevřela. Filip opět nasedl na koně a oba jsme vjeli na nádvoří. Naskytl se nám smutný pohled.

Potemnělé podloubí, zanesené letitým nepořádkem, jen dokreslovalo děsivý vzhled pobořených balustrád ochozu prvního poschodí. Ve zdech, dosud zčernalých po vysokých plamenech dávného ohně, který pohltil vše co mohl, dosud zely díry po mnoha kulkách. Okna byla zatlučena dřevěnými okenicemi a na nádvoří stálo osamělé dělo.

„Nemračte se,“ zazubil se na mě markýz, „tohle není to, co jsem vám chtěl ukázat. Pojďte, ustájíme koně a půjdeme nahoru…“

Starý muž, shrbený tak, že mu ani nebylo pořádně vidět do tváře, dokud ji sám s velkými obtížemi nezvedl k příchozím, byl tak dojatý, že stěží potlačoval slzy.

„Odpusťte, pane, myslel jsem, že zase přijeli vojáci… Ani vy jste se nezměnil! Takhle riskovat, přijít až sem, to je bláznovství!“

„Jediné, z čeho jsem se mohl mít strach, bylo, jestli tě, Samueli, Louvois a Bůh nechali dosud naživu. Zapomínáš, že znám vojenské praktiky. Vojáci tu museli být už před mnoha měsíci, stejně jako v ostatních domech naší rodiny. Bylo pravděpodobné, že tu od té doby mohl zůstat nanejvýš jeden nebo dva na stráži, král nemá mužů nazbyt. Mimochodem, kde je máš? I tebe znám, myslím, velmi dobře…“ Markýz se vesele zašklebil.

I starý muž se ušklíbl. „Jeden krmí ryby na dně jezera a druhého mám už nějaký ten pátek dole ve sklepě, pro všechny případy…“ A ukázal na vchod do sklepení.

„Výborně! Ale teď nám dej něco k pití. Víno doufám nesebrali.“

„Ne, pane.“

„Výborně. Napijeme se a půjdeme nahoru, jídlo ještě máme. Kde máš klíč?“

„Hned ho přinesu.“

Podívala jsem se nevěřícně na Filipa. „Jak mohl starý muž, který sotva chodí, zneškodnit dva vojáky?“ nevěřila jsem.

„Samuel? Napadá mě hned několik zcela originálních způsobů. Ten člověk je nejhouževnatější bytost, kterou znám. Sloužil tady už za časů mého otce, a od posledního nájezdu, při němž zahynul zdejší správce, zastává jeho místo. Co já vím, možná Louvoisovým vojákům otrávil víno, nebo na ně shodil z cimbuří kus zdi, převlečený za ducha hradního pána; to je jedno. Ale nezklamal mě.“

Jen jsem kroutila hlavou a Filipa představa starého sluhy, přestrojeného za ducha, zjevně pobavila. A protože se už přiblížila noc a ani dobré víno nezahnalo chlad, odebrali jsme se na vrchol jedné z věží, kde jsme měli přenocovat. Stanuli jsme před jediným nepoškozeným schodištěm a dveřmi s těžkým železným kováním. Právě do jejich zámku patřil klíč na koženém řemínku, který správce přinesl.

„To bývala otcova komnata, než zemřel. Pak byla moje. Je jedinou místností na hradě, kam se bandité nedostali.“

Vstoupili jsme dovnitř a já se ještě ohlédla po starém muži, který nás vyprovodil až nahoru a nyní se přes svůj pokročilý věk a pozdní hodinu rozhodl přinést nám alespoň něco prostého k jídlu ze svých vlastních skromných zásob.

„Myslela jsem, že je to správce, ne komorník. Někoho mi připomíná,“ zamyslela jsem se, zatímco Filip odemykal dveře, zajištěné dvěma masivními zámky.

„Ani sluha, ani správce. Spíš anděl strážný… To není náhoda, že vám někoho připomíná,“ zesmutněl Filip. „Jmenuje se Samuel Bréner a připomíná vám starého Luciena Brénera. Byl jeho starším bratrem… a významnou součástí mého života…“

„Ach tak!“ Vzpomínka na starého přítele mi sevřela hrdlo. „Řeknete mu, že…“

„Ne. Na špatné zprávy je vždycky dost času. Zlomilo by mu to srdce. Však se to dozví, až přijde jeho čas.“

Vstoupili jsme do potemnělé místnosti. Svícen s jedinou svíčkou, jenž Filip svíral v ruce, zalil komnatu slabým světlem, jehož kotouč osvětloval jen malý prostor kolem Filipovy dlaně.

„Není tu vana ani postel s nebesy, ale je tu vůně a bezpečí domova,“ usmál se Filip a došel až ke krbu, na jehož římsu postavil svícen.

Rozhlédla jsem se. Místnost ve věži trochu připomínala tu, v níž jsme před necelými čtyřiadvaceti hodinami seděli s vévodou Mazarinem. Tahle však byla podstatně menší a zařízena jen velmi prostě. Žádná postel, jen dřevěný stůl bez ozdob, obrovské kožešiny na stěnách i na podlaze, omšelé obrazy a dvě železné truhly nepřipomínaly kostel ani svatyni jako pracovna Černého démona, ba ani šlechtické sídlo. Když jsem se podívala pozorněji a mé oči si zvykly na nedostatečné světlo jediné svíce, spíše se mi zdálo, že jsem vstoupila do knihovny v Alexandrii. Komnata totiž byla kolem dokola obložena knihami, zřejmě velmi starými a vzácnými, od podlahy až po strop.

„Probůh, to je všechno vaše?“ vydechla jsem.

„Můj nejvzácnější poklad…,“ usmál se markýz a pomalu a láskyplně přistoupil blíže ke knihovně. Pohladil řadu svazků, srovnanou jako podle pravítka. Nato se vrátil ke krbu, zanesenému letitým prachem, a z pečlivě srovnané hraničky dřeva, vyschlého na troud, začal vybírat ty největší kusy, aby rozdělal oheň.

„To musí mít obrovskou cenu!“ přelétla jsem pohledem nejbližší hřbety v kůži vázaných klenotů. Kam jen oko dohlédlo, byla jen samá zvučná jména: Platon, Plutarchos, Seneca… O patro výš byla francouzská poezie, divadelní hry, knihy o vojenství, taktice a diplomacii, a naproti náboženské svazky a vědecké studie. Byla jsem jako u vytržení.

„Nechcete mi snad tvrdit, že jste tohle všechno přečetl?“ vyděsila jsem se.

„To rozhodně ne! Tamhleta stěna je mé matky. Přírodní vědy mě nikdy příliš nevzrušovaly…“ Filipovi přelétl přes tvář stín, ale hned se opanoval. „Zato tuhle stranu, tu mám moc rád.“ Filip vyňal jednu z knih a mocným fouknutím vytvořil oblak prachu, který se potichu snášel na zem.

„Co je to?“

„Můj největší poklad. Ručně psaná bible. Je z roku 1357. Pochází z Itálie.“

Podívala jsem se na omšelou koženou vazbu a představila si, že tahle věc pochází ze stejné doby, kdy vznikal Karlův most. Měla jsem dojem, že bych se jí bála i dotknout.

„Tolik času uplynulo od doby, kdy vznikala! Víc než tři sta let,“ vzdychla jsem. „A co ta filozofie? Platon, Solon… Myslela jsem, že maršálové nemají na podobné zbytečnosti čas.“

„V mládí je třeba si ten čas najít. Tehdy vzniká lidská osobnost, vkus, smysl pro krásu, pro velké myšlenky. A abychom mohli utvářet budoucnost, musíme znát minulost a poučit se z ní, navázat na ni, respektovat ji. Studoval jsem kromě vojenství a mořeplavectví i filozofii, teologii, výtvarné umění a literaturu, a stále se cítím jako nevzdělanec. Člověk se stále učí. Navíc – neznalost se u dvora Ludvíka XIV pozná velmi brzy a přísně se trestá nemilostí či výsměchem; sám král je velmi moudrý. Hloupí u něj nemají příliš velkou šanci.“

„Asi jste velmi vděčný svým rodičům za to, jak vás vychovali…“

„To ano. Otec na mě byl velmi tvrdý a neměl to semnou snadné; ostatně ani má matka. Nenáviděl jsem studium, podřízenost komukoliv i vlastním rodičům, ale neměl jsem jinou možnost, než poslechnout. I svého otce jsem jako chlapec svým způsobem nenáviděl. Lásku a respekt k němu i k moudrosti jsem nalezl až mnohem později.“

„A pamatujete si ještě něco z toho množství moudra?“

„Trvalo by mi snad celý den a noc, než bych přečetla alespoň hřbety všech těch knih.“

„Vyzkoušejte mne, chcete-li,“ ušklíbl se markýz šibalsky a usedl do starého křesla u krbu, v němž během naší debaty rozdělal oheň. Ten se nyní rozhořel s uklidňujícím praskotem.

„Vyzkoušet vás? Troufáte si!“

„Troufalost mám v povaze.“

„Dobrá,“ mrkla jsem na něj a přistoupila k nejbližší vitríně. Chvíli jsem bezradně přecházela kolem nepřeberného množství svazků a pak jsem jednu z knih namátkou vytáhla a otevřela ji. Několik vteřin jsem jí listovala a opojně vdechovala vůni starého inkoustu se směsicí prachu a ohmatané kůže, když mé oči padly na jakousi zdobně psanou latinskou větu. „Fata volentem ducunt.“ začala jsem nepříliš plynně číst.

„Nolentem trahunt," dokončil Filip a ledabyle přihodil polínko do krbu.

Podívala jsem se znovu do knihy a nevěřila svým očím. „Děláte si legraci?" Slova v knize přesně odpovídala tomu, co Filip právě řekl. „Ještě mi povězte kdo to řekl a co to znamená… Něco o osudu, že?"

„Toho, kdo chce, osud vede, toho, kdo nechce, táhne… Seneka."

Podívala jsem se na hřbet knihy, kde bylo zlatou ražbou napsáno jméno slavného filozofa. „To byla náhoda!" zasmála jsem se, přešla k jiné polici a vytáhla další knihu na světlo boží. „Náhoda, ale ta slova jsou víc než pravdivá…"

„V těch knihách je věru mnoho pravd."

„A co tohle? ‚Rara temporum felicitas, ubi quae…'"

„Mmm…," Filip se podrbal na bradě, „‚velis sentire et quae sentias dicere liceť? Vzácná je ta šťastná doba, kdy je dovoleno myslet si co chceš a říkat, co si myslíš – Tacitus, že? Ano, to je další velká pravda. Jak zřídka smí člověk říkat vše, co se mu právě honí hlavou!"

Polkla jsem a knihu raději zavřela. „Děsíte mě!"

„Čím? Že jsem nelhal o znalosti obsahu těch knih, nebo se děsíte toho, co se mi právě honí hlavou?"

„Asi obojím." Oprášila jsem si ruce a chystala se také usednout ke krbu do prošoupaného starého křesla.

„A muliere initium factum est peccati…," řekl Filip a ještě než jsem se stačila pohnout, zvláštně se na mě zahleděl.

Znejistěla jsem. „Co takhle mluvit zase chvíli francouzsky? Který moudrý muž tentokrát řekl tato slova před vámi?"

„Ten nejmoudřejší," usmál se Filip, ale jeho tvář jako by přesto z ničeho nic posmutněla. „Sám Bůh – byl to verš z bible."

„A co znamená? Neumím latinsky."

Filip vstal z křesla a zastavil se přede mnou. Podvědomě jsem se zachvěla a cítila ve vzduchu podivné chvění. Markýz se na mě jen chvíli díval a na jeho tváři tančily odlesky plamenů z krbu. Zlaté ozdoby na jeho kabátci od vévody se leskly stejně jako jeho vlasy, a mě jako už tolikrát napadlo, jak krásné by bylo moci ho nyní obejmout. Sklopila jsem oči. Náhle se Filip dotkl konečky prstů mé tváře. Nečekala jsem to a vyplašeně k němu opět vzhlédla.

„To znamená ‚U ženy jest počátek hříchu…'," řekl markýz temně, opět svěsil dlaň a prošel kolem mne až ke dveřím, odkud se už nějakou dobu ozývaly šouravé kroky po vrzajících dřevěných

schodech. Otevřel a přijal dřevěné prkénko se sýrem a zeleninou a kameninový džbánek s vínem od starého muže, který právě vešel do místnosti. Cesta po schodech až na vrchol věže mu musela trvat věčnost.

„To jsi nemusel, Samueli," pokáral markýz svého věrného sluhu, „už jsem si za tu dobu vyhnanství dávno zvykl obsloužit se sám. Nejsi můj komorník, měl bys raději šetřit své údy na ochranu hradu a na další vojáky, kteří ještě přijdou."

„Pane," řekl tiše shrbený muž, přešlápl na místě a brada se mu znatelně třásla, když se na Filipa zadíval s téměř otcovskou něhou, „odpusťte slabost starému muži, ale jsem příliš dojatý vaším nečekaným příjezdem. Chtěl jsem se přesvědčit, že se mi to nezdálo, že jste skutečně tady. Je to na mě snad až příliš radosti najednou, poté, co…" Sluha jako by chtěl ještě něco dodat, ale na poslední chvíli si to rozmyslel a raději změnil téma. „Víte, pane, puká mi srdce když vidím, co se stalo s rodem de Grazac. Změnilo se za poslední dobu něco k lepšímu? Sem do té pustiny letí každá zpráva snad celé měsíce… Víte něco o madame markýze?"

„Sám bych ocenil, kdybych měl cokoliv dobrého, co bych ti mohl říci," odvětil Filip tiše a uhnul pohledem. „O své matce nemám bohužel žádné zprávy."

Filip se odmlčel.

„Ode dne, kdy to začalo," přerušil ticho starý sluha, „nemohu spát, mám divoké sny. Vídám vás, nás všechny, dokonce i svého bratra s očima nehybnýma a tváří sinalou; všichni ležíme na dně hluboké propasti. Někdy pochybuji o tom, že má vůbec smysl bojovat proti zlu. Na světě je ho tolik, že je z toho jednomu špatně… Ale já stále věřím, že zítřek přinese dobré zprávy…" V očích starého muže se krátce zablesklo.

Filip mu položil ruku na rameno. „Už zítra ráno jedeme zpět do Bretaně a pokusíme se tuhle válku vyhrát."

„Slunce všech dnů ještě nezapadlo…"

„To řekl Livius, že, pane? Překládal jste ta slova z latiny celý den za to, jak jste tehdy otci málem podpálil pracovnu, dobře si na to pamatuji! Já vám tehdy tajně nosil koláče s jablky a skořicí a pomáhal vám opisovat latinské věty… Kolik vám to vlastně bylo? Osm nebo devět?" Vrásčitá tvář se při těch vzpomínkách rozzářila jako slunce.

„Deset," usmál se Filip.

„Jako by to bylo včera… Jsem tak rád, že jste přijel, pane…“

„I já tě rád vidím, Samueli, ale měl bys jít spát. Nech ten podnos tady, nic už nepotřebujeme; že ne, madame de Lahol? Odpočiň si. Je to mé přání.“

„Dobrou noc, pane. Madame!“ Samuel, jehož oči byly stejně měkké a živé jako oči jeho bratra, se na mě zkoumavě zadíval. Pak spiklenecky mrkl na Filipa a ještě než odešel, řekl:

„Rozumím, pane… Improbe amor, quid non mortalia pectora cogis…“

Filip se jen ušklíbl a zavřel za ním dveře. Hned nato jsme mohli slyšet jeho vratké kroky, jak sestupoval zpět na nádvoří.

„Jsem snad jediný nevzdělanec v tomto domě?“ kroutila jsem hlavou, ale v latinském citátu mi neuniklo slovo ***amor.***

Markýz se zapýřil. „Omlouvám se. Samuel je jako můj druhý otec. Často jsme spolu mluvili latinsky, když jsem byl chlapec, aby nám ostatní služebnictvo nerozumělo. To, co před chvílí řekl, byla slova Vergiliova, a znamenala něco jako: „Krutá jsi, lásko, kam ty až doženeš smrtelná srdce.‘ Ten starý ničema je liška podšitá, zřejmě se domníval, že ho odháním, abych mohl… být s vámi o samotě…“

„Ach tak. To je ale vtipálek!“ přivřela jsem oči a žertovně mrkla na markýze. „A měl pravdu?“ Poněkud nucené jsem se zasmála, abych rozehnala neurčité rozpaky, vycházející ze zvláštní atmosféry, která nás začala nenápadně obklopovat jako opojná vůně horkého vína, která se linula z kameninové nádoby. Než Samuel odešel, rozsvítil dva velké svícny na zdech a komnatou se rozlilo příjemné teplé světlo, jež doplnilo zlatavou záři z krbu.

Filip mi však neodpověděl. Dokonce se už ani neusmíval. Přešel kolem mě k oknu a zahleděl se ven. Za okny se už dávno setmělo a moře z mlhy rozfoukal vítr, který rychle sílil. Začínala bouře a z nebe začaly padat těžké dešťové kapky.

„Filipe?“

„Mám rád déšť“ zasnil se markýz a otevřel okno. Do léta nevětrané komnaty ihned vlétl závan chladnějšího vzduchu, nasáklého vodou. Starobylé okenice, vykládané barevnými sklíčky, hlasitě zaskřípěly.

Dívala jsem se na markýze a myslela na slova šibalského starce. Jsem s Filipem o samotě. Jsme sami, já jsem sama a on je sám. Co na tom, že stojíme jeden od druhého jen pár metrů?

Filip se konečně ohlédl a jeho hlas zněl studeně. „Samuel se mýlil, madame. Už dávno jsem pochopil, že mezi námi dvěma je jen čiré

přátelství. Neznevažuji je, naopak – je pro mě velmi vzácné. Nemusíte se obávat; neudělám nic, čím bych je poskvrnil… Vaše přátelství je mi vším.“ Filip naznačil poklonu a pak se opět obrátil k oknu. Jako by vnímal jen sílící zvuk deště, po chvíli zavřel oči. „Slyšíte ten pravidelný hukot? Zní skoro jako hudba.“

„Přátelství…,“ zašeptala jsem spíš sama pro sebe a úsměv na mých rtech rychle uvadal. Jako bych mohla cítit, jak ze mě jen ze zvuku toho slova s padající vodou za okny pomalu uniká život.

„Ano, přátelství,“ zopakoval markýz, který mě dobře slyšel a jeho hlas zněl odcizeně. Cítila jsem, jak mě z toho bodá u srdce. Usedla jsem konečně do křesla a zadívala se do ohně. Praskání krbu a zvuky dopadajících kapek na okenní římse byly to jediné, co bylo slyšet. Vítr opírající se do rozevřených barevných tabulí klenutých oken hnal miliony drobných kapek proti Filipově tváři. Konečně markýz okno zavřel a otřel si dešťové kapky z obličeje, zůstal však stát, kde byl. Vzpomněla jsem si na večer ve Versailles, na kulečníkový sál. Tehdy stál u okna stejně jako dnes. Se sklenkou portského v ruce, ve středu nejvznešenější šlechty Francie hleděl tenkrát do zahrady skrz hedvábné záclony s vyšívaným monogramem Ludvíka XIV. a v jeho očích se zračila tatáž melancholie.

Váhavě jsem vstala a přistoupila zezadu k němu. Buď to řeknu teď, nebo už nikdy. Chvíli jsem jen tiše stála za ním a pak se zlehka dotkla jeho ramene. Otočil se ke mně a naše pohledy se setkaly. V bezedných hlubinách mrazivé modři jeho očí jsem zřetelně viděla svůj odraz.

„Nabízíte jídlo tomu, kdo umírá žízní, Filipe…,“ zašeptala jsem a hlas se mi trochu třásl. Ani nevím, kde se ta slova na mých rtech vzala; kam náhle zmizel strach a stud, které mě dříve tolik paralyzovaly? Snad dávno zůstaly kdesi za mnou, utopené v bolesti osamění a smutku, snad je láska, která jediná zbyla, dávno spálila na prach. Byla jsem si téměř jistá, že Filip nyní spálí svým chladem na prach mě, ale přesto jsem už nechtěla déle ukrývat, co se vlastně ani skrýt nedalo.

„Asi vám nerozumím,“ odpověděl Filip, který se ani nepohnul. Jen lehce stiskl rty a jeho pohled snad ještě víc ztvrdl.

Teď už nebylo možné vrátit se o krok zpět, couvnout, opět utéct sama před sebou. Nelze utíkat věčně.

„Jste doopravdy tak slepý?“ zašeptala jsem.

Dvě modré studánky na mě hleděly shora jako oči soudce. „Možná jsem slepý, kdoví," odpověděl suše, ale nepřestával se na mě dívat.

Polkla jsem a zhluboka se nadechla. „Miluji vás, Filipe," zašeptala jsem konečně a cítila, jak se mi potí dlaně. Z mých beder však těmito slovy spadl těžký kámen a já pocítila nepopsatelnou úlevu.

Markýz však mlčel, zdálo se mi dokonce, jako by byl duchem nepřítomný. Cítila jsem Filipovu přítomnost, jeho blízkost, tu magnetizující energii, která mi podlamovala kolena stejně jako první den a mrazila mě až ke konečkům prstů. Jako dítě jsem věřila, že ti, kteří si jsou souzeni a potkají se v prostoru a čase, už nemohou nikdy uniknout sami sobě, síle, která náhle ovládne celou jejich bytost. Filip je můj osud. V této chvíli, stejně jako první den, kdy jsem ho poprvé potkala uprostřed děsivého snu.

Jsem však i já jeho osudem? Nejspíš ne. Znovu jsem si představila jaké by to bylo, smět ho nyní políbit, obejmout, milovat. Nesmět to udělat bolelo. Nesmět to nikdy udělat… Kdysi jsem měla strach. Strach ze zklamání, z odmítnutí, z výsměchu. Nyní jsem však jen s odevzdáním čekala, čekala a věřila, že jsem připravená přijmout jakoukoli odpověď.

Filip však stále jen mlčel a mě to ticho začínalo ubíjet. On ke mně nic necítí, jinak by všechno dávno pochopil, něco by udělal, promluvil by, letělo mi hlavou. Nebylo to snadné, ale přesto jsem to řekla ještě jednou, naposledy a hlasitěji: „Ano, je to tak," vzlykla jsem, „miluji vás, Filipe de Grazac, celým svým srdcem a celou svou bytostí, a přestože si vašeho přátelství rovněž velmi cením, nemohu vám je nabídnout. Kde je láska, nemůže být přátelství; odpusťte mi. Musela jsem vám to konečně říct, už jsem se tím začínala dusit. Trvalo to příliš dlouho…"

Po další nekonečné chvíli ticha jsem odvrátila tvář. Má naděje v opětované city rychle umírala. Ač jsem si slibovala sebevíc, že moje láska nic nežádá, zdálo se, že mi v té chvíli pukne srdce. Doufala jsem, stále jsem doufala, že snad i Filip něco cítí ke mně. Ta víra však byla s každou vteřinou jeho mlčení mizivější. Nemiluje mě. Cítila jsem jak mi otékají rty a v očích mě začíná štípat sůl. Poodešla jsem od okna, aby markýz neviděl mé slzy. Proč něco neřekne, cokoliv?

Venku se už spustil tak silný déšť, až se zdálo, jako by z nebe padaly souvislé proudy vody. Přikryla jsem si tváře dlaněmi a zatoužila navždy se v té vodě ztratit.

„Ani já jsem nemohl dýchat, příliš dlouho…," zaslechla jsem po chvíli tichý Filipův hlas a bodlo mě v hrudi podruhé. Otočila jsem se a znovu se setkala s jeho očima.

„Co jste říkal?" hlesla jsem.

„Je to jako ve válce," odpověděl tiše Filip a díval se na mě smutnýma očima. „Obléhání pevnosti má pro armádu smysl jen do té doby, než vojáci začnou umírat vyčerpáním. Luiso, proč mi tohle říkáte, teď a tady? Dávno jsem se už smířil s tím, že my dva jsme navždy jen přátelé, jak už jsem řekl. Naučil jsem se být vaším přítelem, a věřte, že to nebylo snadné. Jste krásná, jste odvážná, jste jiná než ostatní a já jsem jen muž… Dlouhé dny a noci jsem kráčel a uléhal po vašem boku jako váš přítel a nesměl se vás ani dotknout, po tom, co jsem vás snad stokrát střídavě miloval a nenáviděl. Nestál jsem vám vlastně ani za to, abyste mi řekla, kdo vlastně jste. Nedokázal jsem naplnit vaše představy, přiblížit se k vám tak, jak byste si přála. Jsem jen obyčejný voják, ne básník… Rozumím slovům ano a ne, hraji s kartami, které mám. A já měl prázdné ruce. Nedělal jsem nejspíš nikdy to, co jste si přála abych dělal, neříkal jsem, co jste si přála slyšet. Slíbil jsem tedy alespoň vám i sám sobě, že vás ochráním, i kdyby mě to mělo stát život. Víc pro vás nemohu udělat. Dal jsem vám přednost i před vlastní matkou. Tak co ode mě ještě víc chcete?"

„Chci…," zajíkla jsem se, „chci jen, abyste mě miloval…" Nedokázala jsem už zabránit slzám, které mi stékaly po tvářích. Znovu jsem k němu přistoupila. „Jen to jediné si přeji od prvního dne, kdy jsem vás poznala."

„Proč jste mě tedy neustále odmítala? Hrála jste si se mnou?"

„Ne, to ne!"

„Tak proč?"

„Odpusťte mi, měla jsem strach říci vám pravdu – o sobě a o všem – měla jsem strach prostě ze všeho, z tohoto světa, z vás i ze sebe samé. Odpusťte mi, prosím," vztáhla jsem k němu ruce, ale markýz poodešel a mé paže klesly naprázdno zpět. Když se ke mně po chvíli znovu vrátil, na jeho tváři byl téměř výsměšný úsměv.

„Strach… A teď nemáte strach?"

Sklopila jsem hlavu. „Jediné, z čeho mám strach, je, že budu muset strávit byť jen jediný den bez vás. Proto jsem jela s vámi, proto jsem odmítla zůstat u Girandotových, proto jsem se vrátila do vévodova hradu a proto jsem dnes tady. Proto jsem nezemřela steskem, když

jsem se ocitla v cizím domě, v cizí zemi, v cizím světě; proto, že vy jste byl se mnou. Kdybyste jen dokázal pochopit to, co nechápu ani já sama, snad byste mi konečně uvěřil.“

Pak jsem ho políbila na rty.

Ten náhlý projev citu ho zaskočil. Nejdříve stál nehybně, jako by tomu nevěřil, jen pasivně přijímal můj projev citu, ale po chvíli mi, stále ještě trochu váhavě, ovinul paži kolem pasu. Neznámá závrať mi podlomila kolena. **I** já jsem ho objala a zabořila tvář do jeho vlasů, vlhkých deštěm.

Tato chvíle však trvala jen okamžik. Pustil mě a jeho dlaně, které se mě ještě zlehka dotýkaly, se opět odtáhly. Prohrála jsem, prolétlo mi hlavou. Nemá to smysl, na všechno je nejspíš příliš pozdě. Měla bych odejít.

Otočila jsem se a chtěla odejít, kamkoliv, hlavně pryč odtud. Ale Filip mě náhle chytil za ruku a přitáhl zpět. Znovu jsem ucítila jeho objetí. Vášnivě mě k sobě přitiskl.

„Bože, už jsem přestal doufat…,“ zašeptal a jeho paže mě tentokrát ovinuly tak silně, že jsem jen zalapala po dechu. Pak mě dlouze políbil, až se mi zatočila hlava. Nevěděla jsem, jestli se mám dřív smát, nebo plakat. Je to všechno pravda?

„Luiso, vy mě snad opravdu milujete?“ šeptal a přitom se smál. „Proč jste byla celou dobu tak chladná, proč jste jen byla tak chladná? Málem jste mě zmrazila na kost!“

„Já že byla chladná? To jsem zřejmě lepší lhářka, než jsem si myslela! To vy jste byl chladný, to já byla zmrazená na kost!“

Objímali jsme se dlouhé minuty a snad ani nevěřili tomu, co se pořád zdálo jako sen. Tři sta let, desítky a desítky generací, letělo mi hlavou. Nemohu přece milovat člověka z minulosti, ani on mě! Co když naše láska způsobí velký třesk, který zahubí tento svět?

Je mi to jedno.

Co je čas? Kde je minulost a kde budoucnost, kde realita a sen, co dělí skutečnost od fantazie? Je prý nemožné pohnout jejich mocnými hranicemi, a přece teď stojíme naproti sobě. Já a on.

„Má lásko,“ šeptal a znovu a znovu mě líbal. Byla jsem až zaskočena hloubkou jeho citu, který tryskal z celé jeho opojně mužné bytosti, ze všech jeho pórů. Jako by se náhle prolomila silná vrstva ledovce, pod níž hořel věčný neuhasitelný oheň. Bylo to jako bych najednou směla pohlédnout z hladiny šedomodrého oceánu na samotné jeho dno. Stáli jsme uprostřed sálu obklopeni starým

zdivem a hradbou deště a hleděli jeden na druhého jako do zrcadla. To zrcadlo nám nabízelo pohled do naší vlastní duše.

Jako bychom v té vteřině náhle oba dospěli.

Bývali jsme dvěma ostrovy, vzdálenými a osamělými, žili jsme uzavření sami v sobě, obklopeni ostrými útesy předsudků a nedůvěry, a naše břehy omývaly den za dnem jen chladné vlny ledového oceánu strachu. Tisíce strachů, pochybností a důvodů stály jako skály mezi dvěma osamělými dušemi kdesi v nekonečném trvání našeho světa. Náhle však bylo všechno jiné. Jako tajemným kouzlem zmizela hořkost, tvrdost i samota, která vládla v našich srdcích a kalila vody průzračné bystřiny, v níž jsme oba stáli už mnoho měsíců.

Když mě objímal, cítila jsem, jak se odvážný markýz chvěje pokaždé, když se naše ústa setkala a spojila v polibku. Kde je ten drsný voják, nehybná tvář a tvrdý pohled? Byl náhle tak něžný, až mi to bralo dech. Chtělo se mi vpít se do něj a už nikdy se neodloučit.

Existuje ještě vůbec taková láska v mé době, v povrchním a lhostejném světě spěchu a mělkosti? Může vzniknout během šedivých dnů stereotypu uprostřed šedivého a hlučného města něco tak silného? Dokáže všednost a odcizení dvacátého prvního století obnažit city stejně jako to, co jsme spolu prožili my dva? Snad. Ale možná také ne.

„Byla jsem tak hloupá," zašeptala jsem mu do vlasů a mé rty se topily v záplavě vlnitého zlata.

„I já byl hloupý," zašeptal Filip.

Potom mě vzal do náruče, odnesl ke krbu a položil na bělostné kožešiny, rozložené ve světle praskajícího ohniště, opatrně, jako bych byla z alabastru. Ležela jsem na měkké a hebké kůži a Filip se skláněl nade mnou.

Dlouho se na mě jen díval, pak se přiblížil a já znovu a znovu rozechvěle vdechovala známou vůni jeho kůže. Na obnaženém rameni mě už pálily jeho horké rty a pak jsem ucítila jeho chladné štíhlé prsty na svém těle. Projela mnou vlna rozkoše, až se mi zatočila hlava. Uviděla jsem, že se Filip pořád usmívá a svléká si hedvábnou košili s erbem vévody de Mazarin.

Znovu se ke mně sklonil. Jeho pružné a silné tělo se ke mně přitisklo a já zavřela oči. Milovali jsme se. Jako bych se vůbec nedokázala nasytit jeho rtů, jeho rukou, jeho očí, které nade mnou plály jako dvě modré lucerničky pokaždé, když jsem se chtěla

přesvědčit, že se mi to všechno jen nezdá. Jeho dlouho potlačovaná něha a palčivá vášeň mě vytrhly z mého života a přenesly mě někam daleko, do nekonečného prostoru, kde jsme byli jen my dva. Pouhá Filipova přítomnost mě zalykala a naplňovala novou, vše pohlcující radostí. Myslela jsem si kdysi, že už jsem prožila lásku. Nic se však nemohlo rovnat tomu, co jsem cítila s Filipem; bylo to jako návrat ke druhé polovině mého já, k podstatě, kdysi v počátku věků ztracené a té noci znovu nalezené. Stále jsem se trochu bála, že se můj sen rozplyne, že se znovu něco stane a on se mi znovu vzdálí. Nestalo se však nic, Filip nezmizel. Mohla jsem ho vnímat každou buňkou svého těla, každým rychlým úderem svého srdce, které se topilo ve štěstí. Ztrácela jsem se sama sobě, chvílemi jsem si všimla, že pláču, a hned jsem se zase smála jako blázen. Zmizel čas, zmizel prostor. Nebylo žádné *kdyby* ani *jestli*, žádný Louvois ani královský medailon, žádný strach, žádná chyba v časoprostoru. Byl jen Filip.

20

Venku přestalo pršet, mraky se rozestoupily a oknem do pokoje proniklo měsíční světlo. Krb už vyhasl a místností se vznášela příjemná vůně spáleného dřeva. Filip měl zavřené oči a jeho vlasy se mu na krku slepily do tenkých pramínků.

Moje lásko, jsi tu, pořád jsi tady… Políbila jsem ho na čelo. Zvedl víčka a pohlédl na mě svýma průzračnýma očima, které v té chvíli připomínaly mořskou hladinu za bezvětří.

„Nebyl to jen sen?“ zašeptal po chvíli. „Nebyl. I já se bála. Ale jsme tady.“

„My…,“ zasnil se. „Nikdy jsem netušil, jak neskutečně může znít jedno tak obyčejné slovo.“

„My,“ usmála jsem se na něj.

Filip se dotkl mé tváře. „Vy mě tedy doopravdy milujete, paní hraběnko z Prahy? Čím jsem se Bohu zalíbil, že je ke mně tak milosrdný?“ řekl vážně a pohladil mě po vlasech. Jeho oči byly vlhké a lesklé, světlé vlasy mu splývaly na kožešinu a mně se zdálo, že hledím do očí anděla. Je tady, je u mě, můj Filip, má láska.

„Nevěřil jsi mi?“ řekla jsem tiše. „Vždycky jsem tě milovala, snad i dřív, než ses objevil v mém životě. Milovala jsem tě už jako dítě, celý svůj život jsem na tebe čekala.“ Jemně jsem se dotkla Filipovy dlaně, která mě nepřestávala hladit.

„Jak hezky to zní z tvých úst, Luiso!“ usmál se. Potom však jeho rysy zvážněly.

„Dovol mi zpovědˇ,“ zašeptal. „Poslouchám tě.“

„Vzpomínáš na tu noc, kdy to všechno začalo, tenkrát, když odsoudili mou matku? Přijela jsi za mnou a já tě odehnal. Vím, že tehdy také hodně pršelo. Ty jsi toho večera vyběhla do tmy ven z mého paláce, poté co jsem ti tolik ublížil, pamatuješ? Jak bys také mohla zapomenout… Byl jsem k tobě tak krutý! Bože, když jsi odjela, měl jsem v té chvíli pocit, jako by někde hluboko uvnitř mě něco zemřelo. Cítil jsem podivnou, ale skutečnou fyzickou bolest, tady na prsou. Nechápal jsem, co se to se mnou děje, co jsi to se mnou udělala; nikdy předtím jsem nic podobného necítil.“

I já cítila bolest, ale to už je pryč…

Filip se odmlčel, zhluboka se nadechl, vzal mé dlaně do svých a pak pokračoval:

„Bolela mě tehdy má vlastní zloba a bezcitnost; dnes už to vím. Moje slova plná jedu, která zasáhla ženu, jejíž objetí bylo tím jediným, co by mě té noci dokázalo zbavit panického strachu a pocitu viny. Byl jsem zbabělý, nedokázal jsem se ti otevřít, přiznat si svou slabost. Trestal jsem tě za vlastní zbabělost! Nastavila jsi mi zrcadlo a ten pohled mě ochromil jako hrot kordu, bodnutí přímo do srdce. Jen smrt nepřicházela, zůstala pouze ta bolest, která mě sevřela jako železné kleště a už nepustila. Vyšel jsem tenkrát na balkon a hleděl za tebou, sledoval, jak se kočár mé matky řítí do tmy a v té chvíli jsem toužil být raději mrtev. Když jsem se pak dozvěděl, že matčin dům byl zapečetěn a ty jsi na seznamu hledaných, sama někde venku, bez pomoci, že jsi někde ve tmě sama, slabá žena uprostřed nebezpečného města, podlomily se mi nohy. Musel jsem se opřít, abych strachem o tebe neupadl. Já, maršál Francie!“

Filipova tvář se zkřivila a jeho oči potemněly, ale přesto pokračoval: „Proklínal jsem tě a nenáviděl, ale víc jsem nenáviděl sám sebe. Ještě před rozbřeskem jsem se rozjel za králem a čekal v jeho předpokoji až do večera na audienci, abych mu vysvětlil, že s tím vším nemáš nic společného.“

„A pak jsi pro mne přijel, našel mě.“

„Příliš pozdě… Vyjel jsem do ulic a hledal tě. Před očima se mi zatmívalo, ani nevím, jak se mi tě vůbec podařilo najít. Snad mě sám Bůh vedl temnými ulicemi až k tobě. A když jsem tě konečně po několika dnech našel, byla jsi jako stín, ani jsem tě nemohl poznat. Byla to všechno jen má vina a já se modlil, aby se čas dal vrátit. Viděl jsem jen tvé oči, ztrácející se ve stínech únavy a utrpení, jak hledí skrze mne. A pak jsi zvolila Francoise a zmizela mi. Udělala jsi správně, nezasloužil jsem si tvé odpuštění, a ještě víc jsem tě za tvou hrdost miloval. Ano, miloval jsem tě a nenáviděl současně. Následující dny jsem pak stával u okna, celé hodiny jsem se díval ven. Čekal jsem, sám ani nevím na co. Čekal jsem asi, že tě uvidím dole na nádvoří, jak procházíš bránou, vcházíš do dveří a… Vím, bylo to hloupé; po tom, jak jsem se choval. Nikdy bys nepřišla, nikdy by ses nevrátila, ty ne. Vždycky jsi byla jiná než všechny ženy, které jsem znal. Přímá a pobuřující, nepochopitelná a přitom tak okouzlující! Tolik jsem si přál vědět o čem přemýšlíš, odkud jsi přišla a kam jdeš, kdo vlastně jsi… Když jsem tě pak potkal před

kaplí s tím ničemou Francoisem, byl jsem jako ochrnutý, nebyl jsem schopen na tebe ani pohlédnout, cítil jsem se jako hlupák, pitomec, který měl v rukou snad vše o čem kdy snil, a nechal si to díky vlastní zaslepenosti a nadutosti protéct mezi prsty. Kdybych nebyl zbabělý, kdybych jen mohl, padl bych ti k nohám a objal je, prosil bych o odpuštění. Ale další odmítnutí bych nesnesl. A ty bys mě odmítla."

Filip se zajíkl a na chvíli se odmlčel.

„Ano, tenkrát ano," zašeptala jsem. Tenkrát i já tebe nenáviděla. A přece jsem tě nikdy nepřestala milovat. Objala jsem ho, ale on mě lehce odstrčil a zamračil se.

„Vyslechni jen, prosím, mou zpověď celou…," řekl už opět pevným hlasem. „Víš, já byl vždy, od smrti otce, jen sám sebou a sám si rozhodoval o svém životě; jedině král měl nade mnou moc. A pak si do mého domu přijde nějaká cizí žena, bůhví proč a bůhví odkud, a obrátí můj život naruby se všemi mými názory a zvyky, se všemi neměnnostmi, co jich jen muž může mít. Objeví se a klidně se producíruje po mém domě, po domě mé matky, potom i po boku mých nejzavilejších nepřátel a nechápe nic z toho, co cítím, co dělám. Stejně jako já sám. Tvoje domnělá zrada mě málem zahubila! Nebyl jsem téměř schopen čelit nepřátelům, protože jediné, co jsem cítil a nač jsem byl schopen myslet, byla zhrzená láska. Nevěřil jsem nikdy na lásku, a snad proto mě tak zaskočila. Neměl jsem žádný důkaz, že o mě jakkoli stojíš, zato důkazů, že stojíš proti mně, jako by byly tisíce, a to bylo jako mučení. A tys mi hleděla do očí a přitom klidně stála po boku mého nepřítele. Měl jsem všechny ženy, na které jsem jen pomyslel; byl jsem už téměř znuděný tím, jak snadné je manipulovat s nimi. Ležely mi u nohou pro mou líbivou tvář a maršálskou hodnost, pro mé jméno. Tedy až na jednu – nemocnou, vyhublou a podivínskou dívku z cizí země, která se náhle zjevila v mém životě jako stín a výsměch mé vlastní zranitelnosti. Byly chvíle, kdy bych tě snad dokázal i zabít. Ve snách jsem tě vídal, jak se mi směješ, jak prodléváš v náruči mého škodolibého bratrance, a zoufale jsem toužil zabíjet. Jeho, tebe, sebe… Představoval jsem si, jak se mi smějete i s Louvoisem a tím skrčkem Neversem, i s tím pitomcem panem de Saint Amon. Bylo to nesnesitelné. Jsem zvyklý na válečnou vřavu a dvorské intriky, ale na tohle, na lásku z romantických příběhů, jsem nebyl připraven, to mě nikdo nenaučil."

Začínalo svítat a chlad v pokoji způsobil, že jsem se začala chvět zimou. Filip si toho všiml a láskyplně mě přikryl kožešinou.

„Už když jsi tenkrát poprvé přišla na slavnost, když ses objevila u schodiště v těch nových šatech, už tenkrát jsem tě miloval, a možná i mnohem dřív. Ale nevěděl jsem to. Možná jsem tě miloval od první chvíle, kdy jsem tě uviděl. Kdo ví, jak láska přichází a proč. Proč slunce vychází každý den? Bůh asi tak svět stvořil. Byl to on, sám Bůh, kdo to způsobil. On a tvůj pohled poté, kdy tě moji podkoní málem zabili a ty jsi mi byla vydána na milost, a přesto jsi mi hleděla do očí s hrdostí. Tvůj špatně skrývaný obdiv a zároveň strach ze mě, to všechno, co jsem mohl číst ve tvých očích jako v knize. Chtěl jsem tě, dvořil jsem se ti, a přesto jsi mi unikala. Pamatuji si každý tvůj pohyb, každé slovo; podivné šaty, boty, zpocené čelo umazané od bahna a kruhy pod očima, tvoje bázlivé rty, když jsem tě prvně políbil, každý další den, hodinu – všechno. To proto, že jsem si všechny ty vzácné okamžiky snad tisíckrát vracel v paměti, znovu a znovu…“

„Filipe…,“ zašeptala jsem a cítila, jak mi oči znovu zalévají slzy. Chtěla jsem ho zadržet, nezasloužila jsem si tolik lásky, ale Filip mi prstem přikryl rty.

„Ne, nemluv, musím ti říct ještě něco! Kdo ví, co bude zítra. Třeba už nebude další možnost.“

Po zádech mi lehce přeběhl mráz. Filip to vycítil, ale pokračoval: „Když jsi tenkrát blouznila v horečkách v mé růžové komnatě a nikdo netušil, proč celé noci propláčeš, když ses nám ztrácela před očima, přišel jsem jednou pozdě v noci za tebou a našel tě ležet na zemi pod oknem. Byla jsi jako ztělesněné zoufalství. Nevěděla jsi o sobě, byla jsi v mrákotách a já tě odnesl zpět do postele. Měla jsi tehdy v rukou zvláštní obrazy…“

Filip se mi podíval zpříma do očí a pak pokračoval: „Ty obrazy byly malé a lesklé, vypadaly úplně jako živé; žádný mistr, co jich po světě chodí, by takové nedokázal namalovat. Byla jsi na nich ty a další lidé v podivně pestrých a strohých šatech, a za nimi stály ještě podivnější, neskutečně vysoké skleněné paláce jako z jiného světa, a další věci, které ani nedokážu pojmenovat. Na těch obrazech byla i čísla 29, 8 a 1998… Viděl jsem vše, když ti ty obrazy vypadly z rukou na zem. Od toho dne trpělivě čekám, až mi to všechno nějak vysvětlíš.“

Filipova tvář byla vážná a já jen sklopila oči. Musím mu to jednou říci. Dnes je den odpovědí na otázky. Co asi udělá? Uvěří mi? Odežene mě? Opustí mě? Nebylo to, jako se přiznat staré paní

markýze. Filip byl jiný, silný ve svých názorech, moderní ve své starodávnosti. Žil přítomností a věda, chiméra bláznů, jak říkával, ho nezajímala. Věděla jsem, že to bude velmi těžké. Zhluboka jsem se nadechla. Takže okamžik pravdy nadešel. Slyšela jsem dál jeho hlas, který vypočítával další neoddiskutovatelné důkazy, na něž neexistovala správná odpověď, a už jen počítala vteřiny, kdy budu muset vyslovit tu neuvěřitelnou šílenost – že jsem přišla z budoucnosti, ze světa, který dosud neexistuje, že jsem méně než duch, přízrak, který v lidech budí děs.

„Posloucháš mě, Luiso?“

„Poslouchám. Filipe, tohle je pravá podstata všeho mého strachu po celou tu dobu; že ti jednou budu muset říct pravdu. Ano, chci ti ji říct, toužím po tom, ale bojím se že tě znovu ztratím, že navždy ztratím tvou důvěru. Proto jsem byla vždy tak chladná, proto…“ Vzlykla jsem. Udělala bych cokoliv, abych ten okamžik mohla oddálit, alespoň o den, o hodinu, o minutu…

Ale Filip mě pohladil po tváři. „Slibuji, že tě za žádnou pravdu, ať už je jakákoliv, neodsoudím. Důvěřuj mi, prosím. Jako první noc v mém paláci, tehdy jsi mi důvěřovala…“

„Jak to myslíš?“

„Nemůžeš si to pamatovat, nevěděla jsi o sobě. Měla jsi horečku a mluvila z cesty cizím jazykem. Chytila jsi mě za ruku a držela mě, jako bych ti jen já mohl pomoci. Dej mi šanci to udělat. Ty jsi můj osud a nemůžeš říct ani udělat nic, čím bys mohla ztratit mou lásku. Na to tě miluji příliš. Řekni cokoliv, nezavrhnu tě, to přísahám.“

Znovu jsem se zhluboka nadechla a otřela si slzy z tváří. Bože, ať jedinou větou neztratím poklad, který jsem teprve před několika hodinami našla! Nastala chvíle pravdy.

„Nepocházím odtud. Nemyslím Francii, myslím tím, že nejsem vůbec z tohoto světa,“ řekla jsem a raději přitom hleděla stranou.

Odpovědělo mi jen ticho.

Polkla jsem a cítila, že mi rychle vysychá v ústech. „Tím myslím, že jsem se nenarodila v sedmnáctém století jako ty, jako vy všichni, ale ve druhé polovině dvacátého. Vlastně se teprve narodím. Přišla jsem ze světa, který teprve bude – za víc než tři sta třicet let. Jsem možná jen tvůj sen, možná jsi ty můj, kdo ví. Jsem vězněm v čase, nemohu zpět, nemohu se vrátit domů ani žít tady. Nevím jak k tomu došlo, ale tak to je. Mohu ti říci věci, které se teprve stanou, den smrti tvého krále, jméno jeho nástupce i jméno posledního

panovníka Francie, jemuž lůza setne hlavu jako poslednímu zločinci.“

„Děláš si ze mě legraci, Luiso, ale já mluvil vážně!“ hlesl Filip, ale jeho tvář zpopelavěla.

„Ani já už nemohu mluvit vážněji, Filipe. Přišla jsem z druhého tisíciletí. Tehdy byl sychravý podzim a já honila zloděje. Pak jsem spadla do sklepa starého domu. Zbytek už znáš. Probudila jsem se u tebe, nelžu ti. Tvá matka o tom věděla od počátku, proto se mě ujala. A mluvila o jakémsi rodovém prokletí staré Cikánky, čarodějnice… Já ji znám, Filipe. To ona může za všechno zlo, které mě pronásleduje, ona byla i v mé době. Byla to ona, kdo mě uhranul na té vesnické slavnosti, kdo mě vylákal ven do noci z domu tvé matky. A byla to ona, kdo zemřel na hořící hranici na nádvoří pana de Mazarin.“

„Vy jste šílená, madame,“ hlesl Filip.

„Ne, proboha, slíbil jsi, že mi uvěříš! Prosím, poslouchej mě! U nás doma umíme léčit mor i neštovice, jezdíme kočáry bez koní, létáme ke hvězdám a o Ludvíku Čtrnáctém se učí děti ve školách. Jeho obraz visí ve Versailles, kam se na něj jezdí dívat lidé z celého světa, je na něm vyobrazen jako starý muž! Prosím, musíš mi věřit! I tvá matka mi uvěřila. Vzpomeň si, co říkala vaše rodinná věštba. Země Nezemě, vzpomínáš?“

Visela jsem na jeho rtech a zoufale čekala na osvobozující: „Ano, věřím ti.“

Jenže toho jsem se nedočkala.

„Co to pořád mluvíš za hlouposti, pukne mi z toho hlava!“ vykřikl Filip a rty se mu chvěly. „Děláš si ze mě blázny? Ano, ty jsi blázen! Jsi blázen!“

Věděla jsem to. Nevěří mi. Nikdy mi neuvěří.

„Nejsem blázen, co říkám je pravda, Bože můj…“ Jen bláznivá vědátorka jako byla markýza však mohla alespoň vzdáleně tušit, o čem to mluvím. Ale maršál, voják, dvořan? Měla jsem raději znovu lhát, vymyslet nějakou další milosrdnou lež.

„Filipe, poslouchej mě ještě okamžik! Vzpomínáš si na ty obrazy, které jsem držela v rukou? To byly fotografie, obraz skutečnosti, čas zachycený na papíře za setinu sekundy. Byla to moje rodina. Ta čísla znamenala datum, pravé datum; obraz zachytil den takový, jaký byl. Jaký bude za tři sta dvacet čtyři roky. Ty paláce jsou domy, v nichž

žijeme a pracujeme, ty na těch obrazech budou jednou stát v Americe, ve městě na pobřeží. Musíš mi věřit! Proč bych ti lhala?“

„To je přece nemožné, Luiso, nemožné! Jak může být něco, co ještě není? Jak tu můžeš být, když ještě nejsi?“ Ve Filipových očích se zračila neskrývaná hrůza.

„Ano, je to nemožné. Ano, zní to bláznivě. Ale vím přece odkud pocházím, kde jsem se narodila! Nevysvětluje tato teorie vše, co se ti na mně zdálo podivné? Jak vypadám, jak mluvím, že nikam nepatřím! Moje šaty z látky, která se taví, mé zázračné uzdravení! Můj kufr plný podivností, v němž byly i léky, které mi zachránily život! Měla jsem jich ještě jednou tolik, ale zůstaly v mých liliových šatech, v kočáře na nádvoří ve Versailles! Řekni co tě napadlo, když jsi viděl ty fotografie, ty obrazy? Co jiného by ta čísla mohla znamenat? Jak jinak bys vysvětlil vše, co nedává smysl? Já ti přece nelžu, Filipe! Proč bych to dělala? Miluji tě!“

Cítila jsem však Filipův strach, jeho nedůvěru, která ho celého prostoupila; dokonce se ode mě podvědomě odtáhl a dlaň, jež předtím svírala má ramena, se vzdálila. Nakonec vstal a začal se nervózně oblékat.

„Takže ty vlastně neexistuješ, rozumím tomu dobře? Snažíš se mi říct, že jsem se právě miloval s přízrakem, který mluví, chodí a myslí více než tři sta let před svým narozením? Odpusť, ale to je na mě příliš…“

Filip se celý třásl. Dooblékl se, nazul si vysoké holínky a když byl u dveří, otočil se a řekl změněným hlasem:

„Potřebuji čerstvý vzduch.“ A pak vyšel na chodbu a já slyšela jeho kroky na schodech, jak se vzdalují.

Zabořila jsem obličej do kožešiny. Lásko moje, nedovol pravdě, aby nás rozdělila! Ty to pochopíš, vím to, vím…

Filip se vrátil za svítání, když už slunce prostupovalo mořem mlhy, opět obklopující starobylý hrad jako závoj zapomnění. Stála jsem u okna a hleděla dolů na most, který byl přímo pod okny věže.

Když jsem konečně uviděla jeho postavu, jak se po mostě blíží k bráně, srdce mi poskočilo v hrudi a já se přistihla, jak sbíhám schody po dvou. Přeběhla jsem nádvoří, jediným trhnutím otevřela těžké dubové dveře a stanula před ním. Nohy se mi třásly. Co mi poví? Miluje mě ještě?

Filip se zastavil; nečekal, že mu přijdu naproti. Chvíli jsme na sebe tiše hleděli. Tam dole pod hradbami se třpytilo moře z mlhy a my

dva, na jediném ostrově uprostřed toho moře, stáli naproti sobě a váhali, zda překročit most času, který nás dělil.

Stáli jsme tam dlouhé vteřiny, mlčky. Filip pak přišel ke mně a beze slova mě objal.

„Nemohl bych už bez tebe žít, hraběnko z budoucnosti," usmál se a já cítila, jak mi ze srdce spadl ne kámen, ale snad celý kamenný hrad, který mě tížil celé dlouhé hodiny, kdy Filip hledal venku sílu uvěřit něčemu, čemu snad ani věřit nemohl. Věděla jsem, že nerozumí ničemu z toho, co jsem mu řekla, tušila jsem, jak je to pro něj těžké.

„Děkuji…," zašeptala jsem.

„Je mi jedno kdo jsi, nezáleží na tom. Možná jsi blázen, možná já sám jsem šílený, ale miluji tě," zašeptal.

Čím jsem se Bohu zalíbila já, že je ke mně tak milosrdný?

Šli jsme si ještě na chvíli lehnout na měkké kožešiny, abychom před cestou nabrali co nejvíc sil; kolem sedmé hodiny ranní mě však probudilo podivné šramocení. Uvyklá, že mohu čekat cokoliv, jsem se opatrně vymanila z Filipova objetí a ihned se rozběhla k oknu, odkud se ozývaly ty zvuky. Tam dole však nebylo nic vidět. Brána byla zavřená a most prázdný.

Filip ještě spal, když se ozvalo bušení na dveře a vzápětí se v nich objevila vrásčitá tvář starého Samuela.

„Madame, odpusťte mi tu troufalost, ale měla byste vzbudit mladého pána!" spustil starý sluha než jsem se stačila zeptat, co se děje. Lekla jsem se a se strachem se zahleděla do jeho očí, pod nimiž se rýsovaly temné stíny. Jeho tvář byla bledá a unavená, sotva popadal dech.

Filip se ihned vzbudil a brzy byl rovněž na nohou. Protíral si oči a nechtěl uvěřit, že by krásný sen náhle skončil nějakou neblahou zprávou. Jistě to bude jen planý poplach…

„Co se děje, Samueli, hoří snad?" zabručel, zezadu mě objal a zívl.

„Myslím, pane Filipe, že byste měl jít dolů."

Ve sluhových očích bylo cosi dojemného. Filip rychle zvážněl.

„Samueli, tak řekneš mi, co se stalo?"

„Pane…"

„Tak mluv už!"

„Vaše matka… Je zde."

„Co prosím?" Pohlédli jsme s markýzem jeden na druhého. „Je pravda, co říkáte? Ona žije, ona je… tady?"

Po tváři shrbeného muže se rozlil zářivý úsměv. Poklepal dosud nevěřícímu markýzi, stojícímu naproti němu jako solný sloup, na rameno.

„Měl byste jít dolů, pane…“

Filip už na nic nečekal. Seběhl schody po dvou a vyběhl na nádvoří. Já šla pomalu za ním. Že bychom dosud spali a společně snili krásný sen? Ten sen se toho rána zdál nám všem. Setkali jsme se na jediném místě v prostoru a čase. Náhoda? Pro mě se však už náhody dávno staly jen jiným pojmenováním pro boží vůli, jak kdysi řekla právě markýza.

Dole pod podloubím stál vůz, tažený jediným koněm. Byl přikrytý vojenskou plachtou a u něj stála nahrbená hubená postava v ošuntělém oblečení. Opírala se o nevelké dřevěné kolo a podivně se nakláněla. Teprve když zvedla oči za zvukem našich rychlých kroků po schodech a já uviděla živé modré oči, zamlžené dojetím, poznala jsem ji. Byla to skutečně markýza de Grazac.

„Synu můj…,“ zašeptala sotva slyšitelně, když se před ní Filip zastavil a dojetím nevěděl, zda se smát či plakat. Zvedla k němu ruce.

„Matko,“ vydechl Filip a pak si padli do náruče. „Matičko, vy jste naživu? Říkali mi, že jste mrtvá, že vás popravili; jak se vám podařilo uniknout? Přece vás zajali! Kde jste jen byla celou tu dobu?“ Markýz dávno zapomněl na šlechtické mravy svázané dvorskou výchovou. Musela jsem se usmát; tolik se toho změnilo…

„Filipe… I já se obávala o tvůj život! Ale už je dobře. Už je dobře…“

„Co povstání, co emigrace; co tady, právě tady, pro Boha živého, děláte?“ smál se markýz a stále svíral matku v náruči.

„Ta popravená, to jsem nebyla já,“ mumlala stará markýza a z očí jí kanuly slzy jako hrachy. „Celé naše povstání úplně rozprášili a náš úkryt pohltil oheň. Utíkali jsme jako krysy, bez věcí, mnozí i bez bot… Většina z bratrů a sester zahynula. V tom zmatku Louvoisovi muži zajali jinou ženu, v domnění, že mají mě.“ Při těchto slovech se markýza viditelně zachvěla.

„Jak jste se ale ocitla tady, tak náhle?“ Filip stále ještě nevěřil na zázraky – na rozdíl ode mě.

Markýza se usmála, ale ještě než odpověděla, vložil se do hovoru starý Samuel, jenž do té doby jen s dojetím sledoval setkání dvou lidí, kteří pro něj evidentně byli víc přáteli a vlastní rodinou, než

pány. Při pohledu na něj nebylo těžké uhodnout, že paní Náhoda občas mívá zdatné pomocníky.

„Madame tu byla už začátkem léta a požádala mě, abych jí v případě, že se o vás cokoli dozvím, posílal zprávy na jistou faru, vzdálenou asi dvacet mil odtud. Málem jsem uštval svého staříčkého koně, abych předal zprávu o vašem příjezdu. A místo faráře jsem na faře našel samotnou madame. Ihned jsme vyrazili, abychom vás ještě zastihli, než odjedete…“

„Ty starý šibale, proč jsi mi pro všechny svaté nic neřekl hned, když jsme večer přijeli? Sehrál jsi se mnou pěknou komedii, to ti povím! Ta bláznivá noční jízda tě mohla zahubit a já bych se nic nedozvěděl!“ zavrčel Filip, ale nemohl se na sluhu zlobit, protože viděl, jak mu oči září radostí. I Filip byl šťastný. Usmíval se a hleděl na matku, jako by ji viděl poprvé.

„Hluboce se omlouvám, pane,“ zamrkal sluha, ale bylo vidět, že je na svůj kousek přesto hrdý.

„Hlavně že dosud žijete!“ Filip se znovu obrátil na matku. „Odpusťte mi, matičko, ale vypadáte příšerně, málem bych vás nepoznal. Váš Bůh vás ale neopustil, zachoval vás pro vašeho neposlušného syna. Tolik jste se změnila; řekněte upřímně, jste v pořádku?“

Markýza uhnula očima. „Ano, synku, nic mi není, jsem jenom unavená…“ Když znovu zvedla zrak, byl v jejích očích znát smutek, pronikající její radostí jako stín, jež se západem slunce pohlcuje sluneční světlo. Jako by znala budoucnost, jako by cítila to, co mělo brzy přijít.

„Prohrála jsem, Filipe, jak jste mi předpověděl – byl to skutečně směšný boj mouchy proti orlu. Byli jsme umlčeni na příkaz Ludvíka Čtrnáctého. Pochytáni, povražděni… Ale dnes už vím, že nezáleží na vzpouře ani na králi. Všechno se změnilo. Na ničem mi už nezáleží. Mám svou víru a především vás, Filipe, vás a Luisu… I vás, drahoušku, moc ráda vidím.“ Markýza se na mě zkoumavě podívala. „A co vy, našli jste ztracený medailon?“ zeptala se nakonec.

„Ještě ne,“ pípla jsem, protože Filip mlčel. I mě mrzelo, že musím markýzu zklamat.

„Není to vaše chyba, dítě,“ markýza se na mě znovu usmála. „Stále ještě můžeme vyhrát. Pojďte ke mně, děvenko; vidím, že jste mého syna neopustila, ani on vás. To mám velkou radost.“

Rozpačitě jsem přistoupila k ženě, která se mi zdála téměř jako cizí. Kde zůstala ta elegantní a čilá dáma s virgulemi, baňkami a spoustou snů? Kdo je ta vyhublá stařena v ušmudlaných hadrech, které snad kdysi zdobily krajky a zlaté výšivky? Jestlipak jsem se i já tolik změnila v jejích očích?

„Madame, jsem tak ráda, že jste v pořádku!“ vzlykla jsem, objala ji a chvíli ji držela. Byla tak hubená, že se mi zdálo, jako bych objímala dítě.

„Už to ví?“ zeptala se mě madame de Grazac a kývla hlavou ke svému synovi. Její mladistvé oči, které se jediné vůbec nezměnily, na mě zvědavě hleděly.

Teprve po chvíli mi došlo, co má markýza na mysli. „Myslíte kdo jsem?“ Stále trochu bázlivě jsem se ohlédla po Filipovi. Ten však přistoupil ke mně a položil mi ruku kolem ramen, což markýze neuniklo.

„Ano, vím vše. Řekla mi to dnes v noci. Ještě teď mě z toho bolí hlava, ale nechci o tom přemýšlet. Nerozumím tomu. Ničemu tady už, zdá se, nerozumím,“ povzdechl si Filip, ale jeho hlas napovídal, že tato záležitost, jakkoli ji nechápe, ho už tolik netíží; alespoň se snažil, aby to tak vypadalo.

„Buďte klidný, Filipe. Cesty boží jsou nevyzpytatelné a je velmi krátkozraké se domnívat, že věci, kterým nerozumíme, nemohou existovat jenom proto, že jsme na ně ještě nepřišli. Celý život vám to říkám – vše je jinak, než se zdá,“ usmála se stará dáma a všichni jsme se pomalu přesunuli do malé místnosti pod úrovní nádvoří, kde žil starý Samuel a kde nám už pohotově ohříval horké mléko k snídani. Venku bylo sychravo, všem nám šla pára od úst a trochu se zahřát před cestou nebyl vůbec špatný nápad. Jestlipak stará dáma pojede s námi?

„Mám být klidný, říkáte?“ navázal Filip konverzaci, když jsme se posadili na rozvrzanou a poněkud umaštěnou lavici v malém kamrlíku s jediným oknem. „Odpusťte mi, drahá máti, ale žádáte po mně příliš mnoho…“ Filip se zachmuřil, ale když se ohlédl po mně, která jsem ho pod stolem vzala za ruku, dodal: „Ale v něčem máte pravdu; některé věci nejspíš ani nejsou určeny k tomu, aby jim člověk porozuměl. Stačí, že jsou…“

Políbila jsem ho na tvář a mrkla na markýzu. Stará dáma se usmála a ohlédla se po starém sluhovi, který naprosto nerozuměl, o čem to s takovým zaujetím diskutujeme, a podle toho se tvářil. „Nebojte se,

Filipe, ani já tu záležitost o bráně v čase nepřijala tak snadno, jak by se mohlo zdát. Kdybych neznala vyprávění o Cikánce, která mizela a objevovala se kdy se jí zachtělo, a po čtyři generace vašich předků byla stále stejná, také bych s tím vším měla problém. Ale viděla jsem spoustu věcí z Luisina kufru, které mě přesvědčily. Tančící číslice, orchestr v malé truhličce a další šílenosti, proti nimž jsem nenašla argumenty, a věřte, že jsem je hledala velmi důkladně."

Vděčně jsem hleděla na markýzu, která na mě opět spiklenecky mrkla, jako to dělávala za starých dobrých časů. To už jsme pili husté horké mléko, které chutnalo jako ta nejsladší smetana. Shrbený správce ve staré vojenské uniformě, kterou si oblékl na počest nečekané návštěvy, nám doléval z velkého kameninového hrnce hřejivý nápoj a potutelně se usmíval. Podezírala jsem ho, že do mléka přidal něco silnějšího, a nezazlívala mu to. Sílu budeme potřebovat.

„Co se s vámi vůbec celou tu nekonečnou dobu dělo, matko? My zběhali půl světa a prošli snad i peklem na cestě za medailonem, a nyní jedeme naposledy zkusit štěstí tam, odkud jste vy nejspíš nedávno přijela; do Saint-Malo."

„I já mám za sebou krušné měsíce," řekla vyhýbavě markýza. „To je na dlouhé vyprávění; alespoň budeme mít za dlouhých zimních večerů, až tohle všechno skončí, co dělat," zasmála se unaveně a já si znovu všimla, že sedí v poněkud nepřirozené poloze, jako by se nenápadně nadlehčovala, ale nepřikládala jsem tomu velký význam. Nejspíš ji bolí záda; ta noční jízda na rozviklaném voze musela být pro starou dámu vyčerpávající. „Mimochodem, nebyly by tu nějaké mé staré šaty, abych se trochu upravila, než vyrazíme? Už mě unavuje vypadat jako vandrák. Teď s sebou budeme mít statečného vojáka, takže se snad nemusíme tolik bát, že nás někdo zamorduje pro kus sametu." Snaha o změnu tématu se jí podařila na sto procent.

„Cože, vy pojedete s námi?" vyskočil Filip. „Nechcete se raději schovat na té faře nebo někde v horách a počkat, jak to dopadne? Jedeme přímo do jámy lvové, vždyť Saint-Malo je teď jistě plné vojska!" protestoval Filip, ale jako by znal matčinu odpověď předem.

„Povstání se sice rozpadlo, ale pořád je tady mé vědecké bádání. V této pustině nemohu svůj experiment dokončit! Musím jet s vámi, musím se dostat na pobřeží."

„Stále myslíte na emigraci, matko? Říkal jsem vám, že je v současné době téměř nemožná!“

Markýza se jen tajemně usmála: „Mám tady v severní věži něco schovaného. Ta věc se musí dostat do správných rukou, se mnou či beze mě. Objevila jsem něco úžasného, mám konečně důkaz svých vědeckých teorií. Však uvidíte!“

Filip jen bezmocně zavrtěl hlavou. „Cesty boží jsou vskutku nevyzpytatelné a cesty matek ještě nevyzpytatelnější.“ Ale nejspíš si už zvykl i na tohle.

„Co s tím zajatým vojákem ve sklepě, pane?“ vstoupil do hovoru a do mých myšlenek starý správce.

Filip se zamyslel a nakonec mávl rukou. „Nemám už nějak chuť se s ním špinit, stejně by to nebylo k užitku. Vojáků nejspíš ještě uvidím víc, než bych si přál… Nech ho být.“

Starý sluha se zamračil. „Nechcete, předpokládám, abych ho zde zbůhdarma živil až do Vánoc, nemám ho tedy…,“ ohradil se a naznačil rukou pod krkem názorné gesto.

„Ne, ne,“ zavrtěl hlavou Filip. „Už bylo dost zabíjení. Počkej ještě tři dny a pusť ho. O jednoho více či méně… My bychom už také měli vyrazit.“ Markýza pak vystoupala na protější věž na opačné straně nádvoří. Nebylo možné si nevšimnout, že podivně kulhá, ale nedala jinak, než že nahoru půjde sama.

Jakmile markýza odešla, chtěla jsem Samuelovi pomoci s přípravami našeho odjezdu, ale Filip mě chytil za ruku a přitáhl mě k sobě. Objala jsem ho.

„Bože,“ šeptal a tiše se smál, „nikdy jsem nebyl tak šťastný. Skoro se zalykám, jak mě naplňuje radost. Myslel jsem, že po včerejší noci už nemohu být šťastnější. Ale Bůh má pro nás vždy víc, než si dokážeme představit…“

„A počkej jak se budeš cítit, až budeš v dlani svírat medailon krále Slunce! Co uděláš potom?“ Filip mě k sobě znovu přitáhl a zašeptal:

„Až budu mít v rukou čest svého rodu, po boku milující matku a v náruči lásku svého života? Pak nejspíš padnu na kolena, sepnu ruce v tiché modlitbě a přemožen vděčností a pokorou budu plakat jako malé dítě. Asi s ním, matka vstala z mrtvých, a ty, můj dobrý duch, jsi se mnou; dotýkám se tě znovu a znovu, a ještě ses nerozplynula.“

„Nerozplynu se.“ Mou myslí prolétla vzpomínka na domov. I já jsem nyní šťastná, a přesto…

Jako by moje a Filipova mysl byly vzájemně propojeny, i ve Filipově tváři se něco změnilo. „Všimla sis, jak má matka zhubla? Jak podivně se pohybuje? Mám o ni strach.“

„Neměla by jezdit s námi, Filipe, nemusela by tu cestu vydržet. Jako by byla nemocná či zraněná.“

„Copak si dá říct? Copak si někdy dala říct?“ Filip se zasmušil. To už se ale markýza vracela. Měla na sobě jiné šaty a bylo vidět, že ji výstup na věž velmi vyčerpal. Přinesla si odtud jakousi věc, zabalenou do špinavého hadru, kterou s nejvyšší opatrností zavěsila na sedlo koně, jehož Samuel vypráhl z markýzina ponurého povozu. Chtěla bych vědět co to může být za vynález, ale nebyl vhodný čas na nějaké vědecké přednášky. Snad se ještě najde příležitost zjistit, na čem to markýza už léta tak neúnavně pracuje, pomyslela jsem si a nechala to být. Zabalili jsme si své věci a nové zásoby a vydali se na cestu do Saint-Malo. Když se markýza snažila vsednout na koně, musel ji Samuel podepřít. Filip to pozoroval a mračil se.

„Matko, neměla byste přece jenom…“

„Ne, synu,“ přerušila ho markýza přísně. „Jsem v pořádku. Jedu s vámi a nebudeme se o to přít. Dokud dýchám, směřuji k pobřeží. Pojedeme?“ Filip jen bezmocně pokrčil rameny a odešel pro naše věci. Znal matku opravdu dobře.

Vyrazili jsme. Koně byli odpočatí, vyhřebelcovaní a napojení; starý Samuel nebyl vskutku člověk, který by v noci musel vyspávat. „Odpočinu si v hrobě, to už beztak nebude dlouho trvat,“ zašklebil se, když ho Filip, spíš už jen ze zvyku, pokáral.

„Šťastnou cestu, ať vás Bůh provází, pane, i vás, dámy! Snad se ještě setkáme, a pokud ne, potkáme se jistě v nebi!“ volal za námi shrbený muž z brány, když jsme se vydali vstříc novým dobrodružstvím.

„Anebo v pekle,“ ušklíbl se Filip temně a vjeli jsme na most. Moře z mlhy se už rozplynulo a nastal krásný zimní den, plný mrazivé jinovatky.

21

Cesta do Saint-Malo byla dlouhá a únavná a trvala několik dnů. Markýza nakonec ve věži našla také nějaké své staré šaty s velkými bílými límci; musely pocházet minimálně z doby Ludvíka Třináctého, tak byly vyšlé z módy. Velký černý klobouk s péry, který jí půjčil Filip, jí spadal hluboko do čela a jak seděla shrbená na koni, uvědomila jsem si, že konec jejích dnů už nejspíš není tak daleko, jak se mohlo ještě před několika měsíci zdát.

Jeli jsme téměř nepřetržitě. Zastavovali jsme jen tehdy, když koně potřebovali odpočinek – bylo s podivem, že celou tu namáhavou cestu vůbec vydrželi. Nebýt teplých plášťů od vévody, asi bychom cestou navíc zmrzli; nocování venku se po prvním pokusu stalo téměř nemožné, zejména proto, že markýza dostala kašel, který ji chvílemi téměř dusil. Jako by ze dne na den začala zima. Hledání přijatelného noclehu nás dost zdržovalo, proto jsme přes den dělali všechno proto, abychom se přesouvali co nejrychleji. Stará paní si však ani v hostincích příliš neodpočinula; spala velmi špatně, stále se převracela a občas mluvívala ze spaní – asi ji trápily zlé sny. Chvílemi se mi zdálo, jako by nás snad její noční můry chtěly před něčím varovat, ale usoudila jsem, že mi jen strach podsouvá myšlenky, které nemají žádné logické opodstatnění. Mně bylo po ránu vždycky nevolno, několikrát jsem dokonce zvracela. Přisuzovala jsem to nekvalitní a především nepříliš časté stravě a vodě z městských studní; navíc jsme už všichni byli velmi unavení. Jako kladný prvek, rozmělňující strach a nejistotu, se naopak dobře osvědčil Filip, který svou praktičností vždy rozehnal všechny chmury v mé i markýzině tváři. Už dávno jsem pochopila, proč se Filip stal maršálem. Jako by nám oběma dodával odvahu a sílu plnými hrstmi. Jen občas jsem mohla na jeho tváři pozorovat vážné starosti o zdraví jeho matky, která mu však nedala sebemenší příležitost k tomu, aby pro ni mohl cokoliv udělat. Jako by věděla že jí už nezbývá mnoho času, hnala svého koně stále rychleji k pobřeží, což vzhledem k jejímu věku i zdravotnímu stavu téměř hraničilo s šílenstvím. A měsíc nad našimi hlavami rychle přibýval, jako by nám

všem odtikávaly neúprosné hodiny do dne, kdy se rozhodne o našich životech.

Jak jsme opouštěli hory, projížděli nížinami a mnohými vesnicemi a městy, zdálo se že opět kráčíme po cestě, která nám všem byla předem určena. Filip jako by i přes všechen svůj optimismus skrýval neurčitou tíseň. Za krátkých nocí, kdy jsem se choulila do markýzovy vlněné deky a čerpala teplo z jeho náruče, jako bych mohla číst v jeho duši. Nebylo třeba slov. Závěrečná bitva se blížila a my neměli jinou možnost než se postavit do první linie. Čím blíž jsme byli k pobřeží, tím chladnější vítr foukal, a když se na obzoru poprvé vyhouplo moře, které nás za pozvolným kopcem ohromilo svou mrazivou majestátností, všichni tři jsme cítili totéž: strach.

Pohybovat se v ulicích a v přístavu Saint-Malo v naší situaci, když navíc markýza i se svým synem byli v Bretani poměrně známými osobnostmi, bylo velmi riskantní. Pouštěli jsme se do závodu s časem. Najdeme Cikána s medailonem, nebo ještě dřív objeví Louvoisovi slídilové nás? Stihneme donést vzácný klenot králi ještě než nás dožene ten, kdo jediný – kromě vévody z hor – možná zná tajemství královského šperku? Tato bitva rozhodne o výsledku války. Už bylo dost šťastných náhod, nečekaných událostí a zázraků, než abychom doufali ještě v jeden jediný.

Brzy jsme sjížděli rozbahněnou silnicí k hradbám přístavního města na pozadí šedé mořské hladiny. Nekonečný prostor moře se i na tu dálku vzdouval mocným vlnobitím a chladný vítr nám téměř bral dech. Konečně jsme stanuli před branami.

„Snad bude Bůh s námi!“ povzdechl Filip a brzy nato jsme všichni celkem bez potíží projeli městským opevněním.

Saint-Malo bylo nádherné město. Znala jsem je povrchně z několika fotografií z mé doby a zdálo se, jako by se jeho celkový kolorit za tři sta let vůbec nezměnil. Vysoké hradby, na něž přímo navazovaly vysoké, tmavé a velmi úzké domy s nepravidelně rozmístěnými okny, nalepené na sebe jako sardinky, vzbuzovaly dojem nedobytné pevnosti. Jako by Saint-Malo svým pyšným postojem na kamenitém břehu přímo vyzývalo nepřemožitelný příboj k nerovnému měření sil.

Přístavní město, plné slané vůně moře a štiplavého zápachu rybiny, přímo pulzovalo životem. Ryby a cizokrajné zboží ze zámořských lodí byly vidět snad na každém kroku. Koření, šperky z perleti a rybích kostí, lesklé látky z Orientu a lastury všech velikostí i barev

lákaly každého, aby se na chvíli zastavil a prohlédl si zblízka alespoň zlomek bohatství, které moře po staletí den za dnem vydávalo. Na každém rohu postávali větrem ošlehaní námořníci s dýmkou v koutku a lačně pozorovali místní děvčata, po krk zabalená v cípatých pelerínách a bělostných čepcích. Dívky s hnědýma očima a opálenými tvářemi opravovaly sítě, prodávaly čerstvé ryby a s cudným chichotáním se věnovaly elegantním námořním důstojníkům v uniformách s dvojitou šerpou, ležérně procházejícím dlážděnými ulicemi s vojenským kordem pohupujícím se po boku. Před těmito muži jsme se my naopak pozorně schovávali a vždy, když se nějaká uniforma objevila na obzoru, byli jsme nuceni okamžitě zamířit do některé z bočních uliček. Několikrát se mi zdálo, že jsme zabloudili v nepochopitelné spleti průchodů a průjezdů mezi domy, které byly snad komplikovanější, než pověstný labyrint v Knossu. Ale stará madame stále věděla kde jsme a kam jdeme. Jako by v tomto volností opojně vonícím městě znala každý kámen a nároží. Markýza měla stále skloněnou hlavu, aby ji někdo nepoznal, přesto ji však několik lidí, oblečených od hlavy k patě v černém, uctivě pozdravilo. Typičtější, přísně asketické tváře pravých francouzských hugenotů jsem si mohla jen stěží představit.

Brzy jsme dojeli až na samo pobřeží. Před našima očima se rozevřel pohled na půlkruhový přístav, jehož velkolepost mi doslova vyrazila dech. Tolik obrovských, téměř pohádkových korábů na jednom místě, zakotvených vedle sebe tak, že se téměř dotýkaly, bych si dříve nedovedla ani přestavit. Jako by všechna ta romanticky vypadající plavidla pohromadě vyzařovala téměř hmatatelnou energii. S každým zavrzáním navlhlých ráhen či vzedmutím pevného plátna plachet moře tiše vyprávělo neuvěřitelné příběhy z dalekých zemí, zatímco holé stěžně kotvících korábů se vzpínaly k nebi jako prsty ukazující vysoko do mraků. Modrošedý obzor zdobily další lodě, jejichž plachty se v dálce dmuly jako hruď vítězů; ten pohled mě téměř zalykal. Tam, kde se nebe dotýkalo nekonečné vodní plochy, která jako mámení bludiček lákala malé lidské tvory za leskem vzdálených břehů, jako by začínal jiný svět. Oči námořníků s vrásčitými tvářemi a šlachovitýma rukama napovídaly, že tito lidé během svého života už viděli mnoho. Bylo toho tolik, že by bylo marné pokusit se o tom třeba jen vyprávět; nikdo z lidí na pevnině by jim zřejmě nedokázal porozumět. Pohádková dobrodružství, neprobádané země s bájnými poklady, bouře a vlny vysoké jako

domy spolu s nikdy neumdlévajícím pohupováním věčně kluzké paluby pod nohama, to vše vzbuzovalo v člověku obdiv až dětskou závist. Vědomí, kolik životů si moře vzalo a ještě vezme, vyvolávalo na druhé straně respekt a téměř posvátnou hrůzu.

Molo bylo obsypáno námořníky vykládajícími či nakládajícími zboží všeho druhu. Všichni měli naspěch – příliv se blížil a ti, kteří měli vyplout, tak museli učinit co nejdříve. Naopak ti, kteří právě zakotvili, se už nemohli dočkat až vstoupí na pevnou zemi či obejmou jednu z bláhově doufajících dívek, manželek či milenek, den za dnem přicházejících do přístavu s novou neutichající nadějí, že opět spatří toho, kdo jednou a navždy propadl kouzlu moře.

„Úžasné…," vydechla jsem, když jsme míjeli největší koráb, který zrovna napínal plachty. Mocné pleskání vysoko nad našimi hlavami a hlasy důstojníků byly slyšet široko daleko. Filip, jemuž to všechno samozřejmě připadalo úplně normální, se jen žertovně ušklíbl:

„To u vás v Zemi Nezemi nemáte?"

„Ano, ale naše lodě už nejsou tak… tak… romantické…," vzdychla jsem a dál obdivné hleděla na mohutnou loď s obrovskou mořskou pannou na přídi. Spatřila jsem nahoře na palubě stát muže v klobouku se širokou krempou a bohatým chocholem pštrosích per. Když mě uviděl, jak bez dechu hledím na jeho loď, smekl klobouk a mírně se uklonil. Usmála jsem se na něj a pochopila, že to byl nejspíš kapitán, jehož rozkazy, opakované hlasy důstojníků, se předtím nesly po větru až k nám. Pravý námořní kapitán z královského korábu, není to úžasné?

Filip mě po očku sledoval a usmíval se mému nadšení, pouze po kapitánovi bleskl nepříliš přátelsky očima, ale to už jsme míjeli další loď. Když jsme se prodrali téměř neprostupným davem na molu, který se zřejmě utvořil právě kolem této lodi, pyšnící se jménem Marie Anna, stočili jsme koně ostře doprava a po několika desítkách metrů stanuli před trochu zastrčenými vraty v boční ulici.

„Počkejte tady," zavelela markýza a s bolestným syknutím seskočila z koně. Filip tento špatně skrývaný projev své matky dobře viděl a krátce se zamračil, nic však neřekl a rovněž sesedl z koně, stejně jako já. Markýza se nejprve důkladně rozhlédla na všechny strany a teprve potom pomocí klepadla zabušila na bránu. Nepravidelné bouchání kovovým kruhem bylo nejspíš předem smluveným znamením.

Ozvalo se sotva slyšitelné zachrastění zevnitř dvora a pak se otevřelo malé okénko vedle vrat.

„Si vis amari, ama!“ zašeptala markýza, opírajíc se o bránu. Pár vteřin bylo ticho. Jako bych mohla cítit, jak markýza napětím zatajila dech. Skrývalo se za tmavými vraty útočiště, nebo past?

„Host do domu, Bůh do domu,“ ozvalo se po chvíli z okénka tlumeným hlasem. Pohlédli jsme na markýzu, které při těch slovech znatelně spadl kámen ze srdce. Markýza si s úlevou otřela pot z čela, přestože bylo chladno – mohlo být nanejvýš něco kolem nuly. Tehdy poprvé vážně zakolísala; musela se zachytit obezdívky vrat, aby neupadla. Po očku jsem se ohlédla po Filipovi. Ten už se mračil zcela zjevně, a mně i jemu bylo jasné, že se u markýzy přes všechno její ujišťování nejedná o únavu ani vyčerpání, a že situace je vážnější, než se nás markýza marně snažila celou cestu přesvědčit.

Filip se nadechl, ale hned nato se vrata s vrzáním otevřela. Před námi se objevil nevelký dvůr a my vešli dovnitř, zatímco sluha, který otevíral vrata, je hned zase přibouchl. Odevzdali jsme koně štolbovi, jenž právě vycházel z malé stáje na opačném konci dvora, zatímco pán domu nám kráčel v ústrety. Vysoký hubený muž s velkými kníry a propadlýma černýma očima, oblečený v černém taláru přepásaném silným koženým opaskem, chvíli nevěřícně hleděl na markýzu a jejího syna, a když je konečně poznal, jen ztěží skrýval své zděšení.

„Sestřenko, jste to vy? Kde se tu berete? Málem bych vás nepoznal, už jsem se skoro obával, že naše heslo bylo prozrazeno! Bože, myslel jsem, že to nikdo nepřežil…“ Pán domu se pak strohým gestem, ale s vřelým úsměvem přivítal s markýzou.

„Můj syn Filip, toho znáte, jeho přítelkyně Luisa de Lahol. Luiso, tohle je baron Gérard des Palliéres, můj bratranec.“

„Velice mne těší… Bernarde, ty pitomče, zavři pořádně ta vrata, mám to snad udělat sám?“ obrátil se ustaraně pan des Palliéres ke sluhovi, který se chystal zastrčit závoru. Teprve poté se chladně přivítal s Filipem a se mnou. „Sestřenko, neviděl vás někdo? Co tu proboha vůbec hledáte? Obávali jsme se, že jste dávno po smrti; jak se vám povedlo uniknout z obklíčení v La Rochelle? Vypráví se, že vás popravili a ostatní zaživa uhořeli v tom pekle, celá Bretaň o tom mluví!“

„Náš Pán stál při nás, Gérarde, jinak bychom jistě už dávno nežili… Snažili jsme se projet co nejrychleji, ale pár místních nás přece jen zpozorovalo.“ To už jsme vcházeli do prostého stavení, jež

vypadalo téměř jako strohý měšťanský příbytek. Tu a tam se však po chvíli přece jen daly zahlédnout známky aristokratického původu – obrazy předků, erb nade dveřmi a jediný, zato nepřehlédnutelný briliant na prsteníčku dámy v bílém čepci, paní Antionette des Palliéres.

„Drahá přítelkyně, Bože na nebi, vy žijete!“ vykřikla dáma, jež právě vyšla z jídelny. Obě ženy si padly do náruče a dlouho se objímaly, zatímco já s Filipem jsme byli uvedeni do jídelny. Pán domu, který usedl do čela dlouhého stolu, se však už neusmíval. Jeho tvář byla stále viditelněji zvrásněná obavami a špatně skrývanou nervozitou. Když jsme všichni společně začali jíst vybrané pokrmy z ryb a darů moře, blížil se už večer a konverzace se navzdory přátelskému přivítání zdála stále upjatější, téměř nucená. Konečně pán domu nevydržel, položil dvojzubou vidličku s kusem krabího masa na talíř a po krátké rozpačité pomlce prohlásil:

„Sestřenko, říkám vám to jen velice nerad, ale tady nemůžete zůstat. Máme děti, nemůžeme tolik riskovat. Ministrovi muži tu už byli, krátce před událostmi v La Rochelle, a jistě přijdou zase. Sledují nás všechny snad opravdu na každém kroku, jako by byli mou rodinou posedlí. Zbývá nás už v této čtvrti jen několik desítek věřících, kteří jsme nepodlehli nátlaku a nepřestoupili na katolickou víru. Pouze díky našemu vlivu v námořním obchodě se zatím drží od našeho domu v uctivé vzdálenosti. Ale příbuzenství s vámi je, odpusťte, jako Kainovo znamení. Kdyby vás tu Louvois našel, šibenice nás nemine; nikoho z nás. Vás upálí na hranici, pana markýze odvlečou do Baštily a nás popraví jako nejposlednější lapky. Můžete samozřejmě zůstat do zítřejšího rána, vidím, že za sebou máte dlouhou cestu, ale pak…“ Baron des Palliéres se zachmuřil. „Proč jste sem vůbec přijeli? Zbláznili jste se? Snad ani v Paříži byste nebyli tolik na očích jako právě zde, v srdci protestantské Francie…“

Markýza si podepřela vlhké čelo dlaní. „Musíme tu být,“ vydechla, „potřebujeme jen počkat do prvního zimního úplňku a ten je blízko. Je to naše jediná šance na život. Já navíc potřebuji najít co nejdřív loď, která pluje do Holandska či alespoň do Anglie.“ Zdálo se, jako by se o ni pokoušely mdloby. Odložila pohár s vínem, který se málem převrhl. Já s Filipem jsme si opět vyměnili pohledy, zatímco baron nebyl schopen slova, jakmile uslyšel zmínku o Holandsku.

„Do Holandska? Vždyť jsme s Holandskem ve válce, pro Boha všemohoucího!“ vytřeštila oči krásná Antoinette, protože její manžel jen lapal po dechu. „Zbláznila jste se, sestřenko?“

„Možná“ zachroptěla markýza. „Vždyť já vám rozumím, mí drazí. Nechci vám přidělávat starosti. Do rána něco vymyslíme a hned zítra odjedeme, teď však, je-li to možné, bych si ráda odpočinula. Luisa s Filipem se sice tváří statečně, ale i oni za sebou mají perné měsíce.“ Markýza se těžce zvedla ze židle a vrávoravým krokem zamířila ke dveřím.

„Jistě, drahoušku. Už jsem dala připravit pokoje,“ špitla Antoinette, krásná a dosud mladá žena se sněhově bílým obličejem, jemuž krajkový čepec dodával téměř výraz světice. Přinesla nám i prosté čisté šaty, jaké byly běžným oděvem bretaňských hugenotů – bylo nutné, abychom dnes v noci byli co nejméně nápadní. **I** ona se starostlivě dívala na svou starou příbuznou a její slzami zalité oči prozrazovaly silný vnitřní boj soucitu se strachem. Odvedla nás pak se stisknutými rty do malé komnaty s masivním křížem nade dveřmi, s prostými křesly a dvěma postelemi.

„Víc postelí pro hosty tu nemáme… Snad by pan markýz mohl…,“ omluvila se Antoinette a možná chtěla Filipovi nabídnout půdu či sklep, ale markýz ji předešel.

„S tím si nedělejte starosti, mně s Luisou jedna postel stačí,“ usmál se, mrkl na mě a položil mi významně ruku kolem ramen. Myslel to nejspíš jako žert, ale dáma v čepci ihned zrudla. „Netušila jsem, že jste oddáni…,“ špitla, sklopila oči a hleděla co nejrychleji odejít z místnosti.

„Nikdy si na tu venkovskou upjatost nezvyknu,“ odfrkl si Filip, ale víc se tímto společenským nedopatřením nezabýval. Hugenoti jsou zkrátka příliš svázaní; nikdy je neměl rád a nebýt okolností, které ho do jejich domu přivedly, zjevně by si přál být kdekoliv jinde než zde. Vzali jsme si tedy větší postel u dveří, zatímco Filipova matka těžce dosedla na postel pod oknem vedoucím na dvůr.

„Už jsem myslela, že tu cestu nevydržím,“ šeptla a chtěla si lehnout. Markýz počkal, až utichly kroky odcházející Antoinette, pak přešel potemnělou místností a posadil se tiše vedle matky.

„Povíte mi nyní konečně, co vám je?“ zeptal se tiše.

Markýza jen odvrátila tvář. „Nedělejte si starosti, synu. Nechte mě jen spát, prosím…,“ řekla po chvíli vyhýbavě markýza zlomeným

hlasem, ale její pohled, bloudící kdesi po dřevěných prknech podlahy, byl velmi výmluvný.

„Chci vidět to zranění!“ Markýzův hlas tentokrát nepřipouštěl žádné další úhybné manévry. „Chápu vás, matko. Chtěla jste jet za každou cenu s námi a dobře jste věděla, že bych se vám v tom pokusil zabránit, kdybych zjistil, že jste zraněná či nemocná, a nemýlila jste se. Teď však už nemáte důvod skrývat přede mnou pravdu, ať je jakákoliv. Jsme na pobřeží, oceán nám šumí za okny. Nejsem váš nepřítel, jsem váš syn!“

„Odpusťte, Filipe,“ pípla markýza. „Dobrá, pomozte mi tedy z těch šatů…“

Na Filipově čele se rychle prohlubovala vráska, když poklekal na zem a opatrně jí pomáhal rozepnout těžké šaty. Brzy se pod tmavým sametem a spodní košilí objevily nasáklé plátěné obvazy, které nevěstily nic dobrého. Filip mi pokynul, abych přinesla svíčku. Posvítila jsem na odhalený bok markýzy de Grazac, která se už viditelně třásla zimnicí. Když Filip nahlédl pod obvazy, i v chabém světle bylo znát, že nápadně zesinal.

„Ošetřili mě, udělali vše co se dalo, ale…,“ markýza se zajíkla a už nedokázala déle skrývat palčivou bolest, kterou tak dlouho potlačovala. „Je mi to líto, Filipe…“ zvedla oči k synovi, jemuž ještě nedocházel dosah jejích slov.

Přistoupila jsem blíže a měla co dělat, abych nevykřikla.

„Co je to?“

Filip neodpověděl. Jen vstal a hleděl stranou. Viděla jsem něco jako velmi rozsáhlou ránu, na mnoha místech zanícenou, která se táhla od boku přes záda až na levé rameno.

„To jsou popáleniny,“ hlesla markýza tiše. „Namočte ty obvazy, prosím, tolik to bolí…“

Hned mi bylo jasné, proč během cesty do Saint-Malo markýza tak často chtěla zůstat chvíli o samotě, vymlouvajíc se na modlení. Rychle jsem přinesla od paní domu umyvadlo s vodou a čisté plátno. Namočila jsem je, pomohla Filipovi položit matku na druhý bok a přiložila na ránu chladivé plátno. Markýza s úlevou vydechla. Bezděky jsem si vzpomněla na nemocné žebráky z horské farnosti a chtělo se mi křičet. O medicíně nevím zhola nic, ale přesto bylo na první pohled jasné, že do otevřené rány po popálenině se nejspíš dostaly nečistoty a způsobily otok, možná už i sepsi.

„Když zapálili kostel, stačila jsem sice utéct," šeptala vysíleně a její hlas zněl dutě jako ozvěna, „ale když už jsem byla z toho pekla venku, padl na mě kus hořící střechy. Bratr Frederik prese mě ihned přehodil svůj plášť, uhasil plameny a když jsme byli v bezpečí, rány mi pečlivě vyčistil a obvázal. Ale neměli jsme hojivé masti ani byliny. A museli jsme utíkat. Synu můj, odpusťte mi, nedalo se nic dělat…"

„Co vám mám odpustit? O čem to mluvíte?" hlesl Filip a v jeho očích se zrcadlila bezmoc.

„Možná budete muset naši bitvu vyhrát beze mě, o tom mluvím. Věřím že to dokážete, protože i vy dobře víte, že nejde jen o nás. Jde o princip pravdy, o válku proti zlu, která zuří co svět světem stojí. Zla je ve světě stále víc než dost. Musíme bojovat ve jménu Božím, všichni do jednoho, do poslední chvíle, a trpělivě čekat na den jeho návratu…" Po markýzině tváři už stékaly slzy jako hrachy a vsakovaly se do lněného polštáře.

„Proboha, mlčte!" zavyl Filip.

„Nechtěla jsem… Nechtěla jsem pokazit naše poslední společné dny. Nechtěla jsem, abyste to věděl, abyste mě takhle viděl…"

Filip se snažil zachovat klid, ale bylo to nad jeho síly. V jeho očích bylo vidět, že zranění v podobném stadiu viděl příliš často na to, aby ještě mohl věřit ve šťastný konec.

„Mlčte, pro Boha živého, mlčte už!" Markýz stiskl její bledou dlaň. Tiše jsem vstala a brada se mi třásla. Nevěděla jsem, co říct.

„Jsou tam černé skvrny, že?" zeptala se tiše markýza a s očima zavřenýma čekala na nevyhnutelný ortel.

„Ano," odpověděl Filip, který seděl na zemi u lůžka své matky a nepouštěl její ruku.

„Tam… V mé jezdecké brašně," zašeptala markýza z posledních sil a já stále nechápala, jak mohla absolvovat tu úmornou cestu s tak vážným zraněním, aniž bychom pojali větší podezření. Byla silnější, než jsem si vůbec dokázala představit. „Musíte… musíte odvézt můj vynález, musíte…" Ale dalším slovům už zabránil vysílený spánek podobný mdlobě.

Večer se už dávno změnil v noc. Svíčka dohořívala a markýza konečně spala. Alespoň na krátký čas tak unikla vysilující bolesti. Bolest srdce zoufalého syna, klečícího vedle lůžka umírající matky, však zůstala bez úlevy. Usedla jsem vedle Filipa na zem a přivinula se k němu. Cítila jsem, jak v jeho nitru bojuje hrůza dítěte,

ztrácejícího matku, s odvahou muže, který se díval smrti do tváře už tolikrát, že snad ani neuměl plakat. Vzpomněla jsem si na plato širokospektrých antibiotik v kapsáři ztracených liliových šatů, které zůstaly kdesi v kočáře hraběte de Lasset ve Versailles. Kdybych je tak tehdy vzala s sebou! Proč jsem si na ně jen tenkrát nevzpomněla? V silné dávce by markýzu možná dokázaly zachránit. Ale možná i na to by už bylo příliš pozdě.

Čas ubíhal neúprosně. Když naši hostitelé, které jsem požádala o vodu a obvazy, zjistili, v jakém stavu markýza je, přece jen nás nechali ve svém domě a navečer následujícího dne zavolali kněze. To už markýza nemluvila a chvílemi upadala do hlubokého bezvědomí. Celé její tělo pokrýval studený pot a její mělký dech byl nápadně rychlý. Filip, který se od jejího lůžka nevzdálil ani na krok, stále pevně svíral její dlaň v bezmocném očekávání.

Zbývalo nám něco přes čtyřiadvacet hodin do večera, kdy se bledý měsíc zakulatí a my budeme muset vyhledat krčmu U bukanýra. Tolik bychom si přáli, aby nám osud dovolil ukázat markýze ztracený a znovu nalezený medailon a dovolil jí odejít v pokoji. Osud je však neúprosný, a čas, ten chladný metronom bez náznaku citu, je jeho věrným sluhou.

Když se nad ránem, kdy další svíčka dohasínala a my s Filipem jsme podřimovali vsedě vedle markýziny postele, objevil ve dveřích Gerard des Palliéres s očima navrch hlavy, jen jsme malátně zvedli oči k jeho nedužívé tváři.

„Pane markýzi, mám špatné zprávy," zašeptal rozechvělým hlasem.

„Špatné zprávy?" ušklíbl se markýz temně a vrávoravě vstal.

„Louvois je v přístavu." To jméno se neslo pokojem jako kletba. Cítila jsem, jak mi při jeho zvuku dřevění nohy, když jsem se rovněž snažila po téměř probdělé noci postavit. Filip se začal tiše smát a s dlaněmi na obličeji zvrátil hlavu.

„Nežertuji," pokračoval baron des Palliéres a jeho hubené prsty, napůl skryté v širokých černých rukávech, se viditelně třásly. „Je zde s celou gardou vojáků a s nějakým naparáděným krasavcem s černými loknami. Právě prohlížejí přístav. Odhaduji, že než se rozední, přijdou i sem."

„Co budeme dělat?" zeptala jsem se naivně, jako by se v takové situaci vůbec dalo něco dělat.

„Nemáme tu žádný tajný východ. Nesmíte za nic na světě vycházet. Nezbývá nám, než se modlit.“

„A co budeme dělat až přijdou?“ špitla jsem a cítila, jak mne strach ochromuje. Jako by mě opouštěl rozum, jako už tolikrát. Proč teď, proč dnes? Markýza umírá, medailon je tak blízko… přece nás teď nechytí a neodvlečou na popraviště?

„Musíte se ihned přestěhovat. Skryjete se ve stáji, je tam malý přístěnek pro štolbu se špižírnou pod podlahou.“

Slyšela jsem sice hlas muže v černém, ale Filip mnou musel slabě zatřást, abych byla vůbec schopná se pohnout.

Přestěhovali jsme markýzu do podzemní kobky a zahladili všechny stopy naší přítomnosti v domě des Palliérových. Nízký strop stísněného sklepa, z nějž se snášel prach, viditelný ve světle jediné svíce, vzbuzoval dojem hrobky. Když nad námi zavřeli poklop a na ten postavili starou truhlu, krásná Antoinette plakala. Pán domu, vší silou se snažící zachovat klid, se třásl tak, že se sotva držel na nohou. Filip neřekl od rána ani slovo. Kdesi kolem domu obcházel řvoucí lev a já si uvědomila, že markýza brzy zemře, zatímco úplněk se kvapem blíží a my jsme uvězněni ve sklepě jako ve vlastním hrobě. Jako bych cítila blízkost zla přímo na kůži. Ministr války se svým krhavým pohledem dravce byl blízko; cítila jsem ho, jako by se mě téměř dotýkal. Kdybych zatajila dech, snad bych mohla za vlhkou zdí slyšet jeho kroky. Jeho přítomnost ve městě jako by zatáhla nebe temnými mračny a naplnila vzduch štiplavým zápachem strachu. Přijel osobně z Paříže až sem, na pobřeží, aby tu dohrál svou životní partii…

Kolem půlnoci se markýza konečně probrala z bezvědomí. Já se právě snažila na chvíli usnout na slamníku v chladném koutě sklepa, zatímco markýza pod nepřetržitým dohledem svého syna dlela na druhém, o něco větším slamníku v opačném rohu. Za mdlého světla beztvaré svíčky v železném svícínku a pravidelného zvuku vody kapající ze stropu jsem konečně zaslechla tichý hlas – obávala jsem se, že už ho nikdy neuslyším.

„Kde je Luisa?“ zašeptala markýza, dosud ne zcela při smyslech, a snažila se pozvednout hlavu.

„Jsem tady,“ zašeptala jsem, když jsem stanula nad ní a hlava se mi točila z rychlého probuzení. Snažila jsem se nedávat najevo svůj soucit, který mě naplňoval při pohledu na přítelkyni, jejíž čas se krátil.

„To je dobře,“ hlesla, když spatřila mou tvář. „Podejte mi ruku, děvčátko, i vy, synu…“

Pohlédli jsme s Filipem jeden na druhého a každý pak uchopili markýzu za jednu dlaň. Tušila jsem co bude následovat, a bojovala s pláčem. Proč spravedliví umírají? Musí to vždycky tak být?

Markýza spojila naše ruce a pokusila se o úsměv.

„Všechno dobře dopadne, uvidíte, nakonec všechno dobře dopadne…,“ zašeptala přerývaně. „Nikdy jsem nepřestala věřit v dobrý konec. A nyní moje víra dokonce sílí, stejně rychle, jako mé tělo slábne. Chci, abyste věděli, že vše je tak, jak má být. Náš Pán byl po celou dobu s námi, vedl naše kroky, a já mu důvěřuji. I nyní tu je; škoda, že ho nemůžete cítit, jako ho cítím já. Mluví ke mně, říká, ať nemám strach, říká, že mě provede údolím smrti stejně jako miliony jiných přede mnou i po mně…“

„Blouzní, z-,“ zašeptala jsem a pohlédla na Filipa, jenž z matky nespouštěl oči.

„Chci abyste věděli, že jsem šťastná,“ pokračovala po chvíli stará žena. „Ani o vás dva nemám strach. Vítězství je na dosah. Nenechte se zmást posledním výkřikem zla, které už cítí svou prohru. Věřte, a dojdete až na konec cesty, ověnčení vavříny vítězství. Věštba o dívce ze Země Nezemě nelhala. Proroctví o vás, Luiso, které říká, že zachráníte naši rodinu před zkázou, se naplní. Náhody, jež nikdy nebyly pouhými náhodami, jsou toho důkazem. To všechno dává po letech konečně smysl. Děti moje, vy to dokážete, pro sebe, pro mě, pro krále… pro pravdu…“

Stará dáma pak pustila naše dlaně a ukázala do rohu. „Podejte mi tu brašnu, prosím.“

Vstala jsem a přinesla kožený vak, odkud jsem opatrně vyňala jakýsi jednoduchý přístroj ze dřeva a železa, postavený kolem silné skleněné čočky.

„Co je to?“ zeptal se markýz a snažil se, aby se mu nechvěl hlas. „Řeknete nám teď, čím jste dlouhá léta trávila tolik času?“ snažil se markýz zahnat myšlenky na to, nač se nedalo nemyslet.

„Živé věci…,“ šeptala markýza a jako by jí pohled na podivně vyhlížející přístroj nakrátko vléval do žil novou sílu. „Mnohé látky obsahují malé živé věci. Tisíce, snad miliony těch věcí jsou všude kolem nás, i v nás samotných. Jsou na našich zubech, rukou, jsou ve špíně a zkažené vodě… Musíte…,“ mumlala a mně se konečně

rozsvítilo. To, co jsem svírala v rukou, byl starodávný, možná úplně první mikroskop!

„Co to říkáte?“ nechápal Filip, ale ani ho nenapadlo o něčem pochybovat. „Živé věci? Jaké věci?“

„Malé pohyblivé tečky, pouhým okem nepozorovatelné částečky skrytého vnitřního světa, o němž jsme dosud neměli ani tušení. Nepravidelně a samovolně se pohybují, rodí se a umírají, jako vše živé na zemi. S jejich studiem bude možné najít cestu k podstatě nás samotných, objevit způsob jak bojovat s chorobami, možná i se smrtí…“

„Tak to jste objevila? To je úžasné!“ vydechl markýz a já mohla v jeho tváři číst pýchu.

„Filipe, nedopusťte, aby můj objev zemřel se mnou. Zasvětila jsem mu celý svůj život. Tady ve Francii jsou takzvané ‚moudré hlavy‘ k novým věcem hluché, ale v protestantském Holandsku nebo Anglii…“

Stará dáma se rozkašlala.

„Co v Holandsku?“ zeptala jsem se a snažila se, aby můj hlas zněl co nejvyrovnaněji. „Mluvte, uděláme vše, aby váš objev nalezl své uplatnění. A já vím, že najde.“ Ano, bakterie, viry – to všechno je pravda. Stojím možná právě u zrodu moderní medicíny. Co všechno by ještě vědkyně ze sedmnáctého století mohla objevit, kdyby ji smrt nechtěla umlčet tak brzy? Vzpomněla jsem si na jednoho umírajícího muže ve zdech starobylého kláštera, jehož oči se propadávaly, zatímco já bezbranně klečela u jeho postele se založenýma rukama. Proč se historie stále opakuje?

„V Holandsku,“ pokračovala markýza po chvíli sípavým hlasem, „ve městě jménem Delft žije jeden obchodník s látkami. Je to můj přítel. On ví o mém objevu. Dokonce jej už písemně představil Londýnské královské společnosti, se kterou po léta udržuje kontakty. Měla jsem odjet do Holandska a pak do Anglie a spolu s ním předvést svůj objev těm, kteří poslouchají…“

„Co mohu pro tu věc udělat? Slibuji, že udělám cokoliv,“ zašeptal Filip a tiskl matce dlaň. Markýza chvílemi opět ztrácela vědomí.

„Jmenuje se… jmenuje se…“ Markýza už stěží udržela oči otevřené, přemáhala ji mdloba. „Jeho jméno zní van Leeuwenhoek, Antony van Leeuwenhoek,“ šeptala markýza a hlas jí selhával. „Adresa, kde ho najdete, je v mé brašně spolu se všemi dokumenty.

Pošlete mu vše, jakýmkoli způsobem. Kdybyste ho nenašli, doručte objev přímo Londýnské královské společnosti pod jeho jménem…“

„Uděláme vše jak jste řekla, váš objev nezemře, madame. To vám slibuji,“ řekla jsem a viděla, že obávaná chvíle nadešla. Oči staré ženy se ještě naposledy obrátily k synovi a několik dlouhých, téměř nekonečných minut se spojily s jeho.

Za těch pár minut si Filip a jeho matka možná řekli víc, než za celý uplynulý život. Pak ji Filip vzal do náruče a začal tiše zpívat jakousi ukolébavku ve staré vlámštině. Tiché tóny se nesly potemnělým sklepením a na markýzině tváři se navzdory bezprostřední blízkosti smrti rozprostřel úsměv, který ji neopustil ani v okamžiku, kdy její pohled vyhasl navždy. Zemřela šťastná, v náručí svého milujícího syna.

Když vydechla naposledy, Filip neplakal. Beze slova jsem k němu přistoupila a objala ho. Dnes v noci nezemřela jen markýza de Grazac, ale i část jejího syna Filipa a snad i mě samotné.

Čas však byl neúprosný. Poslední slova staré markýzy se dosud vznášela nad našimi hlavami, když jsem na Filipovo tiché přání přivolala pána domu a jeho ženu. Nebylo už nutné dál ohrožovat hostitele naší přítomností, nastal čas odejít.

Ještě naposledy se markýz de Grazac dlouze zahleděl na svou matku, políbil ji na strnulé čelo a opíraje se dlaní o vlhkou zeď zůstal na krátký okamžik stát u jejího lůžka. Měl zavřené oči a pevně semknuté rty. V té chvíli jsem se o něj poprvé v životě bála. Měla jsem strach, že to nezvládne, že ho tato noc zlomí. Bezbřehá, vše pohlcující bolest tryskala ze všech pórů jeho kůže a jeho touha křičet – spolu s vědomím naprosté marnosti – byla téměř hmatatelná.

„Má matka právě zemřela,“ řekl hluše Filip panu des Palliéres, jehož bledý obličej se objevil v padacích dveřích nad námi. „Pokud se do dvou dnů nevrátím, postarejte se, prosím, o řádný pohřeb v souladu s její vírou. Tady jsou peníze. My musíme jít.“ Filip zhluboka vydechl a já musela opět obdivovat jeho vnitřní sílu a sebekontrolu.

„Chytí vás…,“ pronesl osudovým hlasem pán domu, když zatěžkal svou dlaň měšcem od vévody de Mazarin.

„Jestli se nám nepodaří, oč se chceme dnešní večer pokusit, jsme ztraceni tak jako tak,“ řekl temně Filip a měl pravdu. Louvois byl zde. Ať už byl ve městě náhodou či skutečně proto, že se nějak dozvěděl o nás či o medailonu na krku cikánského principála, na

faktu, že jsme se ocitli těsně před cílem, to nic neměnilo. Zradil nás vévoda, nebo opět jen bezcitný osud? To všechno by byly zbytečné otázky. Bylo třeba hrát s kartami, jaké jsme měli v rukou, tady a teď.

Byly asi tři ráno, když jsme se vyplížili zadním východem z domu des Palliérových. Nebe ještě nezačalo blednout, kaluže v ulicích byly pokryté slabým ledem a od moře, jehož hukot byl slyšet až sem, vál opět silný vítr. Ulice byla tichá a liduprázdná, zdálo se, že celé město spí hlubokým spánkem. Vypadalo to, že cesta je volná. Markýz však zjevně nevěřil, že by náš odchod z úkrytu byl tak snadný. Snad právě proto se nelekl tolik jako já, když zpoza rohu, sotva jsme ušli několik desítek metrů, náhle vyskočily dva stíny. Srdce se mi v hrudi snad na pár okamžiků zastavilo. Jen jsem postřehla letmé zablyštění Filipova vzácného kordu a oba gardisté už leželi v krvi u našich nohou. Těsně předtím třeskl výstřel, který však naštěstí nezasáhl ani jednoho z nás; prázdnou ulicí se ještě dlouho nesla hlasitá ozvěna, než splynula s hlasem ledového větru.

„Zatraceně…," sykl Filip, když vracel zkrvavený kord do pochvy. Ihned jsem poznala zlaté prýmky na vojenských kabátcích u našich nohou. Takové jsem už viděla. Málem jsem vykřikla, ale Filip mě včas zadržel.

„Pssst! Měli jsme štěstí. Podruhé je už mít nemusíme. Pojď odtud, rychle, výstřel jistě slyšela hlídka. Za chvíli tu budou."

„Jak nás našli?"

„Nejen dobro, ale i zlo má svého mocného pána, který vede své poddané přesně tam, kam mají dojít."

„Neříkej takové věci, Filipe, děsíš mě!"

Strnule jsem překročila obě mrtvoly. Z jejich ran už vytékala krev a leskla se na zamrzlé kaluži ve světle měsíce, jemuž chyběl do úplňku jen jediný den.

„Neohlížej se, jsou mrtví. Tak pojď přece!"

Přístav byl prázdný, jen vlny, narážející do trupů lodí, pravidelně pleskaly o vlhké dřevo. Slaný vzduch spolu s mrznoucími částečkami vody, hnán silným větrem, mě bodal do obličeje, až jsem si musela chránit oči dlaní. V ráhnoví nad námi to tiše hvízdalo a odkudsi se ozýval vzdálený zpěv. Snad nějaký opilý námořník na palubě některého z korábů zpíval svou tesknou píseň, která se nesla nad vlnami a ztrácela se v tajemném a věčném hukotu moře, jehož

zpěněnou hladinu jsme mohli jen tušit kdesi v hluboké temnotě, tu a tam potrhané odlesky měsíčních paprsků. Filip mě opatrně vedl mezi černými obrysy všelijakých beden, sudů a rybářských sítí, natažených mezi dřevěnými kůly, a stále se rozhlížel. Šedé chuchvalce mraků, lemujících bledý kotouč nad námi, vypadaly jako temné záclony a každou minutou nám připomínaly skutečnost, že okamžik pravdy se neodvratně blíží.

Stanuli jsme přímo naproti molu. Netrvalo dlouho a spatřili jsme také malou lucernu, matně osvětlující oprýskaný vývěsní štít s výmluvným znakem – tváří s jediným okem. Lucerna se v poryvech větru povážlivě houpala a neduživý plamínek uvnitř špinavé skleněné lampičky se držel při životě jen z posledních sil. Zvedli jsme oči k tabulce z pokrouceného plechu a teprve nyní zpozorovali druhý, méně viditelný štít, na němž se rýsoval obraz lastury s velkou bílou perlou. Ucítila jsem, jak mi Filip lehce stiskl dlaň. Krčma U bukanýra, místo kde se scházejí ti, kteří obchodují s bílým masem pod znamením perly. To místo bylo naší Mekkou.

Přístav, stejně jako celé město, byl liduprázdný. Jen pravidelné kroky vojenské hlídky střežící přístav se ozývaly a zase ztrácely podle toho, jak se točil vítr. Museli jsme si dávat dobrý pozor, abychom na nějaké vojáky nenarazili. Zdálo se mi téměř nemyslitelné, že by se právě tady měly brzy sejít nějaké nekalé živly z dalekých moří, třebaže se jednalo jen o klan obchodníků s lidmi. Praví piráti by přece nebyli tak neopatrní, aby zabloudili do těchto končin!

Pomalu svítalo. Na lehce našedlém obzoru, kde se mořská hladina v ranním oparu dotýkala nebe, se už začaly rýsovat siluety několika vzdálených lodí, a mě napadlo, jestli některá z nich nese našeho principála s královým šperkem na krku. Jakpak se asi lidé jako on a ti další dostanou do přístavu? Přístav i celé město jsou plné vojska. Je válka. Nikoho neušetří. Velké pirátské lodi se přirozeně nesměly přiblížit k evropským břehům na míle, nechtěly-li být rozmetány na kusy děly, připravenými ke střelbě ve zdech pevností čtyřiadvacet hodin denně. Nebylo však pochyb, že ostřílení obchodníci s lidmi si své cestičky najdou, jako to dělali už po celá staletí. Ne nadarmo se říká, že pod svícnem bývá největší tma.

Skrytí jen pár metrů od mola mezi sudy od slanečků, které toho dne naštěstí nikdo nepřekládal, zmrzlí na kost a opět hladoví jako vlci, jsme s Filipem vydrželi sedět celý den se zraky upřenými na

dveře malé nenápadné hospůdky. Den našeho rozhřešení se tedy přiblížil. Téměř jsem si přála, aby ta chvíle nikdy nenadešla. Příliš jsem se bála zklamání, konce všech nadějí, prohry. Markýz téměř nemluvil. Jeho oči, odrážející svou kovovou barvou zpěněnou mořskou plochu, byly upřeny kamsi do dálky, a nehybnost jeho tváře vzbuzovala dojem jakési smířené letargie. Já však věděla nač myslí, kudy se ubírají jeho myšlenky. Pouze jediný den, pouhých pár hodin dělilo jeho matku od výsledku našeho boje za spravedlnost. Jaký asi bude?

Neviditelní pro oči vojáků střežících přístav, jejichž kroky ve vysokých holínkách s děsivou pravidelností duněly v naší bezprostřední blízkosti, jsme se střídali v odpočinku. Den byl dlouhý a my měli za sebou těžké dny; spánek jsme oba velmi nutně potřebovali. Všude kolem byl až podezřelý klid. Jak se opět blížil večer, v přístavu ubývalo obyčejných lidiček a přibývalo podivných existencí. Vděčně žvýkajíc kus nepříliš vábně vonící uzené ryby, kterou Filip navečer odkudsi přinesl, jsem neúnavně pozorovala znovu a znovu vrzající dveře krčmy a všechny ty téměř pitoreskní figurky, bloudící přístavem. Čas se vlekl. V útrobách hospody už zmizelo víc než půldruhého tuctu lidí a po našem Cikánovi nebylo stále ani stopy. Už jsem si začínala myslet, že jsme celou tu úmornou cestu, jež stála markýzu život, absolvovali úplně zbytečně a zlobila jsem se sama na sebe, jak jsem mohla uvěřit v takové štěstí a doufat, že by nám náš principál takhle vběhl přímo do náruče, když jsem cosi uviděla. Právě ve chvíli, kdy Filip spal jako Diogenes stočený v jednom z prázdných sudů, jsem poprvé zahlédla povědomou postavu.

Přivřela jsem oči ve snaze rozeznat tvář muže, který právě kráčel po molu v doprovodu několika dalších mužů s tvářemi černými od slunce a vysušenými větrem. Šero se rychle měnilo ve tmu, ale přesto jsem ho poznala. Vysoký, statný, avšak lehce nahrbený muž v dlouhém umaštěném kabátě z ovčí kůže, v klobouku s širokou krempou, nemohl být nikdo jiný než Voko, cikánský principál, kočovný komediant a obchodník s lidmi. Na chvíli se mi udělalo mdlo. Tak přece přišel! Bezvýznamný darebák, kapka v moři ubohosti dávno ztracených časů neměl ani ponětí o tom, co všechno pro nás znamená. Nic netuše připlul bůhví odkud a kráčel přímo do pasti. Vypadal jinak než tehdy. Zdálo se, že od dob, kdy jsem ho poznala, značně povýšil. Už nebyl jen kočovným zlodějem a

majitelem potulného divadla. Stal se členem klanu obchodníků s perlou. Za jeho pasem se pohupovala zahnutá šavle, a dlouhá jizva, táhnoucí se napříč přes celý jeho obličej, dodávala jeho tváři až strašidelný výraz. Jestlipak se pod podšívkou kabátu z ovčí kůže pohupuje s pravidelnými kroky svého uchvatitele také tajemný královský medailon?

Málem jsem vzrušením vyskočila a začala křičet. Opanovala jsem se však a jen s Filipem zacloumala.

„Vstávej, vstávej! Je tady, Filipe, slyšíš? Tamhle jde!“

Filip sebou škubl a málem také vykřikl leknutím. Hned se však probral, promnul si oči a zahleděl se na tmavnoucí nedaleké molo ve snaze zaostřit pohled. Postava v kabátě se rychle přibližovala.

„Je to opravdu… on?“

„Málem jsem ho nepoznala. Ale je to on. Ta chůze, ta postava…,“ zatajila jsem dech. Náš principál. Náš osud.

„Co teď?“ zeptala jsem se a velmi se mi ulevilo, když jsem se dozvěděla, že není nutné začít jednat okamžitě.

„Než sem dojde hlídka, půjdu rychle obhlédnout situaci, máme čas,“ opáčil věcně Filip a vyrazil bez okolků na průzkum, zatímco já v duchu počítala do deseti, abych našla ztracenou rozvahu. Markýz se brzy procházel po molu necelých deset metrů za Cikánem, s hlavou skrytou opět pod kloboukem od vévody de Mazarin. Brzy mi oba zmizeli z dohledu.

Když se Filip vrátil, už jsem měla netrpělivostí málem okousané všechny nehty.

„Tak co? Kam šel? Proč nešel rovnou do krčmy? Co jsi zjistil? Jaký je plán?“ vyhrkla jsem, jakmile se Filip objevil opět mezi sudy.

„Náš ptáček tuje se společností, před kterou by se červenala i sama stařičká Baštila. Vypadá to, že Voko těm darebákům dokonce velí. Celkem slušná kariéra pro potulného zloděje. Troufám si říct, že takový výkvět podsvětí jsem snad pohromadě ještě neviděl. Houfují se na tržišti s rybami, zřejmě ještě na někoho čekají. K našim chlapíkům se mezitím přidala další individua, všichni po zuby ozbrojení. Napočítal jsem i s ním sedmnáct chlapů. Teď už nejspíš míří sem.“

Filip si mnul bradu a přemýšlel.

Dotkla jsem se jeho ramene a starostlivě zašeptala: „Nečekala jsem, že Voko přijde s osobní gardou jako nějaký kapitán! Myslela

jsem, že je jen komediant a on zatím... Není jich na nás příliš mnoho?“

Filip se však jen ušklíbl. „Sílu a šavle mají, ale chytří zrovna nebudou,“ mumlal zamyšleně. „Kdyby byli, nikdy by sem nepřijeli, to je v jejich postavení naprostý hazard. Producírují se městem jako na promenádě a jsou tak drzí, že dnešní noc možná vnímají jako zkoušku statečnosti, hlupáci. Mnohým z nich se stane osudnou. Bůh ví, jak se sem vůbec dostali. Jejich čluny nejspíš proklouzly v ranní mlze, jinak si to neumím vysvětlit. Jedno je však víc než jisté – pokud je dříve nezatknou místní vojáci, opijí se jak zákon káže a brzy všichni skončí pod stolem. Tehdy nastane naše chvíle – je zbytečné hrát si na hrdiny. Vsadíme na jistotu.“ Filip na mě s úsměvem mrkl. „Já už se na víno nepodíval dlouhé měsíce, nepočítám-li večeři u vévody de Mazarin. Mám tedy jistou výhodu a byl by hřích jí nevyužít… Podívej, tamhle přicházejí.“

„Jsem ráda, že tě neopouští humor, Filipe…,“ vzdychla jsem a opatrně hleděla mezi prázdnými sudy na dveře krčmy, nad nimiž se, stejně jako předešlé noci, rozzářila lucerna. Cikánský principál i se svým doprovodem právě vcházel dovnitř. Doufám, že Voko neztratil svůj přívěsek někde na moři; jestli jsem se nemýlila, a to, co jsem kdysi zahlédla na jeho krku, byl skutečně medailon, který nám teď mohl oběma zachránit život.

Hlavně se musím uklidnit.

„Humor prý ulevuje od strachu i od bolesti,“ ohlédl se po mně Filip a smutně se usmál.

Ovinula jsem mu zezadu paži kolem pasu a položila hlavu na jeho rameno. „Pamatuj na matčina slova, Filipe. Vyhrajeme. Pro ni, pro pravdu a pro nás dva.“

„Já vím,“ Filip mě políbil a něžně stiskl mou dlaň. „Já vím…“

Pak už jsme jen trpělivě čekali. Na to, až se panstvo U bukanýra dostatečně opije. Až se tak stane, vzkážeme Cikánovi, aby pod nějakou záminkou vyšel ven a Filip mu prostě strhne přívěsek z krku, nenastanou-li ovšem nepředvídané komplikace. Pak děj se vůle boží.

Noc pokročila. Když se Filip už asi potřetí vydal na obhlídku hospody, kde se snažil odhadnout míru alkoholu v krvi přítomných kriminálníků, vrátil se s jiskřičkami v očích.

„Myslím, že nastal náš čas,“ řekl a mně přejel mráz po zádech. „Pojď za mnou!“

Markýz k mé neskrývané nevoli rozhodl, že já se akce vůbec nezúčastním. Počkám na Filipa na opačném konci přístavu pod kamenným náspem, kde jsem se měla schovat mezi obrovské kameny, o něž se z opačné strany tříštily vlny. Moc se mi nelíbilo, že budu tak daleko od místa, kde se rozhodne o našem bytí či nebytí, ale Filip jinak nedal. Nepříliš ochotně jsem se tedy nechala odvést do bezpečné vzdálenosti od krčmy a usedla na jeden z velkých kamenů na náspu. Vítr mi čuchal vlasy a pronikal mi až na kůži.

„Tak, to by bylo," mlaskl spokojeně Filip. „Teď už zbývá jen pověřit nějakého posla, který vleze do té dračí sluje a předá našemu ptáčkovi vzkaz, že na něj venku někdo čeká nebo tak něco, a můžeme začít."

Než však Filip stačil dokončit myšlenku a mohl se vůbec dostat k hledání zmíněného poslíčka, za jeho zády se vynořila střapatá hlava.

„Já bych o jednom poslovi věděl, pane, stojí přímo před várna! Ale zadarmo ani kuře nehrabe, že?" Oba jsme sebou trhli. Ten hlas mi byl víc než povědomý.

„Tome!" vykřikla jsem nevěřícně. „Je to možné?" Sním či bdím? Tom Hooky, a tady?

„Hraběnko? U všech rohatejch! Pozoruju vás dva už od oběda, ale ani ve snu by mě nenapadlo, že seš to ty! Teda ty vypadáš! Co tady děláš?"

„Co tu děláš ty?" Málem jsme si padli do náruče. Znali jsme se vlastně jen povrchně, ale společné zážitky sbližují.

„Jak se to vezme," opáčil zrzek a culil se od ucha k uchu. „Řekněme, že tu mám nějakou práci."

„Ehm," vložil se do našeho tlachání Filip, „vy dva se znáte? Co jsi zač, kluku? Sledoval jsi nás?"

„Bejt neviditelnej, to je můj nejlepší trik, velectěnej pane…"

Filip se zamračil a chystal se Torna ztrestat za jeho drzost, ale já ho zadržela. „Filipe, je to můj přítel, říkala jsem ti o něm! To jemu vděčíme za naději, to on mě nevědomky přivedl až k medailonu!" Představila jsem Toma, který se na důkaz mých slov markýzi uklonil jako pravý aristokrat.

„Thomas Hooky jméno mé, velmi mne těší, pane! Jsem vám plně k službám." Chlapec s vlasy tak zrzavými, že by mohly konkurovat liščímu ocasu, potřásl hlavou a smekl neviditelný klobouk. Filipovi svitlo a nadzvedl obočí.

„Aha! Takže ty jsi vyslechl náš rozhovor a hodláš na sebe vzít roli mého posla? Pomůžeš nám vylákat našeho medvěda ven z brlohu?“

„Tak jest. Kdo má tu čest bejt medvěd?“

„Hádej, můžeš třikrát,“ ušklíbla jsem se. „Ten dotyčný má na krku takový velmi zajímavý a cenný přívěsek,“ opáčila jsem a šibalsky na Toma zamrkala.

„Ha! Voko? Pořád pálíš za tou zlatou cetkou, hraběnko? Tolik tě uchvátila? Vlastně proč ne, je to pěknej kousek zlata, byl by za něj nejmíň tucet koní i s kočárem. Jestli chcete Voku medailon sebrat, jdu do toho s várna víc než rád. Nic našeho principála nerozzuří tolik, jako ztráta tý věcičky. Věří totiž, že když o medailon přijde, je do rána na prkně. To by ostatně vůbec nebylo od věci, že?“

„To je nějaká cikánská pověra? To aby rychle začal psát závěť,“ vítězoslavně jsem pohlédla na Filipa, který dosud jen víceméně pasivně naslouchal našemu rozhovoru. Pokýváním hlavy jsem Filipovi naznačila, že tomuto střapatému klučinovi může rozhodně důvěřovat.

Role posla se zdála velmi prostá a nenáročná. „Říkal jste, pane Thomasi; pokud si dobře vzpomínám; že zadarmo ani kuře nehrabe. Co tedy bude toto kuře za své služby chtít?“ zeptal se Toma už pobaveně Filip a vytahoval z váčku naše poslední drobné, které nám zbyly. Já se přistihla, že jsem tím nečekaným setkáním dojatá málem k slzám. Spatřit v tomto kraji známou tvář bylo pro mě něco jako Vánoce.

„Ne, ne, nechci vaše peníze, pane…,“ zavrtěl hlavou zrzek a mě ve stínu noci unikl temný záblesk v jeho očích. „Chci jen takovou maličkost. Taky mám svý záležitosti, ale na to je čas…“ Tom sklopil oči a po chvíli pokračoval: „Takže kdy můžu začít?“

Filip jen svraštil obočí a znovu pohlédl na mě. „Zdá se tedy, že máme komplice…,“ řekl nakonec, zatímco schovával mince zpět do poloprázdného měšce. *Komplic* Tom se opět teatrálně uklonil a doplnil:

„Když dovolíte, pane, myslím že ani nebude třeba vymejšlet žádnej složitej vzkaz. Jakmile totiž Voko uvidí můj vobličej, vyletí ven jako blesk, za to vám ručím. Před pár měsíci jsem mu totiž zase utek; tentokrát jsem ho přitom ale ještě stačil vokrást o podstatnej kus kořisti. Voko je teď díky mně mezi chlapama za pitomce.“ Tom se při těchto slovech patřičně nadmul pýchou.

Filip by však už nejraději přistoupil od slov k činům.

„Já jsem připravenej," zvedl bradu Angličanek, který dobře pochopil Filipovo nervózní poklepávání prsty o koleno. „Jenom vás ještě musím připravit na jednu věc, pane; ale to pro vás jistě nebude problém."

„Tak ven s tím!" Filip vstal a snad posté toho večera zkontroloval své zbraně na opasku.

„Totiž…," zdráhal se Tom, „když do toho kutlochu vlezu, dá se předpokládat, že za mnou nevyběhne jen jeden člověk, ale hned dva…"

„A kdopak bude ten druhý?" nechápal Filip a ani já z toho nebyla moudrá. Přes všechnu vážnost situace se mi chtělo smát.

„Jedna velmi, velmi dobře vykrmená lady…"

„Sádlo?" vypískla jsem. Neviděla jsem ji vůbec přicházet. Vida, jak se všichni duchové minulosti začínají scházet na jednom hřbitově!

„Luiso, odkdy znáš celé podsvětí jmény?" kroutil hlavou Filip, ale také mu poškubávaly koutky úst. Na jeho otázku jsem raději neodpověděla a Filip pak velmi stručně našemu novému pomocníkovi předestřel svůj prostý plán.

„Dobrá. Jdeme na to. Umíš rychle utíkat, kluku?" zeptal se Filip a já už neměla čas dokončit myšlenku, která mi bleskla hlavou.

Dlouho očekávaná akce začala. Zatímco Tom se vydal ke dveřím krčmy, Filip se ke mně ještě otočil a vzal mě za dlaně. Uvědomila jsem si, že se chvěji po celém těle. Nad námi zářil úplněk a Filip se na mě díval, jako by mě viděl poprvé.

„Opravdu nemohu jít s tebou? Vždyť jde jen o jednoho Cikána a starou ženskou; vyhráli jsme přece spolu nebezpečnější bitvy!" zaškemrala jsem, ale z vážnosti Filipovy tváře jsem snadno poznala, že moje snaha je zcela marná.

Filip mě umlčel polibkem. „Jen přes mou mrtvolu! Tihle lidé se neštítí ničeho," řekl tiše a jeho oči těkaly po mé tváři. „Zůstaneš tady v bezpečí a ani se odtud nehneš. Slibuješ?"

„Ale…"

„Slibuješ? Teď mě dobře poslouchej! Nechci, aby ses ještě někdy, byť jen jednou jedinkrát, vydala do nějakého nebezpečí, kde bych tě třeba nemohl ochránit. Kdybych ztratil i tebe, v té chvíli si proženu hlavu kulí z pistole. Mysli na to, prosím, kdyby tě napadlo vzdálit se odtud jen na jediný krok!"

„Dobře, Filipe. Filipe?“ vztáhla jsem k němu ruce. Několik dlouhých vteřin jsme pak stáli v objetí a kdesi za námi zuřil divoký příboj, jehož vlnobití jako by odpočítávalo čas, který nám ještě zbýval. Cítila jsem podivný, vlastně zcela neopodstatněný strach, který mě obestíral jako pavučina. Nechtěla jsem Filipa pustit, jako by kus mě samotné chtěl odejít někam daleko a navždy, dál než se dalo snést, přestože krčma byla stále na dohled.

„Podaří se nám to, že? Medailon nás dostane ke králi. Už brzy budeme snídat v tvém bílém paláci, všude bude plno čerstvých květin a Blanche nám bude nosit horké víno a čerstvé pečivo. Žádný Louvois ani nikdo jiný už nad námi nebude mít moc. Mám pravdu, Filipe? Řekni, že mám pravdu!“

„Pevně v to věřím, lásko moje.“

„Lásko moje… Kdyby se to nepovedlo, kdyby ses nevrátil, kdyby…“

„Žádné *kdyby*. Dnes v noci vyhrajeme. Vlastně o nic nejde. Nic se nepokazí a medailon získáme. On ho má u sebe, ten darebák ho má na krku, cítím to.“

„Kdyby se ti něco stalo, ani já už nechci dál žít. **I** ty na to mysli.“

Filip se usmál – od smrti své matky poprvé – bez příměsi smutku či ironie. „Vrátím se brzy.“

Filip se vzdaloval. Byla mi zima, ale vůbec jsem to nevnímala. Snad jsem zapomínala i mrkat, jak jsem se vší silou soustředila na světlo lucerny vzdálené hospody. Myslela jsem na vše, co jsme prožili na cestě, která nás dovedla až sem. Kolik bolesti, kolik strádání a kolik štěstí nám přinesla tato podivná cesta, na níž nebyla žádná překážka dost vysoká. Srdce mi bušilo v hrudi jako o závod. Proč se tak bojím? Pár zlodějů, co je to proti statečnému maršálovi?

Akce začala. Krátce poté, co přešla hlídka a zmizela za ohybem mola, Tom otevíral na opačném konci přístavu dveře krčmy, zatímco Filip se ukryl na půl cesty mezi krčmou a místem, kde jsem se schovávala já. Všechno se odehrávalo jako podle bezchybného scénáře. Netrvalo dlouho a z hospody vyběhl malý střapatý stín. Hned za ním se valilo cosi podobného běžícímu sudu. Pár metrů za sudem běželi dva chlapi – podle všeho to byl náš Ci**kaň** s jakýmsi stejně povedeným kamarádíčkem. Vše bylo dokonale připraveno. Zatímco Tom pelášil co mu nohy stačily, Filip těsně před jeho přiopilými pronásledovateli převrhl hromadu plesnivých a napůl ztrouchnivělých beden, k tomuto účelu pečlivě připravených. Ty se

těm darebákům sesypaly přímo pod nohy právě ve chvíli, kdy běželi kolem. Zatímco se výkvět podsvětí sbíral s hlasitými nadávkami ze země a snažil se v té tmě najít alespoň vlastní končetiny, což mohlo být při množství vypitého alkoholu docela složité, Filip vyskočil ze svého úkrytu a rukojetí kordu praštil po hlavě Cikánova komplice, který ihned padl na zem jako podťatý. Buď byl tak opilý, nebo tak starý; těžko říci; ale po jediné ráně zůstal ležet na zemi a už se ani nepohnul. Všechno jsem sledovala ze vzdáleného úkrytu a v duchu blahořečila dokonale zakulacenému měsíci, který mi celé to loutkové divadlo na molu jasně osvětloval.

Filip stanul proti Cikánovi, který zatím stačil vytasit cosi jako dlouhou dýku či krátkou šavli; na tu vzdálenost se to dalo jen těžko určit; ale Filip ho o zbraň ve vteřině obral a přiložil mu hrot svého kordu na krk. Vše bylo dílem okamžiku a zdálo se, že Štěstěna stojí na naší straně. Když jsem se ale podívala kousek vpravo, uviděla jsem madame Sádlo, která se stačila navzdory své váze překvapivě rychle zvednout ze země. Jakmile vstala, znovu se rozběhla za prchajícím Tomem. Ta ho nemůže nikdy chytit, pomyslela jsem si s úlevou, ale pak naše návnada, malý rozčepýřený zlodějíček, který do té doby pádil pryč přesně jak bylo domluveno, náhle zastavil svůj úprk. Nečekaně se otočil čelem k hoře masa a tuku, jež se k němu vzhledem ke své váze překvapivě rychle přibližovala. Aniž bych tušila proč, zamrazilo mě. Tom tam najednou stál jako by ho někdo vytesal z kamene, a čekal. V té chvíli se Filip, držící v šachu cikánského principála, podíval rovněž tím směrem a na krátký okamžik ztuhl. Nejspíš pochopil o pár setin sekundy dříve než já, co se stane v příštích minutách.

Náhle jsem uviděla, jak Tom něco vytahuje zpod své námořnické vesty. Než jsem stačila pochopit, že je to velká mušketýrská pistole, spatřila jsem už jen záblesk a uslyšela vzdálené třesknutí.

V tom okamžiku se běžící hromada sádla zastavila, zavrávorala a brzy nato ležela na zemi mrtvá. Vykřikla jsem. Bože, on ji zastřelil jako králíka! Třesknutí se i přes hukot vln neslo přístavem a vracelo se v četných ozvěnách k našim zděšeným uším. Vzpomněla jsem si na Tomovu přísahu. Jednou ji stejně zabiju, říkal tenkrát v té smrduté díře, a já mu nevěřila. Dostál svým slovům, vykonal svou pomstu. Tom snad ani netušil, jak byl jeho čin hloupý. Já to však věděla až příliš dobře. Jakmile se přístavem rozlehl zvuk výstřelu, bylo mi

jasné, že došlo k tragické chybě. Krčma je plná hrdlořezů a město plné vojáků!

Na nic jsem nečekala a navzdory všem markýzovým varováním a prosbám jsem se rozběhla k molu. Jako by mě v tom okamžiku zcela opustil rozum, který byl potlačen láskou k Filipovi, strachem o něj, strachem z prohry těsně před cílem. Ve tmě jsem klopýtala, protože měsíc v té chvíli jako naschvál zašel za mrak, jako by snad i on dostal strach. Přesto se mi cestou podařilo sebrat dva velké kameny. Škoda, že jsem přišla o ten starý kord, teď by se mi hodil. Jen údery mých zmrzlých chodidel a můj divoký dech prostoupily mou mysl a já se blížila k Filipovi.

Mé předpoklady byly naprosto správné. Problémy na sebe nedaly dlouho čekat. Výstřel okamžitě vylákal z hospody hotovou armádu. Skupina po zuby vyzbrojených mužů už vybíhala z otevřených dveří a na malou chvíli tak osvětlila prostranství před hospodou. Sakra, zatracený malý darebák!

Ale Tom už byl pryč, jen jsem ještě stačila zahlédnout, jak peláší první ulicí nahoru do města a ani se neohlíží.

Právě ve chvíli, kdy Cikánovi kumpáni z krčmy doběhli až k Filipovi, jenž držel v šachu principála s přívěskem, jsem na místo dorazila i já a bez váhání mrštila oba kameny proti Cikánovým nohsledům.

„Tisíc hromů, co jste zač, neřádi?“ řval hlubokým chraptivým hlasem Cikán, jehož jsem ihned poznala po hlase, když se ho Filip snažil odvléci do stínu. Voko se držel za dost ošklivě zraněné zápěstí a hrozivě koulel očima, ale neodporoval. Čepel Filipova kordu mu to nedovolila.

„Ani se nehni,“ zavrčel Filip a bylo jasné, že se už téměř třese nedočkavostí, aby se mohl podívat na Cikánův krk. Jako by ho ani nezajímalo, že se k němu blíží další nepřátelé. „Pošli ty špinavce pryč, nebo už nebudeš mít na čem nosit cizí přívěsky, ty ničemo!“ zachroptěl rozlícený markýz na Cikána, který se přes veškeré zkušenosti novopečeného piráta třásl strachy, jako by cítil, že z této kaše už nevyvážné.

Voko nebyl žádný hrdina, kdoví jak se mu podařilo stát tím, čím se stal. Zakřičel něco v neznámé řeči a chlápci se zahnutými šavlemi, kteří se už už vrhali na Filipa, se zastavili. Právě včas.

„Luiso? Zatraceně, co tady děláš, říkal jsem ti přece…“ Filip mě konečně vzal na vědomí.

„Výstřel určitě přivolal vojáky!“ zavyla jsem a v poslední chvíli uskočila za Filipa s Cikánem. Jen taktak jsem tím unikla situaci, podobající se Cikánově. Nepřátelé byli velmi pohotoví.

„Vím! Uteč, zatraceně!“ Filip však měl nyní dost práce s piráty – či kdo byli ti se zahnutými šavlemi – takže se nakonec smířil s tím, že opět stojím po jeho boku. „Teď budu počítat do tří!“ křikl pak na čtyři chlapy, kteří se kolem nás rozestavili jako supi kolem mršiny. „Ať se ti darebáci okamžitě vrátí do krčmy! Řekni jim to! Jedině tak z toho vyvázneš živý, jinak se začni modlit ke svému cikánskému bohu, protože tě vezmu s sebou do pekla!“

Teprve teď jsem poznala chlapíky, s nimiž se Voko dnešního večera objevil v přístavu. Náš Cikán na Filipovu výhrůžku jen poslušně pokýval hlavou a znovu něco zakřičel. Poznala jsem jazyk, kterým mluvili zločinci v pařížském brlohu, v němž jsem se ocitla, když jsem poznala toho rošťáka Toma. Jediné, čemu jsem rozuměla, bylo něco ve smyslu ‚moje věc‘. Stačilo to však k tomu, aby se čtyři kriminálníci, třebaže reptali, odebrali zpět do hospody. Takže to bychom měli.

Najednou však odkudsi třeskl další výstřel. Všichni jsme se instinktivně přikrčili. Nebylo těžké uhodnout, kdo vystřelil.

„Zatraceně! Jak se odtud dostaneme? Kudy vede cesta za město? Tak mluv!“ udeřil Filip na Cikána a táhl ho za hospodu.

„Vypadá to, že se vy dva ubožáci bojíte vojáků víc než já, co? Nech mě bejt a koukej zmizet, princátko!“ chroptěl Cikán. Ohlédla jsem se a spatřila hlídku, přivolanou výstřelem, která se právě objevila na molu.

„Omyl, brachu. Ty půjdeš s námi!“ zasyčel markýz.

„Nepotřebujeme ho přece, potřebujeme jen…,“ pokusila jsem se Filipovi rozmluvit jeho úmysl, ale skočil mi do řeči:

„Ne! Chci jeho. Musím zjistit, kdo stojí za prokletím naší rodiny!“

S rukojmím v čele a s drkotajícími zuby jsme se konečně dali na útěk. Tak rychle, jak to jen bylo možné, jsme běželi chladnou nocí a na každém kroku klopýtali v temných zákoutích starého přístavu. Cikán konečně pochopil, že jakýkoli odpor by mu byl jen ke škodě, a poslušně nás vyvedl z přístavu kamsi ven z města, mezi útesy a splašky, lemující celé pobřeží. Ještě několikrát jsme za sebou slyšeli výstřely, ale žádný nás neohrozil. Tma byla příliš hustá. Nakonec to pronásledovatelé vzdali, nejspíš pochopili, že naše skupinka je pro vojsko z pevnosti jen malou rybou, nehledě na to, že se z krčmy U

bukanýra po prvních výstřelech vojenských mušket vyhrnulo několik desítek tmavých postav, které se jako hejno much rozlétly do všech stran a pomohly nám ztratit se vojákům v náruči noci.

23

Konečně jsme zastavili. Začínalo svítat. Filip, jehož zpocené čelo bylo hrozivě svraštělé, našeho vězně srazil k zemi. Cikán, jehož přešla i poslední chuť na odpor, padl do písku a přerývaně oddechoval.

Rozhlédla jsem se. Ocitli jsme se na jakési široké a dlouhé pláži, tu a tam pokryté obrovskými kameny a zbytky skal, lemujícími celé pobřeží jako obrovský val, vedoucí od města až kamsi donekonečna. Pravidelné šplouchání vln mě uklidňovalo. Seděla jsem ve vlhkém písku s hlavou mezi koleny a snažila se utišit kašel, který zmítal celým mým tělem. Tupě jsem zírala na své promrzlé bosé chodidlo; musela jsem někde cestou ztratit to, co zbylo z mé levé boty. Bez zájmu jsem zjišťovala, že mám nohu ošklivě odřenou. Bolest jsem však necítila.

„Teď mi dej to, co máš na krku," uslyšela jsem Filipův zastřený hlas. Malátně jsem pohlédla tím směrem. Spatřila jsem Filipa, jak stojí bez hnutí nad Cikánem s kordem volně svěšeným podél těla a čeká.

„To nikdy!" zasyčel muž u Filipových nohou se svým typickým přízvukem a rukama si chránil hruď. „V tý malý věci je zakletej celej můj život! Žádej cokoliv, ale tohle nedostaneš, musel bys mě na místě zabít!"

„Jak je libo," zamumlal Filip a bez okolků Cikána svázal pruhem červené látky, kterou měl Voko omotanou kolem pasu. Vstala jsem z písku a došla k nim. Jakmile si náš vězeň nemohl zkříženýma rukama chránit hruď, Filip bez váhání rozhalil jeho oděv. Oběma se nám zatajil dech, když náš zrak zachytil lesk ryzího zlata, zdobeného drahými kameny. Byl tam, visel stále na Cikánově krku jako kdysi – medailon, stejný šperk, který jsem prvně spatřila na malém pařížském náměstí. Čekal na nás, čekal na Filipa, celé ty dlouhé roky křivdy a otázek, jako by věděl, že jeho čas jednou přijde. Dojetí a náhlá radost mi sevřely hrdlo.

Pohlédla jsem na Filipa. Setkali jsme se očima a to, co jsem v té chvíli mohla číst v jeho očích, by nedokázala vyjádřit ani ta nejvřelejší slova vděčnosti. To nestálo za řeč, zemřela bych pro tebe,

pomyslela jsem si a usmála se na něj. Filip krátce sklopil oči a pak přiložil hrot kordu na pirátovo hrdlo. Otřel si z čela pot a pohlédl na mě.

„Pojď sem, lásko," řekl tiše. „Udělej to ty."

„Já?"

„Ty jsi ho přece našla. Pojď a naplň tu starou věštbu. Naplň svůj osud."

„Smilování!" vřeštěl Voko, ale nestarali jsme se o něj. Jen chladná ocel se dotýkala jeho kůže v bodě, kde divoce pulzovala krční tepna.

Sklonila jsem se k Cikánovi, znovu rozhalila jeho potem a mastnotou nasáklý kabát a vestu a opatrně se dotkla medailonu.

„Počkej!" vykřikl náhle Filip a strhl mou ruku zpět. Lekla jsem se tak, že jsem málem také vykřikla. Podívala jsem se překvapeně na Filipa. Nic neříkal, jen se na mě díval a rty se mu chvěly.

„Filipe, co se děje?"

„Počkej ještě, co když…" Filip mě stále držel za zápěstí. „Luiso, tvůj úkol, pro nějž tě Bůh přivedl až pod mou střechu, je téměř splněn. Víš, co to může znamenat?"

Nejprve jsem pravý obsah Filipových slov nechápala. Ale po chvíli mi to začalo docházet. Nic přece není náhoda.

„Jestli tě osud přivedl až sem proto, abys zachránila čest naší rodiny, jak říká věštba, možná stojíš na konci cesty. Právě teď," pokračoval Filip a za ním hučelo moře, nad jehož hladinou právě vycházelo slunce. Jeho slova zněla jako ze snu. „Co když zmizíš stejně podivně, jako ses objevila? Jako anděl jsi přišla z neznámé země, a stejně tak můžeš i odejít. Kdysi bych se tomu smál, matka by mě plísnila za nedostatek víry, ale dnes je všechno jiné, než bylo dřív. Pohleď! Tady je čest rodu de Grazac. Ten malý kus kovu dokáže očistit mé i otcovo jméno. A jestli je pravda vše, co jsi mi vyprávěla, možná tě přenese zpět do tvého světa. Dokázala jsi to. Tvá cesta končí, možná právě tady."

Hleděla jsem na Filipa jako na zjevení. V mé hlavě se pomalu ale jistě řadila jeho slova a dostávala smysl. Co když má pravdu? Celou dobu jsem tomu sama možná i podvědomě věřila, ale přála jsem si to? Přenese mě kouzlo zpět stejně snadno, jako mě přeneslo sem, přenese mě domů, až splním to, proč jsem tady? Kde je teď vlastně můj pravý domov, kam patřím?

„Na to jsem vůbec nepomyslela," řekla jsem zvolna a cítila v hrudi bolestivé sevření, které sílilo s každou další myšlenkou. „Nevím ani,

jestli bych ještě vůbec… Jestli bych tam, v budoucnosti, ještě vůbec dokázala žít. Jestli bych dokázala žít bez tebe.“ V srdci jsem cítila náhlý zmatek. Křižovatka, která se přede mnou náhle objevila, byla bolestnější, než jsem si chtěla připustit.

„Možná, kdybys mu ho přece jen vzal ty, kdybych na něj nesahala, možná by…“

Filip ale zavrtěl hlavou. „O to přece vůbec nejde, Luiso!“ Jeho hlas byl tak tichý, že jsem ho v hukotu moře stěží slyšela. „Nelze vzdorovat něčemu, co je větší než my sami.“

Mou odpovědí bylo pouze mlčení.

„Když se to stane, když…,“ pokračoval Filip a hlas se mu trochu třásl.

„Zmizím?“

„Když zmizíš, tak tam u vás, ve vzdálené zemi, jejíž podstata je pro mě stejně nepochopitelná jako to, že slunce každý den vychází, si najdeš jiného muže. Budeš s ním mít syny a dcery, zestárneš s ním… Chci, abys to udělala. Chci, abys…“ Filip bloudil pohledem po zemi a jako by si na chvíli ani neuvědomoval, že vzácný medailon krále Slunce visí na Cikánově krku, jen malý kousek od jeho dlaní.

„Proboha mlč, neříkej takové věci!“

„Ne, Luiso. Ty víš stejně dobře jako já, že se to může stát. Dnes nebo jindy. Osud se naplní. Nevěřím na kouzla, ale ještě méně věřím v to, že se věci dějí jen tak. To, že tu jsi, že s tebou mohu mluvit, že se dívám na medailon, který jsem nikdy neměl spatřit, to všechno mi nedává jinou možnost, než cestu pokory. Nemá smysl vzpírat se boží vůli, to víš lépe než kdo jiný.“

„Možná,“ vzlykla jsem. „Ale určitě nezmizím teď! Ještě nemohu! Ještě jsme nevyhráli, ještě nestojíme před králem! Udělám to, vezmu medailon do ruky a uvidíš, že mám pravdu. Nezmizím!“

„Moje matka by řekla: ‚Děj se vůle Páně.‘ Je možné, že všechny ty neuvěřitelné věci, které jsi mi vyprávěla, jsou pravda. Ale pokud jsou, může se to stát, a ty to víš. Ale když myslíš, udělej to.“

„Kdyby se to přece stalo, chtěla jsem ti jen říct…“

„Já vím. Já tebe také.“

„Miluji tě jako nikoho na světě, Filipe. A ještě něco, prosím! Řekni svým potomkům, ať…“

„Ať co?“

„Ať odejdou z Paříže, ať opustí Francii, jakmile uslyší slovo republika! Ať utečou dřív, než se…“

„Luiso, Luiso! Prosím! Nech toho, puká mi z toho srdce!“

Marně jsem bojovala se slzami, které se mi řinuly z očí. Ano, je to tak. Nemá smysl bránit osudu v jeho podivných záměrech. Nechtěla jsem už o tom mluvit, nechtěla jsem se s Filipem loučit, i mně to trhalo srdce na kusy. Musím to udělat rychle. Znovu jsem se přiblížila k Cikánovi, napřáhla ruku k medailonu a setkala se s pohledem jeho současného nositele. Ten si zřejmě myslel, že se stal vězněm dvou beznadějných šílenců. Nabrala jsem do plic chladný mořský vzduch, nasáklý vlhkostí, a na okamžik zavřela oči.

Jakmile Cikán ucítil můj dotek, škubl sebou, ale Filip stál nad námi. Lesklý hrot kordu se znovu zabořil do Cikánova hrdla. Stačil by jen malý pohyb a Voko by byl na místě mrtev. Když jsem konečně strhla šperk z pirátova krku, ruce se mi chvěly. Cikán jen tiše zaskřípěl zuby a zlatý řetěz, jehož očko bez problémů povolilo, se mu svezl do klína. Kočovník okamžitě zesinal a rty se mu roztřásly.

„Zabili jste mě. Zabili…,“ zamumlal. Nečekaně se vymrštil a s hrozivým řevem válečníka, který už nemá co ztratit, se slepě vrhl po medailonu. Vlastní vahou se tak nabodl na markýzův kord v místě pod klíční kostí. Bolestně zavyl a klesl zpět na kolena. Nebyl raněn smrtelně, hrot naštěstí zjevně minul tepnu, ale rána musela být velmi bolestivá. Brzy z jeho prsou začal vytékat slabý proud krve. Zraněný jen tiše skučel.

„Varoval jsem tě…,“ zašeptal výhružně Filip, ale nespouštěl oči ze mě. Stále jsem tam byla, klečela jsem v písku na pláži a za mnou se vzdouvaly mohutné vlny hnané silným větrem. Medailon jako by mě téměř pálil v dlani.

„Podej mi to, Luiso, podej mi tu zatracenou věc!“

„Smrt je blízko! Cítím ji, je tady!“ zachrčel Cikán a hrozivě cenil zuby. Když se zlatý šperk svezl z mé dlaně do Filipovy, oba jsme zatajili dech. Chvíli jsme čekali.

Nic se však nestalo, nezmizela jsem. Pohlédli jsme jeden na druhého.

„Díky Bohu…,“ zašeptal Filip. Oběma nám v té chvíli spadl kámen ze srdce, třebaže to kdesi hluboko ve mně současně zabolelo. Sledovala jsem pak, jak Filip opatrně obrací medailon tam a zpět a v záři prvních slunečních paprsků, pronikajících mezi hustými mraky, si jej nevěřícně prohlíží. Po chvíli se ozvalo tichounké cvaknutí, jak markýz medailon otevřel.

„Boží oko a králův znak, všemocné Slunce…“ Filip málem zapomněl, že stále ještě hlídá našeho vězně. Opatrně jsem vzala kord z jeho ruky a namířila jeho hrot znovu na Cikána. Nebylo to však vůbec třeba. Vězeň plakal jako malé dítě; bezpochyby věřil tomu, že jeho dny jsou sečteny.

Markýz si prohlédl otevřený medailon, znovu jej zavřel a pak sevřel dlaň v pěst.

„Bože, jak bych teď chtěl ten prokletý kus kovu hodit do vln…,“ zašeptal. „Tolik zla nám všem způsobil, že by si zasloužil navždy ležet na dně oceánu!“

„Je to on, měla jsem pravdu?“ zeptala jsem se netrpělivě.

„Ano. Je to on. Musí to být on. Přesně tak mi ho otec mnohokrát popisoval. Tohle je skutečně ztracený medailon krále Slunce.“

Jeho slova se nesla s větrem po opuštěné pláži a my, s téměř posvátnou úctou, hleděli na kousek zlata ve Filipově dlani. Jako bychom se tomu báli uvěřit. Získali jsme medailon Ludvíka XIV, jeho tajemství, jeho záhadný šperk. Dokázali jsme to, máme ho a jsme stále naživu, jsme stále spolu. Stačí dojet do Paříže a budeme zase svobodní, opakovala jsem si v duchu, ale jako bych sdílela Cikánovy černé myšlenky.

„Co uděláme s ním?“ otočila jsem se směrem k ubohému principálovi, který dosud klečel v mokrém písku a cosi tiše zpíval. Nás dva už dávno vůbec nevnímal, nevšímal si ani své krvavé vesty a bolesti, způsobené dvojím zraněním. Nesnažil se utéct, pevná pouta na nohou by mu to stejně nedovolila. Zdálo se, jako by skutečně jen apaticky čekal na smrt.

„Pravda, ještě jsem se nedozvěděl to nejdůležitější. Vstaň, chlape bídná!“ obrátil se Filip na našeho vězně a donutil ho postavit se. „Ještě jsem s tebou neskončil.“ Voko, chlap jako hora, s poraženým odevzdaným výrazem ve tváři, nijak neodporoval.

„Kde jsi přišel k tomu šperku?“ Filip se snažil mluvit klidně, ale hlas ho zrazoval. Pevně se díval na Cikána, ten však mlčel. Jen civěl do prázdna a nepřestával zpívat. Filip se zamračil a zvedl vězni bradu tak, aby mu viděl do očí. „Nemusíš dnes zemřít. Nechci tě zabít, neznamenáš pro mě nic. Nechám tě jít, stačí když mi řekneš, co potřebuji vědět. Posloucháš mě vůbec?“

Dobře jsem si uvědomovala, že to, co se Filip možná za chvíli dozví, má pro něj zcela zásadní význam. Má celé prokletí rodu de Grazac viníka?

„Na tom už nesejde, pane," zamumlal Voko, „Na ničem už nezáleží. Zabijte mě nebo mě nechte být, já jsem beztak mrtvej už teď. Řeknu vám co chcete vědět, ale nezapomeňte – máte na rukou moji krev, ukradli jste mi duši. Oba vás proklínám!"

Pirátův krví podlitý pohled se do mě zabodl jako dýka. Zamrazilo mě. Přece nebudu věřit na cikánské pověry? Možná bych ale měla.

„Tak už mluv, kde jsi vzal ten medailon, kde jsi ho ukradl?" zahřímal Filip, který už ztrácel trpělivost.

„Neukradl jsem ho! Talismany se nekradou. Přijdou k člověku samy. Takový talisman přijde jen jednou za život, teprve když si ho člověk zaslouží. Přijde a pak mu dovolí vložit do něj svoji duši," zamumlal Voko, opět si sedl a chtěl zase začít zpívat.

„Necháš už toho vytí? Dobrá, dejme tomu, že k tobě přišel." Filip už byl ze všeho k smrti unavený. „Jak tedy k tobě tenhle medailon přišel?"

Ubohý kočovník zvedl k markýzovi velké černé oči plné slz. Jen stěží bych v něm v této chvíli poznala hrubiána z Paříže a piráta z přístavu.

„Už je to mnoho let," začal Cikán tiše vyprávět. „Tehdy lilo jako z konve a byla už skoro noc, když se u naší maringotky objevil malej kluk. Jako by ho tam někdo přičaroval, najednou tam prostě stál, aniž by ho někdo viděl přicházet. Byl to docela malej klučina, voblečenej v brokátu, vypadal jako princ. Byl docela vysokej, ale hubenej; mohlo mu bejt sotva sedm let. Tehdy jsme poprvé přijeli s naším divadlem do Paříže, to ještě nebyla v ulicích jediná lucerna. Hráli jsme divadlo na jednom malým náměstí, snad to bylo někde kousek vod Baštily."

„Malý kluk? Jak k tobě mohl přijít malý kluk, navíc šlechtic, úplně sám?" zapochybovala jsem, ale Filip mě gestem ruky požádal, abych ho nechala mluvit.

„Zeptal se mě tehdy," pokračoval Voko, „jestli bych nechtěl vlastnit kouzlo královské moci. Když ho získáš, dokážeš všechno, co si jen budeš přát, povídal. Koukal jsem na něj jako na zjevení, to se ví. Měl takový krásný vlasy, černý jak havraní křídla, myslel jsem, že je to můj dobrej duch." Voko, jehož hlas přeskakoval a jazyk už jen stěží tvaroval slova, vypadal, jako by už hleděl do tváře smrti, jako by byl v nějakém podivném vytržení. Když se Cikán odmlčel, podívala jsem se na Filipa. V jeho tváři se začínalo zračit zděšení. Namodralá záře svítání se už změnila ve světle šedou a modročerná

hladina, zlacená slabými slunečními paprsky, dostávala nazelenalý nádech. Voko se zhluboka nadechl a pokračoval:

„Řekl jsem tehdy tomu chlapci, ať mluví dál. V jeho očích se v tu chvíli tak divně zablejsklo; nikdy jsem takovej pohled u dítěte neviděl. To už jsem si byl jistej, že mluvím s duchem. Ten duch mi pak vyprávěl o nějaký léta nepoužívaný stezce v lese nedaleko starýho zámku ve Versailles. Tam prej mám tu noc jet a čekat, až uvidím jezdce. Měl jsem toho jezdce zastavit, vzít to, co bude pod jeho sedlem, a zmizet. Kouzlo se tak prý splní. Potom ten chlapec odešel a já už ho nikdy neviděl. Udělal jsem přesně to, co mi řekl. Kdoví, kdo byl ten jezdec v tom lese, ale stal se mým osudem. Ode dne, kdy jsem získal tenhle šperk, ukrytý pod jeho sedlem v malý truhličce a zabalený ve vzácné látce s liliemi, se můj život změnil. Stal jsem se principálem a brzy nato se mi podařilo dostat k obchodníkům s perlou. Tak jsem pronikl do obchodů s Araby, Turky a Peršany. Jezdili jsme s divadlem křížem krážem Evropou, kradli, unášeli děti a holky a prodávali je v Kandii na trhu. Ve Francii nebylo mocnějšího Cikána, než jsem já. Zámoří je zlatej důl…“

Filip jen nevěřícně hleděl na piráta.

„Vzpomněl by sis, jestli ten chlapec měl…“ Filip chtěl ještě něco říci, ale zajíkl se. „Pamatuješ se na jeho tvář, jestli na ní měl…“ Filip se vrhl na Cikána a popadl ho za límec.

„Co… co jestli měl?“ zakoktal vyděšený vězeň. „Mateřské znaménko?“

Voko, třesoucí se po celém těle, chvíli civěl na rozlíceného markýze a pak vyhrkl: „Jo! Měl. Takovou tmavou skvrnu nahoře na vobličeji, tady na spánku! Copak na tom záleží? Beztak to byl duch!“

„Bože!“ zavyl Filip, pustil ubohého principála a přemožen tíhou pravdy těžce dosedl do písku. Já se střídavě dívala na Cikána a znovu na sinalého markýze. Byla jsem z toho všeho tumpachová.

„Filipe, mluv, pro Boha živého!“

„Francois! Ten chlapec byl Francois!“ hlesl hluše Filip poté, co skryl tvář v dlaních.

Teprve tehdy jsem pochopila. Vybavila se mi silně napudrovaná, téměř ženský krásná tvář, lemovaná korunou černých vlasů, a nápadné tmavé mateřské znaménko nad obočím. Andělská tvář s Kainovým znamením a srdcem ďábla, Francois de Lasset, člen rodiny, zrůda v dětských šatech.

„Řekl jste, že budu smět odejít, pane, už teda můžu jít? Rád bych…," ozval se znovu pirát, ale větu už nikdy nedokončil. Odkudsi se ozvalo koňské zařehtání. Cikán náhle vyvalil oči, krátce zachroptěl a z jeho břicha, přímo před mýma očima, vyjel zkrvavený hrot. Leknutím jsem vykřikla a uskočila o několik kroků dozadu.

Já i Filip jsme spatřili nejprve černý klobouk, bohatě zdobený rudými pštrosími pery, a pak i obličej, bledý a důvěrně známý. Za ním se vynořil zpoza umírajícího cikánského principála i zelený kabátec se zlatou šerpou.

Byli jsme tak zaujatí medailonem, že jsme si nevšimli jezdce, jenž se jako had připlížil mezi zbytky skal od města. Několik nekonečných vteřin jsme se dívali na postavu, která se jako přízrak vynořila z ranního oparu.

„Ano, byl jsem to skutečně já! To já zařídil zmizení medailonu! Neměl jste to nikdy zjistit, pane de Grazac," zasyčel Francois jako had, když vytahoval svůj kord z cikánova břicha. Jako by ho samotné peklo vyvrhlo z hlubin země přímo do našeho středu. Než jsem se stačila vzpamatovat, v jediném okamžiku mě rychlým pohybem chytil za zápěstí, přitáhl k sobě a přiložil mi potřísněnou čepel na krk.

„Tak, bratrance, co bude teď?" obrátil se znovu na Filipa, který stačil jen bleskově sáhnout po svém kordu. Nyní stáli oba příbuzní proti sobě se zbraněmi připravenými k útoku a já byla tím jediným, co je dělilo od rozhodujícího souboje, který se nad jejich hlavami vznášel po mnoho let.

„Pusť ji, ty pse!" chroptěl Filip a na čele mu vyvstala nápadná žíla, které jsem si nikdy nevšimla. „Nedokážeš se mi postavit čelem, musíš se schovávat za ženu?"

„No, pane bývalý maršále," navázal Francois, aniž by pohnul brvou, „jsem rád, že jsem vás přece jen našel dřív než můj přítel Louvois. Nechci se s vámi bít, chci jen tu věc, kterou svíráte v dlani."

Ale Filip jako by jeho slova vůbec nevnímal. „Proč? Řekněte mi proč jste uvrhl naši rodinu do hanby, proč jste to jen udělal? Jsme přece stejné krve! Jsme jeden rod! Nikdy jsem tomu nevěřil; nevěřil jsem, že by to mohl udělat můj strýc, ale ve snu by mě nenapadlo, že byste vy, malý chlapec, který ještě neodrostl dětským střevícům, byl schopen takové podlosti! Nesete na rukou krev nejen mého, ale i svého otce!"

Francois se jízlivě usmál. „Ne já. To vy, je to všechno vaše vina. Kdybyste si tehdy na svém otci nevyprosil, aby vám za zavřenými dveřmi prozradil cíl své tajné cesty se všemi podrobnostmi, nikdy by nedošlo k tomu, co se stalo potom!“

„O čem to mluvíte? Nikdo to nemohl slyšet!“ vyhrkl Filip. Snad oba zapomněli na to, že jsem tam také, s čepelí hraběte de Lasset na krku.

„Vždyť je to tak prosté! Pořád nechápete? Někdo zkrátka tenkrát poslouchal za dveřmi! A ten někdo jsem byl náhodou já. Stál jsem tam a všechno slyšel, do nejmenšího detailu. Potom jsem udělal jen to, co jsem musel. Bylo to snadné. Vyšel jsem se svým sluhou před dům a za rohem jsem našel tohle prase, opilé jak zákon káže. Stačilo pár slov… Nebavilo mě, Bože, jak mě už nebavilo poslouchat ty stále stejné řeči o tom, jak pan de Grazac to a pan de Grazac tohle; dívat se, jak se moje nemilovaná matka upíjí k smrti; nebavilo mě poslouchat na každém kroku, jaký je můj otec proti svému slavnému bratrovi ubohý! Chtěl jsem pocty, chtěl jsem bohatství, chtěl jsem vše, co náleží mému jménu a titulu! Nechtěl jsem prožít svůj život ve stínu vaší rodiny, kterou jsem už jako dítě tolik nenáviděl! A přestože byl můj čin jen zoufalým výkřikem naivního malého chlapce, ani na jediný okamžik jsem ho nelitoval!“

„Skončíte v pekle, Francoisi,“ řekl temně markýz, ale hrabě de Lasset se jen smál. Já se mezitím stále marně snažila vyprostit z jeho nesnesitelného objetí.

„Generál de Grazac byl mrtev. Zbyl jste jen vy a vaše matka… A i ta už je v Pánu, jak jsem zjistil. Ani se nezeptáte, jak jsem vás tu našel? Jak jsem se dozvěděl o vaší cestě za medailonem, o Cikánovi, o všem? Myslím, že by vás moje odpověď mohla zajímat, pane markýzi. Víte, co je tohle?“ Francois pak cosi vytáhl ze svého zeleného kabátu a hodil to na zem před Filipa. Malý uzlíček látky se rozvinul a v písku se něco matně zalesklo. Markýz se podíval dolů a ihned se znechuceně odvrátil. Nejprve jsem tu šedou věc s čímsi třpytivým na konci nemohla identifikovat, ale pak jsem poznala, že to byl lidský prst! Proboha, a to, co se prve tak lesklo, byl prsten, ten, který dal Filip přítelkyni pana de Dangeau, krásné Pipin Simonsové v Troyes!

„Vrahu!“ zasyčel Filip s odporem. „Je mi z vás zle! Jste zvíře, ne člověk, nezasloužíte si nic než smrt!“ Markýz s největším sebezapřením odkopl zetlelý prst i s prstenem do vln, které mu už

téměř olizovaly boty. „Držte se pevně svého kordu, protože se jej dotýkáte naposledy. Dnes vás totiž zabiji! Měl jsem to udělat už dávno. Pusťte Luisu a bijte se jako šlechtic, kterým jste nikdy nebyl!“ Filip se napřáhl k útoku, ale Francois, i se mnou, o dva kroky ustoupil.

„Ne tak rychle, bratránku, dovolte mi přece dokončit mou zpověď!“

„Zbabělce! Snažíte se planými řečmi oddálit souboj? Řekl jste už víc než dost!“

Hrabě s vlasy černými jako uhel se jen ušklíbl. „Máme spoustu času. Jak jsem už řekl, zbýval jste tedy jen vy a vaše hugenotská matka. Bylo zřejmé, že kdybyste se, čistě náhodou, někdy ocitli v nemilosti, všechno vaše jmění by bylo moje. Jak známo, pane markýzi, jste bez dědice. Mí vlivní přátelé překvapivě ochotně přivítali mou nabídku, jak vás i s vaší matinkou dostat ze sedla. Teprve mnohem později jsem pochopil, že tu je někdo, kdo po vašem pádu touží víc než já. To on, Louvois, chtěl váš krk tolik, jako by na tom závisel jeho život. Nejenže se dozvěděl o dokumentech, které jste vy a Colbert objevili a chtěli předat králi. Věřil i tomu, že vaše rodina skrývá ztracený králův medailon. Louvois vás chtěl odstranit a přitom najít to, co však u vás nikdy najít nemohl. Kdoví, proč se královský ministr tak žene za tím šperkem, ale vem to čert. Jen já věděl, kde je medailon, jen já věděl, že vy ani vaše matka ho nemáte a nikdy jste ho ani neměli. Ale přesto jsem to byl právě já, kdo se stal Louvoisovou pravou rukou při hledání té věci. Kruh se uzavírá. Stálo mě mnoho úsilí dostat se na stopu Cikánovi ze svého dětství, jehož jsem musel odstranit dřív, než ho najdete vy. Sice pozdě, ale povedlo se to. Cikán je mrtev, a vy, pane de Grazac…“

François však už svou nabubřelou zpověď nedokončil. Filip nečekaně švihl kordem před jeho obličejem tak rychle, že jsem to téměř nepostřehla. Jen břitké zasvištění probudilo mou vystrašenou mysl, a když hned nato hrabě de Lasset vykřikl a chytil se za tvář, Filip mě rychlým pohybem strhl stranou. Stačila jsem jen taktak zbrzdit nataženýma rukama svůj prudký pád do písku. Rychle jsem se odplazila z dosahu Françoisovy zbraně, která mě na krátký okamžik přestala ohrožovat. Skryla jsem se zajeden z velkých kamenů, který byl nablízku, a setřela si studený pot z čela. Srdce mi už zase divoce bušilo, nedokázala jsem ovládnout návaly nekontrolovatelné úzkosti, která mi svírala hruď. Jsme tak blízko

vítězství, máme je skoro na dosah! Už jsme okusili jak chutná, Bože, nedovol, ať naše cesta skončí na této ponuré pláži!

Mezitím se úplně rozednilo a vítr opět o něco zesílil. Když jsem se konečně odvážila ohlédnout, spatřila jsem dva bratrance, jak stojí naproti sobě na samém okraji mořského břehu. Vlny jim olizovaly chodidla, ale ani jeden z nich si toho nevšímal. François se dosud držel za levou tvář, z níž kapala krev a protékala mu mezi bílým i prsty, lemovanými nejdražší krajkou. Filip svíral ve své levé ruce cikánský řetízek, na němž se klidně pohupoval medailon krále Slunce. Opatrně jsem se přiblížila, abych mohla sledovat souboj, jehož výsledek se měl i mně stál osudným.

„Zemřeš a nikdy se nedozvíš, za co vlastně…," slyšela jsem z markýzových úst. Filip obcházel soupeře jako kočka myš. Žíla na jeho čele ještě více zbrunátněla a jeho rty byly bledé opovržením. François jen štítivě překročil mrtvolu Cikána a smál se markýzovi do tváře. Jeho falešný smích, pokřivený strachem, však spíše připomínal nepři jemný skřípot.

„Ubohý markýzi de Grazac! Vy nevíte, co vím já! Vy nevíte, že v pevnosti Saint-Malo nad ránem zazněl poplašný zvon a ministr Louvois už je na cestě sem. On a dvě desítky po zuby ozbrojených vojáků tu budou každou chvíli. Nevíte ani to, že váš přítelíček markýz de Dangeau hnije v Bastile. Váš dům byl zkonfiskován a připadl mně. Máte – tedy měl jste – vskutku nádherné koně! Jen ty psy jsem musel nechat zastřelit, nějak se nechtěli naučit milovat svého nového pána. A konečně nevíte především to, pane markýzi z Nemanic, že král zakázal třeba jen vyslovit jméno vaší rodiny v jeho přítomnosti, a kdokoli se o vás zmíní, riskuje že skončí jako vy. Ludvík velmi těžce nese vaši zradu. Dohrál jste, pane de Grazac! Dávno jste dohrál, vaši mrtvolu si vezme moře a nepřejte si vědět, co Louvois udělá s tou vaší děvkou!"

Markýz však na to nic neřekl, jen se na bratrance díval. François znejistěl. Když znovu promluvil, vzbuzoval ve mně téměř lítost: „Proč neuzavřeme obchod? Dejte mi ten medailon a utečte, nechám vás oba žít, netoužím po vaší krvi! Přišel jsem, abych vás zachránil!"

Filip se jen ušklíbl. „Tlachy. Samé tlachy! Přišel jste, jen abyste zachránil sám sebe. Ale na to je už pozdě. S medailonem mne král přijme a vyslechne, tím jsem si jistý stejně jako svou oddaností k němu. Předložím Jeho Veličenstvu takové důkazy o Louvoisově a

také vaší vině, pane, že se budete v hrobě obracet studem. To přísahám na čest svého otce, jehož život jste tak nerozvážně zničil!“

To byla poslední slova, která François ve svém životě slyšel. Markýz se bil jako nikdy předtím a už nepromluvil jediné slovo. Z každého jeho pohybu sálalo hluboké opovržení. François dobře věděl, že tenhle souboj nemůže nikdy vyhrát. Znal bratrancovy šermířské schopnosti. Zdálo se, jako by si s ním Filip pohrával, schválně ho trápil, jako by se těšil z každého dalšího šrámu, který mu způsobil. Jeho oči byly přivřené, rty semknuté a kord nemilosrdný. Konečně jsem spatřila poslední, dlouhý markýzův výpad, jenž končil přesným zásahem do Françoisovy krční tepny. Hrabě de Lasset zavrávoral, padl na kolena a pak se, vydávaje děsivé zvuky, pomalu svezl na zem. Filip k němu zvolna přistoupil a díval se dolů na jeho tělo, zmítající se bolestí. Jeho oči se nápadně leskly. Byl to hněv, nebo slzy? Kdoví. Markýz se pak sehnul, vytáhl z kapsy bratrancova zeleného kabátu krajkový kapesník, otřel jím potřísněné ostří své zbraně a kapesník odhodil. Nato se ke svému příbuznému otočil zády a chtěl odejít.

Vyskočila jsem a rozběhla se k Filipovi. Náhle jsem si všimla, jak hrabě de Lasset z posledních sil nadzvedl hlavu a přerývaně zachroptěl:

„Filipe, pojďte blíž, prosím…“ Filip se však ani neohlédl.

To už jsem stanula před markýzem. „Filipe, on umírá…,“ špitla jsem.

„Ospravedlňuje snad smrt zlo?“ opáčil cynicky markýz. Potom se však přece jen otočil, chvíli váhal a nakonec udělal, co po něm bratranec žádal. Když se skláněl nad umírajícím, jehož límec z benátských krajek už byl temně rudý, už jsem u něj byla také já. Francois se svýma průzračnýma očima zahleděl nejdříve na mě a pak na bratrance. Jeho tvář mi náhle připadala skoro cizí. V jeho očích jako by bylo něco nového a neznámého. Ano, byl to úsměv. Nebyl ani úlisný, ani ironický, ani hraný. Byl skutečný. Smrt už ho volala do říše stínů, proto jsme se museli naklonit, abychom rozuměli jeho posledním slovům:

„Filipe,“ zašeptal a jeho rty měly barvu popela, „vždycky jsem… toužil být jako vy.“

Poté jeho pohled strnul. Francois de Lasset zemřel. Možná si Filipův zkažený bratranec toho rána nepřišel pro medailon, ale pro spravedlivý trest za činy, které už nemohl déle unést.

Filip mu zatlačil oči. „Musíme jít. Louvois může být nablízku.“

„Kdy už přestaneme utíkat?“

Filip však neodpověděl. Náhle jsem viděla že ztuhl, a přitom se dívá přes mé rameno směrem k městu. Potom mě chytil za rukáv a odtáhl mě co nejrychleji za nejbližší skalní výběžek.

Pohlédla jsem opatrně směrem, kterým se předtím díval Filip, a pocítila důvěrně známé mrazení. Od města se na pláži právě vynořilo mnoho pohybujících se rudých bodů.

„Je to co si myslím?“

„Ještě to neskončilo…,“ zašeptal Filip a já v jeho hlase zaslechla cosi, co mi zmrazilo krev v žilách. Jsme snad prokletí, navždy odsouzeni bojovat s větrnými mlýny?

„Je jich mnoho, přijíždí od pevnosti. Mají královské uniformy. Ten, kdo jede v čele, má černý kabát s bílým límcem a bohatě zdobený klobouk, vidíš? Obávám se, že to může být jen jeden jediný člověk. Francois tentokrát nelhal.“

„Já už nechci, já už nemůžu…!“ zavyla jsem tlumeně a chtělo se mi vykřičet tu nespravedlnost do celého světa. Zabořila jsem tvář do Filipova kabátce.

„Viděli nás?“ pípla jsem.

„Myslím, že ne. Ale nepochybně o nás dobře vědí, nejsou tu náhodou.“

Oba jsme tam stáli jako vytesaní z kamene a pomalu si uvědomovali fakta. Filip se ještě, opatrně kličkuje mezi skalisky, vrátil pro Francoisovo tělo, které co nejrychleji odtáhl do našeho úkrytu. Nejspíš nechtěl, aby skončilo pod kopyty koní.

„Co budeme dělat? Utíkat? Jakmile opustíme úkryt, uvidí nás. A dohoní…,“ špitla jsem a úzkost mi už svírala hrdlo tak mocně, že jsem se nemohla pořádně nadechnout. Sám ďábel přichází poté, co byl jeho pomocník poražen. Kníže pekel se blíží, aby nám vzal všechno, o čem jsme se domnívali, že už nám nikdo vzít nemůže – naši naději.

Široká a hustá rojnice červených kabátů pečlivě pročesávala pobřeží, každý kámen a štěrbinu jako neomylný hřeben. Nikdo jim nemohl uniknout. Nemusela jsem být královským maršálem, abych pochopila, že jsme na pláži jako v pasti. Z jedné strany nás obklopovalo moře, z druhé hradba útesů. Pokud se pokusíme opustit náš úkryt a překonat hradbu skal, vojáci nás nepochybně uvidí. A

kdybychom utíkali po břehu seberychleji, dostihnou nás. Naše oči marně hledaly nějaký úkryt.

„Filipe? Je po všem, tohle nedokážeme, že ne?“ chytila jsem ho za rameno a donutila ho tak pohlédnout mi do očí. Vítr nám čuchal vlasy a hvízdal kolem uší, nárazy desítek koňských kopyt, které připomínaly vzdálené hřmění, sílily.

Filip sklopil zrak a mlčel. Rozhlédl se a když se opět vrátil pohledem ke mně, byla v jeho očích zvláštní něha. „Ne, Luiso de Lahol. Obávám se, že tohle nedokážeme.“

Najednou se ozvalo koňské zařehtání v naší těsné blízkosti. Byl to kůň, na němž přijel Francois. Byl ukrytý za nedalekým kusem skály, vyčnívajícím z písku jen malý kousek od nás, k němuž byl uvázán. Velké černé oči ušlechtilého zvířete se na nás nyní dívaly, jako by nám nabízely pomoc.

Markýz pohlédl na koně, pak na mě a já se zaradovala: „Ujedeme jim, ano, jsou ještě daleko, můžeme…“

Filip mě však vzal za ruku a otočil mě k sobě. „Luiso, kůň se dvěma jezdci, navíc po písčitém břehu, nedokáže běžet tak rychle jako koně, vezoucí pouze jednoho. Jakmile vyjedeme, vojáci pobídnou koně do cvalu. Jsou sice ještě daleko, ale dohoní nás. Břeh je dlouhý.“

„Co tím chceš říct?“

„Chci říct, že se může zachránit jen jeden z nás, pokud bude mít štěstí a Boha na své straně.“ Filip se na mě významně zahleděl.

Polkla jsem a v hrdle mi vyschlo. „To už tady bylo! Na to ani nepomýšlej!“

Filip vzal mou hlavu do dlaní. Mě už ovládala panika. „Luiso, Luiso! Poslouchej mě chvíli! Vlastně jsme tak docela neprohráli. Pomstil jsem svého otce, získal zpět ztracenou čest. Navíc jsem získal tebe. Dokázal jsem víc, než jsem kdy doufal. Za celý svůj život jsem neprožil to, co za poslední měsíce po tvém boku. Nelituji ničeho. Mám strach jen o tebe, lásko moje. Prosím uteč, běž; pokusím se je trochu zdržet, abys mohla získat větší náskok. Snad tě nechají jít, snad…“

Ani jsem ta slova pořádně neslyšela, neviděla jsem Filipovu tvář, protože jeho obraz se mi zalil slzami. Na tohle nepřistoupím, musí přece existovat nějaká možnost!

„Ne, Filipe. Tohle už nebudu poslouchat, tentokrát ne. Neopustím tě, nikdy tě už neopustím! Oni tě zabijí!“

„Ano, zabijí mě, nebudu ti lhát. Není ale jiná cesta. Miluji tě, miluji tě víc než svůj život. Dokážeš to pochopit? Tak jeď, vezmi si toho koně a běž, už jsou blízko.“

Skutečně, skupina nepřátel v rudých kabátcích už byla tak blízko, že jsme téměř mohli rozeznat jejich tváře. Zbývalo nám posledních pár minut. Pohlédla jsem k nebi. Beze slov, bez myšlenek. Pouze zoufalá prosba o cokoliv, co by nám dalo alespoň malou šanci, nám oběma, spravedlnosti a pravdě, ovládla všechny mé smysly.

Ta chvíle trvala snad celé věky, jako by se v tom okamžiku zastavil čas. Najednou – dodnes nevím, jak se to stalo – jako by někdo v mé hlavě rozsvítil svíci. Ta myšlenka přišla jako blesk.

Obrátila jsem se k markýzi a usmála se na něj. Omyl, pane maršále! Je tu ještě jedna možnost. Přistihla jsem se, že se usmívám.

„Co?“ nechápal Filip.

„Filipe, vzpomínáš na Troyes? Na slaměnou loutku v ženských šatech, která mi dala šanci na útěk?“

„Jistě, co je s ní? Proboha, jeď už!“ Markýz z posledních sil držel na uzdě své emoce. „Nezkoušej mě přesvědčovat, na to není čas!“

Nedala jsem se však zviklat. Náhle jsem cítila v srdci sílu, kterou jsem nikdy předtím nepoznala. Byla jsem najednou naprosto klidná, až mě to samotnou zaráželo. Jako by kdosi stál po mém boku a držel nade mnou ochranný štít. Srdce mi přestalo divoce bušit a kleště, svírající mou hruď, povolily.

Znovu jsem se usmála. „Poslouchej mě pozorně! Svým hrdinstvím zdržíš vojáky nejvýš několik vteřin, možná minut. Rozdělí se, tebe zabijí a mě nejspíš dříve či později dostihnou. Zemřeme oba.“

„Možná, ale…“

„Když však Louvois uvidí koně se dvěma jezdci, pojede bezhlavě za nimi se všemi vojáky, tak jako v Troyes. A to je chvíle pro toho třetího, aby se, až nepřátelé přejedou, pustil přesně na opačnou stranu; k městu a ke králi.“

„Pro koho třetího, o čem to mluvíš?“ Filip už na mě téměř křičel.

„Ty jsi ten třetí Filipe.“

„A kdo je pak ten druhý?“ Filip na mě nechápavě hleděl, takže jsem očima sklouzla na Francoisovo mrtvé tělo. Konečně Filip pochopil.

„V žádném případě! Víš, co s tebou.“

„Vím. Nezabije mě, alespoň dokud nedostane tebe. Jsi pro Louvoise příliš důležitý na to, aby odstranil jediného člověka, který o

tobě něco ví. Ty se dokážeš dostat ke králi, můžeš dojít k cíli a zachránit nás oba. Já bych to nikdy nedokázala a ty to víš. Tohle je naše jediná možnost.“

„Ne, to nedovolím! To nikdy nedopustím!“ zasténal Filip, ale už věděl, že mám pravdu.

„Filipe, buď uděláme co říkám, nebo se odtud nehnu. Budu stát po tvém boku, budu vychutnávat každou vzácnou vteřinu, kterou ještě můžu být s tebou, nepromarním poslední čas útěkem, který nemá šanci na úspěch. Na tuhle stranu je břeh dlouhý mnoho mil. Na druhou jen pár set metrů. Pojedu rychle. Než mě dohoní a zjistí svůj omyl, můžeš být ve městě. Můžeš to dokázat! Ještě můžeme vyhrát!“

Vzdálené dunění se už změnilo ve zřetelný dusot a dobře slyšitelné povely velitele gardy napovídaly, že se musíme rozhodnout okamžitě. Filip se střídavě díval na mě, na Françoisovu mrtvolu a na Louvoise, jehož černý kabát a klobouk s bílými pštrosími péry už byl jasně rozeznatelný.

Vytáhla jsem z kapsy poslední trumf. „Musíš ještě doručit vynález své matky do Holandska. Dal jsi jí své slovo. Mrtvý mu nedostojíš.“

Konečně se Filip vzdal.

Bleskově jsme strhli z Françoisovy mrtvoly drahý kabát a dvorský klobouk a schovali jeho nápadné černé vlasy.

Filip ho pak vysadil na koně a v rámci možností, dosud chráněn hradbou vysokého skalního výběžku, ho připevnil ke koňskému krku řemeny. Naposledy jsme se objali.

„Přijdu pro tebe, to ti přísahám.“

„Já vím.“

„Musíš být silná, bude to zlé, musíš zůstat naživu za každou cenu. Řekni jim všechno, co budou chtít vědět. Hlavně zůstaň naživu!“

Už jsem nedokázala odpovědět. Jen jsem se snad posté ztratila v jeho náruči. Nasedla jsem pak za Françoisovo chladnoucí tělo a oběma rukama uchopila uzdu. Filip poodstoupil stranou.

„Bylo mi ctí, paní hraběnko,“ řekl a uklonil se.

Vyjela jsem ze skrýše a uháněla dál po pláži jak nejrychleji to bylo možné. Neohlížela jsem se. Písek pod kopyty koně, spolu se zpěněnou mořskou vodou, kterou vlny přinášely až pod kopyta, by mi beztak nedovolil spatřit, že mě pronásledovatelé ihned zpozorovali a zrychlili klus do ostrého cvalu. Držela jsem mrtvého Françoise pevně mezi koňským krkem a svým vlastním tělem a snažila se nemyslet na krev z jeho rány, která mi, dosud vlažná,

stékala po předloktí. Jen stěží jsem udržela jeho stále víc se naklánějící tělo v sedle. Ještě že byl François tak hubený; byl to zázrak, že jsem ho udržela tak dlouho. Vlastně ani nevím jak dlouho to trvalo, zdálo se mi to jako věčnost. Nedívala jsem se před sebe, mé oči byly upřené k nebi a má ústa šeptala tichou modlitbu: „Ne má, ale tvá vůle se staň."

Co bylo dál, si už přesně nevzpomínám. Vím jen, že náhle jsem už nedokázala tělo mrtvého muže udržet. V plné rychlosti se svezlo po koňském hřbetu a jak bylo upevněné, připletlo se pod kopyta. To způsobilo, že kůň zakopl a i se mnou prudce padl do písku. Ta rána zavinila, že jsem další události vnímala jen jako v mlze. Dosud jsem nevěděla, zda mám všechny údy pohromadě, když jsem opatrně zvedla hlavu a očima plnýma písku se ohlédla za sebe. Jediné, co jsem uviděla, byla kopyta královských jezdeckých koní v mé bezprostřední blízkosti.

„To není on! Ta mrcha nás obelhala! Zpátky, zpátky!

Musel utéct zpátky do města, za ním!" řval kdosi nade mnou, ale jeho tvář jsem neviděla. Znovu se ozval dusot kopyt a část jezdců se opět vzdalovala. Potom se jeden z koní v pozadí přiblížil a před můj obličej brzy dopadly černé holínky se zlatými ostruhami.

„Však ona nám poví, kde je," uslyšela jsem hlas, který jsem už znala. Byl to ministr války osobně, sám velký pan de Louvois.

24

Několik párů černých kožených rukavic mě zvedlo ze země a vysadilo na jednoho z vojenských koní. Nevzpomínám si, jak jsem se dostala do přístavu, ani do kočáru se zatlučenými okny, v němž jsem se probrala až na cestě k Paříži.

Nikdo se mnou během cesty nemluvil, nikdo se mě na nic neptal. Na noc mě vždy strčili do nějakého sklepa v hostinci, kde přespávala skupinka vojáků Louvoisovy gardy, která mě vezla k hlavnímu městu. Louvoise jsem znovu neviděla, nejspíš odjel do Paříže napřed, aby dal hlídat všechny příjezdové cesty k hlavnímu městu. Se srdcem v krku jsem sledovala cestu malou škvírou ve dveřích kočáru a počítala hodiny do okamžiku, kdy opět stanu tváří v tvář nepříteli, tentokrát na jeho půdě a zcela v jeho moci. Po několika dnech nesnesitelného harcování, zimy a hladu jsme konečně stanuli před branami Paříže.

Jsem tedy opět zde, ve staré a uchvacující Paříži. Dosud jsem však neměla žádné zprávy o Filipovi. Dokázal to, unikl jim?

Nedělala jsem si žádné iluze o svých příštích dnech. Kočár mířil od bran přímo k Bastile, znala jsem tu cestu. Brzy se známé oblé věže tyčily přímo nad námi. Projeli jsme úzkými vraty, jejichž těžká dvojitá mříž, hlídaná z obou stran početnou hlídkou, dělila svět od pověstné pevnosti zapomnění. Chřtán proslulé věznice se na krátkou chvíli otevřel a pohltil mě jako mouchu. Jestlipak se ještě někdy dostanu ven? Mříž zařinčela a já, vedena dvěma strážnými, zanedlouho procházela stísněnou dlouhou chodbou kamsi do sklepení vlhké a páchnoucí stavby, skrývající stovky ztracených duší. Tam mě zavřeli do velké cely s několika dalšími ženami, zbídačenými stíny bytostí, jimiž ty ubožačky snad kdysi byly. Místnost páchla výkaly a močí, štítila jsem se tam každého kamene v podlaze či ve zdi. Mé spoluvězeňkyně si mě zvědavě prohlížely a brzy na mě jedna z nich promluvila.

„Také čekáš na popravu?“ zeptala se a její zapadlé oči mi připadaly jako pichlavé ostny. Skrčila jsem se do rohu a opřela čelo o kolena. Hlavně jestli Filip přežil… Jestli ho nechytili, podaří se mu dostat

mě odtud. Kdyby to nikdo jiný na celém světě nedokázal, on to dokáže. Musím jen vydržet, musím přežít.

Uplynulo něco přes tři týdny, aniž by se cokoliv změnilo, aniž by si mě kdokoli všímal. Jednou denně se pode dveřmi objevoval plesnivý chleba a mastný džber s vodou, která páchla jako stoka. Dělalo se mi zpočátku špatně jen z představy, že bych se toho měla dotknout, ale brzy jsem se; jako všechny ženy v mé kobce; každé ráno prala s ostatními o svůj příděl. Jen tak mohu splnit slib, který jsem dala Filipovi. Musím přežít. Pro něj, a nejen pro něj. Už jsem tušila, že mé pravidelné ranní nevolnosti nejspíš nejsou tím, čím se zdály. Byla jsem si už téměř jistá, že čekám Filipovo dítě. To vědomí, které by mi jindy přišlo jako boží požehnání, mě v dané situaci dovádělo k šílenství. A o Filipovi stále nepřicházely žádné zprávy. Kdyby se dostal ke králi, jak jsme si přáli, už by tu byl. Už by se pro mě vrátil. Co se mohlo stát? Král ho nepřijal? Chytili ho, zabili?

Když se po nekonečných dnech, střídajících noci jako neúprosný metronom, konečně otevřely dveře cely a objevil se v nich jeden ze žalářníků s mým jménem na rtech, zlepšení mé politováníhodné situace nepřinesl. Odvedli mě do jakési místnosti v přízemí a já pochopila, že jdu k výslechu. Toho okamžiku jsem se obávala nejvíc.

Žlučovitý a podlouhlý obličej muže v černém taláru, sedícího u stolu spolu s písařem a jakýmsi knězem, několik pro mě neznámých ale děsivě vypadajících nástrojů, to vše mi nedovolilo ani na chvíli zapochybovat o tom, jak asi budou další okamžiky probíhat. Mou myslí prolétla Filipova slova, která pronesl kdysi na Planině duchů: „Nepřej si vědět, co by s tebou udělali, radši tě zabiju sám.“ Tak to říkal?

Podlomila se mi kolena a žaludek se mi stáhl. Budou mě mučit? Věděla jsem to. Přece jsem to věděla, ale nějak jsem si zřejmě nedokázala připustit, že se z neurčitého „zítra“ najednou stane „dnes“, že ne potom, ne jindy, ale právě teď přišla chvíle, která mě strašila ve snech od prvního dne, kdy jsem se probudila v minulosti. Zatočila se mi hlava a také trochu z nedostatku jídla jsem zavrávorala. Kdyby mě jeden z dozorců nezachytil, zůstala bych ležet na kamenné podlaze. Řekni jim všechno co budou chtít slyšet, hlavně zůstaň naživu! letělo mi hlavou.

„Jméno!“ řekl muž za stolem aniž by na mě pohlédl, a zapálil svíčku, protože venku se už začínalo smrákat. „Dozorce! Zapalte

pochodně!“ dodal a konečně se na mě podíval. Snad to bylo barvou ohně, ale zdálo se mi, jako by ten muž měl žluté oči.

„Luisa de Lahol, z Prahy,“ pípla jsem a zuby mi začaly drkotat. Se strachem jsem se snažila uhádnout, k čemu asi slouží mučicí nástroj, který stál nejblíže.

„Jste aristokratka?“

„A… ano. Hraběnka.“ Jednají snad s aristokraty lépe než s lůzou? Těžko.

„Zapište! Dokumenty o svém původu máte?“

„Ne. Ztratily se.“

„Ach tak. Ztratily… Zapište,“ pokynul muž opět směrem k písaři a jízlivě se usmál. „Znáte své obvinění?“

„Ne.“ Jak bych mohla?

„Účast na spiknutí proti králi, účast na povstání hříchu proti církvi svaté a zločin čarodějnictví.“

„Všechna obvinění odmítám. Žádám spravedlivý proces!“ opáčila jsem zbrkle a už v tom okamžiku jsem si připadala směšná.

„Soudní proces už dávno probíhá – ve vaší nepřítomnosti. Budete přivedena pouze k vynesení rozsudku,“ odpověděl suše úředník a opět něco nadiktoval písaři.

„Prosím? V mé nepřítomnosti?“ vykřikla jsem. „Jak můžete někoho soudit v jeho nepřítomnosti?“

„Mluvte jen když jste tázána!“ zakřičel najednou úředník a já se lekla tak, že jsem se instinktivně přikrčila s rukama před obličejem. Dozorce, stojící u dveří, mě však dostrkal zpět na místo.

„Soud čeká na výsledky dnešního výslechu. Z důvodu nebezpečnosti obžalované proběhne celý proces v její nepřítomnosti,“ přečetl pomocný úředník z jakési listiny a založil ji zpět do spisu, který ležel před ním na stole.

„Jaké nebezpečnosti? Co je na mně nebezpečného? To je absurdní!“

„Král ústy svého ministra rozhodl tak, jak rozhodl. Tak přiznáváte se?“

„Ne!“

„Přiveďte prvního svědka!“

Do místnosti vstoupila žena, na první pohled dáma, v modročerných šatech pošitých zlatem. Přes obličej měla závoj a v ruce krajkový kapesník.

„Ninon de Lenclos?“ Písař si jen potvrdil to, co dávno věděl.

„Ano," odpověděla žena a já si matně vybavila její hlas i tvář. Dáma v červených a později zlatých šatech, bývalá Filipova milenka, zhrzená kurtizána z nejvyšších kruhů. Ke slovu se dostal kněz, který se na to postavil a než začal mluvit, políbil bibli, ležící na stole před ním a otevřel ji, jako by se z ní chystal předčítat.

„Co nám můžete říci o obviněné Luise de Lahol?"

Ninon si dramaticky zvedla závoj a upřela na mě své krásné oči porcelánové panenky. „Je to čarodějnice!" ukázala na mě prstem. „Uhranula pana markýze de Grazac! Od chvíle, kdy přišla do jeho zámku, se z něj stal dům zkázy!"

„Máte na mysli smrt paní markýzy, její spiklenecké aktivity a účast jejího syna na spiknutí proti králi?"

„Ano. To ona je zodpovědná za vše, co se jemu i jeho matce přihodilo, to ona za všechno může. Než přišla, bylo vše v pořádku."

„Jak jste došla k závěru, že obžalovaná pana maršála uhranula?"

„Je to nad slunce jasné, všichni to vědí. Vždyť se na ni podívejte! Ona není žádná hraběnka, nezná dvorskou etiketu, neumí pořádně francouzsky, neumí ani tančit a stolovat! Pan markýz ji našel pohozenou někde ve sklepě, a přesto mu od první chvíle pobláznila hlavu. Používala k tomu asi ty divné věci ze svého zavazadla."

Co to ta ženská mele za nesmysly? Ninon chtěla pokračovat, úředník však její smršť slov přerušil: „To stačí, k tomu nám něco poví druhý svědek. Přiveďte bývalou hospodyni pana de Grazac!"

Ninon by ještě ráda přidala ke svému svědectví něco peprného, ale ke své nevoli byla vyvedena. Když se dveře znovu otevřely, vstoupila Blanche, Filipova služebná. Její bílý čepec v ponuré mučírně – nebo kde jsme to byli – zářil jako padlý sníh, stejně jako kdysi. Jako by se všechny postavy, které jsem během své cesty po světě sedmnáctého století potkala, scházely v této místnosti, aby se staly svědky mého neslavného konce.

„Blanche? Přece nebudeš svědčit proti mně? Vždyť jsi mi pomáhala!" zaúpěla jsem.

Blanche se pokřižovala. „Ne, to nikdy, pánové, nikdy jsem jí nepomáhala, já jen plnila rozkazy svého pána, kterého uhranula! Všechny mé bližní přivedla do zkázy!"

„Ticho prosím, odpovídejte jen na mé otázky!" zavrčel hlavní vyslýchající a pohodlně se uvelebil ve své židli. Mezitím přišel muž bez košile, jen v červených kalhotách, a začal rozdělávat oheň v jakési nádobě v rohu místnosti. Opět se mi udělalo mdlo.

„Jaké známky posedlosti ďáblem obžalovaná jevila?“ zeptal se kněz.

Blanche se nadechla a spustila jako kolovrátek: „Měla ve své truhle podivné věci z látky, která se v plamenech tavila. Košile s obrazy ďáblů, orchestr, který hrál z malé krabičky ďábelskou hudbu, různé pěnivé lektvary a spoustu dalších věcí.“ Kdyby nešlo o život, řekla bych, že celá tato komedie byla k smíchu.

„Dobře. Chcete ještě něco říci?“

„Když jsme ji našli, byla jednou nohou v hrobě. Měla být dávno mrtvá, doktor jí dával sotva pár dní. Ale ona se pak najednou sama od sebe zázračně uzdravila. Jako by vstala z mrtvých.“

Ušklíbla jsem se. „Odkdy je vstávání z mrtvých známkou posedlosti ďáblem?“ zasyčela jsem na ni, protože bych té zabedněné stařeně i žárlivé sokyni nejraději vyškrábala oči. „Pokud vím, dovede to jen jeden jediný, a Satan to není!“

„Mlčte, obžalovaná, nebo vás dám popravit hned! Nechte si své hříšné poznámky! Nebojte se, na dokazování toho, komu sloužíte, brzy dojde!“

„A komu sloužíte vy?“ ulevila jsem si, ale hlas mě zrazoval. Strach mě už ovládl natolik, že jsem nedokázala ani pořádně vyslovovat.

„Myslím, že je tento případ zcela jasný,“ uzavřel kněz a zaklapl bibli. Už jsem čekala, že se ozve ona zprofanovaná a děsivá věta, která uzavírala většinu podobných procesů, náhle se však otevřely zadní dveře, kterých jsem si předtím nevšimla, a v nich se objevil sám ministr války Louvois.

Všichni tři muži za stolem vstali a hluboce se uklonili. „Ve jménu krále, nechte mě o samotě s obžalovanou!“ řekl Louvois hlasem, jenž opět připomínal černý samet.

V té chvíli mi ten sametový hlas zněl děsivěji, než to nejnepříjemnější skřehotání. Všichni tři muži ihned bez náznaku odporu opustili místnost. Zůstal jen kat.

„Výslech je u konce. Obžalovaná je vinna,“ řekl ještě hlavní úředník a zaklapl svůj spis.

„Počkejte, kam jdete?“ vykřikla jsem, ale nikdo mě neposlouchal. Dveře se zavřely a já osaměla s Louvoisem a mužem v červených kalhotách.

S Louvoisem jsme se na sebe dívali několik vteřin beze slov. Přemýšlela jsem, jestli cítím víc strach, nenávist, nebo odpor.

„Kdo vlastně jste?“ zamumlal Louvois. „Vím, že nejste žádná hraběnka.“ Jeho hlas se odrážel od kamenných zdí a mně se zdálo, jako by ten muž ani nebyl skutečný.

„Nevíte vůbec nic,“ opáčila jsem, spíš sama pro sebe.

„Ve Francii o žádném rodu de Lahol není ani zmínky. A v Čechách, v Praze, odkud podle svého tvrzení pocházíte, rovněž ne. Neexistujete, paní falešná hraběnko. Nezajímá mne však kdo jste, to je mi upřímně jedno. Jste nikdo, nic, nula, plevel, jakého je plná Francie, plná Evropa, celý svět. Neznamenáte víc než další zrnko prachu v rukou nás, mocných. Jediné, co vás odlišuje od ostatní lůzy, je to co víte, a já to z vás dostanu.“

Na to nebylo co odpovědět. Jen jsem se zachvěla.

„Kde je králův medailon?“ zahřímal. Nač zbytečné okolky?

„Jaký medailon?“ zkoušela jsem; ani nevím, co mě to napadlo.

„Nehrajte si se mnou! Vidíte toho muže?“ Louvois ukázal na kata, který stál u ohniště, jež bylo plné jakýchsi rozžhavených nástrojů. Právě si navlékal červenou kuklu přes hlavu. Podlomily se mi nohy.

„Máte strach? To je dobře. Dnes vás totiž neochrání žádný de Grazac ani Lassset, ani smyšlený titul a drahé šaty. Ptám se znovu, kde je medailon?“

„Na cestě ke králi,“ řekla jsem tvrdě a čekala, že se mi tato drzost nevyplatí. Louvois viditelně zesinal.

„Nese ho maršál de Grazac?“

„Kdo jiný?“

„Nebuďte drzá! Lžete, abyste se zachránila!“

„Pan de Grazac dá medailon králi, abyste ho se svými spiklenci nemohl použít proti němu. Použijeme ho my proti vám!“ Musím být blázen. Co to dělám?

„Ty děvko! Ty víš, co skrývá?“

„To nevím.“

„Lžeš! Na mučidla s ní! Nikdo mi nebude vyhrožovat; jsem ministr války, jsem…“ Louvois se zajíkl vlastní zlobou a chvějící se rukou vztekle pokynul katovi, který se do té doby ani nepohnul. Ten teprve teď mlčky kývl hlavou a šel ke mně.

Začala jsem ječet. Obávaná chvíle nadešla. Aniž bych třeba jen na chvíli zadoufala, že to má nějaký smysl, začala jsem škrábat a kopat kolem sebe. Brzy jsem byla uvázána na železnou, lehce nakloněnou konstrukci ze zrezivělého železa. Kat vzal z ohně jeden nástroj, jehož

hrot rudě zářil, a přiblížil ho k mé tváři. To už jsem byla pološílená hrůzou.

„Tak, děvenko," ozval se znovu Louvois. „Já nežertuji. Doufám, že je ti jasné, že odtud živa nevyjdeš, pokud nezačneš spolupracovat. Je jen málo lidí, kterým se podařilo dostat z Baštily. Můžeš však být jednou z nich. Nezáleží mi na tobě, víš koho chci. Víš co chci, vím že to víš! Stačí když mi řekneš, kde je Filip de Grazac, kde je ztracený medailon a kam markýz s Colbertem ukryli dokumenty, které chtějí předložit králi!"

Filip žije, nechytili ho, je naživu! blesklo mi hlavou, ale Louvois pokračoval: „Nikdo nesnese takovou bolest, jakou ti můžeme způsobit, a i kdybys to dokázala, stejně skončíš na hranici. Vím, že máš spolky s ďáblem! Dnes je mi to ale jedno. Chci medailon, chci Filipa de Grazac!"

„Chci veřejný proces! Chci spravedlnost!" zaskučela jsem naivně.

„Ach, tak spravedlnost, říkáš? Jsi přece obviněna z čarodějnictví! Nikdy jsem neslyšel přesvědčivější důkazy. Bylo to velmi snadné, nemusel jsem do procesu skoro vůbec zasahovat, šlo to téměř samo. Stačilo pár podpisů. Jestli po světě chodí jedna jediná čarodějnice, jsi to ty."

„Nevadí vám, že vás kat slyší? Že slyší jak manipulujete soudní proces?"

Louvois se spokojeně zasmál: „Kat neslyší nic. Je hluchý."

„Hluchý kat, hluchá spravedlnost, hluchý král…" Odplivla jsem si.

„Takže ty nebudeš mluvit?"

„Nic nevím! Nevím kde je Filip, nevím o medailonu víc než vy a o dokumentech nevím už vůbec nic! A i kdybych věděla, nic vám neřeknu, stejně byste mě zabili!"

„Jak se chce pan de Grazac dostat ke králi?"

„Jak to mám vědět?"

„Kdo ještě zná tajemství medailonu?"

„Nevím!"

„Je pravda, že se vévoda de Mazarin chystá vrátit ke dvoru?"

„Nevím, nevím, nevím!"

„Tak to by stačilo." Louvois poodstoupil. Kat pochopil a opět kývl hlavou. Začala jsem znovu křičet a rozžhavený kus železa se začal znovu přibližovat. Když jsem na kůži poprvé pocítila jeho dotek, polil mě studený pot. Vzpomínám si jen na prudkou bolest a na stav mysli, podobný mdlobě. Křik, který se ani vzdáleně nepodobal

mému hlasu, se tříštil o vlhké zdi mučírny a já si byla jistá, že tohle je můj konec. Řekla bych všechno na světě, jen aby přestali. Nikdy bych nevěřila, že lidská bytost může něco takového přežít, a to jsem viděla jen špičku ledovce. Nebylo však co říci. Nic jsem nevěděla.

Probudila jsem se znovu v cele s ostatními. Na svém těle jsem ihned zjistila mnohé známky mučení. Žádné zranění však nebylo tak vážné, aby ohrozilo můj život. Pokusila jsem se pohnout. V tom okamžiku jsem však vykřikla bolestí a padla zpět do vlhké smrduté slámy. Teprve teď jsem si všimla, že se nade mnou sklání několik žen, mých spoluvězeňkyň.

„Musí pro ně být hodně důležitá, když ji nezabili," slyšela jsem hlas nad sebou, který zněl vzdáleně jako ozvěna.

„Jistě se pro ni ještě vrátí," doplnil druhý hlas a já se roztřásla.

Bohužel ty ženy měly pravdu. Další den mě vzali do té místnosti podruhé, jen Louvois tam chyběl. Tentokrát tu byl cizí muž s podlouhlým vrásčitým obličejem. Ptal se mě, jestli jsem si svou výpověď nerozmyslela. Jen jsem vrtěla hlavou. Nic jsem nevěděla. Netušila jsem ani, co jsem vlastně řekla minule, mé vzpomínky začínaly a končily bolestí a smrtelnou hrůzou. Mám si vymýšlet? K čemu by to bylo? Zjistili by to a bylo by to ještě horší. Znovu mě mučili, tentokrát však jen krátce, téměř okamžitě jsem totiž ztratila vědomí.

Situace se ještě několikrát opakovala. Naprosto jsem nechápala, jak je možné, že jsem dosud nepřišla o své dítě, ale snad právě skutečnost, že to ten malý tvoreček dosud nevzdal, dávala sílu i mně samotné. Ty ženy v cele měly naštěstí pravdu i v tom, že mě Louvois skutečně asi ještě potřeboval, jinak by v mučení zašel mnohem dál. To mě přesvědčovalo o tom, že Filip je blízko, a ta myšlenka mě držela při životě. Kdyby to tak nebylo, kdyby mě nepotřebovali použít proti němu, už bych byla dávno mrtvá. On žije, je naživu a přijde si pro mě!

Ale čas utíkal a Filip se neobjevoval. Žádná osvobozující listina, žádný vzkaz od krále, žádná návštěva. Dokonce se ani nenamáhali umístit mě do samostatné cely. Bylo už po Vánocích, mé spoluvězeňkyně se střídaly a já stále čekala. S každou další ženou, která vešla stejnými dveřmi jako já a skončila na popravišti, aby byla ještě toho dne nahrazena jinou, jsem byla blíže šílenství. Největší návaly paniky způsoboval fakt, že jak šel čas, neúprosně se blížil i den narození dítěte, a já nechtěla vůbec domýšlet, co s ním bude až

přijde na tento svět, podobající se spíš peklu na zemi. Když jsem se na to konečně odvážila zeptat ostatních žen, mé zoufalství dosáhlo vrcholu.

„Pokud to dítě donosíš, prostě ho hoděj do Seiny," odpověděla bez většího zájmu žena s dlouhými, úplně šedivými vlasy, jedna z mála, která se mnou vůbec mluvila. „Tady se o děti nikdo nestará. Občas taky prodají novorozeňata staré Voisenové, která je pak obětuje při černý mši. To jsi nevěděla?" Možná i věděla.

Čas se stal mým největším nepřítelem. Přistihla jsem se, že bezmyšlenkovitě škrábu do zdi cely nesmyslné ornamenty, že se mi nedaří udržet si pojem o čase a že se mi ztrácejí základní vlastnosti, dělící člověka od zvířete. Všichni, kteří jsme byli v Bastile, jsme byli jako zvířata. Ubohá, neduživá a vyděšená zvířata v kleci obklopené sadistickými dozorci. Louvois ještě párkrát přišel, položil mi několik dalších otázek, na něž jsem neznala odpověď, a zase odešel. Už mě dál nemučili a já už věděla jistě, že se mi z nějakého důvodu bojí nějak těžce ublížit, ale jako by to ztrácelo význam. Začínala jsem být opravdu zoufalá. Baštila byla jako jiný svět, uzavřený, tmavý a páchnoucí, ze všech stran sálající beznadějí, bolestí a utrpením. Snažila jsem se uchovat si v mysli svůj vlastní svět, udržet se v naději, že všechno je jen dočasné. Ale šlo to čím dál obtížněji.

Jednoho dne – bylo to někdy na jaře, kdy už na mně i přes žalostnou životosprávu začínalo být zřetelně vidět mé těhotenství, které v té špíně a uprostřed všech těch hrůz snad pouhým zázrakem stále trvalo – mě vyvedli ven na dvůr a dostrkali mě do jakési místnosti plné lidí. Zranění, má žalostná památka na mučírnu, se v rámci možností už zahojila a já brzy pochopila, že po těch nekonečných týdnech a měsících poprvé vstupuji do soudní síně, a to přímo ve zdech Baštily.

„Další!" slyšela jsem, když se otevíraly těžké kované dveře. Opačným směrem právě procházel nějaký muž s řetězy na rukou a nohou. Plakal. Setkala jsem se s jeho pohledem. Byl prázdný; ten muž byl bezpochyby odsouzen k smrti. Za co asi? Ale copak na tom tady záleží?

Vešli jsme dovnitř. Postavili mě na stupínek za jakousi oprýskanou dřevěnou ohrádku. Přímo přede mnou byl nejspíš soudní tribunál, složený z několika soudců v talárech. Soudu předsedal muž v červeném a po jeho levici seděl kněz, jehož jsem už znala. Byla tu

lůza i měšťané, dokonce i několik jedinců v bohatých oděvech, nejspíš šlechticů, sedělo ve zvláštní části po obou stranách.

„Jméno?“ ozvalo se ze strany soudního tribunálu.

„Luisa de Lahol, jméno je nejspíš falešné, jiné není k dispozici,“ odpověděl zapisovatel, sedící jen kousek ode mě.

„Obžaloba?“

„Čarodějnictví.“

„Výsledek procesu?“

„Vinna.“

Připadala jsem si jako na tenisovém utkání. K čemu tu vůbec jsem? Stejně nemám nejmenší šanci do takzvaného procesu zasáhnout.

„Rozsudek?“

„Smrt upálením s odkladem do dne uzavření všech souvisejících procesů.“ Tato věta zněla z dálky jako meluzína, jako šumění větru. Hned nato se ozval radostný pokřik davu hlupáků, radujících se snad z každého rozsudku bez sebemenšího závanu vědění. Bože, co je to za lidi? Co je to za svět?

„Proces je uzavřen. Obžalovaná nemá námitek.“

Už mě chtěli vystrkat ze soudní síně jako toho muže přede mnou, když jsem se probrala z letargie. Škubnutím jsem se jim vytrhla a doběhla zpátky do dřevěné ohrádky.

„Tohle není soud, to je fraška! Pohrdám tímto soudem! Mám námitky, ale k čemu jsou, když je nikdo nevyslechne? Tento proces byl zmanipulován, neuznávám tento proces!“ křičela jsem jako smyslů zbavená. Lidé však také začali křičet, takže má zoufalá slova, vykřičená do nebe, zcela zanikla. A přesně v té chvíli, v nastalém zmatku, jsem ho zahlédla. Louvois, který seděl až úplně v poslední řadě, právě vstával a chystal se odejít ze síně, zatímco mně nasazovali řetězy a odváděli mě zpět ze síně uličkou přihlížejícího davu, čpícího špínou a zabedněnou nenávistí. Když mě můj skutečný soudce, bledý a žlučovitý ministr míjel u dveří, ještě se zastavil, o několik kroků se vrátil a zašeptal mi zblízka přímo do tváře:

„Shniješ v Bastile zaživa,“ sykl téměř neslyšně, až jsem na kůži cítila jeho páchnoucí dech. „Zestárneš a vyschneš ve tmě jako staré jablko, už nikdy se nedostaneš ven. Teď sice ani nemůžeš pochopit obsah těch slov, ale až si vychutnáš svůj očistec, až si sáhneš na samé dno, ještě budeš litovat své bezcenné hrdosti a zpupnosti! Jednou se nad tebou možná slituji a nechám tě popravit, zbavím tě tíhy tvých hříchů. Ale po celou tu dobu nebudeš znát dne ani hodiny,

budeš žít ve strachu, den za dnem s vědomím, že smrt je stále nablízku. Přeji ti dlouhou smrt, hraběnko z Baštily.“ Louvois se ještě pousmál a se slyšitelnou radostí v hlase dodal: „A nečekej, že tě ten tvůj politováníhodný markýz zachrání. Už nemůže, je totiž MRTEV.“

To slovo mi proniklo až do srdce a zabodlo se do něj jako neviditelný osten. Zatmělo se mi před očima.

„Ty lžeš, zrůdo, nevěřím ti jediné slovo!“ hlesla jsem a dívala se vytřeštěným pohledem do bledých očí královského ministra z bezprostřední blízkosti. Co to říkal? Filip zemřel? Život se ve mně zastavil, krev v žilách mi ztuhla. Ne, to není pravda, on lže, jistě lže!

Ministr se jen požitkářsky usmál:

„Měla bys mi věřit. Maršál de Grazac už několik dní nežije. Je mrtev, osobně jsem viděl jeho tělo. Jeho mrtvola už pár dnů hnije pod hradbami Paříže. Sbohem, hraběnko odnikud, a modli se, aby to ďáblovo stvoření, které nosíš pod srdcem, zemřelo při porodu spolu s tebou.“

Louvois, který teď svou sinalou tváří a vítěznou nenávistí žhnoucíma očima připomínal pravého posla z pekel, se jen rezavě zasmál a odcházel. Jako bych náhle mohla vidět zhmotněné zlo, vycházející přímo z jeho nitra. Chorobně žlutý paprsek, to zlo, které mě mrazivě proklálo jako čepel dýky, mě přemohlo. Nebyla jsem dostatečně silná, po všem co jsem prožila, abych tomu proudu zla dokázala vzdorovat. Zalykala jsem se jím, dusilo mě a sevřelo mou samotnou podstatu jako pavouci kusadla. Klesla jsem na kolena, zachytila se dřevěné lavice, u níž jsem stála, a klesla na zem, kde jsem zůstala ležet tváří na chladných kamenných dlaždicích.

Filipe, můj Filipe, kde jsi? Vyveď mě z toho pekla!

Odvedli mě; nebo spíš odvlekli; do jednoho z nejvyšších pater jižní věže. Hodili mě na ledovou podlahu kobky s rozměry nanejvýš dva na dva metry, s vysokým stropem a malým okénkem kdesi nad mou hlavou. Podlaha, stejně jako ve společné cele, byla pokryta navlhlou a plesnivou slámou. Těžké, uprostřed zamřížované dveře ze zrezivělých kusů železa za mnou s mohutným zaskřípěním zapadly. Kolem mě se rozhostilo ticho, jen kroky stráží se vzdalovaly dlouhou chodbou a z dálky se ozýval křik nešťastných vězňů ze sousedních cel.

Malý cípek nebe venku za silnými zdmi brzy potemněl a nastala noc. Na zdech chodby za mříží se odráželo světlo plamenů z

pochodní a štiplavý zápach, před nímž se nebylo kde skrýt, mě dusil. Objala jsem své břicho a snažila se nezačít křičet. Bože, mě zatrať, ale ušetři to dítě, prosím! pomyslela jsem si a v tom pološíleném vytržení jsem si náhle uvědomila, že už mluvím a myslím jako lidé ze sedmnáctého století. Bože, zatrať mě, tohle přece nejsem já, to nejsou moje slova… Co se to se mnou stalo? Kým jsem se stala?

Marně jsem se pokoušela někde hluboko v srdci znovu najít naději a rozum. Ale má naděje a víra slábly s tělem. Čas letěl a když se jednoho večera ve mně dítě poprvé znatelně pohnulo a připomnělo mi tak svou zoufalou existenci, cítila jsem, že už nemůžu dál bojovat. Jindy by mě ten drobný, sotva znatelný pohyb uvnitř mě naplnil nepopsatelnou radostí a blaženým očekáváním, zvěstujícím zázrak nového života. Teď mi však způsobil jen nekontrolovatelný záchvat paniky a hysterického pláče. Čeká nás oba jen utrpení a smrt.

Co se stalo s Bohem? Vzpomínala jsem na dlouhé rozhovory o něm, které jsem často vedla s markýzou de Grazac v jejím domě v ulici Saint Antoine. Musíš ho hledat v sobě, říkávala. Když jsem na pláži opouštěla Filipa, měla jsem dojem, že mě Bůh vede. Byl to zvláštní, neznámý pocit, ale ztratila jsem ho. Zastínila ho nejspíš moje vlastní nenávist k nepřátelům, mému osudu a snad i mně samotné. Můj domov a můj skutečný život byly v té chvíli tak daleko, že jsem už začínala věřit tomu, že jsem skutečně blázen. Možná se všechno, čemu naivně říkám dvacáté první století, zrodilo jen v mé mysli a nikdy skutečně neexistovalo. Co když je to tak? Jsem blázen zaživa pohřbený v Bastile, ztracený v temných věžích nad starou Paříží, kde jedno mrtvé tělo navíc neznamená ani tolik co zrnko písku na dně oceánu.

Objala jsem prokřehlými pažemi prázdnotu a znovu položila roztřesené dlaně na břicho. Mé tělo se svíjelo v zoufalé křeči a beznadějném pláči, jehož studna slz už dávno vyschla a vyčerpané uvolnění na jeho konci nepřicházelo. Já přece nechci zemřít, nesmím to chtít, já musím chtít žít, pro svoje dítě, pro mého markýze, pro pravdu! Takhle přece romantické příběhy nekončí!

Nakonec jsem se s křikem vrhla proti kamenné zdi a začala nepříčetně křičet.

„Pusťte mě, vrazi, vrazi, nechte mě promluvit s králem! Nemůžete mě nechat porodit dítě v téhle špíně, Bože na nebi!“

Od špíny černýma, dlouhé měsíce nemytýma rukama, jsem začala z posledních sil lomcovat mřížemi, ale žádná z postav žalářníků, jejichž rozmazané siluety jsem přes slzy skoro neviděla, se ani neohlédla. Lidský křik a pláč tu jsou denním chlebem. Nikdo je neslyší a nikoho nezajímají.

Tohle je konec.

Dlouhé týdny jsem jen ležela stočená do klubíčka v rohu cely a třásla se chladem. Občas jsem se vyšplhala po kluzkých kamenech až nahoru k okénku a dívala se ven, jindy jsem jen vleže napřáhla ruku, abych v otvoru pode dveřmi zachytila kalnou vodu či odpornou kaši dřív, než se otvor zase uzavřel. Pud sebezáchovy byl silnější než já. Špinavými prsty jsem z plesnivé misky vybírala nechutnou břečku, která páchla a chutnala jako bahno. Před očima jsem stále viděla Filipa, jeho oči, jeho rty, cítila jeho doteky a vůni jeho vlasů. Už nikdy mě neobejme, nezašeptá mi, jak mě miluje. Nikdy se nedozví, že měl dítě. Kdyby existoval Bůh, přišel by, zachránil by nás. Zabili Filipa a Bůh to dopustil. Nenáviděla jsem ho, sebe a celý svět.

Jako bych během bezesných nocí často tušila poslední dech umírajících za silnými zdmi; cítila jsem, jak i ze mě stále uniká život. Denně kolem mých dveří nosili mrtvá těla, zašitá do plátěných pytlů, denně kolem procházeli vězni, kteří se už nikdy nevrátili. Představovala jsem si černý povoz, o němž mi vyprávěly ženy ve společné cele, jak ráno co ráno přijíždí pro odsouzence na smrt a vrací se děsivě prázdný. Nechtěla jsem dál žít v takovém světě, nechtěla jsem, aby se do něj narodilo mé a Filipovo dítě. K čemu je svět, v němž zlo vítězí, kde včerejšek nemá význam a kde už není žádné zítra, kde je stále jen dnes, jen tato minuta a vteřina, trvající nekonečné roky? Už dávno jsem přestala počítat střídání dnů a nocí. Ztratila jsem i všechnu víru v Boha, jakou jsem v sobě kdy nosila. Možná že jsem v něj nikdy doopravdy ani nevěřila, jen jsem doufala. Všichni doufají. Volávala jsem ho pouze, když mi bylo zle, protože tak se to přece dělá. Není žádný Bůh, protože kdyby byl, nesnesl by takovou krutost, litoval by, že takový svět někdy stvořil, jediným slovem by ho zatratil a spálil na prach.

Když se přiblížil den narození dítěte, dlouho si mého zoufalého křiku nikdo nevšímal. Už jsem si myslela, že zemřu v bolestech dřív, než se mé dítě poprvé nadechne páchnoucího vzduchu mé cely, když můj křik pronikl až za kamenné zdi do dalších kobek. Žalářníci

nakonec přivolali porodní bábu, nějakou přiopilou tulačku, která se dostavila nad ránem. Blouznila jsem. Bála jsem se, že dítě je už dávno mrtvé. Jak by také mohlo přežít takové podmínky? Když jsem po hodinách utrpení konečně uslyšela jeho pláč, zřejmě jsem úlevou omdlela. V posledním záblesku vědomí jsem uviděla tu odpornou ženskou, která za celou dobu porodu nepromluvila jediné slovo, jak odnáší mé dítě pryč, zabalené ve špinavém hadru, a mě nechává ležet na páchnoucí slámě.

„Co to děláte? To je moje dítě!“ zasténala jsem a natáhla k němu bezmocné ruce. Když se mi už zavíraly oči a já se propadala do tmy, zaslechla jsem jako v ozvěně hluboký ženský hlas:

„Měla jsi syna, ale teď už nemáš vůbec nic. Setkáš se s ním až v pekle.“ Snad to bylo horečkou, snad mě Baštila dávno připravila o rozum, ale když jsem uslyšela ten hlas, ani na chvíli jsem nepochybovala, že patří té, která už měla být dávno mrtvá, té, jejíž tělo se dávno usmažilo v plamenech na nádvoří hradu vévody de Mazarin. Ty oči, zapadlé do tmavých jamek, jsem znala, a ta šedá rozpraskaná ústa šeptala:

„Nelze zabít zlo, ty hloupá! Dokud bude po zemi kráčet jediný člověk, já půjdu po jeho boku.“ Potom jsem ztratila vědomí.

25

Když jsem se probrala, chvíli mi trvalo než jsem pochopila, že odnesli mého syna. Vrávoravě jsem vstala a nepříčetně se vrhla proti dveřím.

„Vraťte mi moje dítě! Nesmíte ho zabít, Bože na nebi, udělej něco, nemůžou ho přece zabít!“ Začala jsem lomcovat mřížemi a bušit pěstmi do dveří i do zdí, až mi z kloubů kapala krev. Nemělo to však žádný smysl. Nakonec jsem zůstala ležet u dveří, pološílená vnitřní bolestí, která mi jen s velkým úsilím dovolila dýchat. Později jsem se odplazila do kouta a snažila se vyplakat, zbavit se kleští, které svíraly mé tělo i duši. Stále jsem slyšela jeho křik, když ho ta kreatura odnášela, a nebylo na světě moci, která by mě té představy dokázala byť na jedinou hodinu zbavit. Měla jsem něco udělat, měla jsem být silnější, říkala jsem si a ta myšlenka mě zevnitř spalovala.

Nevím, kolik od toho dne uplynulo času. Dny střídaly noci, týdny ubíhaly a já už jen ležela v rohu cely a sledovala na stropě odlesky střídajících se dnů a nocí. Doufala jsem, že smrt je už blízko. Jednoho večera, kdy venku padal hustý podzimní déšť, mě skřípavé zarachocení klíče ve zrezivělém zámku dveří probudilo z polomdloby. V zamřížovaných dveřích se objevila zarostlá tvář a naklonila se trochu dopředu. Nezvyklé světlo zalilo celu.

„Hej, ty!“ oslovil mě neznámý dozorce. „Připrav se, na ráno máš objednaný černý povoz. Tvůj čas nadešel.“

„Cože?“ hlesla jsem jako ve snu. Poprava? Zítra? Louvois tedy přece splnil svůj slib. Pocítila jsem cosi jako úlevu.

„Slyšela jsi,“ zabručel ten člověk bez zájmu. „Smiř se s Bohem. Jak sem řek, tvůj čas nadešel. Sám ďábel už na tebe čeká u bran pekelnejch.“

Ani jsem nevnímala, jak se dveře zase zavřely a posel smrti zmizel stejně, jako se objevil. Takže je to tady. Popraví mě. Už zítra. Upřeně jsem zírala před sebe. Zítřejší úsvit v malém okně bude poslední, který v životě spatřím. Zítřejší soumrak už nebude pro mé oči.

Mou první reakcí byl pláč, aniž jsem věděla, jestli byl způsoben strachem z bolesti umírání nebo úlevou. Brzy padla noc, déšť ustal a

vzdálený hukot milionů dešťových kapek, narážejících na staré zdi, vystřídalo hluboké ticho. Jeho soucitný plášť se rozprostřel pod hvězdami zářící oblohou. Posadila jsem se, natáhla krk nahoru k oknu a spatřila měsíc, snad poprvé ode dne, kdy jsem se ocitla v Bastile.

Jako hypnotizovaná jsem vstala z hromady slámy a dívala se na něj, až mě jeho záře pálila v očích. Nakonec jsem vyšplhala po vlhkých kamenech, jako už tolikrát předtím, až nahoru k oknu a chytila se mříží.

Uviděla jsem malý výřez nočního města, zahaleného do tmy a několika mdlých žlutých světel, tak jako tenkrát, když jsem viděla noční Paříž sedmnáctého století poprvé. Byla tam, stejná jako tehdy – tichá, silná, věčná.

Slezla jsem opět dolů a opřela se o zeď. Zavřela jsem oči a náhle se mi začaly promítat obrazy z minulosti. Znovu jsem poprvé spatřila Filipa v jeho dokonalé kráse, když mě jeho přísný pohled přivítal v zemi mých snů, vzpomněla jsem si jak chutnaly jeho rty, když mě na slavnosti poprvé políbil. Jako nesouvisle sestříhaný film mou myslí letěly záblesky z mé toulky podsvětím, nekonečný les kolem Paříže, oči Démona de Mazarina i úsměv starého dobrého otce Merlorta, neopakovatelný úsvit v horách, hodiny šermu na horských úbočích i můj vodopád ze snu. Především jsem však vzpomínala na noc na hradě Grazac, kterou jsem strávila s Filipem. Znovu jsem pocítila teplo v žilách, jako když poprvé vyslovil: „Miluji tě, Luiso!“ Kdy jsem vlastně svou lásku spatřila naposledy? Skoro si nevzpomínám. Ujížděla jsem tenkrát po mořském břehu a on zůstal stát kdesi daleko za mnou.

Pomyslela jsem na smrt. Pověsí mě? Upálí? Nebo setnou? Brzy už bude ráno. Černý povoz mě pohltí, lůza se zaraduje a pak už nebude nic… Jistě mi připravili bolestivou smrt, ale nebude to trvat věčně. Říká se, že smrt sama o sobě nebolí. Jednou to skončí a pak se možná setkám se svými bližními, skončí mé trápení v zajetí čtyř stěn. A jestli Filip skutečně zemřel, potkám se i s ním a s naším dítětem. Ukážu mu je, konečně budu smět svého syna přivinout k sobě. Tady na zemi už není v co doufat, ani v co věřit. Moje mysl se už; snad z pudu sebezáchovy; bránila byť jen pomyslet na to, co se doopravdy stalo s naším dítětem. Jakákoli myšlenka na syna vždy zablokovala mou mysl i tělo, nemohla jsem se nadechnout. Ani jsem mu nestačila dát jméno… Znovu mě bodlo u srdce při představě, jak

toho zesláblého drobečka, jehož podobu jsem vlastně ani neznala, vraždí ve jménu Božím, nebo ho propůjčují jako oběť černé mše staré Voisenové. Zítra už nebudu muset čelit těm nesnesitelným představám, pomyslela jsem si s úlevou. A v té chvíli, kdy už se nezadržitelně blížilo ráno a kdy ve mně zemřel i poslední nepřiznaný plamínek naděje na záchranu, jejíž planost bere sílu víc než ten nejděsivější neměnný ortel, jsem v srdci ucítila pokoj.

Nejdříve jsem své pocity nechápala. Měla bych se třást hrůzou, ale to se nestalo. Co se změnilo? Proč v duši cítím pokoru a klid? Nebyla to panická hrůza, zoufalství ani strach, které bych čekala. Bylo to vysvobození. Moje noční můra skončí, konečně přestanu snít o ztracených dnech, o návratu do Filipovy náruče, o teplém dechu dítěte na své hrudi, o návratu domů.

A potom mi to došlo. Uvědomila jsem si náhle s úžasem, že teprve teď, ve chvíli, kdy jsem to čekala nejméně, ke mně přišel Bůh. To on mě zachránil, to on mě zítra ráno vysvobodí z pekla a přijme mě do své náruče. Vrátí mi mé dítě i mou lásku, v jiném světě bez bolesti a zla. Jsem tady, jsem s tebou, říkal mi a já si toho konečně všimla. Slyšela jsem ta slova všude kolem sebe, ve mně samotné, v samotném nitru mé duše; ta slova mě obklopila a naplnila, a já věděla, že přišel. Jeho existence a přítomnost mě ozářila a já se přestala bát. Byl tam – se mnou, ve mně. Křivdila jsem mu, zatratila ho, a on přesto přišel.

„Ach, Bože, všemohoucí Bože, odpusť mi… Odpusť mi, že jsem tě vyhnala ze svého srdce a podlehla strachu a bolesti. Prosím, vyveď mě z temnoty…“ šeptala jsem a celá má bytost se s těmi slovy spojila.

Náhle jsem cítila, jak mnou prostupuje světlo a teplo a prochází mnou až do morku kostí. Jako bych stála pod slunečními paprsky – hřejivými, objímajícími, věčnými. A v té chvíli jsem věděla, že mě Bůh nikdy neopustil, že to jen já opustila jeho. Celý můj život kráčel vedle mě a s láskou vyčkával, až budu připravená ho slyšet. Byl tam celou tu dobu; se mnou a po mém boku; tiše čekal, až mu otevřu svoji náruč a srdce. Pocítila jsem hlubokou vděčnost a uvědomila si, že se usmívám. Poprvé v životě jsem k Bohu pocítila lásku, a ta mě naplnila. Bůh se mě v té chvíli dotýkal, a to vím tak jistě, jako že je život. Byla jsem jen já a on, tak jak o tom vyprávěla markýza. Víra není v hlavě, ale v srdci, víra je láska, tak to říkávala a měla pravdu.

Když začalo svítat, otevřely se dveře a v nich stáli dva žalářníci v černých oblecích. Věděla jsem, co dělat. Vstala jsem a vyrovnaně k nim přistoupila.

„Prosím," špitla jsem a napřáhla k nim ruce.

Svázali mě a vyvedli z cely jako ovci na porážku. Poslali mi kněze, navlékli mi dlouhou pytlovitou košili z hrubé látky a dokonce mi dovolili se v rámci možností umýt. Viděla jsem se pak, jak mě odvádějí dlouhými chodbami pod nízkým klenutým stropem, po točitých schodech dolů a další chodbou ke dveřím. Byla jsem jako ve snách. Necítila jsem strach. Nebyla jsem tam, má duše kroužila kdesi nad mou hlavou.

Byl to zvláštní, děsivý a zároveň magický okamžik, když jsem prošla branou a ozářilo mě vycházející slunce. Zavřela jsem pokorně oči a vnímala je každým pórem kůže. Po nekonečně dlouhé době jsem pohlédla do slunce a myslela na to, že všechno bude za mnou. Tak dlouho jsem už neviděla denní světlo, že mě bodalo do očí jako tisíce jehel, ale byla to krásná bolest, chutnala jako chladná voda po dlouhých hodinách palčivé žízně.

„Pohni se, děvko!" slyšela jsem za sebou, ale nevnímala ta slova. Bylo to jen bezmocné zlo, které brzy pomine a nedokáže už nikdy zabít to, co jsem cítila v srdci. Čarodějná Cikánka, cestovatelka časem a prostorem, víla Zla už nade mnou neměla žádnou moc. Věděla jsem, že nyní poprvé nekráčela po mém boku. Kráčel se mnou někdo silnější, a já věděla, že možná zabijí mé tělo, ale má duše zůstane navždy.

Naložili mě na otevřený černý povoz s černými koňmi a rozjeli jsme se. Zaklonila jsem hlavu a zhluboka vdechovala čistý vzduch podzimního rána, nasáklý vůní spadaného listí a první jinovatkou. Chladný ranní vítr si pohrával s mými vlasy a já, snad už dávno zbavená rozumu, prožívala pocit smíření a odevzdání. Staň se, co se má stát.

Povoz jel po prázdných ulicích a já věděla, že jede na náměstí Gréve. Strach ze smrti se vznášel kolem mě, ale jako bych kolem sebe měla neviditelnou hradbu, která mě od něj oddělovala. Cítila jsem ho všude kolem, jeho mrazivá existence mě chtěla pohltit, něco na mě zvenku křičelo: *Boj se, měj strach, za chvíli zemřeš!* Ale já se jen smála. Asi jsem opravdu zešílela, pomyslela jsem si, ale bylo mi to jedno. Bolest je jen dočasná, ale láska je věčná. Myslela jsem na dítě a na Filipa, na lásku k nim oběma, a ta láska mě držela při

smyslech. Znovu a znovu jsem děkovala Bohu za to, že je se mnou, a přála si jen, abych mohla vnímat krásu světa o několik vteřin déle. Toužila jsem ještě víc vdechovat tu vůni spadaného listí a dívat se do slunce, na modré nebe a bělostné mraky, na zázrak stvoření. Každý malý květ plevele, každý trs trávy, tísnící se ve štěrbinách mezi dlažebními kostkami, mi připadal neuvěřitelně krásný. Na okamžik jsem viděla svět jinak, než kdykoli předtím, a litovala jen, že se nesmím dívat déle.

Nevnímala jsem cestu a náhle jsem si uvědomila, že místo na náměstí Gréve, plné krvežíznivé lůzy, vjíždíme na malé liduprázdné prostranství před branami Paříže a projíždíme jimi. Hradby zůstaly za mnou a já nechápala, kam mě to vezou.

Zastavili jsme až uprostřed rozlehlého obilného pole, rozkládajícího se na východě, asi míli od vysokých hradeb města. Možná mě chtějí popravit beze svědků, pomyslela jsem si netečně. Ale mí průvodci v černém mě jen beze slova sundali z vozu a rozvázali mi ruce. Nechali mě kde jsem byla a nasedli zpět nahoru na černá sedátka. Za několik minut jsem už stála v poli sama, bez nejmenšího tušení, co to všechno může znamenat. Černý povoz mi brzy zmizel z dohledu.

Nerozumím tomu. Co se stalo? Kde je popravčí pódium, kde je šibenice, popravčí špalek? Kde jsem, co tu dělám? Mohutné hradby se rýsovaly na obzoru a topily se ve zlaté záři slunečních paprsků, dopadajících na ně téměř přímo zepředu, protože sluneční kotouč byl stále ještě těsně nad zemí. Jako by slunce vyrůstalo přímo z vlnícího se moře obilných klasů, které vypadaly jako z ryzího zlata a nádherně kontrastovaly s tmavou modří podzimní oblohy. Ten nekonečný otevřený prostor, jehož kouzlo moje duše už dávno neznala, způsobil, že se mi zatočila hlava a já si připadala, že létám.

Takže dnes nezemřu? Nebo jsem už mrtvá a kdosi mě přenesl přes utrpení mezi životem a smrtí?

Náhle nad mou hlavou proletěl obrovský pták. Byl to asi orel, zakroužil nade mnou a na setinu vteřiny zachytil na svých křídlech sluneční světlo. Přes mou tvář přelétl rychlý stín a já sledovala orla, jak krouží vysoko nade mnou; zdálo se, jako by už byl až v mracích. Orel, symbol svobody a volnosti. Chce mi snad říci, že i já jsem svobodná? Mohu volně dýchat, mohu se rozběhnout větrem rozvlněnými dunami pole a nikdo mě nezastaví? To mu přece nevěřím…

Roztáhla jsem ruce, vnímala tu náhle až neskutečnou velikost světa a snažila se pochopit ten zázrak. Vůně svobody a obilí mě skoro dusila, jak jsem se snažila vdechnout jí co nejvíce. Zatočila jsem se a začala se bláznivě smát. Co se to jen stalo? Je to pravda?

Náhle jsem ucítila slabé zamrazení v zádech.

Zastavila jsem se a chtěla se ohlédnout, zjistit komu patří ten pohled, který mě polechtal na tváři, ale nějak jsem neměla odvahu, sílu se pohnout. Znovu jsem nakrátko zvedla pohled k obloze, naposledy zahlédla orla a pak zavřela oči. Teprve potom jsem se obrátila a pomalu otevírala víčka. Přede mnou se postupně zaostřoval obraz podzimní krajiny, stále ozářené ranním sluncem, které mě nyní hřálo do zad. V dálce, uprostřed rozvlněného moře zlatých klasů, kdosi stál a hleděl mým směrem.

Jeho postava mi připadala známá. Chvíli trvalo než mi došlo, koho mi připomíná. Ty vlasy, ta tvář… Bože, je to pravda? Ten muž vypadá jako…

Snad se mi jen zdá, má štěstím se dusící mysl musela ztratit rozum! Omdlela jsem a sním, neboje tohle opravdu smrt? Jsem už v nebi?

Dívala jsem se na Filipa. Nebyl to sen, byla to skutečnost. Byl to on, stál tam v poli přímo přede mnou, princ z mých snů, moje láska.

„Filipe…," zašeptala jsem a rty se mi roztřásly. „Filipe, lásko moje…"

Rozběhla jsem se polem a necítila ostré klasy, které mě řezaly do bosých nohou. Jak jsem se přibližovala, pomalu jsem rozeznávala jeho rysy, jeho ušlechtilou tvář a oči modré jako moře.

Když už jsem byla blízko, oči mi zalily slzy. Dopadla jsem do jeho měkké náruče a jeho paže mě silně sevřely. Plakala jsem a smála se současně. Ucítila jsem známou vůni a teplo jeho náruče, jak jsem o tom snila v nekonečných bezesných nocích v chladné kobce Baštily.

Dlouho jsme se jen drželi a báli se jeden na druhého pohlédnout, snad ze strachu, aby se sen nerozplynul. Jestli je tohle sen, nechci se nikdy probudit, a pokud je to smrt, nechci se už nikdy narodit.

Konečně jsem našla odvahu Filipa pustit a pohlédnout mu do tváře. Smál se; teprve teď jsem si uvědomila, že se hlasitě směje, celá jeho tvář zářila jako slunce a na dojetím znachovělých lících se mu leskly slzy.

„Jsi tady, jsi naživu…," šeptal a líbal mě, přitom se pořád smál a vůbec se nestyděl za své city. Zvedl mě do výšky a já si přála, aby ta chvíle nikdy neskončila. Jen stín v podobě vzpomínky na malého

tvorečka, jehož pláč jako ozvěna krátce zazněl v mé hlavě, mohl zastínit mé štěstí. Nechtěla jsem na něj myslet, alespoň ne teď. Jen jednou jedinkrát, jen pro tuto chvíli, jsem si přála nemyslet vůbec na nic.

Filip, který nic netušil o mém ponurém tajemství, mě znovu a znovu objímal a snad si ani neuvědomil, jak příšerně vypadám.

„Odpusť, že to trvalo tak dlouho! Nešlo to dříve. Byl jsem v duchu v Bastile s tebou, celou tu dobu, každou minutu jsem na tebe myslel a modlil se. Náš Pán mé modlitby nakonec vyslyšel. Trvalo to věčnost, ale vyhráli jsme, vyhráli jsme!“ křičel hlasitě na celý svět, když mě snad posté objal, až jsem se bála, že mě zadusí.

„Já vím, já vím,“ hlesla jsem. Teprve po několika dal ších minutách blaženosti jsem pochopila jeho slova. „Vyhráli jsme?“ Hltala jsem ho očima a přitom ho stále držela a rozhodla se, že mu o dítěti nikdy neřeknu. Byl nyní tak šťastný…

„Louvoisovy dny jsou sečteny, vyhráli jsme, já a ty, král a pravda,“ řekl Filip jako ve vytržení a skoro mnou třásl.

„Mluv, král tě tedy přijal? Co říkal?“

„Ano, Ludvík mě přijal! Mluvil jsem s ním teprve včera večer a on mi uvěřil! Čeká na nás ve Versailles…“

„Na nás?“

„Ano, čeká na nás, na oba dva. Stále totiž nedostal svůj medailon.“

„Jak… Jak nedostal? Tys mu ho nedal?“ nechápala jsem.

Filip se usmál a položil mi jemně dlaně na tváře. „Ne, lásko. Ty mu ho dáš. Král s tím souhlasil. To on tajně podepsal tvé propouštěcí listiny. Chce poznat tu, která to všechno dokázala. Je to moudrý král.“ Filip se mi díval do očí a já pochopila. Chtěl, abych se s králem setkala. Zařídil mi schůzku s Ludvíkem Čtrnáctým.

„Ale to jsi nemusel, hlavně že jsme vyhráli! Radši mi řekni, co se dělo od doby, kdy jsme se rozloučili!“ Nikdy mě nepřestane překvapovat.

„Na to bude spousta času. Vím, co pro tebe znamená setkání s králem. Vždyť tvůj obdiv k němu mi tě přinesl a já mu za to děkuji.“

„Filipe, nic už neříkej!“ pípla jsem a zastyděla se. Zasloužím si vůbec takovou lásku? Ale Filip mi položil prst na rty.

„Můj život byl marnost, ale tys ho změnila. Jdi za králem, pokloň se mu, setkej se se svým snem.“

„Ale co když…“ Náhle jsem si vzpomněla na kouzlo, které dokáže manipulovat s časem. Chtěla jsem něco říct, ale Filip mě umlčel polibkem.

„Nic neříkej,“ zašeptal. „Nemůžeš změnit osud…“

26

Když jsem, zabalená do Filipova pláště pošitého zlatem, vstupovala do jeho paláce, všechno bylo jako dřív. Vysoká brána, nádvoří s fontánkou, mramorový portál lemovaný sochami, schodiště s perským kobercem, vyšívané závěsy, tváře služebnictva. Jako bych odtud odešla včera. Jen já byla jiná.

Růžový salonek pro hosty byl také na svém místě, ale na mě čekaly nové komnaty s nádherným nábytkem v barvě slonové kosti vykládaným perletí, se záplavou květin a poledního slunce. Dlouhé záclony lehké jako pavučina povlávaly v otevřených oknech s výhledem do zahrady se zbrusu novým jezírkem a mezi pečlivě sestříhanými keři se prohánělí dva psi, malá štěňata ušlechtilé rasy s kovanými obojky. Jak se honili, vířili spadané listí, které v odpoledním slunci vypadalo jako zlaté penízky. Usmívala jsem se. Všechno bylo tak krásné, až mi to vyráželo dech. Filip, který stál celou dobu ve dveřích mých nových komnat, přistoupil blíž a pohladil mě po tváři.

„Tolikrát jsem během uplynulých měsíců snil o tomhle okamžiku…," zašeptal.

„Koupel je připravena, madame," uklonila se služka, která právě vešla, přinesla několik krásných šatů a rozprostřela je na posteli.

„Víš kde mě najdeš." Filip dobře věděl, jak asi toužím po horké vodě. Když jsem se o pár minut později nořila do vany v mramorové koupelně provoněné levandulí, zavřela jsem blaženě oči. Až je znovu otevřu, všechna ta hrůza bude pryč, smyje se spolu se špínou a už nikdy se nevrátí. Znovu si obléknu krásné šaty a budu **s** Filipem, dokud nás smrt nerozdělí. Král Slunce na mě čeká, už brzy se splní můj dětský sen; pohlédnu do očí králi Slunce. Stojím o to však ještě? Jsem náhle, po tom všem, co jsem prožila, i bez krále jako v nebi. Ano, měla bych být šťastná, snad nejšťastnější na světě. A přece…

Po koupeli jsem padla do prachových peřin a chtěla jen na pár okamžiků spočinout v měkké posteli, než půjdu za Filipem, který na mě čekal ve svých komnatách. Usnula jsem však jako zabitá a spala až do odpoledne. Když jsem se vzbudila, komorné už na mě čekaly. Dokázaly se mnou hotový zázrak. Z vyhublého a utrápeného

přízraku udělaly opět dámu s vlasy jako hedvábí a matnou sněhově bílou pletí, jen s poněkud zapadlýma očima. Nádherné bleděmodré šaty pošité stovkami drobných perliček byly krásné jako z pohádky. Střevíčky zdobené perletí a hedvábnými stuhami, stejně jako šperky zdobené ametysty, se třpytily tak, že jsem tomu ani nemohla uvěřit. Byl to slavnostní oděv, jistě ten nejkrásnější, jaký jsem kdy oblékla.

Zámkem se rozléhaly povědomé tóny. Když jsem vstupovala do salonku se spinetem, Filip seděl a hrál, tak jako kdysi. Dnes však měl na sobě slavnostní černý kabátek pošitý zlatem, s prýmky a velkými zlatými knoflíky.

„Vítejte zpátky, madame," usmál se. Přestal hrát, vstal a dovedl mě k prostřenému stolu. Dávno jsem zapomněla, jak vypadá a voní dobré jídlo. Váhavě jsem vzala z mísy sladkostí, kterou mi s tichou úklonou nabídl sluha, jeden koláček. Byl to docela malý zákusek s brusinkovou náplní, voněl jako nebe a jeho cukrová poleva se lepila mezi prsty. Filip však vzal sluhovi z rukou celou mísu a podal mi ji.

„Už tady nejsi jen hostem, Luiso. Všechno je tu nyní tvé, stejně jako mé. Tahle mísa, tenhle stůl, tenhle sluha i tento palác. Rozumíš? Už navždy."

Zvedla jsem k němu udivené oči. Filip se však jen tajemně usmál a pokračoval: „Dnes večer bude ve Versailles maškarní ples, letos úplně poprvé. Proto ty šaty a šperky. Než se setmí, vyrazíme." Významně pak otevřel truhlu a vyndal z ní dvě škrabošky, zdobené pštrosími pery. Jednu z nich mi přiložil na obličej. Přestala jsem žvýkat. „Cože, už dnes večer?"

Filip mi vzal mísu s dobrotami opět z rukou, postavil ji na stůl a přitáhl mě k sobě. „Ano, dnes večer. Král nás dnes v noci přijme ve svých komnatách. Bontemps pro nás po půlnoci přijde a odvede nás až k Jeho Veličenstvu." Filip mnou zatočil tak, až modré hedvábí mých šatů zašustilo. „Budeme tančit ve Versailles, procházet se parkem pod zářícími hvězdami a čekat na náš okamžik. Můžeme se, skrytí pod maskou pierotů, smát a bavit, a přitom ze zálohy pozorovat nepřítele, který nemá nejmenší tušení, že jeho čas se blíží."

„Jakže, Louvois stále nic neví? On bude…"

„Ano, bude na plese. Nic netuší. Nikdo nic neví. Jen král, já, Colbert a králův komorník Bontemps. Král nás přijme tajně. Slíbil veřejně očistit památku mého otce i mé matky, celé naší rodiny ještě dnes, pokud se ukáže, že jsem o medailonu mluvil pravdu. A to se

stane. A ještě něco mi slíbil, ale o tom až později. Král byl velmi rozezlen tím, co se dozvěděl o Louvoisových intrikách a finančních podvodech. Přeje si, aby si viník vypil svůj kalich hořkosti až do dna. Chce, abychom byli oba při tom. V tomto ohledu je Jeho Veličenstvo velmi důsledné…“

„A to se vůbec nikdo nedozvěděl, že ses vrátil do svého paláce, že Francois zemřel, že mě nepopravili?“

„Zatím ne, ale déle už bych to tajit nemohl. O tobě se u dvora neví vůbec nic a já přijel v noci; nikdo kromě služebnictva mého paláce mě dosud neviděl, jsem v Paříži jen pár dní. Má cesta byla velmi dlouhá. Ke králi jsem prošel tajnou chodbou z versailleského kostela ve čtyři hodiny ráno. Colbert na mě čekal v zahradě a pak mě provedl tajnými schodišti až do královských komnat.“

„Od té doby tě mohl kdokoliv zahlédnout…“

„Pro jistotu stále nosím tuto dlouhou černou paruku a tento rozkošný zelený kabátek.“ Filip vytáhl z truhly paruku, nápadně připomínající Francoisovu bujnou kštici, a významně jí zatřepal. „Bratránek nechal k mému překvapení v domě všechno tak, jak bylo. Jenom mé erby nahradil svými. Ponechal si dokonce i kočár a služebnictvo. Když jsem se prvně v noci objevil na nádvoří, mysleli si zpočátku, že jsem duch. Francoise tu nikdo nepostrádá, nikdy ho neměli rádi. Lidé v paláci jsou zjevně šťastní, že se ho tak rychle zase zbavili a mají zpátky svého podivínského pána. Byl jsem skoro k slzám dojatý, jak vřele mne přivítali. Jsou tu všichni až na Blanche, která odešla k Ninon.“

„Já vím…“ Při zvuku těchto jmen mě slabě zamrazilo. „A nemohli bychom jet za králem třeba až zítra?“

„Ne. Král je shovívavý, vyhověl všem mým prosbám, až na tuto. I já jsem si přál mít tě ještě chvíli pouze pro sebe, nechat tě trochu zotavit. Ludvík však nechtěl čekat už ani jediný den.“

„Neříkej to, třesou se mi kolena.“

Filip mě objal. „Mně se třesou víc.“ Pevně jsem ho k sobě tiskla a myslela na to, že jen ten, kdo poznal skutečnou žízeň, může poznat pravou chuť vody.

Pak jsme se společně najedli a do večera se procházeli v zahradách. Byla jsem hodně zesláblá, Filip mě musel často podepírat. Ani jediným slovem jsme se nezmínili o minulosti, ani o tom, co se dělo v době, kdy jsme byli odloučeni. Nebylo to důležité. Ani jeden z nás se nechtěl k minulosti vracet. Důležité bylo jen to, že jsme byli opět

spolu a na konci cesty. Nebýt jednoho jediného, tolik bolestného tajemství, které bych tak ráda svému markýzi řekla, kdybych se nebála, že ho zbytečně raním, protože náš syn je beztak dávno mrtvý, dal by se tento den nazvat nebem na zemi.

Když se slunce začalo blížit k obzoru, Filip si nasadil černou paruku a nasedli jsme do kočáru. Škrabošky, jedna stříbrná a druhá zlatá, nás musely dobře skrýt před zvědavými zraky dvořanů, kteří by při své pověstné zálibě v klepech dali nevímco za to, kdyby nás objevili dřív, než bylo naplánováno. Třásla jsem se strachy, aby se ještě něco nepokazilo. Ludvík Čtrnáctý, nejslavnější král v dějinách Francie a snad i celé Evropy, mě dnes večer očekává. Pokud je možné tohle, co potom možné není? Došli jsme až k cíli, dokázali nemožné, přežili jsme, milujeme se. Je to pravda, může to být skutečnost? Kolikrát jsem si už kladla tuto otázku? Zhluboka jsem se nadechla a stříbrný kočár zdobený erbem Francoise de Lasset se rozjel směrem k paláci krále Slunce a osudu, který nás už netrpělivě očekával za branami nejkrásnějšího paláce světa.

Temně modrá obloha, nad obzorem ještě zdobená tmavě oranžovými zbytky slunečného dne, vypadala jako by byla ozdobena miliony barevných lampionů, ukrytých v červáncích. Zámek snů, který se brzy vynořil na konci dlouhé a široké silnice, byl stejně zářivý jako kdysi. Jen jako by ve světle jeho slávy a přepychu přibyla kapka nostalgie a tiché věčnosti. Stál tam – krásný, tichý a oslnivý – stále tam byl, jako bych ho opustila teprve před několika dny. Jeho okna se za padajícího soumraku halila do růžových odlesků slunce a mihotavého zlata tisíců svíček na křišťálových lustrech, vzdálená hudba a nejasný zvuk stovek hlasů se přibližoval. Desítky dvořanů proudily branou stejně jako toho dne, kdy jsem tu byla poprvé. Procházeli bránou s liliemi, stejně jako přesýpací hodiny neustále sypou písek tam a zpět bez ohledu na to, co se děje kolem. Tito lidé neměli ani potuchy o mně, o Filipovi, o našem utrpení ani o hrůzách, které se den za dnem děly v jejich blízkosti. Nevěděli nic o medailonu, o čase, o věčnosti. Tančili, jedli, pili a radovali se, jako by čas ani neexistoval. Já si však čas a jeho rozmary uvědomovala až příliš dobře.

Filip, převlečený za černovlasého elegána, dvorsky ledabylým gestem předložil lokajům u brány pozvánku s Francoisovým jménem napsaným na malovaném papíře, ovázaném zlatou stužkou. Sluha ve sváteční livreji se hluboce uklonil a zvědavě nakukoval pod barevné

peří na markýzově škrabošce, které zakrývalo celou horní polovinu jeho tváře. Nosítka nás pak odnesla až ke dveřím, vedoucím na Královnino schodiště. Když jsme stoupali nahoru, chvěly se mi dlaně. Přesně takhle jsem si to představovala ve svých dětinských snech, takhle jsem se cítila, když jsem kdysi za zavřenými víčky žila cizí život. Dnes to byl můj život.

Šustění vzácných látek a změť bezstarostných hlasů tvořily kulisu, která by mě dřív sama o sobě ohromovala. Dámy v krásných šatech a páni s noblesními klobouky a zlacenými hůlkami se navzájem klaněli a za škraboškami se hihňali tomu, že nevědí, komu se vlastně klanějí, nebo se alespoň tak tvářili. Maškarní bál byl pro ně možná tou nejpodivuhodnější událostí, kterou za celý rok zažili.

„Jestli jsou naše masky stejně špatné jako přestrojení všech ostatních, nejspíš budeme brzy prozrazeni," ušklíbl se Filip. „Ještě že nás tu dnes večer nikdo nečeká. Vidíš tu ženu v růžovém brokátu? To je Athénais de Montespan, králova nová favoritka. Vystavuje se jako cizokrajný pták. Dlouho se snažila vystrčit ubohou Valliérku ze sedla, až se jí to konečně povedlo; ta chuděra je prý v klášteře, navždy a dokonce dobrovolně. Vidíš jak vítězka okázale staví na odiv ten diamantový náhrdelník? Dárek od krále…"

Na to, že Filip je v Paříži jen pár dní a navíc inkognito, je docela dobře informován. Podívala jsem se směrem, který naznačil, a uviděla nahoře nad schodištěm stát ženu, kterou jsem znala z obrazů. Měla jen docela malou škrabošku, zakrývající stěží její oči. Husté havraní vlasy, vlnící se jí v pečlivě stočených loknách až na ramena, ji prozrazovaly. Byla okouzlující. Nebylo divu, že si získala srdce krále. Hlasitě jsem vzdychla.

Když markýz viděl, jak na Montespanku zírám, ušklíbl se pod škraboškou podruhé. „Tolik ji neobdivuj, drahoušku," zašeptal, „krásná Athénais bývá občas cítit potem a o tomto vzácném okamžiku, kdy má zavřenou pusu, by měl někdo napsat báseň…" Oba jsme vyprskli smíchy. Poznávala jsem starého šibala Filipa, dvořana každým coulem. „Pojď, ukážu ti další ozdoby Versailles."

Vzal mě za ruku a obratně se protáhl hloučkem napudrovaných hostů plesu, postávajících nad schodištěm. Prošli jsme spolu, stále skrytí za škraboškami zdobenými barevným peřím, Versailles křížem krážem včetně terasy a zahrad. Všude byli dvořané, jejichž lesk byl až neskutečný. Viděla jsem budoucí paní de Maintenon, toho času ještě paní Scarronovou, dvorního skladatele Lullyho, rytíře de

Lorraine a dokonce i slavného La Fontaina. Ani de Vardes, nemilý známý z mé minulé návštěvy zámku, neunikl mým očím. Stál přímo u brány do zahrad a živě rozprávěl s jakýmsi vojákem ve sváteční uniformě, jemuž dlouhá, jemně zvlněná a už notně prokvetlá hříva spadala až do půli zad.

„Kdo je ten muž s panem de Vardes?“ zašeptala jsem Filipovi do ucha, když jsme je míjeli.

„Ty znáš pana de Vardes?“ pohlédl na mě překvapeně markýz, ale pak dodal: „Ten druhý je velitel mušketýrů Jeho Veličenstva, Charles de Batz ďArtagnan, vojenský guvernér města Lilie. To on zatýkal Fouqueta za frondy, byl velkým oblíbencem kardinála Mazarina a ostatně i dobrým přítelem jeho kmotřence a našeho starého známého vévody z lesa, pana de Mazarin.“

„D’Artagnan?“ vydechla jsem.

„Ano, tak se jmenuje. Jako mladík přijel odkudsi z Gaskoňska, chudý jako kostelní myš, a vybudoval si v Paříži skvělou vojenskou kariéru. Mám ho velmi rád, je to statečný a rovný muž; skoro mě mrzí, že se mu nemohu dát poznat a upřímně ho obejmout.“

Tedy čtvrtý ze *Tří mušketýrů* osobně! Zastavila jsem se a dívala se z bezpečné vzdálenosti na starého muže, jehož nepopiratelné osobní kouzlo u něj přetrvalo i do pokročilého věku.

„Znáš také jeho přátele, Athose, Porthose a Aramise?“ vyzvídala jsem jako malá holka a na chvíli se cítila stejně nadšená a naivně dětinská jako na počátku své cesty. Jestlipak i další tři ze čtyř mušketýrů existovali? Zdalipak jsou také zde?

Filip mi znovu nabídl rámě, protože kapitán mušketýrů si nás už všiml. „Pokud si dobře vzpomínám, jeden ze synovců pana de Tréville se jmenoval Armand ďAthos. Jméno Henri ďAramitz, nikoliv Aramis, jsem také kdysi znal, ten snad dokonce ještě žije kdesi v Béarnu. Ale o žádném Porthosovi jsem jakživ neslyšel. Možná jsi měla na mysli pana de Porteau, toho, který se nechal zabít pro nějakou pitomost těsně po svém vstupu do setniny mušketýrů? Byl to řadový voják, opilec – jako ostatně většina chlapíků jeho druhu – ale to už je velmi dávno. Kde jsi o nich slyšela, znáš snad jména všech bezvýznamných vojáků? Kdybych jako chlapec nebyl tak posedlý vyprávěním o soubojích a pověstných pitkách Šedých mušketýrů, tahle jména bych i jako maršál stěží znal. Mušketýři se střídají jako jarní kvítí, jsou jich tisíce a jejich úmrtnost je velmi vysoká. Nijak však nechápu, co je na nich tak zajímavého?“

„Dnes ještě nic," usmála jsem se a zrychlila krok. Měla jsem totiž dojem, že Vardes, který nechal ďArtagnana jeho soudu, se pustil za námi. „Víš přece, odkud jsem."

„Ach tak! Málem bych zapomněl…" Filip se lehce zamračil, ale pak se znovu usmál. „Na tohle si prostě asi nikdy nezvyknu; stále doufám, že jsi jenom můj malý blázínek, který se pomátl na rozumu. Můžeš prosím alespoň na chvíli předstírat, že jsi člověk jako já?" ušklíbl se Filip, ale nemyslel to zle. Pro něj byla pohádka o budoucnosti nejspíš stále stejně nepochopitelná, jako první den. „Měli bychom jít nahoru, blíží se půlnoc. Král nás očekává."

Znovu jsem musela obdivovat Filipovo rozhodnutí přijmout něco, co pro něj bylo zcela nepřijatelné, jen z lásky a úcty ke mně. Přivinula jsem se k němu. Jen se usmál, jemně mě stiskl a pokračovali jsme v procházce. Nervozita, kterou jsme se marně snažili potlačit, se začínala drát na povrch. Louvoise jsme dosud nespatřili, což mě nijak nemrzelo. Při setkání s ním bych se neubránila mrazení, možná bych se na něj i vrhla a pokusila se mu vyškrábat oči. Dobře, že tam nebyl. Vzpomínky byly příliš čerstvé. Teprve až bude král držet v dlani svůj medailon, který byl zatím ukryt ve Filipově kapse, pečlivě zabalený do hedvábného kapesníku, odvážím se nepříteli ještě jednou a naposledy pohlédnout do očí. A ta chvíle se neodvratně blížila.

Bylo chladno, podzim byl studený a tak jsme se vrátili do zámku. Ještě jsme se pokochali gondolami s hudebníky, kteří přímo z vodní hladiny hráli k romantickým dostaveníčkům dvojicím, skrytým v nekonečném labyrintu zeleně, a pak už jsme vystoupali po širokých schodech k prosklenému vchodu do hlavní budovy, který byl dokořán otevřený všem hostům plesu, stejně jako náruč jejich krále. Ludvík XIV. nenáviděl samotu, v jeho případě bylo Slunce středem celého vesmíru. Jeho dvořané kolem něj neúnavně kroužili v toužebném očekávání, že na nich spočine jeho magický pohled a přízeň. Byli jsme jedni z nich.

Hodiny na věži městečka Versailles právě odbíjely půlnoc, když jsme vstoupili do dveří tanečního sálu. Zastavila jsem se a chvíli se dívala na tu krásu. Rej masek spořádaně vířil po parketu na vlnkách Lullyho melodií a lampiony nad námi byly tak velké, že by je jeden člověk těžko unesl. Diamanty lesknoucí se na hrudích a rukou přítomných dvořanů, stuhy a krajky, tisíce parfémů a vůně roztaveného vosku způsobovaly, že se mi točila hlava. S ohledem na

to, odkud jsem sem přišla, nebylo divu. To všechno mi šeptalo ze všech stran: ***Dokázala jsi to, dokázala jsi to!*** A přesto to všechno nemělo ani z tisíciny stejný význam jako teplo, které proudilo z Filipovy dlaně do celé mé bytosti.

Filip na mě mrkl a urovnal mi stříbrnou škrabošku. „Tak pojď…“ Sevřel mou dlaň a vstoupili jsme mezi tanečníky. Dříve než jsme začali tančit, však hudba náhle utichla, hedvábí přestalo šustit a z něčích úst v naší těsné blízkosti se ozvalo:

„Jeho Veličenstvo král!“

Srdce mi začalo bít rychleji. Dav se rozestoupil tak, že uprostřed sálu vznikla široká ulička. V poslední chvíli jsme ustoupili z cesty. Všichni do jednoho podklesli v kolenou a sklonili hlavy v hlubokých poklonách. Než jsem se vzpamatovala, byla jsem jediná, kdo zůstal stát vzpřímeně. Filip na mě zdola sykl, takže jsem rychle napodobila poklonu tak hlubokou, jakou jsem za svého pobytu v sedmnáctém století dosud nepředvedla. Byl nejvyšší čas. Dveřmi, jimiž jsme před malou chvílí prošli my sami, vstoupil nejprve lokaj v temně modré livreji, dlouhou hůlkou klepl o parkety a odstoupil stranou. Hned za ním do sálu vstoupil Ludvík Čtrnáctý.

Dívala jsem se na něj, jak pomalu kráčí ke svému trůnu, a přemýšlela, co v té chvíli vlastně cítím. Král Slunce byl přesně takový, jakého jsem si ho vždy přestavovala: noblesní tvář s pravidelnými a ušlechtilými rysy, vysoká a souměrná postava, vznešená chůze panovníka. Měl na sobě delší tmavě hnědý kabátek s nápadně širokými manžetami, zdobený bohatou, ale decentně vkusnou výšivkou, elegantní černé kalhoty zakončené pod koleny nabíraným krajkovým lemováním a boty s módním červeným podpatkem. Husté temné lokny, které mu splývaly na majestátně rovná záda, obrovské, ale vkusné prsteny, zlacená hůlka s malým sluncem na konci, odměřující krok nejslavnějšího panovníka Francie, to vše a zejména černé, podezíravé a zvláštně uhrančivé oči – to byl on, král Slunce.

Zachytila jsem Filipův pohled. „Král je okouzlující, že?“ řekl a mně neuniklo, že krátce uhnul pohledem.

„Jistě, velmi okouzlující,“ zašeptala jsem. „Ale ne víc než jeden maršálek s modrýma očima. Prý je tu dnes v přestrojení za jakéhosi černovlasého floutka, neviděl jsi ho?“

Filip mě štípl do ruky. „Šibalko!“ Jeho rty se opět roztáhly v poněkud rozpačitém úsměvu. Když král usedl na trůn, hudba se

znovu rozezněla a dvořané vpluli zpět na parket jako dokonalé pozlacené loutky. Král chvíli pozoroval rej masek, několikrát si zatančil s madame de Montespan a dokonce i s královnou, která vešla do sálu těsně po něm. Byla to nepříliš hezká, ale milá a nenápadná osůbka v upnutých španělských šatech. Jako by sem vůbec nepatřila. Její vystrašené malé oči, černé jako uhel, připomínaly dítě. Brzy se však král s královnou opět vzdálili zadním východem, zřejmě každý do svých komnat.

Už bylo hodně po půlnoci a já už skoro přestávala věřit, že se s králem té noci ještě setkáme. Filip na tom byl o něco lépe, ale také byl nesvůj, popíjel víno a mluvil čím dál méně. Ples však byl stále v plném proudu, jako by hosté ve Versailles vůbec nevěděli, co je únava. Hvězdy na obloze za otevřenými okny brzy přikryly nízko plující mraky a ve vzduchu byla cítit voda. Byla mi zima, proto jsem se přivinula k Filipovi. Objal mě a odvedl dál od okna.

Kdesi na obzoru se poprvé zablýsklo, když se za našimi zády náhle ozvalo tlumené, avšak významné zakašlání. Když jsem se ohlédla, uviděla jsem tvář staršího muže a matně si vzpomínala, že jsem ho už zahlédla při své první návštěvě Versailles. Zachvěla jsem se. Byl to komorník Jeho Veličenstva Bontemps.

„Madame, pane markýzi, pojďte prosím se mnou," řekl tiše a lehce se uklonil. Setkali jsme se s Filipem očima. Takže je to tady!

Prošli jsme beze slov sálem až na chodbu a nízkými dveřmi pokrytými tapetou vstoupili na schodiště pro služebnictvo. Někde na schodech za námi zůstaly ležet dvě škrabošky.

Slyšela jsem podivný hukot. „Co je to za zvuk?" zeptala jsem se komorníka, z nějž jsem viděla už jen siluetu v mihotavém světle svícnu, který zapálil, než jsme vstoupili na tajné schodiště.

„Déšť, madame," odvětil královský komorník suše. „Chodby jsou dlouhé a ozvěna nese hukot vody z okapů po celém zámku od střechy po sklep." A skutečně, brzy se ozval i vzdálený zvuk hromu. Zase prší, pomyslela jsem si, a vedena světlem svíček v Bontempsových rukou stoupala s Filipem po schodech. Obestřel mě zvláštní pocit; zdálo se mi, jako bych kráčela po cestě zakončené branou, připravenou od samého počátku jen pro mě. Ta brána se přede mnou právě otevírala. Co je asi za ní? Cítila jsem chvění, zvláštní vibrace, už dávno jsem se však naučila, že snažit se vzdorovat osudu je marné. Jedinou cestou byla pokora. Následovali

jsme našeho průvodce spletitými a úzkými chodbami, přes několikero dveří až k jedněm, zpod nichž vycházelo zlaté světlo.

Zastavili jsme se. Já i Filip jsme v té chvíli nejspíš mysleli oba na totéž. Oba jsme dobře věděli o možnosti, které jsme se obávali už při nalezení medailonu. Jsem-li stále v moci tajemného kouzla, možná se jeho síla právě teď vznáší nad mou hlavou jako Damoklův meč. Zařiďte mi schůzku s Ludvíkem Čtrnáctým, řekla jsem kdysi Cikánce. Naplňte svůj osud, řekla mi o pár měsíců později markýza de Grazac. Nadešla ta chvíle?

„Král vás očekává," řekl Bontemps tiše a pak pomalu otevřel dveře. Měkké světlo zevnitř nás po cestě tmavými chodbami na krátkou chvíli oslepilo. Vstoupili jsme a Bontemps za námi opět zavřel. Přímo před námi stál velký vyřezávaný stůl a za ním seděl král Slunce.

Sklopila jsem oči. Je tedy pravda, co se o králi říká? Ani já se neodvážím na něj zblízka pohlédnout? Uvědomila jsem si, že jsem se Filipa ani nezeptala na pravidla etikety; netušila jsem, jak se mám před králem chovat, kromě toho, co jsem si pamatovala z filmů a knih. Klesla jsem tedy opět v hluboké úkloně a zůstala tak s chvějícími se koleny a zpocenými dlaněmi, dokud se neozval králův hlas.

„Vstaňte, madame, i vy, pane maršále!" Hlas krále zněl příjemně a k mému překvapení úplně normálně, bez příměsi nadřazenosti či moci. Zvedla jsem bázlivě zrak a poprvé spatřila zblízka jeho tvář. Temně černé oči, lehce přimhouřené, si mě zvědavě prohlížely. Vážná ústa, zdobená tenkým knírkem, byla uvolněná, a zdálo se, že i přátelská. A přesto jsem se chvěla. Král… Pouhé toto jediné slovo dokáže popsat, co z něho vyzařovalo, co tryskalo z celé jeho bytosti. V jeho pohledu bylo něco, co způsobovalo mrazení a snad i závrať. Snad to byla jeho moc, sláva, síla živé historie, možná jen fakt že to byl on, král Slunce. Byl mecenášem umění a symbolem Francie, kterou jsem nade vše milovala. To, co vyzařovalo z jejího panovníka, z jeho očí, to byl plamen vnitřní síly, s jakým jsem se dosud nesetkala. Jenže to, co jsem v té chvíli při pohledu na krále cítila já, hluboko v srdci, pod všemi dětskými sny a naivními představami, nebyla dětinská radost. Cítila jsem zadostiučinění a snad i pochybnost, jestli to všechno stálo za to. Stálo?

Oba jsme povstali, jak král přikázal, a čekali, až nás opět osloví.

„No tak, pane de Grazac, představte nám svou okouzlující přítelkyni! Jsme žádostiví poznat tu, o níž jsme toho tolik slyšeli," pobídl král Filipa a mně se nechtělo věřit, že mluví o mně.

„Luisa de Lahol, žena, kterou její touha poznat Vaše Veličenstvo přivedla až sem," slyšela jsem nad sebou a znovu sklopila oči. „Ta touha, Sire," pokračoval Filip, „jí otevřela brány do mého paláce a přes mnohé útrapy, jaké by žádná jiná žena, kterou znám, nevydržela, ji dovedla až do vašich komnat. Je dnes tady, aby svůj život, stejně jako já, složila k nohám Vašeho Veličenstva." Markýz mě lehce pobídl, abych přistoupila ke králi.

„Sire," špitla jsem a stále měla sklopenou hlavu.

„Jsme poctěni," odpověděl dvorně král a já koutkem oka viděla, jak lehce pokývl hlavou. Nevypadá jako ten z obrazů, pomyslela jsem si a opatrně znovu pohlédla do černých očí.

Filip mi pak za zády opatrně podal medailon, zabalený do bílého hedvábí, a přitom na mě spiklenecky mrkl. Vzala jsem malý balíček do ruky a tiše přistoupila ke stolu, za nímž seděl Ludvík Čtrnáctý. Zatajila jsem dech a poté, co jsem trochu třesoucími se prsty rozbalila jemnou látku, položila zlatý šperk na desku perfektně naleštěného stolu. Tiše to cinklo a já opět poodstoupila.

Král se podíval na medailon a jeho oči, do nichž jsem se přes veškerou snahu nedokázala dívat déle než pár vteřin, se v tom okamžiku lehce zamžily. Král se však dokázal zcela ovládnout.

„Nemáte tušení, madame, jakou službu jste nám s panem maršálem prokázali. Děkujeme vám oběma," řekl, s očima stále upřenýma na medailon. Teprve pak vstal od stolu, obešel jej a vzal medailon do ruky, opatrně, jako by se obával, že se vzácný šperk rozplyne. Ještě pohlédl na Filipa, který znovu sklonil hlavu na znamení své bezmezné oddanosti. Král se pak svým vznešeným krokem přemístil k oknu, vedoucímu na Mramorové nádvoří. Chvíli, stále svíraje medailon v dlani, hleděl ven, a pak tiše řekl, snad jen sám pro sebe:

„Tolik let jsme čekali na tuto chvíli, a nyní, když nadešla, se jí obáváme."

„O to významnější ta chvíle je, Sire, pro nás pro všechny," řekl Filip a měl pravdu. Osudy nás všech se právě potkaly v jediném bodu. Král znovu promluvil:

„Máte naprostou pravdu, milý Filipe. Nelitujeme, že jsme vám uvěřili. Velmi jste nám u dvora chyběl, jen neradi jsme přijali zprávu o vaší domnělé zradě. Je nám velmi líto, co jste musel vytrpět; i vy,

madame. Vše vám mnohokrát vynahradíme. Ale nyní nadešel čas, aby minulost promluvila…“

Král pak otevřel medailon a já i Filip jsme s napětím očekávali, co se stane. A stalo se. K našemu obrovskému překvapení královy prsty cosi stiskly a medailon se rozevřel, ne však způsobem, který jsme znali. Otevřel se ještě z druhé strany, ještě o další západku, a ze vzniklé dutiny vypadl přímo do královy dlaně malý složený papírek. Král, když papír zachytil, zavřel oči a znatelně vydechl úlevou. Pak medailon odložil a přistoupil ke svícnu, aby lépe viděl a pozorně si přečetl řádky psané drobounkým rukopisem. Jako by úplně zapomněl, že jsme v pokoji s ním.

„Tušil jsem to… Vždycky jsem to věděl…,“ zašeptal sotva slyšitelně a zapomněl přitom i na svůj typický královský ***pluralis majestaticus,*** který směl používat jen on. Jeho bělostná dlaň se na chvíli opřela o okenní rám a král odvrátil tvář, snad abychom neviděli, co se odehrává v jeho nitru. Nato, ve snaze zvítězit nad znatelným rozrušením, pokračoval velmi tichým hlasem: „Víme, že jste oba nasadili svůj život, abychom dnes mohli tento vzkaz číst.

O tom, co jste pro nás učinili, se nikdo nikdy nedozví, ale vězte, že Francie i přesto zůstane po zbytek své historie vaším dlužníkem.“

Jen jsme na sebe s Filipem pohlédli. Co vlastně medailon skrýval? Za co jsme vlastně nasadili mnohokrát svůj život?

Král však přistoupil ke krbu a hodil papír do ohně. Sledoval spolu s našimi zmatenými zraky, jak rychle hoří, a pak se znovu obrátil na nás: „Třebaže to, co šperk skrýval, bylo předmětem našich nejhorších nočních můr, které se právě naplnily, cítíme nepopsatelnou úlevu, že se nedostal do nepovolaných rukou,“ řekl vážně Ludvík Čtrnáctý.

„Bylo nám ctí, Sire,“ řekl Filip a mluvil za nás oba.

I na něm ale bylo znát, že by rád znal odpovědi na mnohé otázky. Král však usedl zpět za svůj stůl a my pochopili, že téma medailonu je u konce.

„Věříme vašim slovům o spiknutí, jež ministr války a jeho spojenci proti vám a paní markýze de Grazac zosnovali, a prověříme rovněž finanční machinace pana de Louvois,“ začal král z jiného soudku opět zcela vyrovnaným hlasem. „Oni, Louvois s Neversem a také Condé, dobře znali tajemství medailonu; už za frondy se o něj velmi zajímali. Oni a ještě jeden muž, jenž odešel ode dvora před mnoha lety. Nyní, když Bůh znovu potvrdil svou vůli, je nebezpečí jednou

provždy zažehnáno. Nebýt vás dvou, Louvois by použil medailon proti Francii i nám samotným, tím jsme si nyní zcela jisti. Jeho arogance už dávno překonala únosnou hranici. Tím, že jste dnes zde, jste dokázali svou věrnost této zemi a jejímu králi. Nyní je řada na nás, abychom vám, pane de Grazac, i vám, slečno, oplatili vaši službu. Přistupte, pane markýzi!“

Filip vojenským krokem přistoupil k Ludvíkovi a ten mu podal list papíru s královskou pečetí.

„Přijměte znovu svou hodnost maršála Francie a navíc guvernérství pěti provincií v zámoří. Váš majetek je vám navrácen v plné výši a k tomu přidělena roční renta ve výši sto tisíc livrů ve zlatě do konce vašeho života a po dvě generace vašich potomků. Váš otec i matka budou veřejně prohlášeni za nevinné a oddané služebníky Koruny a Francie. Bylo mi ctí, pane markýzi.“ Filip, jehož dojetí bylo tak silné, že je nedokázal skrývat, jen přiložil dlaň na srdce a hluboce se poklonil.

„Vaše Veličenstvo nemá a nikdy nemělo věrnějšího poddaného,“ řekl tiše a opět couvl. Král pak pohlédl na mě, kývl hlavou a pokynul mi, abych přišla blíž.

„Dobře víme, že jméno, jež uvedl pan de Grazac, není vaším skutečným jménem,“ začal a mně se udělalo mdlo, „stejně jako titul hraběnky, který jste neoprávněně užívala,“ pokračoval král a já bych v té chvíli nejraději začala Filipa škrtit. Proč mu to jen řekl? Čemu to pomůže? Potrestá mě nyní král za tu troufalou lež? Mohl by. Vystrašeně jsem se ohlédla po Filipovi. Ten se však jen usmíval a král pokračoval: „Není právě zvykem udělovat tuto poctu zcela neurozené ženě, navíc cizince, o níž zhola nic nevíme. Ale jsme král,“ pronesl Ludvík Čtrnáctý významně a já se musela tvářit jako zmatené dítě. O čem to proboha mluví? Filip mi zezadu nenápadně ukazoval, ať pokleknu, ale to už mi král podával obrovský list papíru, označený jeho pečetí, na nějž ještě přímo na místě připojil svůj podpis. Vzala jsem papír do ruky a četla. Před očima se mi zatmělo. Byl to šlechtický dekret na jméno baronka Luisa de Lahol. K titulu od dnešního dne náleželo rovněž malé panství v Poitou a hrad Lasset v Bretani. Jen jsem zalapala po dechu. To přece nejde!

Ale šlo to. Překvapením však nebyl zdaleka konec. „Svého nového titulu si však, bohužel, příliš neužijete,“ dodal král a já už jen polkla. „Pan maršál nám prozradil,“ pokračoval král, „že by vás, baronko Luiso de Lahol, rád pojal za manželku, a my, Ludvík Čtrnáctý, mu k

tomu dáváme své plné požehnání.“ Král Slunce se usmíval a já nevěděla, jestli se mám začít smát, plakat dojetím, vrhnout se kolem krku Filipovi nebo králi. Jestli jsem někdy doopravdy věřila ve sny, bylo to v této chvíli.

„Chcete se stát markýzou de Grazac?“ zeptal se Filip a já přes slzy ani neviděla jeho tvář.

„Ano, to chci,“ pípla jsem a už se neudržela, přistoupila jsem k Filipovi a objala ho. Filip objetí krátce opětoval, ale rychle se opanoval; stáli jsme přece před králem.

„Nyní bychom vás, pane de Grazac, rádi požádali, abyste nás ponechal s paní baronkou a budoucí markýzou na chvíli o samotě,“ řekl náhle král. Filip se jen uklonil a vycouval ze dveří.

Osaměla jsem s králem.

Ludvík Čtrnáctý se na mě chvíli beze slova díval, jako by o něčem přemýšlel. Když znovu promluvil, v jeho slovech znělo cosi až rozverného:

„Madame, slyšeli jsme, že váš život je opředen zvláštní věštbou.“

„Totiž…“

„Neostýchejte se, madame! Máme velmi rádi tajemné příběhy a velmi se zajímáme o životy svých poddaných. Pan markýz nám, ač nerad, prozradil, že vaše osoba je zahalena mnoha tajemstvími, a rovněž připustil, že některá z nich jsou až za hranicí rozumu. Můžete nám to nějak vysvětlit?“

Na chvíli jsem se zamyslela a nějak přitom zapomněla, že si právě povídám s králem Slunce. „Věříte na pohádky, Sire?“ řekla jsem nakonec.

„Možná. Chcete nám snad nějakou vyprávět?“

Uvěřila jsem svému instinktu a spustila: „Byla jednou jedna prostá dívka, která od dětství toužila stát se princeznou. Žila ve světě, jenž byl velmi vzdálený tomuto. Ten svět byl dál než hvězdy a dál než vše, co si dovedeme představit. A přesto měl s naším světem něco společného.“

„A co to bylo za svět?“ Král přijal mou hru. Prsty si hladil svůj jemný knírek a spokojeně se usmíval.

„Byl to svět, který teprve přijde, svět, jenž za mnoho generací vzejde z toho, který nás nyní obklopuje. Tak jako hrad, postavený na pevné skále, tento svět stál na slávě starého světa, který už dávno pominul.“

„Velmi podivná pohádka," pousmál se král, ale pokynul mi, ať pokračuji. Co si asi teď myslí? Má mě nejspíš za blázna. Co na tom? Napadlo mě srovnání se Šeherezádou a jejími *Pohádkami tisíce a jedné noci.* Snad ani mě nad ránem nepopraví za slova, kterým se i můj rozum zdráhal uvěřit.

„Ta dívka tolik toužila poznat ten starý svět, že nevědomky stvořila kouzlo, které ji do toho světa přeneslo. To kouzlo ji přeneslo až k nohám toho, jehož nade vše obdivovala. Přeneslo ji ke králi země, jejíž pouhé jméno zní jako šumění azurového moře, voní jako nejsladší víno a hřeje jako letní den."

Král se smál, ale v jeho očích byl znát náznak dětinské zvědavosti. „A jak to bylo dál? Ta země, o níž mluvíte, měla mnoho králů?"

„Mnoho. Ale jen toho jediného, jehož sláva se dotkla nebe. Tento král se stal symbolem své země a zůstal jím už navěky. Žil dlouho a šťastně, protože se jeho moudrost vyrovnala jeho smyslu pro krásu."

Ludvík Čtrnáctý se stále usmíval. „Ta ubohá dívka se jistě pomátla na rozumu, ale její příběh je opravdu velmi krásný. Snad má pan de Grazac rád pohádky alespoň z poloviny tak, jako je máme rádi my," řekl král a zdálo se, že má audience je u konce.

„Ano, Sire. Smím se i já vás na něco zeptat?"

„Snad na to budeme moci odpovědět. Ptejte se, madame!"

„Odpusťte mi mou troufalost, ale od koho byl ten dopis v medailonu?" Musela jsem se zeptat!

„Byl to vzkaz od našeho otce," odvětil král zvláštním tónem hlasu. „Od jediného muže, jehož jsme ve svém životě bezmezné obdivovali."

Dopis od otce? Něco mi tady nesedělo. Pokud vím, Ludvík Čtrnáctý neměl příliš mnoho času svého otce začít obdivovat, v podstatě ani nebylo proč. Ludvík Třináctý, jeho otec, byl slaboch a zemřel, když jeho následníkovi nebylo ještě ani pět let. Prince vychovávala jeho matka Anna Rakouská spolu s tehdejším prvním ministrem kardinálem Mazarinem, který byl Ludvíkovým velkým vzorem. Náhle mě něco napadlo, ale připadalo mi to natolik šílené, že jsem tu myšlenku rychle odehnala. Už jsem slyšela o jisté legendě, přesněji řečeno o spekulacích – že by ale nakonec byly pravdivé? „Francie má štěstí, že má tak velkého krále," opáčila jsem a myslela na to, jak by asi Francie dopadla, kdyby jí vládl slabomyslný králův bratr. Aniž bych to zamýšlela, mé myšlenky se odrazily v mých slovech a tónu hlasu, až mě samotnou má vlastní

dvojsmyslnost vyděsila. Krále však ani trochu, a nepochybuji o tom, že si jí všiml.

„Cesty boží jsou nevyzpytatelné, madame a my jeho vůli bezmezné přijímáme, ať je jakákoli," odpověděl. Dívala jsem se do jeho černých očí, které ani na chvíli neuhnuly mému pohledu, a byla jsem si svou teorií téměř jistá. Stejně tak jsem si ale byla jistá tím, že všechno je tak, jak má být.

Tím má návštěva v komnatách krále Slunce skončila.

V předpokoji na mě čekal Filip. Už neměl Francoisovu paruku a trochu nervózně přešlapoval u dveří. Jen co jsem vyšla z králových komnat, vyšel mi v ústrety. V té chvíli se však otevřely i hlavní dveře vedoucí do Grand Appartementu a v nich se objevil Louvois.

Jen těžko se dá popsat výraz, který se objevil v jeho zažloutlém obličeji. V patách mu kráčel Colbert ve svém strohém černém obleku a potutelně se usmíval.

Filip, který na ministra války, rychle měnícího barvy, hleděl stejně upřeně jako já, se v první chvíli ani nepohnul. Oba jsme čekali na toto setkání a přesto nám mrzla krev v žilách při pohledu na člověka, který nás tolik nenáviděl. Bála jsem se co Filip udělá; dalo by se očekávat i chápat cokoliv. On se však po chvíli jen ušklíbl a hluboce se uklonil.

„Hodně štěstí, pane," řekl, nabídl mi rámě a oba jsme vyšli ze dveří.

„Kde je medailon?" zachroptěl za námi úplně bez sebe Louvois, který si začal otírat zpocené čelo kapesníkem, a kdyby ho Colbert nezachytil, možná by i upadl.

„Jaký medailon? Nevíš, miláčku, o čem to ten člověk mluví?" zeptala jsem se Filipa, ale to už za námi Bontemps zavíral dveře. Jeho další slova už patřila Louvoisovi. „Král vás očekává, pane ministře…"

27

Svatba byla velkolepá. Katedrála Notre Dame praskala ve švech. Z jejích věží se na nás snášely tisíce lístečků planých růží a zvuk varhan byl slyšet široko daleko. Nezmizela jsem, kouzlo mi dovolilo vychutnat pohár splněných snů až do dna. Mé šaty byly pošité stříbrem, a vlečka, dlouhá téměř jako vlečka princezny, klouzala po kostelní dlažbě jako by byla ušitá z ranní mlhy, snášející se toho dne nad podzimní Paříží. Staré zvony se rozezněly, když jsem po boku markýze de Grazac vstupovala do kostela. Poklekli jsme před oltářem a sklonili hlavy. Pařížský arcibiskup, který se ujal obřadu, četl z bible, a já v duchu děkovala Bohu za milost, které se mi dostalo. Už jsem se ho na nic neptala, o nic nežádala, jen jsem před ním s pokorou a láskou v srdci klečela a mé dlaně se chvěly štěstím. Když se mé a Filipovy rty setkaly ve svatebním polibku, zavřela jsem oči. Vdechovala jsem vůni kadidla a fialkové voňavky a přála si, aby ta chvíle trvala věčně. Nasedali jsme do bílého kočáru a z věží nad námi vyletělo hejno holubic. Ještě než kočí pobídl koně, dorazil spěšný posel z Versailles a předal nám osobní blahopřání od krále. Svět byl prozářený sluncem, kočár jako by letěl po dlážděných ulicích Paříže, kolem Seiny a zahrad Tuilerií. Nad námi se jako zlaté konfety snášely jasně oranžové a zářivě rudé listy stromů, lemujících řeku, a velké trsy jeřabin nám v dopoledním slunci svítily na cestu do našeho domova.

Když jsme dorazili domů, celý zámek voněl páleným cukrem a vanilkou. Dům byl plný svatebních hostů, všude zněla hudba, jako by se celý svět radoval s námi. Jakmile se snesl večer a všichni hosté odjeli, osaměli jsme.

„Pořád tomu nevěřím. Dějí se ještě na světě takové věci?“ zasnila jsem se a držela Filipa v náruči, zatímco se slunce za oknem naší ložnice sklánělo nad obzor.

„Zdá se že ano, má ženo,“ pohladil mě můj markýz po vlasech a v jeho očích se odráželo zapadající slunce.

„To všechno, co se nám přihodilo, bylo také skutečné?“ zeptala jsem se znovu.

„Nevzpomínám si. Nechci se ohlížet. Už nikdy.“

Náhle jsem si vzpomněla na ženu, bez jejíž pomoci a lásky bychom to možná nedokázali. Otevřela mi dveře svého domu a srdce svého syna. Jestli se na nás dívá z nebe? Zdaje tak šťastná jako my? „Dorazil vynález tvé matky, kam měl?“ zeptala jsem se, ale věděla jsem předem, že Filip na poslední přání staré markýzy určitě nezapomněl.

„Ano. Všechno je, jak má být. Vynález je právě na cestě do Anglie. Dorazí do rukou přítele mé matky během několika dní, tím jsem si jistý. Veze ho totiž člověk, jemuž bezmezné důvěřuji.“

„A kdo je ten člověk?“

„Znáš ho. Je to můj nejlepší přítel. Bez něj bychom tu možná dnes nebyli. Mimochodem, moc tě pozdravuje.“

„Myslíš… markýze de Dangeau?“ vykřikla jsem. „Obávala jsem se, že je ještě ve vězení! Bála jsem se setkání s ním, měla jsem strach pohlédnout mu do očí kvůli jeho přítelkyni, která vyměnila svůj život za můj…“

Filip mě však k sobě přivinul. „Něco jsem ti zapomněl říct. Markýz de Dangeau nepluje do Anglie sám. Je s ním také jistá paní Simonsová, kterou manžel opustil v domnění, že je čarodějnice – poté co dokázala uniknout z obklíčení deseti vojáků, jednoho ministra a jednoho zákeřného hraběte.“

„Cože, Pipin je naživu? Oni ji nezabili?“

„Ano, krásná Pipin žije. Musela jenom nějaký čas nosit na levé ruce obvazy, když den za dnem trpělivě nosila do Baštily čerstvý chléb a ovoce, zatímco my jsme čekali na svou chvíli.“

„Ach, Bože, to je úžasná zpráva! Všechno je najednou tak krásné, tak dokonalé! Byla bych tou nejšťastnější ženou pod sluncem, jen kdyby…“ Náhle mi vhrkly slzy do očí. Bože, co jen to říkám? Přikryla jsem si ústa dlaní. Myšlenka, která se mi od mého děsivého pobytu v Bastile pravidelně vracela, se opět přihlásila o slovo. Snad pod vlivem dojetí a radosti, kterou jsem se téměř zalykala, se mé srdce obnažilo a já už najednou nedokázala vzdorovat živému obrazu v mysli, na nějž žádná matka nemůže nikdy zapomenout. Jak se mohu radovat, jakým právem mohu být šťastná, jak se může svět dál bezstarostně den za dnem otáčet, když mé dítě nežije?

„Luiso? Co se stalo?“ Filip nechápal mé slzy. Ani nemohl. Nic nevěděl. Ne, nesmím mu říct o dítěti, Filip se nikdy nesmí dozvědět, že ho Louvois připravil o syna. Nikdy by se s tím nesmířil, nic by mu to nepřineslo, jen zbytečnou bolest, opakovala jsem si v duchu. Ale

bylo to silnější než já. Tajemství, které jsem před Filipem s největším vypětím sil tak dlouho skrývala, se náhle vydralo na povrch. Přikryla jsem si oči a odvrátila tvář. Nedokázala jsem se uprostřed vší té krásy ubránit představám malého tvorečka v krajkových šatičkách, jehož drobné krůčky se ozývají dlouhými chodbami, a z mých očí se řinuly slzy jako hrachy.

„Co se ti stalo, proč pláčeš? Co jsi chtěla říct; jaképak Jen kdyby‘?“ Filip mě chytil za ruce a nedovolil mi, abych utekla do svých komnat, jak jsem měla v úmyslu.

„Nechtěj to vědět, prosím, nechci tě zranit! K ničemu to není, prosím, věř mi…“

Filip mi však pohlédl zpříma do očí. „Luiso, jsem tvůj muž!“

Zvedla jsem k němu uslzené oči a pak jen zabořila tvář do krajek jeho hedvábné košile.

„Měl jste syna, pane markýzi,“ hlesla jsem, „ale zlo si ho vzalo, zaplatil za naše štěstí tu nejvyšší možnou daň. Filipe, oni mi ho vzali, vzali mi ho a odnesli! A pak ho jistě zabili jako všechny děti Baštily; je mrtvý…“

Filip, který mě držel v náruči, při těch slovech ztuhl. Vzal mě za ramena a oddálil od sebe. Když se naše pohledy znovu setkaly, nevydržela jsem se na něj dívat, jako bych cítila vinu. Za to, že jsem to dopustila, za to, že jsem mu o synovi neřekla, že jsem zkazila náš nejkrásnější den.

Filip nebyl chvíli schopen slova. „Já že mám syna? My máme spolu syna? Bože můj…,“ šeptal, ale já neodpovídala. Nemáme, Filipe. Už ne! „Proč jsi mi o tom, pro Boha všemohoucího, nic neřekla?“ zeptal se hluše a jeho tvář byla bledá.

„A co bys udělal? Cikánka ho odnesla! Řekla, že jsem měla syna, ale teď už nemám nic. Nekončí snad unesená novorozeňata na oltáři černých mší? Neházejí je snad z mostu dolů do Seiny? Náš syn je mrtev!“ zaúpěla jsem.

Filip se odvrátil a když se znovu otočil ke mně, jeho slova mi vyrazila dech: „A co když ne?“ Jeho modrý pohled se vpil až na dno mé duše.

„Prosím?“

„Co když ho nezabili, co když ho jen prodali kočovníkům, Arabům nebo co já vím? Takové věci se dějí dnes a denně! Není sice příliš pravděpodobné, že stále žije, ale je to možné, rozumíš? Je to možné!“

Jako by mě bodal nožem do srdce. Divoce se mi rozbušilo a pud sebezáchovy se bránil nové naději. „Ale ona mi to řekla! Řekla, že se se svým synem setkám až v pekle. Nechci už o tom přemýšlet, nechci už o tom mluvit! Ty jsi ho neviděl, vždyť to dítě bylo tak slabé, že by nejspíš zemřelo, i kdyby mi ho nevzali, zemřelo by ještě tentýž den!“

„Luiso, podívej se na mě! Dobře mě teď poslouchej. I kdyby to novorozeně vážilo jen tolik, kolik váží hrst peří, neznamená to ještě, že je slabé. Síla není v těle, ale v duši. Rodíme se s ní. Když se náš syn dokázal narodit a poprvé nadechnout v takových podmínkách, musí být silný! Je silnější než většina ostatních lidí! Je silný po tobě, Luiso. Zapomínáš na to, co jsme přežili my dva? A byli jsme snad slabí? Kolikrát jsme hleděli do očí smrti a vždy nás boží moc vyvedla zpět do světla. Měli jsme touhu přežít, a naše touha překonala všechny překážky. Je to náš syn a já nevěřím, že se narodil jenom proto, aby hned zase odešel. Rozumíš tomu, co říkám?“

Cítila jsem, jak se se mnou všechno točí. Mám tomu uvěřit, mám riskovat plané naděje? Mám se vystavit nebezpečí, že budu smrt svého dítěte prožívat ještě jednou?

„Filipe, já už nechci, nechci doufat…,“ vzlykla jsem zmateně, ale dívala jsem se na Filipa v naději, že to řekne. A on to řekl.

„Já ho najdu, Luiso. Najdu naše dítě, to ti přísahám. Jestli žije, není na světě síly, která by mi v tom zabránila. Přivedu ho domů, i kdybych tomu měl obětovat celý zbytek života.“

„Lásko moje, ty tomu skutečně věříš? Ty to opravdu uděláš?“

„Udělám to.“

Věřila jsem mu. „Děkuji ti…,“ zašeptala jsem. S úlevou jsem k němu vztáhla ruce a chtěla ho obejmout. Má duše konečně pocítila pokoj.

Jak se jeho náruč blížila a já se jako kdysi topila v jeho očích barvy mořské hladiny, obraz před mýma očima jako by se náhle rozvlnil. Objímala jsem svého markýze, ale najednou jsem necítila ani jeho dlaně, ani vřelé objetí. Místnost kolem mě se podivně roztočila. Obklopila mě jakási měkká mlha, do níž jsem se začala propadat. Jako by se země pode mnou změnila v načechrané mraky. Naposledy jsem uviděla Filipovu tvář. V jeho očích se leskly slzy a jeho rozevřená náruč zela prázdnotou.

„Filipe?“ zavolala jsem, ale nic jsem už neslyšela, ani svůj vlastní hlas. Propadla jsem se do prázdnoty, do bílé tmy, do prostoru, kde

bylo ticho a teplo. Mé já se s tou bílou tmou spojilo – a pak už nebylo nic.

Když jsem otevřela oči, prudké a studené světlo je skoro oslepilo – až jsem si je musela přikrýt rukama.

„Probouzí se, probouzí se! Honem, pojďte sem někdo!“ křičel ženský hlas kdesi nade mnou a já pomalu začala rozeznávat, co mě obklopovalo. Byla jsem jako rozlámaná, všechno mě bolelo, nejvíc ze všeho hlava. Má mysl byla sladce prázdná a tichá. Cítila jsem zvláštní vůni, kterou jsem vzdáleně poznávala. Co to jen může být?

Pootočila jsem se na bok, kde jsem nebyla tolik v dosahu toho nepříjemně ostrého světla, a když jsem konečně mohla rozlepit víčka, spatřila jsem ve své bezprostřední blízkosti povědomou tvář a hned vedle ní druhou. Kdesi hluboko ve mně se rozlilo teplo a já ucítila, jak mi po tvářích stékají slzy radosti. Dívala jsem se na své rodiče. Seděli u postele, na níž jsem ležela, a jejich unavené oči se leskly dojetím.

„Ani nevíš, jak jsme se o tebe báli!“ uslyšela jsem hlas, který mi tolik chyběl. „No sláva!“ uslyšela jsem i ten druhý, hlubší.

S námahou jsem se posadila na posteli a po několika vteřinách naprostého vnitřního zmatku je beze slov oba objala. Měla jsem zesláblé paže, ale tiskla jsem je k sobě tak pevně, jak to jen šlo. Dlouho jsem je držela a tiše se smála.

„Mami? Tati? Jste to vy?“

„Ano, jsme tady. Už je dobře…, smáli se i oni a byli trochu na rozpacích.“

„Co se stalo?“ Jako by v mé hlavě někdo rozprostřel bílý závoj nevědomosti. Kde to jsem? Kde jsem byla?

„Byla jsi dlouho v komatu. Přiletěli jsme, hned jak jsme se to dozvěděli. Našly tě prý nějaké děti, byla jsi v bezvědomí. Stalo se to hned ten večer, kdy školní autobus dorazil. Nikdo ještě pořádně neví, co se vlastně stalo.“

„Děti?“ Pomalu mi začalo svítat. Starý zbořený dům, červenobílé pásky, staré schodiště… Ukradený telefon a ošklivá rána na hlavě. Bezděky jsem si sáhla dozadu na hlavu a nahmatala obvaz. „Jak je to dlouho?“

„Moc dlouho. Celé dva týdny.“

Mou reakcí bylo nejprve jen ticho. „Cože, dva týdny? Jen dva týdny?“ To přece není možné! Filipe… Filipe? „Kde je Filip?“

„Kdo?“

„No přece…“ Lásko moje, takže to všechno byl jen sen? Krásné věci se už tedy na světě nedějí? Už tě nikdy neuvidím? Nikdy?

„Ale proč brečíš? Všechno je v pořádku, už ti nic nehrozí! Školu odložíš o rok, pojedeš s námi, hned jak tě pustí z nemocnice. Musí ti ještě udělat pár testů a pak bude zase všechno jako dřív…“

Všechno ne! Já už nikdy nebudu jako dřív, pomyslela jsem si a smutně se usmála. „Můžu být chvíli sama? Jen chvíli, prosím…,“ špitla jsem a mé oči těkaly po sněhobílé přikrývce prostorné postele s anatomicky nastavitelným opěradlem.

„Jistě, jak chceš. Potom nás zase zavolej, budeme na chodbě,“ odpověděl otec a vyvedl matku z pokoje.

Když se nad mými nejdražšími, jejichž náhlá přítomnost byla sladká jako to nejkrásnější kouzlo, zavřely dveře, osaměla jsem se svými myšlenkami.

Takže se mi všechno jenom zdálo? To přece není možné! Vždyť dosud cítím vůni toho podzimního večera, nasáklého vanilkou a fialkovými pastilkami, ještě slyším dusot koňských kopyt na starém dláždění! Vidím Filipovy modré oči, cítím měkkost jeho rtů a teplo jeho dlaní! Prohlédla jsem si své ruce a bezděky se dotkla břicha. Na mém těle nebyly žádné pozůstatky mučení či těhotenství. Copak to všechno mohl být jen sen?

Asi ano.

Na monitoru vedle mé postele pravidelně pípala zelená křivka mého srdce. Dívala jsem se na ten monotónní pohyb a můj pohled sklouzl na kalendář s Eiffelovkou, visící na zdi nad mým lůžkem. Lásko moje, tys tedy nikdy neexistoval? Ale i kdybys někdy žil, tvé oči už dávno vyhasly, tvoje krev vystydla, tvé dlaně se proměnily v prach. Jenže kdo jsem potom já, kým jsem – bez tebe?

Kam vlastně patřím? Dokážu ještě žít někde, kde nejsi ty?

Ale jsou tu přece moji rodiče. Moje sestra, mí přátelé, moje kočka… Tolik mi všichni chyběli! Byla jsem tak dojatá setkáním s rodiči, tím nečekaným a kouzelným shledáním, v něž jsem už dávno přestala doufat, že jsem se ani nedokázala dívat, jak sedí u mé postele, nedokázala jsem poslouchat jejich hlas, aniž bych neplakala dojetím. Byla jsem na rozpacích; nikdy jsme doma nedávali najevo své city. Snad právě proto, že jsme všichni dobře věděli, že nás obklopují a vždycky budou s námi, ať se stane cokoliv.

„Mami, tatí? Pojďte už dovnitř, prosím!“ zavolala jsem a dveře na chodbu se opět otevřely. Rodiče se usmívali. I já se usmívala. „Vezměte mě domů…“

Když mě konečně propustili z nemocnice, ještě jsme taxíkem zajeli do školy zařídit odklad a odhlásit mě z ubytovny, kde byla dosud rezervovaná postel na mé jméno. Svítilo slunce a podzimní Paříž, hučící jako včelí úl zvuky aut a hlasy turistů, se mi zdála jako podivný, cizí svět. Vyjížděli jsme z ulice, v níž byla studentská ubytovna, a náhle jsem měla pocit, že tohle místo dobře znám.

„Zastavte! Zastavte ten taxík! Můžete zajet do té ulice? Prosím, jen se na něco podívám.“

„Nemůžu, je tam jednosměrka!“ opáčil mrzutý taxikář, který zřejmě neměl vůbec náladu na turistickou prohlídku.

„Nechceš to odložit? Jsi ještě zesláblá! Netěšíš se snad domů?“ zkusili odporovat rodiče, ale jen co auto přibrzdilo, já už byla venku.

„Tady ji přece našli,“ ozval se za mnou hlas mé matky a taxikář konečně vypnul motor.

„Dojdu tam pěšky, počkejte tady, jen malou chvíli…“ Zvedal se vítr a já se zahalila do své džínové bundy. Jak se blížil večer, udělalo se velmi chladno. Došla jsem až k velkým vratům, vedoucím do krásného paláce, který mi byl povědomý. Vrata byla z černého kovu a na jejich hrotech se leskly zlaté lilie. Na malém nádvoří za nimi tiše zurčela malá starobylá fontánka, z poloviny zavátá spadaným listím, a široké schody do vstupní haly lemovalo několik soch. Vzala jsem za kliku a vstoupila dovnitř. Hlasitě to zavrzalo. Nádvoří bylo prázdné, do padajícího soumraku žlutě zářilo jen malé světélko lampy vedle hlavních dveří. Z městského paláce, jakých byly v Paříži desítky, se vyklubalo muzeum barokního umění. Právě zavírali.

„Prosím, můžu ještě dovnitř? Je to důležité,“ zaškemrala jsem u pokladny a černooký mladík mě nakonec pustil.

„Ale pospěšte si, madmoiselle, rád bych už taky šel domů!“ volal za mnou ten muž z pokladny, ale já už se neohlížela. Stoupala jsem po schodech nahoru do prvního patra a ozvěna mých kroků na leštěném mramoru se rozléhala po celém paláci. Vdechovala jsem vůni starého nábytku a zašlých koberců a tiše se smála. Možná jsem blázen, ale já to místo znám, je jiné, o hodně jiné, ale já tenhle dům znám!

Jak jsem postupně procházela místnostmi dokořán otevřenými dveřmi, mé oči klouzaly z obrazu na obraz, ze sochy na sochu, z knihy na knihu. Bylo tu tolik věcí, že nebylo v lidských silách to vše tak rychle prohlédnout. Otáčela jsem se kolem dokola až se mi točila hlava a stále neviděla nic, co mé oči hledaly. Až když jsem se vracela zpátky, nad schodištěm, přímo proti mně, jsem uviděla obraz. Při pohledu na něj se mi podlomila kolena a musela jsem se posadit na schody. Dívala jsem se téměř bez dechu na obraz muže v dlouhé barokní paruce, ve světle modrém barokním oděvu a s nápadně pronikavým pohledem. Mohlo mu být něco kolem čtyřiceti let; malíř v jeho tváři vykreslil i drobné vrásky kolem očí a úst. Muž seděl v křesle a vedle něj, v krásném loveckém oblečku, stál tmavovlasý chlapec, mohlo mu být tak deset let. Oba měli pomněnkové oči.

„Filipe…," zašeptala jsem tiše a zrak se mi zamžil. „Tak přece!"

„Slečno, slíbila jste mi, že…," ozvalo se zezdola a já sebou trhla.

„Pojďte sem nahoru, prosím vás!" řekla jsem a hlas mě zrazoval. Muzejní pokladník se zřejmě lekl, že se mi něco stalo, a hned vyběhl po schodech ke mně.

„Jste v pořádku?" Pátravě se na mě zadíval, pak tleskl dlaněmi a ukázal na mě prstem. „A nejste vy náhodou ta holka, co ji tady nedávno našli v bezvědomí?"

„Možná jsem. Ale mě teď spíš zajímá, kdo je on," ukázala jsem prstem na obraz nad schodištěm.

„Tenhle? Já nejsem průvodce, ten už odešel. Já tu jen po večerech dělám v pokladně a občas trhám lístky, ale máte štěstí, vyprávění o tomhle obrazu jsem v kase slyšel snad tisíckrát. Je to obraz prvního majitele tohoto domu, pochází někdy z konce sedmnáctého století. Jméno vám ale neřeknu."

„A to dítě?"

„Snad jeho syn."

„A kdo byla jeho matka?"

„Propánakrále, nepřeháníte to už? Jak můžu tohle vědět? Jejich krevní skupiny byste znát nechtěla? Jediné, co mi ještě z prohlídek uvízlo v paměti, je to, že ten chlapík v křesle; nějakej markýz nebo co; byl starej mládenec. Čerti vědí, kde k tomu klukovi přišel, ale byl jeho jediným dědicem. Když kluk výrost, ještě tu chvíli bydlel. Jeho potomci to tady pak těsně před revolucí všechno prodali a utekli bůhvíkam. Jako jedni z mála si tak zachránili krk před gilotinou. Tak

už pojďte, začíná se stmívat, už jsem měl bejt dávno doma. Nechtějte, abych začal litovat, že jsem vás sem pustil po zavírací hodině!“

„A nevíte snad náhodou, jak se jmenoval ten chlapec? Stačí křestní jméno.“ Dech se mi tajil a mladík jen bezmocně kroutil hlavou. Nemohl vědět, jak je to pro mě důležité, a asi si myslel, že jsem se zbláznila. Možná měl pravdu.

„Tamhle nahoře, vidíte ten malý obrázek vedle okna? Ten má jmenovku. To je, myslím, ten kluk z velkého obrazu, když mu bylo asi třicet. Když se podíváte zblízka, můžete si jeho jméno sama přečíst. Ale pak už půjdete, ano?“

Pohlédla jsem vzhůru a spatřila obraz elegantního mladého muže v bělostné vojenské uniformě. „Markýz Louis de la Hole“ stálo na tabulce a mně se stáhlo hrdlo. Hned potom jsem se začala smát a chtělo se mi tančit. Muzejní zřízenec, který si už oblékal kabát, mě nakonec musel vyvést ven násilím. Když jsem se konečně ocitla na ulici, mladík zavěsil na vrata s liliemi těžký zámek, zamkl jej a brzy se ztratil v houstnoucí tmě. Ještě jsem se na chvíli opřela dlaněmi o chladné mříže a dívala se nahoru. Tam vpravo, hned pod střechou, možná kdysi býval malý pokojíček s růžovými tapetami. Kdo mi dokáže, že ne?

Z taxíku na rohu ulice se vykláněla maminka a gestikulovala, ať sebou pohnu, nebo nám uletí letadlo.

„Neříkala jsi, že budeš hned zpátky?“ vyčetla mi a táta se přidal: „Já chápu, že jsi chtěla vidět, kde tě našli, ale být tebou, je to poslední místo, kde bych se chtěl potloukat. Tak už nasedni, nebo nám to fakt uletí. Jako by té smůly už nebylo dost.“

Když jsem nasedala do taxíku, něco mě zastudilo na nose. Byla to první sněhová vločka. Nasedla jsem a ještě dlouho se dívala za sebe, dokud mi muzeum nezmizelo z očí. Mám věřit tomu, že jsem to místo viděla před úrazem a tak se mi dostalo do snů? Nebo že mi v mysli zůstal zlomek dávno zapomenutého televizního dokumentu o bezvýznamném muzeu v zapadlé uličce a o jeho obrazech? Ne. Tomu nikdy neuvěřím. Ani nechci uvěřit.

„Nebylo to tam v té ulici náhodou někdy rozbourané? Rozvaliny, starý dům, červenobílé pásky kolem dokola, zákaz vstupu?“ zeptala jsem se taxikáře.

„Cože? Tady? Jezdím tudy patnáct let, a co si vzpomínám, vypadalo to tu vždycky takhle. Měli by to ale trochu zrekonstruovat,

to je pravda; viděli jste, jak vyčistili Notre Dame? Koukejte, tamhle je! Zrovna ho rozsvítili. Vypadá teď, jako by ho právě postavili.“

Podívala jsem se dolů k řece a v dálce zahlédla bohatě osvětlenou katedrálu. Zavřela jsem oči a na malou chvíli ucítila na tváři lístečky divokých růží.

„Ach ano,“ špitla jsem. „To je pravda. I ten palác, kde je teď muzeum, zřejmě kdysi zářil čistotou…,“ řekla jsem spíš sama pro sebe.

„Co jsi říkala?“ Matka si na něco vzpomněla a začala se přehrabovat v kabelce. „Kam jsem to jen… Aha, tady.“ Podala mi podlouhlou žlutou obálku s erbem.

„Co je to?“

„To je přece z té genealogické společnosti, z nějaké té mezinárodní matriky nebo co to je. Psala jsi jim asi před rokem, stálo to spoustu peněz, vzpomínáš? Přišlo to právě, když jsme tak narychlo odlétali; myslela jsem, že by tě to mohlo potěšit. Chtěla jsi přece zjistit něco o tom tvém veřejně-tajném pradědečkovi. Tak už to otevři, sama jsem zvědavá!“

„Ženský bláznivý!“ ulevil si táta. „A i kdybyste zjistily, že byl opravdu šlechtic, tak co? Na modrou krev vám už dneska nikdo rentu nedá. Takhle kdybyste pracovaly ve státním, pak možná…“

Rozlepila jsem obálku a když jsem dočetla, na chvíli jsem zůstala potichu.

„No tak co?“ smála se máma. Mně ale do smíchu nebylo.

„Ten pradědeček,“ začala jsem se staženým hrdlem, „se nejmenoval de Lahol, jak jsme si mysleli; jmenoval se Jindřich de la Hole. Jeho rodina přišla z Francie do Cech koncem osmnáctého století.“

Rodičům neunikl významný tón mého hlasu ani to, jak jsem se chvěla. „A co, znamená to snad něco?“

Jen jsem se usmála a vrátila list papíru zpět do obálky. Možná někdy rodičům ukážu jeden obraz nad schodištěm malého pařížského muzea. Možná jim někdy budu vyprávět o tom, že jsem prožila víc, než o čem jsem kdy snila. Možná… Snad při naší příští návštěvě Paříže.

„Lucie? Posloucháš mě? Možná máme i vlastní erb, není to legrace? Kolik tedy máme modré krve, osminu?

To je dost, nemyslíš?“ Uvědomila jsem si, že se v autě rozproudila živá debata na téma pradědečka a jeho rodiny. Tátovi nešlo na

rozum, že se vypravili zrovna do Čech. „Poslouchášnás vůbec? Mluvíme na tebe!“

„Jistě, poslouchám.“ Dala jsem obálku matce a ta ji schovala zpět do kabelky. Otočila jsem se tváří k oknu a pozorovala noční Paříž, město věčných světel, které se míhalo za oknem taxíku. Pozorovala jsem mokré vločky, jak se na skle pomalu mění v dešťové kapky.

Mohla jsem si jen domýšlet, co je vlastně pravda, co skutečnost, co náhoda a co jen mé zbožné přání. Mohla jsem jen doufat, že někde mezi nebem a zemí, kde neexistuje čas ani prostor, žije Filip de Grazac s naším malým chlapečkem a sedě v lenošce u krbu mu vypráví o našich společných dobrodružstvích. Mohla jsem se jen domnívat, že jsem odhalila velké tajemství Versailles a nejslavnějšího krále Francie, muže, jenž nebyl ani trochu podobný Ludvíku Třináctému, zato však měl ty nejlepší vůdcovské vlastnosti a vztah ke všemu krásnému, stejně jako jeho velký vzor kardinál Mazarin. Věda by se se mnou přela, vyvracela mi mou jistotu, že se to všechno mohlo skutečně stát. Kdo však dokáže, že to, co se odehrává za zavřenými víčky, není skutečné? Co je vlastně skutečnost? Vždyť skutečné je svým způsobem vše co prožíváme, vše co cítíme, o čem sníme, co v nás vzbuzuje emoce. Co na tom, že pro ostatní je ten svět nepolapitelný? Každý máme svůj vlastní svět, takový, který je pro nás stejně skutečný jako ten, který vidíme, když se každý den ráno probouzíme.

Uvědomila jsem si, že stojíme na semaforech; blížili jsme se k letišti. Těsně předtím, než se taxík opět rozjel, padl můj pohled na skupinku lidí; zřejmě to byli bezdomovci, většinou ženy v dlouhých sukních s umouněnými dětmi v náručí. Krčily se v podloubí, protože mokrý sníh padal stále hustěji. Na chodníku, s miskou na drobné a s červeným šátkem na hlavě, seděla osoba, která mi byla povědomá. Zdálo se mi, že na mě dokonce mává.

Chtěla jsem se podívat pořádně, ale zadní okno taxíku se začalo rychle plnit drobnými tečkami roztátých sněhových vloček, které odrážely bledé světlo pouličních lamp a leskly se jako drahokamy. Než se auto opět rozjelo, nebylo už vůbec nic vidět.

Sedla jsem si a už se dál neohlížela. Nepotřebovala jsem vidět víc. Někdo by mi mohl namítnout, že kouzla neexistují. Já si však o tom myslím své.